Mária c

Ezredvégi beszélgetés Balá

Nagyboldogasszony és Szent István ünnepe közeledtével arra kértük: beszélgessünk ezeknek az ünnepeknek a tartalmáról, magyarságról és kereszténységről, arról, hogy mint érintett – a Regnum Marianum közösséghez tartozó pap – hogyan látja: mondhatjuk-e Magyarországról azt, hogy Mária országa?

– A huszadik század már úgy indult, többek közt Kierkegaard szellemi örökségéből táplálkozva, hogy az emberek többsége kiábrándult a tartalmatlan szóból. Sokan ma is irtózunk a kiüresedett formáktól és frázisoktól, de vágyunk igazi élményekre. Nemcsak a filozófia, hanem a nyelvészet és a képzőművészet is átment bizonyos tisztuláson: leegyszerűsödtek a formák. Ahogy én látom, a vallás terén is végbement, illetve részben még tart ez a folyamat.

Hálás vagyok Istennek azért, hogy hamarább kaptam igazi, mély Mária-élményt, és csak később találkoztam a giccsözönnel, pirosra rúzsozott szájú, karácsonyfaégők füzérével koronázott szobrokkal a tabernákulum tetején... Ha ez másként alakul, talán évtizedeken át Mária nélkül éltem volna. Megértem kortársaimat és a fiatalabbakat, akik nem hajlandók átvenni számukra üresnek tetsző formákat.

Ha már itt tartunk, arra kell kérjem, beszéljen a saját személyes Mária-tiszteletéről.

– Első osztályos kisgyerek voltam, amikor meghalt az édesanyám. Ez máig fájó seb bennem. Ugyanakkor valami különös megnyugvást adott a tudat, hogy van „anyukám" a Mennyben, nem vagyok anyátlan. A két anya képe valamiképpen egybemosódott. Számomra ez úgy alakult, mint József Attilánál a mama kultusza. Aztán idővel minden a helyére került bennem, de megmaradt egy bensőséges, csendes, mély kapcsolatom Jézus anyjával. Az ember belső élete merő intimitás, nehéz róla beszélni, nehéz szavakat találni rezdüléseire. Márpedig a vallás az ember legbensőbb világát érinti meg. Ennek megfelelően szabad csak beszélni róla.

Olyk[illegible] írásában, hogy a csöndek többet mondanak Istenről, mint a szavak. Taizében a sok ezernyi fiatal negyedórás hallgatásából olyan béke és hit árad, hogy valahányszor köztük járok, a könnyeimmel küszködöm.

sokakat fogtak perbe és csuktak börtönbe ezt követően.

A Regnumban férfias kevésszavúságra és érzelmi kiegyensúlyozottságra nevelték a fiatalokat. Máig vallom: azok a hívők, akik látszólag hűvösebbek, nem biztos hogy

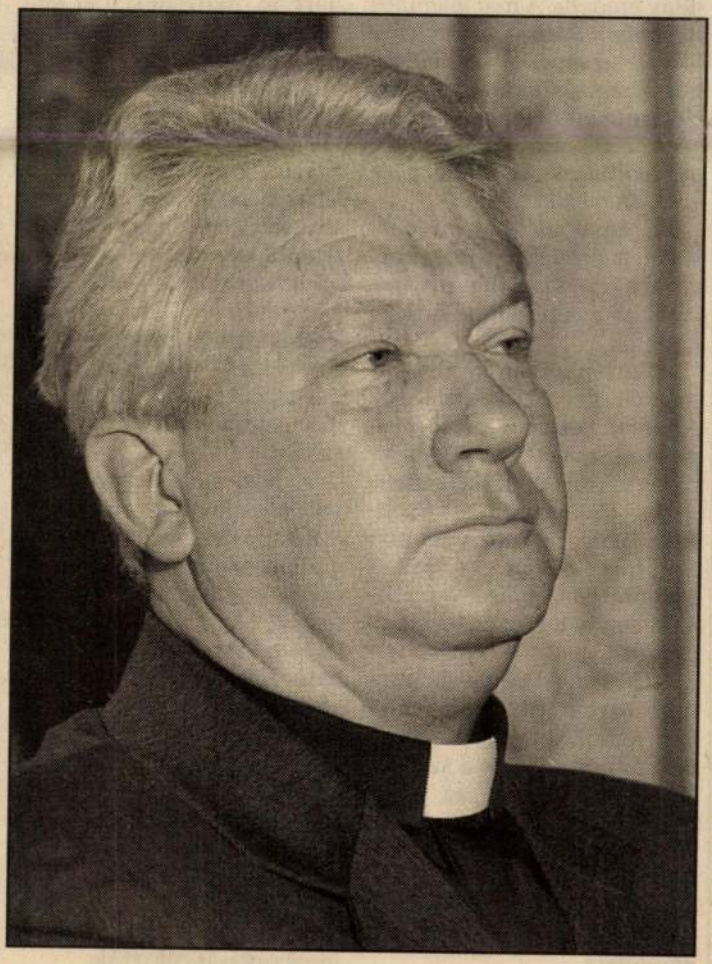

Az anyának nemcsak érzelmi világunkban, de a szavainkban is meghatározó szerep jut: többnyire tőle tanulunk beszélni...

– Az a közösség, amely engem már gyerekkoromban befogadott és nevelt – a Regnum Marianum – ugyanezt a otthonosságot, természetességet, modernséget és ugyanakkor hitbeli radikalizmust képviselte: helyén voltak az ünnepek, gyakorlattá vált a szentírásolvasás.

A Regnum, miközben illegalitásban működött, december 8-án mindig összejött. Ilyenkor este kimentünk

sekélyesebben élik a hitüket. Talán csak másmilyen a természetük, vagy neveltetésük miatt kissé visszafogottabbak.

A loretói litánia, bár gyönyörű, de nem sugalmazott szöveg. A názáreti Máriáról kevés szó esik az evangéliumokban, viszont e szűkszavúság mögött is ott rejlik nemcsak az anya méltósága, hanem fontossága is. Ő az, aki egy életre szólóan meghatározza gyermeke érzés- és gondolatvilágát.

Hogyan lesz ebből az édesanyából királynő? Hiszen a magyarság Mária országának tekinti a

Uj Ember 2 old.

Művészi ablakok a bodai templomban

A nyugati Mecseket faluk ölelik körül. Láncra fűzött gyöngyszemként húzódik meg a hegy lábánál: Cserkút, Kővágószőlős, Töttös, Bakonya és Boda. Utóbbi múltjáról *Erdődi Gyula* közöl hiteles adatokat „Boda község története" című munkájában. A név személynévből keletkezett, feltételezés szerint szláv eredetű. A mai település határában találtak olyan leveleket, amelyek bizonyítják, hogy az időszámítás kezdete előtt már élt itt ember. A régészek az akkor itt lakókat ma a „vonaldíszes kerámia népének" nevezik.

A római időkben útvonal vezetett erre. Ebből a korból való az a sírkőmaradvány, amelyre a capitoliumi farkast faragták.

A középkorban királyi birtok volt. Ezt ajándékozta el II. András, Bertalan pécsi püspöknek szolgálataiért. A település várral is büszkélkedett.

Az 1334-es pápai tizedjegyzékből tudjuk, hogy már temploma is volt. Az 1542-es összeírásban említik a plébániát, amely a török időben elpusztult.

1773-ban az egykori, Szent Imre tiszteletére épült templom romokban állt, de köréje még temetkeztek, s a szabadban tartották meg az istentiszteleteket.

A templom nélküli falu Bakonya filiájaként szerepelt. 1906-ban erősödött meg az elhatározás, a templomépítés gondolata.

A mai egyhajós, egytornyú, apszissal záródó templomot 1908-ban építették. A templom védőszentje Keresztelő Szent János lett. A szentélyben neogót stílusú oltárépítmény áll. A névadó szentet megjelenítő oltárképet Jézus és Mária szobrai két oldalról fogják közre. A belső térben néhány barokk táblakép is látható. Nincs önálló plébániája, ma Bicsérdhez tartozik. Serbán Bálint plébániavezető látja el a hitélettel kapcsolatos feladatokat.

Már 1998-ban foglalkoztatta a helybélieket, és különösen a bodai Keszü családot az a gondolat, hogy a meglévő ablakok mellé színeset helyezzenek. Felkérték *H. Barakonyi Klárát* a tervek elkészítésére. Az ismert művész, sokoldalú mester festett táblaképeket, ismertek rézkarcai, kőnyomatai, zománckompozíciói, és visszatérő alkotója a kecskeméti zománc-szimpozionnak. Évtizedeken át tanított a Pollack Mihály Műszaki Főiskolán is.

A tervek alapján az ablakokat *Keszüné Vantara Szilvia* speciális eljárással a híres áttetsző „opaleszcens", azaz Tiffany üvegből állította össze. Rézfóliát használt, cinezéssel fogta össze a kiszabott, egymáshoz illeszkedő színes üvegfelületet. Az egészet fémkerettel rögzítette, és így emelték fel a magasba, a régi üvegablak mellé, amely ma már védőüvegként szolgálja az újat.

A négy ablak motívumaival, szimbólumaival, kompozíciós rendszerével összehangolt egészet képez, s jól illeszkedik a hagyományos belső térhez.

Mind a négy alkotáson látható Keresztelő Szent János attribútuma, a kereszt, mindenütt megdőlve, átlósan helyezkedik el, megtörve a függőlegesek és vízszintesek rendjét, a fémkeretek rendszerét.

Az erőteljes vörösek, kékek, sárgák és zöldek, a színkontrasztokra épülő formák, a rendnek, a szabályosnak megbontását célozzák.

A kórus melletti ablak áll tematikájában legközelebb az oltárképhez. Az üvegképen lenn Heródes ül trónján, közelében rács mögött János térdel. Felettük fátyolba burkolózva Salome magasodik, előtte a táncáért jutalomként kapott fej. A levágott fej fölött a szenteket megillető glória aranylik.

A hajó második ablaka Boda jelképeit mutatja. Az oklevelekből ismert címert – kék mezőben az üres tróntól jobbra egy király áll uralkodói jelvényekkel felékesítve –, ez utalás lehet a pécsi püspökséget alapító Szent Istvánra, vagy a trónt korai halála miatt elfoglalni nem tudó Imre hercegre, illetve a területet birtokló II. Andrásra. A tróntól balra egy szívet tartó angyal áll. A címer körül virágok pompáznak.

A bodai üvegablakok adományból születtek. Adakozott a falu lakossága, az ott élők, az elszármazottak és sokan mások is. Adakoztak elsősorban a katolikus hívek, amikor hírét vették annak, hogy egy olyan mű van készülőben, amely Isten dicsőségét hirdeti és elmélyült imádságra buzdít. Természetesen adtak olyanok is, akik elsősorban a születendő műalkotást, annak szellemi, esztétikai értékét tartották szem előtt.

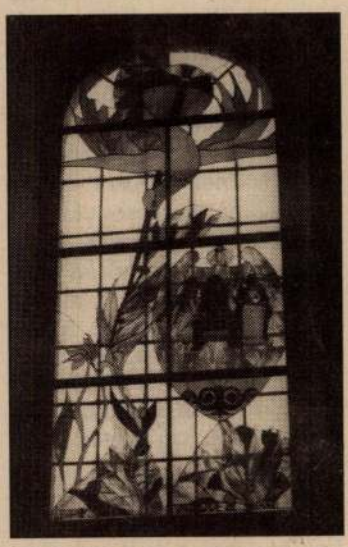

Az ablakok adományból születtek

A négy bodai üvegablak, – a középkori katedrálisok ablakaihoz hasonlóan – napsütésben színes fénysávokkal színezi a belsőt, de erős fény nélkül is világosan rajzolódnak ki a formák, a szimbólumok. Ha kívül sötétség veszi körül a tájat, s belül van fény, akkor az rajzolja a formákat, teszi olvashatóvá a jeleket a kívül maradók számára.

Az üvegablakokat május 1-jén áldotta meg *Márton Dénes* nagyprépost.

Pandur József

B-18-1-

NÉPSZABADSÁG **BUDAPEST** 2000.

2000. 07.03. 28.o.

Hangszerek lélekvándorlása

Barabás Márton tárlata a Francia Intézetben

Részlet a kiállításból BARABÁS MÁRTON FOTÓ: GÁRDI BALÁZS

Mindennek eljön az ideje. Két-három éve alkalmam volt beszélgetni Barabás Mártonnal, aki sajnálta, hogy nemigen van kapcsolata a francia kultúrkörrel. Irigyelte azokat a pályatársait, akik kiállítanak a Francia Intézetben, amely fölöttébb vonzó szellemiséget sugároz.

Most egymásra talált a képzőművész és a színvonalas intézmény. A napokban *Lépcsőforduló* címmel olyan tárlata nyílt meg itt Barabás Mártonnak, amely a legreprezentatívabb kiállítóhelyeinknek is díszére válna. A Dunára néző, Fő utcai épület terei szemlátomást kedvére voltak a művésznek. Alkotásaival nemcsak az előcsarnokot lakta be, hanem a karzatra vezető lépcsőt is úgynevezett térvonalaival és spirális munkáival, s ezeknek más változataihoz magát az ablaküveget választotta háttérül.

Vagyis a kiállítás összességében, átfogó pillantásra is esztétikai élményt nyújt. Ha pedig sorra nézzük az egyes műveket, pontos áttekintést kapunk Barabás Márton pályájának arról a korszakáról, amely szoroson kötődik a zongorához. Kiszolgált, tönkrement, kidobott hangszerek elemeit használja fel. Angol mechanikás, régi példányok húrlefogó szerkezeteit feszíti favázra, amely jobbára csigavonalban hajlik meg, s egyre gyakrabban kör alakban.

S az újabb forma újabb asszociációkat kelt. Míg az előbbiek a földtörténeti őskorból származó állati zárványokat, fosszíliákat, különös mélytengeri élőlényeket idéznek, utóbbiak némelyike inkább kristályszerkezeteket, akár a hópehely csillagképét. S a visszatérő Fészek címhez illőn néhány munkája már valamiféle bensőségességet is sugall, a zárt magzati lét, a születés képzetével ajándékozza meg a szemlélőt.

Ahol felbomlik a szabályos mértani alakzat, szinte a zene szabadabb ritmusát, mi több: tánclépéseket érezni ki a látványból, amelyet szolid térbelisége ellenére képkeretbe zárt a művész. S a faszerkezeteken itt-ott felbukkannak a színek is, vörösek és zöldek apró filckalapácsokon, e puritán művészetnek játékos hangulatot is kölcsönözve.

Korántsem szóltam mindenről, e munkásság másik vonulatát példázó fagákról, amelyek hol a földön indáznak, hol felfelé kanyarognak, akár az ég felé szálló füst. Mintha jelet küldene annak, aki belép a francia kultúra e budapesti otthonába. Olyan jelet, amelyet másmás nyelven beszélők egyaránt értenek.

Bogácsi Erzsébet

tból van a legtöbb

ak Budapest városszerkezetének alakulására

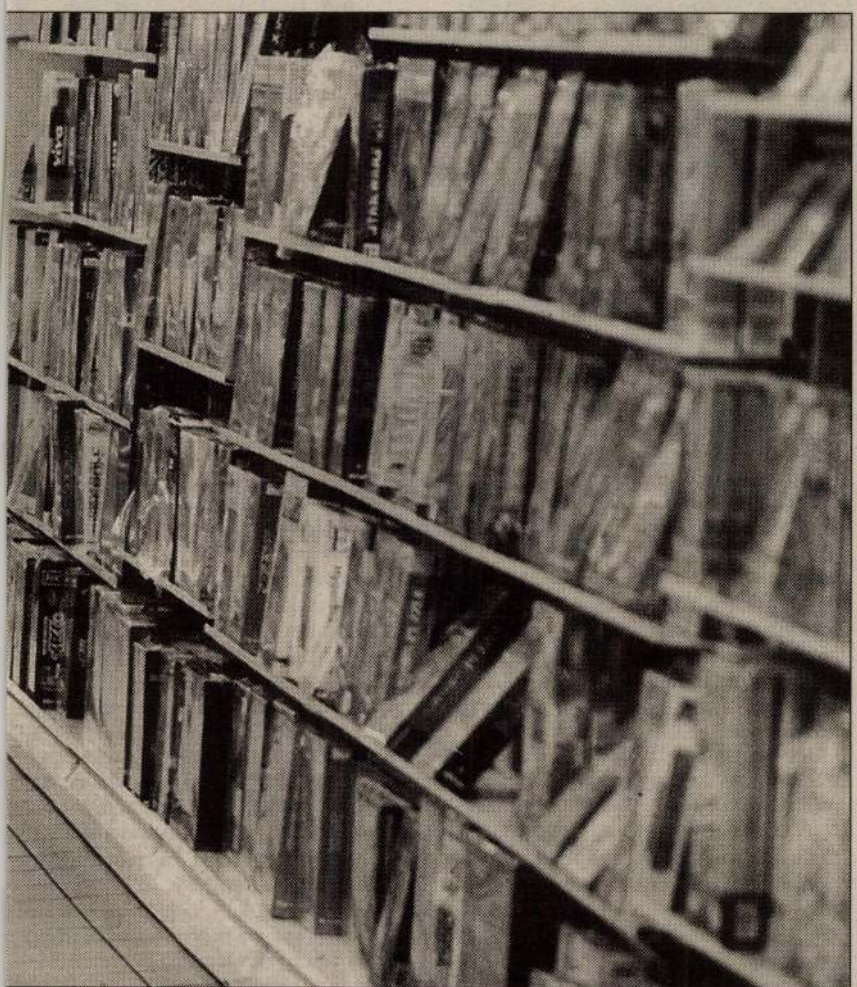

FOTÓ: SZABÓ BERNADETT

riába: ide tartozik a Rózsadomb, a Budagyöngye, a Csepel Plaza és a Skála. Az ezeknél is nagyobb, a közvetlen közelében élőkön kívül a vonzáskörzetben lakókat is kiszolgáló regionális központok közé sorolható a Mammut, a kispesti Europark, a Campona, a Lurdy Ház, a Duna Plaza és a Pólus Center, amelyek általános árucikkek, ruházat, bútorok, lakberendezési cikkek teljes skáláját kínálják.

Foghíjkitöltőnek nevezi a tanulmány szerzője az Új Udvart, a Baross Kereskedelmi Központot, a Millennium Centert,

ezer négyzetmétert iroda, tizennégyezret pedig szálloda foglal el. A marketing-földrajzi tanulmány szerint egyébként a Dunaház, az Orczy Bevásárlóközpont és a MOM is többféle hasznosítású épületegyüttes. Kiegészítő funkciót tulajdonít a könyv szerzője a Mol IX. kerületi üzletközpontjának, specializált központ az V. kerületi Panama Shopping Center.

A centralizált központok csoportjába sorolható a Süba, a Gyáli úti, az M3-as melletti és a budaörsi Metró, a törökbálinti Cora és a szintén budaörsi Auchan.

Két Barabás Márton, nagyapa és unokája közös kiállítása Sepsiszentgyörgyön

Közös tárlaton mutatkozik be a sepsiszentgyörgyi közönség előtt a két Barabás Márton, nagyapa és unokája, erdélyi származású képzőművészek.

SZEREDI HELGA

Együtt állítja ki műveit Márkosfalvi Barabás Márton festőművész és unokája, a Munkácsy-díjas Barabás Márton festő- és szobrászművész Sepsiszentgyörgyön, a Székely Nemzeti Múzeum Gyárfás Jenő Képtárában. A két Barabás Márton című tárlatot Jánó Mihály művészettörténész nyitotta meg kedden.

Az idősebb Barabás Márton a nemzet festőjeként számon tartott Barabás Miklós családjából származik, a nagy elől példája és sikeres munkássága inspirálta, hogy ő is a festői pályát válassza. A két világháború között Székelyföldön dolgozott, tájképeket, székelyföldi motívumokat festett. Műveiből néhány a Gyárfás képtárban folyamatosan látható. Ezenkívül az örökösök tulajdonában maradt festményei, személyes tárgyai, fotók, vázlatok, festőállványa bővíti a családi kiállítást.

A legifjabb Márton a festmények és szobrok mellett síkplasztikákat, installációkat és dobozmunkákat is készít. Elvont alakzatok dominanciájára szervezett plasztikái nem hagyományos szobrok, hanem bonyolult térszervező kompozíciók. A tárlaton festményeit és legújabb dobozmunkáit mutatja be. Zongorabillentyűkből és hanglefogókból komponálja formáit, és ezeket egy üvegdobozban helyezi el. Dekoratív, élénk színek, félabsztrakt, expresszív és modern alkotások jellemzik, amelyek keverve a nagyapa finoman kidolgozott tájképeivel különös, erős hatást keltenek. A nagyságrendileg negyven alkotásból és személyes tárgyakból álló kiállítás augusztus 8-ig tekinthető meg. A látogatók a képtár állandó tárlatait is felkereshetik, köztük az 1848-as forradalom és szabadságharc Háromszéken vagy a Középkori emlékek Háromszéken című anyagot, valamint a néprajzi alapkiállítást. ■

A régi fényképek a művészcsalád történetét mesélik el FOTÓ: KISPÁL ATTILA

Magyar Hírlap. 2008. júl. 10. 13. o.

megrendelő
r Hírlapra

Előfizetőknek	Megtakarítás	
3 600 Ft	5 %	☐
10 440 Ft	8,1 %	☐
20 340 Ft	10,5 %	☐
38 580 Ft	15,1 %	☐

.....

ès:.....

.....

..... Tel.:.....

aláírás

Lapunk megrendelhető még:
Tel.: (06 1) 887 3200
Telefax: (06 1) 887 3203
(06 80) 204 909 (ingyenes zöldszám)
e-mail: elofizetes@magyarhirlap.hu

cgyik legismertebb képviselője, az 1997-ben alakult Szigony együttes hat év után új lemezzel jelentkezik. A zenekar alapítójával és vezetőjével, Kerényi Róberttel a CD megjelenésén kívül a táncházmozgalom helyzetéről beszélgettünk.

– Hat éve, Zerkula János gyimesi csángó muzsikussal jelentettek meg utoljára lemezt. Mi volt a hallgatás oka?

– Nem hallgattunk, csupán lemezt nem adtunk ki. Táncházaztunk, koncerteztünk, valamint különböző fesztiválokon muzsikáltunk. Ha csak tehettük, éppen Zerkula János prímással együtt léptünk fel. Idehaza és külföldön is számos koncertet adtunk együtt, erre nagyon büszke vagyok, mert a májusban elhunyt Zerkulát tekintem egyik mesteremnek. Páratlan tehetségű zenész és fantasztikus ember volt, akitől mind zeneileg, mind emberileg nagyon sokat tanultam.

– Most miért aktuális a lemez?

– Rengeteg mondanivalónk gyűlt össze, és hangzó formában szeretnénk átadni a közönségnek, amely évek óta megtiszteli koncertjeinket.

A zene és a tánc harmóniája: ez jellemzi a Szi

– Mi lesz hallható a lemezen, és mikor jelenik meg?

– Saját gyűjtésű moldvai és gyimesi népzene, valamint olyan feldolgozások, amelyeket ezeken a területeken helyi zenészekkel való együttzenéléskor tanultunk meg. A megjelenése őszre vagy tél elejére várható.

– A kilencvenes években nagyon népszerű volt a táncházmozgalom, most viszont mintha kisebb lenne iránta az érdeklődés.

– Ez csak részben fedi a valóságot. Egyfajta térvesztése vitathatatlanul volt a táncházmozgalomnak, de nem drasztikus. Ma már több szórakozóhely

Magyar Telekom Nyrt.
Eladó Ingatlanok – pályázatok

http://www.deteimmobilien.hu

Barabás Márton

KORONA ÉS PALÁST II

KIÁLLÍTÓ MŰVÉSZEK:

BARABÁS MÁRTON
BENEDEK JÓZSEF
BÉSZABÓ ANDRÁS
BICSÁR VENDEL
B. LABORCZ FLÓRA
GANCZAUGH MIKLÓS
ILLÉNYI TAMARA
KAZINCZY GÁBOR
KÉRI BÁLINT BENCE
MAGÉN ISTVÁN
PARRAG EMIL
SZILÁRD KLÁRA
SZÉKELY JÁNOS JENŐ

A KIÁLLÍTÁST RENDEZTE:
KAZINCZY GÁBOR

Carbocomp Kft., Nyomda – Pécs

ORFÚ

meghívó

RENÉE művészeti társaság

Orfű Község Önkormányzata

és a

Renée Művészeti Társaság

tisztelettel meghívja Önt és családját

a Millenniumi rendezvénysorozat

keretében zajló **Orfűi Napok** alkalmával

a

KORONA ÉS PALÁST

c. kiállításra

2000. július 14-én, 16 órára

az Orfűi Önkormányzat kiállító termébe

(Ady u. 6. sz.)

A kiállítást megnyítja:

P. Szabó Ernő, művészeti író

A kiállítás megtekinthető
2000. július 28-ig, naponta 10-18 óráig

**A kiállítást a
Magyar Millennium Kormánybiztos Hivatala
támogatta.**

M.D.K.

BARABÁS Miklós építész
és Sallay Mihály

Korea, „B" típusú lakóházterv

Lőlay Emil: A magyar építészcsoport
munkája Koreában
Magyar Építőművészet 1956 (V.) 8. sz. 23o.l.

megírva

Barabás Miklósné

festő

Vas. Ujs.

1861. 262. l.

† (Barabás Miklós), jeles festészünk neje, szül. Bois de Chesne Zsuzsánna, f. hó 17-én meghalálozott. Hült tetemei a budai Alvinczi-féle temetőben takarittattak el.

Elhunyt 1915 január 15-én

Barabás Nándor

Hasonló karriért csinált *Barabás* Nándor, aki valamikor asztalos inas volt Kelemen Gyula sepsi-

2

szentgyörgyi műhelyében. A székelyfiú Párisban tíz év alatt művészi bútorgyárossá küzdötte föl magát, gazdag ember és a magyar fiúk áldozatkész támogatója. Nemrég dicsérő cikket közölt a párisi Figaró róla és Blondeau nevű társáról, akik a Voltaire rakodópartnál, a Beaune-utcában, a Tuilleriákkal szemben iparművészeti muzeumot rendeztek be egy nagymultú, XV. Lajos korabeli palotában. Sok remek bútort és egyéb holmit halmoztak ott föl, amelyekkel Barabás dokumentálja a Figaró szerint, hogy „új stilust vitt be a világváros iparművészetébe".

Tábor Kornél

Párís magyarjai-

Brat, Č. n. 17, 18. l.

BEVEZETŐ.

A Budapesti Újságírók Egyesületének megbízásából végigjártam a nagyobb európai városokat, hogy a kint élő magyarok életét tanulmányozzam. Sokat beszéltek és írtak már az amerikai kivándorlásról, de az Európában szerteszét tartózkodó magyarokat alig méltatták figyelemre s az ő életükről, küzdelmeikről, boldogulásukról és pusztulásukról keveset írtak eddig. Pedig az ő sorsuk is kétségtelenül megérdemli a részletezőbb studiumot. A kivándorlóknak ép a színe-java az, amely a nyugateurópai kulturvárosokban él és itt-ott valósággal szenzációs tapasztalásra is tehet az szert, aki a nyomaikat kutatja. Minthogy pedig csekélységemnél hivatottabb nem gondolt rá, hogy a földolgozatlan témát megragadja, fogadják szívesen ezt a könyvet, amíg hozzáértőbb beszámoló nem akad.

A riportanyag ezenkivül még két könyvet fog megtölteni.

Tábori Kornél.

Barabás Miklós

Asztalos inas volt, Kelemen Gyula szobrászmester műhelyében. Párisban tíz év alatt művészi bútorgyárossá küzdötte fel magát. Nemrég dicsérő cikket közölt a párisi Figaro róla és Blondeau nevű társáról, akik a Voltaire rakodópartnál, a Beaune-utcában, a Tuilleriákkal szemben iparművészeti remekeket rendeztek be egy nagymúltú XV. Lajos korabeli palotában. Sok remek bútort és egyéb kincset valósítottak meg, amelyekkel Barabás dokumentálja a Figaro szerint, hogy új stílust vitt be a világváros iparművészetébe.

Tábi Párismagy. 17, 18. l.

R. Barabás Piroska

Szerepel a Képzőművészeti Társulat
őszi tárlatán a Műcsarnokban

Nemzeti Gyorg 1938 XI. 9

Barabás - Reissmann

Gizella

— Barabás-Reissmann Gizella festőművész 82 éves korában elhunyt. Temetése 1985. szeptember 27-én, 8.30 órakor lesz a Farkasréti temetőben.

Magyar Nemzet 1985. IX. 14

Szomorúan tudatjuk mindazokkal, akik ismerték, tisztelték, szerették, hogy

Barabás-Reissmann Gizella

festőművész

1985. augusztus 28-án, 92 éves korában elhunyt.

Temetése 1985. szeptember 27-én 8.30 órakor lesz a **Farkasréti temetőben,**
az evangélikus egyház szertartása szerint.

Hamvait húga hamvai mellé helyezzük el a felső temetőben (802/1165-ös parcellaszámon).

fnyv 13

MDK

Barabás Samu

K-n Ö-n.:A Nemzeti Szalon első kiáll. Vasárnapi Ujság 1894. 751-752.l.

Barabás Sámuel agyvalérite

Ref. Szemle 2002/1. 118+119

művének védelme. =
1911. 393-409.

a XVI. Században. = Budapesti

1911. 218-219.

11. 279-282.

et szobrászatról. =
1912. 173-191.

. = Archaeologiai Értesítő, Úf.

i Múzeumban. = Archaeologiai
.

[rec. Divald Kornél:
nyas oltárai.] = Archaeologiai
ivald válasza és Kenczler

Barabás Tamás, festőművésznek

a jövő hét vasárnapján Szemadám György festőművésznek lesz a Bástya Galéria vendége, akit követi majd többek között Farkas Tamás grafikus, Barabás Tamás és Petrilla István festőművészek tárlata.

Jó reggelt!

1981. VI. 20. 4. 25 /FA/.

Borabás Tibor

és Almstaier Otto tervezték a nyergesújfalui vasbetonhíd pályaszerkezetét.
1965.

Merényi Ferenc: A magyar építészet
1867-1967. Budapest 1970.

159

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1976 JUN

Társadalmi Szemle

Barabás Tibor
1021

Barabás Tibor:
Szarvas

) került.

tetéseket az ismertetett anyagok
lott szocialista elveink és mindei
Az egyik okot abban látjuk, hogy
működése során számos hagyomán
férfi—nő viszonyt, a szerepmego
nt nehezíti, hogy a nő helyzete a „közszférában" tovább változzon.
da: a nőknél alig tartanak fontosnak olyan tulajdonságokat, ame-
oszton fontosak. Így a jó női vezető ma könnyen „nőietlennek"
a nők maguk is vonakodnak az előléptetéstől. Persze a túlzott
ttség mellett nehéz is lenne újabb felelősségeket vállalniuk.)

letbe, a család mindennapjaiba és a családi elgondolásokba nem
szabad közvetlenül beavatkozni. Ezért a további fejlődést alap-
etkező eszközök segíthetik:

féra" intézményeinek, szervezeteinek, ezek működési feltételeinek
sa, a gyermekintézményektől a nők szakképzéséig. Ezek a keretek
úzóerővé válnak, mégha ez olykor a vártnál lassabban történik is.

élet feltételeinek, mindenekelőtt a lakásviszonyoknak, emellett a
eszközöknek, szolgáltatásoknak a fejlesztése. Természetesen ide
yagi helyzet javítása, mindenekelőtt a ma rosszabb helyzetű csa-
mindennapi létfeltételek javulása, az otthoni terhek csökkentése
cialista értékek terjedését, így *a családon belüli demokratikusabb*
pülését. Ez természetesen csak akkor igaz, ha ezzel egyidejűleg a
talános viszonyai is az egyén sokoldalú fejlődését segítik, és ál-
mokratikus gyakorlat és légkör kialakulása irányába hatnak.

Rancliffe Tibor

SAJTÓFIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD

1970 NOV 25

— A balassagyarmati Balassi Gimnázium előkertjébe — a megyei tanács igényére — Barbás Tibor szobrászművész tervezett domborműves stéle kőfaragása. A művész alkotását a Képző- és Iparművészeti Lektorátus elfogadta.

Barabás Tibor, szobrász

L. Pátzay

–: Kü

8.

Nemzetőrség, Bp. 1980 máj. 12.

BARABÁS Tibor

A/lmstaier/ O/ttó/: Magyar Viscosagyár - Danulon Selyemüzem, Nyergesujfalu. - /Almstaier Ottó, Barabás Tibor épitész/. - Magyar Épitőművészet, 1966, 15.évf. 4.sz., p. 1o-12.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája.
/Művtört.Irt. 1969. 3.sz., p. 243-284./

p. 247.

Karalán Tibor nevű nem
terjedt

B. Lajos
1936-40
az egész
otthon

Barajan Tibor
otthon
gyarmati iskola 2
1947

Most az unokám
Nincs
Kinnről kommunik.
Rézek nem a fra-
gai ügyvédi ka-
talógus kapitány
kiváltságai

Tud
1922
márc 18
Tatabánya
Fal kör.

Barabás Tibor

özvegy

l.

Szabad Művészet

1947. 6-7 sz.

126. l.

Kádár Gyöngyi

ajánlása

Barabás Tibor, ötvös. A bpesti iparmüvészeti főiskolán végezte tanulmányait, s 1947. résztvett az iskola képző-és iparmüvészeti kiállitásán. Ugyanez évben szerepelt a prágai nemzetközi ifjusági találkozó alkalmával rendezett tárlaton is.

(Az Iparm. Iskolában nem ismerik

Kádár György: Az ifjusági képzőmüvészeti és iparmüvészeti kiállitás. Szabad Müvészet. 1947. 126.l.-

MDK

Barabás Tibor, festmény

Barabás Tibor festőművész kéziratai alapján Boldman György ötvösművészetének, a szegedi tanácsházán felállított Munkásőrök szobrának gipszrekonstrukcióját.

Dési Tamás: Kő-ökör a Dunaparton 5

ESTI HIRLAP, 1964. okt. 25.

Barabás Tibor, szobrász

l: Pátzay Pál

—: Tanítványok

.2

Esti Hirlap, Bp. 1978 okt. 17.

Barabás Tibor

Három fiatal fotóst Bogdán Esztert, Barabás Tibort és Mesterfi László mutatta be a Vizivárosi Ifjusági Pinceklub.

Népmüvelés 1975/3/41

MDK

Barabás Tóth Elemér építész

34 m. építész vesz részt Ebenjan felépítésében
Magy. Nemz. 1954.okt. 3. 2.l.

MDK

Mücsarnok, 1900. 9. sz.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR
1031 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Bababás Tibor
szobrászművész
NAPLÓ (VESZPRÉM)
1981 ÁPR 10

1021

A szülőföld a legmélyebb élmény

Bazsiban felavatták Simon István síremlékét

Garai Gábor beszédét tartja

Simon István szülőföldje és végső nyughelye Bazsi, amelynek temetőjébe több százan sereglettek tegnap délután. A költészet napjára emlékeztetve avatták fel a falu költőfiának síremlékét, Babás Tibor szobrász és Papp Károly építész alkotását.

Gyászzene hangjai után *Garai Gábor*, az Írószövetség főtitkára idézte fel a csaknem hat éve eltávozott férfi, a másokért fáradozó, jobbító ember és nagyszerű költő emlékét.

Szász András, megyénk tanácsának elnökhelyettese méltatta Simon István életművének jelentőségét.

– Előtte tisztelegni Veszprém megyében számunkra többet jelent, mint versei belénk ivódott sorainak, gondolatainak megszólaltatása – mondta egyebek között. – Az embernek, az önmagával és szűkebb pátriájával azonosuló politikusnak, sokak jóbarátjának alakja bennünk is elválaszthatatlan az élete útját, alkotói pályáját meghatározó tájtól.

Szólt a szülőföldjének hangjára figyelő, gondjainak enyhítésében szorgos és örömeit élvező, teljes életre törekvő költőről. Az alkotás minőségét és hatását tartotta mércének.

– Tudta, hogy aki képes eszerint tenni és gondolkodni, azt körülveheti bármilyen „komisz idő" odakint és a lélek tájain, mindig megleli a közös tűzhely melegét – folytatta. – Budapesti szerkesztőségi szobájának ablaka is Bazsira nyílt . . .

Hangoztatta: vele együtt valljuk, hogy múltunk ismerete,

A lelavatott síremlék.

örökségünk vállalása nem lehet „kevesek" dolga. Ugyanakkor igényeljük – a jövő generációnak is – a költő egészséges és felelősségvállaló türelmetlenségét, „sosem elég"-jét. Az emlékező avatás így ad erőt az ő törvénye folytatásához, s egy kis hitet a „vak sors" ellen.

– Hiszem, hogy síremléke Bazsiban sokunk számára lesz olyan megállóhely, ahova időnként azért térünk vissza, hogy az a forrás, amelyet ő bölcsőhelynek nevezett, bennünk is újra megtisztuljon, hogy aztán ismét dologhoz láthassunk.

Az emlékezés koszorúit elsőként az Írószövetség képviseletében *Garamvölgyi Józsefné* titkár és *Juhász Ferenc* költő helyezte el, majd a Hazafias Népfront Országos Tanácsa nevében *Molnár Béla* titkár és *Juhász Róbert* osztályvezető. Aztán *Gyuricza László*, megyénk tanácsának elnöke és *Imre Miklós*, a megyei pártbizottság titkára tette a síremlékre a tisztelgés virágait. A Simon István nevét viselő sümegi könyvtár, a helyi és járási vezető szervek képviselői és a költő tisztelői koszorúztak az ünnepélyes eseményen, amelyen részt vett *Szekeres Imre*, a KISZ megyei bizottságának első titkára, *Udvardi Erzsébet* országgyűlési képviselő és sok más közéleti tisztségviselő.

A megemlékezés a bazsi művelődési házban folytatódott, ahol *„A szülőföld . . . a legmélyebb, kiélhetetlen élmény"* címmel kis kiállításon elevenítették fel megyénk muzeológusai Simon István életének néhány epizódját.

A pályatárs barát, Juhász Ferenc szenvedélyes, szép szavakkal beszélt a klasszikussá lett költőről, Bazsi és a magyar nép hűséges fiáról. A szeretett emberrel közös élményeiből is idézett.

Molnár Béla a költészetében velünk levő Simon Istvánról szólt. Akinek a segítségével gazdagabban látjuk a magyar valóságot, azt a gyönyörű terhet is, amit vállalt és előbbre vitt. A személyében összeforrott költőt és közéleti embert, haladó hagyományaink ápolóját, kultúránk nagy igényű és okos propagálóját, a népben-nemzetben gondolkodót, a népi egység szószólóját idézte meg.

Simon István versei és prózai művei szólaltak meg a veszprémi Petőfi Színház művészeinek ajkán. Zsúfolásig megtelt a bazsi kultúrház, sokan az előcsarnokba sem fértek be.

VILÁGHÍRADÓ

Róma

Rómában csütörtökön ért véget a kőolajtermelő arab államok szervezetének (OAPEC) és a dél-európai államoknak a tanácskozása gazdasági együttműködésük további lehetőségéről. A konferencián újból kifejeződött, hogy a dél-európai tőkés államok több alapvető kérdésben a fejlődő országoktól eltérően ítélik meg az együttműködés módját. Ők ugyanis a hagyományos árucserében (olaj és más nyersanyagok, cserében ipari fogyasztási cikkekért) érdekeltek, s nem annyira az olajtermelők ipari fejlődésének előmozdításában.

De a dél-európai tőkés államok képviselői is egymástól eltérően ítélték meg az OAPEC tíz tagállamához fűződő viszonyuk jövőjét – aszerint, hogy mennyire ráutaltak a kőolajra és az ezzel kapcsolatos gazdasági viszony további tervezésére. (Franciaország kevésbé, Olaszország sokkal inkább.)

Bogota

Valószínű, hogy Ecuador kilép az Andok-egyezmény tagállamainak sorából. A Colprensa kolumbiai hírügynökség értesülése szerint a bejelentés a napokban várható. A döntés oka az, hogy Jaime Roldos ecuadori államfő nem ért egyet a szervezet céljaként kitűzött gazdasági integráció folyamatának politikai vetületeivel. A paktum tagállamai között egyebek mellett nem egységes a vélemény a bolíviai katonai junta megítélésében sem.

Ugyanakkor szerdán a bolíviai katonai kormányzat úgy döntött, hogy visszatér az Andok-egyezmény tagjai közé.

New York

Szerdán, 88 éves korában egy New York-i katonai kórházban szívelégtelenségben elhunyt Omar Nelson Bradley tábornok. Halálával a második világháborúban nagy érdemeket szerzett ötcsillagos amerikai tábornokok: Eisenhower, Marshall, Macarthur, Patton után az utolsó is eltávozott az élők sorából.

Róma

Ellentétek támadtak az olasz szakszervezeti mozgalomban. A kereszténydemokrata párthoz kötődő CISL engedett a Forlani-kormány és a vállalkozók szövetsége (Confindustria) nyomásának és bejelentette, hogy kész tárgyalni a mozgóbérrendszer felülvizsgálásáról. Forlani miniszterelnök hétfőre máris kilátásba helyezte a találkozót. A három legnagyobb olasz szakszervezeti szövetség (CGIL, CISL, UIL) eddig ellenállt az ilyen

a

Óvári Miklós Dél-Csehországb

Csehszlovákia Kommunista Pártjának XVI. kongresszusa csütörtökön befejezte a három kongresszusi dokumentum alapján folytatott vitát.

A tanácskozáson részletesen megtárgyalták a Központi Bizottságnak az eltelt öt év mérlegét megvonó és a következő esztendők feladatait kitűző beszámolóját, az új ötéves terv irányelveinek tervezetét, valamint a Központi Ellenőrző és Revíziós Bizottság jelentését. A küldöttek hozzászólásaikban tájékoztatást adtak a csehszlovák kommunisták legfőbb fórumának saját munkaterületük eredményeiről és gondjairól, szóvá tették a párt és az egész ország életében észlelhető és megszüntetendő hibákat, továbbá javaslataikkal egészítették ki a tárgyalt dokumentumokat. A vitában négy nap alatt összesen negyvennégy felszólalás hangzott el.

A csütörtökön, kora délután véget ért utolsó vitaülésen Zdenek Zuska, Prága főpolgármestere átfogóan beszámolt azokról az eredményekről, amelyeket a párt kezdeményezésére 1969 után elfogadott fővárosi általános fejlesztési és rendezési terv teljesítésében értek el.

Az ülésen szót kaptak a Csehszlovák Nemzeti Fronthoz tartozó más politikai pártok vezetői is. Üdvözlő felszólalásukban hangoztatták, hogy pártjaik a CSKP társadalmi vezető szerepét elismerve azonosítják magukat a szocialista építés hazai programjával és segítik annak megvalósítását.

Ugyancsak csütörtökön délelőtt Milos Jakes, a CSKP KB elnökségének póttagja, KB-titkár ismertette az általa vezetett kongresszusi mandátumvizsgáló bizottság jelentését. Elmondta, hogy a párt 1 325 150 tagja a kongresszusra 1425 teljes jogú küldöttet választott meg, a több mint 130 ezer tagjelölt pedig 26 tanácskozási jogú küldöttet. A magyar nemzetiségű küldöttek száma 34.

A csehszlovák pártkongresszus csütörtökön délután zárt ülést tartott, amelyen a küldöttek újjáválasztották a CSKP vezető szerveit, a Központi Bizottságot, továbbá a Központi Ellenőrző és Revíziós Bizottságot.

★

Dél-Csehországba, Jindrichuv Hradec városába látogatott csütörtökön a CSKP XVI. kongresszusán részt vevő MSZMP-küldöttség, amelyet Óvári Miklós, a Politikai Bizottság tagja, a KB titkára vezet. A delegációt elkísérte Vaclav Moravec budapesti csehszlovák nagykövet is.

A dél-cseh megye, valamint a Jindrichuv Hradec-i járás határán a magyar vendégeket nagy szeretettel, hagyományos módon, kenyérrel és sóval köszöntötték.

A nagy történelmi múltú városban a magyar küldöttség virágot helyezett el az internacionalisták emlékművén, majd gyülésen találkozott a város lakosságának képviselőivel.

Vaclav Span, a megyei pártelnökség tagja köszöntötte a küldöttséget, kiemelve a két ország, a két nép szoros baráti kapcsolatait és együttműködé-

Holnap kezdődik az NSZEP X. kongresszusa

A népgazdaság egész fejlődése szempontjából eredményes öt esztendő mérlegét készítették el a Német Demokratikus Köztársaságban a Német Szocialista Egységpárt szombaton megnyíló X. kongresszusa küszöbén. Az elemzések összességükben az egész 70-es évtized mérlegét egyedülállónak minősítik, amit nem csak a gazdaság számokban kifejezhető fejlődése és az életszínvonal ehhez kötődő emelkedése alapján ítélnek meg így, hanem nem utolsósorban magasra értékelve azt, hogy az NDK népgazdasága törés nélkül fokozatosan hozzáigazodik a példátlan ütemben és mértékben változó világgazdasági körülményekhez.

milliárd márka értékű állóalappal rendelkezik, ami több, mint 250 milliárd márkával nagyobb érték, mint 1970-ben volt. Az a fejlődés minőségi színvonalát is jelzi, hogy az NDK iparában az automatizáltság foka 1980. végén elérte a 49 százalékot, szemben az 1970-es 33 százalékkal. Döntő szerepet tulajdonítanak a fejlődés ösztönzői közül a teljesítményelv mind következetesebb érvényesülésének a termelés minden ágazatában és szakaszában: ennek jegyében vezették be a IX. pártkongresszus – 1976 – óta a teljesítményekhez közvetlenül igazodó béreket, fizetéseket 1,8 millió munkás, 100 ezer művezető és további 350 ezer a termelést irányító dolgozó számára. Az NDK gaz-

SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 347-748, 346-726

Barabás Tibor, szobrász-művész

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

1981 SEP 27

1021

VÉNUSZ

CSÓK

Barabás Tibor munkái

of Percussion nemzetközi ütő
ása volt (F

'81

lődési Központban
ı tiák az V. Or-
grafikai kiállítást.
Pest megyei álla-
colák tanárainak
igversenyére kerül
n a Benkó dixie-
tes a város ven-
ber elsején pedig
bi önálló estjét
neg.

skozás

űemlékfelügyelőség
ben.
nánvos ülés közép-
a békési és a
tanyák építészete.
s műemlékvédel-

ályázat

központ címére el-
A díjazott. kiállí-
kalmas képekből
zán december 1-én
vitnak. A szolno-
nezt a kiállítást
ıár 4-től tekinthe-
maid február 1-től
fogadja a pályázat
tóit.

Sz
sz
Ny
ha

Nyi
Vörös
Cson

Lapunkb
hogy augu
vül-belül
Zsigmond
alakult az
lat.
A Móric
ház célja
Alapítólev
színház m
vel magas
gália Szab
gve és az
turális em
vészi élet
kintve a
Színház p
esetenként
műsorára
természetes
a realizmu
lizmus, es
ként érten
színű telje
Mit jele
ricz Zsign

M.D.K.

Barabás Tibor épitész
IPARTERV

Magyar Viscosagyár- Danulon Sely emüzem,
Nyergesujfalu

tervezés: 1962-63
épitès: 1963-65

Magyar Építőművészet 1966/4. 10-12.l.

Barabás Tibor ötvös

Szabad Művészet, 1947

I. évf. 6-7. sz. 126. o. kiállítások.
Sfjuúsági képzőművészeti és
iparművészeti kiállítás.

Barabás Tibor

Barabás Tibor orvos-zeneművész — a mult évi nagydíjas — önálló kamaraestjét tartja a hídlétához.

Tóth Elemér: Salopótarjáni Tavaszi Tárlat
Művészet, 1981. június — 49. lap.

Magyar Hírlap

2008. aug. 29.

HÍREK

KIÁLLÍTÁS

Kortárs festmények tárlata

Sonja Krasner gyűjteményéből nyílik kiállítás hétfőn a B55 Kortárs Galériában. A tárlaton Barabás Zsófi, Moizer Zsuzsa, és Soós Nóra festményeit tekinthetik meg az érdeklődők. A kiállítás szeptember 16-ig látogatható. *(mh)*

BARABÁS ZSÓFI

Barabás Zsófia

Ezt és Tud. 2002 V. 1.

Ketten egy új könyvről

■ *Radomir Konstantinović: A vidék filozófiája. Fordította Radics Viktória. Kijárat Kiadó, 2001. 294 oldal, 1800 Ft*

KÖRNER GÁBOR:

Alkalmazott egzisztencializmus

Tudom, övön aluli ütés, de nem kerülhető meg: Radomir Konstantinović filozófiai alapvetése, a provinciális gondolkodás mindmáig legkiemelkedőbb kritikai elemzése, 1969-es első kiadása óta egyetlen világnyelven sem jelent meg.

A periféria szellemi alkotásait persze önmagában nem minősíti, ha a centrum nem vesz róluk tudomást, bár ez inkább a kulturálisan-nyelvileg hermetikus területekre – elsősorban a költészetre – igaz, és kevésbé a filozófia absztrakt világára. Ami azonban különösen elgondolkodtató: olyan műről van szó, amely mind témáját, mind szellemi hátterét (egzisztencializmus), mind mély gondolatiságát és eredetiségét tekintve méltán tarthatna számot a nyugati értelmiség érdeklődésére. Nenad Daković a kötet fülszövegében azzal magyarázza Konstantinović ismeretlenségét, hogy „a provinciális gőgnek köszönhetően más könyveket találtak fel" (hogy kik, nem említi, nyilván a szerb narodnyikokról van szó). De ezt talán ő maga sem gondolja komolyan. Úgy vélem, a könyv iránti közömbösséget csak részben magyarázhatjuk külső tényezőkkel – például a szerb költészet jeles alakjaival kapcsolatos, a kívülálló számára nehezen követhető eszmefuttatásokkal a könyv második felét kitevő jegyzetekben –, az okokat inkább magában a műben kell keresnünk.

A Konstantinović gondolatainak középpontjában álló „vidék" (sajnos a magyar fordítás félrevezető: a szerb *palanka* szó „porfészket", „mucsát" jelent), nem annyira földrajzi, mint inkább szellemi fogalom. A „vidék szelleme" – Konstantinović szavaival – „az agonizáló törzs szelleme": azé a törzsé, amely a modernitás körülményei között már tudatában van az egyedinek, a mulandónak, s ezáltal az időnek és a történelemnek, de amely minderről egyfajta védekező ösztöntől vezérelve nem hajlandó tudomást venni. Minthogy történelmi fejlődése megtorpant, úgy érzi, a történelem „elfeledte" őt, ezért hát ő is „elfelejti" a történelmet: megpróbál visszatérni a törzs eszményien egységes, zárt világába. Ez a regresszió természetesen eleve kudarcra van ítélve, hiszen a „vidéki" ember tudata már végérvényesen történelmi tudat. Ennek ellenére fél kilépni a szervetlenbe, az eszményien egységes stílusát veszélyeztető „stílustalanságba" (vajon ismerte-e Konstantinović Gombrowicz forma fogalmát?), amely kiragadná őt infantilis állapotából. A „vidék" szelleméhez alapvetően ellentmondásos viszony fűzi. Mint a törzsi egységből kiszakadt, de alkotó szubjektummá nem vált, sőt ettől rettegő individuum formálisan akár lázadhat is „saját-mégsem saját" világa ellen, ám ezzel csupán az eszményien egységestől „elfajzott", idegennek érzett világ s az ettől való elidegenedés eredménye, az individuum ellen lázad, az áldozat szerepében tetszelegve. Ezáltal – megintcsak Konstantinovićot idézve – „elhárítja az önmagával való konfliktust (s ezzel a szubjektív alkotó egzisztenciát), és (...) saját-mégsem saját világának «objektumává», azaz az abszolút hatalmú determinizmus abszolút akaratának tárgyává változtatja magát".

Konstantinović rendkívül meggyőzően írja le, hogyan vezet a „falu" és a „város", a törzsi és a nagyvilági közt megrekedt „vidék" valósága és szelleme közti ellentét a provinciális ember „önmagától való elijedéséhez", hogyan válik uralkodóvá szemléletében a realizmus, a „valóság bálványozása" (ami abból fakad, hogy kizárólag a tipikust és kontinuust tekinti igaznak, mivel úgy véli, minden, ami atipikus, személyes, az véletlen, következésképp valótlan), s mindez hogyan vezet az időből kiragadott, s ezáltal megsemmisített értékek nihilizmusához. A „vidéki" ember csalódni kénytelen a gondolatban, hiszen az képtelen racionalizálni a világot. Bár látszólag őrizni igyekszik a nyelvet, valójában elutasítja, hiszen a szókészlet abszolutizálásával és a mozgástól és az időtől elválaszthatatlan beszédnek mint a nyelv egyedi funkciójának elutasításával valójában magát a nyelvet utasítja el. (A vonatkozó részek olvasása közben óhatatlanul is eszébe jut az embernek nyelvvédőink aggályos szóféltése.) A „vidéki" ember elutasítja a tevékenységet mint öncélt is, hiszen a tevékenységnek ugyancsak véggel – céllal, értelemmel – kell bírnia. A zárt, befejezett világban végzett tevékenység azonban mindjárt értelmetlenné is válik, hiszen, ahogy Konstantinović fogalmaz, „a megvalósult megvalósítása megvalósíthatatlan". A szubjektív alkotói magatartás e tökéletes képtelensége irracionalitáshoz vezet, a racionális struktúra „lustaságához", ami paradox módon megnyitja a „vidék" mindaddig zárt világát. A zártság-nyitottság e dinamikája folytán Konstantinović a könyv végén megbékélni látszik a vidék szellemével mint szükségszerűséggel: „A világ a szellem ingadozása a vidék és a világ között, az abszolút racionális és az abszolút irracionális között, melyek ilyen abszolútan és «tisztán», ideálisan elkülönítve, csak a vidék szellemében léteznek."

A hallatlanul izgalmas gondolatmenet azonban felvet néhány kérdést, mindenekelőtt magával a „vidék" fogalmával kapcsolatban. A könyvben mindvégig keveredik a „vidék" szelleme mint a világ értelmesítésére tett kísérlet a földrajzi-politikai „vidék" ideológiájával. Ez a kettősség mutatkozik meg a könyv fent említett felosztásában is: az első, absztrakt filozófiai részhez jegyzetként kapcsolódó filozófiai-irodalmi esszékben a szerző a szerb irodalom egy-egy képviselőjén keresztül konkretizálja a főszövegben megfogalmazott állításokat. Ez a módszer igencsak problematikus. A világ értelmesítésének igénye, mint utaltam rá, többek között a tipizálásban jelentkezik; ám amíg a művész archetípusokat keres, addig a társadalom sztereotípiákat alkot: az előbbi a mítosz cserepeit igyekszik összerakni, az utóbbi ideológiát gyárt. A kettő összekeverésére jellemző példa a két világháború között élt, kiemelkedő szerb költővel, Momcilo Nastasijevićtyel kapcsolatos írás. Nastasijeviæ verseiben valamiféle ősi nyelvet próbál meg rekonstruálni: megszabadítja a szót a grammatikájától (visszavezeti a szógyökig), a nyelv mélyrétegeit kutatja. Konstantinović értelmezésében ez nyelvellenes törekvés, amellyel a költő valójában a zárt törzsi őseredetihez akar visszatérni, azt isteníti. Ilyen alapon az egész lingvisztikus költészet provinciálisnak minősíthető.

Az egzisztencialista alapkérdéseknek a provincia–világ viszonyában történő sajátos aktualizálása amilyen izgalmas, olyan veszélyes is. A „vidék" határai a filozófiai absztrakciónak köszönhetően elmosódnak, szelleme egyetemessé válik, s végül – a szerző szándékai ellenére – meglepően zárt rendszer bontakozik ki előttünk. Másfelől könnyen lehet, hogy éppen ez a „hazai viszonyokra alkalmazott egzisztencializmus" az oka annak, hogy a nyugat idegenkedik a könyvtől. Sajnos a mű alapproblémája – ami mifelénk olyan megkerülhetetlenné teszi ezt a könyvet –, az infantilis állapot elleni egzisztencialista lázadás mint a nacionalizmussal szembeni modernista fordulat elve, a nyugat számára *passé:* a demitizálás igénye a meghaladni kívánt narodnyikhagyomány nélkül menthetetlenül özönvíz előtti modernista attitűdnek tűnik.

SZENTKIRÁLYI PINCE

A levél
Magyar Dezső: *A levél* című forgatókönyvének emlékére
Szereplők: Monori Lili, Székely B. Miklós, Horváth Sándor
Farkas Gina – most kutya
Totyi kacsa

Támogatók: NKÖM, NKAP

2002. március 3. és 10., vasárnap 19 óra
Bp. VIII., Szentkirályi u. 4.

MÉSZÁROS SÁNDOR:

Ellenszegülés a vidék szellemének

Fontos és bátor könyv – amit erre talán a kutya sem olvas. Persze ez így túlzás, hiszen ki tudja megmondani pontosan, mit olvasnak – mondjuk ilyen költőien – a „velsz ebek". Kortárs szerb könyvet biztos nem, vagy csak nagyon ritkán: ez akár a *Vidék filozófiájá*nak egyik lábjegyzete lehetne. A tájékozódás sznob provincializmusa, avagy a vidékiesség sznobériája, amely áhítattal próbálja követni, sőt utolérni az úgynevezett nagy kultúrákat, miközben még a közvetlen szomszédait sem ismeri. Vagy ha tárgyát nehéz pontosan meghatározni, mert a (magyar) cím kissé fél lom és bölcselet „progresszív" javaslataival vagy színes, szélesvásznú ál kisebb kultúrák „civilizatorikus" értelmezőit el-elragadja, ha beleszemert így azok is haszonnal és élvezettel forgathatják a könyvet, akik járatlanabbak a szerb irodalomban – hogy ilyen szemérmesen előálljak a farbával. Éppen ezért nem egészen legitim az a kritikai megjegyzés, hogy – számomra – erősen tartalmista olvasatnak tűnnek ezek a kisesszé jellegű jegyzetek, hiányzik belőlük a poétikai-nyelvi értelmezés. De ezzel nem csorbítani akarom ezeknek a rendkívül mély kritikai elemzéseknek az értékét: nyilvánvalóan a könyv logikája diktálta a költészetértelmezés szempontjainak

BEKE LÁSZLÓ: **Megnyitó**

Vidám, de komoly

Barabás Zsófia derűs, színpompás, festett domborműveket akasztott a hófehér falakra, de mivel majdnem teljesen szigorúan egyetlen vízszintes tengelyre rendezte őket, úgy tűnik fel nekem, hogy ezzel a rendezési elvvel határozottan elkötelezte magát egy lehetséges út mellett. Választhatott volna ugyanis egy szabadabb, „installatívabb", festőibb elhelyezést is, de ezáltal az összbenyomás könnyedebb és játékosabb lett volna, és kissé háttérbe szorult volna a művészi szándék komolysága.

Valójában a vidám színfoltok mögött kemény, szakadatlan munkafolyamat rekonstruálható. Barabás Zsófia ugyan még csak főiskolás (hivatalosan: egyetemi hallgató), de már számos kiállított mű, több hazai elismerés, egy sereg külföldi ösztöndíj és néhány alaposan kiaknázott egyéni stílus-, helyesebben *modus*változat áll mögötte. Elvégezte a képzőművészeti gimnáziumot, elkezdte a tervezőgrafika szak látogatását, és most első éves a festő szakon. Nem döntött ugyan egyértelműen valamelyik művészeti ág mellett, ez még talán korai is lenne, de érezhető műveiben az az igény, hogy ne hagyja magát elcsábítani a könnyű megoldásoktól. Túl van már egy sorozat színgazdag festményen, ahol a kissé pedáns gesztusok meglepően üde, tarkán kavargó félabsztrakt és absztrakt kompozíciókká álltak össze. Feltűnést keltett egy sereg kivagdosott, kiszínezett és térben bravúrosan hajtogatott papírplasztikával, melyekből kiderült, hogy akár évekig bírná ötletekkel egy gyerekjáték-tervező helyében. Elkészített egy kis művészkönyvet, több tucat maga tervezte poparchitektúra felvonultatásával, és alig tudott meggyőzni arról, hogy a kezemben tartott könyvecske csupán egy példányban „jelent meg", tussal és tollal *alla prima* (azaz „elsőre", ráadásul hiba nélkül) papírra vetett vonásokkal.

Az itt kiállított munkák párhuzamos rétegekben egymásra erősített, kivágott és festett famotívumok kombinációi.

Ha már domborműveknek neveztem őket, be kell vallanom, hogy a relief műfaján belül inkább festmények, mint szobrok, melyeken a színekkel elérhető virtuális térmélységet tényleges térbeli rétegek helyettesítik. Egyesítik magukban a korai absztrakció merészen leegyszerűsítő kontúrjait és harsány színvilágát, a patchwork esetleges folthatását, felszívtak valamit a pop art mellbevágó és frivol kollázs- és asszamblázs-effektusaiból, a karikatúrákból és még inkább a képregények és rajzfilmek motívumvilágából, de legalább ennyire a posztmodern grafikai dizájn kirakat-, portál- és logokultúrájából is. Ezek a művek emblematikusak, címerszerűek és visszafogottan kihívóak.

Jeleztem az imént, hogy Barabás Zsófia magát elkötelezni látszik egy tudatosabb, felelősségteljesebb alkotói magatartás mellett, szemben egy ugyanúgy érvényes, ám könnyedebb, ösztönösebb, pusztán a nézői szemeknek kedveskedni kívánó attitűddel. Arra gondolok, hogy vállalnia kell egy már-már befejeződött fejlődési folyamat tanulságait, melyek iránya a kontúrokba zárt, többé-kevésbé homogén színmezők egyértelműsége és dialektikája felé mutat, és mondjuk Hans Arptól Frank Stella felé ível. Nem arról van ebben az esetben szó, hogy a kivágott színes formák foltjai milyen szépen mutatnak a fehér fal előtt, hanem arról, hogy „igazak-e" ezek a színes formák. Akkor „igazak", ha a körvonaluk pontosan megfelel a közrefogott színeknek, illetve ha a színek pontosan úgy „viselkednek", amint a térben ágaskodó, lüktető, kanyargó, mozgó vagy egyszerűen: létező kontúrok irányítják őket. Nem játékról van szó, hanem komoly kísérletről, mely próbára teszi a már sokat bizonyított *konkrét művészet* eddigi eredményeit: meddig feszíthető a mű látványvalósága a geometrikus formától az organikus felé, hogy önmagát megőrizze; meddig fokozható a nonfiguratívitás, hogy meg ne jelenjenek határai között az antropomorf jelzések. A kiállítást elsőként méltató kritikus nem dönt, nem tanácsol, de kívánja a művésznek, hogy – ha valóban választott – a „komolyabb" úton haladjon tovább.

(Elhangzott Barabás Zsófia kiállításán. K.A.S. Galéria. Megtekinthető március 6-áig.)

WEHNER TIBOR: **Kiállítás**

Gyűjteményalakítás

A győri Városi Művészeti Múzeumot – amely az egyik legfiatalabb magyar művészeti közgyűjtemény – 1994. szeptember 15-én, Kolozsváry Ernő polgármester kezdeményezésére alapította Győr város önkormányzata. Ekkor öt, egymástól független gyűjteményrész alkotta a művészeti kollekciót: a Borsos Miklós- és a Kovács Margit-alkotások együttese, a dr. Váczy Péter- és a dr. Radnai Béla-hagyaték, és a győri Nemzetközi Művésztelep működése során szerveződött műtárgyanyag. Ez a törzsanyag, ez a tulajdonképpen zárt, csak nagyon nehezen és körülményesen továbbfejleszthető együttes indukálta a hosszabb távra is érvényes gyűjteményszervezői koncepció kidolgozását, a gyűjteményalakítás területének és határainak, irányának pontos és átgondolt kimunkálását. Felmérve a reális lehetőségeket a Városi Művészeti Múzeum az itt rendezett nemzetközi rajz- és grafikai biennálékra alapozott egyetemes grafikagyűjtés mellett a kortárs magyar művészet értékeinek szerzeményezésére, őrzésére és bemutatására szakosodott: a múlt század hetvenes éveitől a mindenkori jelenig ívelő évtizedek magyar művészete reprezentálásának, pontos művészettörténeti dokumentálásának igényével és szándékával.

Három évvel ezelőtt a gyűjteményt kezdetektől gondozó és felügyelő N. Mészáros Júlia igazgató-művészettörténész egy szakmai konferencián így jellemezte a győri Városi Művészeti Múzeum művészeti kollekcióját: „Kortárs magyar képzőművészeti gyűjteményünkben több mint 600 művet tartunk nyilván, köztük a győri művésztelepen, hazai művészek által megvalósított alkotásokat, a grafikai biennálék magyar résztvevőitől vásárolt, az egyéni és csoportos múzeumi szervezésű kiállításokkal kapcsolatban vásárolt vagy ajándékba kapott alkotásokat, győri művészek munkáit és a 90-es évek magyar művészetét reprezentáló letéti gyűjteményünkbe kért műveket, amelyekből folyamatosan vásárolunk..." Ismerve a jelenkori műtárgyárakat, és ismerve a kulturális-művészeti intézmények meglehetősen szűk költségvetését, nem ítélhető könnyűnek a gyűjteménygyarapítás munkája: számos, egymástól súlyában és jelentőségében különböző szempontot kell mérlegelni, megannyi tényezőt kell egyeztetni egy-egy mű kiválasztásakor, megszerzésekor, megvásárlásakor. Ám nemcsak ezért ingoványos ez a terep: a kortárs magyar művészet rendkívül sokrétű, összetett, bonyolult egység, amelyben megannyi törekvés, irányzat él, amelyben jelenségek körvonalazódnak, csomópontok kristályosodnak ki, karakteres egyéni teljesítmények jelennek meg, hogy aztán átadják a helyüket az újabb és újabb jelenségeknek és teljesítményeknek. A szorító körülmények közepette ebből az eleven, élő művészeti szövetből kell kiválasztani és kiemelni a jelentőseket, a jellegzetest, az értékest, a korszakjelzőt úgy, hogy az egyedi munkákból szerves egység, egy, a kortárs művészet hű képét megrajzoló, majdan történetivé alakuló gyűjtemény keletkezzen.

A győri múzeum modern művészeti állományát felmérő kiállítássorozat harmadik állomásaként, a kilencvenes évek szerzeményeit bemutató, s egyúttal a kilencvenes évek magyar művészetére reflektáló tárlat február közepén nyílt meg a belvárosi Esterházy-palotában. A bemutató a hagyományos műtárgyeszményhez kapcsolható műalkotásokat sorakoztatja fel: táblaképeket, plasztikákat, grafikákat, vagyis ebben a kollekcióban nem vagy csak elvétve kaptak teret az új művészeti médiumok. De hagyományos képet, konvencionális grafikát, tradicionális plasztikát is hiába keres, vagy csak elvétve talál ebben az együttesben a szemlélő: a modernitás, a progresszió szellemiségével áthatott olyan műalkotások sorakoznak itt egymás mellett, s teremtenek a XX. század utolsó évtizedének történetével, atmoszférájával, gondolat- és érzésvilágával áthatott szintézist, amelyek önnön törvényeik szerint alakítják kifejezéseiket, hozzák létre anyagi-formai objektivizációikat. Természetesen megjelölhetők a győri gyűjtemény művei által kihangsúlyozódó domináns tendenciák: mint a konstruktív szellemiségé, a geometrikus alakításé, az expresszív kifejezésé, a minimalista kezdeményezésé, a konceptuális műformálásé – de a hangsúlyok mindenkor eredeti módon, magas színvonalon, megkérdőjelezhetetlen minőségben előadott alkotások révén körvonalazódnak. Mint a műtárgylista alkotóinak névsora is sejteti – a festők sorában Bak Imre, Birkás Ákos, Fehér László, Halász Károly, Koncz András, Konok Tamás, Kovács Péter, Mulasics László, a grafikusok között Gaál József, Koronczi Endre, Szabados Árpád, Szíj Kamilla, s a szobrászok, objektművészek csapatában Budahelyi Tibor, Bukta Imre, Gaál Tamás, Gáyor Tibor, Július Gyula, Szabó Dezső, Trombitás Tamás, Várnagy Ildikó, Záborszky Gábor –, a gyűjteményben, e most kiállított válogatásában nincs gyenge pont: a kollekció bővíthető, de nem szűkíthető. Vagyis a törzsanyag készen áll, a gyűjteményt legitimizáló nevekkel, és a neveket legitimizáló gyűjteménnyel sincs probléma, s az árnyalásra, a részletek kidolgozására, a hiányok pótlására a jövőben kerülhet sor.

Nyolc esztendő egy múzeum, egy gyűjtemény életében parányi idő, de ezalatt Győr városa mégis jelentőset alkotott: Pécs, Székesfehérvár, Szombathely és Paks mellett a kortárs magyar művészet újabb fontos múzeumi bázisát, bemutató- és őrzéshelyét építette ki. A dolgok eredői valahol a mélyben gyökereznek. E gyűjtemény létrejötte kezdeményezőjének, Kolozsváry Ernőnek mondta dr. Radnai Béla – aki a győri közgyűjtemény egyik legfontosabb részét képező Radnai-kollekció létrehozója volt – szellemi útravaló gyanánt: „Mi megcsináltuk a saját korunkat, csinálja meg Ön is a sajátját." Miután Kolozsváry Ernő megcsinálta a kimagasló XX. századi műalkotásokból szervezett privát kollekcióját, és ezáltal megalkotta a saját korát, megalapította ezt a közgyűjteményt, hogy ez is megcsinálhassa – mindannyiunk gyarapodására – a maga művekből szervezett korszakképét, megrajzolhassa a közelmúlt művészettörténetét. Ez a műalkotásokba foglalt kor is „meg van már csinálva".

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

NAPLÓ (VESZPRÉM)

1983 MAR 3

1021

Ismét a palotaiak

Kiállítás Fűzfőn

Látogatók a tárlaton.

Kóta Dénes alkotása.

Farkas István festménye.

Gyakran értesülünk arról, hogy a Várpalotai Bányász Képzőművész Kör alkotásaiból nyílik kiállítás. Az *Újhelyi Gábor* vezette szakkör egyre nívósabb alkotásainak híre ma már nemcsak a megyében, de országosan is egyre több elismerést vált ki a szakemberekből.

Jelenleg a szakkör tagjai munkáikkal Fűzfőn, a NIKE Szálló halljában mutatkoznak be. A kiállított festményeken, grafikákon már nem érződik a kötött szakköri munkák iskolás kivitelezése, majd minden darab önálló elképzelésen, magas művészi kivitelezésen alapszik. Különösen a közelmúltban önálló tárlattal jelentkező *Borbás Zoltán* és *Mészáros Imre* grafikái maradnak emlékezetesek a fűzfői tárlatlátogatóknak. De a festészeti anyag sem marad el a grafikák színvonalától. Említsük meg *Farkas István* festőien megjelenített látomásszerű képeit, *Kóta Dénes* elvont mondavilágot felidéző festményeit, vagy *Csányi Zoltánt*, aki a nagy franciák nyomdokain haladva adja vissza a századelő festői stílusirányzatát. A fűzfői bemutatkozás tehát ismét szerencsésnek mondható, és egy komoly megméretés a várpalotai lelkes alkotóközösségnek.

Fotó: Rigó Antal

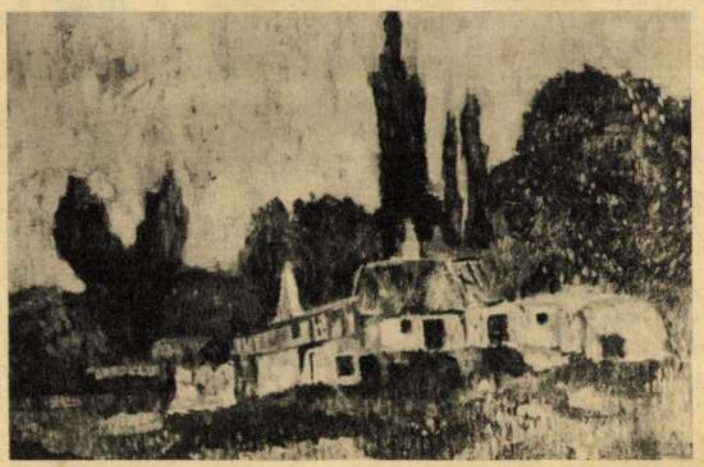

Csányi Zoltán festménye.

Borbás Zoltán

A rádió és a televíziók m

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: Zala Tóth Erzsébet és Varga András nótákat énekel 8.53: Új operalemezeinkből 9.44: Brummadzag, a zenebohóc 10.05: Diákfélóra 10.35: Ottó Klemperer Brahms-műveket vezényel a Philharmónia zenekar élén 11.24: Jogi arcképcsarnok 11.39: Védett férfiak XXIV/21. rész 12.45: Szántó Piroska: Bálám szamara 12.55: Operaénekesek operettfelvételeiből 13.22: Szállóvendég. Szakonyi Károly novelláját rádióra alkalmazta és rendezte: Solymosi Ottó 13.49: Sugár Rezső műveiből 15.19: Képek és jelképek. Művelődéstörténet gyerekeknek. A Grál 15.49: Csehszlovák művészek operafelvételeiből 16.19: Délutáni rádiószínház. Egér, egér, ki a házból. 17.05: Munkahelyi demokrácia 17.30: Verbunkosok, nóták 19.15: Bánk bán. Írta: Katona József 21.44: Hangszerszólók 22.30: Artur Rubinstein Chopin-noktürnöket zongorázik 22.50: Érdekviszonyok a vállalati döntésekben 23.10: Klasszikus operettekből 0.10: Giovanni Gabrieli canzonáiból a Clevelandi-, a Philadelphiai- és a Chicagoi rézfúvós együttes tagjai játszanak

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: A Magyar Néphadsereg Művészegyüttesének énekkara énekel, vezényel: Vásárhelyi Zoltán és Kis István 8.35: Napközben 10.00: Zenedélelőtt 13.00: Kapcsoljuk a szolnoki stúdiót 13.20: Gyermekeknek 14.00: Válogatott perceink 16.35: Idősebbek — hullámhosszán 17.30: Segíthetünk? 18.35: Hétvégi Panoráma 19.55: Slágerlista 20.35: Szociológiai figyelő 21.10: Kabarécsütörtök 22.20: Kemény Egon műveiből 23.20: Emlékezetes dzsesszhangversenyek

III. MŰSOR

9.00: Iskolarádió 9.30: A Kijevi Trió hangversenye a Zeneakadémia kistermében 10.29: Grover Washington dzsesszegyüttese játszik 11.05: Sebestyén András fúvósműveiből 11.30: Szimfonikus zene 13.07: Bécsi klasszikus kamaramuzsika 13.45: Undine. Részletek Lortzing operájából 14.21: Képtelen természetrajz 14.43: Romantikus mesterművek 15.59: Zenei Lexikon 16.20: Iskolarádió 16.55: Popzene sztereóban 18.00: Szintézis 18.30: Rádióhangversenyekről 19.05: Költészet és valóság 19.35: A Magyar Állami Hangversenyzenekar hangversenye. Kb. 21.25: Népdalkórusok 21.50: Gioconda. Részletek Ponchielli operájából 22.49: Napjaink zenéje

MAGYAR TELEVÍZIÓ

8.00: Idősebbek is elkezdhetik. Tévétorna – ism. sz. – 8.05: Iskolatévé: Fizika (ált. isk. 5. oszt.) A belső energia 8.30: Magyar irodalom (ált. isk. alsó tagozat). Apród voltam Mátyás udvarában – sz. 9.00: Történelem (ált. isk. 5. oszt.) Római birodalom 2. – sz. 9.30: Rajz- és műalkotás-elemzés (ált. isk. alsó tagozat). Táborozás a múzeumban. A mi játszóterünk – sz. – 10.00: Magyar irodalom (ált. isk. 5. oszt.) Sír-nevet – sz. – 10.25: Magyar nyelv (ált. isk. 4. oszt.) Szó-ra-ka-té-nusz. Két nyelvtani lókötő – sz. 11.00: Osztályfőnöki óra (ált. isk. 7–8. oszt.) Csak egy kortyot! 1. rész Az alkoholfogyasztás környezeti okai 12.00: Világnézet. Életformák 12.35: Képújság 13.30: Iskolatévé: Magyar irodalom (alsó tagozat) – ism. sz. – 14.00: Magyar irodalom (ált. isk. 5. oszt.) – ism. sz. – 14.25: Osztályfőnöki óra – ism. – 14.45: Történelem – ism. sz. – 15.10: Magyar nyelv – ism. sz. – 15.50: Hírek 15.55: A rövidfilmstúdiók műhelyéből: 1. Nők a holnapok felé – sz. – 2. Menedék 3. Ave Maria – sz. – 16.55: 9-es stúdió. A Szovjet Televízió külpolitikai vitaműsora – sz. – 17.25 Társasága 18.1 gondolat ... (S – sz. 18.55: R kezdhetik. Tévé – sz. – 19.30: Péter: Kezdők. darúgó-kupanap 21.30: Hírháttér. Nézetek, vélemények közérdekű kérdésekről – sz. – 22.20: Tv-híradó 3. – sz.

II. MŰSOR

20.00: Gólyavári esték. Fejezetek a társadalomlélektan köréből. 9/2. rész: Életünk a csoportban – sz. – 20.40: Tv-híradó 2. – sz. 21.00: Az égnek madarai mozdulatlanok. Rövid játékfilm – sz. – 21.25: Michel Fugain és barátai. Francia film – sz. – 22.20: Képújság

MOSZKVAI TV I. PROGRAM

6.00: Időnk 7.30: Filmutazások klubja 8.30: Koncert 9.15: Hírek 12.30: Hírek 12.50: Dokumentumfilmek 14.30: Népi dallamok 14.45: Vidám startok 16.45: Ma a világban 17.00: Élet és tudomány 17.30: Koncert 17.45: A forradalom dalosa 3. rész 19.00: Időnk 19.35: Az ellopott 20.50: Kosárlabda ZEK. CSZKA–Cibona (Jugoszlávia)

SZLOVÁK TV

9.00: Hírek 9.20: A népgazdaság fejlesztéséről 10. rész 9.50: A tücsök halála. Lengyel film – ism. – 11.10: Szórakoztató vetélkedőműsor – ism. – 11.50: Ez történt 24 óra alatt 12.05: A rendőrség naplójából – ism. 12.15: A tenger titkai. Természetfilm-sorozat 4. rész 16.00: Hírek 16.05: Iskolatévé 16.30: Hívja a 150-es telefonszámot. Riportműsor 16.50: Orosz nyelvtanfolyam mindenkinek. 23. lecke 17.25: Jozef Lenart válogatott beszédeiből és cikkeiről – ism. – 17.50: Gyümölcsfák 7. rész 18.00: Autósok-motorosok. Magazin 18.30: A Jezerka Stú-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1970 SEP 25
RÁBA
Győr

BARABÁS LÁSZLÓ

1021

HETI Rába
Politikai hetilap

Barabás László országos hírű győri festőművész kiállításra készül. A győri Képcsarnokban tavasszal bemutatandó zománcképek naivbája a népmesék világára és a középkori ikonfestészet egyes elemeire emlékeztet. A leegyszerűsített vonású arcok, tárgyak máskor történelmi korok levegőjét árasztják. Barabás László szívesen idézi meg ecsetjével történelmünk eseményeit. Ezeken a képeken a mai ember elnéző mosolya is felfedezhető. A képünkön bemutatott „Törökvilág Győrben" című művén a mesék hangulatán kívül az ellentétekre épülő képszerkesztés is meglepő. Egyik oldalon a háború, másikon a béke jelzése, s ezen belül, mintegy keretben a hétköznapi török-Győr jellemzői. Egy lefelé konyuló bajusz, egy keskenyre húzott szem, szélesebbre hagyott arc, meglepő biztonsággal teremt, támaszt fel egy régi világot.

műsorából

Arcképcsarnok. — 11.10: Tv-híradó. — 17.25: Hírek. — 17.30: Kinese sziget. 4. rész. — 17.55: Zöld ügyek. — 18.40: Esti mese. — 19.00: Tv-híradó. — 19.35: Utazó kamera. A fekete arany kutatói. —

SZOMBAT:

9.00: A postaláda melléklete. — 10.00: Kicsinyek műsora. — 10.30: Ruchacek majd elintézi. Cseh filmvígjáték. — 11.35: Tv-híradó. — 14.55: Kosice—ZVL Zilina, bajnoki labdarúgó-mérkőzés. — 16.00: Hírek. — 17.00: Egy fiatal család válsága. — 17.30: Filmriport Ciprusról, Tanganyikáról, Katmanduról. — 18.00: Lányok, fiúk magazinja. — 19.00: Tv-híradó. — 19.30: Időszerű nemzetközi kérdések. — 20.15: Nippon ritka. — 21.00: Hárman a bűnügyi rendőrségről. NDK tv-sorozat, 8. rész. — 21.30: Tv-híradó.

VASÁRNAP:

9.00: Kicsinyek műsora. — 9.25: Az élet ciklusa. — 9.55: Nippon ritka, 3. rész. — 10.10: Publicisztika. — 10.35: Jan Zimmer zongoraműsora. — 11.00: Tv-híradó. — 15.00: Nemzetközi salakpályás kerékpárverseny. — 17.50: C-dúr. Ifjúsági tv-játék. — 18.40: Esti mese. — 19.00: Tv-híradó. — 19.20: Sport. — 19.55: Krupp és Krause, tv-film. 4. rész. — 21.25: Költészet. — 21.50: Kultúra. 70.

HÉTFŐ:

16.56: Pedagógusok fóruma. — 17.25: Hírek. — 17.30: Tv-film. — 18.00: Talesport. — 18.30: A Belügyminisztérium zenekara játszik. — 19.00: Tv-híradó. — 19.35: Dokumentumfilm. — 20.05: A római lány. Tv-játék.

KEDD:

16.50: Hírek. — 16.55: Francia nyelvtanfolyam. — 17.25: Ifjúsági esztétikai vetélkedősorozat. — 18.40: Esti mese. — 19.00: Tv-híradó. — 19.35: Időszerű kérdések. — 19.50: Hasta la Vista, Mexikó. Riportfilm. — 20.05: Párbaj az emlékezettel. Vetélkedő-sorozat. — 20.35: Zenés műsor. — 21.05: Kísérlet kettőnek. Szórakoztató sorozat, utolsó est.

SZERDA:

16.35: Hírek. — 16.40: Francia nyelvleckék. — 17.10: Vállalati hírek. — 17.40: A történelemről a

Sportkrónika

Még több erő, akarás, elszántság kell

Békésebb időkben, amikor az ETO labdarúgó csapata bőviben volt a pontoknak, nagy visszhangot nem váltott ki, ha a két régi szomszédvár viadalából Szombathelyen a hazai csapat került ki győztesen. Mindig nemes ellenfél volt a Haladás és a képességek dolgában is majd egyszinten volt a két csapat.

Most azonban, hogy Győrött a sereghajtó sorsa jutott a csapatnak, minden mérkőzés nagyobb súllyal esik latba és így érthető, hogy az elmulasztott alkalmak kétszeresen fájnak vagy okoznak bosszúságot. Szombathelyen is esélye volt az ETO-nak, hogy igen értékes pontot vagy pontokat szerezzen s ez, sajnos, nem következett be.

Miért?

Mert több gólt kap még mindig az ETO-védelem, mint amennyit a csatárok rúgnak. A játék javulása kétségtelen. Mérkőzésről mérkőzésre bár vannak félórák, sőt Szombathelyen csaknem 50 perc, amikor jó volt nézni a higgadt, céltudatos labdaadogatást a középpályán, aztán a váratlanul hosszú keresztlabdával beindított kirobbanó támadást. A gyakorlati kivitel a labdaátadás pontosságában, majd a helyzetkihasználásban még sok kívánni valót hagy maga után, de az elképzelés már dicsérendő.

Mindez, természetesen so-

Az első hét forduló után a kiesési gondok nagyobbak lettek az ETO házatáján. Természetesen, korai lenne még mindent feladni, belenyugodni a látszólagos balsorsba. Még több erő, akarás, elszántság kell. Még inkább gyakorolni kell az edzéseken a játékot, a helyzetkihasználást és tudomásul kell venni minden játékosnak, hogy legalább két gólt kell rúgni minden mérkőzésen a pontszerzéshez. Három olyan hét következik, amikor a hibákon sokat lehet javítani. Játékos, szakvezető, vezető, egyformán vegye ki részét ebből az újabb erőfeszítésből, amelyet majd egy újabb igen nehéz próba követ. Dehát a labdarúgásban minden hehetséges. Még az is, hogy az ETO komoly erőfeszítéseinek meglesz az eredménye.

Beadvány az MLSZ-hez

A Szombathely—Rába ETO mérkőzésen az egyenlítő gól úgy következett be, hogy az ETO kapuja mellett ápolta a hazaiak orvosa *Péket* — az alapvonal mögött, a pályán kívül —, amikor *Pozsgai* hazaadott egy labdát. Pék ekkor felugrott, berohant a pályára és kapura küldte a labdát a meglepett győri védők között. A labda *Orbán* lábadomásul vette a játékos visszatérését. Az új szabály már nem követeli meg ilyenkor a játék állását, hanem közben is vissza lehet térni, ha a játékvezető engedélyezi. Biztos, hogy erről a szombathelyi játékos és a játékvezető is megfeledkezett, de ezt egyikük sem vallotta be. Mindenesetre az MLSZ elnökségéhez beadvánnyal fordul ez ügyben az ETO elnöksége. Felhívja a figyelmet e szabálymódosítás tarthatatlanságára.

★

Szerdán reggel Ausztriába utazott a Rába ETO együttese, ahol ugyanaznap este az Eisenstadt csapatával játszott visszavágó mérkőzést, utána pedig a stájerországi Leoben mellett, Donawitzban lép pályára szombaton délután. A csapat szombaton éjjel érkezik haza.

Az ETO kerékpárosai újra elnyerték az Alba Regia kupát

Székesfehérvárott háztömbkörüli versenyen szerepeltek az ETO kerekesei. Nagy számú nézősereg volt kíváncsi e versenyre, ahol az ETO fiataljai vezető szerepet játszottak a legtöbb számban. *Szemethi Dezső* a juniorok között a nemzetközi mezőnyben második lett, közben pénzdíjakat is nyert. A

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1970 JAN 1 8
KISALFÖLD
Győr

1021

Bemutató a klubkönyvtárosoknak

Barabás László

Csornán pénteken délután a csornai járási tanács művelődési osztálya szakmai továbbképzést tartott a járási klubkönyvtár vezetőinek. Az 1970. év nagy kulturális rendezvényeiről *Darabos Ferenc*, a megyei tanács művelődési osztályának előadója tájékoztatta az egybegyűlteket, majd *Németh András*, a Népművelési Tanácsadó főelőadója a klubkönyvtárak időszerű feladatairól beszélt. Ezután bemutatót tartottak a klubkönyvtáraknak ajánlott *„Fiatal művészek a klubban"* című műsor rendezéséből. A bemutató vendégei *Barabás László* festőművész és *Kádár Péter* költő voltak.

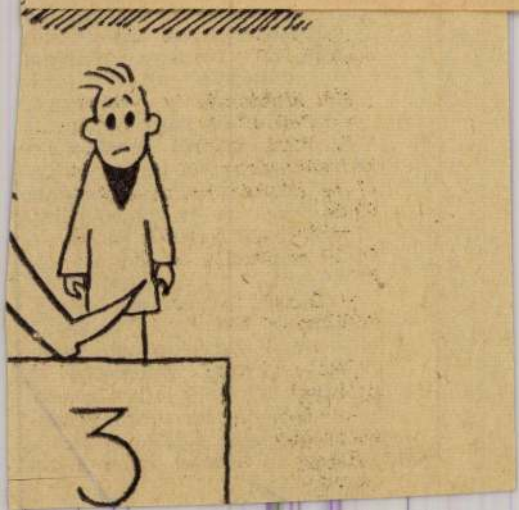
3

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 64
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KISALFÖLD
Győr

Barabás László

1024

1970. január 1., csütörtök

Kulturális krónika, '69

Óráról órára, napról napra rengeteg adat, hír zúdul ránk a rádióból, televízióból, napi- és képeslapokból. Politika, gazdaság, divat, sport, tudomány, kultúra: tudósítások az ország, a világ közeli és távoli pontjairól. Alig figyelünk arra, hogy alig hazánk, megyénk, szűkebb városunk milyen érdekességgel hívja fel magára a figyelmet. Talán, ha — a tehetség igénye nélkül — összegyűjtjük és egy csokorba kötjük azokat az eseményeket, amelyekről annak idején jobban tudósítottuk olvasóinkat, látszik, hogy ipara és mezőgazdasága mellett Győr-Sopron megye sokszínű és változatos kulturális élettel is hallat magáról túl a megye, sőt az ország határán.

Január

Kapuvárott rendezte meg a Magyar Rádió és Televízió *szőlőtkezeti együttesek* országos döntőjét: Pest, Somogy és Győr-Sopron megye népi együttesei és népművészei léptek fel.

Magyarországi bemutató volt a Kisfaludy Színházban: *Herlihy és Noble: Tizenévesek* című drámáját *Friss Péter* rendezte, a szereplők: *S. Tóth József, Áts Gyula, Bajka Pál, Erdélyi Ila, Gamma Erzsi* és *Páljfy Gabi.*

A Petőfi rádió közvetítette a Győri *Filharmonikusok* koncertjét a Kisfaludy Színházból.

Győrött rendezték a színházi *országos bemutató játszók színpadának* első előadását. Fellépett a pécsi és a megalakulásának tizedik évfordulóját ünneplő Győri Ifjúsági Irodalmi Színpad. A győri együttes, amelyet a jubileum alkalmából másodszor tüntettek ki a kiváló címmel, *László* rendezésében bemutatta *Z. Szabó László: Utolsó stáció* című drámáját.

Február

Ismét magyarországi bemutatóval jelentkezett a Kisfaludy Színház; győri: *Anouilh: Pacsirta* című drámáját állították színpadra. A színház elmúlt évadjának legnagyobb és legsikeresebb vállalkozását, a fő szerepeket *Bruck János* rendezte, *Balogh Emese, Solti Bertalan, S. Tóth József, Mester János, Patassy Tibor, Áts Gyula* és *Szücs István* játszották.

Befejeződött az *Ady Endre* szavalóverseny, első három helyezettje (Sopron), *Palaczky Józsefné, Horváth Ibolya* (Győr), és *Felföldi László* (Győr).

Kapuvárott rendezték az irodalmi színpadok és szín-játszó csoportok *megyei* fesztiválját.

Március

Samodai Julianna és *Szántó Zsuzsa* győri diákok nyertek a megyei orosz nyelvi versenyt.

Mosonmagyaróvárott hangversenybérletsorozat kezdő-

Ruttkai Éva és *Latinovits Zoltán* vendégszerepeltek *Devecseri Gábor Odüsszeusz szerelmei* című drámájában a győri Mikroszínpadon.

A *megyei pedagógusok képzőművészeti kiállítása* nyílt a győri műcsarnokban. Csaknem ezer diák vett részt a *Kisfaludy-napok* művészeti bemutatóin és pályázatain.

Kiállítás a *Tanácsköztársaság jubileuma* alkalmából Győrött, a *Xantus János* Múzeumban.

Barabás László zománcképeinek tárlata Budapesten, a BUDALAKK Festékipari Vállalat bemutató termében.

Április

Amatőr oktatófilmek kétszitőinek országos találkozója Győrött, a Tanítóképzőben.

Kiosztották a megyei felszabadulási irodalmi, képzőművészeti és fotópályázat díjait.

Vendégszereplésre megyénkbe érkezett a Szovjet Hadsereg Központi Ének- és Táncegyüttese.

Országos nyelvoktatási tanácskozást rendezett Győrött a TIT.

Megnyílt a győri és a soproni tavaszi tárlat.

Megyénkben tartózott a Kazah Állami Hangszeres Népi Együttes.

Megyei sikerek a Szép *magyar beszéd* országos versenyén Győrött: a tíz első között volt *Kolozsvári Erzsébet, Felföldi László* és *Milviusz Andrea* (Győr, Kazinczy Gimnázium).

Vas, Zala és Győr-Sopron megye *szavalóinak versenye* Sopronban.

Május

Három osztrák költő érkezett Sopronba az *ünnepi könyvhét* megnyitójára.

Kétezer diák találkozott az országos *diáknapokon* Sopronban.

Képzőművészeti szakkörök kiállítása a győri műcsarnokban.

Patay Éva győri festőművész kiállítása Budapesten, a Fényes Adolf teremben.

Belovicz Károly győri fotóművész önálló kiállítása a műcsarnokban.

Megkezdődött a *szigetközi napok* rendezvénysorozata.

Június

Kozák János soproni festőművész önálló kiállítása a soproni festőteremben.

Befejeződött a *Thália hu-mora* című pódiumműsorsorozat a győri Kék Duna Színház Kamara színpada, a Kisfaludy Mikro. Rendezte *Bruck János*, játssza a *Ustinov: Célfotó* című drámáját állította színpadra. Eredeti bemutató. A főszerepeket *Solti Bertalan, Perédy László, Mester Áts Gyula, Balogh Emese, Ujlaki Károly* játszották.

A Magyar Rádió 50 perces *műsort készített* Győr történelmi múltjáról, mai életéről.

Gazdag programmal várta vendégeit a Rábaközi napok és a „Győri nyár".

Megnyílt a *soproni ünnepi hetek vízisinpadot* Állandó *vízisinpadot* avattak Győrött.

Komárnóban vendégszerepelt a Kisfaludy Színház. Hangversenysorozat a *fertődi zenei napokon*, megyei dalostalálkozó a *fertőrákosi kőfejtőben.*

P. Angelo, a neves fotóművész kiállítása Győrött. A győri Rába Művelődési Központ vendége *Szemlér Ferenc* romániai magyar író.

★

Cikkünk befejező részét január 4-i számunkban közöljük.

Győri
és mosonmagyaróvári
boltjainak
kedves vásárlóinak
boldog új esztendőt
kívánunk:
a Győr-Sopron megyei
Élelmiszerkereskedelmi Vállalat dolgozói

Minden kedves vásárlónknak,
boldog
új
évet kívánunk
a Győr-Sopron megyei
Iparcikk Kereskedelmi
Vállalat

Ingyen adunk salakot
Gyárteleplünkről bármelyik nap 6 óráig
SZOV Győri Szeszgyára, Győr, Wilhelm Pieck u. 7.

BÜFÉK

Egységár
Ft
1 370
1 390
730
700
890
600

Kakaskodások

GALLÓ BÉLA

A kérdésre, hogy véleményük szerint mennyi időbe telhet, míg a Balkánon valódi béke lesz, a legoptimistábbak azt felelték, ehhez körülbelül öt év kellene. Ez a megkérdetek nyolc százalékát jelentette, további tizenkét százalék tíz endőre becsülte. Öt-tíz év? Nagyjából még belátható idő, ötven esztendő, amit tizennégy százalékuk mondott, lényeen már a következő század fele. Az meg, amire a válaszolók yomó többsége voksolt, még irdatlanabb folyam, az előbbiéppen kétszer hosszabb: hatvanhat százalékuk gondolta , hogy Európa délkeleti részén száz éven belül nem tör ki a – és ezzel, ugye, már el is röppent a harmadik évezred izede.

e még mielőtt bárki manipulációra gyanakodnék, gyorsan juk el: e borúlátók között feltehetően kevés volt a (politikákán is csomót kereső európai értelmiségi, a megvezedett Nyugat-ellenesek meg végképpen hiányozhattak. érdést ugyanis a CNN hírtelevízió tette fel az Interneten. bá tűnik hát, hogy a gyorsan megszondázott amerikai közemény tudja: a balkáni béke korántsem magától értetődő vetkezménye az egyébként örvendetesen befejezett háború. S ha ehhez hozzávesszük még – amit egy korábbi felmélből tudunk –, hogy az ügy legfőbb vesztesei szerintük (is) a szovói albánok, megállapíthatjuk: politikailag meglehetősen anok az amerikaiak.

És ez nem csoda, mert az illúziók szertefoszlását már az első ike" fejlemények is siettetik. Ahogy valaki megfogalmazta, étvége kissé puskaporszagú volt, amit hosszú idő után elő- nem az eredeti konfliktus okozott. Múlt pénteken a ATO (pontosabban az USA) és az oroszok között keletkezt feszültség, mégpedig a „Ki vonul be előbb Koszovóba?" nű társasjáték kapcsán, s mindez a mögöttünk lévő hónapok yik leglényegesebb világpolitikai vetületére igen élesen rávilágított.

Mindenekelőtt arra, hogy bár e háború állítólag magasztos ekért folyt, és nem területekért, a békefenntartó erők térségnegoszlásának mégis van „némi" jelentősége. Avagy ne tulonítsunk még csak szimbolikus tartalmat se annak, hogy szovóban „nemzeti" területeken tarthatják fenn a békét a tek, franciák, amerikaiak, németek és az olaszok? Valamint, y a dolgok mai állása úgy fest, e felosztásból kimaradnak az szok? Illetve Jelcinék úgy gondolták, itt az ideje Belgráddal lló alkut kötniük és saját zónát kialakítaniuk, amelyből vint ők zárnák ki a bombázásban aktív NATO-tagokat. Vamiért ne fedezhetnénk fel mindebben a területi elvet, minfajta (nemzet) állami létezés makacs tartozékát? A szuveitás halálát hirdető próféták közül ki merné azt állítani, y ennek a huzakodásnak nincs – legalábbis jelképes – jelenége? Azért mert amúgy egyébként határok nélküli Európát retnénk, még nem ártana észrevenni a realitásokat.

Például azt, hogy miközben a térségben az etnikai feszült- nem csitul, sőt a legfrissebb események logikája szerint lytatódik (szerbek el, albánok vissza), máris megkezdődött államok sajátos kakasviadala a területekért. Az oroszok étgyát a NATO stratégiai hibái és szükségessé vált közvetítői repük növelte meg. Úgy tűnik, most nem érik be a boszninegoldással, ahol is az SFOR keretén belül egy nem NATO mányú amerikai tábornok az elöljárójuk, mert azt mondés ebben van valami –, hozzájárulásuk a jelenlegi béké-

Barabás Tamás †

Meghalt Barabás Tamás

Abban a jó néhány szerkesztőségben, ahol dolgozott, gyakran nem a lexikonhoz nyúltak, ha valamilyen adatra volt szükség. Átkiabáltak a szomszéd szobába Barabás Tamásért, vagy felhívták telefonon. Barabás mindig mindenre pontosan emlékezett. Mindenütt jelen volt, mégpedig lelkes bemutatólátogatóként. Imádott elöl, lehetőleg az első sorban ülni. Ötéves korában már tudott írni-olvasni – azóta szenvedélyes újságolvasó –, s nyolcéves korában már újságíró akart lenni, édesapja írógépén szerkesztette saját újságját. Hetedikes gimnazista, amikor már álnéven ír a Mai Napban. A munkaszolgálat és a deportálás után, bajtársa, Hegedűs Géza viszi be az 1946 nyár elején induló Köztársaság című hetilaphoz. A lap fél év után megszűnik, Barabás Angliába megy angol nyelvet és irodalmat tanulni. Azóta szerelmese Angliának, és az angol színháznak. (Halála előtt két héttel még Londonban járt.) Hazatérte után dolgozik a Szikra Könyvkiadóban, az MTI-ben, a Béke és Szabadságnál. 1956-ban az első forradalmi napilap, az Igazság munkatársa. Elítélik. Angliába, majd Bécsbe disszidál, később egyéni amnesztiával hazajöhet. Mégis letartóztatják. Szabadulása után, priusza miatt csak külső munkatársként dolgozhat, végül 1964-ben kerül az Esti Hírlaphoz, ahol több mint húsz évig dolgozik. Nyugdíjba vonulásáig az Új Tükörnek is volt munkatársa, rovatvezetője, de írt a Magyar Hírlapba, a Népszavába, rendszeres rovata volt a Pesti Műsorban, a Kurírban. A MÚOSZ örökös tagja, Aranytollas újságíró, a Mezei Máriáról szóló könyv szerzője. Szinte mindenkit ismert, és őt is sokan ismerték. Jellegzetes alakja mindenütt felbukkant, ahol történt valami a városban. Szenvedélyes krónikás volt. Két évvel ezelőtt még felgyógyult harmadik infarktusából, és újra lelkesen járta a színházakat. Most, a negyedik infarktusból azonban már nem tudták újjáéleszteni. Hetvenhárom éves volt.

B. G.

VILLANÓFÉNYBEN

Földvári napok

(MH) A balatonföldvári közösségi házban szerdán kezdődik és vasárnap estig tart a Földvári napok idei rendezvénysorozata, amelynek keretében tudományos konferencia, hangversenyek, valamint A kép nem pihen című kortárs képzőművészeti válogatás és az Azt meséld el, Pista! című irodalmi est várja az érdeklődőket. A zenetudományi konferencián előadást tart Dolinszky Miklós, Dalos Anna, Soproni József, Berlász Melinda, Halász Péter, Szitha Tünde, Vikárius László, Ittzés Mihály és Kárpáti János. A hangversenyeken Kodály Zoltán, Soproni József, Bartók Béla, Weiner Leó, Szervánszky Endre, Veress Sándor, Hidas Frigyes, Orbán György, Durkó Zsolt, Ránki György, Petrovics Emil, Sári József, Ligeti György, Kocsár Miklós, Bárdos Lajos, Farkas Ferenc, Karai József, Szokolay Sándor, Huszár Lajos, Kadosa Pál, Sáry László, Kurtág György, Sáry Bánk, Jeney Zoltán, Tihanyi László és Szőllősy András kompozíciói hangzanak el. A koncerteken közreműködik az Auer Vonósnégyes, a Weiner–Szász Kamarazenekar, Gyöngyössy Zoltán (fuvola), Hadady László (oboa), Maczák János (klarinét), Kubina Barnabás (kürt), Lakatos György (fagott), Csalog Gábor (zongora), Keller András (hegedű), a Pro Musica Leánykar és a Componensemble.

BARABÁS ZSÓFIA

A K.A.S. Galéria
tisztelettel meghívja Önt

BARABÁS ZSÓFIA

kiállításának megnyitójára
2002. február 13-án szerdán 18 órára

megnyitja
BEKE LÁSZLÓ

A kiállítás 2002. március 6-ig
tekinthető meg, hétköznap 13–17.30-ig
1052 Budapest, Váci utca 36. Tel./Fax: 318-2084

BARABÁS ZSÓFIA – NARANCSSÁRGA ÁTHATÁS – papírplasztika, 40 x 35 cm – 2001 Fotó: Prutkay

K.A.S. Galéria H–1052 Budapest, Váci utca 36. Tel./Fax: (36 1) 318 2084

MEGHÍVÓ A KISLEXIKON STÚDIÓJA

BARABÁSZSÓFI

rajzokdrawingszeichnungen

KÖNYVBEMUTATÓ AZ ÍRÓK BOLTJÁBAN 2007.06.06. 16:00

A KÖNYVET HAÁSZ ISTVÁN KÉPZŐMŰVÉSZ MUTATJA BE.

ÍRÓK BOLTJA | 1061 BUDAPEST, ANDRÁSSY ÚT 45. | 267-9498, 322-1645 | WWW.IROKBOLTJA.HU

Katalin Bogyay, Director of the Hungarian Cultural Centre
requests the pleasure of your company at the

private view of
Hommage à Patrick Heron

an Exhibition of paintings
by ZSÓFI BARABÁS

introduced by Mel Gooding
writer and art critic

Friday 2 June 2006
7-9 pm
opening speech 7.30

Hungarian Cultural Centre
10 Maiden Lane,
Covent Garden
London WC2E 7NA

RSVP:
Tel: 020 7240 6162
Email: Eva.Dudas@hungary.org.uk

HCC Hungarian Cultural Centre London

egyik szobájában, letolt nadrággal „orális szex performálására kérte fel". (Ez szegény Bill életének keresztje, már megválasztása előtt vádolta egy Gennifer Flowers nevű nő, hogy évek óta szexuális kapcsolatban állt a kormányzóval. 92 novemberében Little Rockban, az elnökválasztás tudósítójaként (*Magyar Narancs + Népszabadság)* már nem kaptam szállást, a demokrata kampányközpont húsz mérföldre, Hot Springsben szerzett helyet, és buszokat üzemeltettek, hogy az újságírókat szállítsák. A megválasztás éjszakáján egyedül mentem a hullámbádog-borítású Greyhound-on, a sofőr taxizott korábban, „á, uram, láttam én a kormányzót avval a nővel éjszaka" – mondotta a vidéki taxisok mindentudó mosolyával.)

1994 novemberében időközi választás volt – a kongresszusi helyek egyharmadára –, a Demokrata Párt súlyos vereséget szenvedett. (Newt Gingrich megfogalmazása szerint: az „ellenkultúra értékeit hordozó rendszer (...) a szakértő kormányzás hosszú tapasztalatában megbukott" (329. o.). Nemcsak a szenátusi, de a képviselőházi többség is odalett, utóbbira évtizedek óta nem volt példa, az egész palávert „Mr. Bill szomszédsága" (Hunter S. Thompson szép szava) nyakába lehetett varrni, s nem is teljesen ok nélkül. Hillary Clinton szőrmentén ír ezekről, nem akarja elsikálni, talán eltagadni sem, de afféle Courts-Mahler-i modorban többet olvashatni Noor királyné szoáréjáról (illető hölgy nem a *Csillagok háborúja* harmadik részében szereplő, hanem a néhai Husszein jordán király felesége), s más hasonló eseményekről. De olvashatni arról is, hogy a pekingi nőkonferencián való részvétele kedvéért hogyan engedte ki a kínai kormány Harry Wu emberijogi aktivistát a letartóztatásból, és ő miként mondta el ott „élete legjobb beszédét". (A *New York Times* szerint is: „ez volt talán [H. C.] közéletének legkiválóbb pillanata" (345. o.). Olvashatni részvételéről Nelson Mandela elnöki beiktatásán 1994-ben, miként kellett menekülnie Fidel Castro elől, aki megvadult faunként üldözte ősz bozontú szakállával a sajtófogadáson egy közös fotó kedvéért.

*

Eljött 1996, s előtte röviddel ötcentes nikkelt sem adtak volna Clinton újraválasztásáért a józanabb szerencsejátékosok Vegasban. Ám a GOP (Grand Old Party; republikánusok) Bob Dole-t állította jelöltnek, ami két tény közül az egyik meg nem értését bizonyította: 1. a kampány első, ám legfontosabb lépése a jelöltállítás; 2. Clinton után már nem lehet visszalépni egy II. világháborús generációjú jelölthöz. Az 1996-os Clinton-kampányt megvádolták, hogy pénzt fogadott el egy Mochtar Riady nevű indonéz üzletembertől, illetve cégeitől, valamint a kampánycsapat tagja volt egy John C. Huang nevű kínai-amerikai üzletember, volt tajvani állampolgár, aki kelet-ázsiai pénzeket csatornázott be az újraválasztás elősegítésére. A vádak nem bizonyultak megalapozottnak, s Bob Dole elbukott. Clinton mérsékelt republikánus programmal lett újraválasztott demokrata elnök, ami jó reálpolitikai érzékről tanúskodik. Amerika soha nem volt az a nagy szociáldemokrata ország, a hajdan svéd modellnek nevezett gyakorlat – a redisztribúciós-paternalista szociálpolitikai rendszer – még a legdemokratább demokratákból is némi viszolygást váltott ki, ám a programban a jóléti intézmények ilyen mértékű visszavágása meglepetést és/de sikert okozott.

A Clinton-érában, különösen a második felében, Amerika gazdasági hullámvölgyből a hullám tetejére szörfölt, a hagyományos gazdasági ellenfelek (Japán, Európa – ebben a sorrendben) stagflációba bonyolódtak, Kína ekkor még csak ígéret, igaz, annak nagy. Eleinte nagy volt az ijedtség, hogy Clinton külpolitikailag gyakorlatlan a profi (volt pekingi nagykövet, volt CIA-főnök, volt alelnök) id. Bushoz képest, ehhez képest az arkansasi versenyző – különösen a ma világpolitikájának fényében – meglepően jól teljesített: Oroszországot, komoly amerikai segítséggel, sikerült demokratizálódó pályán tartani; a hidegháború utáni biztonsági rendszert sikerült a NATO keleti bővítésével, és annak orosz elfogadásával, stabilizálni; Daytonban (Ohio) sikerült pontot tenni a II. világháború utáni legnagyobb európai vérengzés (Bosznia) végére; sikerült megállítani a népirtást Koszovóban; Clinton elnökségének utolsó pillanatáig úgy tűnt, mégiscsak lesz béke a Közel-Keleten. Ami nem sikerült: a szomáliai katonai akció; ettől nem függetlenül nem avatkozott be senki, Amerika sem, Ruandában, ahol röpke hónapok alatt milliónyi embert mészároltak le.

Mindazonáltal Bill Clinton, az Egyesült Államok 42. elnöke kiemelkedően sikeres vezető volt: Amerika pénzre váltotta a hidegháborús győzelmet, a gazdaság folyamatosan ívelt fölfelé, részben azért, mert az az ország adta a legjobb válaszokat az új, információtechnológiai robbanás okozta kihívásokra, az FCC (Federal Communication Committee) és vezetője, Reed Hundt, csak deregulált és liberalizált feszt, aztán az igazságszolgáltatás a trösztellenes törvény alapján ellenállt a monopólium-képződésnek (Microsoft-per), szóval úgy működött az ország, ahogy liberális elvek szerint kellett neki. Csökkent a városi lepusztultság, csökkent a munkanélküliség, Amerika nyitottabb multikulturális társadalom lett.

„Kill Bill!", harsant a jelszó Kenneth Starr különleges ügyész ajkain, megelőlegezve a későbbi Tarantino-film címét, mikor az ún. Monicagate kitört. Starr már eljutott a Whitewater-ügy nyomozásában odáig, mint Fiske három évvel korábban, hogy Vince Foster öngyilkos lett, s ki lehet zárni az idegenkezűséget, mikor az elnök „orális fixációjának" újabb esete lett a suttogó, majd exponenciálisan hangosodó propaganda tárgya. Az elnök próbálta eljelentéktelleníteni az ügyet, de olyan történt vele *(impeachment)*, ami utoljára a polgárháború (1863–66) után – és persze Nixonnal, 1974-ben. (Történelmi bosszúmotívum!) Clinton szemantikává tette a testiséget, megpróbálta a fellációt kivonni a szexuális jellegű elfoglaltságok köréből – s ez, formailag, sikerült is neki. Hillary romokban, és egy afganisztáni kiképzőtábor is, csak Oszama bin Ladennek sikerült eliszkolnia a tanzániai és kenyai követségek elleni merényletre adott ellencsapás elől. (Az elnök közben videókamerák és a különleges ügyész előtt magyarázta, khm, a bizonyítványát.)

*

2000-ben nem csak elnököt választott Amerika, de szenátorokat és képviselőket is, és olyan még soha nem volt, hogy egy First Lady a firsztlédiség letelte után saját jogán induljon szenátori helyért. Hillary Rodham Clinton nem akármilyen versenyre jelentkezett, Daniel Patrick Moynihan New York-i szenátor helye üresedett, Clintonék vettek egy olcsó kis házat az államban, Hillary megindult, ráadásul sokáig úgy volt, hogy New York polgármestere, a kemény és sikeres Rudy Giuliani lesz az ellenfele. Giuliani elődei, Ed Koch és David Dinkins volt demokrata polgármesterek azonban támogatták, igyekeztek felkészíteni a New York-i politika sajátosságaira. Hogy mik ezek a sajátosságok, arról leginkább Tom Wolfe, a *Hiúságok mágnyája* című regény szerzője tudna beszámolni, itt röviden csak annyit, hogy Clintonné is eszmélt a lakói által a világ fővárosának tartott agglomeráció globális viszonyrendszerére, mikor 1998 decemberében Arafatné a Palesztin Hatóság területén súlyosan gyalázta jelenlétében Izrael Államot, ám a fordítás szelektivitása miatt ő ezt nem észlelte, nem reagálta le helyben, meg is sértődött rá néhány millió szavazója. Ő így ír: „A New York-i politika zavaros viszonyai és buktatói miatt is nyugtalankodtam. Neves New York-iak őszintén közölték velem, hogy higgyem el, úgysem nyerhetek, hisz nem vagyok sem ír, sem olasz, sem katolikus, sem zsidó, márpedig ebben a tarka államban az etnikai identitás döntő fontosságú. Az egyik választókerületben meg éppenséggel a demokrata nők okoztak meglepetést, kivált velem egykorú értelmiségi foglalkozásúak, akikre eddig általában mindig számíthattam: most erősen kételkedtek indítékaimban, és nem tetszett nekik, hogy eldöntöttem, Bill felesége maradok" (558. o.). Aztán, az amúgy erkölcsi szigoráról ismert Giuliani visszalépett áprilisban, hivatalosan, mert prosztatarákot észleltek nála, nem hivatalosan meg, mert két házasságon kívüli viszonylatára is fény derült, s, talán ettől sem függetlenül, színésznő felesége, Donna Hanover a *Vaginamonológok* című Off-Broadway darabban vállalt címszerepet. Így Hillary Clintonnal egy másik „olasz", Rick A. Lazio Long Island-i képviselő csatázott.

Hillary Clinton megnyerte New York állam egyik szenátusi helyét 2000 novemberében, de az elnökválasztáson „Al Gore 500 ezer szavazatkülönbséggel szám szerint megnyerte ugyan a szavazást, de az elnökválasztó testületben elvesztette az elnökséget" (584. o.). „Csak remélhetjük, hogy a legközelebbi vitatott elnökválasztáskor a Legfelsőbb Bíróság nagyobb visszafogottságot és objektivitást fog tanúsítani" – írja a következő oldalon a floridai szavazatszámlálás ügyében hozott dubiózus bírói döntést értékelve. Hillary Rodham Clinton azóta szenátor – férje pedig százezer dolláros fellépti díjakért mond beszédeket –, és nagyjából minden gondolkodó ember biztosra veszi, hogy az Egyesült Államok 44. – megmagyarázhatatlan esetben 45. – elnöke kíván lenni. Ha nem az idén, akkor négy év múlva. Könyve kampánykönyv, és a bestsellerlisták, valamint a közvélemény-kutatások szerint a kitűzött eredményt elérte. Politikusi könyv, nem elnökfeleség-könyv; a volt First Ladyk közül a politizáló Elenore Rooseveltet érzi közel magához, aztán Jackie Kennedy stílusát, Lady Bird Johnson asszonyos érzékenységét, Rosalyn Carter férjét támogató kiállását. (Nancy Reagent és Barbara Busht nemigen említi.) Hangnemét a politikai civilizáltság, némi stíldagály, kiszámított érzelmesség és nőiesség jellemzi, de hát a kampánycselekedetek már csak ilyenek, ha nincs meg a pátosz és a kalkulált reakció, hajítófát sem ér az egész.

A magyar kiadásra tudomásom szerint versenyeztették a kiadókat, a fordítás általában korrekt (fordította: Kiss Marianne; a szöveget gondozta: Szegedi Gábor, Szent-Királyi Ágnes, Somfai Barbara, Till Tamás), bár a hosszabb idézetekből talán itt is kiérezhető némi sutaság, ami elsősorban az amerikanizmusok szó szerinti megfeleltetése görcsének tudható be. A fordítás hibái közé tartozik, hogy néhány politikai szakkifejezés *mellett* pontosabb lett volna otthagyni az eredetit (pl.: előválasztás – *primary)*, az idézett „elnökválasztó testület" sokkal inkább elektori testület szokott lenni a magyar sajtónyelvben, Rush Limbaugh jobboldali rádiókommentátor pedig nem nő, hanem épp ellenkezőleg (151. o.), de legyen ennyi elég, tekintsék obligát kukacoskodásnak.

*

A spanyol donnák a XVII–XVIII. században, ha férfikísérő nélkül mentek színházba, nemegyszer majmot vittek magukkal a páholyba, melynek az volt a szerepe, hogy a majom rútsága kiemelje a kandi tekintetek számára az ő szépségüket. Négy év George W. Bush-kormányzás után külső szemlélő számára a Clinton-éra megszépült, mint spanyol donna a csimpánz mellett – beiktatásakor, 2001 januárjában, a Hail the Chimp!-felirat állt Bush némileg beszőrösített portréja mellett a New York-i *Village Voice* címlapján –; ha már az amerikai politika a Kennedyek és a Bushok által kapott egy dinasztikus árnyalatot, akkor Hillary Rodham Clintonnak az Egyesült Államok eddigi történelme során talán a legnagyobb lett volna az esélye, hogy országa első női elnöke legyen.

Hogy az milyen lenne, most ne firtassuk. De ahhoz John F. Kerrynek hivatalos demokrata elnökjelöltként el kell buknia november 2-án, hogy újabb négy évig, 2008-ig George W. Bush maradjon az elnök, és azért ezt még Hillary Clinton kedvéért sem kívánhatjuk a világnak.

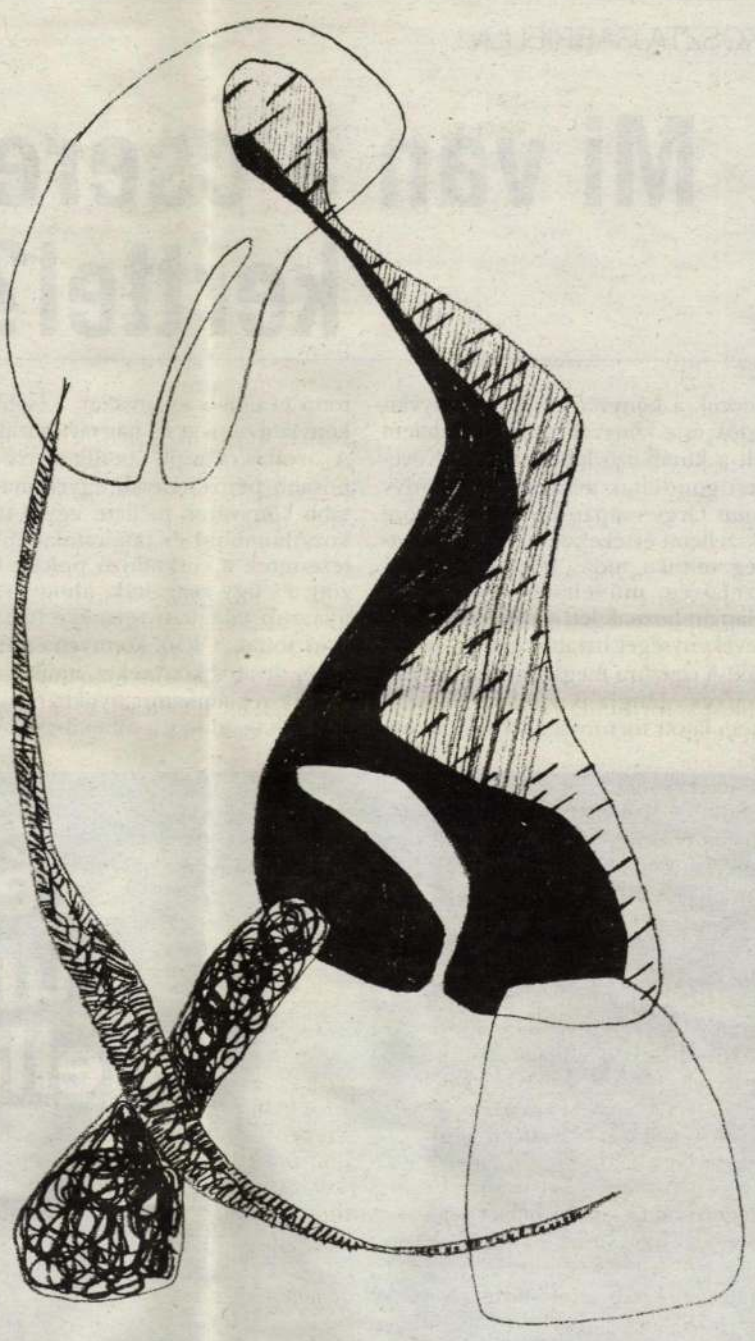

Az érzelmek térhódítása

Barabás Zsófi grafikái elé

Barabás Zsófi grafikáinak szemügyre vételénél kerülnünk kell a stílustörténeti kategóriák által nyújtott támpontokat, illetve nyugodtan félretehetjük őket és engedhetjük, hogy a munkák „pusztán" vizuálisan hassanak ránk. Erőltetett lenne művészettörténeti analógiák és bevett művészetelméleti terminusok által közeledni e rajzokhoz, hiszen az alkotójuk nem a fogalmak, illetve a kortárs tendenciák elméleti háttere felől jut el egy-egy kép megvalósításához, ellentétben korunk számos képalkotási metódusával.

Jelen írás azonban mégiscsak egy nyelvi megközelítésre példa, amit az indokol, hogy munkáihoz az útmutató értelmezést maga Barabás is igényli, hiszen az érzelmeket (jelen esetben ez az alkotásokra vonatkozik) általában akkor véljük megvalósultnak, megértettnek, ha a nyelvi absztrakció szintjén is megfogalmazódnak. Vizuális kultúrában élünk ugyan, de a nézők többségében még nem tudatosult az érzelmek közvetlen áramlását lehetővé tevő vizuális nyelv ismerete. A vizuális jelenségeket nehezen „olvassuk", ezért a nyelv dimenziójába helyezve értékeljük őket. Végeredményben csak verbálisan lehetséges a képzőművészeti alkotások iránt az érdeklődést fenntartani, a nyelvi differenciáltság viszont tovább árnyalhatja, finomíthatja a vizuális elemek gazdagságát az érzelmek megjelenítésében.

Medializált világunkban, amikor egy kép az előtte létező képek tradíciójára épül, Barabás korának értő gyermekeként nem deklarál vizuális függetlenséget. A művészeti jelenségeket azonban a küzdelmes, egyéni életutakon és nem izmusokon és átfogó általánosításokon keresztül közelíti meg, figyelmét az egyes életműveken belül a műfaji áttörést megvalósító, a dimenziókat átfogó megnyilvánulások keltik fel (Arp, Dubuffet, Stella).

Barabás kötetlenül, könnyedén jár-kel a műfajok között. Gazdag színvilágú, lüktető olajfestményei és elevenségükkel a mindennapi valóságunkban maguknak helyet kérő és kapó színes reliefjei invenciózus rajzaiból nőnek ki. Ezek a grafikák azonban nem vázlatok, hanem benyomásoknak, személyek és szituációk által előidézett hangulatoknak pillanat diktálta rögzítései, őrzői. Inspirációk, inspiráló élmények, emberek, érzelmi állapotok vizualizálása gazdag, variábilis forma- és grafikai készlet birtokában. A zene feszültségteremtő, érzelmeket generáló képessége, egy másik valóságba átjuttató elevensége, lüktetése állítható párhuzamba ezekkel a nyúlványaikkal, vég nélkül folytatható burjánzó formavilágukkal a tapintható tér, s így közvetlenül a befogadó érzékei felé igyekvő rajzaival.

Érzelmeiben, vágyaiban megingathatatlan, lefegyverzően nőies, kreatív erejével lehengerlően meggyőző alkotó Barabás Zsófi, akit nem lehet az intellektus és a (képi) konvenciók által kijelölt határokon belül tartani. Ha az érzelmek feszítését már nem bírja a test, a testbe zárt lélek, akkor a felgyülemlett szenvedélyek kiszabadulnak, s a művészi formaképzés által egy új testben megszűletve létrejönnek, s itt vannak közöttünk. A feltoluló érzelmek elementáris távozásának utat engedő és azokat terelgető alkotói invenció első lenyomatai ezek a rajzok.

Az érzékenység és az intuíció rangjának visszaadásával Barabás Zsófi materializálja a szellemit és nem az anyagot szellemíti át, ahogy ezt leginkább férfi alkotók esetében mondhatjuk. Kibújik a fogalmi hálóból, s így a nézőt az érzéki közvetlenség öröméhez juttatja.

Perenyei Monika

KOSZTA GABRIELLA:

Mi van a cseresznyéskerttel?

György Péter és Matyi Dezső *ÉS*-beli vitájának frappáns és elegáns lezárása helyett talán érdemes a *közös érdekeinkről és gondjainkról is* beszélni, amelyek az utca innenső és túlsó oldalán lévőket egyaránt érintik.

A rendszerváltás után a cenzúra megszűnésével együtt minden más szűrő is megszűnt, és szabadon bármi megjelenhetett, amit a sokat emlegetett ínséges T.T.T.-korszak után írók és olvasók egyaránt örömmel üdvözöltek, pedig az új helyzet sokkal több aggodalomra adhatott volna okot, mert a könyv fogalma akkor vesztette el addigi jelentéseit. Minden megjelenhetett, és rövid időn belül a könyvkínálat csaknem teljesen átláthatatlanná vált. A régi forgalomirányító berendezések, a kultúra különböző állami intézményei elavultak, majd átalakultak vagy megszűntek, és hamarosan az eleinte sokszínűséggel kecsegtető fordulat a könyvszakmában kaotikus állapotokat idézett elő. Elszaporodtak a könyvcsinálók, a könyvkiadók és a könyvek. A kereskedelem élt a kínálkozó lehetőséggel. Kevesen gondoltak arra, hogy a könyv mint tárgy csupán hordozó eszköze a szellemi értékeknek, amiket tehetség, munka, tudás, hozzáértés, szakszerűség, műveltség, igényesség alapján hoznak létre azok, akik ezt a tevékenységet hivatásként gyakorolják. A cenzúra megszűnésével az öncenzúra lángja is kialudt, és soha nem látott mennyiségű könyv árasztotta el előbb az utcákat, később a könyvesboltokat és nagyáruházakat. A „nyájas olvasók" pedig egyre laposabb pénztárcával, egyre magasabb könyvárak mellett, egyre tájékozatlanabbul és tanácstalanabbul lézengtek a roskadozó polcok között, és úgy reagáltak, ahogy a fogyasztói világban természetes: fogyasztottak. Olcsó, könnyen emészthető, divatos könyveket, amiket agresszív reklámkampányokban rájuk tukmáltak, ahogy a többi fogyasztási cikket is. A könyv árucikk lett, csak egy tárgy a többi tetszetősen csomagolt áru között.

A szellemi értékek előállítói azzal áltatták magukat, hogy ez nem jelent veszélyt a kultúrára, mert majd a természetes kiválasztódás alapján úgyis elkülönül az ocsú a búzától; a tömegkultúrát eltartja a tömeg, az elitkultúrát pedig eltartja a szellemi elit és az állami vagy alapítványi támogatás. Csakhogy közben a kultúra fogalma, szerepe és jellege gyökeresen megváltozott, elmosódott a határ az elit- és a tömegkultúra között. A műveltség, az ízlés elvesztette presztízsét, mégis hirtelen egyre többen éreznek belső és külső késztetést az írásra, amire a kereskedelmi tévéadók, a nyomdák és terjesztők holdudvarában alakult könyvkiadók azonnal le is csapnak. A kultúra áru, a könyvcsinálás jó üzlet! Ami önmagában nem baj, ha a piaci szempontok mellett az új könyvek értékelése minőségi, szakmai és morális szempontok szerint is megtörténik, és az értékes művek valamilyen módon elkülönülnek a reklámtermékektől. Ehhez azonban már hiányzik a társadalmi igény, érdek és közmegegyezés.

A szabadságtól megrészegülten a könyvszakma különböző szereplői elvesztették minden józan ítélőképességüket, és kialakult az a helyzet, ami most van. Ha valaki elolvas egy könyvet, azt hiszi, a másodikat már nem kell elolvasnia, azt megírja ő, hiszen a társadalmi, üzleti, politikai, tanulmányi, anyagi és médiasikerhez hasznosabb minél több könyvet írni és kiadni, mint akár egyet is elolvasni.

A közszolgálati televízióban az egyetlen és első magyar irodalmi Nobel-díj kapcsán nagyszámú hallgatóság előtt írónak minősülő személyek úgy ócsárolják Kertész Imrét, hogy közben büszkén bevallják, nem olvasták a könyvét. Egyéb műsorokban pedig az új giga- és megasztárok saját és egymás könyveit reklámozzák, jeles újságíró kifejti, hogy a valóság-show tiszta Csehov.

„Megváltoztak az olvasási szokások", mondjuk, ami magyarul azt jelenti, hogy nem szokás olvasni. Nem érdemes; inkább írni kell. Miközben soha nem látott mennyiségű könyv árasztotta el a boltokat, azon kellett az oktatási minisztériumnak eltöprengenie, hogy legyen-e érettségi követelmény az értő olvasás. Az olvasással kapcsolatos statisztikák még az egyetemeken is szégyenteljesek, és nem szokás meghökkeni, ha az egyetemi hallgatók nem könyvből, hanem az internetről tájékozódnak, hogy dolgozataikat gyorsan megjelentessék, hiszen ösztöndíjnál, pályázatnál, álláskínálatnál saját publikációs listájuknak van szerepe, nem az olvasottsággal megalapozott műveltségnek vagy tudásnak.

A tömegkultúra az elitkultúra jó részét beszippantotta, felemésztette, a kisebbik részét pedig árnyékba szorította, és mire a finnyásabb kultúrafogyasztók észbe kaptak, az értékes könyvek csaknem észrevétlenek lettek abban az általános reklámzsivajban, mely az utóbbi években kialakult.

Ez ellen senki sem tiltakozott.

Annak a néhány művésznek, írónak és alkotónak, aki nem hódolt be az új divatnak, a véleménye a lakosság zöme számára teljesen közömbös, hiszen műveik és a társadalom nagyobbik része között azelőtt sem volt valódi kapcsolat, s az utóbbi években a köztük lévő szakadék csak tovább mélyült. Az irodalmi élet különböző képviselői ezt a helyzetet vagy szó nélkül tudomásul vették, vagy nem igazán hatékony eszközökkel léptek fel ellene, és sokszor bizony kizárólag *saját érdekeik* szerint egyéni stratégiákat dolgoztak ki.

A közvélemény szerint a magyar irodalom belterjessé vált. Az irodalmon kívüli értelmiség nem tartja indokoltnak, hogy figyelemmel kísérje azokat a kritikai, alkotói, szakmai vitákat, melyek az irodalmi életet jellemzik. Érdekesebb és hasznosabb események kötik le a figyelmét. A gazdasági és műszaki értelmiség mint kultúrafogyasztó polgárság az új alkotásokban ritkán találkozik őt is érintő dilemmák művészi, de általa is követhető ábrázolásával, s ezért kulturális igényeit nem az irodalommal elégíti ki. Így az irodalom elég gyorsan kiszorult minden közterületről, s a könyvesboltok polcain kénytelen sürgősen helyet cserélni a könnyen és jól eladható könyvekkel.

Természetesen vannak sikeres irodalmi művek, melyek a szakmai siker mellett jól el is adhatók, de ezek inkább kivételek. Ellenőrizhető és igazolható Matyi Dezső állítása, miszerint a színvonalas irodalom iránti kereslet a különböző terjesztőknél nagy eltérést nem mutat. Az iskolai és egyetemi oktatás közönye

Barabás Zsófi festőművész új munkáiból – reliefekből, olajfestményekből és rajzokból – nyílt kiállítás a belvárosi Vadnai Galériában (Bp. V., Mérleg utca 12.). A tárlat január 15-ig látogatható. (mh)

Magyar Nemzet 2004. január 24. szombat 71.

....Ft, azaz .....

.....
témafelelős

zéről hitelesített számla másolatok egyidejű csatolása

zeget, ha a Kedvezményezettnek ÁFA levonási joga
k, dologi kiadások, beszerzések nettó értékeihez

BARABÁS ZSÓFI

XIII. kerület Dívrok 7.cc 4. máic. 24. 20.l.

„KÖRKÉP”

A Magyar Képzőművészeti Egyetem Nagy Gábor osztályának kiállítása az Angyalföldi József Attila Művelődési Központban

Szenteleki Gábor

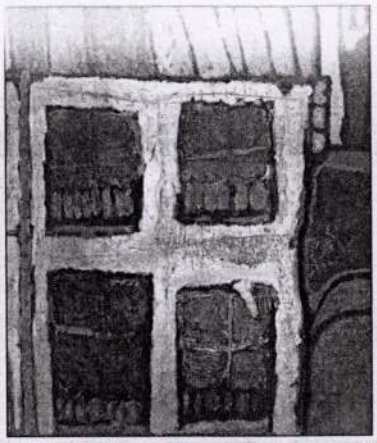

Winkler-Nemes Gábor

Nagy Lajos

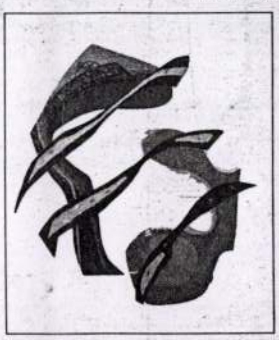

Barabás Zsófi I.

Molnár László

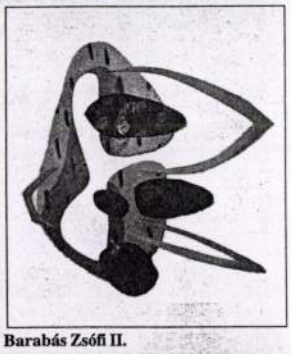

Barabás Zsófi II.

Abba, hogy milyenek lesznek a jövő festőművészei, pillantást nyerhettünk március 23-ig az AJAMK-ban tizenhét ifjú festőművész kiállításán. Figyelemre méltó a művelődési központ részéről az a törekvés, mellyel a leendő festőművészek és a közönség kapcsolatát építik. A képek magukért beszélnek, a tehetséges fiatalok tanszékvezetőjével, *Nagy Gáborral* beszélgettem tanítványai műveiről, miközben a kiállított képekből válogattunk olvasóink számára, alkotóik megnevezésével.

– Ez egy remek lehetőség a diákoknak, hogy megmutathatják tehetségüket és gondolataikat megoszthatják a közönséggel – mondta a tanszékvezető. – A Magyar Képzőművészeti Egyetem festő tanszékén kilenc festő osztály van, és ebből az egyik az én osztályom. Időnként szoktunk osztálykiállításokat szervezni, hiszen a kezdő művészeknek jó alkalom, hogy kicsit kívülről is lássák „magukat”.

– Jelentkeznek-e képzőművészeti szakokra?

– Épp most zárult le a felvételi jelentkezés, elég komolyan nőtt a jelentkezők száma, 15–20%-os növekedés volt. Évekkel ezelőtt az ellenkezője volt érzékelhető, érdekes, hogy az utóbbi években emelkedő tendenciát lehet megfigyelni.

– Egy ilyen kiállításra milyen szempontok szerint választja ki festményeket?

– Jelen esetben az volt a cél, hogy mindenki megmutathassa magát, huszonegy növendékem van, mindenki részt vett, négy kivételével, akik külföldi ösztöndíjban részesülnek. Így szelektálás nem volt, a megmutatkozás szempontjából arra törekedtünk, hogy minél szemléletesebb tárlatot sikerüljön összehoznunk. Jellemző az osztályra a sokrétegűség, mindig azt tartom szem előtt, hogy saját stílusukat alakítsák, adják. Tehát nincs stiláris diktatúra, elvárás. A kiállított képek nagyon hűen tükrözik a tehetségeket, hogy ki milyen vonalon indult el, ez szintén összetett. Meghatározza a lelkiállapot, a gyerekkor, a szociális-társadalmi viszonyok és megannyi tényező. Alapélmények, irodalmi, zenei, filmélmény, melyek egy életre meghatározhatják az ember gondolkodását.

– Milyen szintig lehet képezni a festőket?

– A stílus mindig később alakul ki. A festészetnek van egy tanulható szakmai oldala, történelmileg hitelesített ismeretanyag, ami átadható. A tehetség nagymértékben meghatározza, hogy lesz-e valakiből művészeti alkotó vagy sem. Bizonyos szintig tanítható a festészet és befogadható, de egy szint után már csak emberi gondolatról beszélhetünk.

– Mikor lehet eldönteni, hogy az már művészet, amit festenek?

– Amikor átfordul egy olyan tartalmi és szakmai szintre, ami konkrét.

– Ma meg lehet-e élni festészetből?

– Nagyon nehéz helyzetben vannak a pályakezdő fiatalok, régen volt állami központosított támogatási rendszer, amely egy átlagot nyújtott a művészeknek. Most ez megváltozott, és a piac az, ami diktál, a műkereskedelem és a társadalom szellemi állapota. Nagyon átmeneti helyzetben vagyunk, hiszen az új „uralkodó” osztálynak hiába van pénze, nincs kultúrája, hogy mecénásként megjelenjenek.

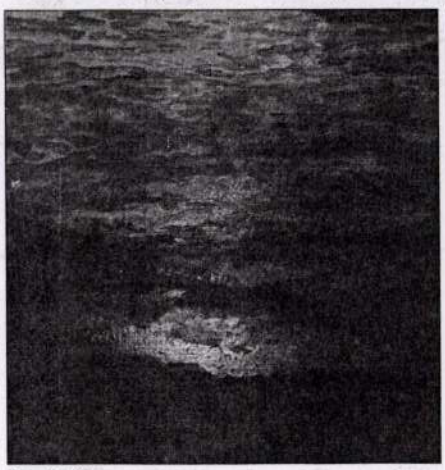

Dunai Edit

Krizsán Zoltán

– Azzal, amivel engem a mestereim. A művészet az a nagy terület, ahol a totális létet lehet megélni. Hihetetlen összetett, teremtő módon létrehozhatunk szellemi üzenetet hordozó tárgyakat.

– Azt tarják, hogy a művészek kilépnek a valós életből, de vissza tudnak jönni az irreálisból a reálisba, így meg tudják mutatni nekünk, halandóknak a megfoghatatlant.

– Kedvenc gondolkodóm Füst Milán, akinek van egy könyve *Látomás és indulat a művészetben* címmel. Mind a két kategória megfoghatatlan és ez a szép benne. Ha valaki azt kérdezi, mi az ihlet, intuíció, nehezen körülhatárolható, de létező dolgok. A művészet sok megfoghatatlan dologból alkot egy egészet, például azt, hogy matematikailag, számszerűen nem lehet ezt előállítani. A tudatosságnak, érzékiségnek, indulatnak egy olyan keveredéséről van szó, amitől ember az ember.

– Gyermekrajzokat is zsűriz az AJAMK-ban, a sok remek rajz közül hogyan kerülnek ki a győztesek?

– Ha az ember éveken keresztül foglalkozik egy bizonyos szakággal, a végén már behunyt szemmel is kész elvégezni az adott feladatot. Így már ránézésre el tudom dönteni a rajzok minőségét.

– A növedékek bírálásánál hogyan lehet kiküszöbölni, hogy ne negatív hatást érjen el az ifjú képzőművészeknél?

– Pedagógiai tapasztalat, emberismeret kell hozzá, mindenkihez másként kell viszonyulni.

HÍRNÖK

Kiadja a Sprint Kft.
Alapító főszerkesztő: *Sas György.*
Felelős kiadó: *a kft. ügyvezetője.*
Igazgató főszerkesztő: *Machos Ferenc.*
Munkatársak: *Czeglédi Ildikó, Csop Veronika, Szabados Tamás.*
Fotó, tördelés: *Holczer Gábor.*
A szerkesztőség címe:
1137 Bp., Újpesti rkp. 7.
Nyomdai munkák: Sprint Kft.
E-mail: 13kerhirnok@chello.hu
Hirdetésfelvétel:
Szemesi Ildikó,
1137 Bp., Újpesti rkp. 7.
Hétfőtől péntekig 9–15 óráig

The Vadnai Gallery cordially invites you to the opening ceremony of the exhibition of painter **ZSÓFI BARABÁS**

to be held at 7 p.m., Thursday, 18 November, 2004.

The exhibition will be opened by **Ilona Keserü Ilona**.

The exhibition is open until 15 January, 2005.

A Vadnai Galéria tisztelettel meghívja Önt **BARABÁS ZSÓFI** kiállításának

2004. november 18-án, csütörtökön 19 órakor tartandó megnyitójára.

A kiállítást **Ilona Keserü Ilona** nyitja meg.

Megtekinthető 2005. január 15-ig.

Vadnai

VADNAI GALÉRIA

Nyitva tartás:
Kedd-péntek: 12-19 h
Szombat: 10-16 h

Opening Hours:
Tuesday-Friday: 12-7 p.m.
Saturday: 10 a.m. – 4 p.m.

1051 Budapest, Mérleg utca 12.
Telefon/Fax: 317 8367
Telefon: 486 0304
e-mail: info@vadnaigaleria.hu
www.vadnaigaleria.hu

V.

32. *Barabás Zsuzsanna. Vizfestmény.*
Részlet a Zugligetből.

1857, a Királynénak

Sza Erzsébet Mária 25. l.

Özvegy

Barabás Zsuzsanna

Pest

I. Barabás Miklós

Úrnál

ad 177/1908

Torda.

Mélyen Tiszt

A mult évi decz

jelőlt azon kérésünket -

ügyében a 864/1908.számu

kitási költség előirányza

ni kegyeskedjék - ujból s

jük,hogy azt lehetőleg mi

a nélkül a dologban nem t

Torda,1909.é

Barabási (Bereg vm.)

ref. templom

karzatdíszek, mieret fatorgás, népies barokk munka, 1871-ben készült.

Ajándékozás útján 1932-ben került a Déri Múzeumba.

Jel Déri 1932. 28. l.

3.

4.

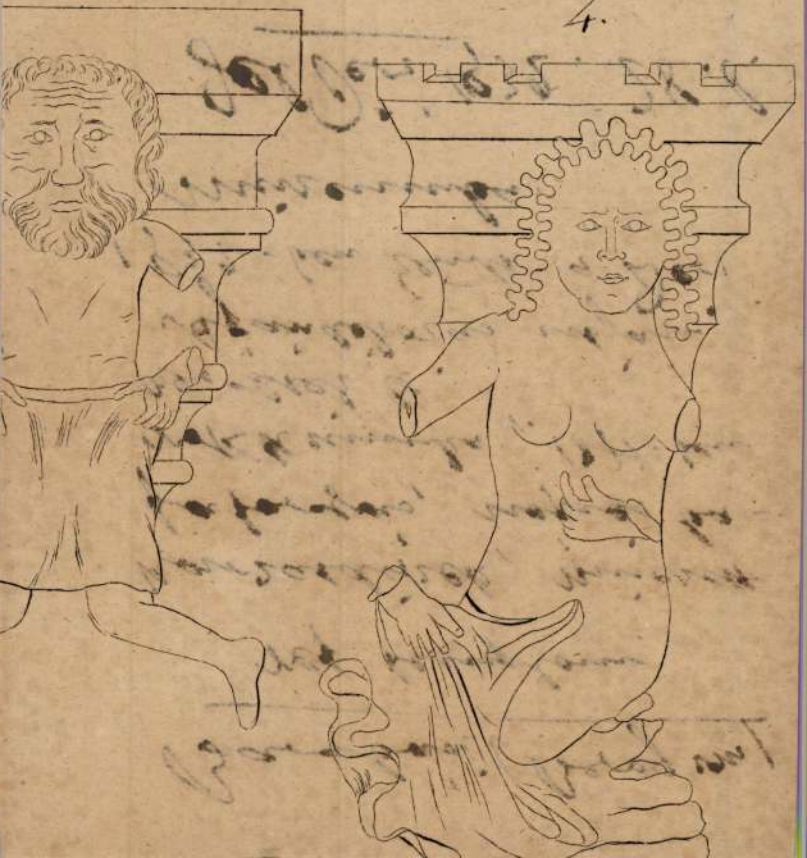

BARABÁS. (Bereg.)

Alakított XV. sz. ev. ref. templom. — Harangján

Majuscula felirat, Mária s a négy evang. képével.

Gerecse, 1906, 183l,

Barabási ref. templom

Dr.Barabásné Frekot Ilus

Csendéletei, a Pfeifer-festőiskola tárlatán.

Sz.U.N.934.X.10.

O Barabásiné

Kőrajzok

I.

Szent György Cék

XXXV. anko. (1917)

183. 4.

tisztelettel kérjük,
elismerést szerezni k
váltásával támogatni
egy ily kőrajz soroza
haladja a jelen, álta

Barabás Zsolti

Élet és Irod. 2002. márc. 1.

Ketten egy új könyvről

■ *Radomir Konstantinović: A vidék filozófiája. Fordította Radics Viktória. Kijárat Kiadó, 2001. 294 oldal, 1800 Ft*

KÖRNER GÁBOR:

Alkalmazott egzisztencializmus

Tudom, övön aluli ütés, de nem kerülhető meg: Radomir Konstantinović filozófiai alapvetése, a provinciális gondolkodás mindmáig legkiemelkedőbb kritikai elemzése, 1969-es első kiadása óta egyetlen világnyelven sem jelent meg.

A periféria szellemi alkotásait perlye önmagában nem minősíti, ha a gyatrum nem vesz róluk tudomást, hor ez inkább a kulturálisan-nyelvi-

hermetikus területekre – elsősorme a költészetre – igaz, és kevésbé a hozófia absztrakt világára. Ami olyaban különösen elgondolkodtamegfran műről van szó, amely mind *a hivat*t, mind szellemi hátterét (eg-(tapaszcializmus), mind mély gondoségen (t és eredetiségét tekintve mélis ez, dhatna számot a nyugati értel-

Tovérdeklődésére. Nenad Dako*sok* is ötet fülszövegében azzal mahető po Konstantinović ismeretlen-„kampogy „a provinciális gőgnek nyít, hotően más könyveket tálalcenzúra hogy kik, nem említi, nyilvés politb narodnyikokról van szó). harsan, alán ő maga sem gondolja lenti be bl Úgy vélem, a könyv iránti ezerkettő" éget csak részben magyade hagyjukülső tényezőkkel – példaközött gú költészet jeles alakjaival fölolvastatn a kívülálló számára nemondanák hető eszmefuttatásokkal magyarorszáodik felét kitevő jegyzeradék életjeokokat inkább magában csak a hivatakeresnünk.

pénzek újraosinović gondolatainak talmi klikkek *p* álló „vidék" (sajnos modulált, önzó lítás félrevezető: a

No igen. ó „porfészket", „mu-

A tiszta szívm annyira földrajzi, (©Sütő András) lemi fogalom. A „viközírók, a színc Konstantinović szaelmemozgású gonizáló törzs szellementárjaikban, té, amely a modernijegyzeteikben, a között már tudatá*olvasása* egyszeredinek, a mulandórűségem és magidőnek és a történeben irodalmi) ör ly minderről egyfajen, egyhangúlag öntől vezérelve nem nyomó részt – rást venni. Minthogy finnyásan előkelődése megtorpant, an hazafias, pelem „elfeledte" őt, nyilatkozók, intelfelejti" a történel*lefonálók* ezreirál visszatérni a törzs ponta (*„napjába*

a hangnem dudultak az indbátor könyv – amit ermár szerencsérin a kutya sem olvas. dulat, mint a „j így túlzás, hiszen ki

Durva a fasisndani pontosan, mit deje még finondjuk ilyen költőien ristá"-nak, azbek". Kortárs szerb tituláltam, deos nem, vagy csak nasemmit, ahe: ez akár a *Vidék filozófi*-Wehner mork lábjegyzete lehetne. A gatnémet s sznob provincializmuGeorg Kie a vidékiesség sznobériája, stílusa a *fő*tattal próbálja követni, sőt zott"), szóz úgynevezett nagy kultúközben fas közben még a közvetlen

eszményien egységes, zárt világába. Ez a regresszió természetesen eleve kudarcra van ítélve, hiszen a „vidéki" ember tudata már végérvényesen történelmi tudat. Ennek ellenére fél kilépni a szervetlenbe, az eszményien egységes stílusát veszélyeztető „stílustalanságba" (vajon ismerte-e Konstantinović Gombrowicz forma fogalmát?), amely kiragadná őt infantilis állapotából. A „vidék" szelleméhez alapvetően ellentmondásos viszony fűzi. Mint a törzsi egységből kiszakadt, de alkotó szubjektummá nem vált, sőt ettől rettegő individuum formálisan akár lázadhat is „saját-mégsem saját" világa ellen, ám ezzel csupán az eszményien egységestől „elfajzott", idegennek érzett világ s az ettől való elidegenedés eredménye, az individuum ellen lázad, az áldozat szerepében tetszelegve. Ezáltal – megintcsak Konstantinovićot idézve – „elhárítja az önmagával való konfliktust (s ezzel a szubjektív alkotó egzisztenciát), és (…) saját-mégsem saját világának «objektumává», azaz az abszolút hatalmú determinizmus abszolút akaratának tárgyává változtatja magát".

Konstantinović rendkívül meggyőzően írja le, hogyan vezet a „falu" és a „város", a törzsi és a nagyvilági közt megrekedt „vidék" valósága és szelleme közti ellentét a provinciális ember „önmagától való elijedéséhez", hogyan válik uralkodóvá szemléletében a realizmus, a „valóság bálványozása" (ami abból fakad, hogy kizárólag a tipikust és kontinuust tekinti igaznak, mivel úgy véli, minden, ami atipikus, személyes, az véletlen, következésképp valótlan), s mindez hogyan vezet az időből kiragadott, s ezáltal megsemmisített értékek nihilizmusához. A „vidéki" ember csalódni kénytelen a gondolatban, hiszen az képtelen racionalizálni a világot. Bár látszólag őrizni igyekszik a nyelvet, valójában elutasítja, hiszen a szókészlet abszolutizálásával és a mozgástól és az időtől elválaszthatatlan beszédnek mint a nyelv egyedi funkciójának elutasításával valójában magát a nyelvet utasítja el. (A vonatkozó részek olvasása közben óhatatlanul is eszébe jut az embernek nyelvvédőink aggályos szóféltése.) A „vidéki" ember elutasítja a tevékenységet mint öncélt is, hiszen a tevékenységnek ugyancsak véggel – céllal, értelemmel – kell bírnia. A zárt, befejezett világban végzett tevékenység azonban mindjárt értelmetlenné is válik, hiszen, ahogy Konstantinović fogalmaz, „a megvalósult megvalósítása megvalósíthatatlan". A szubjektív alkotói magatartás e tökéletes képtelensége irracionalitáshoz vezet, a racionális struktúra „lustaságához", ami paradox módon megnyitja a „vidék" mindaddig zárt világát. A zártság-nyitottság e dinamikája folytán Konstantinović a könyv végén megbékélni látszik a vidék szellemével mint szükségszerűséggel: „A világ a szellem ingadozása a vidék és a világ között, az abszolút racionális és az abszolút irracionális között, melyek ilyen abszolútan és «tisztán», ideálisan elkülönítve, csak a vidék szellemében léteznek."

A hallatlanul izgalmas gondolatmenet azonban felvet néhány kérdést, mindenekelőtt magával a „vidék" fogalmával kapcsolatban. A könyvben mindvégig keveredik a „vidék" szelleme mint a világ értelmesítésére tett kísérlet a földrajzi-politikai „vidék" ideológiájával. Ez a kettősség mutatkozik meg a könyv fent említett felosztásában is: az első, absztrakt filozófiai részhez jegyzetként kapcsolódó filozófiai-irodalmi esszékben a szerző a szerb irodalom egy-egy képviselőjén keresztül konkretizálja a főszövegben megfogalmazott állításokat. Ez a módszer igencsak problematikus. A világ értelmesítésének igénye, mint utaltam rá, többek között a tipizálásban jelentkezik; ám amíg a művész archetípusokat keres, addig a társadalom sztereotípiákat alkot: az előbbi a mítosz cserepeit igyekszik összerakni, az utóbbi ideológiát gyárt. A kettő összekeverésére jellemző példa a két világháború között élt, kiemelkedő szerb költővel, Momcilo Nastasijevićtyel kapcsolatos írás. Nastasijeviæ verseiben valamiféle ősi nyelvet próbál meg rekonstruálni: megszabadítja a szót a grammatikájától (visszavezeti a szógyökig), a nyelv mélyrétegeit kutatja. Konstantinović értelmezésében ez nyelvellenes törekvés, amellyel a költő valójában a zárt törzsi őseredetihez akar visszatérni, azt isteníti. Ilyen alapon az egész lingvisztikus költészet provinciálisnak minősíthető.

Az egzisztencialista alapkérdéseknek a provincia–világ viszonyában történő sajátos aktualizálása amilyen izgalmas, olyan veszélyes is. A „vidék" határai a filozófiai absztrakciónak köszönhetően elmosódnak, szelleme egyetemessé válik, s végül – a szerző szándékai ellenére – meglepően zárt rendszer bontakozik ki előttünk. Másfelől könnyen lehet, hogy éppen ez a „hazai viszonyokra alkalmazott egzisztencializmus" az oka annak, hogy a nyugat idegenkedik a könyvtől. Sajnos a mű alapproblémája – ami mifelénk olyan megkerülhetetlenné teszi ezt a könyvet –, az infantilis állapot elleni egzisztencialista lázadás mint a nacionalizmussal szembeni modernista fordulat elve, a nyugat számára *passé:* a demitizálás igénye a meghaladni kívánt narodnyikhagyomány nélkül menthetetlenül özönvíz előtti modernista attitűdnek tűnik.

SZENTKIRÁLYI PINCE

A levél
Magyar Dezső: *A levél* című forgatókönyvének emlékére
Szereplők: Monori Lili, Székely B. Miklós, Horváth Sándor
Farkas Gina – most kutya
Totyi kacsa

Támogatók: NKÖM, NKAP

2002. március 3. és 10., vasárnap 19 óra
Bp. VIII., Szentkirályi u. 4.

MÉSZÁROS SÁNDOR:

Ellenszegülés a vidék szellemének

tárgyát nehéz pontosan meghatározni, mert a (magyar) cím kiss

lom és bölcselet „progresszív" javas-

kisebb kultúrák „civilizatorikus" értelmezőit el-elragadja, ha beleszemert így azok is haszonnal és élvezettel forgathatják a könyvet, akik járatlanabbak a szerb irodalomban – hogy ilyen szemérmesen előálljak a farbával. Éppen ezért nem egészen legitim az a kritikai megjegyzés, hogy – számomra – erősen tartalmista olvasatnak tűnnek ezek a kisesszé jellegű jegyzetek, hiányzik belőlük a poétikai-nyelvi értelmezés. De ezzel nem csorbítani akarom ezeknek a rendkívül mély kritikai elemzéseknek az értékét: nyilvánvalóan a könyv logikája diktálta a költészetértelmezés szempont

BEKE LÁSZLÓ: **Megnyitó**

Vidám, de komoly

Barabás Zsófia derűs, színpompás, festett domborműveket akasztott a hófehér falakra, de mivel majdnem teljesen szigorúan egyetlen vízszintes tengelyre rendezte őket, úgy tűnik fel nekem, hogy ezzel a rendezési elvvel határozottan elkötelezte magát egy lehetséges út mellett. Választhatott volna ugyanis egy szabadabb, „installatívabb", festőibb elhelyezést is, de ezáltal az összbenyomás könnyedebb és játékosabb lett volna, és kissé háttérbe szorult volna a művészi szándék komolysága.

Valójában a vidám színfoltok mögött kemény, szakadatlan munkafolyamat rekonstruálható. Barabás Zsófia ugyan még csak főiskolás (hivatalosan: egyetemi hallgató), de már számos kiállított mű, több hazai elismerés, egy sereg külföldi ösztöndíj és néhány alaposan kiaknázott egyéni stílus-, helyesebben *modus*változat áll mögötte. Elvégezte a képzőművészeti gimnáziumot, elkezdte a tervezőgrafika szak látogatását, és most első éves a festő szakon. Nem döntött ugyan egyértelműen valamelyik művészeti ág mellett, ez még talán korai is lenne, de érezhető műveiben az az igény, hogy ne hagyja magát elcsábítani a könnyű megoldásoktól. Túl van már egy sorozat színgazdag festményen, ahol a kissé pedáns gesztusok meglepően üde, tarkán kavargó félabsztrakt és absztrakt kompozíciókká álltak össze. Feltűnést keltett egy sereg kivagdosott, kiszínezett és térben bravúrosan hajtogatott papírplasztikával, melyekből kiderült, hogy akár évekig bírná ötletekkel egy gyerekjáték-tervező helyében. Elkészített egy kis művészkönyvet, több tucat maga tervezte poparchitektúra felvonultatásával, és alig tudott meggyőzni arról, hogy a kezemben tartott könyvecske csupán egy példányban „jelent meg", tussal és tollal *alla prima* (azaz „elsőre", ráadásul hiba nélkül) papírra vetett vonásokkal.

Az itt kiállított munkák párhuzamos rétegekben egymásra erősített, kivágott és festett famotívumok kombinációi.

Ha már domborműveknek neveztem őket, be kell vallanom, hogy a relief műfaján belül inkább festmények, mint szobrok, melyeken a színekkel elérhető virtuális térmélységet tényleges térbeli rétegek helyettesítik. Egyesítik magukban a korai absztrakció merészen leegyszerűsítő kontúrjait és harsány színvilágát, a patchwork esetleges folthatását, felszívtak valamit a pop art mellbevágó és frivol kollázs- és asszamblázs-effektusaiból, a karikatúrákból és még inkább a képregények és rajzfilmek motívumvilágából, de legalább ennyire a posztmodern grafikai dizájn kirakat-, portál- és logokultúrájából is. Ezek a művek emblematikusak, címerszerűek és visszafogottan kihívóak.

Jeleztem az imént, hogy Barabás Zsófia magát elkötelezni látszik egy tudatosabb, felelősségteljesebb alkotói magatartás mellett, szemben egy ugyanúgy érvényes, ám könnyedebb, ösztönösebb, pusztán a nézői szemeknek kedveskedni kívánó attitűddel. Arra gondolok, hogy vállalnia kell egy már-már befejeződött fejlődési folyamat tanulságait, melyek iránya a kontúrokba zárt, többé-kevésbé homogén színmezők egyértelműsége és dialektikája felé mutat, és mondjuk Hans Arptól Frank Stella felé ível. Nem arról van ebben az esetben szó, hogy a kivágott színes formák foltjai milyen szépen mutatnak a fehér fal előtt, hanem arról, hogy „igazak-e" ezek a színes formák. Akkor „igazak", ha a körvonaluk pontosan megfelel a közrefogott színeknek, illetve ha a színek pontosan úgy „viselkednek", amint a térben ágaskodó, lüktető, kanyargó, mozgó vagy egyszerűen: létező kontúrok irányítják őket. Nem játékról van szó, hanem komoly kísérletről, mely próbára teszi a már sokat bizonyított *konkrét művészet* eddigi eredményeit: meddig feszíthető a mű látványvalósága a geometrikus formától az organikus felé, hogy önmagát megőrizze; meddig fokozható a nonfiguratívitás, hogy meg ne jelenjenek határai között az antropomorf jelzések. A kiállítást elsőként méltató kritikus nem dönt, nem tanácsol, de kívánja a művésznek, hogy – ha valóban választott – a „komolyabb" úton haladjon tovább.

(Elhangzott Barabás Zsófia kiállításán. K.A.S. Galéria. Megtekinthető március 6-áig.)

WEHNER TIBOR: **Kiállítás**

Gyűjteményalakítás

A győri Városi Művészeti Múzeumot – amely az egyik legfiatalabb magyar művészeti közgyűjtemény – 1994. szeptember 15-én, Kolozsváry Ernő polgármester kezdeményezésére alapította Győr város önkormányzata. Ekkor öt, egymástól független gyűjteményrész alkotta a művészeti kollekciót: a Borsos Miklós- és a Kovács Margit-alkotások együttese, a dr. Váczy Péter- és a dr. Radnai Béla-hagyaték, és a győri Nemzetközi Művésztelep működése során szerveződött műtárgyanyag. Ez a törzsanyag, ez a tulajdonképpen zárt, csak nagyon nehezen és körülményesen továbbfejleszthető együttes indukálta a hosszabb távra is érvényes gyűjteményszervezői koncepció kidolgozását, a gyűjteményalakítás területének és határainak, irányának pontos és átgondolt kimunkálását. Felmérve a reális lehetőségeket a Városi Művészeti Múzeum az itt rendezett nemzetközi rajz- és grafikai biennálékra alapozott egyetemes grafikagyűjtés mellett a kortárs magyar művészet értékeinek szerzeményezésére, őrzésére és bemutatására szakosodott: a múlt század hetvenes éveitől a mindenkori jelenig ívelő évtizedek magyar művészete reprezentálásának, pontos művészettörténeti dokumentálásának igényével és szándékával.

Három évvel ezelőtt a gyűjteményt kezdetektől gondozó és felügyelő N. Mészáros Júlia igazgató-művészettörténész egy szakmai konferencián így jellemezte a győri Városi Művészeti Múzeum művészeti kollekcióját: „Kortárs magyar képzőművészeti gyűjteményünkben több mint 600 művet tartunk nyilván, köztük a győri művésztelepen, hazai művészek által megvalósított alkotásokat, a grafikai biennálék magyar résztvevőitől vásárolt, az egyéni és csoportos múzeumi szervezésű kiállításokkal kapcsolatban vásárolt vagy ajándékba kapott alkotásokat, győri művészek munkáit és a 90-es évek magyar művészetét reprezentáló letéti gyűjteményünkbe kért műveket, amelyekből folyamatosan vásárolunk..." Ismerve a jelenkori műtárgyárakat, és ismerve a kulturális-művészeti intézmények meglehetősen szűk költségvetését, nem ítélhető könnyűnek a gyűjteménygyarapítás munkája: számos, egymástól súlyában és jelentőségében különböző szempontot kell mérlegelni, megannyi tényezőt kell egyeztetni egy-egy mű kiválasztásakor, megszerzésekor, megvásárlásakor. Ám nemcsak ezért ingoványos ez a terep: a kortárs magyar művészet rendkívül sokrétű, összetett, bonyolult egység, amelyben megannyi törekvés, irányzat él, amelyben jelenségek körvonalazódnak, csomópontok kristályosodnak ki, karakteres egyéni teljesítmények jelennek meg, hogy aztán átadják a helyüket az újabb és újabb jelenségeknek és teljesítményeknek. A szorító körülmények közepette ebből az eleven, élő művészeti szövetből kell kiválasztani és kiemelni a jelentőseket, a jellegzetest, az értékest, a korszakjelzőt úgy, hogy az egyedi munkákból szerves egység, egy, a kortárs művészet hű képét megrajzoló, majdan történetivé alakuló gyűjtemény keletkezzen.

A győri múzeum modern művészeti állományát felmérő kiállítássorozat harmadik állomásaként, a kilencvenes évek szerzeményeit bemutató, s egyúttal a kilencvenes évek magyar művészetére reflektáló tárlat február közepén nyílt meg a belvárosi Esterházy-palotában. A bemutató a hagyományos műtárgyeszményhez kapcsolható műalkotásokat sorakoztatja fel: táblaképeket, plasztikákat, grafikákat, vagyis ebben a kollekcióban nem vagy csak elvétve kaptak teret az új művészeti médiumok. De hagyományos képet, konvencionális grafikát, tradicionális plasztikát is hiába keres, vagy csak elvétve talál ebben az együttesben a szemlélő: a modernitás, a progresszió szellemiségével áthatott olyan műalkotások sorakoznak itt egymás mellett, s teremtenek a XX. század utolsó évtizedének történetével, atmoszférájával, gondolat- és érzésvilágával áthatott szintézist, amelyek önnön törvényeik szerint alakítják kifejezéseiket, hozzák létre anyagi-formai objektivizációikat. Természetesen megjelölhetők a győri gyűjtemény művei által kihangsúlyozódó domináns tendenciák: mint a konstruktív szellemiségé, a geometrikus alakításé, az expresszív kifejezésé, a minimalista kezdeményezésé, a konceptuális műformálásé – de a hangsúlyok mindenkor eredeti módon, magas színvonalon, megkérdőjelezhetetlen minőségben előadott alkotások révén körvonalazódnak. Mint a műtárgylista alkotóinak névsora is sejteti – a festők sorában Bak Imre, Birkás Ákos, Fehér László, Halász Károly, Koncz András, Konok Tamás, Kovács Péter, Mulasics László, a grafikusok között Gaál József, Koronczi Endre, Szabados Árpád, Szíj Kamilla, s a szobrászok, objektművészek csapatában Budahelyi Tibor, Bukta Imre, Gaál Tamás, Gáyor Tibor, Július Gyula, Szabó Dezső, Trombitás Tamás, Várnagy Ildikó, Záborszky Gábor –, a gyűjteményben, e most kiállított válogatásában nincs gyenge pont: a kollekció bővíthető, de nem szűkíthető. Vagyis a törzsanyag készen áll, a gyűjteményt legitimizáló nevekkel, és a neveket legitimizáló gyűjteménnyel sincs probléma, s az árnyalásra, a részletek kidolgozására, a hiányok pótlására a jövőben kerülhet sor.

Nyolc esztendő egy múzeum, egy gyűjtemény életében parányi idő, de ezalatt Győr városa mégis jelentőset alkotott: Pécs, Székesfehérvár, Szombathely és Paks mellett a kortárs magyar művészet újabb fontos múzeumi bázisát, bemutató- és őrzéshelyét építette ki. A dolgok eredői valahol a mélyben gyökereznek. E gyűjtemény létrejötte kezdeményezőjének, Kolozsváry Ernőnek mondta dr. Radnai Béla – aki a győri közgyűjtemény egyik legfontosabb részét képező Radnai-kollekció létrehozója volt – szellemi útravaló gyanánt: „Mi megcsináltuk a saját korunkat, csinálja meg Ön is a sajátját." Miután Kolozsváry Ernő megcsinálta a kimagasló XX. századi műalkotásokból szervezett privát kollekcióját, és ezáltal megalkotta a saját korát, megalapította ezt a közgyűjteményt, hogy ez is megcsinálhassa – mindannyiunk gyarapodására – a maga művekből szervezett korszakképét, megrajzolhassa a közelmúlt művészettörténetét. Ez a műalkotásokba foglalt kor is „meg van már csinálva".

Barac -
Barakonyi

Barac József festő, ~~Pest~~ K/1885. ~~meinekinstitut~~ in Mohácson.

1909. ~~ben~~ Peske Géza Forró c. képét másolta az O. ~~Sz~~. M. ~~Gy~~. Iparművészeti Múzeumban.

Barac József
Pest

1885
6
6
1897

Barak József

festő Zomborban
a megszállás alatt.

Forrás

(Zombor)
Új Hírek. 1930.
máj. 30.

(Vasszikernek igérkezik a zombori festőművészek kollektív kiállítása.)

S BIZOTTSÁGA •

Bárász József

Ötvös 1903.

Kimisk 1930. 81. p.

RZSÉ

észek

S KIÁLL

április 3-

nincs

Bárász József

Mohács városától 200 K.

Értesítő 1903/4. 32. l

geführt von dem Architekten

ich Schmidt

fessor, Dombaumeister zu St. Stefan

Wien etc. etc.

Barak József

festő

6 elemi, alakrajzi oszt.

8 hónap, jó eredm.

Tanár Prenosil Sándor

Iparrajziskola 1905.

Az iskola anyakönyveit 1915-ig elvitték a Fővárosi levéltárába és a Bazilikába pincéjében helyezték el. V.

VARBÓC (Torna) Szendrő-miskolci

Ref.
Templom

Lemezdarab arch. lucett. Varbocense I. 160 db Barabolcsban 1849-1850 / 652/lucet

Zsilinszky Endre: Varbócz. VU 1863, 316-317 l.
(Részl. 316 l.)

BARANCHI TAMÁSKA ENDRE festő

MEIL I. Bp.,1990

Bár Méir, Cvi → Adler Hubert

Baracs Henrik (Pest, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm., 1860. – Cleveland, USA, 1924. jún. 7.): ügyvéd, szerkesztő. * *Tan.*: PPT, jogi dr. * *Lh.*: 1890-: USA. * *Karr.*: A Clevelandi Magyar Önképzőkör és az Amerikai Magyar Szövetség elnöke, 1894-97: a Magyar Híradó (New York) társszerk.-je, 1902-09: a Magyar Napilap (Cleveland) kiadója. * *Publ.*: Bulletin of the Hungarian Federation, Current History.

I: Gulyás. – Jubileumi. – Vasváry.

Baracs János (Bp., Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm., 1905. márc. 16. -): közgazdász. * *Tan.*: Univ. Wien; Párizs; Ruprecht-Karls-Univ. Heidelberg. * *Lh.*: 1957-: Anglia. * *Karr.*: A londoni közgazdasági főiskola kutató munkatársa.

I: Bölöny.

Baranchi Tamáska Endre (Nyíregyháza, Szabolcs vm., 1913. máj. 30. -): festő- és szobrászművész, heraldikus. * *Tan.*: Képzőművészeti Főiskola; 1935: Tisza István Tudományegyetem, Debrecen, jogi dr.; 1943: Ludovika Akadémia, csendőrtiszti tanfolyam; Famous Artist School. * *Lh.*: USA. * *Karr.*: A Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség világszervezeti, a Vitézi Rend amerikai székkapitánya, az MHBK floridai csoportjának megszervezője, a Floridai Bajtársi Híradó szerk.-je. * *Tag*: 1966-: ÁA. * *Díj*: Árpád-díszoklevél (1964), Árpád bronzérem (1965), Árpád-ezüstérem (1971). * *Publ.*: Magyarság (Pittsburgh), Bajtársi Levél, Hadak Útján, The Agustan, MTK 13., MTK 15., MTK 16.

I: Árpád. – MTK 4-5.

Bárándy Oszkár (1876. – South Bend, USA, 1923. febr. 8.): orvos, újságíró. * *Lh.*: USA. * *Karr.*: 1901: magyar lapot szerkesztett South Bendben, melynek címét nem ismerjük.

I: Gulyás. – Vasváry.

Barankovics István (Eger, Heves vm., 1906. dec. 13. – New York, 1974. márc. 13.): politikus, közíró. * *Lh.*: 1949-: Ausztria, 1951-: USA. * *Karr.*: A salzburgi menekültügyi iroda vezetője, 1955: a Keresztény Demokrata Néppárt megalapítója, a Kis Magyar Könyvtár c. sorozat megindítója. * *Tag*: MB, 1951-: MNB végrehajtó bizottsága, Magyar Keresztény Népmozgalom bizottmánya. * *Publ.*: Látóhatár, Hírünk a Világban, Katolikus Szemle, Délamerikai Magyar Hírlap, Új Európa, The Hungarian Quarterly.

M: 1. *Die grosse Warnung.* (Zürich, 1949). – 2. *Előterjesztése az emigráció kulturpolitikai programja tárgyában a Magyar Nemzeti Bizottmány Végrehajtó Bizottságának...ülésén.* (New York, 1952). – 3. *Felszólalása a Magyar Nemzeti Bizottmány Végrehajtó Bizottságában.* (H.n. 1956?). – 4. *Az ú.n. nemzeti képviselet kérdéséről.* (New York, 1957). – 5. *Sorsdöntő elhatározások sorsdöntő évek előtt.* (uo. 1959). – 6. *Egyetemes zsinat és vasfüggöny.* (uo. 1962). – 7. *A katolikus hit és az Egyház helyzete Magyarországon.* (uo. 1963.).

I: MÉL. – Borbándi. – AHR 1963/1. – KatSz 1988/4. (Babóthy F.).

Baranski Tibor (Bp., Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm., 1922. jún. 11. -): középisk. tanár, író. * *Tan.*: Veszprém; Kassa; 1948: Bp.; 1970: State Univ. at Buffalo. * *Lh.*: 1956-: Olaszo., 1958: Kanada, majd USA. * *Tag*: ÁA. * *Díj*: Árpád-díszoklevél (1971). * *Áln.*: Máriássy Zoltán. * *Publ.*: Krónika, MTK 10., MTK 13.

I: Árpád. – MTK 13. – Hung.A.3.

Baránszky László (Bp., Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm., 1930. szept. 8. -): költő. * *Tan.*: ELTE, művészettörténész diploma; Univ. of Fine Art (New York). * *Lh.*: 1956-: USA. * *Karr.*: A Queens College (Oxford), az Univ. of California (Santa Barbara és Berkeley), majd a New School for Social Research (New York) tanára. * *Publ.*: Új Látóhatár, Magyar Műhely, Szivárvány, The Hungarian Student, Zeitschrift für Aesthetik und allgemeine Kunstwissenschaft.

M: 1. *Két világ között.* V. (Párizs, 1979). – 2. *Zarándoklat.* V. (Bp. 1987).

I: KMIK. – MKK 90. – Nyugati. – ÚLát 1981/2. (Ferdinandy Gy.). – ÉI 1982/12. (Pomogáts B.). – ÚI 1983/1. (uő.). – ÉI 1988/8. (Keresztury T.).

Bárány György (Bp., Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm., 1922. ápr. 12. -): történész, egyetemi tanár. * *Tan.*: 1958: Univ. of Colorado, M.A.; 1960: uo., Ph.D. * *Lh.*: 1956-: USA. * *Karr.*: 1960-: az Univ. of Denver tanára. * *Tag*: American Historical Association, American Association for the Advancement of Slavic Studies, Phi Alpha Thea, Delta Phi Alpha. *

Baranyka Katalin, kert- és pályatervező

Elte Sportteleps I. ütem, Bpest. Építészek: Emődy Attila és Németh Györgyi (BVTV).

statikus tervező: Szabados Róbert.

Kertépi pályatervező: Baranyka Katalin.

Magyar Építőművészet, 1986. 1. 31-old.

Baracsi Ferencné, pedagógus festő

Felhévgyarmaton jún. 16-án nyílt kiállítás a Szabolcs-Szatmárban élő pedagógus festők műveiből: Ács Lászlóné, Baracsi Ferencné, Kratilla József képei szerepelnek e kiállításon, mely jún. 22.-ig látogatható.

Kelet-Magyarország, 1980. jún. 14.

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

EGYETEMI ÉLET

1971 MÁR 30

1021

BARACSI KÁROLY: SZEMTŐL SZEMBE

közelebbi tudományos előadó- lesz a II. kollé

titkárát és a moszkvai Lomonoszov Egyetem Komszomol-titkárát.

— A KLTE április 4-i megemlékezését április 2-án, délelőtt 11 órakor tartja az aulában.

— VÁLASZTÁSOK az egyetemen március 8-án a TTK, március 11-én a BTK kari KISZ-szervezet megválasztotta 11 tagú kari KISZ-végrehajtóbizottságát.

— A II. KOLLÉGIUM alagsorában március 27-én, délelőtt 9 órakor egyetemi küldöttértekezletet tartott a KLTE.

— DR. SZILÁGYI Gábort, a városi pártbizottság titkárát jelölték országgyűlési képviselőnek március 18-án a KLTE-n.

— ÁPRILIS 2-án este 20 órakor az egyetemi klubban a Sevcsenko Egyetemen magyar nyelvet tanuló 20 ukrán hallgatóval barátsági találkozót rendeztek.

— AZ ÖTÖDÉVES végzős hallgatók elhelyezkedésével kapcsolatban a BTK dékáni hivatal április 14-én tájékoztatót tart.

— A MŰVELŐDÉSÜGYI miniszterhelyettes 1971. április 1-i hatállyal a karon a következő tanszékcsoportokat létesítette: biológiai tanszékcsoport, földtudományi tanszékcsoport, fizikai tanszékcsoport és matematikai tanszékcsoport.

Baracsi Ferencné

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-728

Gyulai Munkál

PEDAGÓGUSOK LAPJA

1980 NOV 10.

/1021

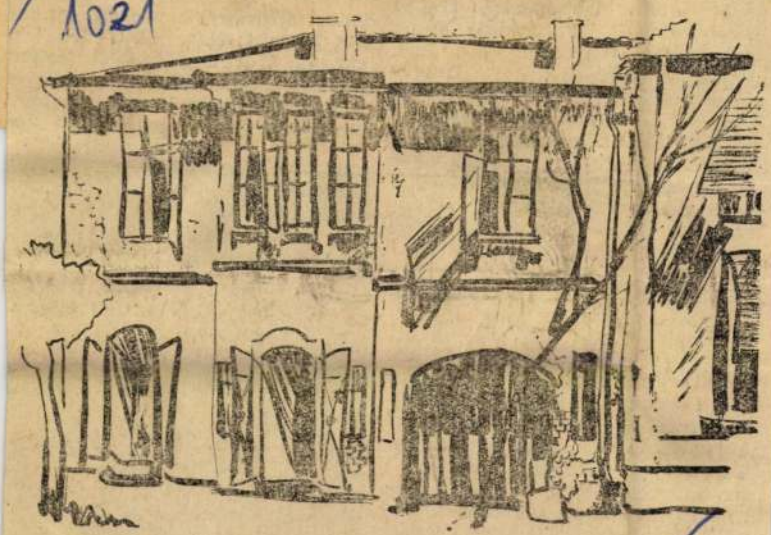

Baracsi Ferencné: Gyulai élmény

kolai tanár, B
Lászlóné ált. i
Debreczeny Sá
igazgató, Duna
czeny Zoltán sza
tézeti tanár, Kis
Béláné, a szakszervezet debreceni bizottságának titkára; **Dobos Gyuláné,** a szakszervezet Tolna megyei titkára; **Fabula Andrásné,** a szakszervezet Csongrád megyei titkára; **Felvidéki Istvánné** kisegítő iskolai tanár, Baja; **Ferencz Mihályné** óvodai szakfelügyelő, Tiszabercel; **Flender Pálné,** a szakszervezet békéscsabai városi bizottságának titkára; **Fürstné dr. Kólyi Erzsébet,** a szakszervezet központi vezetőségének osztályvezetője; **Fürst Józsefné** szakközépiskolai igazgatóhelyettes, Tatabánya; **Gergely Sándor,** a szakszervezet Győr megyei titkára; **Gilyán Margit** diákotthoni nevelő, Lajosmizse; **Gombos Piroska** vezető óvónő, Szombathely; **Guba Lajos** gimn. tanár, Gödöllő; **Gömöri Istvánné** ált. isk. hivatalsegéd, Hernádnémeti; **Gyürüsy Atti-**

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Baracsi Ferencné
pedagógus késtőművész

PEDAGÓGUSOK LAPJA

1980 AUG 2 2

1021

Baracsi Ferencné: Tájkép

…gozó
…beoszt
… kell …
…a rendell…
… a kéthet…
…nkaidő-beosz…
…ltott dolgozók…
…eljes tizenkét…
egy napot, a hetenként öthapos munkaidő-beosztással foglalkoztatott dolgozók esetében pedig minden teljes hat nap szabadságba kell egy napot kötelezően beszámítani. Ezt a rendelkezést minden esetben alkalmazni kell, függetlenül attól, hogy a dolgozó a szabadságát megszakításokkal vagy egyvégtében veszi ki. A beszámítás szempontjából a különféle címen járó szabadságokat — rendes szabadság, jutalomszabadság, tanulmányi sza-

…nese …
választják a KISZ-szervezet tanársegítőjét, de annyit elvártak volna, hogy valaki elmondja nekik is, mi tette szükségessé ezt a változást.

Átányi László

SPORT

Baracsiné Molnár Ibolya festő

NAPKELET

A KM hétvégi melléklete

A TARTALOMBÓL:

- Kézben a bizonyítvány
- Ki a szabadba
- Krúdy Gyula, „A lombos akác"
- Ha...

Aktuális kérdések

Műemlékvédelem és üzenet

Baraksó Erzsébet

Nyíregyháza (KM) — Szabolcs-Szatmár-Bereg sok szempontból sereghajtó hazánk megyéinek rangsorában, a műemlékeit tekintve azonban az élmezőnyben van. Melyek a műemlékvédelem időszerű kérdései? Erről kérdeztük *Szatmári Istvánt*, az Országos Műemlékvédelmi Hivatal megyei műemléki felügyelőjét.

❑ *Hogyan látja a szakember a hazai műemlékvédelem mostani helyzetét?*

— A magyar műemlékvédelmet az elmúlt időszakban mindig az elsők között említették. Amíg a felügyelőség működött, 1957-től a 91-92-es átrendeződésig, kedvezőbb volt a műemlékvédelem helyzete, volt szakhatósági jogköre, rendelkezésére állt egy tudományos adattár, amit a szakemberek kiépítettek, ugyanakkor egy kivitelező szervezet is mögötte állt, megfelelő szakemberekkel, akik képesek voltak a magas szintű munkákat elvégezni. Amikor hivatal lett, nehezebb helyzetbe került, az anyagi lehetőségek beszűkültek, a kivitelezési vonal leépült, ezáltal vállalkozásközpontúvá vált, s ez véleményem szerint veszélyezteti a minőséget. A hatósági feladatkör megmaradt, de nincs végrehajtási eszköz, ezért törvénykezésre vár most a műemlékvédelem. Ismereteim szerint a műemléki törvény ebben az évben várható. Azt kellene kimondania a törvénynek, hogy aki engedély nélkül, szakszerűtlenül változtat a műemlék építményen, annak számolnia kell a következményekkel. Jobban kellene ügyelni a kivitelezői területre is: ma már kevés az olyan jó szakember, aki ért a régi technológiához. Valamilyen oktatási bázist kellene kialakítani, vagy megkeresni azokat az idős mestereket, akik még őrzik a régi mesterségek titkait.

❑ *Milyen képet mutat a műemlékvédelem megyénkben?*

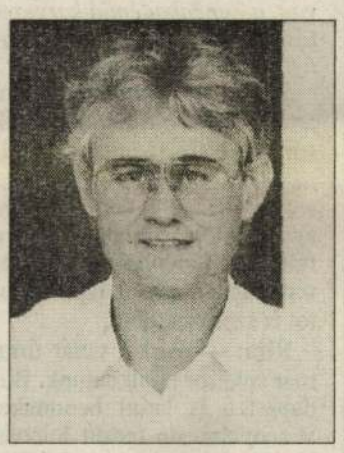

Szatmári István

HARASZTOSI PÁL FELVÉTELE

— Megyénk az első öt-hat megye között van műemlékei számát tekintve. A védett műemlékek száma: 335, ebből 207 egyházi épület, a legtöbbje templom, 35 kastély és kúria, 4 vár, 2 malom, egy temető, két síremlék, a többi polgárház és népi lakóház. Nagyértékűek a középkori eredetű templomok és épületek. Sok értékes épület maradt fenn, mivel ide a török csak bebetört, később pedig, amikor például a jómódú Szepességben divatosabbra cserélték fel a régi házakat, nálunk a kevésbé tehetős vidékeken maradtak úgy, ahogy voltak. Ha összességében tekintjük, komoly mulasztás nem történt, minden évben fel tudunk mutatni valamilyen szép eredményt. Hadd említsem az utóbbi időszakból Tákos, Nyírbátor, Nagyszekeres, Szabolcs, Piricse felújításait. Viszont most, ahogy nehezül az ország helyzete, úgy csökkennek a műemlékvédelem lehetőségei az infláció, az áfa, az építőanyagárak emelkedése miatt.

❑ *Hol lenne szükség gyors beavatkozásra?*

— Az az igazság, hogy az egész megye lemaradásban van, mert a műemlékvédelemben a figyelem túlsúllyal nem erre a vidékre irányult, hanem a Dunántúlra és a határ menti nyugati megyékre. Képtelenek vagyunk utolérni őket, még akkor is, ha most ugyanannyit kapnánk, mert olyan nagy a különbség. Különösen azok a kastélyok és kúriák vannak veszélyben, amelyeknek az előző rendszerben nem volt igazán gazdájuk, például a tanácshoz, vagy a tsz-hez tartoztak. Nyolc ilyen épület fennmaradása látszik jelenleg kétségesnek. Az persze nem lehet kérdés, hogy rá kell-e költeni például a tuzséri Lónyai kastélyra az 50 milliót.

❑ *A műemlékvédelemben is lezajlik a privatizáció. Mi a tapasztalat?*

— A vagyonátadás elsősorban ezeket a kastélyokat, kúriákat érinti, amelyek a magyar állam tulajdonában voltak, használója, kezelője pedig valamelyik tanács, vagy más intézmény volt, s ezek most a helyi, vagy a megyei önkormányzathoz kerülnek. Összesen 17 olyan műemlék van a megyében, mely ideiglenesen az állam tulajdonában marad, sorsáról majd a törvény rendelkezik.

❑ *Van egy sajátos nyíregyházi kezdeményezés a védett polgárházak megóvásáról. Mennyire számít ez most a szakmában újdonságnak?*

— Ismereteim szerint az országban másutt nincs ilyen, és rendkívül pozitív kezdeményezésnek tartom, hogy felmérték a védelmet érdemlő polgárházakat, s az önkormányzat bizonyos összegekkel segíti a házak tulajdonosait, ha felújításkor nem modernizálják az épületeket, hanem az eredeti állapotot tartják fenn. Nem is az a baj, ha egy-egy új épület bekerül egy patinás épületsorba, hanem az, ha az egész hely megváltozik, és nem őrzi tovább a csak rá jellemző épületeit.

❑ *Milyen várakozásokkal tekintenek a műemlékes szakemberek a közelgő Expo elé?*

— Nincs túl sok reményünk arra, hogy a vidék is be tud kapcsolódni, különösen ilyen távoli rész, mint Szabolcs-Szatmár-Bereg. Mégis, úgy gondoljuk, hogy az idegenforgalom területén vannak lehetőségek. Olyan információink vannak, melyek szerint a műemlékvédelemben éppen az Expo miatt néhány épület felújítása megtörténhet. Mi nagyon várjuk, hogy ez pénzben is jelenjen meg itt a megyében. Olyan utakat tudnának az idegenforgalmi hivatalok a megyében szervezni, amelyek az itteni építészeti értékeket feltárnák. Konkrétan a templomtúrákra gondolok, van egy beregi, egy szatmári és egy nyírségi túra is. Komoly lehetőséget jelentenek a várak is, például a kisvárdai vár helyreállítási programja rendelkezésünkre áll. Egy olyan mértékű felújításra kerülne sor, amely után méltán tartanának érdeklődésre a várszínházi esték előadásai, a nemzetközi színházi találkozó, a határokon túl élő magyarok színházainak bemutatói.

❑ *Ez megint pénzkérdés. Hogyan próbálnak az általános pénzhiány korában forrásokat szerezni?*

— Többször próbáltuk már felkelteni az érdeklődést a megmentésre váró épületek iránt olyan belföldi és külföldi személyek körében, akik rendelkeznek megfelelő anyagiakkal. Készítettünk kiajánlásokat, tanulmányokat, de azt tapasztaltuk, nincs benne eléggé a köztudatban a megye műemlékeinek és más természeti adottságainak értéke, ami a befektetőket arra ösztönözné, hogy felfedezzenek bennünket. Pedig csak úgy tudom elképzelni, hogy szponzorok veszik védelmükbe ezeket az értékes épületeket. Bízom benne: lesznek, akik felismerik, miért van szükség arra, hogy a műemlékvédelem fő feladata érvényesüljön. Így tudjuk megőrizni a jövő számára azokat az épületeket és üzeneteket, melyek megmutatják, milyen csodálatos dolgokat tudott létrehozni az elmúlt évszázadokban a magyarság, ezáltal is formálható a nemzeti tudat és gondolkodásmód, hogy ne romboljunk, hanem építsünk, és tovább vigyük a jövő felé az elmúlt időszak örökségét.

KM galéria

Baracsiné Molnár Ibolya képei

Jelek BALÁZS ATTILA REPRODUKCIÓJA

A Nyíregyháza-Sóstói Falumúzeumban kiállító művész a Nyírségben született és nevelkedett. Kezdő tanárként ismerkedett meg a rajzolás és festés alapfogásaival, majd Berecz András, nyíregyházi festőművész keze alatt tanulta meg a szakmát. Rendszeresen részt vesz 1973 óta a megyei és országos tárlatokon, emellett számos önálló kiállításon is bemutatta műveit. Különböző technikákkal dolgozik: az olajképeken kívül készít tűzzománcot, linómetszeteket, tusgrafikákat, akvarelleket és kerámiát. Megtanulta az ív- és lánghegesztést is. Kedvenc témái az emberek, a táj, a régi házak, a különös hangulatú utcák. Mostani tárlata a falumúzeum barabási iskolájában június 1-jéig látogatható

Magánvélemény

Magyaros adok-kapok

Kovács Éva

Ne azt nézd, mit ad neked az állam, hanem azt, mit tudsz te az államnak adni — hangzik a mondás, mellyel állítólag a Kennedyek próbálták befolyásolni az amerikai gondolkodást.

Nem rossz mondás, annyi szent. Még azt sem tagadhatjuk, a gazdag Amerikában nem lehetett túl nehéz követni. Ha tele a zseb, könnyebben adakozik az ember, s ha mindene megvan, könnyebben lemond egy-két nélkülözhető dologról. Ha maga is megszerezheti azt, amit szeretne, nem várja el azt az államtól. Csak éppen azért gyanús a dolog, mert magát a mondást a tengerentúlon is akkor dobták be a köztudatba, amikor laposodóban volt a nagy állami buksza.

Ne azt nézd, mit ad, azt nézd, te mit adhatsz — ismételgethetjük mi, magyarok is mostanában, s a választ mindenki saját szájaíze szerint formázza. A leggyakrabban elhangzót már szinte hallom is. Mert az állam, bárhogyan csűrjük-csavarjuk a dolgot, bizony, egyre kevesebbet ad, mert egyre kevesebbet adhat. Mára még azt a korábban minimálisnak hitt biztonságot sem tudja garantálni, amit a sokat emlegetett, s számos jelzővel illetett negyven év alatt garantálni tudott: az állandó munka, a biztos megélhetés tudatát.

Közgazdasági végzettség sem szükségeltetik ahhoz, hogy az e tárgyban született ésszerű magyarázatoknak igazat adjunk. A felduzzasztott munkahelyekről, a piacok elvesztéséről, a feleslegessé vált ipari ágazatokról naponta hallhatunk, s tetszik, nem tetszik, ezeket az érveket el is kell fogadnunk. Nem könnyű persze, azt tudom, s gyakorta tapasztalom. Nemrég egy egész gyári kollektíva győzködött arról, mennyire nehéz. A cipőipar országos agonizálása őket sem kerülte el, de a közel nyolcszáz dolgozó még mindig azt reméli, mi több, követeli, náluk ne legyenek elbocsátások, valamennyien maradhassanak. Gondolkodásukat befolyásolja, reményeiket táplálja az a vállalkozó, aki bért ugyan hónapok óta nem fizet, de váltig hangoztatja: ha ő marad a gazda, mindenkinek lesz majd munka. S a gyáriak közül sokan neki hisznek, mert tőle azt hallják, amit hallani szeretnének: nem lesznek elbocsátások, foglalkoztatásuk biztosított.

Adja Isten, hogy így legyen... De a józan számok, a realitás egészen mást mutat. A külföldi megrendelők, a pénzt és munkát hozó nyugati partnerek senkit nem csábítanak, nem bolondítanak, azt mondják, ami a való: lesz munka, de nem nyolcszáz embernek. Annyi megrendelésre, sajnos még csak remény sincs, amennyit a gyár teljes kapacitással valamikor termelni tudott, s ma is termelni tudna.

Márpedig ha így van, akkor sokak számára nem marad más, mint a munkanélküliség, a mai Magyarország egyik legégetőbb gondja. Nem vígasz, hogy másutt is így van ez. Vígasz csak az lehetne, ha egy gyár feleslegessé válásával, zsugorodásával csakis az adott gyártól, s nem a korábban megszokott biztos megélhetéstől kellene a dolgozónak búcsút mondania. Ha tudhatná, hogy az egyik kapu becsukódása után egy másik kilincsét még bátran lenyomhatja.

Ehhez azonban mindenekelőtt az kell, hogy valamennyiükkel, valamennyiünkkel őszintén beszéljenek, s róluk, rólunk ne nélkülünk, hanem velünk döntsenek! Izléstelen dolog egy egész kollektívát hitegetni, bolondítani, felelőtlen ígéretekkel csábítani, s a hiteles információtól megfosztani. Elzárni azoktól a lehetőségektől, amelyeket a valós helyzetet látva a maga számára esetleg felkutatna, amelyeknek ismeretében nem várna másra, az államra, s ha még nem is tudna adni, de legalább nem akarna mindenáron kapni se.

Ne azt nézd, mit ad, hanem azt, te mit adhatsz... Szép mondás. Kár, hogy nálunk csak sokára lehet igaz.

Slágerlista

Hazaiak

1. *Rapülők:* Áj Lav Jú (1.)
2. *FLM:* Rólad álmodom (2.)
3. *Sipos F. Tamás::* Nincs magyarázat (5.)
4. *Digital Scream:* Hé, várj! (7.)
5. *Edda*: Akitől minden szép (3.)
6. *Mathilda:* Éjfél után (6.)
7. *Pierrot:* Nekem senki sem hegedül (4.)
8. *Kovács Ákos:* Helló (10.)
9. *Rapülők:* Nem adom fel (5.)
10. *Ladánybene 27:* Szedegetem (–)

Külföldiek

1. *Whitney Houston:* I will always love you (1.)
2. *Michael Jackson:* Heal the World (2.)
3. *2 Unlimited:* No Limit (5.)
4. *Bon Jovi:* Keep the Faith (4.)
5. *Dr. Alban:* It"s My Life (3.)
6. *Madonna:* Deeper and Deeper (9.)
7. *Duran Duran:* Ordinary world (7.)
8. *Madonna:* This Used To Be My Playground (5.)
9. *Madonna:* Bad Girl (9.)
10. *Leila K.:* Open Sesame (–)

Két héttel ezelőtt magnókazettát nyert *Grácsin Anita* Beregsurány, *Kovács Gyula* Balsa, *Kiss Magdolna* Barabás.

Turcsán András, a Pepe hanglemezbolt vezetője (Nyíregyháza, Európa üzletház) egy 400 forintos vásárlási utalványt ajánlott fel, ezt *Sándor Alexandra* nyíregyházi olvasónk nyerte.

A mostani sorsoláson kazettát nyert *Tóth János* Balkány, *Kozma Gábor* Nyírkércs, *Jávori Judit* Kótaj.

Továbbra is várjuk tippjeiteket három-három hazai, illetve külföldi dalra. A beküldési határidő: május 22. A levelezőlapra feltétlen írjátok rá: KM-Slágerlista. A slágerlista vasárnap délelőtt a nyíregyházi rádióban hallható.

Tini tüskék

Imádom a tanárom, de sajnos nős

Vassné Figula Erika pszichológus

„Negyedikes középiskolás vagyok. Nagyon tetszik a tesi tanárom, de sajnos nős és van két gyereke. Én úgy gondolom, ő lenne az ideális számomra. Már miatta elkezdtem sportolni, edzésre járni. Úgy érzem, én is szimpatikus vagyok neki. Hogy mondjam meg, hogy szeretem."

Véleményem szerint sehogy. Serdülőkorban gyakori, hogy az érettebb, más életmódot folytató férfiak tetszenek a lányoknak. Ez egyrészt azért is van, mert a lányok hamarabb érnek, mint a velük egykorú fiúk. A tanáraikba is gyakran szerelmesek a lányok. Ilyenkor egy csomó olyan tulajdonsággal ruházzák fel az illetőt, amilyennek szeretnék, hogy legyen. Te sem tudhatod, hogy ő az ideális számodra, hisz az iskolai szituáción kívül nem is ismered. Ezért nem is kellene beleélned magad túlságosan. Semmi esetre sem lenne jó, ha közölnéd vele az érzelmeidet, mert valószínűleg meglepődne és visszautasítana. Próbálj tőled kicsit idősebb fiúkkal ismeretséget kötni. Az mindenesetre hasznos lesz számodra, hogy elkezdtél sportolni.

(Várjuk továbbra is a lelki, biológiai, a szexuális élettel kapcsolatos problémáitokat, amelyekre válaszolunk. A borítékra írjátok rá: Tini-tüskék!)

Gondolkodó

Számolásra hívunk benneteket

Egy kis számolásra hívunk most benneteket. A jelek helyére írjátok be a megfelelő számjegyeket úgy, hogy mind a vízszintes, mind a függőleges irányban el lehessen végezni a számtani műveleteket! Természetesen az azonos mintájú jel mindig azonos számjegyet jelent.

A megoldást levelezőlapon küldjétek be a szerkesztőségbe!

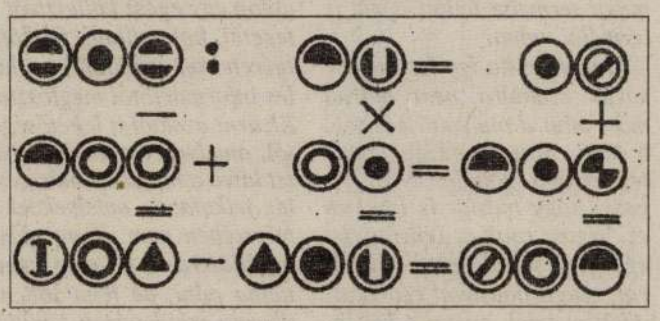

Az oldalt összeállította: M. Magyar László

fiatalokról — fiataloknak

Karvezetés lesz a kenyerük

A fejükben megy az egész mű, s már néhány ütemmel előrébb járnak, mint az énekkar

M. Magyar László

Nyíregyháza (KM) — **Megszokott kép a színpadokon: a közönségnek háttal áll a karnagy, s úgy irányítja, vezeti kisebb-nagyobb mozdulatokkal kórusát. A hozzá nem értők szerint felesleges dolog karvezetőnek lenni, hiszen egy énekkar nélküle is jól tudja, mit és hogyan kell énekelnie.**

Szőke Rita

Más a véleménye *Szőke Ritának* és *Szinyéri Juditnak*, a Bessenyei György Tanárképző Főiskola végzős ének-zene -karvezetés szakos hallgatóinak, akik a napokban karvezetésből diplomahangversenyen bizonyíthatták ügyességüket, rátermettségüket.

Rita: — Egy bizonyos szintig el kell jutni, hogy kiállhasson színpadra az énekkar. Az csak természetes, hogy a tagok ismerik a művet, de az a próbák fáradságos munkájának köszönhető. A próbákon tudja a karvezető is elképzeléseit, érzéseit elfogadtatni a kórussal, a szereplés közben pedig segíti a kórust jelzéseivel.

Judit: — Gyakran előfordul, hogy hangverseny közben egy-egy részt már nem úgy kér a karvezető, mint a próbán. Úgy érzi, sokkal kifejezőbben is meg lehet formálni egy-egy dallamot, s az erre irányuló jelzéseire a kórusnak abban a pillanatban reagálnia kell. Persze ez rólunk még nemigen mondható el, profi kórus és profi karvezető kell ehhez, valamint hosszabb idő, hogy a vezető és az énekkar minél jobban megismerje egymást.

❑ *Mi mindenre kell ügyelni vezénylés közben?*

Rita: — Kell egy lelki kontaktus, szinte együtt kell lélegezni a kórussal. Olykor bátorítani is kell a kórust arcjátékkal. A fejünkben megy az egész mű, s mi már néhány ütemmel jóval előrébb járunk, mint az énekkar.

Judit: — Arra már nem szabad gondolni, hogy mit kell ütni. A kórussal tartom a kapcsolatot, s az látszik a tagokon, hogy mire van szükségük. Ha biztatni kell őket, jön a biztatás.

❑ *A vizsgaelnök Párkai István, a Zeneakadémia karvezetés-professzora volt. Ez mennyire nyomasztott benneteket?*

Judit: — Nem gondoltam arra, hogy ő ott ül valamelyik sorban. Nem izgultam annyira, hiszen a karvezetés szakosok a második évtől kezdve kórus előtt állnak, minden félévben hangversenyen szerepeltünk, s így sok tapasztalatot is szerezhettünk.

Rita: — Párkai tanár úrral már sokszor találkoztunk. Budapesten is látott bennünket vezényelni, de tartott kurzust Nyíregyházán is, így a hibáinkat rendszeresen javította. A mostani szereplés számomra inkább egy koncertnek tűnt, s nem gondoltam arra, hogy diplomahangversenyen, vizsgavezénylésen vagyok.

❑ *A koncerten női karnak és vegyes karnak is vezényeltetek. Melyikkel jobb együtt dolgozni?*

Judit: — A főiskolán a karvezetés szakos hallgatókból alakult a női kórus. A tagjai felkészültek, képzettek, sokan zenetagozatos gimnáziumból jöttek a főiskolára. A srácok nem rendelkeznek ilyen zenei alappal, közülük sokan még kórusban sem énekeltek. Szakmailag tehát a női karral jobb volt dolgozni, hangzás szempontjából azonban a vegyes kar áll az élen. Teljesen más a vegyes kar hangulata, s a próbák is mások. Persze néha már idegesítő volt, hogy mi dolgozni akartunk, a fiúk meg viccelődtek. Azért mindig megtaláltuk az összhangot és jól együtt dolgoztunk.

❑ *Hamarosan államvizsgáztok a főiskolán. Hogyan tovább?*

Judit: — Zenei téren szeretnék még tanulni, a Zeneművészeti Főiskola szolfézs-tanár szakára jelentkezem. Szükségem van önbizalomra, s az sem lenne baj, ha egy kicsit agresszívebb ember lennék. Persze csak kis mértékben.

Szinyéri Judit

A SZERZŐ FELVÉTELEI

Rita: — A 2. Sz. Gyakorló Általános Iskolában kapok szerződéses állást. A zenei tanulmányokat én sem akarom abbahagyni, Párkai tanár úr Budapesten karvezetés kurzust szokott tartani, azt szeretném elvégezni.

Közlekedj szabályosan!

Nyíregyháza (KM) — A közlekedési pályázat II. fordulójának feladatait adjuk most közre. Mint már a múlt heti számunkban megírtuk, három fordulón keresztül adunk feladatokat, s a megoldások beküldése mellett még egy rajzot is kell a pályázóknak készíteniük május 29-ig. A rajz témája a közlekedés legyen. A három forduló után a legjobb 15 pályázó június 6-án ügyességi versenyen méri össze tudását, s akkor alakul majd ki a végeredmény.

A kérdéseket a Student autósiskola állította össze, s a válaszokat is oda kell beküldeni. Cím: Nyíregyháza, Rákóczi út 1/B. A díjakat is a Student autósiskola ajánlotta fel: I. díj: kerékpár, II. díj: videójáték, III. díj: társasjáték. A II. forduló megoldását május 22-ig küldjétek el a fenti címre.

II.forduló

1. Mit jelez ez a tábla?

a. kötelező megállást, b. behajtani tilos, c. elsőbbségadás kötelező

2. Kik közlekedhetnek a táblával jelölt úton?

a. gyalogosok és járművek célforgalomban, b. gyalogosok és kerékpárosok, c. csak gyalogosok.

3. Továbbhajthatsz-e kerékpárral, ha a jelzőlámpa piros fénye világít?

a. Igen, a jelzőlámpa kerékpárosokra nem vonatkozik, b. Csak kis ívben kanyarodva, c. Nem, meg kell várni a szabad jelzést.

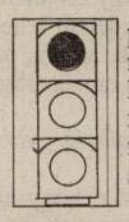

4. Hol van a gyalogosnak elsőbbsége a járművekkel szemben?

a. Közvetlenül az útkereszteződés előtt és után, b. A járdasziget és a járda közötti úttesten, c. Útkereszteződésben, a járdák meghosszabbított vonalában a kanyarodó járművel szemben.

5. Kerékpárosok kerékpársávon közlekedhetnek-e egymás mellett több sorban?

a. Igen, a többi kerékpáros akadályozása nélkül, b. nem, c. legfeljebb kettő.

Kézben a bizonyítvány

Nyíregyháza (O. Zs.) — Nemrég rendezték meg az élelmiszertartósító szakma kiváló tanulója verseny országos döntőjét, 23 versenyző közül *Sebők Orsolya*, a nyíregyházi Élelmiszeripari Szakmunkásképző Intézet tanulója a hetedik helyet szerezte meg.

— Eredetileg a kereskedelmibe jelentkeztem, ám nem vettek fel. Ezek után anyukám tanácsára kértem felvételt az Élelmiszeripari Szakmunkásképzőbe. Eleinte idegen volt a szakma számomra, de aztán megszerettem, igyekeztem szorgalmasan tanulni, hogy megálljam a helyem. Az

Sebők Orsolya

AMATŐR FELVÉTEL

osztályfőnököm, *Szabolcs Andrásné* és a szakoktatóm, *Maczkó Tivadarné* biztattak, induljak a versenyen. Foglalkoztak még velem szaktanáraim, *Pristyák Piroska* és *Pelles Ferenc*.

❑ *Mesélj a versenyről.*

— Nagyon izgultam, de bíztam magamban. Az írásbelin a fűszerpaprikáról volt szó, a gyakorlaton pedig sárgarépadzsemet gyártottunk. Amikor megtudtam, nehéz volt elhinni, hogy „felszabadulok", de nagyon örültem. A versenyt követő néhány napon belül a Nyírség Konzervipari Rt. munkahelyet biztosított. A legfontosabb, hogy olyan élelmiszert készítsek, amit a fogyasztók igényelnek.

Zene és evangélium

Nyíregyháza (J. O.) — Nem mindennapi koncertnek adott otthont a közelmúltban a városi művelődési központ. A Hollandiából jött Shirchadasj nevű keresztény ifjúsági kórus és zenekar járt itt, hirdette modern stílusú zenével Krisztus evangéliumát. A műsort pantomim is színesítette. A nagysikerű előadás után az együttes vezetőjével, *Bert Leewvis* karnaggyal beszélgettem.

— Tíz évvel ezelőtt alapítottuk meg a kórust. Először az volt a célunk, hogy egy héten egyszer a mostanihoz hasonló összejövetelt rendezzünk. Én ugyanis egyetemi tanár voltam, a diákok kerestek meg ezzel a kéréssel. A találkozások olyan jól sikerültek, hogy elhatároztuk: műsorunkat bemutatjuk több országban is. Magyarországra az itteni református egyház hívott meg bennünket. Minden tagunk református, s mindenki tagja az egyház valamelyik irányzatának. Hollandiában ugyanis a református egyháznak nagyon sokféle irányzata van.

Shirchadasj kórus Magyarország valamennyi nagyvárosában fellépett a mostani hangversenysorozaton. A tagok számára nem ismeretlen hazánk, ugyanis az elmúlt években többször is jártak már nálunk.

BARACSINÉ HOLNÁR Ilona, ferenc

cml.

TARNAVÖLGYI György: A Kelet-Magyarország vendége.
A szerkesztő ferenc. Kelet-Magyarország 1989. febr. 11., 10.
cml.: Szabolcs-Szatmár megye irodalma. Bibliográfia és
repertórium 1989. január 1- március 31. = Szabolcs-Szatmári
Szemle 24. 1989. 2., 235.

XXm. 45u / Kortárs

slechts een lid eener ong
die het gansche gebied va
nieuwe sociaalrevolutiona
tigheid en in internation
veranderen wil.

Wat nu Peri en Mohol
vistische kunstbeweging:
Moholy-Nagy heeft aanwend
deeltelijk bedekkende gel
tale mogelijkheden van he
uitgebreid, zonder aan he
afbreuk te doen. Zijne la

Baracskai Zoltán Építén

SZERDA

Modern európai krumplileves

„Jó, kiegyezek veled döntetlenben!"
(A Fekete Lovag ajánlata Artúr királynak, miután az levágta mindkét kezét és lábát – Gyalog-galopp)

„Fele-fele"
(Medgyessy Péter ajánlata az ellenzéknek – évértékelő beszéd)

„Medgyessy Péter megbolondult"
(Halálkomoly címjavaslat az évértékelő beszéd után az Index szerkesztőségében)

Boldog és sikeres hazát mindenkinek! Hogy vannak, hogy vannak?
(Jól vagyunk, jól vagyunk, tréfálkozott a lakosság.)

Mikor, ha nem most? Még egyszer mondom: mikor, ha nem most? Még egyszer mondom:... Na jó, jó, talán elég hatásos vagyok már. Még egyszer mondom: talán elég hatásos vagyok már.

Szükség van az őszinte szóra. Még egyszer mondom:... ja, bocs. Közös jövőnkről beszélni, testamentumot, szörnyűt írni és sírni, sírni, sírni, sírni.

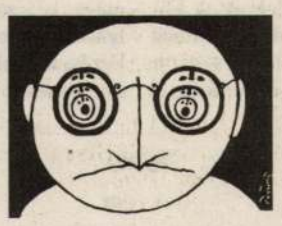

Az elmúlt évek széthúzása elfecsérelte az erőt, de most elkezdődött a huszonegyedik század, immár negyedszerre, legalább, változni és változtatni, ehhez kell a bátorság, ma is meghallja az emberek szavát, akinek inge a gatyája.

Hibátlan politika nincs, csak kevés pia.

Van merszünk mást tenni, mint amit kéne. Ehhez kell a bátorság. (Nem vak, vakmerő!) Kis lépés az emberiségnek, de túl nagy lépés ez nekünk (és egy hosszúlépést a fiúknak). Túlbecsültük a gazdaság erejét. A gazdaság ereje meg alábecsült bennünket.

Találkoztam egyszer egy ifjú, lendületes újlengyeli gazdával. Ez nem mese, ez valóság. Azt mondta nekem a gazda: „Én már Orbán Viktor beszédeiben is szerepeltem mindig, voltam már ápolónő, vidéki tanító és plébános, akkor sem volt semmi értelmem, de legalább illeszkedtem a szövegbe valahogy, ki voltam találva, volt egy kis dramaturgiám, de így csak egyszerűen szánalmas vagyok." Azzal öntötte tovább a tejet a csatornába, majd csöndben sírdogálva tönkrement.

A modern európai köztársaság érdekében építsünk modern európai köztársaságot. Mert a modern európai köztársaság egyféleképpen épülhet: európai és modern módon. Még egyszer mondom: európai és modern módon. A modern európai köztársaságban négy pont van, ez ugyan némileg ellentmondani látszik a háromdimenziós baloldali politikának, amit Londonban meghirdettem az új baloldal új Eukleidészeként, és ami aztán úgy is maradt, mindenesetre az első pont, hogy a modern európai köztársaságban, aki dolgozik, az meg is él. A krumplileves pedig jó közelítéssel krumplileves.

A második pont, hogy az autópálya, még egyszer mondom, autópálya, és mindig csak az autópálya. Legyünk Európa legautópályázósabb országa! Az ország, ahol a legtöbbet pofáznak az autópályáról. (A horvátok ennyi idő alatt elhordták a Dinári-hegységet.)

Szeged Európa kapuja. A nyugdíjasok Európa névtelen hősei. Akkor micsodák a szegedi nyugdíjasok?

Több jólét kell, az zicher. Olyan sok még az éhes gyerek. Nézem az Anitát is reggelente, olyan sovány szegény, amióta beragadt a konditerem zárja.

Mondok egy példát: példa. Mégy egyszer mondom: példa.

Növelni kell a felnőttoktatásban részt vevők számát. Növeljük hát! Csakúgy, mint a magyar emberek várható élettartamát, amely jelenleg uszkve 75 százalék lehet, plusz áfa.

Sokszor javasoltam összefogást, de többnyire csak a reggeli, frissen nyomott Népszabadság fogta össze a kezemet.

Véget ért a rendszerváltás, új korszak kezdődik. Modern és európai. Menjünk rá a modern, európai pártpornóra, állítsunk közös listát bárkivel, aki szembejön!

Talán kicsit blőd vagyok, talán kicsit átlátszó, kicsit belém szállt a boldogtalanság. De aztán megrázom magam.

És ebben is sikerült meghaladni az előző kormányt: Orbán beszédei sem szóltak semmiről, de ott még legalább a mondatoknak külön-külön volt értelmük, volt még összefüggés is talán, de ezen túl kellett lépni, most már a mondatok is értelmetlenek, de nem szabad megállni félúiéői... fltúóá... izé, félúton, jövőre a szavak kerülnek sorra.

UJ PÉTER

■ www.nol.hu/szerda

Keresik, de nem körözik

Három ország rendőrségét szégyenítette meg egy BMW-s belga ámokfutó

Lapzártánkkor még senki sem tudott választ adni a rendőrségen arra a kérdésre, hogy mivel gyanúsítanák majd meg a belga rendszámú BMW-jével három ország rendőrségét megszégyenítő Debuyser Lutzét, ha véletlenül összefutnak vele. A 43 éves férfival (és autójával) egy rendőr sem találkozott azóta, hogy kedd reggel nyolckor áttörte a határt, pedig több megye járőrei és a határőrség több egysége után délután már az ORFK szervezett bűnözés elleni igazgatósága fejvadászegységét is bevetették a felkutatására.

Az „erőszakos határátlépés" a magyar jogban szabálysértésnek minősül. Legalábbis akkor, ha a jogellenes behatoló mások életét és testi épségét nem veszélyezteti. A határőrség nem tett feljelentést az ügyészségen hivatalos személy elleni erőszak gyanúja miatt azután, hogy a belga rendszámú autó kis híján elsodorta a rajkai átkelőhely szolgálatban lévő határőr útlevélkezelőjét.

Öt perccel a behatolás után már a mosonmagyaróvári rendőrök értesültek az ámokfutóról, akit – mint délutánra az ORFK illetékesei kiderítették – a cseh rendőrség fel sem jelentett, amiért megverte azt a két rendőrt, akik megállították, amiért nem volt érvényes autópályamatricája. Debuyser Lutze áttört a csehszlovák határon, végigszáguldott Szlovákián, majd 110-zel áthajtott szlovák–magyar határátkelőn is.

Reggel nyolc óra hét perckor riasztották az államhatárhoz legközelebb fekvő autópálya-rendőrőrsöt, majd sorra az M1-esen lévő megyék rendőrségi főügyeleteit. Ezután formailag minden úgy zajlott, ahogy a szabályzat előírja. A több megyére kiterjedő hajtóvadászatot az ORFK központi ügyelete igyekezett összehangolni. A keresett gépkocsi helikopteres keresését is az ügyelet engedélyeztette. A rendőrség „fel is emelt" egy helikoptert, de mivel túlságosan sok utat kellett egyszerre szemmel tartaniuk, a légi megfigyelőket egy idő után visszarendelték a bázisukra.

Kedden az érintett megyei főkapitányságok több útvonalon (amelyeken feltételezéseik szerint az ámokfutó felbukkanhat) ellenőrző-áteresztő pontokat állítottak fel. A határőrség háromnegyed kilencre valamennyi határállomáson figyelőztette a BMW-t, amelyről napközben az a hír kapott lábra, hogy tulajdonosa többször rendszámot cserélt rajta.

A határőrség több helyen mélységi figyelésbe kezdett. Az határátkelőktől néhány kilométerre felállított ellenőrző pontok előtt egy kilométerre „rejtett figyelőállásokat" alakított ki, hogy a BMW felbukkanása esetén időben értesíthessék az ellenőrző ponton őrködőket, felállíthatják a drótakadályokat. A nagyszabású rendőrségi-határőrségi mozgolódás ellenére elsőként (és lapzártánkig egyedüliként) egy tatabányai benzinkutas találkozott az ámokfutóval, akitől tankolás után fizetés nélkül távozott.

A rendőrség napközben számtalan (hamis) bejelentést kapott az ország legkülönbözőbb pontjairól, hogy éppen hol látták felbukkanni a keresett autót. Este hatkor állítólag Budapest XVII. kerületében üldözték a rendőrök, ám erről a BRFK illetékesei nem tudtak.

A belga rendszámú autó utasáról eközben az azonosításához szükséges valamennyi adatot beszerezte a rendőrség Belgiumból. Még fotót is kaptak az amúgy büntetlen előéletű férfiról, akit sehol sem köröznek (az autóját sem), és akinek ámokfutására egyelőre nem találtak magyarázatot. Hivatalosan a magyar rendőrség sem körözi (hiszen „csak" két szabálysértést követett el), mégis minden járőrkocsi legénysége megkapta a rendszámát és a sofőr adatait azzal, hogy aki látja, tartóztassa fel, és igazoltassa.

Egy rendőrségi illetékes lapunknak azt mondta: nem tudni, elkövetett-e bármit is az az ember, ám mi már annyit telefonáltunk miatta, hogy ha egyszer hazaér, lesz mit megmagyaráznia a helyi hatóságoknak.

FEKETE GY. ATTILA

Határtalan száguldás

FOTÓ: MTI – MATUSZ KÁROLY

Mihályi Károly főtörzsőrmester elugrott a száguldó BMW elől

Megállás nélkül hajtott át a szlovák–magyar határon Rajkánál tegnap reggel egy belga rendszámú BMW. A rendőrök az autópályán sem tudták feltartóztatni.

– Fel kellett ugranom a járdaszigetre a kocsi elől, különben talán el is csapott volna – mondja Mihályi Károly törzszászlós, aki reggel hétkor lépett szolgálatba a rajkai határon.

Gyér volt a keddi forgalom, egyetlen kapun haladhattak át a befelé érkező személyautók. Nyolc órakor üresen állt a közúti határátkelő, amikor a magyar határőrfülkéktől csaknem ötszáz méterre található szlovák ellenőrző pontról elindult egy sötétített ablakú BMW.

– A szokásos módon jeleztem neki, de ő gázt adott, és legalább száz-száztíz kilométeres sebességgel átrobogott a nyitott sorompó alatt – mutatja a törzszászlós. Azt jól látta, hogy fehér alapon piros rendszáma volt a kocsinak, három betűből és három számból állt.

– Nyolc óra ötkor értesítettük a megyei rendőr-főkapitányságot, három perccel később pedig az autópálya-rendőrség lébényi őrsét – tájékoztat Orodán Sándor, a határőrség szóvivője.

Tőle tudjuk, hogy a határsértés előzményei Csehországba nyúlnak vissza. Az eddigi hírek szerint az ottani sztrádán a rendőrök megállították a belga férfit, mert nem volt pályamatricája. A BMW tulajdonosa dulakodni kezdett a rendőrökkel, akik egyik kezére föltették a bilincset, de a férfi így is el tudott menekülni.

A belga BMW-s a cseh–szlovák határon megállás nélkül átszáguldott Szlovákiába, majd Rajka felé vette az irányt. A szlovák határőrök Rajkánál megfogták. Az intézkedés során a belga arról panaszkodott, hogy fázik, ezért visszaültették az autójába. A slusszkulcs azonban a kocsiban maradt, így a férfi elindította az autót, s megállás nélkül átrobogott a rajkai határállomáson, majd ráhajtott az M1-es sztrádára.

– Ellenőrző pontokat állítottunk fel, de a belga autó gyorsan elhagyta a megye területét – mondta el Préts Sándor, a Győr-Moson-Sopron Megyei Rendőr-főkapitányság közbiztonsági igazgatója.

Hogyan történhetett meg, hogy az ismert rendszámú autót a sztrádán egyik megyében sem tudta megállítani a rendőrség? – kérdeztük a közbiztonsági igazgatót.

– A feltartóztatásra használt rendőri módszereknek, eszközöknek arányban kell állniuk az elkövetés súlyosságával – magyarázta Préts Sándor, aki hozzátette: a belga férfi ellen nem adtak ki nemzetközi elfogatóparancsot, s később az is kiderült róla, hogy büntetlen előéletű. A magyar hatóságokat hivatalosan nem is értesítették a Csehországban történtekről.

– A belga férfi Magyarországon határsértést követett el azzal, hogy nem állt meg az ellenőrző pontnál – folytatta az igazgató. – Ez az eset csupán szabálysértésnek minősül. Egy szabálysértés miatt pedig nem lehet a gyorshajtó kocsi után lőni, vagy akár a sofőr életére is veszélyes útzárral, akadállyal kényszeríteni a megállásra.

A belga férfi Tatabánya környékén, az egyik sztráda melletti benzinkútnál megállt tankolni – állítólag eközben is a kezén volt a bilincs –, majd amikor megtelt a tankja üzemanyaggal, fizetés nélkül továbbszáguldott. Amikor a kérdéses benzinkútnál tegnap megpróbáltunk érdeklődni arról, hogy mi történt, a kutasok csak sejtelmesen mosolyogtak, és annyit közöltek: nem nyilatkoznak, mert a központban megtiltották nekik, hogy a sajtónak beszámoljanak a részletekről.

A benzinkútnál a belga férfi a jog megítélés szerint lopást vagy csalást követett el. Ha tízezer forint alatt tankolt, akkor ez is csak szabálysértés.

Magukat megnevezni nem kívánó rendőri vezetők a tegnapi esettel kapcsolatban megjegyezték: a közvéleményt bizonyára nehéz meggyőzni arról, hogy szerintük nem rendőri tehetetlenség miatt száguldott keresztül a belga férfi a cseh és a szlovákok után a fél Magyarországon is.

– Ennél már csak akkor lett volna rosszabb az értetlenség és a felháborodás, ha egy szabálysértés miatt olyan eszközökkel állítunk meg egy autót, amelyben benne ülő ember életét veszélyeztetjük – fogalmaztak a rendőrök.

HAJBA FERE

Áll a bál

Egy átlagos belépő 30 ezer forintba kerül

Már 619 éve áll a bál. Azóta tartozik az előkelő szórakozások sorába. Egyes szervezők szerint újabban már hamisítják is. Elsőként 1385-ben, IV. Károly francia király Bajor Izabellával kötött házasságát ünnepelte bállal. Utána terjedt el a bálozás szokása. A báltörténelem újkora a XIX–XX. század fordulójára tehető.

Magyarországon a rendszerváltozás leheletfinom sznob pikantériával fűszerezte az amúgy klasszikus eseményt, és új lendületet adott a bálozás hagyományának. A korábban kizárólag arisztokratikus kiváltságnak tekinthető bálozási szokást mára majd minden szakma és az összes létező társadalmi réteg megirigyelte. Jogászok, gyógyszerészek, újságírók, golfozók, vitézek, kerékpárosok is szervèznek az idén nagyszabású bálokat.

A tükörsima protokoll a legfontosabb. Elég egy apró figyelmetlenség, és az avatott szemek azonnal észreveszik a protokoll hiányosságait.

A bálokat már hamisítják is! A profi szervezők szerint vannak olyan egyszerű vacsorával és színvonal alatti zenével, tánccal tarkított estek is, amelyeket drága pénzért kínálnak, pedig semmi közük a hagyományos értelemben vett bálhoz. Akik bedőlnek a díszes meghívóknak és a hangzatos menükínálatnak, csak a „bál" után döbbennek rá, hogy rászedték őket. Egy báli szakember szerint az amatőrök receptje: végy egy óriási hodályt, rendelj este nyolcra egzotikus nevű, ételnek látszó fogásokat, és nyerj meg egy-egy neves (vagy legalább hírhedt) valakit a védnökségre. Mindezt add el méregdrágán.

Az igényes bálokat másként szervezik. A bál csúcspontja, a tánc egybefüggő, impozáns termet igényel, melynek lefoglalása – legalábbis a fővárosban – nem egyszerű és nem olcsó dolog. A legnépszerűbb helyek: az Operaház és több budapesti szálloda exkluzív tere. Mindebből nincs sok. Vidéken a színházak és a tornacsarnokok jöhetnek számításba, a régi értelemben vett kaszinók még nem állnak mindenhol rendelkezésre.

A jegyárak változatosak. Van báli belépő 900 forintért (a menü ezer forint), és van 800 euróért is (210 ezer forint). Az átlagos ár 30 ezer forint, de a vitézi bálra már tízezerért is be lehet jutni. Az Operabál páholyaiba személyenként több mint 200 ezer forintot (plusz áfa) kell fizetni. A legtöbb kiadás az első bálozókat terheli: az igényes frakkos fiúk és a fehér estélyiben tündöklő kisasszonyok hónapok óta táncpróbákon vesznek részt. Az Operabál „újoncai" a belépő mellett plusz 50 ezer forintot fizetnek a táncórákat, a sminkest, a fodrászt és az elegáns ruhát magában foglaló különszolgáltatásért.

A szervezők sokféle trükköt alkalmaznak, és többféle mézesmadzagot elhúznak a bálozók orra előtt. A golfbálon festményt, ékszereket lehet nyerni, a tombolanyeremény összértéke négymillió forint. Az eseményt fémjelző jótékonysági cél adakozásra serkent. Ez eléggé döcögősen alakul nálunk. De már legalább van hagyománya.

A báli szezon kelléktárába tartoznak a földig érő selyem-, bársony- és a csipkebetétes estélyi ruhák, a hosszú kesztyűk és a finom cipők. Egyre divatosabb egy-egy ruhakölteményt alkalmilag kölcsönözni (jövőre nem jelenhetünk meg még egyszer a tavalyi öltözékben). A kölcsönzés díjai szalontól függően nyolc- és 40 ezer forint között mozognak. Akik új ruhát készíttetnek, minimum 100-140 ezer forintból már megúszhatják a dolgot.

Aki mégsem talál helyet a budapesti 40-50 nagyobb bál egyikén, átugorhat Bécsbe, az ottani 150 bál valamelyikére. De akkor utána kell néznie a hetvenes években népszerű társastánc – a snoopy – jellemző lépéseinek. A társasági lapok szerint most újra ez a divat.

SZABLYÁR ESZTER

■ A BELGA ÁMOKFUTÓ MEGVERT KÉT CSEH RENDŐRT

Hétfő este a cseh–szlovák határátkelőn egy belga rendszámú BMW-vel érkező, több mint két méter magas, negyvenhárom éves férfi az úti okmányok ellenőrzése közben vitába keveredett a cseh határrendőrökkel. A kocsiból kiugorva az egyiküket megrugdosta, a másikat pedig megverte. Ezután az iratait hátrahagyva, nagy sebességgel áttörte a szlovák rendőrök állította kordont és elszáguldott Pozsony irányába – tájékoztatta lapunkat Klara Krejcí, a cseh idegenrendészet szóvivője. Feltételezése szerint a robusztus alkatú férfi kábítószer hatása alatt cselekedett. A riasztott szlovák rendőrök nem találták az ámokfutót, aki tegnap reggel ugyanazzal az autóval az oroszvár (Rusovce)–rajkai szlovák–magyar határátkelőn tűnt fel.

Harc a tetőterek új gazdája ellen

Terézvárosi padláseladás: vita pénzről, zsarolásról, renoválásról

Harcot indított több társasházi közös képviselő a terézvárosi tetőtereket megvásárló cég, az L. A. Építész Stúdió Kft. ellen. A vállalkozás ugyanis sok épületben fél éve nem fizeti a közös költséget a tulajdonába került helyiségek után – közölte lapunkkal egy helyi ellenzéki képviselő.

A VI. kerületi Fidesz–MDF–MKDSZ–Fidelitas frakció nemrég félreverte a harangot: a szocialista-szabad demokrata többségű képviselő-testület a múlt nyáron a piaci ár hatodáért-tizedéért vált meg több mint hatvan önkormányzati ház hozzávetőleg 20 ezer négyzetméternyi tetőterétől. Méghozzá úgy, hogy a vevőnek elengedte a parkolóhely-megváltási díj felét – 300 millió forint értékben –, miközben, mint utóbb kiderült – az érintett társasházak felújítására nem kért a szerződésekben garanciát – állította a városrész volt alpolgármestere, a jobboldali koalíció tagja, *Baranyai Zsolt*. Mindezt cáfolta a városrész szocialista alpolgármestere, *Fürst György*, aki egyebek mellett közölte, hogy a piaci ár megállapítása csak forgalomképes vagyonra lehetséges, márpedig ezeknek a tetőtereknek nem volt piaci áruk: Hozzátette: a vállalkozó nem tudna eladni 3-500 ezer forintos négyzetméteráron tetőtéri lakásokat, csak ha ezt az egész épület állapota indokolja. Így neki is érdeke azok teljes felújítása.

Baranyai most elmondta lapunknak: a társasházi közös képviselők először örömmel vették a padlástéreladást, hiszen ezzel reményt láttak a negyven éve elhanyagolt épületek felújítására. A vevő által kierőszakolt közgyűléseken azonban világossá vált, hogy az önkormányzattal kötött szerződésekben semmiféle, a házak érdekében történő felújításról nincs szó. A lakóközösségek külön megállapodásokban próbáltak garanciát kapni, hátha a befektető így már teljesíti ígéretét, ettől azonban elzárkózott a tetőterek új tulajdonosa. Ezzel szemben építési engedélyhez történő biankó hozzájárulást szerettek volna kipréselni a közgyűlésekből, amelyet azok legtöbbje nem szavazott meg. Az új tulajdonos csak ott fizet közös költséget, ahol a hozzájárulást megkapta, a közös képviselők többsége ezért levélben szólította fel a tetőtér-tulajdonost a fizetésre; a Hunyadi tér 8. például fizetési meghagyást kezdeményezett.

Baranyai Fürst korábbi állítására reagálva közölte: nem igaz, hogy a lakásokkal beépíthető tetőtereknek nincs piaci áruk, hiszen társasházi kezdeményezésre több padlástér beépítése folyik a kerületben. Ez lehet a megoldása az elöregedett házak megújulásának, e szerződésekben azonban – szemben az önkormányzat által kötöttekkel – minden esetben rögzítik a vevő által elvégzendő felújítások körét és minőségét. A képviselő megjegyezte: a kerület vezetősége az ár alatti érékesítést többek között azzal indokolta, hogy az önkormányzat a hatvan házban megszabadul a közös költség fizetésétől (is), ami évi negyvenmillió forintos kiadást jelentett a kerületnek.

Az L. A. Építész Stúdió Kft. tervén az egyik tetőtér felújítás után

Az L. A. Építész Stúdió Kft. munkatársa, *Baracskai Zoltán* érdeklődésünkre elmondta: nincs tudomása semmiféle harcról, csupán arról, hogy a hatvanöt között van olyan épület, amelyben, úgymond, erőteljesebben képviselik a közösség érdekeit. A konkrét felújításokat csak a társasházi közgyűlések döntései után lehet írásba foglalni. Ez sok helyütt megtörtént, másutt pedig folyamatban van. A garanciavállalás körül sincsenek komoly vitáik, csak ott, ahol irreális követelményeket állítanak a cég elé: van például olyan épület, ahol a lakók megbízottja kérte, hogy az építkezés idejére tegyen letétbe a cég 45 millió forintot. Ez nem teljesíthető.

Baracskai ezzel kapcsolatban kijelentette: a tetőterek beépítéséről és az épület rehabilitációjáról minden esetben meg akarnak egyezni a lakóközösséggel. Ami a közös költségeket illeti, Baracskai közölte: valóban vannak olyan épületek, ahol még nem fizettek. Vannak viszont olyan házak, ahol elvégeztek egy sor olyan munkát – mint például a gázvezetékek cseréje, beázások megszüntetése –, melyet a cég saját erőből finanszírozott. Továbbá ott, ahol a társasházak rendkívüli egyszeri befizetéseket rendeltek el felújítás, állagmegóvás, életveszély-elhárítás céljából, a cég azonnal kifizette a közösköltség-hátralékát, illetve az egyszeri hozzájárulást is. Eddig húsz házban vannak túl az építészeti feltáráson, vagyis azon a komplex vizsgálaton, amely megmutatja, az adott épület műszakilag-statikailag milyen állapotban van. Biankó hozzájárulásokat nem kértek, ebből következik, hogy az a tétel sem igaz, miszerint csak ott fizetnek közös költséget, ahol ezt a hozzájárulást megkapták. A Hunyadi tér 8.-ban az eddigi egyeztetéseken valóban nem tudtak megegyezni a lakóközösséggel, ezért folytatják a tárgyalásokat. Tizenöt házban viszont minden megvan ahhoz, hogy az épület tervezése, beépítése és rehabilitációja elkezdődjön, a lakóközösséggel együttműködve.

Baracskai határozottan cáfolta azt a korábbi állítást, hogy máris elkezdték volna továbbadni a padlástereket 60-100 ezer forintos négyzetméteráron. Az ingatlanok nagy része a cégcsoporton belül marad – szögezte le, hozzátéve: a cégcsoportnak nem áll szándékában értékesíteni a tetőtereket, a fejlesztést saját maga akarja megvalósítani a társasházak lakóközösségével és az önkormányzattal együttműködve, hiszen a rehabilitáció minden félnek érdeke.

B. T.

Nem lesz gázfelújítási alap

Budapesten egyelőre nem hoznak létre úgynevezett vis maior alapot arra az esetre, ha valamelyik épületben a vezetékek rossz állapota miatt szüneteltetni kell a gázszolgáltatást. Pedig a fűtési szezon elején nemcsak az ellenzék követelt hasonlót, hanem a főváros vezetői is megfontolandónak ítélték, sőt maga a szolgáltató, a Fővárosi Gázművek (Főgáz) Rt. is jelezte, bizonyos feltételek mellett esetleg maga is pénzzel támogatna egy ilyen alapot. Mindeközben jelentősen csökkent, nagyjából száz az olyan lakás, ahol jelenleg is szüneteltetni kell a gázszolgáltatást az épületen belüli vezetékek rossz állapota miatt. Jelenleg öt – egy huszonnyolc, egy három-, egy negyvenhárom, egy harminckét és egy kétlakásos – társasházban nincs fűtés az október-novemberi több tucathoz képest.

Legutóbb február elején a XII. kerületi Csörsz utca egyik épületében kényszerült az ideiglenes kikapcsolásra a Főgáz Rt. A társaság az élet- és a balesetveszély elhárítása érdekében nem tehet mást ilyenkor, ám időről időre felhívja a figyelmet, hogy az épületen belüli hálózatokért a lakóközösségek felelnek. A közösségeknek azonban sokszor nincs pénzük rá, hogy még a fűtési szezon előtt hozzákezdjenek a felújításhoz. *Csallóközi Zoltán*, a Főgáz Rt. igazgatója lapunknak elmondta, a Csörsz utcai épület lakóinak is megjelöltek az rt. által ajánlott öt kivitelezőt. A munka már el is kezdődött, befejezésére azonban még várni kell.

A régi társasházak esetében pontosan tudható, hol lenne indokolt a vezetékek azonnali felújítása.

A kikapcsolások egyébként szinte minden télen nagy nyilvánosságot kapnak, ami érthető, pedig most már elkerülhető lenne ez a helyzet. Ahogy a fővárosi lakásfelújítási támogatással, úgy a Díjbeszedő Rt. ajánlatával is kevesebben élnek a lehetségesnél. Az rt. kezdeményezésével a banki hiteleknél jóval kedvezőbb lehetőséget nyújt az épületek tulajdonosainak. A novemberben meghirdetett lehetőségre azonban mindössze 8-10 érdeklődő jelentkezett, de szerződést végül egyikükkel sem kötöttek.

Az idei fűtési szezonban a városházi ellenzék is „napirendjére" tűzte a kérdést, szorgalmazva, hogy a Főgáz vizsgálja meg, mennyi budapesti ingatlanban lehet életveszélyes a szolgáltatás az elöregedett csövek miatt. Emellett fővárosi hitelalap létrehozását sürgette. Ebben az esetben azonban nem a várost irányító koalíció tehető felelőssé, sokkal inkább a lakóközösségek érdektelenségе. Jelzi ezt, hogy szinte minden évben vagy „bennragad" a fővárosi rehabilitációs keretre elkülönített pénz egy része, vagy – ezt elkerülendő – egymás után többször is módosítani kell a pályázati határidőket. Budapesten például 2003-ban összesen hétmilliárd forintot pályáztattak meg a kerületek és a lakóközösségek (ez utóbbiak keretösszege 2,7 milliárd volt), ám a társasházak egy része még úgy sem hajlandó pályázni, hogy bizonyos feltételek esetén az önrészt sem kell előteremtenie. Nemtörődömségből évekig halogatják a pályázást, és a kikapcsoláskor szembesülnek a lesújtó következményekkel.

Az önálló fővárosi vis maior alap létrehozásának gondolatát mára elvetette a főváros. *Vajda Pál* főpolgármester-helyettes szerint nem lehet vis maiorról beszélni, mert főként a régi társasházak esetében pontosan tudható, hol lenne indokolt a csővezetékek azonnali felújítása. A politikus hozzáfűzte, évek óta működik, s épületgépészeti munkákra is egyre kedvezőbb feltételekkel igényelhető a társasház-felújítási alap. Tavaly mégis kétszer is módosítani kellett a pályázati határidőt, mert az elkésett jelentkezések miatt csak így sikerült elosztani az összesen hétmilliárd forintot, amire egyébként nemcsak a lakók, hanem a kerületek is pályázhatnak. Sok lakóközösség azonban hanyagságból, nemtörődömségből kerül kilátástalan helyzetbe, miközben azoknak, akik igazolják szociális rászorultságukat, nem kell visszafizetniük a kölcsönt – húzta alá Vajda Pál. Nem indokolt tehát egy úgymond vis maior alap elkülönítése. Azoknak, akik nem élnek a bővülő és kedvező feltételekkel, vállalniuk kell a következményeket is.

Mindezt figyelembe véve úgy tűnik, okafogyottá váló elképzelés az is, hogy a Fővárosi Gázművek Rt. hozzájáruljon egy ilyen alap működtetéséhez. Korábban ezt megfontolandónak nevezte a társaság igazgatója, Csallóközi Zoltán, hozzátéve: erről az igazgatóságnak kellene döntenie. Elvileg nem zárta ki ezt a megoldást, kérdés persze, élére állna-e valaki egy ilyen kezdeményezésnek. Csallóközi akkor úgy vélte, a fővárosi önkormányzat vállalhatná az alap létrehozását. A Főgáz pedig a feltételek kellő mérlegelése után dönthetne, részt vesz-e, s milyen formában, illetve mekkora összeggel az alap működésében.

KÁLMÁN ATTILA

Vízművek: nem kell lágyítani

A vízművek laboratóriumában évente több mint tizenkétezer minta vízminőségi vizsgálatát végzik el. A vízminőség-ellenőrzés folyamata kiterjed az ivóvíz minőségét befolyásoló valamennyi tényezőre, a kutaktól egészen a fogyasztókig követve az ivóvíz útját – tudatta közleményben a szolgáltató. A vízminőséget havonta a vízhálózat 345 fogyasztói mintavételi pontján ugyancsak rendszeresen ellenőrzik, ez évente 4140 minta vizsgálatát jelenti. Az ÁNTSZ ugyancsak rendszeres vízminőség-ellenőrzést végez, és az adatokat a két szervezet folyamatosan egyezteti. A fővárosnak átlagban napi hatszázötvenezer köbméter ivóvízre van szüksége. Ezt a hatalmas mennyiségű ivóvizet a Szentendrei- és Csepel-szigeti vízbázisokról csaknem ötezer kilométeres csőhálózaton keresztül jut a háztartásokba. Az egyes városrészek földrajzi elhelyezkedése és az eltérő talajszerkezet alapvetően befolyásolja a vízminőséget. A budapesti ivóvíz közepes keménységű – azaz a vízkeménység önmagában nem befolyásolja hátrányosan a háztartási eszközök élettartamát –, és a vízben lévő ásványi sóktól kellemes ízű. Magyarországon a vízkeménység szabványos mértékegysége a CaO mg/liter, de egyes háztartási berendezéseken a gyártók gyakran más mértékegységeket is feltüntetnek.

FOTÓ: VELLEDITS ÉVA

Vízkőtlenítés

A víz kloridtartalma Csepelen, Erzsébeten és Belváros-Lipótvárosban a legmagasabb, a VI. és a XIV. kerületben a legalacsonyabb. A nitrátkoncentráció Soroksáron a legnagyobb, és Angyalföldön a legkisebb, a vastartalom Újpesten a legcsekélyebb; vasban a XI. kerület a legerősebb. Ami a mangán előfordulását illeti, az értékek a legtöbb kerületben igen gyengék, nullán állnak, ebből az elemből egyedül Erzsébeten és Csepelen találtak az átlagnál többet. Hasonló adatokat eredményeztek a nitrittartalom vizsgálatai: az érték mindenhol a zérust közelíti. A legtöbb ammóniumot Dél-Pesten és Csepelen lelték a szakemberek. Relatíve a XXII. kerületben és Soroksáron a legkeményebb a víz, a Várnegyedben és a Terézvárosban a leglágyabb.

A vízművek kommunikációs vezetője, *Péterffy Gábor* érdeklődésünkre elmondta: a közleményt azért adták ki, mert a cég úgy látta, eljött az ideje tisztázni a tényeket. Évek óta számos reklámüzenet azt sugallja, hogy hazánkban nem megfelelő a vízminőség, a túlzott vízkeménység miatt adalékanyagok használata indokolt, egyébként a különféle háztartási gépek meghibásodhatnak. Lehet, hogy ez hazánk más részeire igaz, de a fővárosi vízművek szolgáltatási területén, vagy ha úgy tetszik, az ország legnagyobb vízszolgáltatója esetében nem állja meg a helyét.

B. T.

BUDAPESTI IVÓVÍZMINŐSÉG

araméter	Határérték	A fővárosi víz átlaga
sszes eménység	50-350 mg/l	151 mg/l
lorid	100 mg/l	24 mg/l
s	300 µg/l	36µg/l
trát	50 mg/l	10,8 mg/l
angán	100 µg/l	4 µg/l
trit	0,1 mg/l	0,01 mg/l
mónium	0,2 mg/l	0,02 mg/l
	6,5-8,5	7,5
trium	200 mg/l	14 mg/l
én	10 µg/l	3,8 µg/l
lfát	250 mg/l	60 mg/l

s: Fővárosi Vízművek Rt.

Abbahagyják a bilincselést

MUNKATÁRSUNKTÓL

Korábbi információinknak megfelelően egyelőre nem folytatja a rendőrség a mozgássérült-matricával parkoló autók ellenőrzését. Mint arról tegnap beszámoltunk, a VI. kerületi közterület-felügyelet, a rendőrség és a mozgássérültek érdekképviseleti szervezete munkatársának közreműködésével a Szinyei Merse utcában kerékbilincset helyezett el a mozgáskorlátozott parkolási igazolvánnyal várakozó autókon. A tulajdonos megjelenésekor a járőrök az engedély ellenőrzése után azonnal levették a bilincset. Az eljárást – méltányolva ugyan a jó szándékot – többen is törvénytelennek találták.

Az akciót a rendőrfőkapitány utasítására szervezték, hogy kiszűrjék a parkolási engedélyt jogosulatlanul használókat és az okmányhamisítókat. A BRFK illetékese kérdésünkre elmondta, hogy az ehhez hasonló ellenőrzéseket a város különböző pontjain legalább havi rendszerességgel szándékoznak folytatni. Információink szerint azonban erre egyelőre nem lesz lehetőségük, mert a kerékbilincselésről szóló rendelet nem teszi lehetővé a mozgáskorlátozott autójának lebilincselését, különösen hogy amikor a kerékre felhelyezik, még nem tudható, érvényes-e az engedély vagy sem. Ezt a vélekedést megerősítette *Danielisz Béla*, a Fővárosi Közgyűlés városrendészeti bizottságának elnöke is, hozzáfűzve: a cél helyes, de az eszköz alkalmatlan arra, hogy törvényesen kiszűrhessék az engedéllyel visszaélőket. A bizottság kezdeményezte az akció leállítását. A kívánt célt az autósok jogainak legkisebb sérelme nélkül kell elérni. Erről pénteken egyeztet a BRFK illetékesével.

Megírva

Baracskai Szüts Zoltán festő

U. 4229

Szüts Zoltán festő

Mezőkeszi Bpest 1926. szept. 21. 35 éves korában. Elnöke volt a Képzőművészeti Akadémia Ifjúsági Egyesületének. 1923-ban megnyerte a Szinyei Társaság ifjúsági díját. A harcterén négy ízben sebesült meg és a vörös hadsereg harcaiban szerzett sebe ölte meg.

Nemzeti Ujság

1926. szept. 23.

(Elhunyt fiatal magyar festőművész.)

III.

791 (3648).

810 (44).

167.

1905.

vz).

közt áll Jézus, ki a

z napra tanitványai közt

icsfény veszi körül

ás térdel, ki jobb kezével

A háttérben balról a két apostol,

átható dicskörrel.

4 cm.

iki 20578 sz. leirattal 300 K-án.

Szűz Kápolnájában levő gipsz fres

1 × 297. cm

Cab és János

328

Szüts Zoltán

barcsai

fest-

47 halála. (L. K.)

MAGYAR MUVESZET

1926. 484.

Szül. Eger 1891 márc. 23

Szent Lépcsőn. főisk.

1923. Szegő Társaság

Ujj: festészeti

diplomáját elnyer.

Kosfejű művészi telep

létesítője Tornai festőnek

† 1926. szept. 21.

Szent

Szűts Zoltán

17 forintos váltóval
ismeri
Jávor Zoltánnal
közösen szerette
a Kőrösök Tanyáját
1925 októberében
bemutatkozó körútján
Körösön

Dr Szentiványi Gyula

B u d a p e s t

XI. Lágymányosi-u.16. I.e.

Hivatalból
Díj átalányozva

Baracskai Szűts
Zoltán

U. 4013

Ásatás, istállóskői barlang

IX. 74.

Szüts Zoltán

MAGYAR MŰVÉSZET

1925. 232, 365
1926. ~~484~~

Magyar Művészet
1925. 231, 232. l
(Kőrösfői Társasága.)

Díszírő elismerés a
Szinyei-Társaság-
tól

T a m á s u

Volt egy trici
Dehát a tricik
—— Ejnye mit
Átszerelem min

Bal oldalkerék
(Kereshet/ maj
A másik kettőr

Sz. 2. *Zoltán, baracskai*, festő. * Eger 1891 márc. 23, † Budapest 1926 szept. 21. A bpesti képzőműv. főiskolán végezte tanulmányait. 1923. a Szinyei-Társaság ifjúsági pályázatán dicsérő elismerést kapott. Sz. egyike volt azoknak, akik a kőszegi művésztelep létesítése körül fáradoztak.

XII.

BÚTOROK ÉS EGYÉB BERENDEZÉSI TÁRGYAK

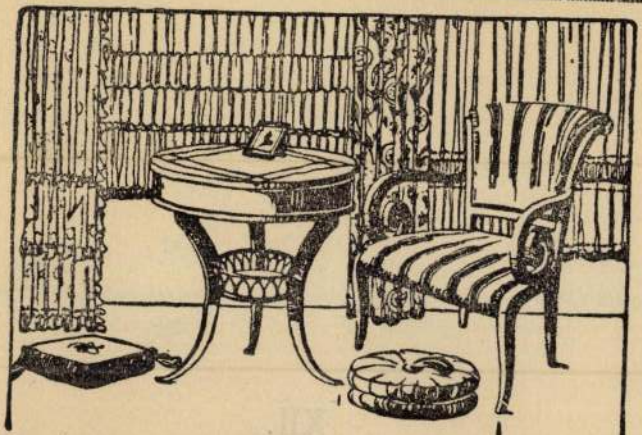

Biedermeier
NAGY JÁNOS

és minden más stílű bútorok, bronz és facsillárok **állandó** kiállítása. Függönyök készítése és teljes lakásberendezése.
kárpitos és díszítő Budapest, Belváros, Cukor-utca (volt Himző-utca) 5. szám.
Telefonszám: Automata 832—74.

Különösen impozáns a kései délolasz, főkém nápolyi festők gyüjteménye. Az olaszok mellett régi nevezetessége a nápolyi képtárnak nagyértékű németalföldi és német anyaga. Az is jobban érvényesül az új felállításban. A Tizianónak szánt terem azonban még üres. Nemes ó-zöld brokátszövettel borított falain egyetlen kép sem lóg. Egyéb nagy hiányossága a képtárnak, hogy sehol egy szó felirat benne s katalógus sincsen. Állítólag már sajtó alatt van Aldo de Rinaldis nagy képes katalógusa. De az is rendezési hiba, még pedig súlyos természetű, ha a múzeum csak egy napra is tájékozatlanul hagyja látogatóit.

*

Nápolyban a műemlék-restaurálás számára sok a feladat és az elvégeznivaló munka. Nincsen még egy városa Olaszországnak, melyben a barokk kor annyi korai műemléket takart volna be a maga jellemző köntösével. Barokk templomot csinált egyebek közt a tizennegyedik században csúcsíves stílusban épült Incoronata-templomból is. Mostanában tele van a belseje állvánnyal és az állványok munkásokkal, kik lehetőség szerint eredeti alakjára akarják visszaváltoztatni a templom belsejét. Eredetileg háromhajós templom volt, de a barokk kor egyszerűen elfalazta a harmadik hajót. Már kibontották ennek a baloldali hajónak gótikus árkádjai közül a falat s a templom tere most harmadrésszel tágasabb. Állítólag a lekapart falfesték alatt ismeretlen freskókat is találtak s most azokat is hozzáférhetővé teszik. Külső embernek erről ma még nincsen meggyőződni módja; ez idő szerint a freskódíszes Cappella del Crocefissó-ban is kőmívesek dolgoznak porban és piszokban.

I. Giovanna, akkor az alakja köré tapadó szörnyű emlékeken és még szörnyebb legendákon át is könnyebb megérteni a hódolatot és rajongást, mellyel kortársai különösen ifjabb korában körülvették s mely a francia Provenceban mondaivá regényesítette el az emlékét.

POMPÉJI. Időnkint — néha évek is elmúlnak közben — a pompéjibeli ásatások új eredményeiről közölnek híreket a lapok. Utoljára ez év tavaszán jelentek meg ilyen hírek. Az ásatás Pompéjiben immár vagy másfél évtizede egy irányban folyik: Pompéji egyik főutcáját, a városból kifelé, az Amfiteatrum felé vivő Via dell'Abbondanzát ássák ki hamuágyából lépésről-lépésre. Az utcának mindjárt az első harmadában deszkafal állítja meg az érdeklődőt. A deszkafal ajtaja még egy évvel ezelőtt is csak a legritkább esetben nyílt meg idegennek. A nagy elzárkózás miatt tavaly interpelláció is hangzott el az olasz szenátusban, mire Fedele közoktatásügyi miniszter megvallotta, hogy kevéssel azelőtt ő maga is dolgavégzetlenül volt kénytelen a pompéjibeli deszkakapu előtt visszafordulni. De hozzátette válaszában, hogy tenni szándékozik az esztelenül szigorú elzárkózás ellen. Neki köszönhető, hogy külön igazolvánnyal, melyet a nápolyi múzeum okoskodás nélkül megád, bárki bejuthat immár a Via dell'Abbondanza titkos részébe. Ami ott az érdeklődőt várja, az nem éppen titkos látnivaló, nem is olyasmi, ami szépségre vagy érdekességre túltenne a Pompéji egyéb részeiben már régebben föltárt látnivalókon. Az új ásatások helyének az a különös varázsa, hogy ott az ember közvetetlenebb érintkezésbe kerül a régi római várossal. Azon frissiben láthatja részeit, ahogyan

helyiségben, amelyben a megkeményedett hamu közé ágyazódva találták őket, nem lehetett az eredeti helyök. Ezért is vitték őket a múzeumba.

Ezeken a szobrokon túl egyébiránt igen kevés az, ami művészeti tekintetben értékes az új ásatások rendjén fölszínre került. A falfestmény-maradványok inkább csak kultúrhistóriai tekintetből érdekesek. A házak külső falára színes festékkel ráírt választási föliratok épségben maradására most már nagy gondot fordítanak. Üveglappal és rájuk húzható függönnyel védik őket a nap és az eső ellen. A konzerválás módszerei általában bámulatosan fejlődtek itt. Annak az ásatási módszernek, melyet Vittorio Spinazzola honosított meg s amely rétegről rétegre halad, de úgy, hogy amit a felsőbb rétegben talált, azt megerősíti s csak azután hatol mélyebbre, igen értékes eredményeket köszönhetünk. Régebben a kiásott épületek nyomban össze is omlottak. Most a megszenesedett gerendákat még a felső rétegek eltávolítása előtt vasgerendákkal helyettesítik. Így sikerül az emeletes és erkélyes házakat eredeti mivoltukban kitakarni a hamuból.

Pompéji mindig is inkább az ókori iparművészet alkotásaiban bővelkedő lelőhely volt, semmint a nagy művészeté. Az új ásatásoknak talán legérdekesebb építménye Octavius Quartio háza (Reg. II. Ins. I.). Előkelőbb és vagyonos pompéjibeli polgár lehetett a gazdája.

SZÜTS ZOLTÁN †. A fiatal magyar festőnemzedéknek egy rokonszenves és tehetséges tagja költözött el az élők sorából: baracskai *Szüts* Zoltán. Egerben született 1891 márc. 23-án, tanulmányai sorából a világháború ragadta ki, amelyet végigküzdött s amelyben négy ízben sebesült meg. A forradalom idején tagja volt a székely hadosztálynak s ez alkalommal súlyos betegséget szerzett. Szüts mint rokkant folytatta tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán *Réti* tanár osztályán s ismételten elnöke volt az ottani ifjúsági körnek. 1923-ban a Szinyei Merse Pál Társaság ifjúsági pályázatán dícsérő elismerést kapott. Főképp az ő fáradozásainak köszönhető, hogy tavaly egy kis művésztelep létesült Kőszegen. Tehetségének teljes kifejlesztésében azonban megakadályozta súlyos betegsége, amely ellen hiába keresett gyógyulást a budapesti új Szt. János-kórházban, ahol ez év szeptember 21-én meghalt. Emlékét kegyelettel őrzi meg a képzőművészifjúság, amelynek érdekében önzetlenül fáradozott éveken át.

Felelős szerkesztő: Dr. Majovszky Pál.

Főmunkatárs: Dr. Lázár Béla.

Kiadó: Ormos György.

Szerkesztőség: VII., Erzsébet-körút 7. II.

Magyar Művészet. 1926. 8. szám.

Magyar Művészet 1926. 484.

Nyomatott a Lorilleux Ch. és Tsa gyár festékével.

Az Athenaeum r.-t. mély- és könyvnyomása.

balkarját a szíve magasságáig emelve előretartja. A bronz felületét itt is rárakodások teszik durva tapintatúvá. Mind a két szobornak zománcos berakott szeme volt, az előbbiéből azonban kitörött a berakott üveg. Az utóbbién érintetlen, csak színét vesztette. Ezt a két pompás szobrot, amelyre Európa minden múzeuma büszke lenne, az idén tavasszal találták. Gyors felállításuk dícséretére válik a múzeum vezetőinek. Az újabb ásatások eredménye egy kis bronz Vénusz is. Övön alulig ruhátlan, onnan kezdve összecsukodó két combja tartja a drapériát. Kezében kagylóalakú nagy tál, rajta gyümölcsök. A gyümölcs rétege alól víz buzgott: kis házi szökőkút lehetett.

A múzeum második emeletén is már évek óta „újrarendezi" a Pinacoteca anyagát a képtár igazgatója, Aldo de Rinaldis. A háború előtt ezen az emeleten nagy volt az összevisszaság. Minden rendszer nélkül függtek egymás mellett a képek. A rendezés azóta érdemes munkát végzett. A képek most iskolák és korok szerint csoportosítva függenek. A múzeum gazdag anyaga ezzel áttekinthetővé lett és sok értéke új megvilágításba került. Különösen impozáns a kései délolasz, főként nápolyi festők gyüjteménye. Az olaszok mellett régi nevezetessége a nápolyi képtárnak nagyértékű németalföldi és német anyaga. Az is jobban érvényesül az új felállításban. A Tizianónak szánt terem azonban még üres. Nemes ó-zöld brokátszövettel borított falain egyetlen kép sem lóg. Egyéb nagy hiányossága a képtárnak, hogy sehol egy szó felirat benne s katalógus sincsen. Állítólag már sajtó alatt van Aldo de Rinaldis nagy képes katalógusa. De az is rendezési hiba, még pedig súlyos természetű, ha a múzeum csak egy napra is tájékozatlanul hagyja látogatóit.

*

Nápolyban a műemlék-restaurálás számára sok a feladat és az elvégeznivaló munka. Nincsen még egy városa Olaszországnak, melyben a barokk kor annyi korai műemléket takart volna be a maga jellemző köntösével. Barokk templomot csinált egyebek közt a tizennegyedik században csúcsíves stílusban épült Incoronata-templomból is. Mostanában tele van a belseje állvánnyal és az állványok munkásokkal, kik lehetőség szerint eredeti alakjára akarják visszaváltoztatni a templom belsejét. Eredetileg háromhajós templom volt, de a barokk kor egyszerűen elfalazta a harmadik hajót. Már kibontották ennek a baloldali hajónak gótikus árkádjai közül a falat s a templom tere most harmadrésszel tágasabb. Állítólag a lekapart falfesték alatt ismeretlen freskókat is találtak s most azokat is hozzáférhetővé teszik. Külső embernek erről ma még nincsen meggyőződni módja; ez idő szerint a freskódíszes Cappella del Crocefissó-ban is kőmívesek dolgoznak porban és piszokban. A kórusbeli freskókat hihetőleg békében hagyja a restaurálás. Azok némi kivétellel csodálatosan jókarban vannak. Ezt a templomot I. Giovanna építtette, András magyar hercegnek hűtlen hitvese. Itt koronáztatta meg magát és itt esküdött hűséget második férjének, tarantói Lajosnak. Régi hagyomány, melyet a történettudomány is szentesített, hogy a kórusbeli freskók ismeretlen mestere, ki a bolthajtás nyolc zugolymezejébe a hét szentség és a vallás diadalának allegóriáját festette bele, népes kompozícióin híres kortársainak, köztük a királynőnek és férjének ábrázatát örökítette meg. A különböző jelenetek legtöbbjében egy királyi koronás női alak is szerepel, amely valamennyi ábrázoláson ugyanaz.

Ez a nő lenne a hagyomány szerint I. Giovanna királynő, Róbert király unokája és a boldogtalan magyar királyfi felesége. A pislákoló gyertyafényben csak tapogatódzva tudja a szem a legszebb sienai trecento alkotásaival vetekedő freskók bámulatosan tiszta rajzát követni. A fejek csodálatosan kifejezők, szinte természettanulmány érzik rajtok. A királyi koronás asszony feje csupa bűbájos édesség. Ha ilyen szép és finom lény volt I. Giovanna, akkor az alakja köré tapadó szörnyű emlékeken és még szörnyebb legendákon át is könnyebb megérteni a hódolatot és rajongást, mellyel kortársai különösen ifjabb korában körülvették s mely a francia Provenceban mondaivá regényesítette el az emlékét.

POMPÉJI. Időnkint — néha évek is elmúlnak közben — a pompéjibeli ásatások új eredményeiről közölnek híreket a lapok. Utoljára ez év tavaszán jelentek meg ilyen hírek. Az ásatás Pompéjiben immár vagy másfél évtizede egy irányban folyik: Pompéji egyik főutcáját, a városból kifelé, az Amfiteatrum felé vivő Via dell'Abbondanzát ássák ki hamuágyából lépésről-lépésre. Az utcának mindjárt az első harmadában deszkafal állítja meg az érdeklődőt. A deszkafal ajtaja még egy évvel ezelőtt is csak a legritkább esetben nyílt meg idegennek. A nagy elzárkózás miatt tavaly interpelláció is hangzott el az olasz szenátusban, mire Fedele közoktatásügyi miniszter megvallotta, hogy kevéssel azelőtt ő maga is dolgavégzetlenül volt kénytelen a pompéjibeli deszkakapu előtt visszafordulni. De hozzátette válaszában, hogy tenni szándékozik az esztelenül szigorú elzárkózás ellen. Neki köszönhető, hogy külön igazolvánnyal, melyet a nápolyi múzeum okoskodás nélkül megád, bárki bejuthat immár a Via dell'Abbondanza titkos részébe. Ami ott az érdeklődőt várja, az nem éppen titkos látnivaló, nem is olyasmi, ami szépségre vagy érdekességre túltenne a Pompéji egyéb részeiben már régebben föltárt látnivalókon. Az új ásatások helyének az a különös varázsa, hogy ott az ember közvetetlenebb érintkezésbe kerül a régi római várossal. Azon frissiben láthatja részeit, ahogyan

a többméteres hamutakaróból kifejtették tagjait. Magának az ásatásnak menetéből ez idő szerint nem látni semmit, mert az ásatás mindig kicsiny szakaszonkint halad előre. Egy-egy ház területének megfelelő földdarab kiásása után nyomban megkezdődik a feltárt rész tüzetes átkutatása, a benne talált törmeléknek összegyüjtése, majd elrendezése és összerakása. A falfestmények vakolatrétege többnyire darabokra, sokszor morzsányi darabokra töredezve kerül elő. Azokat mozaikművesi aprólékossággal és szorgalommal rakják össze, hogy végül visszatapasszák eredeti helyükre. Amióta Guido Baccelli kívánságára a híres Casa dei Vettii-t a maga eredeti mivoltában rekonstruálták és semmit sem vittek el abból, amit benne találtak, azóta elvvé lett, hogy ami műtárgy az ásatás közben előkerül, a maga helyén kell hagyni, vagy valószínű eredeti helyére kell visszatenni. Ezt az elvet egyre következetesebben érvényesítik az újabb ásatások folyamán. Kivételt csak az olyan esetekben tesznek, mint aminő a fönnebb említett két nagy bronz-ephebos megtalálása volt. Ezekről nem tudni, honnan kerültek lelőhelyükre. Annyi bizonyos, hogy abban a szűk helyiségben, amelyben a megkeményedett hamu közé ágyazódva találták őket, nem lehetett az eredeti helyök. Ezért is vitték őket a múzeumba.

Ezeken a szobrokon túl egyébiránt igen kevés az, ami művészeti tekintetben értékes az új ásatások rendjén fölszínre került. A falfestmény-maradványok inkább csak kultúrhistóriai tekintetből érdekesek. A házak külső falára színes festékkel ráírt választási föliratok épségben maradására most már nagy gondot fordítanak. Üveglappal és rájuk húzható függönnyel védik őket a nap és az eső ellen. A konzerválás módszerei általában bámulatosan fejlődtek itt. Annak az ásatási módszernek, melyet Vittorio Spinazzola honosított meg s amely rétegről rétegre halad, de úgy, hogy amit a felsőbb rétegben talált, azt megerősíti s csak azután hatol mélyebbre, igen értékes eredményeket köszönhetünk. Régebben a kiásott épületek nyomban össze is omlottak. Most a megszenesedett gerendákat még a felső rétegek eltávolítása előtt vasgerendákkal helyettesítik. Így sikerül az emeletes és erkélyes házakat eredeti mivoltukban kitakarni a hamuból.

Pompéji mindig is inkább az ókori iparművészet alkotásaiban bővelkedő lelőhely volt, semmint a nagy művészeté. Az új ásatásoknak talán legérdekesebb építménye Octavius Quartio háza (Reg. II. Ins. I.). Előkelőbb és vagyonos pompéjibeli polgár lehetett a gazdája. Keskeny házát terjedelmes kert hosszabbítja meg, melyet az akkori kertművészet minden raffinementjával csinosíttatott ki. Kerti fürdőszobát is építtetett, a falait vörösre festette és a vörös alapot apró figurákkal díszíttette. A kert egész hosszában keskeny piscina vonul, mely helyenkint kiszélesedik s ott négy-négy oszlopon álló baldachinszerű építmények emelkednek fölötte. A medencében szökőkutak és szobrok, köztük egy alvó hermafrodita fekvő alakja. Csupa tréfás ötlet ez a kert, kedvesen játékos alkotása egy gyermeki kedélynek.

Szerencsére még igen nagy a kiásatlan terület. Ha az ásatás tempója nem változik, még unokáink unokáinak is jut az újabb föltedezések és leletek szenzációjából. *(e. a.)*

GYÁRFÁS JENŐ arcképét mutatjuk be jelen számunkban. A művész e szép tollrajzot életírója, *Lázár* Bélának még 1925-ben készítette el s halála után leánya megtalálta apja iratai között. E tollrajz a művész egyetlen önarcképe.

SZÜTS ZOLTÁN †. A fiatal magyar festőnemzedéknek egy rokonszenves és tehetséges tagja költözött el az élők sorából: baracskai *Szüts* Zoltán. Egerben született 1891 márc. 23-án, tanulmányai sorából a világháború ragadta ki, amelyet végigküzdött s amelyben négy ízben sebesült meg. A forradalom idején tagja volt a székely hadosztálynak s ez alkalommal súlyos betegséget szerzett. Szüts mint rokkant folytatta tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán *Réti* tanár osztályán s ismételten elnöke volt az ottani ifjúsági körnek. 1923-ban a Szinyei Merse Pál Társaság ifjúsági pályázatán dícsérő elismerést kapott. Főképp az ő fáradozásainak köszönhető, hogy tavaly egy kis művésztelep létesült Kőszegen. Tehetségének teljes kifejlesztésében azonban megakadályozta súlyos betegsége, amely ellen hiába keresett gyógyulást a budapesti új Szt. János-kórházban, ahol ez év szeptember 21-én meghalt. Emlékét kegyelettel őrzi meg a képzőművészfiatalság, amelynek érdekében önzetlenül fáradozott éveken át.

Felelős szerkesztő: Dr. Majovszky Pál.

Főmunkatárs: Dr. Lázár Béla.

Kiadó: Ormos György.

Szerkesztőség: VII., Erzsébet-körút 7. II.

Magyar Művészet. 1926. 8. szám.

Nyomatott a Lorilleux Ch. és Tsa gyár festékével.

Az Athenaeum r.-t. mély- és könyvnyomása.

BARACSY TIBOR

1940-ben született. 1973-ban elnyerte a fiatal művészek New York-i ösztöndíját. Autodidakta, azaz saját erejéből sajátította el a festőmesterség fogásait. A Művészeti Alap tagja. Jelentősebb kiállításai: New York,Washington, Drezda, Berlin, Lipcse, Magdeburg, Párizs, Békéscsaba, Sárospatak, Tokaj, Törökszentmiklós, Agárd, Budapest. Képei jelenleg a Magyar Állami Operaház Vörös szalonjában tekinthetők meg.

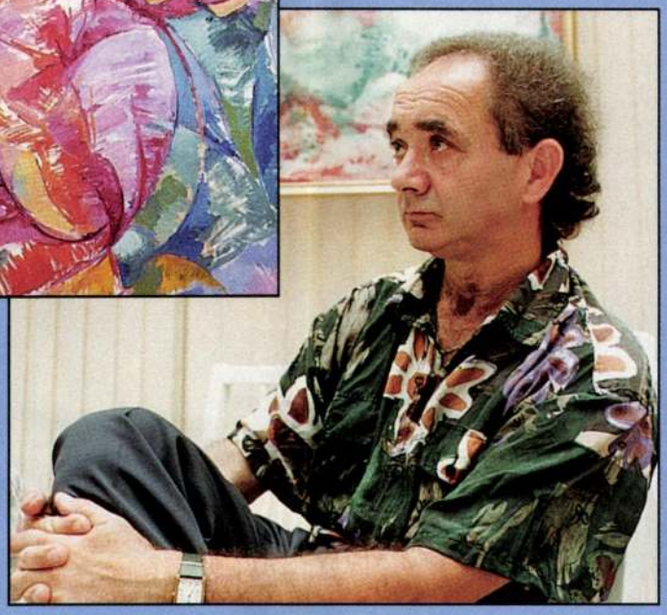

FOTÓ: KEREKES GÁBOR

RÉSZLETEK BAYER ILONA MEGNYITÓBESZÉDÉBŐL

Köszöntöm önöket, hölgyeim és uraim!

Szándékaim szerint itt és most önök egy élő interjúnak lennének szem- és fültanúi. Én ugyanis kiállításmegnyitást jószerivel csak úgy vállalok, ha szakmámhoz híven faggathatom a művészt.

Elő interjúra készültem hát, amikor e tárlat először szóba került. Közönség előtti beszélgetésre Baracsy Tiborral, aki sokszor volt már „tettestársam" ilyen magam kreálta vernisszázsokon. A leghitelesebb forrásból tudhatja meg ilyenkor a közönség a művész életútját, festői problémáit, azt, ami a világból itt és most izgatja. Ugyanis ő emel ki, ő hagy el részleteket, ő súlyoz, saját értékrendje szerint, nem pedig egy kívülálló magyarázza bele a kiállítás ürügyén a saját maga által fontosnak tartott dolgokat. Óhatatlanul, a legjobb szándékkal is önmagát tolva ezzel a művész elé.

Megfaggattam volna Tibort arról, milyen érzés volt 1973-ban elnyernie a fiatal művészek New York-i ösztöndíját, hogyan születtek formabontó kiállítási ötletei.

Megkérdezném azt is tőle, hogyan született eltéphetetlen kapcsolata a természettel? Azért-e talán, mert a harmadik emeleti bérlakásból ecsetje révén tudja csak teljesen birtokolni az éltető levegő rezzenéseit, a vizek fodrozódását, a hegyek megejtő hallgatagságát, a nap mérhetetlen fenségét? S az lenne a következő kérdés: miért szereti egyformán a Balatont és az Adriát, Zebegényt és Velencét, Visegrádot és Párizst? Honnan e csupa derű színvilág, amelynek láttán ujjong az ember lelke, és megmerítkezik csöndben e szépségben.

De mindezeket nem tudom most megkérdezni Baracsy Tibortól. Nem tudom, mert szokásától eltérően magamra hagyott. Birkózzak egyedül ezzel a vernisszázzsal, mert neki most fontosabb dolga van. Birkózik ő is, csak nem a szavakkal, hanem betegségével. Visszanyerni egészségét, a bizakodást, a derűt, amely mindig is vezette ecsetjét. A szelíden konok akarást, hogy örömöt szerezzen az embereknek képeivel.

Nem hallatszik el a kórházba a jókívánság, de a minapi kézszorításból érezhette azt Baracsy Tibor.

A ki nem mondott kérdést is: A játszótársam, mondd, akarsz-e lenni? Újra, megint, az ötvenedik, a századik kiállításod megnyitóján? Mondd, hogy akarod, hogy ott leszel, s ígéreteddel – birkózom én tovább a szavakkal, amelyekkel legszívesebben veled labdáznék a tisztelt publikum előtt. Most és mindörökké. A jövőben. Mindig.

Baracsy Tibor
Képes Európa 1994/10.

A klub vendége Meichl Mátyás, az Aktuell főszerkesztője (balról), Csípő László, a Mercator Travel igazgatója. A házigazda-műsorvezető: Eteley Gábor

VÁLLALKOZÓK KLUBJA

AMERICAN BUSINESS SCHOOL

A cég egyik profilja a managerképzés, mely amerikai eladási, üzleti és célirányos reklámfogásokat oktat, ami hozzásegíti a vállalkozókat a siker eléréséhez.

Az ABS több témában indít tréninget: pl. kommunikáció, time-management, project-management, külkereskedelmi, számítógépes oktatás, valamint önvédelmi fegyvervizsgára felkészítő kurzusok szerepelnek a repertoárban.

A tréningeket elvégzett vállalkozók és üzletemberek alkotják az ABS klubját.

Itt havonta kicserélhetik tapasztalataikat, és lehetőségük nyílik új üzleti kapcsolatok teremtésére és megkötésére. A klubest résztvevői között egy amerikai utat sorsolnak ki.

Ezt a fantasztikus lehetőséget a Mercator Travel/Delta Air Utazási Iroda biztosítja az ABS részére, Csípő László, a Mercator Travel igazgatójának jóvoltából.

SZÜLINAPI PARTI A HILTONBAN

Nem babonásak a budapesti Hilton Hotel kaszinójának vezetői. Ha azok lennének, eltekintettek volna a kaszinó tizenharmadik születésnapjának ünneplésétől. Akik ott voltak a Hiltonban, nem bánták, hogy a szerencse barlangja nem hisz a tizenhármas szám szerencsétlenségében. Neves sportolók és sportvezetők köszöntötték a kamaszkorba lépett kaszinót. Sőt korcsolyabajnoknőnk, Czakó Krisztina kedvéért ezen az estén a tizennyolc éven aluli látogatókat sem tanácsolták el...

Jakabházy László, az OTSH elnöke ajándék zsetonokat kap a kaszino hostessétől

Hunyady Emese olimpiai bajnok gyorskorcsolyázó élete társával, Timo Jarvinen finn gyorskorcsolyabajnokkal

Czakó Krisztina mükorcsolya-bajnok az étkek bűvöletében

Szulák Andrea is a rulettasztalnál kötött ki

Sugár András, a Westel 900 GSM vezérigazgatója feleségével

FOTÓ: KEREKES GÁBOR

HAPPY END NINCS?

Akik a meleg hónapokban sem szeretnék nélkülözni a jó színházi előadásokat, nézzék meg a Madách Kamara nyári sorozatának július elsejei bemutatóját.

A légkondicionált épületben a társulat már harmadik éve vállalkozik – sikerrel – a nyári idényben zárva tartó színházak miatt hoppon maradt nézők színvonalas szórakoztatására.

Mint azt a darab rendezőjétől, Szirtes Tamástól megtudtuk, a Gene Stone-Ray Cooney világhírű szerzőpáros Miért nem maradsz reggelire? című műve a hetvenes években íródott és Magyarországon először kerül bemutatásra. A romantikus történet szereplői Benedek Miklós, Für Anikó és Kis Zoltán. A vígjátékban a férfi főszereplő (Benedek Miklós) nyugodt, kiegyensúlyozott életébe robban be a fiatal, temperamentumos szomszéd lány (Für Anikó) és alaposan felkavarja.

A sajtótájékoztató után a női főszereplőt, Für Anikót kérdeztük:

– *Szerepe szerint áldott állapotban van, szülni is fog. Milyen felkészülést igényel egy ilyen alakítás?*

– Remélem, nem jelent problémát, hiszen Xantus János Szoba kilátással című filmjében már eljátszottam egy terhes nőt. Akkor előtanulmányként orvos barátnőm segítségével és a kismamák beleegyezésével két szülést is végignéztem. Semmihez sem fogható élmény volt.

– *Visszatérve a darabhoz. Vígjáték lévén nyilván happy enddel zárul?*

– Nem egyértelmű...

Azoknak pedig, akik otthon szeretnek kikapcsolódni, ajánljuk Bernard Slade–Stan Daniels nagy sikerrel futó Jövőre veled újra című musicaljének kazettán most megjelent teljes hanganyagát.

Jó szórakozást!

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Barabás Tibor

NÓGRÁD

1967 DEC 20.

BALASSA

Új szobrok Balassagyarmaton

1021

A következő évben neves szobrászművészek több alkotása készül el, amelyek közül négyet Balassagyarmat városa kap.

Az Ifjúsági úti általános iskola elé Vasas Károly szobrászművész alkotása a Lovagló fiú című kompozíció kerül. *Barabás Tibor* szobrászművész korplasztikája a Balassi stéle, a Balassi gimnázium bejáratához kerül. *Rózsavölgyi Márk* szobra, amelyet *Weszely Jelena* szobrászművész készít, a Palóc Múzeum szomszédságában helyezik el. Idősebb *Szabó István* alkotása, a Palóc menyecske a mezőgazdasági szakiskola környezetét teszi hangulatossá.

A szobrok bírálata megtörtént, a szakzsüri elfogadta, s a kivitelezés már ebben az évben megkezdődött. Két év múlva, 1969-ben Tanácsköztársaság emlékművet állítanak fel a városban.

mészetes hivatásunk, h
mindenhová elvigyük a s
retetet.

Szerencsére ma már
gyunk annyira, hogy az eg
magyar haza visszhangzik
szeretetnek igényétől. Hat
mas létesítményeink mell
parányinak tűnik az a te
amelyet mi programba v
tünk, hogy a hasznosi kápol-
na melett üdülő kombináto-
kat létesítsünk, melyeken sa-
ját erőnkön kívül nem igény-
lünk semmilyen támogatást.
Vannak betegeink, idős, egye-
dül élő magányos öregjeink,
akik számára nem tud helyet
biztosítani az állam. A mi el-
gondolásunk egészen bátrá-

ténelmi hivatásával egyaránt
lehet nemzeti és nemzet fe-
letti jelentőségű, ha elfogad-
ja a Hasznosi Szép Szűzanya
kegyelmi ajándékait, hogy eb-
ben a megyében mint idegen-
forgalmi áramlást gyűjtsük
össze a magyar testvéri sze-
retetnek minden rezdülését és

A CSEPEL GALÉRIA

szeretettel meghívja
BARACSY TIBOR festőművész
kiállításának megnyitójára
1988. augusztus 18-án (csütörtökön) 18 órára

A kiállítást megnyitja:
Molnár Sándor festőművész

A kiállítást rendezte, katalógust tervezte:
Molnár József tanár

A kiállítás helye:
XXI., (Csepel), Tanácsház tér 3.
Telefon: 589-516

Megtekinthető:
1988. augusztus 18-tól szeptember 11-ig
keddtől vasárnapig 10–18 óráig
hétfőn zárva

Megközelíthető:
A Boráros téri gyorsvasúton két megálló a Tanácsház térig. Utazási idő a Boráros tértől 10 perc.

Felelős kiadó: Kratzl Béláné

Nyomta: RADIX Kisszövetkezet
1111 Bp. Lágymányosi u. 16.

BARACSY TIBOR

A képi szerkesztésmód sajátos formája világosan megmutatja a művész belső énjét, egyénisége teljes valóját, a személyiségéhe beépült kultúrát, tehát a soha még nem volt és soha meg nem ismétlődő csodát az alkotó művészt.

Baracsy Tibor munkássága már régebben elindult, de most úgy tűnik mélységben is, szélességben is egyre gazdagabban mutatkozik meg.

Képei a természeti látványból indulnak el, de nem engedi át magát teljesen a tárgyias ábrázolás kétségkívül vonzó hatásának, hanem sajátos ábrázolási törvényeivel új jelenséget hoz létre – önálló világot teremt.

Evvel az őszinteségével az önvallomások sorsát vállalja, annak minden veszélyével. Úgy gondolom ez olyan morális érték, amire fel kell figyelni. Kérdéseket tesz fel, vitára ingerel, pulzáló energiát sugároz – így vállal társadalmi felelősséget. Ezért bizton mondhatjuk, hogy alkotó művésszel találkozunk ezen a kiállításon.

Innen kezdve már jogosan analizálhatjuk Baracsy műveit más szempontokból is. Ha jól emlékszem Arany János mondotta „még a népdal sem születik rózsabokorban". Azaz mindennek van előzménye, szülője, családja.

Vitathatatlan, hogy az úgynevezett francia iskola bűvkörében születtek ezek a művek. Kandinszkij, Delauney sőt, ha távolabbi gyökereket keresünk, az olasz Boccioni is beletartozik ebbe a családba.

Baracsy világát így – beállva az új szakkifejezés-alkotók manapság népes táborába – kissé tréfásan poszt progresszívnek nevezném, merthogy a posztmodern elnevezést valami teljesen másnak tartják fenn.

Bár Baracsy érdeme az, hogy magasabb vetületben keresem ezeknek a műveknek az értékelését, mégsem akarok belebonyolódni a művészetelmélet sűrűjébe. Maradok inkább a szubjektív, közérthető, véleményezésnél.

Ihletett pillanatai ecsetnyomról-ecsetnyomra követhetők. Fokról-fokra töri át a kisszerűség és a kényszerűség akadályait.

Mindig megajándékoz minket a felfedezés örömével, de egyúttal követelővé is teszi a nézőt. Formai ötletessége szinte várja a kompozíciós lehetőségek kiszélesítését, domináns színeinek ragyogása a további gazdagodás lehetőségeit ígéri.

Mindkét anyagával az olajfestékkel, illetve az akrillal is mesterien tud bánni. Művész nem létezik anélkül, hogy mester is ne lenne. Ezt sokszor elfelejtik, bár mindig tapasztaljuk ennek a feledékenységnek romboló hatását.

Szólnék a nézőkhöz; befogadóképességgel, nyitott érzelemvilággal közeledjenek ezekhez a képekhez. Megérzik majd, hogy milyen ismeretlen erőket szabadít fel bennük Baracsy mozgósító képessége, milyen szabadságot sugallnak tiszta, világos színakkordjai.

Szentgyörgyi Kornél

A CSEPEL GALÉRIA

szeretettel meghívja
BARACSY TIBOR festőművész
kiállításának megnyitójára
1988. augusztus 18-án (csütörtökön) 18 órára

A kiállítást megnyitja:
Molnár Sándor festőművész

A kiállítást rendezte, katalógust tervezte:
Molnár József tanár

A kiállítás helye:
XXI., (Csepel), Tanácsház tér 3.
Telefon: 589-516

Megtekinthető:
1988. augusztus 18-tól szeptember 11-ig
keddtől vasárnapig 10–18 óráig
hétfőn zárva

Megközelíthető:
A Boráros téri gyorsvasúton két megálló a Tanácsház térig. Utazási idő a Boráros tértől 10 perc.

Felelős kiadó: Kratzl Béláné

Nyomta: RADIX Kisszövetkezet
1111 Bp. Lágymányosi u. 16.

BARACSY TIBOR

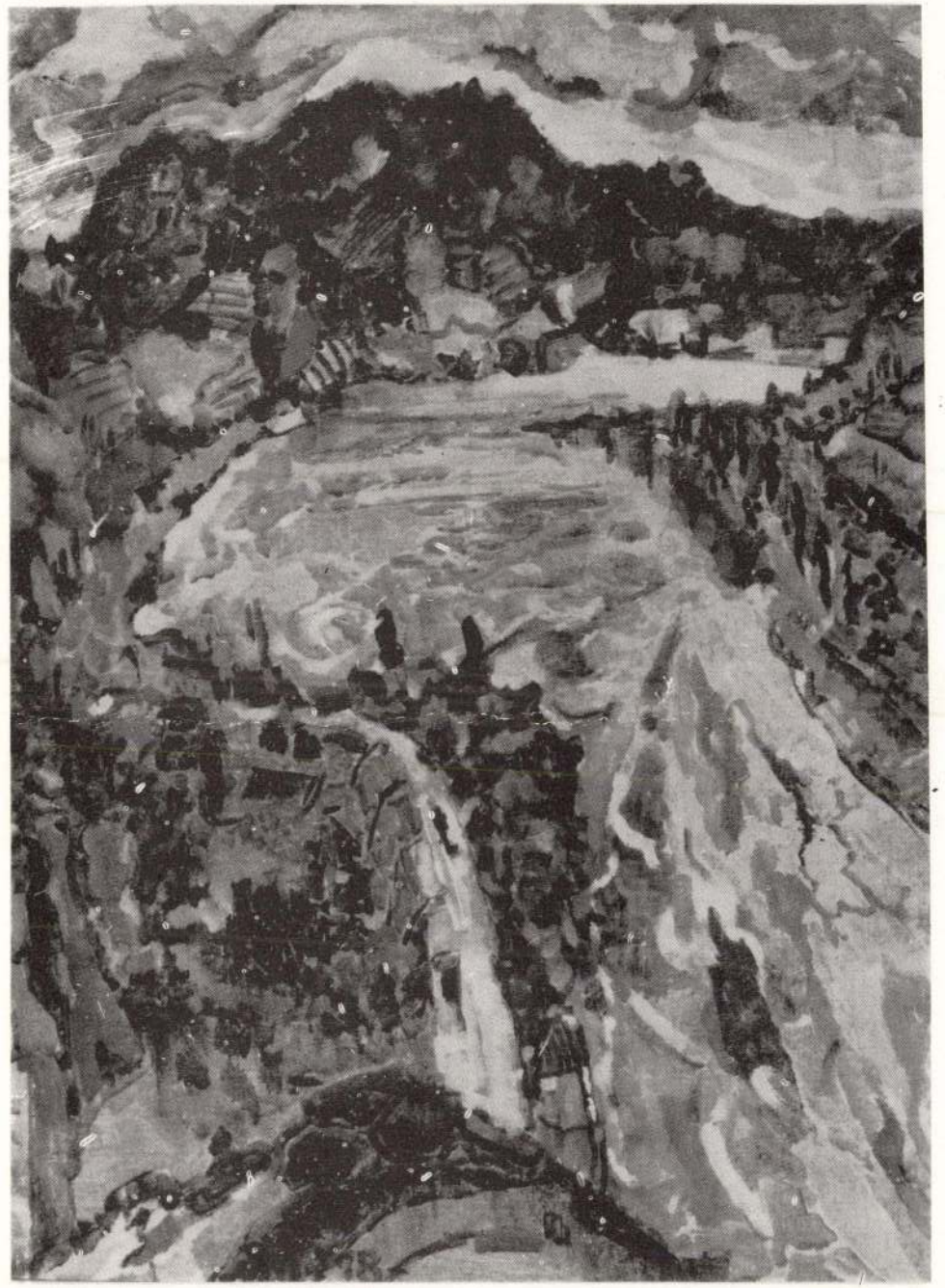

A képi szerkesztésmód sajátos formája világosan megmutatja a művész belső énjét, egyénisége teljes valóját, a személyiségéhe beépült kultúrát, tehát a soha még nem volt és soha meg nem ismétlődő csodát az alkotó művészt.

Baracsy Tibor munkássága már régebben elindult, de most úgy tűnik mélységben is, szélességben is egyre gazdagabban mutatkozik meg.

Képei a természeti látványból indulnak el, de nem engedi át magát teljesen a tárgyias ábrázolás kétségkívül vonzó hatásának, hanem sajátos ábrázolási törvényeivel új jelenséget hoz létre – önálló világot teremt.

Evvel az őszinteségével az önvallomások sorsát vállalja, annak minden veszélyével. Úgy gondolom ez olyan morális érték, amire fel kell figyelni. Kérdéseket tesz fel, vitára ingerel, pulzáló energiát sugároz – így vállal társadalmi felelősséget. Ezért bizton mondhatjuk, hogy alkotó művésszel találkozunk ezen a kiállításon.

Innen kezdve már jogosan analizálhatjuk Baracsy műveit más szempontokból is. Ha jól emlékszem Arany János mondotta „még a népdal sem születik rózsabokorban". Azaz mindennek van előzménye, szülője, családja.

Vitathatatlan, hogy az úgynevezett francia iskola bűvkörében születtek ezek a művek. Kandinszkij, Delauney sőt, ha távolabbi gyökereket keresünk, az olasz Boccioni is beletartozik ebbe a családba.

Baracsy világát így – beállva az új szakkifejezés-alkotók manapság népes táborába – kissé tréfásan poszt progresszívnek nevezném, merthogy a posztmodern elnevezést valami teljesen másnak tartják fenn.

Bár Baracsy érdeme az, hogy magasabb vetületben keresem ezeknek a műveknek az értékelését, mégsem akarok belebonyolódni a művészetelmélet sűrűjébe. Maradok inkább a szubjektív, közérthető, véleményezésnél.

Ihlelett pillanatai ecsetnyomról-ecsetnyomra követhetők. Fokról-fokra töri át a kisszerűség és a kényszerűség akadályait.

Mindig megajándékoz minket a felfedezés örömével, de egyúttal követelővé is teszi a nézőt. Formai ötletessége szinte várja a kompozíciós lehetőségek kiszélesítését, domináns színeinek ragyogása a további gazdagodás lehetőségeit ígéri.

Mindkét anyagával az olajfestékkel, illetve az akrillal is mesterien tud bánni. Művész nem létezik anélkül, hogy mester is ne lenne. Ezt sokszor elfelejtik, bár mindig tapasztaljuk ennek a feledékenységnek romboló hatását.

Szólnék a nézőkhöz; befogadóképességgel, nyitott érzelemvilággal közeledjenek ezekhez a képekhez. Megérzik majd, hogy milyen ismeretlen erőket szabadít fel bennük Baracsy mozgósító képessége, milyen szabadságot sugallnak tiszta, világos színakkordjai.

Szentgyörgyi Kornél

Baradnay János

Ónodon élt fazekasmester

Herman Ottó Muzeum Közleményei 16/111.o.

Udvary: Az ónodi fazekasok

Baradnay János

Kulacs v csupor 1898, Tál

Herman Ottó Muzeum Közlemányei 16/ 121.o.

Baradnay János

Zsebbe való/1897,1904/

Herman Ottó Muzeum Közlemányei 16/ 121.o.

Baradnay János

Zsebbe való/1897,1900,1897/

Herman Ottó Muzeum Közlemányei 16/ 12o.o.

Baradnay János

Szilke

Herman Ottó M. Közleményei 16/119.o.

Ó Barajevácz Szvetozár

szül. Dolova (Torontál m.)

1872. gör. kel. okl. nőtanító

1892/93 I. I osztály

1892/93 II. " "

1893/94 I. II. "

1893/94 II. II. "

1894/95 I-II. III osztály

1895/96 IV. "

Alvinczi Péter V: 298.

Karajerác Szretizát

1892/93 - 1895/96

Felsőzsómfoisiskola

64. L.

Barajevácz Szvetozár

rajztanár, Ungvár
reáliskola
1904-ben
tagja a Rajztaná-
rok Egyesületének

ny levéldisszel. Kék F jeggyel. Fürstenberg XIX. sz.

os lapon, testén elől szinesen, szarvasvadászat, az

, rokoko és virágos diszitéssel. Jegye kék A. Ausbach

es, hegedülő, koldus ifjut ábrázol. MARIA jelzéssel.
mphenburg 1840 k.

s alap, arany diszitéssel, testén elől szinesen „Hochen-
g 1830.

porcellán, rokokó talapzaton. Kék koronás kettős C

ska. Koronás CT jeggyel. Frankenthal.

es és arany diszitéssel, háborus vonatkozásu ábrázolá-

ő talpas, háborus vonatkozásu diszitéssel; három relief
thal és négy db. Berlin, XIX—XX. sz.

ef arany és szines diszitéssel. Berlin XIX—XX. sz.

n, az egyik relief és arany diszitéssel, testén elől szinesen
képe. Berlin XIX—XX. sz.

MDK

Barak Zoltán,VI.o.tan.

Nagykörös. Patay-uti áll.ált.isk.

36. Traktoros.

Nagy.Ifj. Képzőm. Kiáll. /VKE/ Gyermekrajzok.
Füv. Képtár. 1949 aug. 16.-szept.1c. Nat.

D Barakka Istvánné

Kőfaragó Sütő

László

La magyar alm. II. r. 53. l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Barakonyi Andr.

ÉLET ÉS IRODALOM

1965 MÁJ 1

1021

Barakonyi András gimn. tanuló rajza

mind a Fiú
mind pedig
levő házaspá
méretnek. A
mára a L
filmgyári ka
biak számár

NÉMA BARIKÁD

Magyarul beszélő csehszlovák filmfelújítás

Bemutató: május 6.

SAJÁTOS MÓDON *St*
Tibor zenéje egységesebb
s hívebben adja vissza a
rab alapvető hangulat
mint a megelevenedő s
vegkönyv. Nagyon igény
eredeti hangvételű és
értelemben modern ez
dzsessz-muzsika. Sajnos,
dalok interpretálásában
szereplők nem nagyon
leskednek, a zenekar pe
helyenként is alig éri
a műfaj igényeinek me
felelő hanghatást.

A zenénél nagyobb sik
aratnak a táncok. *Im*
Zoltán koreográfiája mo
galmas, látványos, érzele
mel telített, „beszédes" k
reográfia.

A SZEREPLŐK köz
Torday Teri találta el le
inkább a darab eredetil
intimebbnek és intellektu
lisabbnak induló hangul
tát. A többiek a magu
képességei szerint birkó
nak kisebb-nagyobb szer
peikkel.

AKÁCZ LÁSZLÓ

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1975 FEB 7
Szabad Föld

Barakonyi András
1021

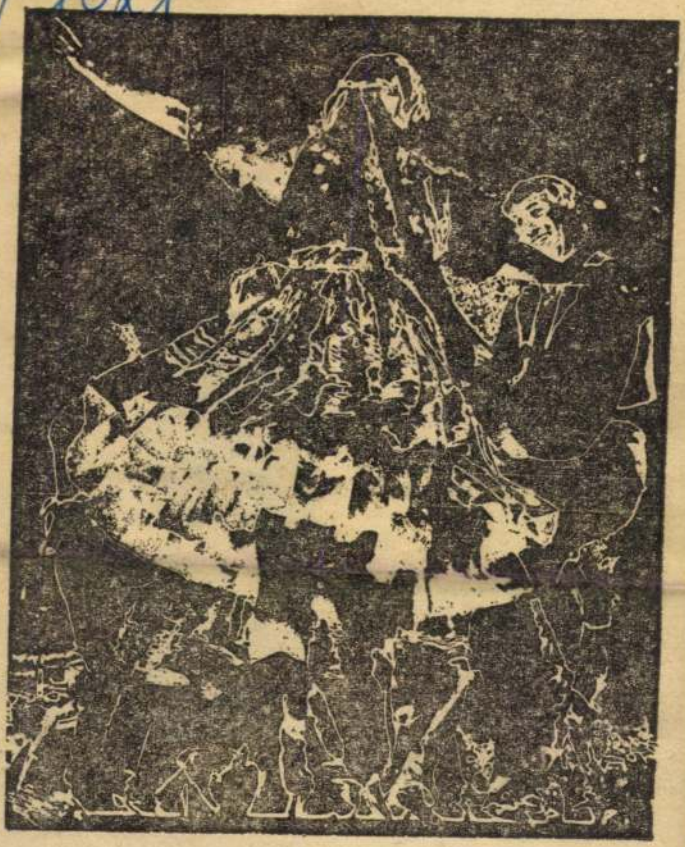

Népi tánc
(Barakonyi András fotografikája)

gelnek, és szelíd
mutatja végig ilyer
zsébet asszony a
tinás műhelyt, a
égetőkemencét,
minden héten beg
szer. És amelyből
kikerül egy külön
tékes, művészi dar

Arcáról az örök
titka sugárzik, s kezében a
karcoló, ha dolgozni kezd,
meg nem remeg. Pedig az
idén lesz 75 éves. Erről kö-
zömbösen beszél: nem az
éve: számítanak, hanem a
munka, a tenniakarás lá-
za Méltóképpen szeretné
megünnepelni édesapja szü-
letésének százhuszadik év-
fordulóját — úgy, hogy ki-
égeti eddigi legtöbbre tar-
tott munkáit. Aztán pedig
szeretné, ha még életében
hivatalosan is múzeum le-
hetne a Badár-ház.

„Nincs ember, aki meg
ne értse a múzeum hasznát:
ott örökre megmarad az,
ami szépet teremtett a ma-
gyar, és mindig vissza le-
het menni tanulni. A tiszta,
ős forrásból meríteni. De
ha nincs Mezőtúron mú-
zeum, akkor ott porladnak
el a régi értékek a sárban."
Ezeket a sorokat a Badár-
család nagy barátja és tisz-
telője, Móricz Zsigmond
írta 1940-ben. Ma időszer-
űbbek, mint harmincöt
éve.

(sulyán)

Alsó kép: jellegzetes Badár-motívumok Erzsébet asszony munkáin

Barakonyi Attila, grafikus

B L:Márk Gábor

Sz.J.I.:Arany -Meteor-díjak 12.

Esti Hírlap, Bp.1977.ápr. 23.

Barakonyi Attila, grafikus.

Szabadság 1981

„Tündérléptű képzelet ragyogó iskolája"

Sci-fi a képzőművészetben

Sci-fi a képzőművészetben? — Festményben, grafikában, szoborban, kisplasztikában mi lehet fantasztikus? Netán az absztrakció? Hiszen akkor a század képzőművészeti termésének felét sci-fi alkotásnak hívhatnánk... Vagy sci-fi irodalmi művek ihlették a sci-fi képzőművészeti alkotások szerzőit? Ki miért vallja magát sci-fi alkotónak, és miért lett azzá?

A kérdések tömkelegével a hazai sci-fi képzőművészet három olyan alkaját kerestük fel, akik merőben eltérő álláspontokat képviselnek.

Barakonyi Attila, 31 éves, kirakatrendező-grafikusként dolgozik, most változtat állást: nyomdaipari grafikus lesz. Sokfelé, sokmindent tett már életében. A tudományos-fantasztikus irodalommal földmérő korában ismerkedett meg. Tulajdonképpen az űrrepülés tematikája vonzotta, így került kapcsolatba a budapesti Bocskai úti sci-fi klubbal. Az ott látottak-hallottak hatására kezdett amatőr képzőművészként alkotni. Csak sci-fi témájú grafikákkal foglalkozik, 70—80 alkotását kiállításokon több hazai sci-fi klub közönsége ismerhette már meg. A csepeli klub híradójában közöltek néhányat.

— A svéd Sam J. Lundvall Alice világa című regénye „piszkált fel" annakidején. Nem tetszettek a könyv illusztrációi, elhatároztam: és is megpróbálom. Lem, Bradbury, Zsoldos Péter, A. C. Clark műveihez készítettem azóta 100 illusztrációt, és ezek „önállósultak", grafikaként. Mindig az elolvasott sci-fi késztet munkára. Itt bemutatott rajzomon Pirx pilóta közismert kalandjai közül például a szetaurt próbáltam ábrázolni. Vízuálisan olvasok — és a leírt látványt próbálom képre váltani. Színeket látok inkább, mint formákat.

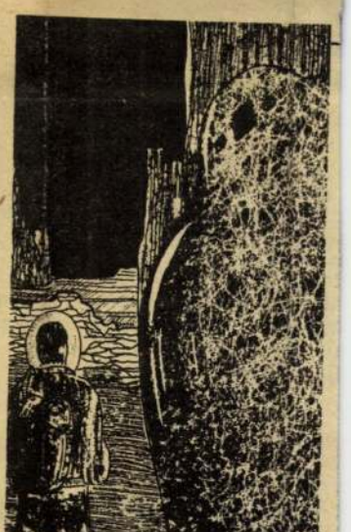

Barakonyi Attila illusztrációja a Pirx pilóta kalandjai című sci-fi-hez.

Velence, Balaton, Csopa

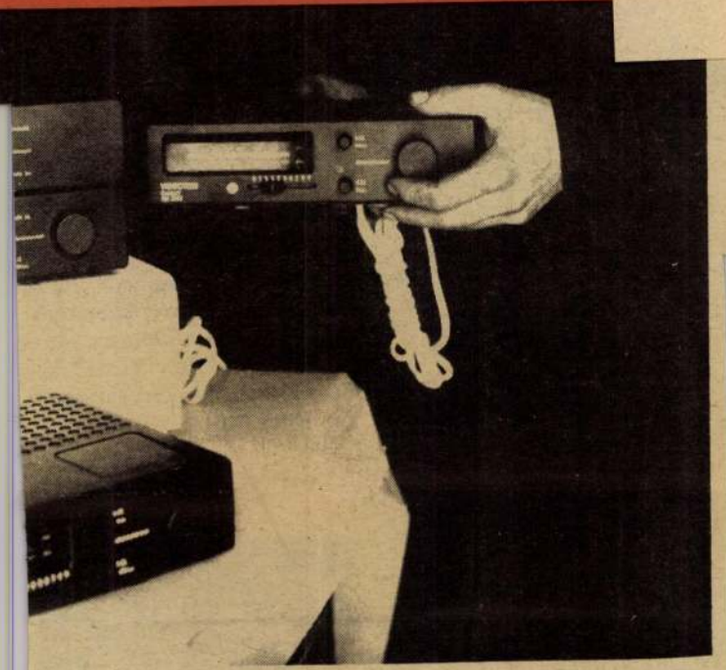

...ső új híradás-... üzletekbe. Ja-...etofonok érkez-...a magyar BRG ...t is. Bizonyára ...leoton kísérleti ...típusok szület-...alaton készülé-...n mind telje-...li rádióktól. A ...gyar minősítése szerint kedvezően és el-fogadhatóbb árakon. A végső minősítést természetesen a vásárlók mondják ki a készülékekről. Képünkön az új Videoton asztali rádió család látható, amiből folyamatosan érkeznek a szállítmányok a Ferrovill raktárába, s onnan remélhetőleg minél hamarabb az üzletekbe.

—kor

Fotó: **Horváth László**

Fogadóóra

MA

Dala József, Vas megye Tanácsa V. B. Celldömölki Járási Hivatal elnöke délelőtt 9—11 óráig a járási hivatal titkárságán

...baleset az üzemekben

...tkezetekben

...szélyes munkahelyeken: a

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1978 JAN — 1
PEST MEGYEI HIRLAP

Barakonyi Attila,
könyvkötő-grafikus

lap 1021
1978. JANUÁR 1., VASÁRNAP

A tündérléptű képzelet iskolája

Sz. K. → SCI-FI A KÉPZŐMŰVÉSZETBEN

Sci-fi a képzőművészetben? — Festményben, grafikában, szoborban, kisplasztikában mi lehet fantasztikus? Netán az absztrakció? Hiszen akkor a század képzőművészeti termésének felét sci-fi alkotásnak hívhatnánk... Vagy sci-fi irodalmi művek ihlették a sci-fi képzőművészeti alkotások szerzőit? Ki miért vallja magát sci-fi alkotónak, és miért lett azzá?

A kérdésekkel a hazai sci-fi képzőművészet három olyan alakját kerestük fel, akik egymástól merőben eltérő álláspontokat képviselnek.

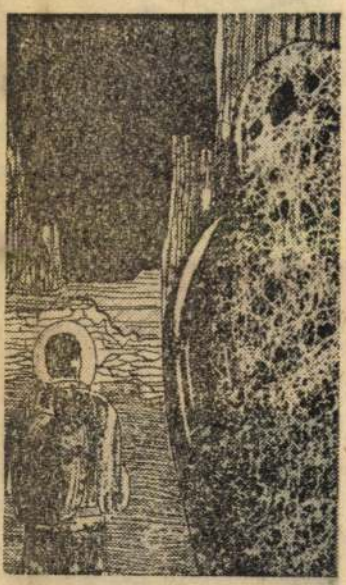

Barakonyi Attila illusztrációja a Pirx pilóta kalandjai című sci-fihez.

Barakonyi Attila, 31 éves, kirakatrendező-grafikusként dolgozik, most változtat állást: nyomdaipari grafikus lesz. Sokfelé, sok mindent tett már életében. A tudományos-fantasztikus irodalommal földmérő korában ismerkedett meg. Tulajdonképpen az űrrepülés tematikája vonzotta, így került kapcsolatba a budapesti, Bocskai úti sci-fi klubbal. Az ott látottak-hallottak hatására kezdett amatőr képzőművészként alkotni. Csak sci-fi témájú grafikákkal foglalkozik, 70—80 alkotását kiállításokon több hazai sci-fi klub közönsége ismerhette már meg. Idén ő kapta a Bocskai úti TIT-klub képzőművészeti Arany Meteor díját, amely a közönség legmagasabb fokú elismerése.

— A svéd *Sam J. Lundvall Alice világa* című regénye piszkált fel annak idején. Nem tetszettek a könyv illusztrációi, elhatároztam: én is megpróbálom. *Lem, Bradbury, Zsoldos Péter, A. C. Clark* műveihez készítettem azóta 100 illusztrációt, és ezek önállósultak, grafikaként. Mindig az elolvasott sci-fi késztet munkára. Itt bemutatott rajzomon *Pirx pilóta* közismert kalandjai közül például a szetaurt próbáltam ábrázolni. Vizuálisan olvasok — és a leírt látványt próbálom képre váltani. Színeket látok inkább, mint formákat. Különösen az idegen bolygók képzeletbeli leírása ragad meg. Hasonlóan a zenehallgatás során a szem előtt megjelenő színekhez. Hogy más bolygólakót rajzoltam-e már? Csak *Botond-Bolics Vénusz-lakó-antropteráját*. Könyv nélkül, azaz irodalmi alkotástól függetlenül egyszer próbáltam még, képregényt, saját ötletemből. Egy hibája van: túl sok benne a szín, a hazai nyomdatechnikát tekintve nincs hol megjelennie. Az általam követett irányzat közel áll a naturalizmushoz. A sci-fi képzőművészettel átalában az a problémám, hogy a képek, grafikák túl nonfiguratívak, túlzásba viszik bennük a fantáziát, a képregényekben viszont túlteng a science, a tudomány. Valahol a kettő között kell lennie a helyes útnak, ezt *Korga György* festőművész találta meg. Szerintem nincs külön sci-fi képzőművészet. Van sci-fi témájú, mint ahogy irodalomban, zenében sem külön kaszt a sci-fi, csak az adott művészet sci-fi témájú ágazata. Egy hasonlattal:

1978. JANUÁR 1., VASÁRNAP

Energiahídfő Albertirsán

Az alállomás az idén elkészül

eredménye, hogy az energiafelhasználásban közismerten fellépő délelőtti és esti csúcsok *nem egyszerre terhelik* a rendszert.

Gázburokban

Ennek a nagy energiaforgalomnak magyarországi központja: Albertirsa. A feladat igazi nagysága éppen a méreházási osztályának helyi megbízottja elmondta: a kivitelező 22-es Állami Építőipari Vállalat tiszta, rendezett területet hagyott maga mögött, s ezzel nagyban megkönnyítette a további munkákat.

Elkészült már *a központi épület*, ahol a vezénylőterem, a relészekrények, mérőműszerek kapnak majd helyet, és itt lesznek a szociális helyiségek is. Messziről látszik az állomás saját *víztornya* is. A területet kábelalagutak hálózzák be: *összesen 130 km hosszúságú kábelhálózat* köti majd össze a vezénylőtermet az egyes berendezésekkel, pontos *információkat szolgáltatva* ezek állapotáról, s közvetítve az üzemvitelhez szükséges utasításokat.

A készülékek jelentős részét a Szovjetunió szállítja, s szovjet szakemberek helyezik majd üzembe ezeket. Vezetőjük, *Lev Jakovlevics Melnyik* elmondta, hogy a technológiai szerelés részletes ütemtervét most egyeztetik a magyar műszakiakkal, s véleménye szerint megvannak a pontos, gyors munka feltételei.

Tartalmas szerződés

A kész alállomás *naponta 10 millió Ft értékű villamos energiát* fogad és továbbít majd. Jelentőségét nehéz lenne túlbecsülni, ezért érthető, hogy az érdekeltek mindent megtesznek az idei üzembe helyezésért. Ezt segíti az a *szocialista szerződés* is, mely alatt az építésben részt vevő vállalatok, az

Barakonyi Attila, mintás képzőművészi kivitelező-grafikusiskolát dolgozik, 31 éves; előtte most változtat nyomdaipari grafikus lett. – Csak sí-fe témájú grafikáival foglalkozik, ő-e a munkáját kiállításokon több barátai sí-fi klubban láthatták meg. – Ezen a képen a Bocskai úti TIT-klub képzőművészeti évadnyitó Meteor-díját.

(Sz.N.): Sí-fi a képzőművészetben.

Debreceni Hírlap, 1974. aug. 9.

H. Bakonyi Klára

„Kapu" (repr.)

Fényi András: Kísérlet, cenzúrával.
Pedagógusok Lapja, Budapest, 1943. aug. 23.

Biográfia

Pécsett születtem. A Pécsi Tanárképző Főiskola rajztanári oklevele után a Magyar Képzőművészeti Főiskolán kaptam diplomát 1969-ben. Mesteremnek mondhatom Sarkantyu Simont, Barcsay Jenőt és Végvári Lajost.

Jelenleg a pécsi Pollack Mihály Műszaki Főiskola Magasépítő Tanszékének adjunktusa vagyok.

A főiskola befejezése óta rendszeresen festek és rajzolok. Tagja vagyok a Magyar Képzőművészeti Alapnak és a Pécsi Grafikai Műhelynek.

Biographie

Ich bin in Pécs geboren. Nach der Beendung der Pécser Pedagogischen Hochschule habe ich im Jahre 1969 an der Ungarischen Hochschule für Kunst ein Diplom erworben.

Meine Meistern waren Simon Sarkantyu, Jenő Baracsy und Lajos Végvári.

Heutzutage bin ich Oberassistent der Pécser Mihály Pollack Technischen Hochschule am Lehrstuhl Hochbau.

Seit der Beendung der Hochschule male und zeichne ich regelmässig.

Ich bin Mitglied der Stiftung für Bildende Künste in Ungarn und der Pécser Graphischen Werkstatt.

Egyéni kiállítások / Individuelle Ausstellungen

Csurgó 1969., Pécs: 1973. (Kisgaléria), 1974. (Ságvári Műv. Ház.), 1981. (Pécsi Galéria), 1984. (POTE), Budapest: 1978. (Nemzetközi Diákklub), 1979. (Paál László terem), Kaposvár 1982. (Vaszary terem), Miskolc 1983. (Mini Galéria), Opole (Lengyelország), 1976. Grżnján (Jugoszlávia), 1977. Bácka Topola (Jugoszlávia), 1977. Miskolc 1987. (Nehézipari Egyetem), Komló 1987., Sásd 1987., Pécsvárad 1987.

Csoportos kiállításokból / Gruppenausstellungen

Kaposvári Tavaszi Tárlat 1971, Pécsi Grafikai Műhely 1974., 1976., 1979., 1981., 1983., Miskolci Grafikai Biennálé 1975., 1979., 1981., 1983., Szabadkai Grafikai Biennálé 1975., Dunántúli Tárlat 1976., 1982., 1984., Magyar Grafika 1978., Baranya megyei Tárlat 1977., 1980., 1982., Lipcsei Grafikai Börze 1980., Dél-dunántúli Tárlat 1983. (Boglárlelle), „Nyolcan Baranyából" Miskolc 1984., Babits Emlékkiállítás Szekszárd, Esztergom 1984., SZÜV. Országos Vándorkiállítás 1983–84., Baranyai Képzőművészek 1984. (Kisgaléria), Karácsonyi vásár Pécs 1982., 1983., 1984., 1985. Pécs – pécsi ecsettel Pécs (Ferenczy terem) 1987.

Művésztelepek / Plenair

Nagymaros, Zsenye, Baksa; Paczkow, Kraków, Kendezsin (Lengyelország); Szabadka, Bácka Topola, Groznján (Jugoszlávia).

1988

H. Barakonyi Klára
grafikusművész
7623 Pécs
Mártirok ú. 42. XIII/2.

KNY. '88

H. BARAKONYI KLÁRA

grafikusművész

H. Barakonyi Klára műveinek egy része tempera technikával készül. Többszínű nyomatait, színes grafikáit a természeti motívum dekoratív sűrítése jellemzi. Nemcsak a motívumait egyszerűsíti, de a színeket is sajátosan áthangolja. Ennek a törekvésnek eredményeképp a valóságból ellesett formák puritán jelekké egyszerűsödnek. Fanyar, hideg koloritja keményen kiméri a teret, amelyben emberszimbólumai és velük egyenrangú redukált tárgyai káprázatként jelentkeznek. Olyanok ezek a képei mint az alvásból ébredt ember igyekezte, hogy megragadja és értelmezze a képzelet látomásainak szertefoszló elemeit.

A visszaemlékezés melankóliáját a tudat józansága varázsvesztett képekbe dermeszti.

A kiállított művek között látható ceruzarajzainak nagy része szériát alkot, tárgyias precizítással kezeket rajzol, mintha egy tudományos bemutatásra készülne (hogy hirtelen kirobbanó ellentétként a motívumokhoz kapcsolódó képzeteket kiszabadítsa a logika börtönéből), és különböző látványbeli kalandok felé vezeti a nézőt. Kézsorozata az életút állomásait, stációit is jelzik.

A tér- és időrétegeket hálók és foszlányok teszik szemléletessé, s ezek között nyújtott és zárt ujjak figyelmeztetően emelkednek a múltból kölcsönvett atributumokkal együtt.

Lapjain a hulló madarak, a vijjogó, karmot viselő vércsék, a pusztítás hírnökei, Másutt ezek a formák a derűt szolgálják, s emberi fonákságokat karikíroznak.

Táblaképei az erőteljes képszerkesztést, a stabil formarendet és ennek játékos feloldását is egyaránt dokumentálják, annak érdekében, hogy minél pontosabban tudja kifejezni önmagát.

Dr. Végvári Lajos
művészettörténész

Ein Teil der Werke von Klára H. Barakonyi entstehen durch Temperatechnik. Ihre mehrfarbigen Abdrücke, bunte Graphiken charakterisieren die dekorative Konzentrierung der Naturmotive. Nicht nur ihre Motive konzentriert sie, sondern die Farben werden bei ihr auch eigenartig umgeschrieben. Infolge deren Bestrebung werden die aus der Wirklichkeit abgelauschene Formen zu puritanen Zeichen vereinfacht. Ihr herbes, kaltes Kolorit messt den Raum hart aus, indem melden sich ihre Menschensymbolen und mit deren gleichwertigen, reduzierten Gegenständen als ein Trugbild. Diese Bilder von ihr sind so, als das Streben des vom Schlafen erwachten Menschen, der die zergangenen Elemente seiner Phantasievision ergreifen und erklären will. Die Melankolie der Erinnerung erstarrt die Nüchterkeit des Bewusstseins zu zauberverlorenen Bildern. Der grosse Teil der unter den ausgestellten Werken gezeigten Bleistiftzeichnungen bilden eine Serie. Mit sachlicher Prezisität zeichnet sie Hände, als wenn sie sich zu eine wissenschaftlichen Aufführung vorbereite, dass sie als plötzlich ausbrechender Gegenteil, die zu den Motiven gebundenen Vorstellungen aus dem Kerker der Logik befreien will und den Zuschauern nach verschiedenen Anblickabenteuern führt. Ihre Handserie deutet auf die Stationen des Lebenslaufes.

Die Schichten der Raum und Zeit machen Netze und Streifen anschaulich und zwischen deren heben sich die ausgestreckten und geschlossenen Finger mit den aus der Vergangenheit geleihten Attributen mahnend hoch.

Die fallenden Vögel, die Krallen des Turmfalkens sind auf ihren Blättern die Boten der Zerstörung. Auf anderen Plätzen dienen diese Formen die Heiterkeit und karikieren die menschlichen Peinlichkeiten.

Ihre Tafelbilder dokumentieren eine kraftvolle Bildkonstruktion, eine stabile Formenordnung und deren spielhafte Auflösungen auch, im Interesse, sich immer pünktlicher auszudrücken.

Dr. Lajos Végvári
Professor für Kunstgeschichte

1.	Időtlenség	papír, tempera	50x50
2.	Lebegő idő	papír, tempera	53x46,5
3.	Tükröződés	papír, tempera	62x43,5
4.	Távolodó emlék	papír, tempera	64x45
5.	Vörös felhők	papír, tempera	45x65
6.	Hideg falak	papír, tempera	65x43
7.	Múltra tekintő idő	litográfia	60x43
8.	Ünnepi köszöntő	litográfia	47x59,5
9.	Emlékek között	papír, tempera	63x40
10.	Tűnő idő	papír, tempera	55x45
11.	Nosztalgia	papír, tempera	37x28
12.	Emlékmű	papír, tempera	38x27
13.	Emlék-tér	papír, ceruza	42x42
14.	Boldog idő I.	papír, ceruza	50x40
15.	Háború ellen I.	papír, cruza	45x32
16.	Háború ellen II.	papír, ceruza	40x33
17.	Háború ellen III.	papír, ceruza	49x32
18.	Háború ellen IV.	papír, cruza	47x31
19.	Háború ellen V.	papír, cruza	40x33
20.	Kezdet	papír, ceruza	37x27
21.	Születés	papír, ceruza	37x26,5
22.	Sors	papír, ceruza	37x26
23.	Életfa	papír, ceruza	37x27
24.	Vég	papír, ceruza	47x27
25.	Kegyelet	papír, ceruza	40x27
26.	Ajándék	olaj, vászon	50x40
27.	Álomtér	olaj, vászon	50x30
28.	Múlékony ábránd	olaj, vászon	65x50
29.	Ablakomnál	olaj, vszon	40x30
30.	Naplemente	olaj, vászon	50x40
31.	Ábránd	olaj, vászon	40x50
32.	Ünnepre várva	olaj, vászon	40x50
33.	Köszöntő	olaj, vászon	50x40

BARANYAI LEVENTE

MAGYAR HÍRLAP | 2005. DECEMBER 30., HÉTVÉ

29. oldal

FOTÓ: HARIS LÁSZLÓ

Hatás és tanulmány

KÖNYV

„Baranyai Levente festményei erős hatást gyakorolnak a közönségre" – ezzel a mondattal kezdődik Kurdy Fehér János baranyai festészetét bemutató Kontinentális áramlatok című könyve.

Ez az első mondat nemcsak a festészet, hanem en bloc a művészet és a néző (olvasó, hallgató) legalapvetőbb viszonyáról, a hatásról tesz kijelentést. A művek hatása alapvető meghatározója a sikernek, de hogy mitől, miért lesz egy mű hatásásos és erős, nehéz megmondani.

Kurdy Fehér János mégis erre tesz kísérletet, és sokrétű művészettörténeti vonatkozásokkal írja le Baranyai Levente művészetét. Az esszéből jól kiolvasható, hogy Baranyai festményei mindamellett, hogy hatalmas méretüknek, dús festék- és színvilágúknak köszönhetően impresszív hatásúak, intellektuálisan is megérintik a nézőt.

Számos értelmezői modellnek megfeleltethető a föld olykor térképszerű, madártávlatból történő bemutatása. Olyan nézői pozíciót kínálnak a képek, amely már önmagában is zavarba ejtő: városok, hegyek fölött lebegve nyerünk értelmezői távlatokat, másképpen: globális érzést. A föld nem pusztán kicsi lett, de bejárható is, föltérképezhető, vagyis olyan léptéket kapott, amellyel beleilleszkedik a megismerés eszközrendszerébe.

A könyv nagy erénye, hogy igyekszik visszaadni a lehetetlent, a festmények anyagszerűségét, s mindeközben a megértés lehetőségeit és irányait keresve, virtuális utazáson járjuk be a kultúrtörténet lényeges csomópontjait.

Az elméletek nem másról szólnak, mint hogy a művészeten keresztül megpróbáljuk megérteni magunkat, s egyben tágabb lakhelyünket, a földet. Ezen a ponton talál egymásra a könyv szerzője és a festőművész: a megértés, illetve a megismerés hajtotta örök keresésben.

Baranyai Levente műveiből két kiállítás is nyílt az elmúlt hetekben. A város peremén című január 27-ig látogatható a Dovin Galériában, míg a Frissek vagyunk, fiatalok, megnézzük a sivatagot tárlatot a Kiscelli Múzeumban láthatjuk február 4-ig.

PODMANICZKY SZILÁRD

Kurdy Fehér János: Kontinentális áramlatok
Dovin Galéria, 2006, 6500 forint

a Tamás, e-mail: kosa.tamas@magyarhirlap.hu

ık az ünneplés l jutott

jelent. Áprilisig nem is lesz megállás, májusban pedig jöhet a playoff.

– Érintettek lesznek?

– Ha egy hónappal ezelőtt kérdezte volna, akkor nehezebben válaszoltam volna. Akkor eléggé lent voltunk, és úgy tűnt, még a kiesés ellen is harcolhatunk, most viszont már inkább felfelé kacsingatunk.

– Nem utolsósorban az ön remek teljesítménye miatt: sorozatban négy mérkőzésen nem kapott gólt.

– Lehetett volna öt is, de a Feyenoord elleni mérkőzésünk utolsó percében, négy–nullánál Pothuizen haza akarta fejelni a labdát, ehelyett olyan gólt szerzett, hogy szurkolóként én is megtapsoltam volna. Zrikáltuk is, hogy ha rosszabbul céloz, közelebb lennénk a 693 perces klubrekordhoz, de most már kár számolgatni, a Heerenveen megállított bennünket.

– Ettől függetlenül például az Alkmaar elleni teljesítményt már senki sem veheti el a NEC-től, illetve Babos Gábortól. A felvételeken látszott, milyen önfeledten örülnek a döntetlennek, ön például a végén a szurkolók közé dobta a labdát.

– A Bredánál már előfordult velem egyszer hasonló eset, amikor a Waalwijk ellen kiharcoltuk az UEFA-kupa-indulást. Nem sokkal később jött egy levél az ellenféltől, hogy ki kell fizetni a labdát. A szurkolóra akarták terhelni, de természetesen én fizettem. Most lehet, hogy megint kapunk valami hasonló levelet, legfeljebb megint fizetek. Egy kapusnak ritkán jön össze minden, az Alkmaar elleni az ilyen ritka kilencven percek egyike volt. Megfogtam egy tizenegyest, több ziccert, az önfeledt boldogság pedig ezt hozta ki belőlem. **MA**

ITÖTT. Hiába volt ismerős a múltból x Suns irányítójának a dallasi környe- ıi a texasi városban. Dobott ugyan 24 t a mezőny legeredményesebbje, a 35 tolsó másodpercben a győztes kosarat , így a legutóbb a nagydöntőben elbu- t a liga élén. *(mh)* FOTÓ: REUTERS – LOUIS DE LUCA

Jebel Barkal (2005)

Fővárosi Képtár / Kiscelli Múzeum és a Dovin Galéria
meghívja Önt

BARANYAI LEVENTE

„Frissek vagyunk, fiatalok
Megnézzük a sivatagot"

című kiállítására

2006. december 21-én, csütörtökön 18 órára

Megnyitja:
Ágens és Kurdy Fehér János

A kiállítás megtekinthető:
2006. december 21-től 2007. február 4-ig
hétfő kivételével 10-16 óra között

nka
Nemzeti Kulturális Alap

Fővárosi Képtár / Kiscelli Múzeum, Templomtér 1037 Budapest, Kiscelli utca 108.
Megközelíthető a Kolosy térről a 165-ös autóbusszal tel./fax: 388-7817,
e-mail: fovarosikeptar@mail.btm.hu, http://www.btmfk.iif.hu

Fk.: dr. Bodó Sándor a BTM főigazgatója

BARANYAI LEVENTE kiállítása

„A város peremén"

2006. december 8 – 2007. január 27.

Vernissage
december 8-án pénteken 18-21 óráig

19:30-kor Kurdy Fehér János
Kontinentális áramlatok (Baranyai Levente festészetéről)
című könyvét bemutatja a szerző

Feri, legyen a Ferihegyen (2006)

DOVIN GALÉRIA
1052 Budapest, Galamb utca 6.
telefon / fax: 318-3673
www.dovingaleria.hu
info@dovingaleriua.hu
nyitva: keddtől péntekig 12-18 óráig
szombaton 11-14 óráig

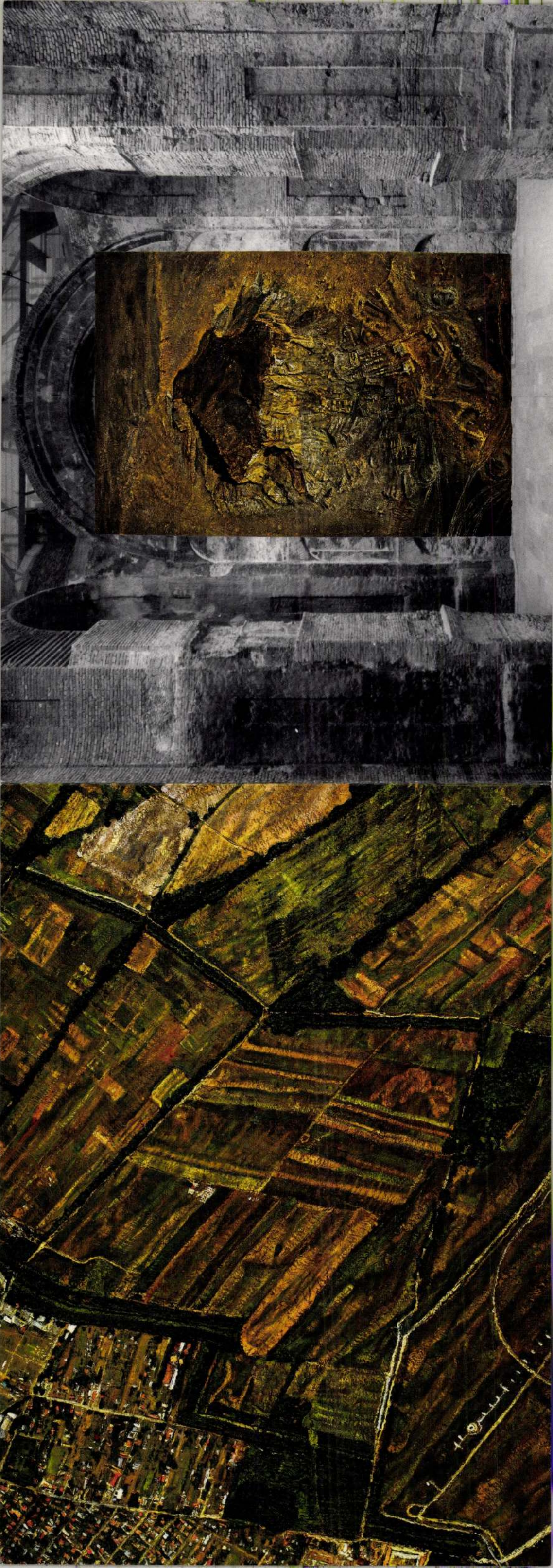

H. BARAKONYI KLÁRA · 1981

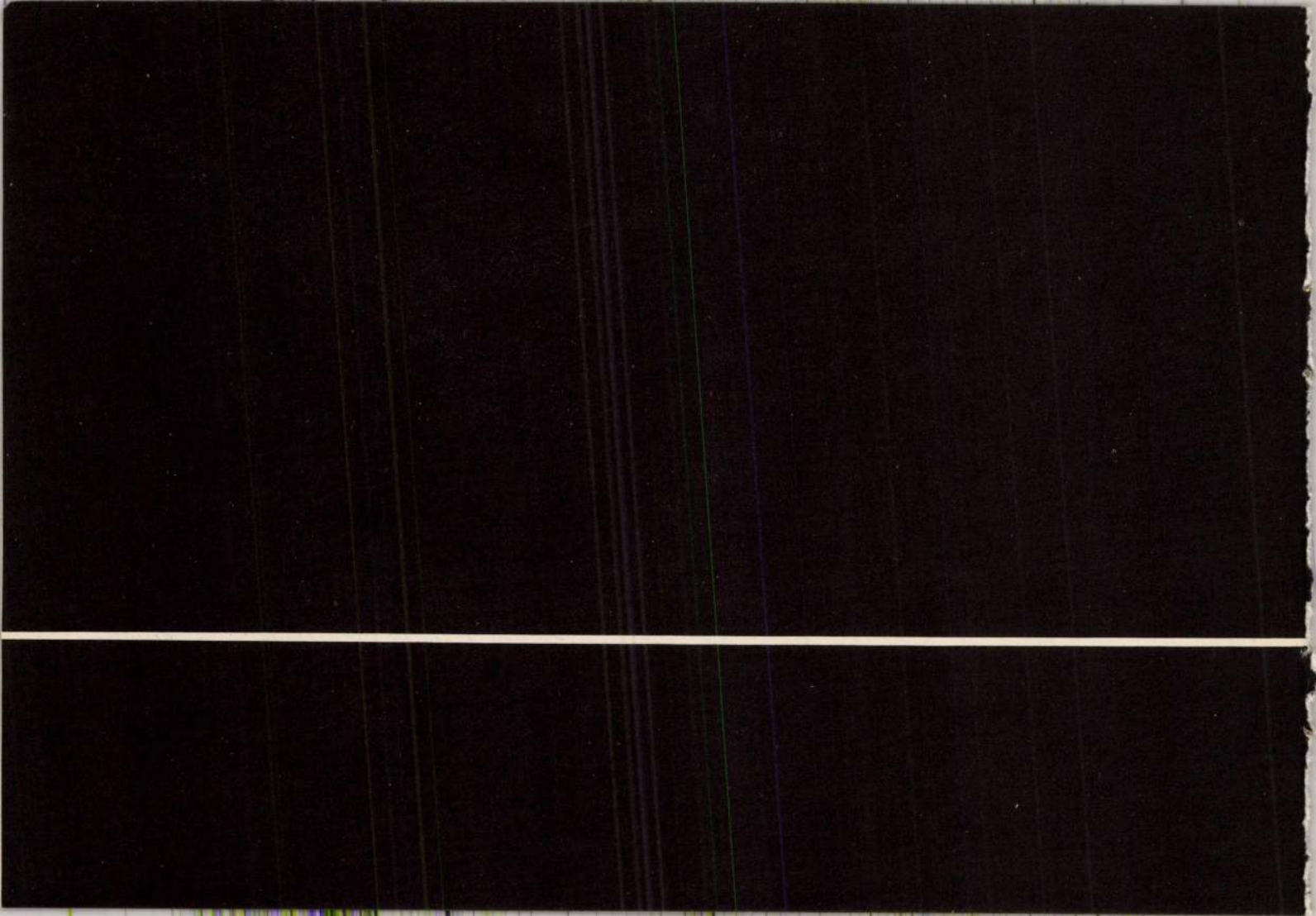

H. BARAKONYI KLÁRA
GRAFIKUSMŰVÉSZ
KIÁLLÍTÁSA

PÉCS, 1981. MÁJUS - JÚNIUS
PÉCSI GALÉRIA

H. BARAKONYI KLÁRA; H — 7623 PÉCS, MÁRTÍROK ÚTJA 42. TEL.: 23-316

1941-ben születtem Pécsett. A Tanárképző Főiskola rajztanári diplomája után a Magyar Képzőművészeti Főiskola Rendkívüli Rajztanárképző Tagozatán kaptam oklevelet. Jelenleg a Pollack Mihály Műszaki Főiskola Magasépítési Intézetének adjunktusa vagyok. Tagja vagyok a Művészeti Alapnak, valamint a Pécsi Grafikai Műhelynek.

Egyedi és sokszorosított grafikákat készítek, de foglalkoztat a festészet is. Szigorú időbeosztással élek, hogy a bennem élménnyé formálódott képeket a rajz és festészet sajátos nyelvén elmondhassam. Az általam készített képekkel szeretném a grafika fekete-fehérjében a néző által megeleveníteni a színt. A litográfia színességében felszínre hozni a valóság gazdagságát.

Egyéni kiállításaim: 1969. Csurgó; 1973. Pécs; 1976. Opole (Lengyelország); 1977. Grozsnyan (Jugoszlávia); Backa Topola (Jugoszlávia); 1978. Budapest, Nemzetközi Diákklub; 1979. Budapest, Paál László Terem.

1969 óta rendszeresen jelentkezem munkáimmal hazai és külföldi csoportos kiállításokon. 1971: Kaposvári Tavaszi Tárlat; 1974: Pécsi Grafikai Műhely kiállítása; 1975: VIII. Miskolci Grafikai Biennálé, Szabadkai Grafikai Triennálé, nemzetközi nőnap Szabadka, Backa Topolai Művésztelep Tárlata, Paczkow-i Művésztelep Tárlata; 1976: Pécsi Grafikai Műhely kiállítása, II. Dunántúli Tárlat, Paczkow-i Művésztelep Tárlata; 1977: Pécsi Képzőművészek kiállítása Szeged, Backa Topolai Művésztelep Tárlata; 1978: Magyar Grafika Budapest, Nemzeti Galéria, Baranya megyei Tárlat Pécs; 1979: Pécsi Grafikai Műhely kiállítása, X. Miskolci Grafikai Biennálé, Backa Topola Jubileumi Kiállítása; 1980: Baranya megyei Tárlat Pécs, Paczkow-i Művésztelep Tárlata, Lipcsei Grafikai Börze; 1981: Pécsi Grafikai Műhely kiállítása.

1969-ben a Somogy megyei Tanács képzőművészeti pályázatának I. díját nyertem.

Az alábbi művésztelepeken dolgoztam: Paczkow (Lengyelország) 1974, 1975, 1980. Backa Topola (Jugoszlávia) 1975, 1977. Grozsnyan (Jugoszlávia) 1977. Nagymaros 1977, 1979, 1980. Zsennye 1979. Krakkó 1978.

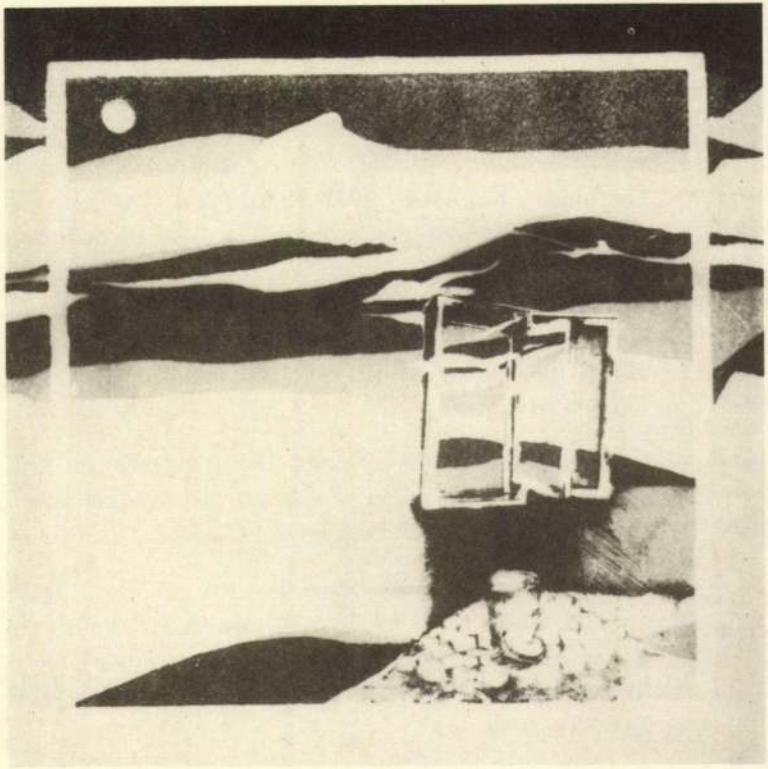

KLARA H. BARAKONYI. H — 7623 PÉCS, MÁRTÍROK ÚTJA 42. TEL.: 23-316

Born in Pécs in the year of 1941. After receiving a diploma of drawing teacher from Teacher Training College of Pécs she went right on and finished the Extraordinary Faculty of Drawing Teachers of the Hungarian College of Fine Arts. At present she is first assistant at the Mihály Pollack Technical College, Faculty of High Construction. She is a member of the Picture-Graphic Section of the Art Foundation as well as the Graphic Shop of Pécs.

She produces individual and multiplicable graphics and deals with paintings too. Her time schedule is very strict and thus it enables her to express the accumulated experiences in the unique language of drawings and paintings. Through her work she would like the onlooker to give life to the color in the blackness and whiteness of the graphic, and to bring the richness of reality to the surface in the colorness of lithography.

Her individual exhibitions: 1969 Csurgó, 1973 Pécs, Small Gallery, 1976 Opola (Poland), 1977 Groznjan (Yugoslavia), 1977 Backa Topola (Yugoslavia), 1978 Budapest, International Student Club, 1979 Budapest, László Paál Hall.

Since 1969 She has appeared with her work regularly at national and international group exhibitions.

Spring Exhibition of Kaposvár 1971. 8th National Graphic Biennale, Miskolc, 1975 10th National Graphic Biennale, Miskolc, 1979. 2nd Trans-Danubian Exhibition, Kaposvár, 1977 Hungarian Graphic, Budapest, 1978. Exhibition of the Country of Baranya, 1978, 1980. Graphic Triennale of Szabadka, 1975. International Women's Day, Szabadka, 1975. 40, 41, 47 Art Colony's Gallery of Topola, Bácskatopolya, 1975, 1977. 25th Anniversary Exhibition of the Art Colony of Topola, 1979.

Graphic Auction of Leipzig, Leipzig 1980. In 1969 she won the first price of the fine art contest sponsored by the Council of Somogy County.

She has worked at the following art colonies: Paczkow (Poland) 1974, 1975, 1980. Bácska Topola (Yugoslavia) 1975, 1977. Groznjan (Yugoslavia) 1977. Krakow (Poland) 1978. Nagymaros 1977, 1979, 1980. Zsennye 1979.

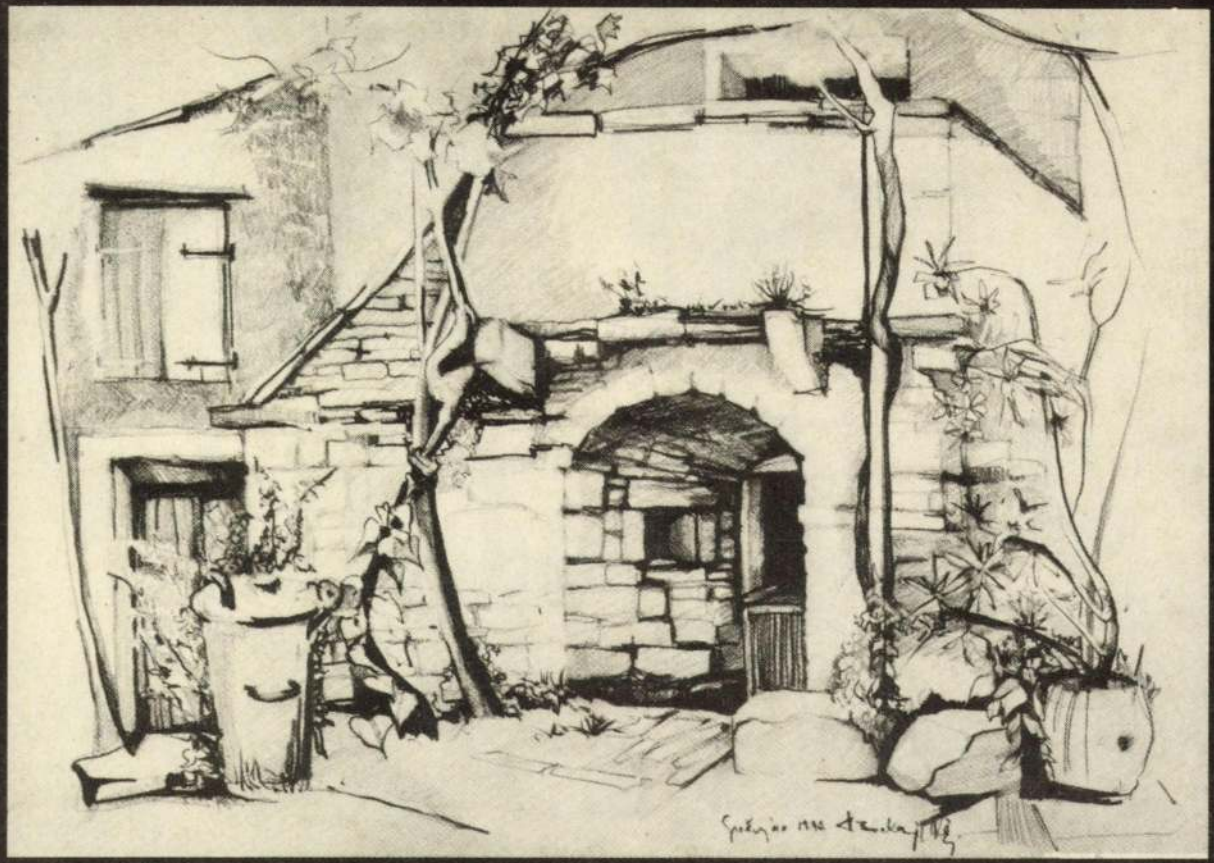

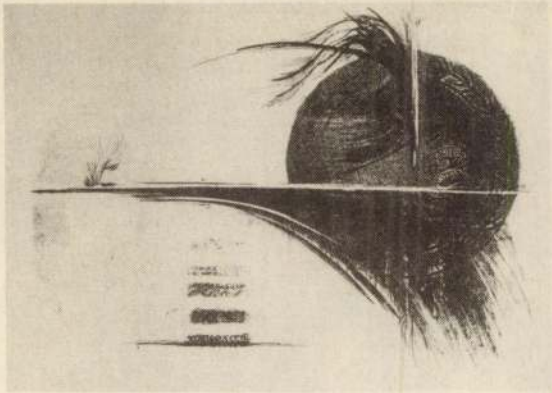

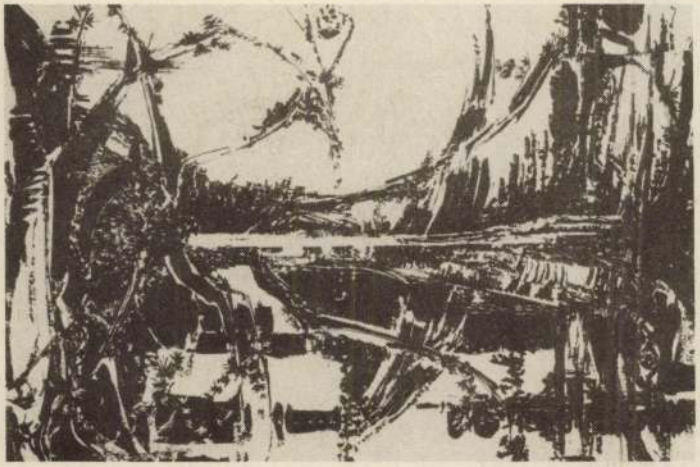

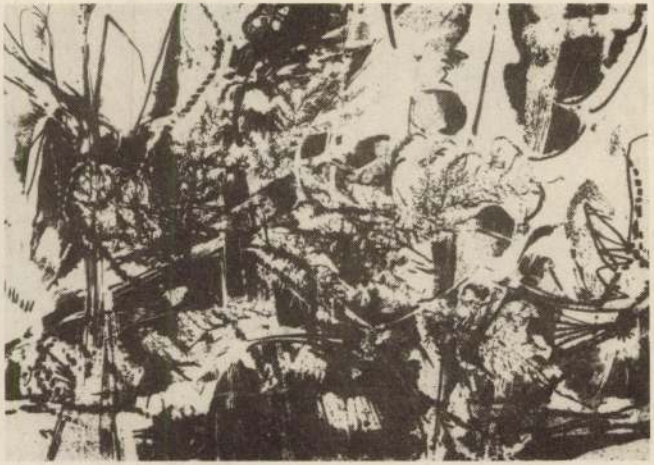

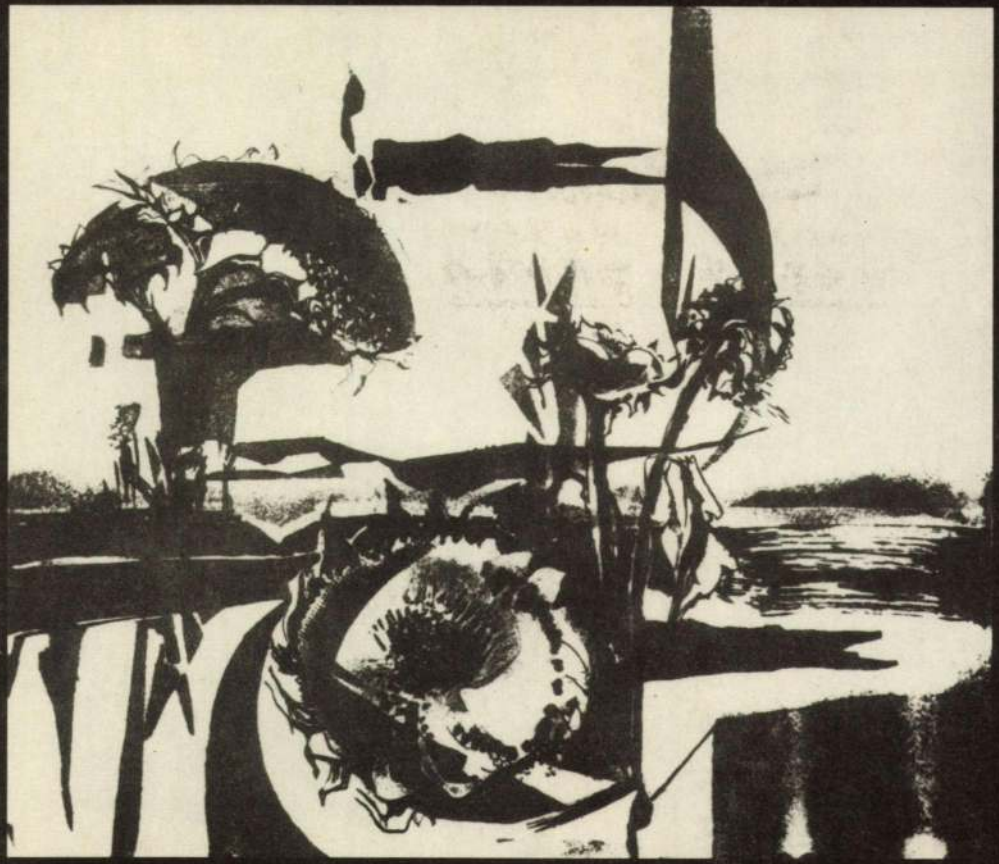

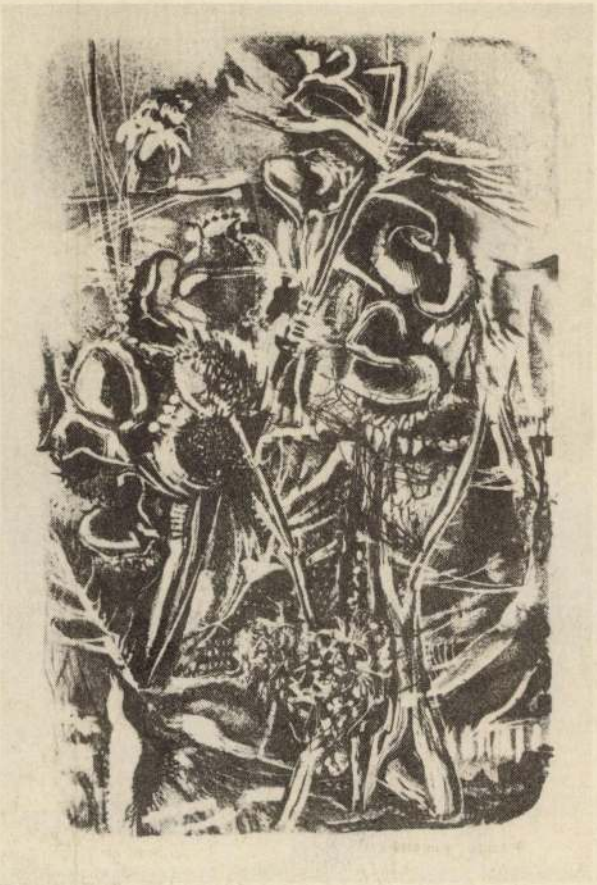

H. BARAKONYI KLÁRA KIÁLLÍTÁSA PÉCSI GALÉRIA — SZÍNHÁZ TÉR

1981. MÁJUS 15—JÚNIUS 7.

FOTÓK: KITTKÁNÉ BÓDI KATA, KEMÉNY MIKLÓS

F. K.: PINCZEHELYI SÁNDOR

81-1643 PÉCSI SZIKRA NYOMDA — F. V.: SZENDRŐI GYÖRGY

Biográfia

Pécsett születtem. A Pécsi Tanárképző Főiskola rajztanári oklevele után a Magyar Képzőművészeti Főiskolán kaptam diplomát 1969-ben. Mesteremnek mondhatom Sarkantyu Simont, Barcsay Jenőt és Végvári Lajost.

Jelenleg a pécsi Pollack Mihály Műszaki Főiskola Magasépítő Tanszékének adjunktusa vagyok.

A főiskola befejezése óta rendszeresen festek és rajzolok. Tagja vagyok a Magyar Képzőművészeti Alapnak és a Pécsi Grafikai Műhelynek.

Biographie

Ich bin in Pécs geboren. Nach der Beendung der Pécser Pedagogischen Hochschule habe ich im Jahre 1969 an der Ungarischen Hochschule für Kunst ein Diplom erworben.

Meine Meistern waren Simon Sarkantyu, Jenő Baracsy und Lajos Végvári.

Heutzutage bin ich Oberassistent der Pécser Mihály Pollack Technischen Hochschule am Lehrstuhl Hochbau.

Seit der Beendung der Hochschule male und zeichne ich regelmässig.

Ich bin Mitglied der Stiftung für Bildende Künste in Ungarn und der Pécser Graphischen Werkstatt.

Egyéni kiállítások / Individuelle Ausstellungen

Csurgó 1969., Pécs: 1973. (Kisgaléria), 1974. (Ságvári Műv. Ház.), 1981. (Pécsi Galéria), 1984. (POTE), Budapest: 1978. (Nemzetközi Diákklub), 1979. (Paál László terem), Kaposvár 1982. (Vaszary terem), Miskolc 1983. (Mini Galéria), Opole (Lengyelország), 1976. Grżnján (Jugoszlávia), 1977. Bácka Topola (Jugoszlávia), 1977. Miskolc 1987. (Nehézipari Egyetem), Komló 1987., Sásd 1987., Pécsvárad 1987.

Csoportos kiállításokból / Gruppenausstellungen

Kaposvári Tavaszi Tárlat 1971, Pécsi Grafikai Műhely 1974., 1976., 1979., 1981., 1983., Miskolci Grafikai Biennálé 1975., 1979., 1981., 1983., Szabadkai Grafikai Biennálé 1975., Dunántúli Tárlat 1976., 1982., 1984., Magyar Grafika 1978., Baranya megyei Tárlat 1977., 1980., 1982., Lipcsei Grafikai Börze 1980., Dél-dunántúli Tárlat 1983. (Boglárlelle), „Nyolcan Baranyából" Miskolc 1984., Babits Emlékkiállítás Szekszárd, Esztergom 1984., SZÜV. Országos Vándorkiállítás 1983–84., Baranyai Képzőművészek 1984. (Kisgaléria), Karácsonyi vásár Pécs 1982., 1983., 1984., 1985. Pécs – pécsi ecsettel Pécs (Ferenczy terem) 1987.

Művésztelepek / Plenair

Nagymaros, Zsenye, Baksa; Paczkow, Kraków, Kendezsin (Lengyelország); Szabadka, Bácka Topola, Groznján (Jugoszlávia).

H. Barakonyi Klára
grafikusművész
7623 Pécs
Mártirok ú. 42. XIII/2.

KNY. '88

H. BARAKONYI KLÁRA

grafikusművész

H. Barakonyi Klára műveinek egy része tempera technikával készül. Többszínű nyomatait, színes grafikáit a természeti motívum dekoratív sűrítése jellemzi. Nemcsak a motívumait egyszerűsíti, de a színeket is sajátosan áthangolja. Ennek a törekvésnek eredményeképp a valóságból ellesett formák puritán jelekké egyszerűsödnek. Fanyar, hideg koloritja keményen kiméri a teret, amelyben emberszimbólumai és velük egyenrangú redukált tárgyai káprázatként jelentkeznek. Olyanok ezek a képei mint az alvásból ébredt ember igyekezte, hogy megragadja és értelmezze a képzelet látomásainak szertefoszló elemeit.

A visszaemlékezés melankóliáját a tudat józansága varázsvesztett képekbe dermeszti.

A kiállított művek között látható ceruzarajzainak nagy része szériát alkot, tárgyias precizítással kezeket rajzol, mintha egy tudományos bemutatásra készülne (hogy hirtelen kirobbanó ellentétként a motívumokhoz kapcsolódó képzeteket kiszabadítsa a logika börtönéből), és különböző látványbeli kalandok felé vezeti a nézőt. Kézsorozata az életút állomásait, stációit is jelzik.

A tér- és időrétegeket hálók és foszlányok teszik szemléletessé, s ezek között nyújtott és zárt ujjak figyelmeztetően emelkednek a múltból kölcsönvett atributumokkal együtt.

Lapjain a hulló madarak, a vijjogó, karmot viselő vércsék, a pusztítás hírnökei, Másutt ezek a formák a derűt szolgálják, s emberi fonákságokat karikíroznak.

Táblaképei az erőteljes képszerkesztést, a stabil formarendet és ennek játékos feloldását is egyaránt dokumentálják, annak érdekében, hogy minél pontosabban tudja kifejezni önmagát.

Dr. Végvári Lajos
művészettörténész

Ein Teil der Werke von Klára H. Barakonyi entstehen durch Temperatechnik. Ihre mehrfarbigen Abdrücke, bunte Graphiken charakterisieren die dekorative Konzentrierung der Naturmotive. Nicht nur ihre Motive konzentriert sie, sondern die Farben werden bei ihr auch eigenartig umgeschrieben. Infolge deren Bestrebung werden die aus der Wirklichkeit abgelauschene Formen zu puritanen Zeichen vereinfacht. Ihr herbes, kaltes Kolorit messt den Raum hart aus, indem melden sich ihre Menschensymbolen und mit deren gleichwertigen, reduzierten Gegenständen als ein Trugbild. Diese Bilder von ihr sind so, als das Streben des vom Schlafen erwachten Menschen, der die zergangenen Elemente seiner Phantasievision ergreifen und erklären will. Die Melankolie der Erinnerung erstarrt die Nüchterkeit des Bewusstseins zu zauberverlorenen Bildern. Der grosse Teil der unter den ausgestellten Werken gezeigten Bleistiftzeichnungen bilden eine Serie. Mit sachlicher Prezisität zeichnet sie Hände, als wenn sie sich zu eine wissenschaftlichen Aufführung vorbereite, dass sie als plötzlich ausbrechender Gegenteil, die zu den Motiven gebundenen Vorstellungen aus dem Kerker der Logik befreien will und den Zuschauern nach verschiedenen Anblickabenteuern führt. Ihre Handserie deutet auf die Stationen des Lebenslaufes.

Die Schichten der Raum und Zeit machen Netze und Streifen anschaulich und zwischen deren heben sich die ausgestreckten und geschlossenen Finger mit den aus der Vergangenheit geleihten Attributen mahnend hoch.

Die fallenden Vögel, die Krallen des Turmfalkens sind auf ihren Blättern die Boten der Zerstörung. Auf anderen Plätzen dienen diese Formen die Heiterkeit und karikieren die menschlichen Peinlichkeiten.

Ihre Tafelbilder dokumentieren eine kraftvolle Bildkonstruktion, eine stabile Formenordnung und deren spielhafte Auflösungen auch, im Interesse, sich immer pünktlicher auszudrücken.

Dr. Lajos Végvári
Professor für Kunstgeschichte

1.	Időtlenség	papír, tempera	50x50
2.	Lebegő idő	papír, tempera	53x46,5
3.	Tükröződés	papír, tempera	62x43,5
4.	Távolodó emlék	papír, tempera	64x45
5.	Vörös felhők	papír, tempera	45x65
6.	Hideg falak	papír, tempera	65x43
7.	Múltra tekintő idő	litográfia	60x43
8.	Ünnepi köszöntő	litográfia	47x59,5
9.	Emlékek között	papír, tempera	63x40
10.	Tűnő idő	papír, tempera	55x45
11.	Nosztalgia	papír, tempera	37x28
12.	Emlékmű	papír, tempera	38x27
13.	Emlék-tér	papír, ceruza	42x42
14.	Boldog idő I.	papír, ceruza	50x40
15.	Háború ellen I.	papír, cruza	45x32
16.	Háború ellen II.	papír, ceruza	40x33
17.	Háború ellen III.	papír, ceruza	49x32
18.	Háború ellen IV.	papír, cruza	47x31
19.	Háború ellen V.	papír, cruza	40x33
20.	Kezdet	papír, ceruza	37x27
21.	Születés	papír, ceruza	37x26,5
22.	Sors	papír, ceruza	37x26
23.	Életfa	papír, ceruza	37x27
24.	Vég	papír, ceruza	47x27
25.	Kegyelet	papír, ceruza	40x27
26.	Ajándék	olaj, vászon	50x40
27.	Álomtér	olaj, vászon	50x30
28.	Múlékony ábránd	olaj, vászon	65x50
29.	Ablakomnál	olaj, vszon	40x30
30.	Naplemente	olaj, vászon	50x40
31.	Ábránd	olaj, vászon	40x50
32.	Ünnepre várva	olaj, vászon	40x50
33.	Köszöntő	olaj, vászon	50x40

Biográfia

Pécsett születtem. A Pécsi Tanárképző Főiskola rajztanári oklevele után a Magyar Képzőművészeti Főiskolán kaptam diplomát 1969-ben. Mesteremnek mondhatom Sarkantyu Simont, Barcsay Jenőt és Végvári Lajost.

Jelenleg a pécsi Pollack Mihály Műszaki Főiskola Magasépítő Tanszékének adjunktusa vagyok.

A főiskola befejezése óta rendszeresen festek és rajzolok. Tagja vagyok a Magyar Képzőművészeti Alapnak és a Pécsi Grafikai Műhelynek.

Biographie

Ich bin in Pécs geboren. Nach der Beendung der Pécser Pedagogischen Hochschule habe ich im Jahre 1969 an der Ungarischen Hochschule für Kunst ein Diplom erworben.

Meine Meistern waren Simon Sarkantyu, Jenő Baracsy und Lajos Végvári.

Heutzutage bin ich Oberassistent der Pécser Mihály Pollack Technischen Hochschule am Lehrstuhl Hochbau.

Seit der Beendung der Hochschule male und zeichne ich regelmässig.

Ich bin Mitglied der Stiftung für Bildende Künste in Ungarn und der Pécser Graphischen Werkstatt.

Egyéni kiállítások / Individuelle Ausstellungen

Csurgó 1969., Pécs: 1973. (Kisgaléria), 1974. (Ságvári Műv. Ház.), 1981. (Pécsi Galéria), 1984. (POTE), Budapest: 1978. (Nemzetközi Diákklub), 1979. (Paál László terem), Kaposvár 1982. (Vaszary terem), Miskolc 1983. (Mini Galéria), Opole (Lengyelország), 1976. Gržnján (Jugoszlávia), 1977. Bácka Topola (Jugoszlávia), 1977. Miskolc 1987. (Nehézipari Egyetem), Komló 1987., Sásd 1987., Pécsvárad 1987.

Csoportos kiállításokból / Gruppenausstellungen

Kaposvári Tavaszi Tárlat 1971, Pécsi Grafikai Műhely 1974., 1976., 1979., 1981., 1983., Miskolci Grafikai Biennálé 1975., 1979., 1981., 1983., Szabadkai Grafikai Biennálé 1975., Dunántúli Tárlat 1976., 1982., 1984., Magyar Grafika 1978., Baranya megyei Tárlat 1977., 1980., 1982., Lipcsei Grafikai Börze 1980., Dél-dunántúli Tárlat 1983. (Boglárlelle), „Nyolcan Baranyából" Miskolc 1984., Babits Emlékkiállítás Szekszárd, Esztergom 1984., SZÜV. Országos Vándorkiállítás 1983–84., Baranyai Képzőművészek 1984. (Kisgaléria), Karácsonyi vásár Pécs 1982., 1983., 1984., 1985. Pécs – pécsi ecsettel Pécs (Ferenczy terem) 1987.

Művésztelepek / Plenair

Nagymaros, Zsenye, Baksa; Paczkow, Kraków, Kendezsin (Lengyelország); Szabadka, Bácka Topola, Groznján (Jugoszlávia).

H. Barakonyi Klára
grafikusművész
7623 Pécs
Mártírok ú. 42. XIII/2.

KNY. '88

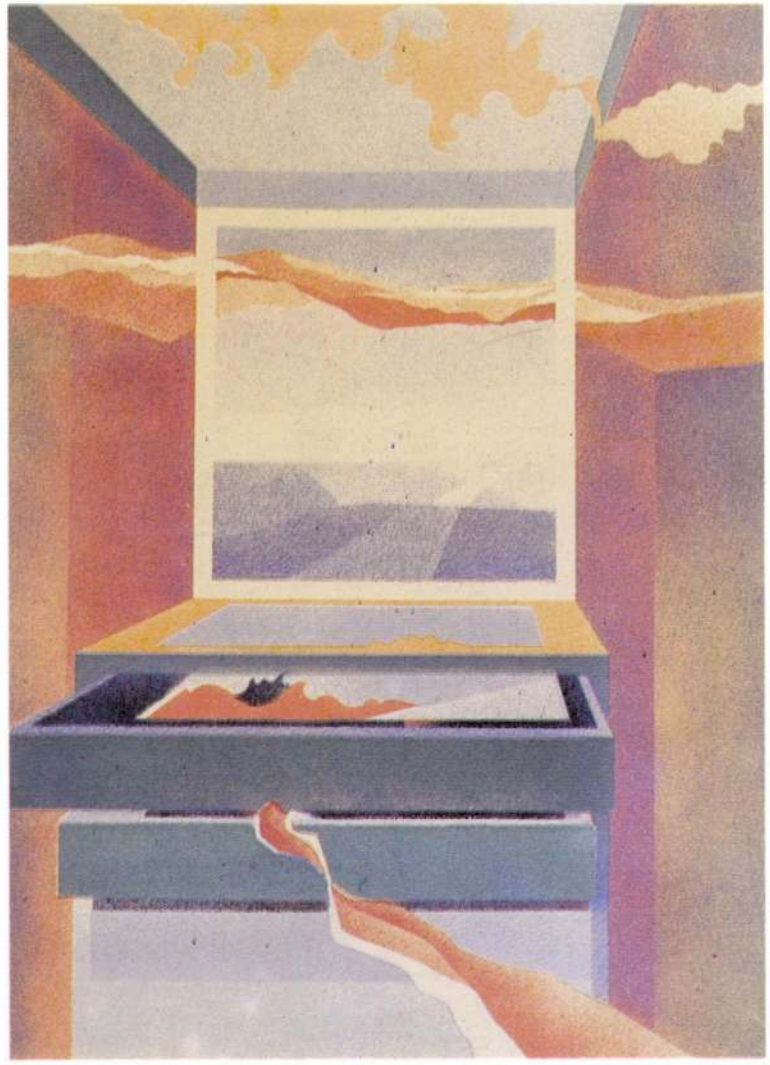

H. BARAKONYI KLÁRA

grafikusművész

H. Barakonyi Klára műveinek egy része tempera technikával készül. Többszínű nyomatait, színes grafikáit a természeti motívum dekoratív sűrítése jellemzi. Nemcsak a motívumait egyszerűsíti, de a színeket is sajátosan áthangolja. Ennek a törekvésnek eredményeképp a valóságból ellesett formák puritán jelekké egyszerűsödnek. Fanyar, hideg koloritja keményen kiméri a teret, amelyben emberszimbólumai és velük egyenrangú redukált tárgyai káprázatként jelentkeznek. Olyanok ezek a képei mint az alvásból ébredt ember igyekezte, hogy megragadja és értelmezze a képzelet látomásainak szertefoszló elemeit.

A visszaemlékezés melankóliáját a tudat józansága varázsvesztett képekbe dermeszti.

A kiállított művek között látható ceruzarajzainak nagy része szériát alkot, tárgyias precizítással kezeket rajzol, mintha egy tudományos bemutatásra készülne (hogy hirtelen kirobbanó ellentétként a motívumokhoz kapcsolódó képzeteket kiszabadítsa a logika börtönéből), és különböző látványbeli kalandok felé vezeti a nézőt. Kézsorozata az életút állomásait, stációit is jelzik.

A tér- és időrétegeket hálók és foszlányok teszik szemléletessé, s ezek között nyújtott és zárt ujjak figyelmeztetően emelkednek a múltból kölcsönvett atributumokkal együtt.

Lapjain a hulló madarak, a vijjogó, karmot viselő vércsék, a pusztítás hírnökei, Másutt ezek a formák a derűt szolgálják, s emberi fonákságokat karikíroznak.

Táblaképei az erőteljes képszerkesztést, a stabil formarendet és ennek játékos feloldását is egyaránt dokumentálják, annak érdekében, hogy minél pontosabban tudja kifejezni önmagát.

Dr. Végvári Lajos
művészettörténész

Ein Teil der Werke von Klára H. Barakonyi entstehen durch Temperatechnik. Ihre mehrfarbigen Abdrücke, bunte Graphiken charakterisieren die dekorative Konzentrierung der Naturmotive. Nicht nur ihre Motive konzentriert sie, sondern die Farben werden bei ihr auch eigenartig umgeschrieben. Infolge deren Bestrebung werden die aus der Wirklichkeit abgelauschene Formen zu puritanen Zeichen vereinfacht. Ihr herbes, kaltes Kolorit messt den Raum hart aus, indem melden sich ihre Menschensymbolen und mit deren gleichwertigen, reduzierten Gegenständen als ein Trugbild. Diese Bilder von ihr sind so, als das Streben des vom Schlafen erwachten Menschen, der die zergangenen Elemente seiner Phantasievision ergreifen und erklären will. Die Melankolie der Erinnerung erstarrt die Nüchterkeit des Bewusstseins zu zauberverlorenen Bildern. Der grosse Teil der unter den ausgestellten Werken gezeigten Bleistiftzeichnungen bilden eine Serie. Mit sachlicher Prezisität zeichnet sie Hände, als wenn sie sich zu eine wissenschaftlichen Aufführung vorbereite, dass sie als plötzlich ausbrechender Gegenteil, die zu den Motiven gebundenen Vorstellungen aus dem Kerker der Logik befreien will und den Zuschauern nach verschiedenen Anblickabenteuern führt. Ihre Handserie deutet auf die Stationen des Lebenslaufes.

Die Schichten der Raum und Zeit machen Netze und Streifen anschaulich und zwischen deren heben sich die ausgestreckten und geschlossenen Finger mit den aus der Vergangenheit geleihten Attributen mahnend hoch.

Die fallenden Vögel, die Krallen des Turmfalkens sind auf ihren Blättern die Boten der Zerstörung. Auf anderen Plätzen dienen diese Formen die Heiterkeit und karikieren die menschlichen Peinlichkeiten.

Ihre Tafelbilder dokumentieren eine kraftvolle Bildkonstruktion, eine stabile Formenordnung und deren spielhafte Auflösungen auch, im Interesse, sich immer pünktlicher auszudrücken.

Dr. Lajos Végvári
Professor für Kunstgeschichte

1.	Időtlenség	papír, tempera	50x50
2.	Lebegő idő	papír, tempera	53x46,5
3.	Tükröződés	papír, tempera	62x43,5
4.	Távolodó emlék	papír, tempera	64x45
5.	Vörös felhők	papír, tempera	45x65
6.	Hideg falak	papír, tempera	65x43
7.	Múltra tekintő idő	litográfia	60x43
8.	Ünnepi köszöntő	litográfia	47x59,5
9.	Emlékek között	papír, tempera	63x40
10.	Tűnő idő	papír, tempera	55x45
11.	Nosztalgia	papír, tempera	37x28
12.	Emlékmű	papír, tempera	38x27
13.	Emlék-tér	papír, ceruza	42x42
14.	Boldog idő I.	papír, ceruza	50x40
15.	Háború ellen I.	papír, cruza	45x32
16.	Háború ellen II.	papír, ceruza	40x33
17.	Háború ellen III.	papír, ceruza	49x32
18.	Háború ellen IV.	papír, cruza	47x31
19.	Háború ellen V.	papír, cruza	40x33
20.	Kezdet	papír, ceruza	37x27
21.	Születés	papír, ceruza	37x26,5
22.	Sors	papír, ceruza	37x26
23.	Életfa	papír, ceruza	37x27
24.	Vég	papír, ceruza	47x27
25.	Kegyelet	papír, ceruza	40x27
26.	Ajándék	olaj, vászon	50x40
27.	Álomtér	olaj, vászon	50x30
28.	Múlékony ábránd	olaj, vászon	65x50
29.	Ablakomnál	olaj, vszon	40x30
30.	Naplemente	olaj, vászon	50x40
31.	Ábránd	olaj, vászon	40x50
32.	Ünnepre várva	olaj, vászon	40x50
33.	Köszöntő	olaj, vászon	50x40

H. Bakonyi Klára

Magyar Iparművészeti Múzeum
Grafikai Gyűjtemény
141.1.

H. Barakonyi Klára, festő

d. Illés Terézia

– Krónika

Borító 3.

Jelenkor, Pécs, 1982. nov.

XXV/10

H. Bazsalovszky Klára

Müve szerepel a Magyar Grafika 1978.
c.kiállitáson

Magyar Nemzeti Galéria,1979.február

-katalógus a könyvtárban -

Halhajó, 1993
tűzzománc, m.: 80 cm

A Pécsi Galéria
tisztelettel meghívja
H. BARAKONYI KLÁRA
grafikusművész
kiállításának megnyitására
a Pécsi Kisgalériába
(Szent István tér 4.)
1994. február 10-én, csütörtökön
délután 5 órára

Megnyitja:
BÜKKÖSDI LÁSZLÓ,
az MTV Pécsi Körzeti Televízió főrendezője
Közreműködik
a BARBAKÁN FÚVÓSÖTÖS
Bizse Ágnes – fuvola
Sávai László – oboa
Légrádi István – klarinét
Herkay Ágnes – fagott
Németh Tamás – kürt

A kiállítás megtekinthető március 6-ig, naponta 12–18 óráig, szombaton 10–18 óráig, kedd szünnap

PÉCSI GALÉRIA • H-7601 Pécs • Pf.: 162 • Tel./fax: (72)315-623

Lóska Lajos
művészettörténész
Budapest
Felsőzöldmáli u. 61-65.
1025

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1977 JAN 23
DUNÁNTÚLI NAPLÓ

H. Barakonyi Klára

1021

H. Barakonyi Klára: Paczkow plainaier

mé-
A
sza-
alat
nnal
gal-
yilás
tel-
kez-

Megyei Gyerm
és a megye eg
Felnőtt belgy
szet: Traum
sz. Klinika.
sek: Honvéd
nya- és agysé
sebészet. Feln
szet: POTE Fü
nika.
SOS-ÉLET tel
vószáma: 12-3
reggel 7 óráig.

volt, virított a kopa
— istenem, milyen furcsa— itt
balra mellettem egy intelligens
arcú fiatalember kuksolt, szem-
üveget viselt, s ahogy odanyúlt
a szemüveg nyergéhez, ahogy
megigazította, ahogy belenézett az előtte fekvő ősi papír-
apokba, ahogy megnyalta az
ajkát — mindennek inkább
nézhette volna az ember, sem-
mint lámanövendéknek 1974-
ben Ázsia közepén ...

Kievickéltünk a tömegből,
nazaballagtunk és elfogyasz-
ottuk szerény vasárnapi ebé-
dünket, de közben furcsán el-
sötétült az ablak — vajon mi
történt?

Esett a hó. A tér perceken
belül tele lett gyerekkel, az
egekig szállt az ujjongás. A
szél szakadatlanul fújt, s az
apró morzsákban hullott, köny-
nyű havat úgy hordta, mint a
port. Nemsokára elhordta, fel-
szívta, eltüntette mindet —
ahogy a későbbi havaknak is

✦ LONDON: A London *melletti St. Albans bírósága kétszáz font pénzbírság megfizetésére és új gépkocsivezetői vizsga letételére kötelezte a 25 éves Michael Newmant, miután az beismerte, hogy gépkocsijával két ízben kísérelt meg öngyilkosságot. Newman a napokban kocsiját egy szembejövő személyautónak vezette, de csak kisebb sérüléseket szenvedett. Másnap egy gyorsforgalmi útra hajtott be a nagy iramban közeledő gépkocsisor elé, de a kocsik kikerülték autóját. Newmant a perköltségek megfizetésére is kötelezte a bíróság.*

✦ WASHINGTON: Walter Mondale amerikai alelnök vasárnap tíznapos útra indul, hogy tájékoztassa a vezető tőkés országokat az úi washina-

H. Barakonyi Klára, grafikus

Másodízben nyílt meg dec. 2-án a Pécsi Grafikai Műhely kiállítása, hogy alkalmat adjon a fiatal művészek műhelyében végzett közös munkájának bemutatására.

Prokopp László: a Pécsi Grafikai Műhely kiállítása.

Dunántúli Napló, 1976. dec. 3.

Это
не я
под

H. BARAKONYI KLÁRA

képzőművész

1996. május 16., csütörtök

Dunántúli napló

Ma

Szeretettel köszöntjük névnapjuk alkalmából
Mózes, Botond
nevű kedves olvasóinkat.

A Nap kél 5.03, nyugszik 20.18 órakor
Hírek, tudósítások, események közölhetők
10-től 12 óráig a 210-053-as telefonszámon.

Hírszerkesztő: Csuti János

Ma 9-11 óráig panaszügyekben fogad, és
a 215-000-es számon hívható: dr. Dunai Imréné

Szerkesztőségi hír- és panaszügyeletes 16-tól 19 óráig
a 215-000-es számon: Csuti János

„Szarvasmadár" címmel H. Barakonyi Klára képzőművészeti kiállítása látható Pécsett, a Műhelygalériában. A tárlatot, amely június 8-ig látogatható, Gárdonyi Tamás újságíró és Nagy Imre irodalomtörténész nyitotta meg.

Pécsi keresztény értelmiségi fórum

A pécsi keresztény értelmiségi fórum keretében május 17-én, pénteken 17 órai kezdettel A Bolyaiaktól Wigner Jenőig címmel tartanak összejövetelt a Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziumának dísztermében. A rendezvényt a Hittudományi Főiskola szervezi, s előadóként részt vesz dr. Torro Tibor, temesvári egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja.

Gyerekek jönnének Kárpát-Ukrajnából

Negyvenöt 7-14 éves kárpát-ukrajnai gyerek két pedagógus kíséretében szeretne júliusban vagy augusztusban két hétre nyaralni jönni Magyarországra. Az utazásukat Baranyában szervezők kérik, hogy akik vendégül tudnának közülük gyerek(ek)et látni, jelentkezzenek az esti órákban a pécsi 317-689-es vagy a beremendi 447-465-ös telefonszámon.

Kerékpárosok Pünkösdje

A Pécsi Túrakerékpáros és Környezetvédő Klub az elmúlt évek hagyományaihoz híven az idén is megrendezi a pünkösdhétfői kerékpáros találkozót Pécsváradon, melyre szeretettel meghívja a környék minden kerékpárosát. Találkozás a várban, május 27-én délben. A találkozóra kerékpártúra indul Pécsről a 48-as térről reggel 9 órakor. Az útvonal: Bogád-Romonya-Berkesd-Szilágy-Pécsvárad

A gyakorlat részeként a gyerekek m

Az óvodások a vérkeringéssel

A szívnel

– Arról mi lemondtunk, hogy állatok szívét boncoltassuk fel a gyerekekkel, bár az Amerikai Egyesült Államokban így ismertetik meg az óvodásokat a szív működésével. Mi megelégedtünk azzal, hogy egy maketten vehetnek a kezükbe – mutatta be lapunknak *Kretz Jánosné* , a pécsi Enyezd utcai II-es óvoda óvónője azt az amerikai egészségvédelmi programot, melyet kísérleti jelleggel az ország 31 óvodájában végeztek el. A hathetes program részeként a pécsi óvoda „Lila" csoportjában a gyerek megismerték a szív működési elvét, az egészséges táplálkozás alapjait és a testedzés helyes módját.

– A gyerekek megtanulták, hol van a szívük, meghallgatták

H. BARAKONYI KLÁRA - képzőművész

Dunaújvárosi Napló

A rajztól a tűzzománcig

H. Barakonyi Klára a képzőművészet több ágát is műveli. Rajzai és akvarelljei mellett olajképeket fest, tűzzománcot készít. Néhány hét múlva nyílik újabb önálló kiállítása Pécsett.

– Május 15-én, a Műhelygalériában tűzzománcot, egy-két tiffany üvegképet, színes ceruzarajzokat, akvarelleket állítok ki. Mindez egy témára szerveződik, egy általam kitalált szarvasmadárra, amely két ősi magyar motívum, a szarvas és a madár egyesítéséből jött létre. Korábban is egy-egy téma érdekelt, mint például a kezem, amelyet mindenféle formában és módon megjelenítettem, sőt, ebből album is készült.

– Sokféle technikát használ.

– Ezek ugyan különbözőek, de mégis sok közük van egymáshoz. A képzőművészet alapja a rajz, a ceruza, tus, ecset, a sokszorosító grafika, mint például a litográfia. Ezeknél azonban nemcsak a vonal és a pont, hanem a folt is megjelenhet, s akkor már ott vagyunk a festészetnél, ahol fontosak a színek, miként a tűzzománc esetében is.

– Mióta foglalkozik tűzzománccal?

– 1989-ben meghívást kaptam a Kecskeméti Zománcművészeti Alkotóműhelybe, ahová olyan művészeket hívtak, akik egyébként nem foglalkoztak korábban ezzel. Engem különösen az ékszerzománc bűvölt el, öt éven keresztül ismerkedtem vele. De ezzel az anyaggal lehet festeni fémfelületeket, létre lehet hozni azsúr zománcot, amelyen át lehet látni, s mindezeket különböző anyagokkal lehet kombinálni. Én például az utóbbi időben azzal az áttetsző tiffany üveggel „házasítottam", amelyet a szecesszió használt.

– Ezek a munkák már a képzőművészet és az iparművészet határterületein mozognak.

– Nem ritka, hogy valaki festőnek vagy grafikusnak készül, aztán belekóstol más területekbe. Én egyébként előző életemben, az 1600-as években Eszéken, mint bronzműves tevékenykedtem. Így aztán nem véletlen, hogy ismerősnek tűnt a fémmel való találkozás.

– Kik voltak önre hatással pályája során?

– Voltaképpen későn kezdtem el a képzőművészettel foglalkozni. A tanárképzőre biológia-földrajz szakra jelentkeztem, s miután kiderült, hogy harmadik szakot is kell választani, a rajzot választottam. De csak azért, mert a testneveléshez nem volt felszerelésem. *Kelle Sándor* és *Platthy György* voltak a tanáraim. Platthy aztán javasolta a Képzőművészeti Főiskolát. Felvettek, s ott *Barcsay* volt az egyik meghatározó egyéniség számomra, majd itt Pécsett a Grafikai Műhelyben *Bizse János*. De tőlük inkább csak az alkotói módszert vettem át, úgy érzem van egyéni kifejezésmódom mind a technikákat, mind pedig a világképet tekintve.

– Változott-e a művészi felfogása az elmúlt esztendőkben?

– Az ember él egy világban, melynek változásai hatással vannak rá, s idővel másképp éli meg a dolgokat. Ez megjelenik a munkákban, a témaválasztásban és a kifejezésmódban is. Talán fegyelmezettebben, tudatosabban, igényesebben és precízebben formálom meg dolgaimat, mint korábban, de nagyobb érzelmi töltéssel.

Dr. Barakonyi Klára képzőművész FOTÓ: LÖFFLER GÁBOR

– Hogyan él ebben a megváltozott világban?

– Sohasem voltam szabadúszó, mindig tanítottam. Ma is tanítok, s bár nem vet fel a pénz, a minimális anyagi biztonságot megadja. Magán rajziskolám van, amelyet *Pandúr Józseffel* együtt csinálunk, s ahol diákok és felnőttek a klasszikus rajziskola szabályai szerint négy féléves kurzuson vesznek részt. Ezen túl vezetem a Városi Alkotóműhelyt, ahol főleg felnőtteknek tanítom a tűzzománcot.

Cseri László

A buszbérleteket, vonaljegyeket is hamisítják

Új intézkedések a bliccelők ellen

Miután a színes fénymásolási technika évről évre tökéletesedik, nem csoda, hogy a hamis papírpénzek mellett más „áltermékek" is megjelennek a forgalomban. A Pécsi Tömegközlekedési Rt. a tavalyi és idei „lefülelésekből" kiindulva most látta elérkezettnek az időt, hogy lépéseket tegyen a hamis bérletekkel és vonaljegyekkel bliccelők kiszűrésére.

Az új intézkedésekről *Kóczián Lőrinc*, az rt. ügyvezető igazgatója és *Bata László* forgalmi és termelési igazgatóhelyettes tájékoztatta lapunkat. Egyelőre nem tudják, hogy a forgalomcsökkenés és a hamisítványok elterjedése milyen arányban játszik szerepet abban, hogy pénztáraik kevesebb bérletet adnak el (erre a márciusban végzett utasszámlálás adatai adnak majd választ); annyi bizonyos, hogy a bevétel kiesésben a csalások egyre nagyobb súllyal esnek latba.

A hamis bérlet áprilistól egyszerű ránézéssel is megállapítható: az eredetin ugyanis UV-festékcsík van, amit a fénymásolók nem tudnak azonos színminőségben visszaadni. A hónapot jelölő számokat havonta más-más színnel bélyegzik, az év második felétől pedig hologram is kerül a bérletekre. A hamisítvánnyal utazók ellen feljelentést tesz az rt., ezért kérik utasaikat, hogy kizárólag pénztáraikban vásárolják meg bérleteiket.

Napközben is csak az első ajtón lehet felszállni? FOTÓ: TÓTH

Szigorítják az ellenőrzéseket, emellett május 1-jétől a végállomásokon és a fordulóknál napközben is csak az első ajtónál szállhatnak fel az utasok. Az rt. reméli, ezek a változtatások elegendőek lesznek ahhoz, hogy az illegális utazókat kiszűrjék, s nem kell a bérletek előállításában hatékonyabb, de drágább védelmi technikát bevetni. Ha mégis szükség lesz rá, a többlet költségeket az utazóközönségre tudják csak hárítani. Vagy más városokhoz hasonlóan Pécsett is bevezetik a napközbeni, első ajtón történő fölszállást. **V. G.**

A Magyarok Világszövetsége Baranyában

„... amit erő és hatalom elvesz, azt az idő és a kedvező szerencse visszahozhatják, de amitől a nemzet, félve a szenvedésektől önként lemond, annak visszaszerzése nehéz és fölöttébb kétséges."

Deák Ferenc e gondolata a mottója annak a kiadványnak, amely a Magyarok Világszövetségét hivatott bemutatni. Mint pártoktól és kormányoktól független társadalmi szervezetet, amelynek a tagjai a világ magyarok kapcsolatait, őrizni és erősíteni a nemzeti tudatot. A világszövetség feladatának tekinti a magyarság érdekvédelmét, a magyar nyelv és az egyetemes magyar kultúra ápolását.

Eközben különös felelősséget óhajt fölvállalni az ország határain túli, őshonos vagy szórványban, emigrációban élő mintegy ötmilliós magyar népességért. Természetesen együttműködésre törekedve határon túli magyar politikai pártokkal és nemzetiségi szervezetekkel.

Nos, mindez elöljáróban egy hétfői baranyai esemény beharangozója lenne. Ugyanis a Magyarok Világszövetségének az ország majdnem minden megyéjében van helyi szervezete, s ha igaz, hétfőtől megyénkben is lesz. Az összejövetel helyszínéül méltóbb helyet nem is választhattak, mint a pécsváradi vár tanácstermét, ahová 16 órára várnak minden

H. BARAKONYI KLÁRA

1996. 05. 15-én kiállítása
nyílik a pécsi Művelődési Házban

Új Dunántúli Napló 1996. 05. 11.

H. BARAKONYI KLÁRA · 1981

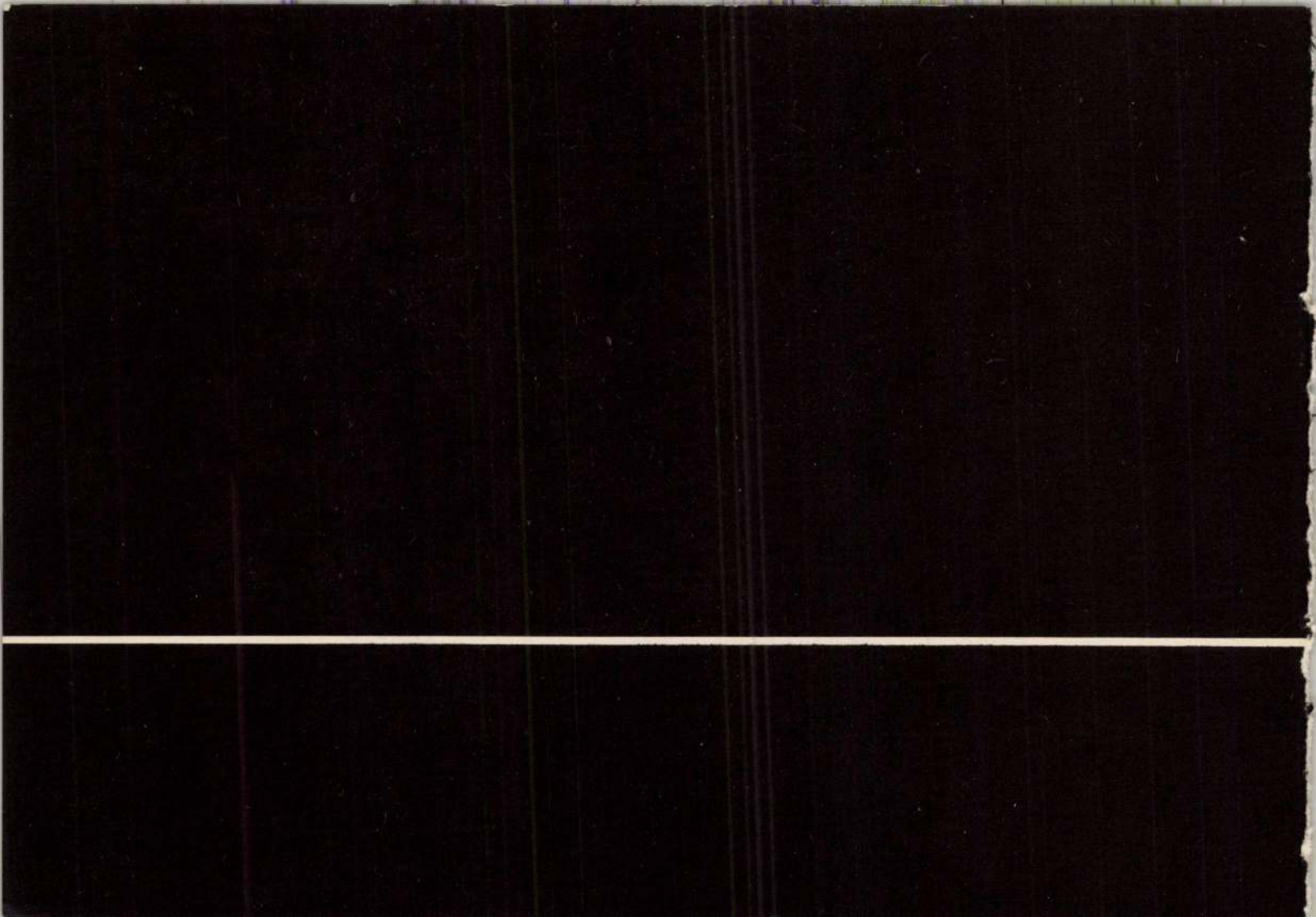

H. BARAKONYI KLÁRA
GRAFIKUSMŰVÉSZ
KIÁLLÍTÁSA

PÉCS, 1981. MÁJUS - JÚNIUS
PÉCSI GALÉRIA

H. BARAKONYI KLÁRA; H — 7623 PÉCS, MÁRTÍROK ÚTJA 42. TEL.: 23-316

1941-ben születtem Pécsett. A Tanárképző Főiskola rajztanári diplomája után a Magyar Képzőművészeti Főiskola Rendkívüli Rajztanárképző Tagozatán kaptam oklevelet. Jelenleg a Pollack Mihály Műszaki Főiskola Magasépítési Intézetének adjunktusa vagyok. Tagja vagyok a Művészeti Alapnak, valamint a Pécsi Grafikai Műhelynek.

Egyedi és sokszorosított grafikákat készítek, de foglalkoztat a festészet is. Szigorú időbeosztással élek, hogy a bennem élménnyé formálódott képeket a rajz és festészet sajátos nyelvén elmondhassam. Az általam készített képekkel szeretném a grafika fekete-fehérjében a néző által megeleveníteni a színt. A litográfia színességében felszínre hozni a valóság gazdagságát.

Egyéni kiállításaim: 1969. Csurgó; 1973. Pécs; 1976. Opole (Lengyelország); 1977. Grozsnyan (Jugoszlávia); Backa Topola (Jugoszlávia); 1978. Budapest, Nemzetközi Diákklub; 1979. Budapest, Paál László Terem.

1969 óta rendszeresen jelentkezem munkáimmal hazai és külföldi csoportos kiállításokon. 1971: Kaposvári Tavaszi Tárlat; 1974: Pécsi Grafikai Műhely kiállítása; 1975: VIII. Miskolci Grafikai Biennálé, Szabadkai Grafikai Triennálé, nemzetközi nőnap Szabadka, Backa Topolai Művésztelep Tárlata, Paczkow-i Művésztelep Tárlata; 1976: Pécsi Grafikai Műhely kiállítása, II. Dunántúli Tárlat, Paczkow-i Művésztelep Tárlata; 1977: Pécsi Képzőművészek kiállítása Szeged, Backa Topolai Művésztelep Tárlata; 1978: Magyar Grafika Budapest, Nemzeti Galéria, Baranya megyei Tárlat Pécs; 1979: Pécsi Grafikai Műhely kiállítása, X. Miskolci Grafikai Biennálé, Backa Topola Jubileumi Kiállítása; 1980: Baranya megyei Tárlat Pécs, Paczkow-i Művésztelep Tárlata, Lipcsei Grafikai Börze; 1981: Pécsi Grafikai Műhely kiállítása.

1969-ben a Somogy megyei Tanács képzőművészeti pályázatának I. díját nyertem.

Az alábbi művésztelepeken dolgoztam: Paczkow (Lengyelország) 1974, 1975, 1980. Backa Topola (Jugoszlávia) 1975, 1977. Grozsnyan (Jugoszlávia) 1977. Nagymaros 1977, 1979, 1980. Zsennye 1979. Krakkó 1978.

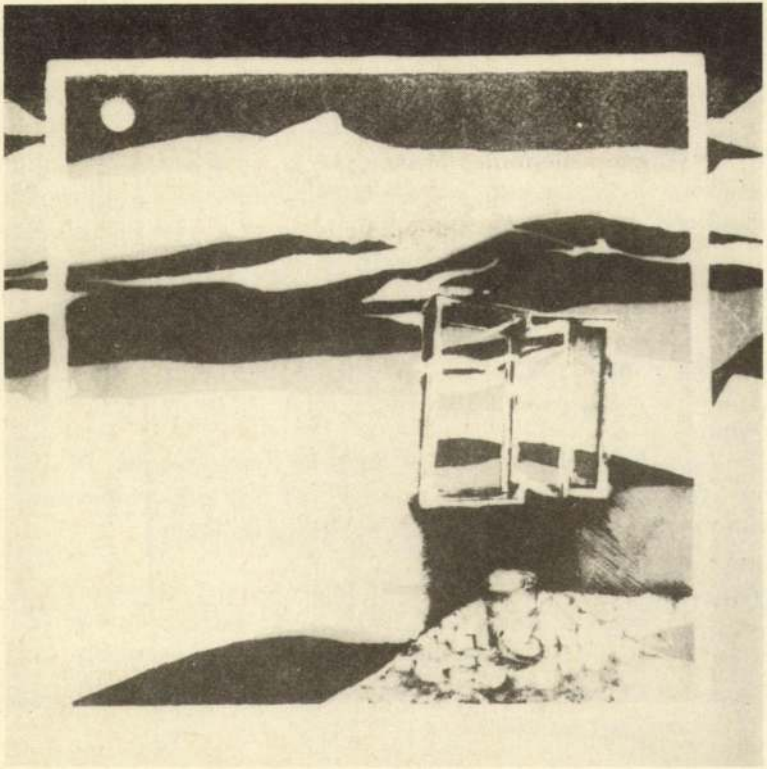

KLARA H. BARAKONYI. H — 7623 PÉCS, MÁRTÍROK ÚTJA 42. TEL.: 23-316

Born in Pécs in the year of 1941. After receiving a diploma of drawing teacher from Teacher Training College of Pécs she went right on and finished the Extraordinary Faculty of Drawing Teachers of the Hungarian College of Fine Arts. At present she is first assistant at the Mihály Pollack Technical College, Faculty of High Construction. She is a member of the Picture-Graphic Section of the Art Foundation as well as the Graphic Shop of Pécs.

She produces individual and multiplicable graphics and deals with paintings too. Her time schedule is very strict and thus it enables her to express the accumulated experiences in the unique language of drawings and paintings. Through her work she would like the onlooker to give life to the color in the blackness and whiteness of the graphic, and to bring the richness of reality to the surface in the colorness of lithography.

Her individual exhibitions: 1969 Csurgó, 1973 Pécs, Small Gallery, 1976 Opola (Poland), 1977 Groznjan (Yugoslavia), 1977 Backa Topola (Yugoslavia), 1978 Budapest, International Student Club, 1979 Budapest, László Paál Hall.

Since 1969 She has appeared with her work regularly at national and international group exhibitions.

Spring Exhibition of Kaposvár 1971. 8th National Graphic Biennale, Miskolc, 1975 10th National Graphic Biennale, Miskolc, 1979. 2nd Trans-Danubian Exhibition, Kaposvár, 1977 Hungarian Graphic, Budapest, 1978. Exhibition of the Country of Baranya, 1978, 1980. Graphic Triennale of Szabadka, 1975. International Women's Day, Szabadka, 1975. 40, 41, 47 Art Colony's Gallery of Topola, Bácskatopolya, 1975, 1977. 25th Anniversary Exhibition of the Art Colony of Topola, 1979.

Graphic Auction of Leipzig, Leipzig 1980. In 1969 she won the first price of the fine art contest sponsored by the Council of Somogy County.

She has worked at the following art colonies: Paczkow (Poland) 1974, 1975, 1980. Bácska Topola (Yugoslavia) 1975, 1977. Groznjan (Yugoslavia) 1977. Krakow (Poland) 1978. Nagymaros 1977, 1979, 1980. Zsennye 1979.

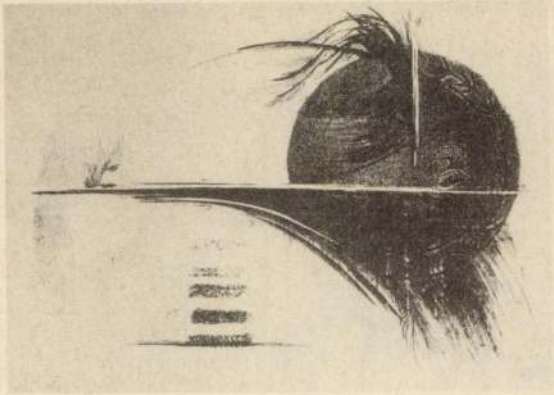

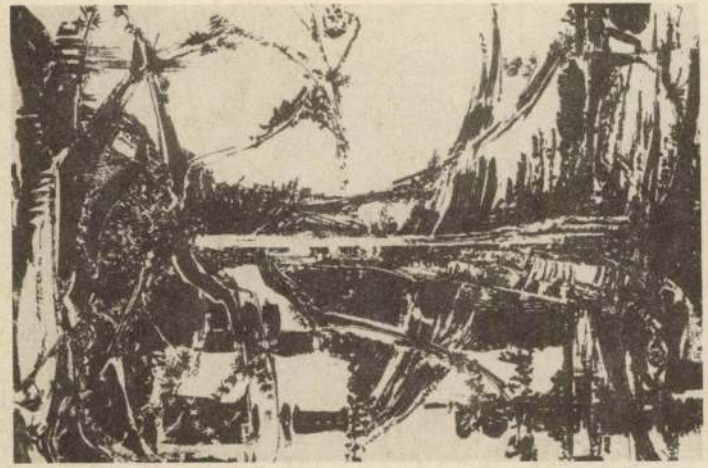

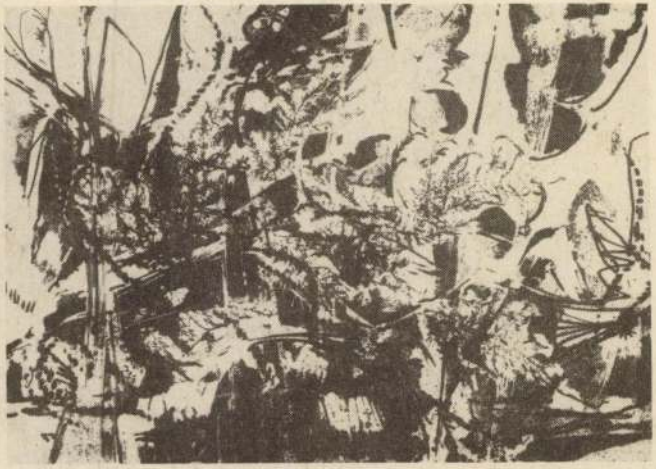

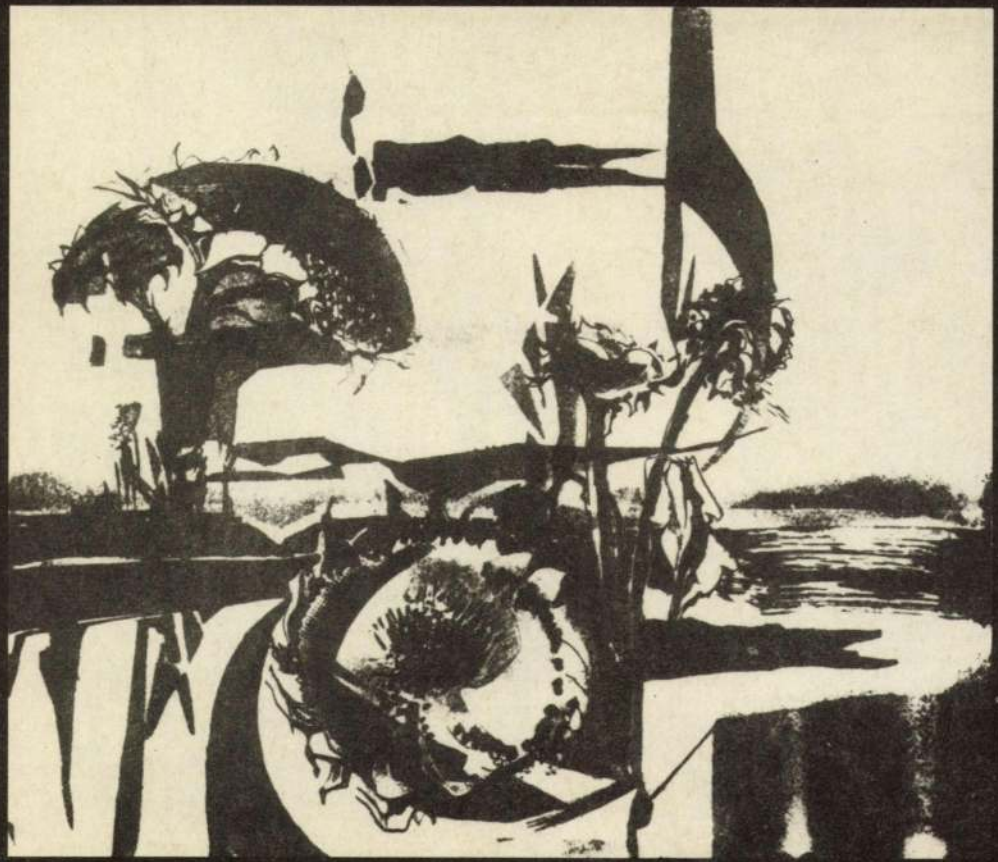

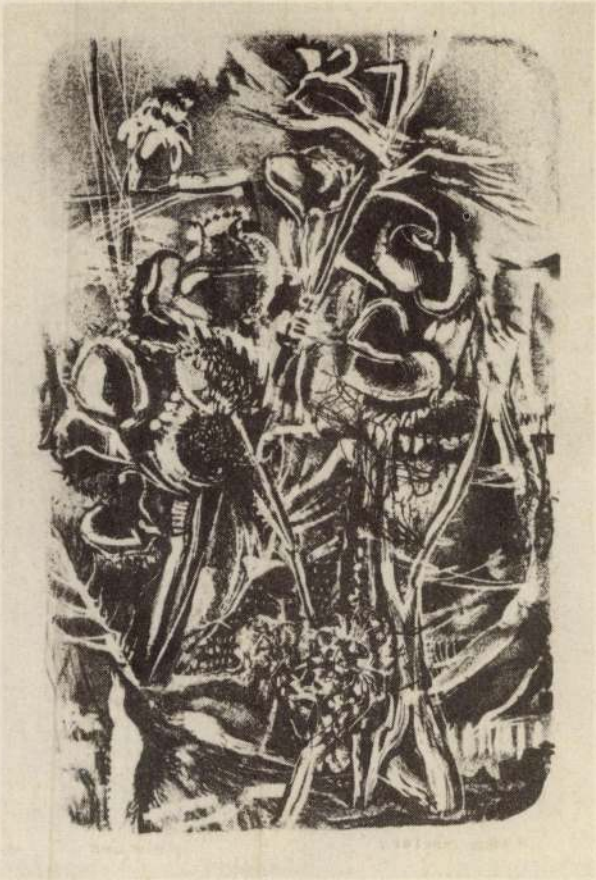

H. BARAKONYI KLÁRA KIÁLLÍTÁSA PÉCSI GALÉRIA — SZÍNHÁZ TÉR

1981. MÁJUS 15 —JÚNIUS 7.

FOTÓK: KITTKÁNÉ BÓDI KATA, KEMÉNY MIKLÓS

F. K.: PINCZEHELYI SÁNDOR

81-1643 PÉCSI SZIKRA NYOMDA — F. V.: SZENDRŐI GYÖRGY

acb
MEMO

KÉSZPÉNZZEL
BÉRMENTESÍTVE
BUDAPEST 62
376

2005. 1. 11
BP 62

Hornyik Sándor
MTA Művészettörténeti Kutatóintézete
Úri u. 49.
Budapest H-1014

2005.10.11
KÉSZPÉNZZEL BÉRMENTESÍTVE
BUDAPEST 62
76
BP 62

Timár Árpád
MTA Művészetörténeti Kutatóintézet
Budapest, Úri u. 49.
1014

acb
KORTÁRS MŰVÉSZETI GALÉRIA / CONTEMPORARY ART GALLERY
MEMO

Sajtótájékoztató a kultusztárca feladatairól

Kultúránk az Unióban

Hámori József kultuszminiszter tegnap délelőtt kötetlen beszélgetés formájában adott tájékoztatást tárcája feladatairól az Európai Újságírók Szövetsége magyar tagozata tagjainak a MÚOSZ székházában.

Fontos kérdés, hogy a magyar kultúra mennyiben járul hozzá az európai uniós csatlakozáshoz, illetve a csatlakozási folyamat meggyorsításához – kezdte sajtótájékoztatóját *Hámori József* kultuszminiszter. Lengyelország, Csehország és hazánk kulturális élete olyan szinten áll, amely akár hónapokon belül lehetővé tenné belépésünket az Unióba. Mindössze néhány jogharmonizációs elvárásnak kell még eleget tennünk. Ennek végrehajtását hivatott segíteni a nemrég létrejött Kulturális Örökségek Igazgatósága. A nyilvános könyvtári ellátással kapcsolatban már nincsenek jogharmonizációs problémák, a szerzői és szellemi jogok védelmének ügyében a kulturális tárca már elkészítette kiegészítő javaslatait. Szintén módosításra szorul a médiatörvény, amely nem felel meg minden vonatkozásában a brüsszeli elvárásoknak. A legfőbb hiányosság a tengerentúli filmek bemutatásának arányában mutatkozik. A kulturális turizmus fejlesztésének mérföldköve lehet a 2000-ben Floridában megrendezendő, közel egyéves kiállítás, amely hazánkat mutatja be. Ez az esemény a gazdasági és a kulturális szféra összekapcsolódásának is fontos állomása.

A Néprajzi Múzeum ügyével kapcsolatban a miniszter megjegyezte, hogy az intézmény ideiglenesen költözött jelenlegi helyére. Amennyiben a jövő héten felállítandó szakmai grémium megfelelőnek találja a Kossuth téri épületet, a múzeum nem költözik. Ebben az esetben a Miniszterelnöki Hivatal az eddig szóba került három épület valamelyikébe kerül. Nem állítottam, hogy a költözésre sohasem kerül sor, csak azt, hogy hosszabb időt vesz majd igénybe – fejezte be a kultuszminiszter.

DIA

Elhunyt Mányai Zsuzsa színművész

Életének 49. évében, január 9-én váratlanul elhunyt *Mányai Zsuzsa* színművész. Temetéséről később intézkednek.

Ahogy mondani szokták, beleszületett a szakmába: édesapja a kitűnő színművész, *Mányai Lajos*, édesanyja *Simon Zuzsa*, maga is színész, és sok éven át a színművészeti főiskola vezetője volt. Mányai Zsuzsát ez valószínűleg segítette és zavarta is. A színházakban, amelyekben játszott – a Nemzetiben, a Vidám Színpadon s utoljára az Operettszínházban – mindenesetre igen sok úgynevezett karakterszerepet alakított, olyanokat, amelyek sajátos alkatához és hangjához illettek. Moliére Kényeskedőkjének Katijától és a Koldusopera Peacock-néjától a Micimackó Kangájáig.

Magányosan élt, s tudtuk róla, hogy súlyos betegséggel küszködik. Most érkezett el az a szomorú pillanat, amelyben a betegség győzött. Jó kedélyű, jó humorú, a szakmát tisztelő művész távozott közülünk.

TAI

Pályakezdők elismerése

Jubileumi Barcsay-jutalmak

A Magyar Képzőművészeti Főiskola diákjai közül *Nádas Alexandra* képgrafikus-hallgató, *Barakonyi Zsombor* festőjelölt, valamint további két képgrafikus-növendék: *Berentz Péter* és *Nikolausz Krisztián* részesült az immár tizedik alkalommal odaítélt Barcsay-jutalomban – tájékoztatta az intézmény az MTI-t.

A fiatal művészek pályázatának nyertesei: *Szigethy Anna* és *Paulusz Tivadar* festőművész.

A festőművész nevét viselő alapítvány díjait a hagyományok szerint Barcsay Jenő születésnapján, január 14-én adják át a Magyar Képzőművészeti Főiskolán.

Az alapítványt *Barcsay Jenő* (1900–1988) Kossuth-díjas festő- és grafikusművész, a magyar és az egyetemes képzőművészet kimagasló egyéniségének emlékére testvére hozta létre 1989 őszén.

Célja, hogy erkölcsi elismerést és anyagi támogatást nyújtson azoknak a képzőművészeti főiskolai hallgatóknak, valamint pályakezdő festőknek, akik Barcsay szellemiségéhez méltó munkát hoznak létre. A díjakat és az emlékérmeket első ízben 1990-ben nyújtották át, a mester születésének 90. évfordulóján.

A díjazottak munkáit felvonultató kiállítást január 23-ig tekinthetik meg az érdeklődők a VI. kerület, Andrássy út 69–71. szám alatt.

Uram, miért vagyok nő?

Irodalmi műsorral egybekötött képzőművészeti kiállítás nyílik holnap délután öt órakor a József Attila Művészeti Centrumban (Bp. VIII., Köztársaság tér 26. fszt.). *Hartai Zsuzsa* textilművész tárlatán *Lukácsy Katalin* színművész és *Kassai Franciska* előadóművész idézi a klasszikus és kortárs magyar irodalom női alkotóinak verseit, szövegeit – többek között *Apaffy Mihályné Bethlen Kata, Dukai Takács Judit, Miklós Jutka, Nemes Nagy Ágnes, Hervay Gizella, Kardos N. Zsöte* és mások munkáiból.

LIN

Archie Shepp amerikai tenorszaxofonos szombaton este Budapesten, a IX. kerületi Trafó Művelődési Házban lép fel. A szaxofonost kísérő együttesben *Richard Clements* zongorázik, *Wayne Dockery* bőgőzik és Stephen McCraven ül a doboknál. *Archie Shepp* Quartetjének minden tagja korábban a legjobb dzsesszegyüttesekben játszott.

Onagy Zoltán novellái

Esztergomtól Esztergomig

Irodalmunk középnemzedékének, a ma negyvenes éveiket taposóknak jelentős, meghatározó prózairója az 1952-es születésű, Esztergomban élő *Onagy Zoltán*, akinek nemrég jelent meg Nem kell hal című novelláskötete.

A szerző, miként azt új könyve is tanúsítja, kitűnő stiliszta, mestere a nyelvi rétegek közötti barangolásnak, a különféle idősíkok egybejátszásának, annak a keleti (és nem csak keleti) bölcseleten edzett írói attitűdnek, amely a különféle eseményeket, hangulatokat és figurákat úgy képes összemosni, hogy azok mégis karakterisztikusak és kontúrosak maradnak. Ugyanakkor e stílusjátékok nem válnak öncélúvá, hisz Onagy Zoltán mesterien elegyíti a mindennapok érdességét az álmokkal, félálmokkal és futó hangulatokkal. Novellái egyértelműen önéletrajzi indíttatásúak, ám amikor magamagáról ír, műve a múltba játszik át, hasonlóképp ahhoz, mint amikor régi mestereket – *Balassi Bálintot, Madách Imrét, Mikszáth Kálmánt* – idézi emlékezetünkbe, s háttérül saját mindennapjait is odarajzolja a képre.

Példaként stílusjátékaira idézzünk a Kuruzslás és mágia (BB tizenegy pillanata) című novellából: „Az éjszaka fekete. Eső dobol a sátrak vásznán, dunai szélroham rázza a rudakat, fellobbantva az őrtüzek füstölgő akáctuskóit. A lovak, fénylő, zsíros hátú arab telivérek, lompos ázsiaiak, rövid lábú, hágómászásra született erdélyi paripák fölszegik fejüket, szívják magukba a hajnal illatát..." – a megkapó leírás egyértelmű: Balassi Bálint Esztergom alatt láthatta ezt a képet halála napjának hajnalán. Ám a novella vége személyessé válik, az író maga lép az elképzelt hős helyébe: „Én azután csendben és halkan vándorló táskámba pakolom a tárgyakat, könyveket, füzeteket. Ezekkel a lakás ideiglenes birtokbavételét jeleztem itt-ott. Azután csókot lehelve a szép kis fül alá, elköszönök, trikók, alsógatyák és zoknik közé igazítva a jót, ami jutott a kimért időre..." A helyszín (Esztergom), az anyanyelv és az emlékező akarat eme időt és teret összekuszáló, majd újra felépítő, izgalmasan komoly írói játék alapja és biztos aranyfedezete.

KÁKONYI

A valóság ihletettségében

Puszt Tibor új filmet forgat

Utolsó forgatási napjához érkezett Puszt Tibor rendező készülő, egész estét betöltő játékfilmje. A rendező jobbkeze az operatőr Jakura Péter, a két főszerepet Németh Ágnes riporterhallgató és Mihályi Győző színművész alakítja.

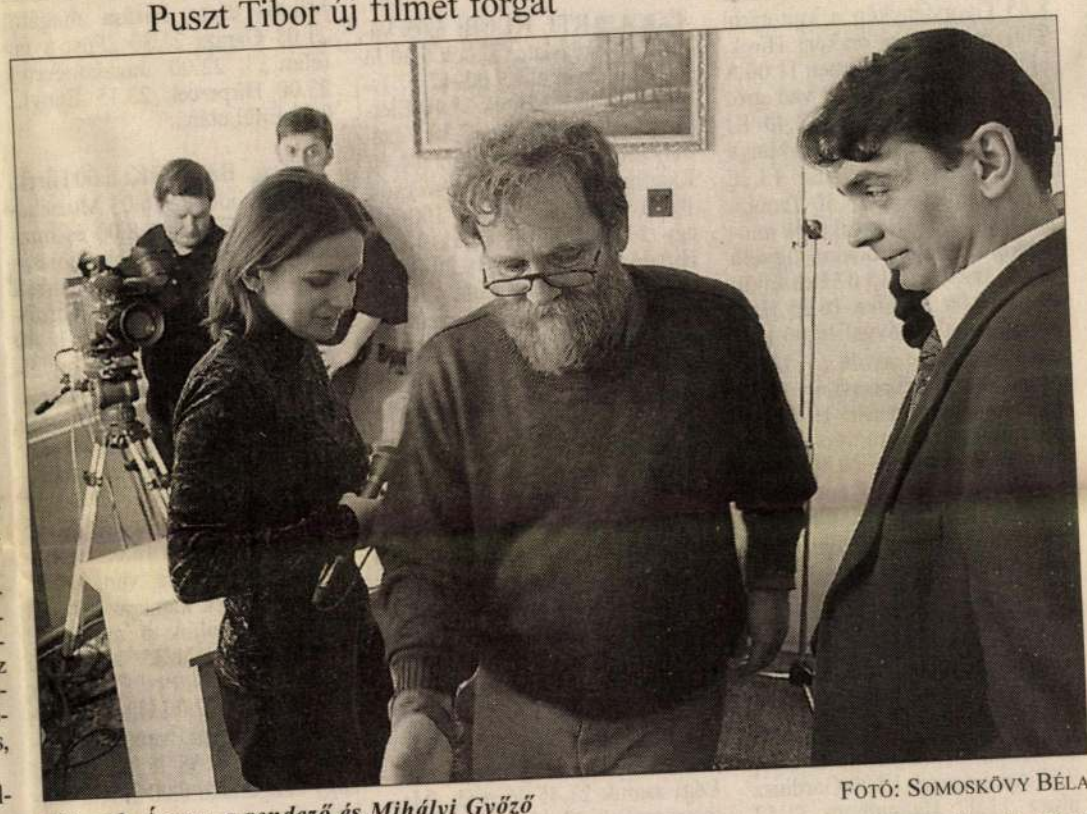

Németh Ágnes, a rendező és Mihályi Győző

FOTÓ: SOMOSKÖVY BÉLA

Néhány négyzetméter alapterületű szűk irodában zsúfolódunk annyian, hogy szinte már mozdulni sem lehet. Az ajtóval szemközti sarkot a kamera foglalja el, mellőle reflektorok szórják fényüket a középen álló kis íróasztal felé.

– Kicsit várasz, kopogsz, benyitsz és beszélsz – utasítja *Puszt Tibor* rendező az ajtó előtt várakozó szereplőt.

A folyosón vezetékek, maszszív fémládák, csillogó acélállványok és lámpák hevernek szanaszét a földön. Egy erős reflektor az iroda üvegajtaját világítja. Oszlophoz támaszkodva várakozik jelenésére a titkárnőt alakító, csinos, fiatal lány.

– Próba, tessék! – harsan belülről a rendező hangja.

– Igazgató úr, legyen szíves – nyit be a lány az irodába.

– Köszönöm, ennyi! – kiált Puszt Tibor.

A rendező stíluskísérletnek szánja készülő munkáját, hiszen dokumentumfilmnek indult, mégis játékfilm készül a történetből, s ezért majd magán viseli a valóságos események nyomát.

– Felkavarta a közvéleményt az a közelmúltban megtörtént eset, amikor nevelőintézeti társai agyba-főbe vertek egy kisfiút – meséli Puszt Tibor. – Ombudsmani vizsgálat indult annak érdekében, hogy feltárja az ilyen és ehhez hasonló intézmények visszásságait. Megfogott a történet, s elkezdtem dolgozni egy dokumentumfilmen. Forgattam, és diktafonnal gyűjtöttem az anyagot, amikor kiderült, az említett kisfiú személyiségi jogait a nevelőintézet képviseli, amelynek vezetői nem járulnak hozzá a munkához. A kudarc miatt kénytelenek voltunk az összegyűjtött dokumentumokat játékfilmforgatókönyvvé írni. A hangsúlyt azonban a riporternő figurájára helyeztük, aki nekiesik ugyan az intézménynek, de fennakad a bürokrácia hálóján. Valódi drámát látok abban, ahogyan a demokráciában egyesek jogszorításokkal hatalmi tényezővé válhatnak.

– Amikor bejön Győző, te állj fel, Ági! – folytatja a próbát a rendező. – És kérdezz!

– Különleges eset vagy mindennapos, hogy a gyerekek verik egymást? – teszi fel filmbeli kérdését az újságírót alakító *Németh Ágnes*, majd a felvétel végeztével felém fordul:

– Nem vagyok színész, riporternek készülök, így tulajdonképpen magamat adom a kamera előtt. Könnyebben át tudom élni a szituációkat annak köszönhetően, hogy azok a valóságban is megtörténtek.

– Egyben vesszük fel az egész dialógot? – kérdezi a rendezőt Jankura Péter operatőr.

– Először legyen meg egyben, azután majd beközelizzük. Folytassuk a próbát! Győző, te jössz! – irányítja stábját Puszt Tibor.

– Egy vasúti csomagmegőrző is jobban működik, mint ez az intézmény – válaszolja a riporternő kérdésére a nevelőintézet igazgatóját alakító *Mihályi Győző*.

– Egy civil embert kell megformálnom színészileg oly módon, mintha mindig az adott pillanatban fogalmazódnának válaszai a feltett kérdésekre. Hagyni kell, hogy a megjelenítendő figura gondolatai érvényesüljenek – meséli a színművész. – Puszt Tibor rendezői szándéka is ebbe az irányba mutat, hiszen nem hagyja, hogy a szituációk kerek egészként folyjanak, azokat az élethez hasonlóan mindenuntalan megszakítja. Például beszólnak az irodába, vagy csörögni kezd a telefon.

– Nem szeretnék behódolni a mind általánosabbá váló amerikai mozi stílusának, helyette nyersen összevágott, minden ízében a valóságra emlékeztető filmet szeretnék készíteni – sommázza szándékát a rendező, s már fordul is vissza a stábhoz. – Felvétel lesz, figyelem!

DITZENDY ATTILA

A művészet isteni lényege

Expresszionista remekművek az Osztrák Galériában

A lelkem tiltakozott az ellen az érzéki festészet ellen... éreztem, hogy másfajta nyelvet kell találnom, egy szellemi természetű nyelvet. Ezt éreztem a lelkemben – vallott *Alexej von Javlenszkij* festőművész (1864–1941) arról az útról, amelyre a tízes évek elején lépett. Képei egyre inkább az emberi arcra koncentrálódtak, de nem az egyéni arcvonások érdekelték, hanem az az „isteni lényeg", ami az arcot alakító színek és formák segítségével megragadható. Élete utolsó évtizedében keze megbénult, alig tudta fogni az ecsetet. Képei egyre kisebbek lettek, a formák egyre sűrűbbek, mintha azt az isteni elégtételt kapta volna szenvedéseiért, hogy a forma és a szín minimumában legyen képes megmutatni a teljességet.

Karl Schmidt-Rottluff: Lány tükör előtt, 1914

Életművét, benne fejsorozatát a múlt év végén nagyszabású bemutató idézte meg Dortmundban. Egyik 1912-ben festett feje, A fekete szemek a hetekben bécsi plakátokon, transzparenseken látható: a Felső-Belvederében lévő Osztrák Galéria időszaki kiállítását hirdeti. A tárlat címe: Expresszionizmus – festészet és grafika a wuppertali Von der Heydt Múzeumból, s nem egyszerűen azért izgalmas, mert a klasszikus modern művészet kimagasló képviselőinek remekműveit mutatja be, de azért is, mert kiválóan példázza azt az utat, amely a mű megszületésétől vezet a közgyűjteményekig. Szoros szellemi, emberi kapcsolatban álló művészcsoport, az alkotás sorsát egyengető műbarátok, az útban rejlő értéket felfedező műgyűjtő, a mecénás adománya a közgyűjteménynek: nos, olyan állomásokon keresztül érkeztek a századelő remekművei a század végi Bécs kiállítótermébe, amelyeken például a magyar művészet vonata olykor csak nagy-nagy késéssel vagy egyáltalán át sem haladt... A legfontosabbak természetesen a művek. Javlenszkij festménye mellett a teljes absztrakció felé haladó *Kandinszkij* müncheni utcaképe – a századelőn mindketten a bajor városban dolgoztak, előbb az „új művészegyesület", majd 1911-től a művészettörténetben külön fejezetet jelentő Der Blaue Reiter (A kék lovas) tagjaként. Jelen vannak a tárlaton a német expresszionizmus másik nagy csoportja, a Die Brücke művészeinek munkái is, a többi között *Ernst Ludwig Kirchner* vásznai és rajzai, metszetei is – az ő munkásságáról épp a bécsi Kunstforum gyűjteményes kiállítása ad átfogó képet. Főmű látható tőle azonban a Belvederében is: a Nők az utcán című, 1915-ös festmény a nagyváros életét, az éppen akkoriban metropolissá váló Berlin különös, ellentmondásos világát bemutató Kirchner-képek egyik legkiválóbbika. Négy művel is jelen van *Nolde*, az „abszolút festő", *Otto Muellert* egy önarcképe és vízparti jeleneteket ábrázoló metszetei képviselik. Folytatják a sort *Erich Heckel, Franz Marc, August Macke, Max Pechstein* és a többiek munkái.

Az expresszionizmus különböző irányzatait, egyéni útjait a legmagasabb szinten reprezentáló alkotások szellemi-művészeti környezetét is jól érzékelhetően megrajzolja a wuppertali múzeum létrejöttének eseménytörténete. Az 1866-ban alakult művészegyesület és a művészek bőkezű mecénásának bizonyult *Von der Heydt* család vásárlásai, adományai eredményeként a megszületett új művészet szinte létezése első pillanatában helyet kapott az akkor még külön városból, Barmenből és Elberfedből álló Wuppertal közgyűjteményében. A nemzetiszocialista évek művészetellenességét ugyan a wuppertali modern anyag is megszenvedte, hiszen a nácik százznál több művet ítéltek „elfajzott művészetnek", s távolítottak el a közgyűjteményekből. A történelem igazságszolgáltatásának tűnik tehát, hogy 1961-ben a wuppertali múzeum éppen annak a családnak a nevét vette fel, amely múlhatatlan érdemeket szerzett az új értékek megszületésében, közönség elé kerülésében.

P. SZABÓ ERNŐ

Heti rádió- és tévéműsor

Január 14., csütörtök

KOSSUTH: 4.30 Krónika 4.40 Határok nélkül 8.17 Mindennapi tudomány 8.37 Paragrafus 8.45 Gyorsfénykép a kultúráról 9.00 és minden órakor: Hírek, időjárás 9.05 Napközben 11.06 A Szabó család 11.35 A vad gróf tárcái 12.00 Krónika 12.40 Ki nyer ma? 12.50 Törvénykönyv 13.06 Vendég a háznál 13.20 Gregorián énekek 13.30 Tanúim lesztek! 14.05 Klasszikusok mindenkinek 14.35 Irodalmi figyelő 14.55 Aranyalap 15.07 Beszéljük meg! 16.00 Krónika 16.25 Harmóniában a Matávval 17.06 Magyarországról jövök... 18.00 Krónika 19.06 Sportvilág 19.30 Jó éjszakát, gyerekek! 19.40 Petőfi Sándor minden verse 20.05 Hagyományápolók 20.30 Határok nélkül 21.05 Könnyűzene 21.25 Kossuth-klub 22.00 Krónika 22.30 Hangos recept 23.05 Mindenki zeneiskolája 0.10 Himnusz

PETŐFI: 4.30 Hírek, időjárás 4.33 Hajnali dallamok 6.03 Reggeli csúcs 8.00 Petőfi-délelőtt 8.05 Zenezóna 9.05 Délelőtti terefere 9.50 Apró-cseprő 10.09 Gordiusz plusz 11.07 Hangalbum 11.52 Manapság 12.00 Jó ebédhez szól a nóta 13.00 Naprakész 14.00 Kabarécsütörtök 17.05 Apukám világa 18.30 Délutáni csúcs 19.03 Észkerék 19.30 Kölyökrádió 20.00 A szerencse mostohafia 21.03 A P. Mobil együttes összes felvétele 22.00 Modern idők 22.30 Menza 23.00 Hírpercek 23.15 Ennyi... 0.00 Éjfél után...

BARTÓK: 6.00 Hírek, időjárás 6.03 Muzsikáló reggel 8.00 és minden páros órakor: Hírek, időjárás 8.05 Pódium 9.24 Prokofjev operáiból 10.05 Magyar honvédsorsok 10.43 Zenekari muzsika 11.45 A Vízöntő együttes felvételeiből 12.05 Hangverseny délidőben 13.34 22. Nemzetközi Fúvószenekari Fesztivál 14.05 Lengyel Péter: Cseréptörés 15.10 Peter Dvorsky operafelvételeiből 15.45 Ökológiai akadémia 16.05 Muzsikáló délután 18.05 Délutáni hangverseny 19.05 Rádióhangversenyekből 19.35 Barokk mesterek művei 20.25 Versek 20.41 A XX. század legszebb hangfelvételei 22.05 Hi-Figyelő 22.35 Graziella Sciutti operaáriákat énekel 23.03 Új magyar zene a rádióban 0.00 Hírek, időjárás. Szózat

MTV 1: 6.00 Szabadság tér 9.05 Bor és hatalom 9.35 Kincsestár 11.05 Dharma és Greg 11.30 A szerelem jogán 12.35 Derrick 13.40 Tattingers 14.35 Az ezredvég képzőművészete 15.10 Derült égből egy család 16.00 Együtt 17.00 Családorvos 17.20 Kormányváró 17.55 Bemutatkozik az Evangéliumi Szabadegyházak Szövetsége 18.20 Hangszál(l) 18.45 Gyerekeknek! 19.00 A bestia 19.30 Híradó 20.00 Szomszédok 20.30 Kincsestár-kabaré 21.00 A dunai exodus 22.10 Aktuális 22.35 VilágKép 23.15 Az utolsó legjobb év

MTV 2: 8.00 Tudóra 9.00 Aktuális 9.30 Tanoda 10.30 Szomszédok 11.00 Tanoda plusz 12.00 Sportmagazin 12.30 Híradó 13.00 Tévémagiszter – repríz 14.00 Délutáni mozi 15.30 Repeta 16.40 Holdfényes történet 17.30 Kincsestár 19.00 Magyarország ma 19.30 Mesetár 20.00 Híradó 20.30 Haszontalanok 21.55 Második lehetőség 22.45 Mélyvíz 21.55 Napbúcsúztató

DUNA TV: 5.30 Virradóra 9.00 Reggeli muzsika 9.05 Kismamaklub 9.35 Régiók 10.10 Táncház 10.40 Indiák 11.00 Kariye 11.30 Néptáncok 11.40 Esti kérdés 11.55 Vers 12.05 Lapozó 12.20 Anziksz 12.35 A kis szellem 13.00 Dollárpapa 14.35 Stephen Hawking kozmológiája 15.30 Az óceán lánya 15.55 Katedra nélkül 17.05 Szegletkő 17.40 Mese 18.00 Híradó 18.20 Váltó 18.55 Hej, hej, helyesírás! 19.05 Gregory barátnője 20.35 Riportré 20.45 Esti kérdés 21.00 Híradó 21.25 Sportpercek 21.40 Al Manach 22.25 Lou Reed: Rock and roll heart 23.30 Kolorlokál 0.25 Híradó 0.40 Vers

RTL KLUB: 6.05 Varázslatos álmok 6.30 Jó reggelt! 9.00–12.57 Ismétlések 13.00 Hírek 13.10 Életér 13.20 Receptklub 13.30 Vészhelyzet 14.20 Klipklub 14.40 Rajzfilmklub 16.00 Az első csók 16.30 Esmeralda 17.25 100-ból egy 17.55 Lois és Clark 18.45 Híradó 19.05 Fókusz 19.30 Barátok közt 20.00 Pensacola – A név kötelez 20.50 Akcióban a rendőrség 21.40 Híradó 21.55 Megdöbbentő világ 22.55 Jobb szépnek és gazdagnak lenni 0.35 Fókusz

TV2: 6.00 Jó reggelt, Magyarország! 9.00 Délelőtt a tv2-vel 12.30 Segíts magadon! 13.00 Színkép 13.30 Krokodilfarm 15.10 Kedves nővérkék 15.35 Az Acapulco-öböl 16.00 Kakuk! 16.25 A szuper csapat 17.15 Gazdagok és szépek 17.40 Sunset Beach 18.20 Szerencsekerék 19.00 Tények 19.25 Tények plusz 19.50 Szerencsekerék-joker 19.55 Forró nyomon 20.45 Légi zsaruk 21.45 Jó estét, Magyarország! 22.45 Jolly Joker 23.35 Magyarország holnap 0.05 Szép új világ 0.30 Vers éjfél után

TV3: 5.50–9.30 Napkelte 13.10 Video Hits No. 1. 17.10 72 óra 17.40 Dinasztia 18.30 Hír3 19.00 A Simpson család 19.30 Egy rém rendes család 20.00 Űrháború 2063 20.50 Titánok harca 22.50 Esti gyors 23.35 Dinasztia 0.25 72 óra 0.55 Video Hits No. 1.

MSAT: 0.00 Music Box 6.30–8.00 Nickelodeon 15.30 Bulivonal extra 16.00 Nickelodeon 18.30 Játszd újra... 19.00 Music Box Top Ten 19.30 Alak-Art 20.00 A Holcroft-szövetség 21.45 Alak-Art 22.15 Music Box

SZÍV TV: 0.30 Napraforgó 0.45 Music Box Classic 15.30 Meditációs jóga, torna nőknek 16.15 Bababörze 16.30 Autósport-magazin 17.00 Sport 18.00 Lesen 19.00 107 19.30 G. I. Joe 20.00 Szédülj el! 20.30 Sztárbár 21.00 Sport

HBO: 6.30 Így készült... 7.00 Jó barátok 7.30 Mozimánia 8.25 Kezedben a sorsod 10.10 Értelem és érzelem 12.25 Michael 14.10 Raszputyin 16.00 Sztárközelben 16.30 A kábelbarát 18.10 Szobatársak 20.00 Dr. Moreau szigete 21.35 A végzet hollywoodi asszonyai 22.05 Melrose Place 22.50 Hófehérke – A terror meséje 0.30 A hercegnő és az örömlányok 1. 1.55 Menekülés Absolomból 3.50 Ments meg, uram! 5.50 Így készült...

Január 15., péntek

KOSSUTH: 4.30 Krónika 8.45 Gyorsfénykép a kultúráról 9.00 és minden órakor: Hírek, időjárás 9.05 Napközben 11.05 Cigányfélóra 11.35 A vad gróf tárcái 12.00 Krónika 12.40 Ki nyer ma? 12.50 Törvénykönyv 13.06 Vendég a háznál 13.20 Két Daquin-noel 13.30 Vallási műsor 14.05 Klasszikusok mindenkinek 14.35 Mario Vargas Llosa: Mayta története 14.57 Irodalmi műsorajánlat 15.06 Szerintem 16.00 Krónika 16.20 Hasznos tudnivalók 16.25 Talpalávaló 17.05 Magyarországról jövök... 18.00 Krónika 19.06 Sportvilág 19.30 Jó éjszakát, gyerekek! 19.40 Petőfi Sándor minden verse 20.05 Magyar daloskert 20.30 Határok nélkül 21.05 Könnyűzene 21.25 Fórum 21.55 Szóló 22.00 Krónika 22.30 Szellemtörténetek 23.05 Hangversenymúzeum 0.10 Himnusz

PETŐFI: 4.30 Hírek, időjárás 4.33 Hajnali dallamok 6.03 Reggeli csúcs 8.00 Petőfi-délelőtt 8.05 Zenezóna 9.05 Délelőtti terefere 9.50 Apró-cseprő 11.09 Gordiusz plusz 11.07 Hangalbum 11.52 Manapság 12.00 Jó ebédhez szól a nóta 13.00 Naprakész 14.00 Péntektől péntekig 17.05 Apukám világa 18.30 Délutáni csúcs 19.03 Nemzetközi slágerlista 19.30 Kölyökrádió 20.00 Bethlen Miklós élete leírása magától 21.03 Garázs 21.30 „Füst a víz felett..." 22.00 Jazzkoncertek 23.00 Hírpercek 23.15 Ennyi... 0.00 Éjfél után...

BARTÓK: 6.00 Hírek, időjárás 6.03 Muzsikáló reggel 8.00 és minden páros órakor: Hírek, időjárás 8.05 Pódium 9.15 Elleen Farrell operafelvételeiből 10.05 Vonzódások 11.00 Kamaraművek 11.40 Szülőföldem – zengő anyanyelvem 12.05 Hangverseny délidőben 13.18 18. Debreceni Bartók Béla Nemzetközi Kórusverseny 1998. 14.05 Ivan Ivanics Szamovár feljegyzései 14.53 Zenekari muzsika 15.55 Poggyász 16.05 Muzsikáló délután 18.05 Operamagazin 18.55 Ez van! 19.05 Nagy mesterek kamarazenéjéből 20.05 Kapcsoljuk a müncheni Herkulessaalt 21.35 Népszerű muzsika 21.48 Petőfi Sándor minden verse 22.00 Hírek, időjárás 22.05 Geraint Evans operaáriákat énekel 22.38 A 20. század nagy zongoristái 0.00 Hírek, időjárás. Szózat

MTV 1: 6.00 Szabadság tér 9.05 Bor és hatalom 9.35 Kincsestár 11.05 Dharma és Greg 11.30 A szerelem jogán 12.40 Szenzáció 13.30 Teljes biztonsággal 14.15 Terra X 15.00 Fűben-fában 15.30 Gyerekeknek! 16.00 Körzeti magazinok 17.00 Péntek délután 19.00 Mézga család 19.30 Híradó 20.00 A nyakék románca 20.45 harminc VOLT 21.00 Az öt zsaru 21.45 Extrém koktél 22.05 Aktuális 22.35 Mr. és Mrs. Bridge 0.35 Képújság

MTV 2: 8.00 Tudóra 9.00 Aktuális 9.30 Tanoda 10.30 Szomszédok 11.00 Tanoda plusz 12.00 VilágKép 12.30 Híradó 12.40 A. K. T. 13.00 Tévémagiszter – repríz 14.00 Délutáni mozi 15.30 Repeta 16.55 Holdfényes történet 17.40 Energia ABC 17.50 Európa Galéria 18.15 Magyar Ház 18.45 Lyukasóra 19.30 Mesetár 20.00 Híradó 20.30 Magyar Ház 20.55 Magyarország 2000 21.25 Meddig jutott az éj? 23.15 Mélyvíz 0.15 Napbúcsúztató

DUNA TV: 5.30 Virradóra 9.00 Reggeli muzsika 9.10 Váltó 9.45 Indiák 10.05 Nagypapa szeme fénye 10.25 Fekete gyémántok 11.40 Esti kérdés 11.50 Vers 12.05 Lapozó 12.20 Lóverseny 12.35 Kedves 13.15 Al Manach 14.00 Különböző helyek 14.40 Duna-karnevál '97 15.00 A kis szellem 15.30 Pop-sa-rock 16.05 Adrian Mole újabb kínszenvedései 16.30 Miénk a tér 17.30 Mese 18.00 Híradó 18.20 Középeurópai Magazin 18.55 Hej, hej, helyesírás! 19.00 Összkép 19.35 Wycliffe 20.25 Késmárk 20.45 Esti kérdés 21.00 Híradó 21.40 Folytassa, Henry! 23.05 Híradó 23.20 Vers 23.25 Fekete lista

RTL KLUB: 6.05 Varázslatos álmok 6.30 Jó reggelt! 9.00–12.57 Ismétlések 13.00 Hírek 13.10 Életér 13.20 Receptklub 13.30 Vészhelyzet 14.20 Wow-slágerlista 14.40 Rajzfilmklub 16.00 Az első csók 16.30 Esmeralda 17.25 100-ból egy 17.55 Lois és Clark 18.45 Híradó 19.05 Fókusz 19.30 Barátok közt 20.00 Kvízshow 22.15 Híradó 22.30 Életveszélyben 23.30 RTL Night Klub 0.55 Fókusz 1.15 Divatklip

TV2: 6.00 Jó reggelt, Magyarország! 9.00 Délelőtt a tv2-vel 12.30 Follow me! 13.00 Kuk@c 13.30 Míg a halál el nem választ 15.10 Kedves nővérkék 15.35 Az Acapulco-öböl 16.00 Kakuk! 16.25 A szuper csapat 17.15 Gazdagok és szépek 17.40 Sunset Beach 18.30 Szerencsekerék 19.00 Tények 19.25 Tények plusz 19.50 Szerencsekerék-joker 19.55 Dáridó 21.45 Jó estét, Magyarország! 22.45 Szeszélyes éjszakák

TV3: 5.50–9.30 Napkelte 12.30 Video Hits No. 1. 16.30 Jövőnéző 17.00 Pepsi Music Time 17.40 Dinasztia 18.30 Hír3 19.00 A Simpson család 19.30 Egy rém rendes család 20.00 Walker, a texasi kopó 20.50 Kickboxer 22.25 Esti gyors 23.10 Dinasztia 0.00 Video Hits No. 1.

MSAT: 0.00 Music Box 6.30–8.00 Nickelodeon 18.30 Játszd újra... 19.00 Music Box Top Ten 19.30 Alak-Art 20.00 Apró füllentések 21.45 Maksa Zoltán: Vidióta lettem 22.15 Alak-Art 22.45 Music Box

SZÍV TV: 0.40 Music Box Classic 6.45 Bababörze 7.00 Napraforgó 15.30 Gerincjavító torna, lazítás Cindy Crawforddal 16.15 Bababörze 16.30 Sport 18.30 G. I. Joe 19.00 Zenei hírzárlat 19.30 Csillagok kerestetnek 20.00 Celeste 21.00 Fifty-fifty 22.45 Music Box Classic

HBO: 6.30 Sztárközelben 7.00 Melrose Place 7.45 Mozivarázs 8.35 Boszorkányok pedig léteznek 10.20 Ég a ház! 11.50 Retúr 13.20 Spifire Grill 15.15 Csalimadarak 16.50 Mennyi? 30! 17.25 Egyről a kettőre 17.55 Jó barátok 18.25 Árnyoldalak 20.00 Kazaam, a szellem 21.35 Mozi! Mozi! Mozi! 22.00 Gyilkos zsaru 23.35 Hasznos holmik 1.35 El Mariachi 3.00 Lázadás a Marson 4.30 Boszorkányok pedig léteznek

Január 16., szombat

KOSSUTH: 4.30 Krónika 8.06 Kopogtató 8.30 Fúvom az énekem... 8.35 Fonák körkép Magyarországról 9.00 és minden órakor: Hírek, időjárás 9.06 Családi tükör 9.35 Pótkerék 10.06 Szombat délelőtt 12.00 Krónika 12.30 Faluról falura 13.00 Hírek, időjárás 13.05 Új Zenei Újság 13.40 Háló-társ 14.06 Oxigén 15.05 Irodalmi újság 16.00 Tizenhat óra 17.30 Népzenei portré 18.00 Krónika 18.20 Elő-futam 18.25 Szemle 19.06 Sportvilág 19.29 Az ötös lottó nyertes számai 19.30 Jó éjszakát, gyerekek! 19.40 Miska bácsi levelesládája 20.05 Színészmúzeum 21.05 Kintorna 22.00 Krónika 22.20 A 23. óra 23.05 Noktürn 0.00 Hírek, időjárás 0.10 Himnusz

PETŐFI: 4.30 Hírek, időjárás 4.33 Hajnali dallamok 5.55 Állomáskereső 6.03 Pax rádió 6.35 Sportszombat 8.04 Hazai slágerkívánságok 9.05 Petőfi-kabaré 10.00 Párkereső 11.07 Kedvencek listája 12.00 Jó ebédhez szól a nóta 13.00 Hírpercek 13.15 Daráló 13.45 Hang-dominó 14.00 Szív küldi... 15.08 Kedvenceink kedvencei 16.00 Ízes történetek 16.27 Emberek és egyéb állatfajták 17.05 Operettparádé 18.02 Szórakoztató Biblia 18.32 Gospelek a javából 19.03 Varázsnaptár 20.00 Sportkoktél 21.03 Folklórfórum 22.00 Kulissza 23.00 Hírpercek 23.15 Ennyi... 0.00 Éjfél után...

BARTÓK: 6.00 Hírek, időjárás 6.03 Muzsikáló reggel 8.00 és minden páros órakor: Hírek, időjárás 8.05 Pódium 9.15 Héró és Landrosz 9.40 A törpe 10.05 Hangfelvételek felsőfokon 11.35 Bach: A-dúr szólószvit 12.05 A Bartók rádió ismétlő válogatása 14.05 Zenekari muzsika 15.00 Opera- és művészlemezek 16.05 Kapcsoljuk a Magyar Rádió márványtermét! 18.05 Bemutató 19.05 A kórusirodalom mestermüveiből 19.30 Kapcsoljuk a New York-i Metropolitan operaházat! 22.45 A régi zene kedvelőinek 22.58 Összkiadás 0.00 Hírek, időjárás. Szózat

MTV 1: 6.00 Aranyfüst 8.00 Jó reggelt adj, Istenem! 8.10 Gyerekeknek! 9.50 Hol-mi? 10.15 Trópusi hőség 11.05 Szerelmek Saint-Tropez-ban 12.05 Komolyzenéről könnyedén 13.10 Válaszolunk... 13.30 A holdfény ékszerészei 15.00 Európa te vagy! 15.30 Telesport 17.30 Háló 18.05 Divat '99 18.30 Ki marad a végén? 19.00 Lottóshow 19.30 Híradó 20.00 Új szeszélyes évszakok 21.00 Hekus 22.55 Akos: Ikon

MTV 2: 7.25 Gyerekeknek 7.55 Nemzetiségi magazinok 10.25 Família Kft. 10.55 A mi Charlynk 11.45 A magyar irodalom képes története 12.10 Emlékezetes operettműsorok 13.00 Európa Ablak 15.00 Itt ARTunk 13.50 Standard táncok ifjúsági világbajnoksága 16.00 „Lapozz föl engem, és leszek..." 16.35 Orbán Balázs nyomában 17.30 Kincsestár 19.00 Csillaghullás 19.30 Mesetár 20.00 Híradó 20.30 Kérem a következőt! 20.45 A vörös bestia 22.05 Vízi zsaruk 22.50 Mélyvíz 23.35 Napbúcsúztató

DUNA TV: 5.30 Hírek 5.40 Gazdakör 6.15 Szegletkő 6.50 Kismaklub 7.25 Billy, a macskakölyök 7.50 Hírek. Reggeli muzsika 8.30 Összkép 8.30 Ki nevet a végén?; Larry a cipzárdivatszalonban 9.00 Az ókor csodái 9.30 Susogó vadon 9.45 Ami igaz, az igaz 10.00 Tarkabarka 11.00 Légi folyosó az istenekhez 11.55 Vers 12.05 Lapozó 12.20 Élő egyház 12.35 Anziksz 12.50 Nótacsokor 13.05 Kitekintő 13.33 Aral – Az eltűnőben lévő tó 14.50 Hallstatti ballada 15.05 Remigius Geyling 15.45 Wotruba 16.20 A Föld körül az Equator vitorlással 16.50 A zene arcai 17.30 Mese 18.00 Híradó 18.20 McCallum 19.15 Mesék a vadonból 21.00 Híradó 21.20 Sportpercek 21.40 Bárcsak itt lennél! 23.20 Híradó 23.35 Vers 23.40 Szerelmi szerenád

RTL KLUB: 6.30 Bibliai kalandok 7.00 Kölyökklub 11.05 Csőrre töltve 11.30 Az elveszett világ 12.00 Bravo Tv 13.00 Hírek 13.10 Kedvenc 13.40 Egy óra múlva itt vagyok 14.40 Nehéz ügy 16.40 Kung-fu 17.30 Sliders 18.20 ZenÉsz 18.45 Híradó 19.05 Fókusz plusz 19.30 Csíííz! 20.00 Texas ördöge 21.50 Rémségek háza 23.40 Híradó 23.45 Neve: Senki 0.30 Fókusz plusz 0.50 Divatklip

TV2: 6.30 Könyvek könyve 7.00 tv2-matiné 9.45 Szemtanú 10.15 Világjárók 10.45 Egy úr az űrből 11.15 Fő az étel! 11.30 Családban marad 12.00 Partyzán 14.30 Kis nagy ember 17.00 Miért éppen Alaszka? 17.50 Kaméleon 18.40 Álomsztori 19.00 Tények 19.30 Szerelem első látásra 20.00 Tűzkapu 21.55 Az ördög ügyésze 23.35 Y-akták 0.00 A csábítás ösztöne

TV3: 4.50 Video Hits No. 1. 6.50 Nap-kelte 10.10 72 óra 10.40 Cinema 11.10 Foci a javából (spanyol bajnokság) 11.40 Foci a javából (angol bajnokság) 12.40 Robin Hood legújabb kalandjai 13.30 Hegylakó 14.20 Űrszekerek – Az új nemzedék 15.10 Robotzsaru 16.50 Beverly Hills 90210 18.30 Hír3 19.00 Modellügynökség 19.45 Szabadítsátok ki Willyt! 21.35 Rémálom az Elm utcában 5 23.05 Pepsi Music Time 23.45 Video Hits No. 1.

MSAT: 0.00 Music Box 6.30–9.00 Nickelodeon 16.00 Szelep 17.00 Nickelodeon 18.30 Rocktükör 19.00 Ugródeszka 19.30 Sztárok civilben 20.00 CIA I. 21.45 News-da 22.15 Music Box

SZÍV TV: 0.30 Napraforgó 0.40 Music Box Classic 16.15 Meditációs jóga, terhestorna 17.00 Lehetőség 17.30 Sport 18.30 NASA 19.00 Irányjelző 19.30 Csillagok kerestetnek 20.00 Celeste 21.00 Melyik nőt válasszam? 22.45 Music Box Classic

HBO: 6.30 Kazaam, a szellem 8.05 Drágám, a kölyök marha nagy lett! 9.35 Ügynökkölyök 11.00 Melrose Place 11.45 Lakat alatt 13.35 Szerencsés fickók 15.10 Hamlet 17.20 Gry' Ryan legendája 19.05 Egyről a kettőre 19.30 Jó barátok 20.00 Leszámolás Denverben 22.00 Rossz társaság 23.45 Solo, a tökéletes fegyver 1.20 Születésnap 2.30 A vágy villamosa 4.30 Billy Bathgate

Január 17., vasárnap

KOSSUTH: 6.00 Vasárnapi újság 7.00 és minden órakor: Hírek, időjárás 8.25 Édes anyanyelvünk 8.30 MM – Magyar Millennium 9.05 Világóra 10.05 Római katolikus szentmise közvetítése 11.05 Gondolat-jel 12.00 Krónika 12.25 Harminc perc alatt a Föld körül 12.55 Vasárnapi levél 13.06 Névjegy 14.05 Szonda 14.35 Népdalkörök pódiuma 15.05 Művészlemezek 16.05 Dokumentumműsor 17.00 Terasz 18.00 Krónika 19.05 Sportvilág 19.30 Jó éjszakát, gyerekek! 19.40 Operett 20.05 Rádiófónia 21.05 Életünk, életem 22.00 Krónika 22.20 Vasárnapi hangverseny 0.00 Hírek, időjárás. Totó 0.10 Himnusz

PETŐFI: 6.00 Hírek, időjárás 6.03 Állomáskereső 6.08 Végre vasárnap 7.45 Sportreggel 8.00 Jó reggelt, Európa! 9.03 Közlekedés 9.05 A Magyar Rádió Karinthy-színpada 10.00 Gordiusz magazin 12.00 Jó ebédhez szól a nóta 13.00 Hírpercek 13.15 Bibázó Színház 14.01 Csík 16.00 Poptarisznya 20.00 A szerencse mostohafia 20.48 Zene 21.03 A Rádió Dalszínháza 23.00 Hírpercek 23.15 Ennyi... 0.00 Éjfél után...

BARTÓK: 6.00 Hírek, időjárás 6.03 Muzsikáló reggel 8.00 és minden páros órakor: Hírek, időjárás 8.05 Romantikus orgonamuzsika 9.05 Magyar operakarmesterek 10.05 Új Zenei Újság 10.40 Rézfúvós kamarazene 11.05 Európa hangversenytermeiből 12.44 Hangok és visszhangok 12.55 Az MRT gyermekkórusa énekel 13.05 Új lemezeinkből 14.05 Parsifal 15.00 Jubilate Deo 16.05 A kamarazene kedvelőinek 17.06 Balettzene 18.05 Tájak, hagyományok, emberek 19.00 Gryneth Jones operafelvételeiből 19.35 Kapcsoljuk a Zeneakadémia nagytermét! 21.40 Madrigálok 21.54 Egy szál magam 0.00 Hírek, időjárás. Szózat

MTV 1: 6.45 Grüss Dich! 7.00 „Így szól az úr!" 7.05 Gyerekeknek! 9.25 Tévémagiszter 10.25 Te vagy a hunyó! 12.10 Szerencsepercek 12.35 Déli muzsikaszó 13.00 Gazdatévé 13.40 Játék az egész 15.05 Tranzit 15.35 Örömhír 16.05 A jaguár szellemei 16.50 Delta 2000 17.15 Helló, Magyarország! 19.00 A Hét 19.44 Híradó 20.00 Ally McBeal 20.45 Telesport 21.00 Színházról színházra 22.35 Életház-koncertek

MTV 2: 7.10 Kánon 7.40 Tudóra 9.40 A mi Charlynk 10.40 Gyerekeknek 13.05 Aranyfüst 14.10 A két Déki muzsikál 14.35 ...az én váram 15.05 Amőba 15.35 A Zebegényiek 17.00 Forrás Argentínában 17.30 A hagyományőrző 18.05 Újra Nyitott könyv 18.35 Telesport 19.10 A fantasztikus nagynéni 20.00 Mint oldott kéve 21.00 Segélykoncert Sitkén 22.00 Találkozás Duczynska Ilonával 23.15 Universitas 23.45 Napbúcsúztató

DUNA TV: 6.30 Hírek 6.35 Reggeli muzsika 6.45 Élő egyház 7.00 Vízipók-csodapók 7.05 Teszvesz város 7.30 A varázsvödör 7.50 Nils Holgerson csodálatos utazása a vadludakkal 8.20 Susogó vadon 8.30 Az óceán lánya 9.00 Pop-sa-rock 9.30 Frankie 9.55 Miénk a tér 11.01 Forrásvidék 11.35 Beavatás 11.55 Vers 12.10 Lóverseny 12.30 Az ókor csodái 13.00 Három ember egy csónakban 14.25 Emlékképek – régi híradók 14.50 Sportképek 16.50 Minoritates Mundi 17.30 Mese 18.00 Heti hírmondó 19.00 Híradó 19.25 Moliére: Don Juan 21.45 Fórum 22.45 Szép az élet 0.25 Vers

BAKALONYI ZSOMBOR

Új Művészet
2004. Márc.
XV. évf. 3.

46. old.

matáv

Galéria

Ágytakaróország 2
(teljes kollekció)

Barakonyi Zsombor

kiállítása

2004. április 22. – 2004. május 21.

A Matáv tisztelettel meghívja Önt **a Matáv Galéria kiállításának** megnyitójára

Időpont: 2004. április 22. 16.00 óra

A kiállítást megnyitja:
Nagy Bálint
Csoport kommunikációs igazgató
és
Szily László
újságíró

Közreműködik:
a Medence Csoport

Cím: Matáv Székház aula, Budapest I., Krisztina krt. 55.

meghívó *invitation*

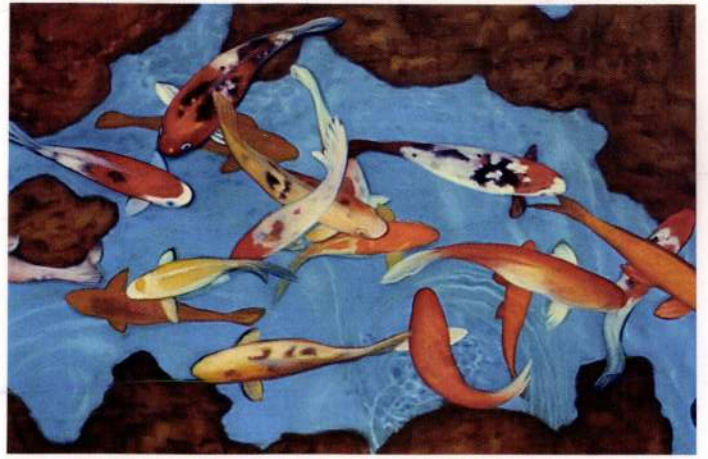

matáv

1021

Bo

Barakonyi Klára

Barakonyi Klára: Páva

képzelhetetlen lett volna a tudomány, és elsősorban a természettudomány korábbi, rendkívüli fejlődése nélkül. Képviselői maguk is hangsúlyozták, hogy a pragmatizmus elsősorban nem más, mint egy sajátos gondolkodási módszer: a természettudományos gondolkodás általánosítása az emberi gondolkodás egészére, a filozófiai és a társadalomtudományok területére. Mi a természettudományos gondolkodás alapjellemzője? Az, hogy fogalmi konstrukcióit olyan hipotéziseknek tekinti, amelyeket kísérletekkel, a gyakorlati cselekvés során kell igazolni. A fogalmak érvényessége csak a kísérlet eredményeként igazolódhat, s a fogalom tartalma is éppen az lesz, amit a kísérlet ad neki.

A pragmatizmus tehát szembefordul az elvont, önmagába forduló, terméketlen, világtól idegen gondolkodással, ugyanakkor azonban nem tartja feleslegesnek, üresnek a gondolkodás elvont fogalmait. Másrészt viszont a pragmatizmus hangsúlyozza, hogy az emberi fogalmak és értékek csak akkor valóságosak, tartalommal bíróak, ha az emberi cselekvés során realizálódnak. A világ alakítható, s az ember tevé-

szert e marxizmus saját állításaira is alkalmazza. A szocializmus értékei és elméleti tételezései sem tekinthetők abszolútnak és befejezettnek. Marx felfogása szerint a kommunizmus nem állapot, a valóságnak kívülről állított eszmény, hanem gyakorlati mozgalom, amelynek céljai a valóságban gyökereznek, s éppen ezért megvalósíthatóak. Ez az összefüggés azonban nem egyszer s mindenkorra adott, hanem minden korszakban megvalósítandó feladat. A valóság szocialista átalakítása nem hagyja érintetlenül a szocializmus elméletét: e folyamat során az elmélet is átalakul. Ezért cselekedeteinket nem irányíthatja a szocializmus absztrakt és dogmatikusan felfogott eszméje. A cselekvéshez persze szükség van irányító célokra, értékekre. Tudnunk kell azonban, hogy e célokat és értékeket nem szállítják készen a szocializmus korábbi elméletei. Ezeket magunknak kell megteremteni a gyakorlat elemzése, s a korábbi elméletek felhasználása és korrigálása révén. A gyakorlat kényszerének nyomása alatt a mozgalom fokozatosan feladja a szocializmus leegyszerűsített elképzelését. Ma már világossá vált: a szocializ-

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 MÁR 17

Dunántúli Napló

H. Barakonyi Klára

/1021

H. Barakonyi Klára rajza

Hová le
az olvasó g

Interjú Hárs

Olvasom a könyvtári katalógust: mesék, gyermekjátékok, ifjúsági regények, versek, színművek, diákszínjátszók kalauza, meseregények. Ezek a műfajú meghatározások jelölik *Hárs László* írói munkásságát. Műveinek jelentős része gyermek- és ifjúsági irodalmi alkotásokból áll. *Mi ennek a magyarázata?*

— Nem tudom, van-e magyarázata. Huszonhárom éves koromban írtam első ifjúsági regényemet, elmúltam hatvan esztendős, ma is ifjúsági regényen dolgozom. Sohasem hagytam abba, kivéve néhány rövid esztendőt, amikor elveszítettem kapcsolatomat a Varázslattal, amely nélkül nincs

Gh. Barakonyi Klára, grafikus.
második pécsi kiállítatkozása ez a „Műhelynek" — Szerepel a műveszi alkotása, a sajat szemléletére átirt természettel.

Kovacsghákos: Pécsi Grafikai Műhely
Dunántúli Napló, 1944. jan. 9.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

H. Barakonyi

PESTI MŰSOR

Klára, grafikus művész, tanári

1979 OKT 31

1021 *Mesél egy magányos pad*

H. Barakonyi Klára grafikus, a pécsi Pollack Mihály Főiskola művésztanára, a Pécsi Grafikai Műhely tagja ezúttal olajfestményeit mutatja be a budapesti *Paál László teremben*, október 25. és november 8. között.

Művei számtalan hazai — Kaposvár, Pécs, Miskolc, Budapest, Szeged stb. — és külföldi — Lengyelország, Finnország, Jugoszlávia, Szovjetunió — kiállításra is eljutottak, de bensőséges hangulatú, meleg pasztell színű festményeit most láthatjuk először.

Főleg a természet ihleti munkára, de ahogy a valóság egy darabkáját megragadja, ahogy művészete szűrőjén az megjelenik, már nemcsak szemet gyönyörködtető látvány, hanem érzelmeket sugárzó, gondolkodásra, elmélyülésre késztető alkotás.

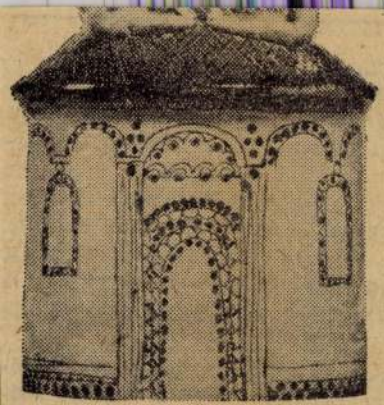

A kiállítás Pécsett a Képcsarnok bemutatótermében tekinthető meg, okt. 25—nov. 8-ig.

Kumpo
a mese
bumfor
varozv
békéser
akiknek
Minden
bözök

Munkáit kevés színnel, finom pasztell árnyalatú fedőmázzal látja el. Kedvelt színei a barnák, zöldek, sárgás árnyalatok. Igazi színvilága: derű, jókedv, gyengédség, drámai összecsapások nélkül. Korongolt formái biztosan állnak a talpukon, fekszenek az oldalukon, nem ágaznak törékenyen a térbe.

Kumpost Éva figurái érthetőek, élvezhetők, kézbe fogható emberi közelségben vannak, egyszerűek és természetesek. Alakjai, kancsói, állatplasztikái elsősorban dekoratív lakberendezési tárgyak, de mégis többek, mint egyszerű díszek — vallomások az örömről, a harmóniáról.

Pellionisz Valéria

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

1978 JAN 29

H. Barakonyi Klára
10'61

H. Barakonyi Klára: Kövek

maszolgá

ellett volna indulni...

15 hallgató hetente átismétli a leckét a beteg kisfiúkkal, kislányokkal, és segíti őket az új tananyag elsajátításában is.) Akad azonban egy munka, amit mindmáig nem sikerült nagyobb méretekben megszervezni, pedig szükség is, igény is volna rá, s ez: a pótmamaszolgálat.

— Nem sokan, néhányan dolgoznak most is pótmamaként. Általában az albérletben lakók egészítik ki így az ösztöndíjukat — mondta Jäger Ágnes a tanárképző KISZ-bizottságának tagja.

— *Hány forintot kérnek a tanárjelöltek óránként?*

— Ez a munka jellegétől függően változó. Tíz-tizenöt forintról „indulunk", de igen sokszor nemcsak vigyázni kell a gyerekre, hanem korrepetálni őt, vagy nyelvet is tanítani neki. Ilyenkor ezt is „beszámítjuk".

— *Ez a munka valóban igen hasznos az olyan ember számára, aki pedagógussá akar válni. „Családismereti stúdiumnak" is fölfogható. Mi az oka, hogy csak tizen—tizenöten végzik?*

— Nagyobb létszámmal a szervezés rengeteg gondot jelentene nekünk. Ősszel megkeresett minket ez ügyben a városi tanács. Akkor készítettünk egy felmérést arról, hogy hányan vállalnának ilyen munkát, s rövidesen akadt is 120 jelentkező. Ezt a tanáccsal közöltük, de azóta ez ügyben semmi hír.

Kárpáti Júlia, a Pécs városi [illegible] csett egy-egy kerületben be akarta vezetni ezt a szolgálatot. Nálunk a harmadik kerületre esett a választás, egyrészt, mert az új lakótelepeken sokan igényelnék ezt a segítséget, másrészt, mert itt található a bázisul szolgáló két intézmény: a tanárképző főiskola és az orvosi egyetem. A körzeti ápolónők, védőnők, sőt még az egészségügyi és az óvónőképző szakiskola is jelezte, hogy szívesen részt venne ebben a munkában. Novemberben kérdezték meg a pécsi tanács véleményét, s ők egy héten belül kidolgozott tervet küldtek válaszul. Azóta a minisztériumból semmi hír.

— *Mi állt ebben a tervben?*

— Többek között az, hogy a Fábián Béla úti Nevelési Központ lenne a centrum — válaszolta Kárpáti Júlia. — Ott te-

Barakonyi Klára, grafikus

Ez hónap végén nyílik Gdanskban a magyar napok keretében 37 magyar grafikus Pécs és Baranya műemlékeit bemutató kiállítása. – A mű-vész műve szerepel e kiállításon.

Dunántúli Napló, 1978. márc. 8.

Barakonyi Klára, grafikus

L.: Hóman Mária

Türkös T.: Képzőművések --- 813-818.

JELENKOR, Pécs, 1975. szeptember XVIII. 9.

Barakonyi Klára

Barakonyi Klára

B. K.: Megnyílt a III. Országos Kisgrafikai Találkozó.

Dunántúli Napló, 1976. júl. 14.

1021 Baránka József

épités - 2 -

1982. IX. 27. Televizió /Hné/ 18.30

PANNON KRÓNIKA

- Betonból, de elsősorban fából készült palotát képzelt el Zalacgerszegen a gébárti-tó mellett Baránka József és Jankovits Tibor, a zala-terv két mérnöke. Elképzelésüket, a magyar ott dolgozó művészek, festők, szobrászok fafaragók váltják valóra. A háromszintes alkotóház hasznos alapterülete 320 m^2 lesz. Az első szinten bemutatóterem, és műhelyek kapnak teret. A különleges tetőszerkezet, a héj alatt két szintet alakitanak ki. A fafaragóház tetején, középen három királyfa magasodik majd, mintegy megkoronázva a háromsarkos épületet. A formálódó alkotóház nemesvonalu, modern, és ugyanakkor hagyományujitó épületet sejtet, amely szervesen illeszkedik a tájba.
A bartaszéki kádár és faipari szövetkezetet harmind évvel ezelőtt tizenhárom környékbeli kádár alapitotta. Ma kétszázan dolgoznak az üzemben, és ötvenmillió forintos termelési értéket állitanak elő, amelyből harmincmillió exportból származik. Tevékenységi körük széles, a hagyományostól a jövedelmezőn át, a különleges munkákig mindent csinálnak. Egy papapucs például a marógéptől a csomagolóig három perc alatt jut el, egy gyümölcsös láda normaideje háromegész héttized perc. A szövetkezet müszaki vezetője Péter József, nagyapja és édesapja is fával dolgozott, faipari technikumot végzett, 1964-ben került a szövetkezethez.

- Ez a tizenhárom ember aranykezü mesterek, szerelmesei voltak szakmájuknak, szerelmesei voltak annak az anyagnak amivel dolgoztak, ami egész életüket meghatározta a fának. Az itt dolgozóknak harminc éve, valamivel több is mint harminc éve ad munkás a fa, kereseti lehetőséget,- megélhetést. Én azthiszem, hogy a világ egyik legcsodálatosabb anyaga a fa nincsen semmi olyan anyag, ami olyan nagy távolságból, az emberiség történetén belül, elkisérte volna az embert mint a fa, ez egy sajátos faipari tevékenység, melyet mi folytatunk. Megmaradt az alaptevékenység a kádár, nagyon szép szakma, igényes szakma és hozzá társult egy feldolgozó, elsődleges feldolgozó fa tevékenység amikor rönkből, rönk fából inditjuk a termékeket és egy komlex feldolgozási folyamaton jutunk el a kész termékekig. A folyékony mütrágyák tárolására nem megoldott a jelenleg használatos acél, vas, vagy müanyagedények. A tervezőgárda elképzelése alapján, és reméljük ez igazolódik a kisérlet során, a fa az az egyedüli anyag amely hosszu távon, ezeknek a rendkivül agresszív növényvédő szereknek, mütrágyáknak hatására ellenáll, sőt bizonyos fokig telitődik is, tehát állóképessbb lesz.

BARAN JÁNOS
kőedénygyári munkás, hermányi kőedénygyár, 1818

Folia Archaeologica, XIV. 1962. 193. lap

H. Barakonyi Klára, festő

L. Bizse János

—: A Jelenkor krónikája 1152.

Jelenkor, Pécs, 1979. dec. XXII/12.

H. Barakonyi Klára, grafikus

52.

12.

szemközt

H. Barakonyi Klára, grafikus

L: Macbeth, Agamemnon

– : Krónika

Borító 3

Jelenkor, Pécs, 1981. jún.

XXIV/6

H. Barakonyi Kecica, grafikus

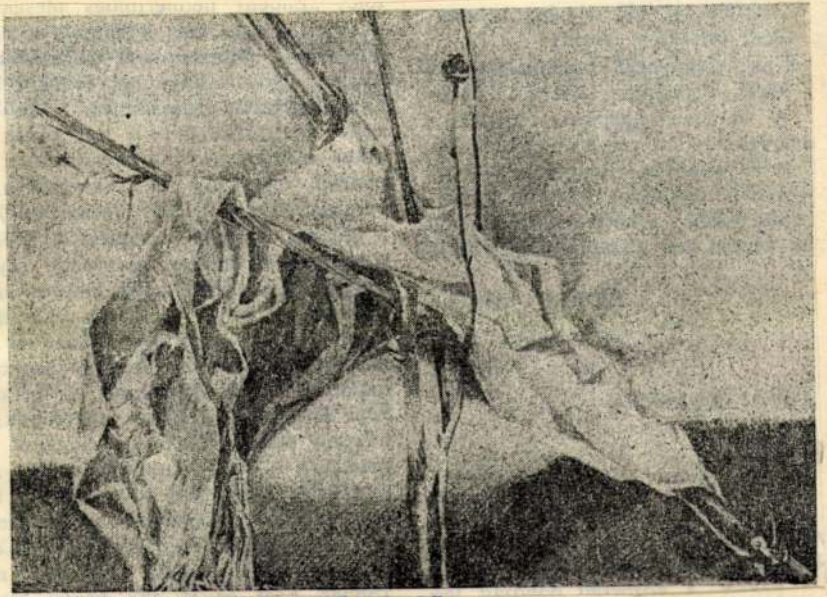

H 192.

1.f. ... Pécs. 1990. kor. XXIII/2.

Barakonyi Klára,

a Pécsi Grafikai Műhely most csendes, mivel a tárlatok egész sorára készülő pécsi barányai grafikusok elkészültek műveikkel. – Az egyik munkapadon Bíró Gyula „Kakas" c. kompozíciójának készülő kéziratja fekszik (emlitve), amott Barakonyi Klára levonata száradozik.

Bebesi Károly: Látogatóban a Pécsi Grafikai Műhelyben.

Dunántúli Napló, 1948. aug. 13.

BARAKOVICS JÁNOS (orgonaépítő)

Várady J * Dunamellék ref templ 1

Gyoma, 1993

33.o.

lexikon

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

BARAKONYI KLÁRA

DUNÁNTÚLI NAPLÓ ·

1021

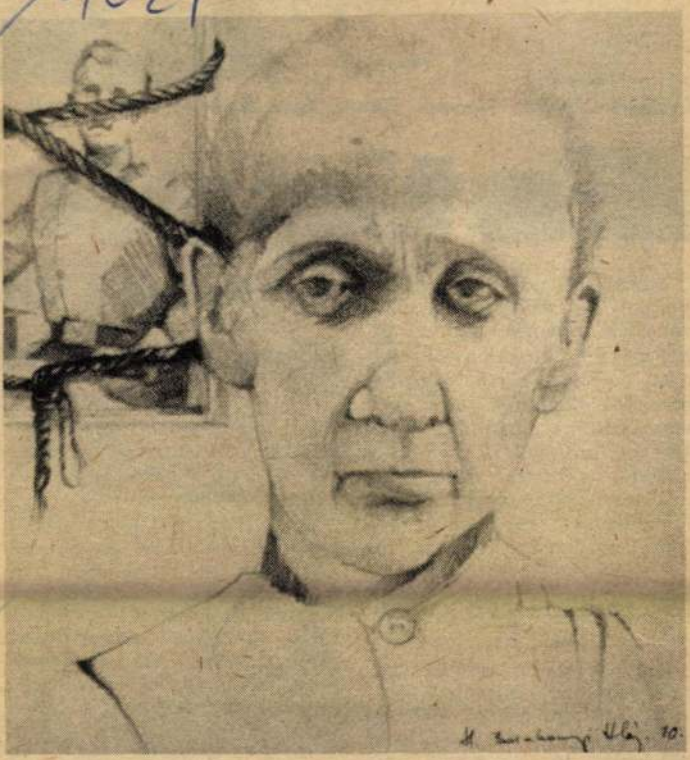

Barakonyi Klára grafikusművész kiállítása látható mától a POTE kisgaléériájának kiállítássorozata keretében, az aulában.

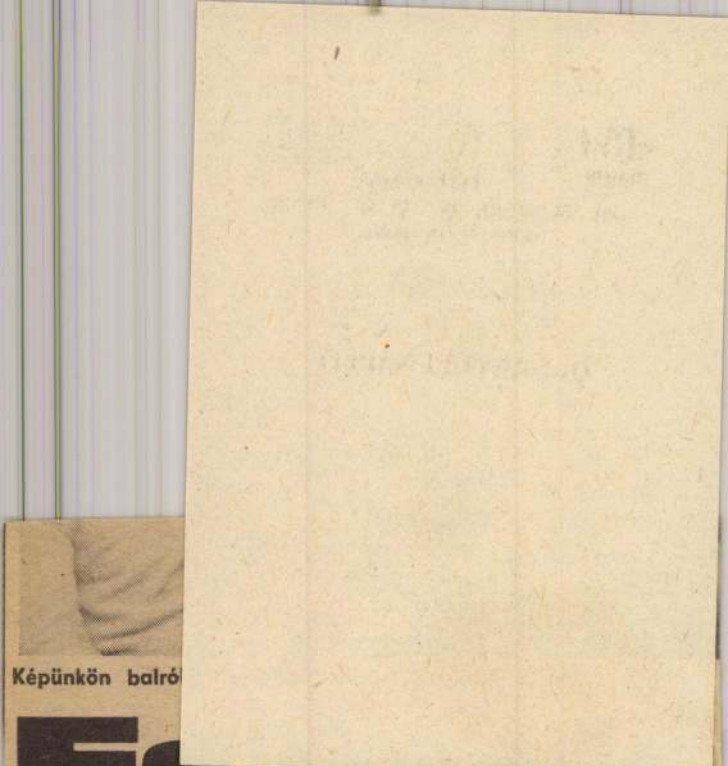

Képünkön balról

Estisek

A többség önl
Nem jár anya

Biztos szakmával rendelkező fiatalok és idősebbek miért vállalják a munka melletti tanulást? Származik-e belőle előnyük, avagy külső kényszer hatására döntenek úgy, hogy megpróbálják az érettségit? Hányan tartanak ki szándékuk mellett, s hányan morzsolódnak le? Ilyen, s ehhez hasonló kérdésekre kerestem a választ, amikor az 508. sz. Tarr Imre Szakmunkásképző Intézet Szakmunkások Szakközépiskolájában három levelezős hallgatóval teültem beszélgetni.

Közülük ketten elsősök, egy pedig már harmadéves. A szakmunkások számára az érettségi megszerzése három évbe telik; a levelező tagozat pedig anynyit tesz, hogy munka után hetente kétszer, délután háromtól este fél nyolcig ismét iskolapadban ülnek, ami

szinte mindenkiben „benne van" a tanulás, s úgy vélték, könnyebb most, mintha csak később próbálnák meg.

Enisz Ernő: Bár elég nagy a lemorzsolódás, a mi osztályunknak mára már majdnem a fele kimaradt, azért akit lehet, mi magunk nem engedünk elmaradni. Itt sokkal jobbak a közösségek. Még a lakására is elmegyünk annak, aki nem akarja folytatni a tanulást, s rábeszéljük, jöjjön el mégis a vizsgára, s több esetben ez be is vált. Végül is a tanuláson kívül azért vagyunk itt, hogy egymáson is segítsünk. S az is érthető, hogy sokan föl akarják

Baron
Baranovski

Baran, Stanislaw építész

warszawa/

M.D.K.

— 3

Egyes ötletek megvétele sorolás pé kül

Társtervező: J. Pataki

repr.

Lux Kálmán: A magyar szocialista falu tervpályázat

Magyar Építőművészet 1961. 4. sz. 9-25.l.

Barán Lajos

900 esztendő ékmekben c. kiállításon szerepelt.

NM. 934. IV. 21.

M.D.K.

Barán Miklós 19 n.

Mária a gyermekkel és kar. ut. Jánossal.

Vászon 100 < 63.5

Ernyey Lurács és neje hagyaléka. Ifr Ernst Mus. aukciói XIII - Bp. 1923 3

Barand Gustáv, iparművész

MDK

Iparművész társaival együtt újraindítja porcelántárgyakat készített.

—: Újraindul herendi porcelán

Népszabadság, Bp. 1959. nov. 14. 2.l

MDK

Baranghy Emil, festö.

314. Dömösi részlet. Vizf.

315. Borus alkony. "

Nemzeti Szalon. 1900. Nemzetközi graf. kiállitás. Kat. 43. l.

D

Baranyay Emil

Nemzeti Salon 1900. évi nemzetk. graf. kiáll.

Dömösi részlet, vízf. 4.5 kor

Boris albany, vízf. ℳ 40 kor.

sajátkezű Baranyai

Vrietonosky Ivan miseremi volga

X.107

† Barangy Máté

Ötvöslegény 1575

Nagyszeben

Korrespondenzblatt.

1913. 34. l.

VITÉZ BENE ISTVÁN
m. kir. nyugalmazott
SZENTGOTTHÁRD

Baranyay Ferenc
Baranyay Ernő

Nemzeti Szalon

Fájó hiba
a Katalogusban
Baranyai
helyett

Baranghy Emil

1900.Graf.Müvészek és Vázlatok nemzetközi kiáll.

Dömösi részlet,vizf.
Állattanulmány,rajz.
Borusalkony Borus alkony,vizf.

Bavanghy Emil

Jerbó

Nemzeti Kaloa

1900

Szécsy Bertalan

Kat. Kiáll

Katalogusa

4 B. L.

Bavanghy L. Emil

Nem annos ember?

Magyarország Dr. Szentiványi Gyula

Van szerencsém mellékelve
Tisztelettel küldeni, azon tisztelettel
mellékelt befizetési lapunkat

Baranics András építész

Új MAGYARORSZÁG 1996. XII. 18.

Évzáró a Pandorában

Évzáró kiállításra várja barátait és természetesen minden művészetkedvelőt a Pandora Galéria, [illegible] kevés magyar kiállítóhely [illegible] amely következetesen a [illegible] és [illegible]yar művészet értékeit [illegible]e. A galéria nem kifejezetten elegáns környezetben nyílt meg három évvel ezelőtt, hiszen a Népszínház utca külső részén található, ennek ellenére egyre jobb hírnévnek örvend – immár nemcsak itthon, de külföldön is. Nem kis megtiszteltetésnek számított ugyanis, hogy a rendezők elfogadták jelentkezését, s – a már visszatérő vendégnek számító Erdész Galéria társaságában – részt vehetett a novemberben rendezett, nagy hagyományokkal rendelkező kölni művészeti vásáron.

A belsőépítész *Baranics András* és az építészként diplomázott *Kolenszky Mihály* majd tíz évvel ezelőtt, Badacsonytomajban kezdte meg galériás tevékenységét. Akkoriban – a működési engedély nem kevés utánajárást igénylő beszerzése után – a többi között *Kokas Ignác, Paizs László, Elekes Károly* műveivel foglalkoztak. Azután az évek folyamán, ahogyan a mostani kiállításon szereplő művek is jelzik, fokozatosan kialakult a galéria jelenlegi művészköre: *Gábor Áron, Klimó Károly, Soós Tamás, Nádler István, Kis-Tóth Ferenc, Záborszky Gábor*. Valamennyien jól ismert alkotók, néhányuk műveit külföldi galériákban, múzeumokban is szívesen látják.

„A lehető legtermészetesebb, hogy valakinek itthon is, külföldön is megvan a maga galériája – mondja Baranics András –, az viszont jó lenne, ha a profilok letisztultával egy-egy művész elsősorban egy kereskedelmi galériához kötődne. A kortárs műkereskedelem megerősödésével erre előbb-utóbb sor is kerül." Az persze, hogy ez a bizonyos megerősödés mikor következik be, aligha jósolható meg pontosan. Mindenesetre a kölnihez hasonló rendezvényeken való részvétel egyre nagyobb rangot ad a magyar galériáknak. A nemzetközi műkereskedelembe való bekapcsolódás folyamatában az is fontos láncszemet jelent, hogy a Kortárs Művészeti Múzeum megnyitása alkalmából Budapestre érkezett az európai galériák szövetségének vezetője és néhány tagja is. Galérianéző körútjuk során természetesen nem kerülték ki a Pandora Galériát sem.

P. Szabó Ernő

A Pandora Galéria tulajdonosai, Kolenszky Mihály és Baranics András a kölni Kunstmessén Soós Tamás Barokk című festménye előtt

A SZERZŐ FELVÉTELE

Új MAGYARORSZÁG
melléklet
létkérdések
– gazdaszemmel
1996. DECEMBER 18., SZERDA

A Magyar Agrárkamara a támogatásokért

A Magyar Agrárkamara eredménynek tartja, hogy a parlament a kormány által eredetileg tervezett, az agrártámogatásokra szánt 88 milliárd forint helyett a jövő évi költségvetésben végül is mintegy 100 milliárd forintot szán erre a célra. Az viszont kifejezetten nagy eredmény, hogy ennek felét maga *Medgyessy Péter* pénzügyminiszter a kormány nevében terjesztette elő. A több mint 10 milliárd forint jelzés értékű, azt mutatja, hogy a Pénzügyminisztérium részben elfogadta azokat az érveket, melyek szerint az agrárágazatnak mindenképpen növekednie kell az ország stabilizációja érdekében.

A képviselők a kormánnyal szemben 5,3 milliárd forint növelést szavaztak meg a jövő évi költségvetésben az agrártámogatásoknak. Ez azt mutatja, hogy a képviselők nagy része – vidéki lévén – tisztában van az agrárágazat nehézségeivel. Az 5,3 milliárd forintos képviselői többlet agrártámogatás több mint jelzés értékű a kormánynak. A Magyar Agrárkamara a jövő évi többlet agrártámogatások belső szerkezetével is elégedett, főként amiatt, hogy a legjelentősebb összeget az ágazat piaci problémáinak rendezésére kívánják fordítani.

A termelési támogatások esetében az agrárkamara híve annak, hogy ezen igényeket lehetőleg a benyújtások helyszínén bírálják el, és ott folyósítsák a támogatást. A kamara szerint a termelési támogatásoknál az automatikus kiutalásnak kellene nagyobb szerepet szánni.

Az állattenyésztés támogatásánál a sertés- és a szarvasmarha-tenyésztés ösztönzése érdekében az a kamara álláspontja, hogy nemcsak az apaállatok tartását, hanem az anyaállatok tenyésztését is támogatni kell. Ezt azért tartja fontosnak az agrárkamara, mert az elmúlt időben például a sertések esetében 30 ezer darabbal csökkent az anyakocák állománya. Az ültetvények támogatásánál pedig olyan támogatási elvek kidolgozását tartják szükségesnek, melyek két-három évre beláthatóvá teszik az ültetvénytelepítés „kereteit". A gyümölcstelepítésnél a termelőknek mindenképpen két-három évre kell előre tervezni.

Lámpáss

A Csongrád megyei Szatymaz termelőnek tartják Berekszász viszont már kevesen tudják, ho természtésében – mint amily családtagjaira számíthat. M fejezetet érdemel, amiről a

– Mikor önállósította magá lett kistermelő?

– Közvetlenül a rendszerváltoztatás után, amikor otthagytam munkahelyemet. Mindig is arra vágytam, hogy egykoron majd a saját földemen gazdálkodhatom, hiszen annak idején szüleim is ezt tették a Békés megyei Kötegyámon. Sokat tanultam édesapámtól, majd később a szakközépiskolában, az Agrártudományi Egyetemen. Az évek hosszú során megszerzett tudást, tapasztalataimat most érvényesíthetem igazán. Jelenleg negyven hold szántóterületen gazdálkodom. Főként kalászosokat, lucernát, zöldségféléket termesztek.

– Melyik haszonnövényből származik a legnagyobb haszna?

– A legkifizetődőbb zöldségféléval foglalkozni, de munkaerő hiányában szinte elképzelhetetlen, hogy a 40 holdon paprikát, salátát, sárgarépát és egyéb konyhakerti veteményeket termesszek. A birtokomban lévő földterület jelentős hányadán azért termelek kalászosokat és lucernát, mert sertéstenyésztéssel is foglalkozom. Az árpa, a takarmánybúza, a lucerna kell a jószágnak, ugyanakkor a szalmára is szükség van. Régen a parasztok sem kizárólag ezért vetették búzát, hogy biztosítsák a család számára a szükséges mennyiségű kenyeret. Egyébként a kenyérgabonából természetesen eladásra is jutott. Ezt a növényt azért is termesztették, mert a szalmát felhasználták az ólakban, istállókban alomnak, a trágya pedig nagyon kellett a termőterületre. Mivel viszonylag sok

Baranin Mihály

dalmát építész.

L.

Szendrey-Szentiványi

120. l.

46. sz.

ntatvány iskolai használatra

[redacted]

axdasági és Iparbank R.-T. Szegeden

ek átadása ellenében

rendeletére vagy a bemutatónak

[redacted]

MINTA

melyen a „vagy a bemutatónak" kitétel
öltetett, nem váltatik be

Baranin Lukáš

Baranin Mihály, dalmát építész. A XVI. század közepén élt. Emlékét a sebenicoi évkönyvek tartották fenn.

Kukuljević-Sakcinski, Ivan: Slovnik umjetnikah jugoslavenskih. Zagreb, 1858—1860. 18. l.

J. Baramín Rados

Baranin Rados, dalmát építész. Alighanem a XIII. század végén Antivariban született. 1336-ban Péter mesterrel, Kotoranin Radoslav vejével együtt építette a cattaroi szent Benedek monostort.

Kukuljević-Sakcinski, Ivan: Slovnik umjetnikah jugoslavenskih. Zagreb, 1858—1860. 18. l.

Baranin Rados

dalmát építész.

L.

Szudry-Szutsánszki

120.1.

3044

Kinek.

Kelet

SZEGEDI GAZDASÁGI ÉS IPARBANK RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

3044

Minta-nyom

A Szegedi G

fizessen ezen csek

Kelt

Oly csekk,

Baránka József, épített

Megnyílt a Pannónia 37. szállodája

(Tudósítónktól.)

Kedd délelőtt új szállodát avattak Zalaegerszeg központjában: 59 kétágyas szobával megnyílt a kétcsillagos *Hotel Balaton*. Nagy szükség volt az új létesítményre; nem csupán a Balaton és a déli országhatár közelsége, hanem Zalakaros bővülő gyógyidegenforgalma miatt is. Különben az új városi sportcsarnok létesítésével Zalaegerszeg jelentős nemzetközi sportesemények rendezője lett.

Az új szálloda a közepes árkategóriába tartozik. A külsőre is vonzó épületet *Baránka József* építőművész, a Zala megyei Tervező Iroda munkatársa tervezte, kivitelezője pedig a Zala megyei Állami Építőipari Vállalat volt. A szálloda átriumszerű belső kiképzéssel fogadja a vendégeket. *Máté András* belsőépítész, a Barnyaterv munkatársa tervei alapján a Fővárosi Faipari és Kiállítás Kivitelező Vállalat készítette. A beruházáshoz, amely 55 millió forintba került, az Országos Idegenforgalmi Tanács, a Zala megyei tanács és a Pannónia Szálloda és Vendéglátóipari Vállalat járult hozzá. Ez a Pannónia 37. szállodája.

A kedd délelőtti szállodaátadáson megjelent *dr. Sághy Vilmos* belkereskedelmi miniszter is.

Az új szálloda. KOPPÁNY GYÖRGY FELVÉTELE

kötöttárut, a konfekciót, a lábbelit, a bőrt és a szőrmét gyártó ruházati ipar 250 ezer dolgozót foglalkoztat, és a szocialista ipar termelésének 9 százalékát adja — kezdte a beszélgetést a miniszterhelyettes. — Az ágazat szerepe meghatározó a lakosság ellátásában, hiszen a forgalomba kerülő cikkek 80—82 százaléka hazai termelésből származik. A gyártmányok mintegy fele belföldre, a másik fele exportra kerül. A kivitelre jellemző, hogy az ipari export 12 százalékát, a nem rubelelszámolású export 15 százalékát ez az iparág állítja elő.

Ruházati iparunk szerepe tehát jelentős. Még nagyobb a felelőssége a

[illegible] főleg a pamutiparé — csökken. A vállalatok az idén is folytatták termékszerkezetük korszerűsítését. Erre kényszerítette őket a külföldi piacok megnövekedett versenye és a nehezebb gazdálkodási feltételek. A gyártmányfejlesztő és választékbővítő munkával kapcsolatban érdemes megemlíteni, hogy a *gyapjúiparban* például a régebbinek mintegy kétszeresére, 15—16 százalékra emelkedik a gyapjútartalom, ami a tisztagyapjú-szövetek mennyiségének növelését jelenti. Ez megfelel a divatnak és a belföldi igényeknek egyaránt. A *pamutiparban* az úgynevezett szennytaszító kikészítés növelésével bővült a mosógépben mosható vasalást, kezelést nem kívánó termé-

Bardnkovics Éva

A Vas megyei Katolikus Körottság a Vas megyei népfront közreműködésével kirándulást szervezett Szombathelyre, melynek keretében a városi múzeumban Németh Mihály- műtermét is megtekintették a kirándulók.

dr. Varjas Győző: Vas megyei papok városi életszolgálata.

Katolikus Szó, 1942. máj. 26.

N. Barankovics Éva
festő

A magyar és jugoszláv közös
találaton részt vett.

Heitler László: Mariborí és Vas megyei.....
Művészet, 1971. január - 22. lap

MDK.

Barankovics Éva

Munkálkodása a zsennyei müvésztelepen

Vas Népe 1965 máj.23.lap -

МОК.

B.D.K.

BARAKOVITS János orgonakészítő

Rákospalota

Nagytétényi r. k. templomának

új orgona (1933.)

Budapest műemlékei II. bp. 1962. 654.e.

Boranda Ágoston

A kerendi parcellázás kérdése

Andrássy Antal: Művészház a gyárban

Építők Lapja 1968 X. 21

Baranek György
nyomdái

Bevezetés: a Hernádi Petrikiadványai
rövidítés, betűfaj 13 lapon. Ábra

Mellékletekkel

Grafikai Szemle 1939 évf 1 sz 23 l

Sor...
Baranovski
Henryk
1968 AUG 4.

Nő: ott! De itt: hunyorgó csillagok.
Pásztortüzek, gyöngyök — hasonlatok.

1021

HENRYK BARANOVSKI CSÓNAKMESTER METSZETE

a következő terve

ban helyezték falra Honthy
l művésznek ez már a har-
nagyméretű gobelin is, a
Márta a Népek Barátságát

: tervén dolgozik jelenleg.
elinja.

...műszak-
... Míg arcát odatartotta
Zsófi csókjának, barna sze-
mével elmerülten és szórako-
zottan másfelé nézett. Oda-
ment a szélesre nyitott, ket-

igy vesztette el a bal
Gergely Ádám is így
szemű! — mondta
lassan.

— Azokat sajnálom
rendes emberek... D
tai megkárosított.

Bertha Zsófira aki délcegen asztal túlsó oldalán. Tudta, hogy mindez a gyűlölet és harag őmiatta, őérte tört fel ilyen frissen és elevenül. Bár éppen annyira neheztelt Pusztaira, mint azelőtt, valami mégis mélyen egybefűzte vele, s ezért sebző, és kegyetlen sértésként hatottak rá Zsófi szavai. Az a különös sejtése támadt, hogy először látja a szép, széles vállú, kemény derekú, eltorzult arcú nőt, s ez nem azonos azzal, aki őt tegnap, tegnapelőtt hazavárta. A tárnában, baj idején, mindig úgy érezte, hogy hideg árad el egymást követő hullámokban a bőre alatt. Most úgyanez a veszélyt jelző hűvösség terült szét benne, s megértette vele, hogy ezt az ügyes, gyors kezű, kivételesen szorgalmas teremtést, aki mindig fel tudta gyújtani, már nem szereti úgy, mint eddig. Valami, ami forrón és szorosan összekötötte őket, meglazult, s ki tudja, lehet-e még ezen segíteni?

— Mit nézel úgy rajtam? — kérdezte a hosszú hallgatástól, s a távoli, felmérő pillantástól furcsa bizonytalansággal az asszony.

— Semmit — felelt Bertha. Hogy elrejtse szemét, az üvegtálacska fölé hajolt, és újból kanalazni kezdte a kompótot.

ha a hűség egyszerű
az este meg rátűzi mi
a csillagok kinyíló sár

TŐRE

A tejutakon
kószál az álom,
s nem veszi észre
mennyi fűszál nőtt a

I

Nem volt kenyerem s
a hizelkedés. Épp ezér
vagy éppen ennek elle
mégis meglesz a kenye

II

Egy anya dorgálja a l
Rövid a szoknyád! Kés
válaszban így: a szokn
a lábam hosszú...

IV

Lakásra gyűjtött, azutá
autóra, majd később g
Spórolt mindenben. Fe
ezért lett teljesen paráz

Baronski

BARANSKI Emil (1877-1941)

Szarvas, Petőfi u. Meröyand Föiskolai Kar

- Napvirn, 1927

Kerekhegi S.: Mo. napvirai. Bp. 1998. 22., ill

emäldes. Das Bild
Material, als eine
ähnlicher Strenge
r Baukunst und der
schen Raumes und
n sie durch die For-
formaler Einfach-
ativen Ästhetik den
mte baugesetzliche
raum- und Möbel-
elbild zur Geltung.
las ganze Für und
er nur soweit aktu-
der übrigens auch
ng hervortrat. Die
offenbar engherzi-
Stilprobleme Ord-
ch Herkunft seiner
ntes immerhin doch
omie kaum fähiger
e, ohne in der vita-
Genau so überra-
rhythmische Form-
l-Disziplin zu unter-
en. Er sorgt für Not-
en malerischen Trie-
Notausgang wird in
he Ornamentik ge-

baugesetzlichen

korlati oktatását végzi, emellett a technikai ismeretek kiegészítéseképen a grafika történeti jelenségeinek magyarázata is a tárgy feladatai közé tartozik.

Hasonló értelemben történik a vízfestés és a falfestés tanítása is. Bár tekintettel arra, hogy középiskoláinkban a vízfestés szinte az egyedüli színes ábrázolásmód, főhasznát a vízfestésben való jártasságnak a rajztanár veszi, legnagyobb fontossága a tanárképzés terén mutatkozik, de sokszor találkozunk azzal a jelenséggel is, hogy a művésznövendékek között is akad, aki sajátos kifejezésmódjául éppen az akvarellt választja.

Míg így az akvarell inkább a tanárszakos hallgatók tárgya, addig a művészifjúság a falfestészet technikáját, különféle anyagait, ezeknek vegyi, fizikai és optikai sajátosságait, a már-már feledésbe ment tempera-eljárások és anyagok, al fresco és al secco festés természetét, alapozását és felrakását tanulmányozza nemcsak elméletben, hanem gyakorlatban is. A vízfestészet oktatását Baranski E. László festőművész okl. rajztanár végzi, míg a falfestés technikájának tanítására a főiskola Nagy Sándort a gödöllői mestert hívta meg.

aki főtárgyából, tehát festészetből, vagy szobrászatból elégtelen osztályzatot nyert, csak egyszer is, többé nem iratkozhatik be.

Magának a művészi oktatásnak szorosan vett főtárgyai az alakrajz és festés, vagy a szobrászat. Jelenleg a hallgatóság hat alakrajzi és négy szobrászati osztály között oszlik meg. Élükön Réti István, Glatz Oszkár, Benkhard Ágost, Rudnay Gyula, Kandó László festő és Bory Jenő, Sidló Ferenc, Kisfaludi-Strobl Zsigmond és Szentgyörgyi István szobrásztanárok állanak.

Személyük, munkásságuk, egyéni és művészi jelentőségük sokkal ismertebb a magyar közönség előtt, hogysem e sorok keretében ezzel foglalkoznunk kellene, ehelyett inkább tárgyuknak célkitűzéseit ismertetjük vázlatosan.

Az alakrajz és festés tárgya, a természeti jelenségek közvetlen megfigyelésén alapuló ábrázolásnak elsajátítása. A hallgatók tehát műteremben és a lehetőséghez mérten a szabadban is dolgoznak, élő fej- és aktmodellről. A rajzi és festői alapismeretek elsajátítása után pedig, a természeti látvány képszerű átfogalmazása, belső élménnyé mélyítése válik a hallgató feladatává. Tanára segíti, irányítja s bírálja ebben, anélkül azonban, hogy a hallgató egyéniségének sajátságait elnyomná. E második feladatkörből

Baransky Emil László

Új Magyarság

1941. január 21.

* **Meghalt Baransky Emil festőművész.** Nemes Baransky Emil László, a képzőművészeti főiskola tanára, a neves grafikus és akvarell-festőművész 63 éves korában Budapesten meghalt. Feleségén, két fián és leányán kívül bátyja, Baransky Gyula ügyvéd és kiterjedt, előkelő rokonság gyászolja. Temetése január 22-én, szerdán délután 3 órakor lesz a farkasréti temető halottasházából.

356. Facsoport.
357. Irhás árok.
358. Arcképtanulmány.
359. Balaton.
360. Önarckép. Mgt.
361. Tihanyi hegyoldal.
362. Olvasó leány.
363. Kilátás a Rózsadombról.
364. Delelő lovak.
365. Isonzo Salcanonál.
366. Három bükk.
367. Boldizsár-malom.
368. Faluszéle.
369. Monori legelő.

XII. TEREM

MAGYAR AKVAREL- ÉS PASZTELLFESTŐK EGYESÜLETE.

370. MENDLIK LAJOS: Patakpart.
371. HENDE VINCE: Római fürdő.
372. HENDE VINCE: Udvar Felcsuton.
373. MAKOLDY JÓZSEF: Budapest a Hármashatárhegyről.
374. HENDE VINCE: Dunántúl.
375. HENDE VINCE: Nógrádi táj.
376. GY. TAKÁCH BÉLA: Őszi lombok.
377. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Dunántúl. Pasztel.
378. RÖKK KÁROLY: Késő őszi táj. Mgt.
379. CSABAI WÁGNER JÓZSEF: Magyar csendélet. Pasztel.
380. UNDI MÁRIA: Erdőszéli virágok.
381. UNDI MÁRIA: Kalotaszegi Madonna.
382. CSABAI WÁGNER JÓZSEF: Ébredés. Pasztel.
383. RÖKK KÁROLY: Vásárból. Mgt.

345. DIETRICH ADOLF: Az öbölben. Gouache.
346. DIETRICH ADOLF: Tengerpart. Gouache.
347. KÁSSA GÁBOR: Koratavasz.
348. KÁSSA GÁBOR: Átkelés Sebenicoban.
349. KÁSSA GÁBOR: Férfiarckép.
350. MARÓTHI MAJOR JENŐ: Alkonyat. Pasztel.
351. CSABAI WÁGNER JÓZSEF: Leányka.
352. CSABAI WÁGNER JÓZSEF: Virágok. Pasztel.

XI. TEREM

MAGYAR AKVAREL- ÉS PASZTELFESTŐK EGYESÜLETE.

BARANSKI E. LÁSZLÓ

Ópalánkán született 1877-ben. Művészeti tanulmányait a Mintarajziskolán és a londoni School of Arts-on végezte. Balló Ede, Székely Bertalan és Nádler Róbert voltak a mesterei. Hosszu ideig tevékenykedett mint középiskolai rajztanár, majd a háború után, amelyben mint honvédszázados vett részt, a Képzőművészeti Főiskolán lett rendes tanár a vízfestés és rajztanítás módszerének tárgyköréből. Kiemelkedő része volt a rajzoktatás ügyének előmozdításában és a vízfestés népszerűsítésében. Foglalkozott illusztrációval és monumentális falfestészettel is és háborus tárgyú képei a bécsi hadimúzeumban is helyet kaptak. Díjai: Londonban aranyérem (1908), állami tájrajzdíj (1913), Eszterházy vízfestménydíj (1919), Wolfner-díj (1920), állami vízfestménydíj (1921), fővárosi pasztel- és rajzdíj (1927). 1897 óta állított ki. Rendkivüli érdemeket szerzett a Magyar Akvarel- és Pasztelfestők Egyesülete ügyvitelében, amelynek 1911 óta tagja, 1915 óta titkára volt. Törzsegyesülete jelen kiállítása keretében kíván néhány válogatott alkotásának bemutatásával lelkes munkatársa emlékének hódolni.

353. Pirosbluzos nő.
354. Badacsony.
355. Balatoni halászok.

K.M.Társ 1941. dec – 1942. jan. téli kiáll. kat.

Nemzeti Szalon 1940. nov
MAPE 25. kiáll. dec.

MAGYAR
AKVARELL- ÉS PASZTELLFESTŐK EGYESÜLETE
XI., SZT. IMRE HERCEG-UTJA 60. II. 3.

ELNÖK:
EDVI ILLÉS ALADÁR

TITKÁR:
BARANSKI E. LÁSZLÓ

Rendes tagok:

Baranski E. László
Berón Gyula
Boemm Ritta
Dietrich Adolf
Diósy Antal
Edvi Illés Aladár
Gallé Tibor
Halápy Ede
Hende Vince
Hessky Iván
h. Horváth István
Horváth József
Istókovits Kálmán
Jaschik Álmos
Kássa Gábor
Elekfy-Kirchner Jenő
Kúnffy Lajos
Komáromi Katz Endréné
Kövesdy Géza
m. Major Jenő
Mendlik Oszkár
Nagy Sándor
Neogrády Antal
Páris Erzsi
Pogány Villy
Raáb Ervin
d. Székely Andor
Szlányi Lajos
Szőnyi István
gy. Takách Béla
Undi Mária

További tagok

Baranski E. László

Baranski E. László

Gyakorlati tárgymég, legalábbis részben, a rajztanítás módszertana, melyet szirén Baranski E. László tanít. E tárgy kere-

tében adja meg a Főiskola a rajzszakos tanárjelöltnek azt a tájékozottságot, melyre később, a tanítás során szüksége lesz. A tanárjelöltek részben az elméleti előadások révén, részben az iskolalátogatások során megismerkednek a különféle iskolatípusok rajztanítási szükségleteivel. Ezzel párhuzamosan a tanárjelölt kialakítja és gyakorlatban is elkészíti saját, majdan alkalmazandó rajzi feladatsorát arra az iskolafajtára szabva, melyre tanári képesítést óhajt szerezni s ezért mindeniken tükröződik, hogy a tanárjelölt mit szeretne elérni pályáján szaktárgya keretében.

Kampfőrök

zsége folytán szer-
elete alatt.

kai méltatás alkot-
rdul az előadások

re, érdekes újítás
iben ma a növen-
it terveik szerint
datkörből, mely
el. Terveznek így
tektúrát stb.

Baranszky L. László

1935-ben a Balatoni Társaság kiállításán a Társaság emlékplakettjét nyerte Szeptember végén c. virágfestmények

Pesti Napló 1935. dec. 15

Taddeo di Bartoli.

Énekelnemes[illegible]

A [illegible]
bárányt tart, Teje
tört ruha nyakán
szegélyben van befej
és "... CHEZZA" befe
[illegible] férfi, Linch k
Jerco, mére
Litha 12

10

1897: VII. 2
tetett el. (460 97)

MDK

Baranski , festöm.

most is erössége az együttesnek.
A Magyar Akvarel- és Pasztelfestök Egyesületének kiállitása.

Pipics Zoltán dr.: A Mücsarn. gyüjt. kiállitása. Magyarság. 1934. márc. 4.

MDK

Baranski

Művei az Akvarell- és Pasztelfestők Egyesületének a Nemzeti Szalonban rend.kiall.-an.

Magyarság 1925.febr.8. 21.l.

MDK

Baranski

Komoly portréi, a Magy.Akvarell- és Pasztell-festők Egyesületének kiáll.-án.

/d.m./: Akvarell- és pasztellfestők kiállitása.

Magyarország 1938.nov.19. 8.o.

MDK

Baranski

Résztvett a Műcsarnok 1937.évi téli kiallitásán.

Pipics Zoltán dr.: Téli tárlat a Műcsarnokban.

Uj Magyarság,1937.jan.24. 21.l.

BARANSKI EMIL

405. A zebegényi szükvölgyből. Tollrajz.

Képzőm.Társ.1899-1900. téli kiáll.kat.41.oldal

Baranski Emil MDK

Dömösi részlet, vizf.

Műcsarnok 1899/1900. téli kiáll.

Baranski Emil MDK

A zebegényi szükvölgyből, tollrajz

Műcsarnok 1899/1900. téli kiáll.

Baránsky László

A "Nemzeti Szalon Tavaszi Kiállitása" cimmel A Művészet c. rovat számol be a tárlatról és felsorolja az ifju művésznemzedék figyelemre méltó tagjait: Kömendi-Frim Ervin, Makó Bertalan, Papp Emil, Makoldy József, Feiks Alfréd Kampis János, Uitz Béla, Károly Ernő, Gyenes Gitta, Haranghy Jenő, Podvinecz Erzsébet, Egry József, Szigeti Jenő, Teplánszky Sándor, Tipary Dezső, Lénárd Imre és Baránsky László művei szerepelnek a kiállitáson.

A HÉT, Bp. 1917. május 13.
XXVIII. évf. 19. sz. 302. lap.

Baránszky László

Több művészből álló Társaság alakult, melynek tagjai alkotásaikkal járulnak hozzá a társaság vagyonához. A mai művészek mellett a régi nagy mesterek műveit is kiállitják. Most nyilt meg a grafikai tárlat, melyen részt vesznek: Lotz Károly, Székely Bertalan, Dobai-Székely Andor, Stetka Gyula, Czencz János, Baránszky László, Beron Gyula, Győrffy István, Kampis János, Maróti Major Ernő, Gregersen, Olgyai Viktor, Hofbauer Károly. A Társaság megalakulásáról a Művészet c. rovat számol be "Művészek műkereskedése" címmel. A kiállitást a Váci u. és a Türr István u. sarki épület emeleti kiállitó termében rendezik.
Baránszky László alkotásai feltünést keltettek a tárlaton.

A HÉT, Bp. 1921. márc. 2o.
XXXII. évf. 8. sz. 14o. lap.

Baránszky László

Akvarellista és rajzmüvészs specialistáink, kitünően válogatott alkotásokkal, részben sorozatokkal mutatkoznak be háborus éveikről a mostani kiállitáson, - irja F.T.Z. /Felvinczi Takács Zoltán/„Magyar akvarellisták és pasztellfestők" cimmel a Nemzeti Szalonban rendezett kiállitáson szereplő müvészekről. Lénárd Jenő, Baránszky László, Makoldy József, Zsigmondy Edit, Bakos Tibor, Jaschik Almos, Berán Gyula, Márton Ferenc, Vanyerka Gyula érdemlik a legtöbb figyelmet.

A HÉT, Bp. 1919. febr. 16.
XXX. évf. 7. sz. 108. lap.

Baransky László

Hikisch Rezső és Lux Kálmán, valamint a magyar stilussal kisérletező két Lechner, Jenő és Loránd épitészek kiemelkedő müveket mutattak be a jubiláris tárlaton, -mondja dr. Szemess Miklós: "A Képzőművészeti Társulat 60 éve a Műcsarnokban" c. kritikájában.
A grafikusok közül kiemeli: Márton Ferenc, Haranghy Jenő, Conrád Gyula és Baransky László munkáit.
Elismeréssel méltatja: Jávor Pál, Romek, Bükkerti Mariska, Poll Hugóné és az utólérhetetlen Pentelei Molnár János csendélet festményeit.
Fenti cimü beszámolóban szereplő teljes művésznévsort lásd: Ströbl Alajos nevénél.

Élet, Bp. 1922. május 28. XIII. évf. 11. sz. 269-270. lap.

Baransky László

Rajzai: "Térzene a segélyhelyen" c.

"A budapesti 32. gyalogezred egyik hősi tettének szinhelye"

Repr.-ók.

Rajz "A visszahóditott Monte Santo"-ról.
Repr.

Élet, Bp. 1917. dec. 9. IX. évf. 48. sz.
1190-1191. lap. " 30. " " 52. sz.
1259. lap.

Baransky E. László

A Műcsarnokban az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat rendezte meg a "Téli kiállitás"-t, melyről Margitay Ernő számol be, s értékeli az ott bemutatott műveket:

Udvary Géza: "Levelet olvasó nő" c. képe "az egész tárlat, talán legtöbb művészettel megfestett vászna"

Kardos László: "Siratók c. műve dekorativ tudással rendelkezik. Vizfestmény.

Pravótinszky Lajos: "Utca Skutariban" szines rajza méltó az elismerésre,

Baransky E. László érdekes tusrajzai emlékezetesek.

Élet, Bp. 1919. jan. 26. XI. évf. 4. sz. 89-91. lap.

Baransky E. László

A Nemzeti Szalonban rendezett csoportkiállitáson mutatták be müveiket a hadviselt müvészek. A "Képzőmüvészet" c. rovatban Undi Imre mond kritikát a tárlaton szereplő müvészek alkotásairól.

Festőmüvészek:

Kövesdy Géza,

Jámbor Lajos,

Márffy Ödön,

Baransky E. László müvészek munkájának megnevezése nélkül elismeréssel méltatja teljesitményüket. Undi Imre kritikájában felsorolt minden müvésznév Medgyessy Ferenc nevénél látható.

Élet, Bp. 1919. márc. 16. XI.évf.11.sz. 259.260. lap.

Baránsky E. László

Rézkarcok: "Olasz frontunk egy része ellenséges tüz alatt"
"Állásunk az orosz fronton"
"Lakóház belseje Orseglianoban"
"Isonzó front - harminc és feles mozsár fedezéke."
"Isonzo front harminc és feles mozsár munkában"

"Gránát pusztitása az Isonzó mentén"

Élet, Bp. 1917. május 27. IX. évf. 21. sz. 511,512, 513, 514, 515,518, 519,
Élet, Bp. juni. 24. IX.évf.25. sz. 608. lap.

Baránsky E. László

Rajza "Bosnyákok fedezéke az Isonzonál" c.

"Orosz-oláh harctér, Görög katholikus tempkom, mint pihenőhely",

„Oláh foglyok, az Orosz-oláh harctéren"

"Épül a hadosztály mozija" cimü rajzai.

Élet, Bp. 1917. juli 29. IX. évf. 30. sz. 724. lap. " okt. 28. " " 43. " 1016, 1017, 1019. lap.

Baranski E. László

Magyar akvarell és pasztellfestők kiállításán a Nemzeti Szalonban festett falkavadász képmásokkal szerepelt.

PH. 930. XII. 14-

Baranski E. László

Szerepel a Műcsarnok őszi tárlatán.

P.H. 931.X.16.

Baranski E. László

Balatonpart, vizf.

Alföldi ut, vizf.

Műcsarnok 1933. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Baranski E. László MDK

Derüs ősz, vizf.

Mücsarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

Baranski E. László MDK

Fiatal hölgy, vizf.

Mücsarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

Baranski E. László MDK

Tavasz Budán, vizf.

Mücsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás

Barcelona 7. Març 16

Tavern Duran, vist.

Baranski E. László MDK

Rádió falun

Kenyérszegés

Mücsarnok 1934 emlék- és gyüjteményes kiállitás

Baranski E. László

Nyárfák, olf.

Mücsarnok 1934 téli kiállitás

Вернемся в Ленъё

Нуёртёк, оіг.

Baranski E. László MDK

Kilátás a Gellérthegyről, olf.

Műcsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás

Baranski E. László

MDK

Az irat, vizf.

Műcsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

Baranski E. László MDK

Eső a Balatonon, vizf.

Este a Balatonon, vizf.

Mücsarnok 1937 IV. Nemzeti Képzőm.Kiáll.

Baranski E. László

Budapest a Határhegyről, vizf.

Elmélyedés, vizf.

Micsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

Baranski E. László MDK

Szépvölgyi részlet

A pálvölgyi kőbánya

Műcsarnok 1934 emlék- és gyüjteményes kiállitás

Baranski E. László MDK

Eső után

Előfogat

Akt

Mücsarnok 1934 emléke és gyüjteményes kiállitás

Baranski E. László MDK

Naplemente

Műcsarnok 1934 emlék- és gyüjteményes kiállitás

MDK

Baranski E. László

Elakadt kocsi

Műcsarnok 1934 emlék- és gyűjteményes kiállítás

Baranski E. László MDK

A Csillebérc télen, vizf.

Tavasz Budán, vizf.

Műcsarnok 1935 III. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

MDK

Baransky

O: Látogatás az Orsz. képkultura müvésztelepén.
MüvészÉlet 1933. 12-13.sz. 2.1.

Baranszky László.

„Utépítés Tihanynál" c. kompozíciója szerepel a Balatoni Társaság kiállításán a Nemzeti Szalonban. (említve)

Magyarság, 1928. ápr. 1.

Baransky E.László

festőművész

A Balatoni Társaság kiállitásán elnyerte:

A Balatoni Társaság emlékplakettjét: Szeptember végén c. vizfestményével.

Pesti Napló
1935.XII.15.

Baranszki L.

is a konzervatívok körül szerepel az akvarellisták kiállításán.

– ie: A Műv. Ősz[i] párlata
P. N. 931. X. 18.

MDK

Baránszky ,Festöm.

A XVIII. és XIX. teremben legkülönbözöbb koru és iz
lésü müvészek alkotásait mutatja be.

Kende béla: A Nüvészek tavaszi tárlata. 1940.
müvészet.1940. 33.sz. 45.l.

MDK

Baranszky E. , festöm.

mindig megcsodált vizfestményei most is bizonyitgatják a vizfestés nagyvonalu lehetöségeit.

Kende Béla: Szent István kiállitás a Mücsarnokban. Müvészet.-1938. 88. old. /Tárlatok/.

MDK

Baranszky Emil

Vásárlások a Liezen-Mayer és Györök kiáll.ból

Mücs. 1900. 10.sz. 131-34.o.

Baránszky Emil.

Alapitó tagja volt az 1907-ben alakult Magyar Aquarell és Pasztellfestők egyesületéne

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

MDK

Baranszky Emil

Tanulmányok, ónr.

N.Szal. nemzetk. graf. kiáll. 1900.

NDK

Baranszky E.László

Bánat Bánat, vf.

Tavasz a művészetben. Bp. 1940. 25 l.

NÉPRAJZI MUZEUM ETHNOLOGIAI ADATTÁRA

59. X. 18

Kérjük, hogy az 19 számú ... ..-án k
..... c. könyvet
visszaküldeni szíveskedjék. Amennyib
vételárát /..... Ft/ Gazdasági Hivata
június 22.

Budapest, 1965. .....

Palánki László
Szálka

Baránszky E. László

Akvarellistàk és pasztellfestők kiállításán a Nemzeti Szalonban neve szerepelt.

NN. 930 XII. 14.

Baranski E.László, festőm. MDK

558. Februári délután. Olf.

67.1.

Műszaki. 1911/12. téli tárl. Kat.

Baranski E.László,festőm. MDK

lilás tónusu vizfestményei
az aquarellisták között ~~xxxx~~ a legkiemelkedöbbek közé tartoznak.

Dr.B.Bakay Margit: Téli Tárlat.
Nemzeti Ujság.1941.dec.21. 21.l.

Baranski Eé László MDK

A Lánchid, rajz

Mücsarnok 1922 őszi tárlat

MDK

Baranski E. László

Stanislau Uchrinon felől, rajz, repr.

Halics. Rajz, repr.

Vasárnapi Ujság 1917. 23. sz. 370.l.

MDK

Baranski E. László

Mezőségi táj, of.

KMT. 1907/8. téli kiáll. kat. 46.1.

Baranski E. László MDK

A piros tető, vizf.

Müdsarnok 1922 őszi tárlat

Baranski E. Károló

A Képzőmüv. Főiskola tanára

Cyrág 1937 III. 20.

Baranski E. László

Képzőművészeti Társulat az őszi tár-
laton kiállított "Boros Balaton" c.
művét megvette.

M. 929. X. 24.

Baranski E. László

Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesületének kiállításán a Műcsarnokban balatoni hangulatai szerepelnek.

M. 929. X. 6.

Baranski E. László

Képzőművészeti Társulat az őszi tárla-
ton kiállított "Boros Balaton" c. művét
megvette.

NU. 929. X. 24.

Baranski E. László

Magyar Művészek és Pasztellfestők Egyesületének kiállításain a Műcsarnokban munkástípusai és hangulatos balatoni vázlatai szerepeltek.

PH. 929. X. 6.

MDK

Baránszki E. László

Művével szerepelt a Műcsarnok téli tárlatán.

(m.v.): A Műcsarnok téli tárlata.

Nemzeti Ujság, 1934.Jan.13. 11.lap

MDK

Baranski E. László

Balatonpart, of.

Az istállóban, of.

KMT. 1913. tav. kiáll. kat. 59.l.

Baranski László

Résztvesz a Balatoni Társaság Nemzetei Szalonban rendezett kiállitásán

U.93e.II.21.

Baranski E. László

"József kir.herceg tihanyi kastélya", "A veszprémi püspökhegy" , "A füredi régi fürdőház" c. művei a Balatoni Társaság kiáll.-én a Nemzeti Szalónban.

P.H.930.IX.21.

Baranski E. László

Alkotásával szerepelt a Balatoni Társaság kiáll.-án.

M.U.930.IX.21.

Baránski E. László

Műcsarnok téli tárlatának sorozásán "Boros Balaton" c. műve szerepelt

PH-929. XII·22.

Baranski E. László

Szerepelt az V. balatoni kiállításon.

P.H. 1933. V. 7.

MDK

Baranski E. László

Szeptember végén, of.

KETÁrs. 1909/1o. téli kiáll. kat. 41.l.

Baranski E. László MDK

A hid, rézkarc

Műcsarnok 1920-21 téli kiállitás

Baranski E. László MDK

A kerekes kut, vizf.

Műcsarnok 1919-2o téli kiállitás

MDK

Baranski E. László

Falurészlet /Mezőség/. Of.

Mücsarnok 1909/10. téli kiáll. kat. 49 46.l.

Baranski E. László

MDK

Őszi felhők, vizf.

Szeles délután, vizf.

Miesarnok 1909. akvarellek, pasztellek és grafikai mlvek nemzetközi kiállitása

MDK

Baranski E.László festőm.

Zátonyok a Kazánban. Olf.

KMT.-1913.Tavaszi kiáll. Kat. 58.l.

MDK

Baranski E. László, festöm.

képei müvészetet teljében mutatják a mestert.

Dénes Tibor: Mücsarnoki kiállitás. VII-IX.
Képzömüvészet.1934. 116.1.

MDK

Baranski E.László, festö,.

a magyar ég, a magyar munkás festöje.

Baranski E.László: ,

Képzömüvészet. 1929. 24.sz. 213.1.

MDK

Baranski E. László

R. K. E. úrhölgy, vizf.
Sárga ló, vizf.
Tél Budán, vizf.
Évi, vizf.

A Magyar Akvarell- és Pasztell-festők Egyesülete kiáll.kat.1940.Nov.24.-Dec.8. 7, 8.lap

MDK

Baranski E. László

Rózsacsokor, vizf.
Erdő széle, "
Hogy is volt?, vizf.

A Magyar Akvarell- és Pasztell-festők Egyesülete kiáll.kat.1940.Nov.24.-Dec.8. 8.lap

MDK

Baranski E. László

Salcano, vizf.
Esős Balaton, vizf.
Hajnali Balaton, vizf.

A Magyar Akvarell- és Pasztell-festők Egyesülete kiáll.kat.1940.nov.24.-Dec.8.

MDK

Baranski E. László

Vizhordás a Balatonon, vizf.
Halászhajók, "

A Balatoni Társaság II. Kiáll.Kat.1924.
Nov.29.-Dec.8. 23.l.

MDK

Baranski E. László

Szélmalom, vf.

Képzőm. Társ. 1907/8. téli kiáll. kat. 53.l.

Barátossy László

az 1919 júniusában szervezett epreskerti rajztanárképző tanfolyam oktatója volt.

Rónay György: Intézkedések és tervek a művésznevelés megreformálására 1918-ban és 1919-ben. Művtört.Ért. 197o.2.sz. 141-147. l.

147. l.

Bandáczky E. László
festő

A Képzőművészeti Főiskolán
Csorba Tibor mestere volt.

Boldok Slawomir: Csorba Tibor akvarelljei.
Művészet, 1971.junius - 22. 30.oldal

Baranski E. László MDK

Utcarészlet Sarajevóból, vizf.

Műcsarnok 1905/6. téli kiáll.

MDK

Baranski E.László, festőm.

685. Munkácsi csikós. vízf.

Műcsarnok. 1911/12. téli kiáll. Kat. 75.l.

Baranski E. László MDK

Est. vizf.

Mücsarnok 1909. akvarellek, pasztellek és grafikai müvek nemzetközi kiállitása

MDK

Baranski E.László, festöm.

Öreg polgáremberr. Pastell

Mücs-OMKT Hegedüs L. és Tull Ö. hagyat.kiáll.
és
Akv.- és Paszt.festök Egyes. és Graf. Egyes.-nek kolle
ciióból rendezett kiáll. 1912.márc. Kat. 63.l.

MDK

Baranski E.László, festőm.

A pajta vége. Vizf.

Mücs-OMKT Hegedüs L. és Tull Ö. hagyat.kiáll.
éd
Akv.- és Paszt.festők Egyes. és Graf. Egyes.-nek kollekcióiból rendezett kiáll. L912.márc. Kat. 64.l.

Baranski E.László, festőm. és grafikus. MDK

MAFE tagillet.:

Tanulmány. Cer. rajz.

Dömsödi részlet. Tollrajz.

Műcs.-OMKT Hegedüs L. és Tull Ö. hagyat.kiáll.
és
Akv.- MMKTX Paszt.festők Egyes. és Graf. Egyes.-nek ke
lekcióiból rendezett kiáll. 1912.márc. Kat. 5o.l.

MDK

Baranski E. László

Szeptember végén, of.

Mucsarnok 1909/1o. téli kiáll. kat. 41.1.

MDK

Baránski E. László

Képzőművészet 1929. 24. sz. 214.l.

Baranski E. László MDK

Prae-Sande, olf.

Műcsarnok 1908. tavaszi kiáll.

Baranski E. László

Téli gunyában, olf.

Műcsarnok 1909. tavaszi kiáll.

Baranski E. László MDK

A várakozó, pasztell

Mücsarnok 1909. tavaszi kiáll.

MDK

Baranski E.László, festőm.-graf.

A diófa. A "Müvészet" tul. Rajz.
A talján. Eredeti rézkarc.
Az érdekes könyv. " "

Műcs-OMKT Hegedüs L. és Tull O. hagy. kiáll.
és
Akv.- és Paszt.festők Egyes. és Graf. Egyes.-nek kol
lekcióiból rendezett kiáll. 1912.márc. Kat. 46.l.

MDK

Baranski E.László, festőm. festőm.-gra

A gyalogut.	Rajz.
Kis kikötő.	Eredeti rézkarc.
Nagymosás.	" "

Műcs-OMKT Hegedüs L. és Tull Ö. hagy. kiáll.
és
Akv.- és Paszt.festők Egyes. és Graf. Egyes.-nek kollekcióiból rendezett kiáll. 1912.márc. Kat. 45.l.

Baranski E.László, festőm.

331. Öreg polgárember. pastell.

340. A pajta vége. Vizf. 64.l.

KMTárs. 1912.márc. Riáll. Kat. 63.l. és 64.l.

MDK

Baranski E. László

Alsótanyai szélmalom, vf.

Esti felhők, vf.

Az 1921.évi őszi kiáll.tárgym. Műcsarnok.1921. nov. 19.1.

MDK

Baranski E. László

Szegedkörnyéki régi tanya, vf.

Az 1921.évi őszi kiáll.tárgym. Műcsarnok.1921. nov. 19.1.

MDK

Baranski E. László

Kubikosok

Kézdi-Kovács L.: Az elmult két év történetéből.
Évk. KMT. 1930. 21.l.

MDK

Baranski E. László

Szélmalom, vf.

KMT. 1907/8. téli kiáll. kat. 53.l.

MBK

Baranski E.László, festőm.

Alföldi táj. Akv.

MAPE tagilletm.

MAPE tagilletm.

Műcs -OMKT Hegedüs L. és Tull Ö. hagyat.kiáll.
és
Akv.- és Pasz.t.festők Egyes. és Graf. Egyes. -nek kollekcióiból rendezett kiáll. 1912. márc. Kat. 49.l.

MNK

Baranski E.László, festöm.-graf.

Az öltözködö. Szénrajz.

Mücs.-ÜMKT Hegedüs L. é s Tull Ö. hagyat.kiáll.
és
Akv.- és Paszt.festök Egyes. és Graf. Egyes.-nok kollekcióiból rendezett kiáll. - 1912. márc. Kat. 59.1.

MDK

Baranski E. László

Tanyai öreg magyar, vf.

Az 1921.évi őszi kiáll.tárgym. Műcsarnok.1921. nov. 20.l.

Baranski E. László MDK

Grében az Aldunán, olg.

Műcsarnok 1913. tavaszi kiállitás

Bernard B. Idasio

Creben ex Aldunén, olg.

Baranski E. László

MK

Csikók, olf.

Műcsarnok 1916. tavaszi tárlat

Baranski E. László MDK

Az érdekes könyv, rézkarc

Mücsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell- és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Baranski E. László MDK

Kis kikötő, rézkarc

Nagymosás, rézkarc

A diófa, rajz

A talján, rézkarc

Mücsarnok 1912. Hegedüs L.Tull Ö.Akvarell- és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Baranski E. László MDK

A pajta vége, vizf.

Műcsarnok 1912. Hegedüs L.Tull Ö.Akv[illegible]ell
és pasztellfe tők és grafikusok egyesülete
kiállitásai

Baranski E. László MDK

Kis cseléd, vizf.

Mári néni, vizf.

Mücsarnok 1910. tavaszi kiállitás

Baranski E. László MDK

Plakátterv II. vizf.

Plakátterv I. vizf.

Mücsarnok 1910. tavaszi kiállitás

Baranski E. László MDK

Az öltözködő, rajz

Műcsarnok 1910. tavaszi kiállitás

MDK

Baranski E. László

A gémes kut /Maglód/. Eredeti firka,rézk.

Képzőm. Társ. 1907/8 téli kiáll. kat. 49.l.

MDK

Baranski E. László

Erdő széle. Eredeti firka, rézk.

Énekeslány /London/. Ered.firka, rézk.

Képzőm. Társ. 1907/8. téli kiáll. kat. 49.l.

MDK

Baranski E. László

Zsellér háztáj. Eredeti firka, rézk.

Képzőm. Társ. 1907/8 téli kiáll. kat. 49.l.

MDK

Baranski E. László

Church professzor/London/. Eredeti firka, rézk.

Képzőm. Társ. 1907/8 téli kiáll. kat. 49.l.

MDK.

Baranski E. László

Kampfőisk.

MDK

Baranski E. László

Képzőm. Főisk. kiáll. Műcsarnok 1937.

Baranski E. László MDK

A Kazán-szoros, olf.

Műcsarnok 1913. tavaszi kiállitás

Baranski E. László

MDK

Az istállóban, olf.

Műcsarnok 1913. tavaszi kiállitás

Baranski E. László

MDK

Az istállóban, olf.

Műcsarnok 1913. tavaszi kiállitás

Baranski El László MDK

b
Zátonyok a Kazánan, olf.

Mücsarnok 1913. tavaszi kiállitás

Baranski E. László

Balatonpart, vizf.

Miccarnok 1914. tavaszi kiállitás

Baranski E. László MDK

Szeles idő a Balatonon, vizf.

Műcsarnok 1913-14. téli kiállitás

Baranski E. László

A fonyódi part, vizf.

Micsarnok 1914. tavaszi kiállitás

Baranski E. László MDK

Viharos Balaton, olf.

Mücsarnok 1915-16 téli tárlat

MDK

Baranski E.László

Téli gunyaban.Olajf.

Képzőm.Tars.1909.tav.kiall.kat.30.l.

Baranski E. László MDK

Rét széle, rézkarc

Mücsarnok 1914. tavaszi kiállitás

MDK

Baranski E. László

Téli gunyában, of.

Mücsarnok 1909. tav. kiáll. kat. 30.l.

Baranski E. László MDK

Derüs Balaton, vizf.

Mücsarnok 1914. tavaszi kiállitás

Baranski E. László

MDK

Két cserép virág, vizf.

Jelmezbál előtt, rézkarc

Félhomályban, rézkarc

Műcsarnok 1908. tavaszi kiáll.

MDK

Baranski E. László

Képzőm. főisk. kiáll. Műcsarnok 1937.

BARANSKI E.LÁSZLÓ

Bazilika. Ceruzar.
Erzsébet-hid. "
Rábagyarmati ház. Vizf.
Kilátás a Guggerhegyről. Vizf.
Fa a Badacsonnyal. Vizf.

MAPE kiáll. Nemzeti Szalon 1942.dec-1943.jan.

BARANSKI E.LÁSZLÓ

Arcképtanulmány.
Zöldruhás hölgy.
Öregur.
Olvasó hölgy.

Téli kiállitás képes tárgymutatója. Műcsarnok 1937.

BARANSKI E.LÁSZLÓ

Pihenő.

Baranski E. László MDK

Erdő széle, ered. firka

Énekesleány, London, ered. firka

Műcsarnok 1907/8. téli kiáll.

Baranski E. László MDK

A gémes kut, eredeti firka

Zsellér háztáj, eredeti firka

Mücsarnok 1907/8. téli kiáll.

Baranski E. László

MNK

Mezőségi táj, olf.

Műcsarnok 1907/8. téli kiáll.

Baranski E. László MDK

Szélmalom, vizf.

Mücsarnok 1907/8. téli kiáll.

Baranski E. László MDK

Church professzor, London, rézkarc

Mücsarnok 1907/8. téli kiáll.

MDK

Baranski E. László

Prae-Sande. Olajf.

Képzőm.Társ.1908. tav.kiáll.kat. 39.l.

Baranski E. László

Az alma, vizf.

A mindennapi kenyér, vizf.

A rádió, vizf.

A borviz, vizf.

Műcsarnok 1931 őszi tárlat

MDK

Baránski E. László

Képzőművészet 1934. 197.l.

Baranski E. László

Kaverna a Mte Sabotinón, rézkarc

Műcsarnok 1917 tavaszi tárlat

Baranski E. László MDK

Aknafurók a Mte Sabotinón, rézkarc

Mücsarnok 1917 tavaszi tárlat

Baranski E. László MDK

Tihany, vizf.

Öreg asszony, vizf.

Őszi szántás, vizf.

Műcsarnok 1929 őszi kiállitás

Baranski E. László MDK

Kubikosok a Balatonnál, olf.

Mücsarnok 1929 tavaszi kiállitás

Baranski E. László MDK

Miss 1928., olf.

Mücsarnok 1929 tavaszi kiállitás

Baranski E. László MDK

Tihanyi részlet, olf.

Mücsarnok 1929 tavaszi kiállitás

MDK

Baranski E. László

Falu az Aldunán. (Szvinicza). Olajfm.

Képzőm.Társ. 1912/13. téli kiáll.kat.63.1

MDK

Baranski E. László

Tanulmány. Ceruzarajz

Dömsödi részlet, tollrajz

KMTárs. 1912. tav. kiáll. kat. 5o.l.

MDK

Baranski Emil

Dömösi részlet, vf.

Képzőm.Társ.1899/900.téli kiáll. kat. 38.l.

MDK

Baranski E. László

Falurészlet /Mezőség/. Of.

Képzőm. Társ. 1909/1o. téli kiáll. kat. 46.l.

Grafika (1900-1919) — Metszet (?)

Baranski (G. László ?)

Revue de Hongrie

1910. III. ann. V. I. 242. l.

A Művészház felavatása.

MDK

Baramski E. László

Alföldi táj, vf.

KMTárs. 1912. tav. kiáll. kat. 49.l.

MDK

Baranski

A holnap művésznemzedéke. Hetvenöt éves lett a Képzőművészeti Főiskola. Magyar Iparművészet 1937. 3. sz. 84.l.

Baranski E. László MDK

Az öltözködő, szénrajz

Műcsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell- és ~~grafikai~~ pasztellfestők és grafikusok egyesülete kiállitásai

Baranski Ei László

MDK

Tanulmány, ceruza

Dömsödi részlet, toll

Műcsarnok, 1912. Magedüs L. Tull O. Akvarell -és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Baranski E. László MDK

Alföldi táj, aqu.

Mücsarnok 1912.Hegedüs L.Tull Ö.Akvarell- és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

MDK

Baranski E.László

Fiatal lány,vizf.
Barna bluzos hölgy,vizf.
Balatoni halászok,vizf.
Tanulmányfej,vizf.

A Magy.Akvarell- és Pasztellfestők Egyesülete
XXIII.kiáll.kat.1938.nov.20-tól dec.4-ig.

Baranski E.László festőművész

Rádió falun

Kenyérszegés

1934.évi emlék- és gyűjteményes kiállítás
tárgymutatója. Műcsarnok

Baranski E.László festőművész

Eső után

Előfogat

1934.évi emlék- és gyüjteményes kiállitás
tárgymutatója.Műcsarnok.

Baranski E.László festőművész

Elakadt kocsi

Naplemente

1934.évi emlék- és gyüjteményes kiállitás
tárgymutatója. Sücsarnok.

Baranski,E. Ladislaus MDK

Ruinen bei Monfalcone, aqu.
Die Budapester Kettenbrücke
Drusch
Die Königliche Oper in Budapest

Wien, Künstlerhaus 1924. Mai-Juni

Baranski E. László MDK

Szépvölgyi részlet
A pálvölgyi kőbánya

A magyar akvarel és pasztelfestők egyesülete
Műcsarnok 1934. márc-ápr.

Baranski E. László MDK

Eső után
Előfogat
Akt

A magyar akvarel és pasztelfestők egyesülete
Műcsarnok 1934. márc.-ápr.

Baranski E. László MDK

Elakadt kocsi

A magyar akvarel és pasztelfestők egyesülete
Műcsarnok 1934. márc-ápr.

Baranski E. László MDK

Naplemente

A magyar akvarel és pasztelfestők egyesülete
Műcsarnok 1934. márc-ápr.

Baranski E. László MDK

Rádió falun

A magyar akvarel és pasztelfestők egyesülete
Műcsarnok 1934. márc.-ápr.

Baranski E. László MDK

Kényérszegés

A magyar akvarel és pasztelfestők egyesülete
Mücsarnok 1934. márc-ápr.

MDK

Baranski E. László

Ferképzőmfőiskévk. 1937/39. 99.l.

MDK

Baranski E. László

Ferképzőmfőiskévk. 1937/39. 99.l.

MDK

Baranski E.László

Tanulmányfej -e a Magy.Akvarell- és Pasztell-festők Egyesületének kiáll.-án.

/k-ny/: Akvarell- és Pasztellfestők a Nemzeti Szalonban.

Pesti Napló 1938.nov.20.8.o.

MDK

Baranski E. László

Arcképei a Magy. Akvarell- és Pasztellfestők Egyesületének 1938-évi kiállitásán.

F.J.: Akvarellek és pasztellek a Nemzeti Szalonban.

Pesti Hirlap 1938.nov.20. 6.o.

MDK

Baranski E. László

Művészet 1916. 1. 11.1.

MDK

Baranski E.László

Lyka K: Müvészeti krónika. MM. 1929. 429-433 l.

MDK

Baranski Emil László

Buday Lajos tanára volt

Szegedi Áll.Pedagógiai Főisk. müv.tanárainak
kiáll. Móra F. Muz.

BARANSKI E.LÁSZLÓ

112. A várakozó. Pastell

Képzőm.Társ.1909.tsv.kiáll.kat. 31.oldal

Baranski E. László MDK

Tavasz, vizf.

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Baranski E. László MDK

Borus idő, vizf.

Mücsarnok 192o. tavaszi kiállitás

M.D.K.

Baránski E. László

Az Ernszt Muzeumban a Magyar Rézkarcolók Egyesületének kiállitói között szerepel neve.

Csoportkiállitás Ernsztnél c.
Szinházi Élet. Bp. 1923. ápr. 8-14.
XII. évf. 15. sz. 49. lap.

MDK

Baranski E. László
grafikai műve:

Az irat. Vizfestmény.
Budapest a Hatarhegyrol. Vizfestmény.
Elmélyedés. Vizfestmény.

Az Orsz. Magy. Képzőm. Társ. jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója. 1936. máj-jun. 23.1.

MDK

Baranski E. László

A Kazán-szoros.Olajf.

Képzőm. Társ. 1913.tav.kiáll. 71.l.

Baranski E.László festőművész

Szépvölgyi részlet

A pálvölgyi kőbánya

1934.évi emlék- és gyüjteményes kiállitás tárgymutatója. Műcsarnok.

Baranski E.László festőművész

Akt

1934.évi [illegible] és gyűjteményes kiállítás
tárgymutatója.Kicsarnok.

MDK

Baránski E. László

Kubikosok

Evk. KMT. 1930. 21.1.

Baranski E. László MDK

A lajt. /Balaton/, olf.

Műcsarnok 1920-21. Téli kiállitás

Baranski E. László

Öregasszony
Este

Műcsarnok 1934. dec. 1935. jan.
Jubileumi kiállitás

Baranski E. László MDK

Erdélyi menekülők, olf.

Erdőben, vizf.

Az Alföld, vizf.

Pusztai találkozás, vizf.
Anapfürdő, vizf.

A Céhbeliek IV. kiállitása

Nemzeti Szalon 1923.

Baranski E.László festőművész

Öregasszony

Este

Jubileumi kiállitás tárgymutatója.Műcsarnok.1934.

MDK

Baranski E. László

Rajzoktatás 1938. 7-10. sz.

Baranski E. László MDK

Őszi délelőtt, vizf.

Mücsarnok 1939. téli tárlat

MDK

Baranski E.László, festön.

Dünák. Tempera.
Csikók a napon. Vizf. 9.1.

Budai Vigadó. - Képzöm.kiáll. 1921. okt. Kat. 7.1.
és 9.1.

Baranski E. László MDK

A kerekes kut, vizf.
Grado 1918. vizf.

Műcsarnok 1919-2o. téli tárlat

Baranski E. László MDK

A Gyenes-porta, vizf.

Műcsarnok 1919-2o. téli tárlat

Baransky E. László MDK

Montenegróból,/Virpazar./ vizf.

Műcsarnok 1918-19. Téli kiállitás

Baranski E. László MDK

Reggel Tihanyban, vizf.
Felhők mögött a nap, vizf.
Készül a balatoni müut, olf.

Balatoni Társaság V. Kiáll.
Nemzeti Szalon 1933. máj.

Baranski E. László MDK

A szegénysor, vizf.

Műcsarnok 1918-19 téli kiállitás

Baranski E. László MDK

Erdő széle, vizf.
Falurészlet, vizf.
Alföldi nyires, vizf.

Céhbeliek harmadik kiáll.
Nemzeti Szalon 1921

Baranski E. László MDK

Hősök fészkei az Isonzo folött, szines rajz
Sétalovaglás, vizf.
Fordul az eke, vizf.

A Magyar Aquarellisták és Pasztellfestők
Egyesületének V. Kiáll.
Nemzeti Szalon 1916. nov.

Baranski E. László MDK

Tihanyi dombok, vizf.

Műcsarnok 1939. téli tárlat

MDK

Baranski E.László, festöm.

Nyomtató lovak. Olf.

Mücs.- 1911-12.évi téli kiáll. Kat. 83.1.

MDK

Baránski E.László, festöm.

1931.évi tavaszi ill. öszi kiáll.-ról az 1931-32.évi téli kiáll. keretében sorsolásra kijelölt müve:

A borviz.

Mücs.-OMKT 1931-32.évi téli kiáll. dec.2o.-jan.17. Kat. 14.1.

Baranski E. László (1877-)

Esős Balaton.
Vizf. 48.5x32.5 papir. Ltsz:5388. Sign. 936.

Balatonpart Szemesnél.
Vizf. 35x49 papir. Ltsz:1355. Sign. 925.

Odynia 1939.
Vizf. 41.5x30.5 papir. Ltsz:1939.

A Fővárosi Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Budapest 1952.

Baranski G. László
Fotóművész

Tavaszi Ébredés - Műcsarnokban. Képünk
Bevonul

Budapesti Hírlap
1924 II. 3

Baranski F. László

A Akvarell és Pasztellfestők
Egyesülete tagja.
Képpel a Műcsarnok téli
tárlatain

Magyarság 1937 I. 23

Bakonyi Károly

Kerepel a hósarnok téli tárlatán

Pesti Napló 1937 I. 24

MDK

Baranski E. László

Az Orsz.m.kir.Képzőm. Főisk. tanári kara az 1936/37 tanévben

Baranski E. László MDK

Öreg polgárember, pasztell

Műcsarnok 1912. Hegedüs L.Tull Ö.Akvarell és pasztellfestők és grafikusok egyesülete kiállitásai

MEK

Baranski E. László

Esős Balaton, vf.

Balatonpart Szemesnél, vf.

Odynia, vf.

Fővárosi Képtár háborús veszteségeinek jegyzéke.

Bp.1952

Baranski E. László

Szélyely Bertalan tanítványa, a Képző művészeti Főiskola tanára lett.

Szélyely Bertalan vélo gatott művészeti nárai. (Vál.-és bev.: Maksay Tamás.) Bp. 1967. Képző műv. Alap. Kiadó v. – 214 l., 32 t. (A művészettörténet forrásai.) – 200. l.

Baranski

Szerepel a Munkások tél.
Zárlatai

Új Magyarság 1937 I. 24

Baranski E. László MDK

Maglódi ut, ceruza

Szépm.Muz.Grafikai.Oszt.XLVI.kiáll. 1922.
Magyar Tájak.

MDK

Baranski E.László festőm.

Fiatal hölgy

KMTára. Téli tárl. 1936.

37

MDK

Baranski E. László

Ősz

KMTárs. Téli tárl. 1938.

MDK

Baranski E.László, festö

Fiatal lány.	Vizf
Barna bluzos hölgy.	"
Balatoni halászok.	"
Tanulmányfej.	"

Nemzeti Szalon.-MAFE XXIII.kiáll. 1938.nov.20.-dec.4.
Kat.

MDK

Baranski E.László festő

KMTárs őszi tárl. 1938. nov. Mücs. 32 l.

MDK

Baranski E. László

A Kazánszoros bejárata, of.

Eperfás tanya, vf.

Favágók, rajz

Sátoros cigányok, rézkő

M. rajztanárok o. egyesülete kiáll. N.Szal. 1922. máj. 7. 1.

MDK

Baranski E.László,festö

Különös figyelmet érdemel.

Nemzeti Szalon.--XX-magyar akvarell-és pasztell festök egyesületének kiállitása. -Sz.M 1940. 88.1.

Baranski E.László

Aratók, fedő vf.

Bölényvadász, vf. vázlat

Dunántuli régi ház, " vf.

Nagy.Akvarell és paszt.festők 14.kiáll.N.Szal.1928.okt. 4. l.

Baranski E.László

Őszi szántás, vf. vázlat

Maglódi részlet, vf. "

Magy.Akvarell és pasztt.festők 14.kiáll.M.Szal.1928.okt. 4. l.

MDK

Baranski E. László, festőm.

Kazlak. Olf.

Budai Vigadó.-Képzőm. kiáll. 1921. okt. Kat. 6.l.

MDK

Baranski E.László

Tél a Csillebércen, vf.

Naplemente a Hármashatárhegyen, vf.

A Halászbástya, vf.

Budai Szépm. Társ. karács.kiáll. 1936. dec.

MDK

Baranski E.László

Olvasó nő, vf.

Kockás bluz, vf.

Budai Szépm. Társ. karács. kiáll. 1936. dec.

Baranski E. László MDK

Budapest a Határhegyről, vizf.
Elmélyedés, vizf.

Műcsarnok 1936. máj-jun. Jub. kiáll.

Baranski E. László MDK

Az irat, vizf.

Műcsarnok 1936. máj-jun. Jub. kiáll.

Baranski J. László MDK

A jelmezbál előtt, rézkarc, 27x19.5 cm.

Magyar Studio II. sorozat. 1923. 57.o.

MDK

Baranski E. László

A richmondpark egy zugja

A Széchenyi lánchid

Téli éjszaka

Ernst Múz. 24. csop. kiáll. M. Rézk. Egy. 1923. ápr.

6. l. 6-7 l.

MDK

Baranski E.László

A Széchenyi lánchid, r.

Operaház

Mosónők

Havas Dunapart

Ernst Muz. 24. csop.kiáll. M.Rézk.Egy. 1923. ápr.
6-7 l.

MDK

Baranski E.László, festö

Ut a Bakonyban.
Tél.
Erdöszél.
A tükör.
Gdynia 1939.
Sétálók.
Malom a Rában.

Mücsarnok.-Öszi tárlat.1939.okt.8.-Nov.19. Kat. 13.1.

/Ennek keretében a MAFB 24.kiáll.-a./

MDK

Baranski E.László, festö

Önarckép.	Vizf,
Müteremben.	"
Leányprofil.	"
Tihanyi ház.	"
A zöldruhás hölgy.	"
Férfi arcképe.	"
A csipkegallér.	"

Nemzeti Szalon.-MAFE XX.Jub.Kiáll. 1935.dec.2o.-
1936.jan.6. Kat.

MDK

Baranski E. László

a főiskola rendes tanára, 1922

Képzőm.Főisk. Évk. 1921-22, 22-23, 23-24, 24-25.
Bp. 1926.

MDK

Baranski E. László

a vizfestés és rajzpedagógia mb. tanára, 192o

Képzőm.Főisk.Évk.1921-22, 22-23, 23-24, 24-25.
Bp. 1926.

Baranski E. László

MDK

A borviz

Mücsarnok 1931/32 téli kiállitás

Baránski E.László,festö

növendékei vizfestményekkel szerepeltek ezen a kiállitáson.

Az OMKK Föisk.Növ.Munk.kiáll. 1923 márc.18-25. Kat. 22.
Ernst Muz. 1.

MDK

Baranski E. László festö

Balatonpart. Vizf.
Alföldi ut. "

Bp.Műcs.-OMKT. Nemz.Képzőmüv.kiáll. /Rend. M.Kir.Vall. és Közokt.MIN./ 1933 ápr.19-máj.25. Kép.tm. 8.1.

MDK

Baranski E.László, festö

258. Kilátás a Gellérthegyröl. Olf.

416. Tavasz Budán. 18.1. Vízf.

Bp.Mücs.-OMKT. Nemz.Képzömüv.Kiáll. 1934.ápr.29.-jun.
Kat. 13.1. és.18.1.

M.D.K.

Baranski E. László /1877-

18. Esős Balaton. Vizf. 48.5x32.5 papir.
19. Balatonpart Szemesnél. Vizf. 35x49 papir.
20. Odynia.1939. Vizf. 41.5x30.5 papir.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. IV. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 2. l.

MDK

Baranski E.László

választott /rendes/ tag

Magy. Akvarell és paszt.festők 14.kiáll. N.Szal.
1928. okt.

MDK

Baranski E.László

állami II. vizf. díjat nyert 1921

Nagy. Akvarell és paszt.festők 14.kiáll. N.Szal. 1928. okt. 20.1.

MDK

Baranski E.László

Állami rajzdijat nyert : tájrajzra, 1913.

Nagy.Akvarell és pasz.festők 14. kiáll. N.Szal.

1928. okt. 20. 1.

Baranski E. László
A piros tető, vizf.

Őszi Tárlat. Műcs. kiállitáson. 1922. nov.
25 l.

Baranszky E. László
A Lánchid, rajz

Őszi Tárlat. Műcs. kiállitás. 1922. nov.
26 l.

Baranski E. László

Alkonyat, Fonyód, vizf.
Borus délután Fonyód, vizf.
Fonyódi part, rajz
Szepesdi részlet, "
Est hangulat, olaj
A fonyódi partok, vizf.
A háborgó Balaton, vizf.
Balatonpart. Fonyód, vizf.

I. Balatoni kiáll. N.Szal. 1922. jan. 17 1.

Baranski E.László
Montenegróból, vizf.

O.M.K.T. 1918-19. évi kiáll. Mics. 19 1.

Baranski E.László
A szegénysor, vízf.

O.M.K.T. 1918-19. kiáll. Műcs. 2o 1.

MDK

Baranski E.László

K.N.A: Műcs. téli tárlat. Esti Kisujság 1941. dec. 2o. 5 l.

MDK

Baranski E. László r. tanár

Baranski E.L: Főiskolánk a párisi 8. nemz.közi . . . kongresszuson. Képzőműv. Főisk. Évk. 1936/37. 1.

Baranski E. László

A Gyenes-porta, vizf.

Téli tárlat. Műcsarnok, 1919-20. 22 l.

ép. *Magyar festő, 1480 körül : Szent Benedek.*

Baranski E. László
Grado 1918, vizf.

[illegible] tárlat. [illegible], 1919-20. 21 l.

Turcsán

CSONKA MAGYARORSZÁG NEM ORSZÁG

FŐÜZLET: VIII., ÜLLŐI

TÖLTŐTOLLGYÁR, IRÓSZERGYÁR ÉS JAVITÓ

FIÓKÜZLETEK: IV., PETŐFI SÁNDOR UCCA 10. TEL: 84-3

Postatakarék csekkszámla
21.565.

—

MAGYAR KIR. CSENDŐRSÉGI
ÉS HONVÉDSÉGI
CIKKEK ÉS NYOMTATVÁNYOK

—

PAPIRÁRUHÁZ
NYOMDAI VÁLLALAT

—

TÖLTŐTOLLGYÁR
ÉS SPECIÁLIS
TÖLTŐTOLL
SZAKÜZLETEK

T.

MŰ

Van szerencsénk
utján átutalt

Baranski E. László
A kerekes kut, vizf.

[illegible] tűzlet. [illegible], 1913-[illegible]. 21 l.

Érvitel

Stephaneum nyomda és könyvkiadó r. t. Budapest.

Baranski E. László

R. K. E. urhölgy, vizf.

Sárga ló, vizf.

Tél Budán, vizf.
Évi, vizf.
Rózsacsokor, vizf.
Erdő széle, vizf.
Hogy is volt? vizf.
Salcano, vizf.
Esős Balaton, vizf.
Hajnali Balaton, vizf.

A Magyar Kvarell és Csatellfestők Egyesülete kiállítása. Nemzeti Szalon, 1940. november. 1, 5, 7-8 l.

[illegible] kötést, úgy a díszítéseket is még Nürnbergben készítették. A probléma végleges megoldásához ennek az ősnyomtatványnak egy, a Koburger műhelyben festett, előttünk még ismeretlen példányának vizsgálata vezetne. A British Museum példányán pl. a festett iniciálé helye üres. (Ic. 7137. Lásd: A Catalogue of Books Printed in the XV. th Century now in the British Museum Part. II. 413. l.)

1a lap: „In primam tabulam sequentem super pantheologia prefatio quedam."

34a lap (c1): „Que sit causa effectiva absolutionis." A iniciálé (84×76 mm), világosbarna téglakockás alapon zöld betű; az iniciálé sarkaiból piros-kék, keskeny, csipkésszélű levelek kanyarognak a belső lapszélre és a két szöveghasáb közé. A betű belsejében az *Absolutio* jelenete látható. Gótikus, hatbordás kék csillagboltozat alatt, amelyet két vékony oszlop tart, kékruhás, tonzurás szerzetes ül, sárga gyóntatószéken. Előtte szürkeruhás, szőkehajú férfi térdel, imárakulcsolt kézzel. Mögötte egy vörösruhás s vörösszárnyú angyal, két kezét a gyónó feje fölé tartva, s egy kis narancssínű ördög áll, kezében hosszú lánccal. A pap lába előtt nyitott könyv fekszik.

A lap alsó szélén, középen *Mátyás király címere*, amelyet két angyal tart (86×46 mm); a címer vörösbélésű zárt aranykoronája felnyúlik a két szöveghasáb közé. A címer 1. és 4. mezejében piros alapon a négy fehér pólya, a 2. és 3. mezőben pedig az ágaskodó, kétfarkú cseh oroszlán látható. Középen, kis vértben pedig kék alapon az aranygyűrűt tartó fekete holló. A címerpajzs fölött lévő drágakövekkel díszített ecsetarany koronán

MDK

Baranski E.László

8-11. Falfestményterv, vf. Szerzetesek szántani tanitják a magy. fiukat.

MAPE 13. kiáll. N.Szal. 1927. máj. 3. 1.

MDK

Baranski E.László

Árnyas háztáj, vf.

N. Szal. őszi tárlat. 1921. szept,
4.l.

MDK

Baranski E.László,festö

A M.Akv.ésPasztf.Egy. titkára.

Az Egy. müvésztagja.

A Magy.Akv.-és Paszt.fest. Egy.X.kiáll. 1923.nov.
Nemz. Szal. Kat.

Baranski E.László, festö

Naplemente télen.	Vizfestm.
Rábamenti ház.	"

N-yiregyházi Müv. Hetek. 1940.máj.4.-jun.3.-ig.
Képzömüv. Kiáll. tárgymut. 3.l.

MDK

Baranski E.László

Ősz a hegyekben, vf.

Horthy jub. kiáll. Műcs. 1939. dec.

24.1.

MDK

Baranski E.László

Mély ut, vf.

Horthy jub. kiáll. Mücs. 1939. dec.

24.1.

MDK

Baranski E.László

Rábamenti magyar ház, vf.

Horthy jub. kiáll. Mücs. 1939. dec.

24.1.

MDK

Baranski E.László

A Paltinis Ğyergyóban, rajz

Őszi Tárlat. Műcs. 1940. okt. 22 1.

Barabás E. Lámló grafikus M.D.K.

23. Dinyevásár
24. Stephanskirche
25. Lánchegyi híd

Ungarische Graphik und Volkskunst.
Bes: J. Conrad. Zürich 1924, 3-4,

M.D.K.

Baránski E. Lánló grafikus

11. Waldecke
16. Favágó
14. Franziskanus templom
18. Kunsthistorisches Museum
19. Téli éj
20. Városfal részlete
21. Tehénpántor
22. Parlament

Ungarische Graphik und Volkskunst.
Ber: M. Conrad. Zürich 1924. 3

Baranski E. László

Magyar pálmák, vizf.
Szántás közben, "
Halászbárkák, "
Régi határbérc, rajz
Tavaszi etetés, vizf.
Óbudai részlet, vizf.
A Kazánszorosból, rajz

A magyar akvarell és pasztellfestők egyesülete IX. kiállitása, 1922. Nemzeti Szalon katalogusa

Baranski E.László

Tájkép. rézkarc

A XIX.-XX. század magyar grafikája, 1924.jun.
Orsz.Magyar.Szépmüv.Muzeum katalogusa 10 lap

Baranski E. László

M.D.K.

A László-kid. 1923. Rézkarc.

Budapest régen és most. Bp. 1923. 11 l.

MDK

Baranski E. László

A megafon, vizf.

Hadviselt művészek kiáll. Műcs. 1919. márc. 1.

22

MDK

Baranski E.László

Tavaszi etetés, vf.
Óbudai részlet, "
A Kazánszorosból, rajz

M. Akv. és Paszt.festők Egyes. 9. kiáll.
N.Szal. 1922. ápr. 7 l.

MDK

Baranski E.László

Halászbárkák, vf.

Régi határbérc, rajz

M. Akv. és Paszt.festők Egyes. 9. kiáll.
N.Szal. 1922. ápr. 7 l.

MDK

Baranski E.László

Magyar pálmák, vf.

Szántás közben, "

M. Akv. és Paszt.festők Egyes. 9. kiáll.
N.Szal. 1922. ápr. 7 l.

MDK

Baranski E. László

Balatonpart, vizf.

Alföldi ut, "

Nemz. Képzőmüv. kiáll. Mücs. 1933. ápr.

8 l.

MDK

Baranski E.László

M.Rajztanárok Orsz. Egy.kiáll. Magyarság, 1922,
V.28.

sterházy Imre a XVIII. században.
ebontották. Kiskastély, földszintes,
zad. Vörösmárvány kút, 1817. A park-
oszlánfeje és minuszkulás-majuszkulás
llesimo CCCCX quarto tempore domini
ohemie etcetra regis /a kigyós Garai-
Garaiak és Cilleiek egyesitett címere,
ngari /Garai-címer/, a másik faragvá-
s egy római emlék, asszonyalak körvona-

l — Héjj Miklós, 1952)

MDK

Baranski E.László

A Békás-szoros, rajz

Őszi Tárlat. Mücs. 1940. okt. 22 l.

MDK

Baranski E.László

Alföldi tanya, hidegtü

Őszi Tárlat. Mücs. 194o. okt. 21 l.

MDK

Baranski E.László

Az Apolló tábori örs, rajz

Őszi Tárlat. Mücs. 194o. okt. 22 l.

Baranski E.László

Rabinovszky: A Mucs. Gazi tárlata. Nyugat, 1929. 503 l.

MDK

Baranski László

e.a: A modern grafika képes atlasza. Magyar Müvészet
1928. 4o4 l.

5.32.

MD K

Baranski E.László, festö

Esö a Balatonon. Vizf.
Este a Balatonon. "

ONKT.-Mücsarnok. IV .Nemzeti Képzömüv. Kiáll.
BP.1937.ápr. 29.-jun.2o. Kat. 13.1.

MDK

Baranski E.László, festö

Az Irhás-árok.
A szegfü.
Öreg magyar.
Ösz.
Fiatal hölgy.

KMTárs. Téli tárl. 1938.febr.-márc. Gyüjt.kiállitás.
Bp.Mücsarnok. Kat. 30,31.l.

Baranski E.László, festö

a Magyar Akvarel- és Pasztelfestök Egy.-nek kiállitását rendezte.

Lásd.-nára

Művésztáro. Téli tárl. 1938. Gyüjt.kiáll. Műcsarnok. Kat. Cimlap.

MDK

Baranski E.László

Házak a parton, vf.

Délutáni napsütés, vf.

N. Szal. őszi tárlat. 1921. szept,
4.l.

MDK

Baransky E.László

Az ojtozi szorosból, rajz

Hadviselt művészek kiáll. Műcs. 1919. márc.

32 l. ~~29 l.~~

MDK

Baranski E.László

állami II. vizf. díjat nyert 1921

MAPE 12.kiáll.kat. N.Szal. 1926. máj.

5 l.

MDK

Baranski E.László

Besnyő Béla vizf. díját nyerte 1923

MAFE 12. kiáll. kat. N.Szal. 1926. máj.

5 l.

MDK

Baranski E.László

Wolfner Gyula vizf. dijat nyert 1920

MAPE 12.kiáll. kat. N.Szal. 1926. máj.

5 l.

MOK

Baranski E. László, festő.

a (?) kiáll. hő anyagából kiemelve külön említésre méltó munkája.

Dr. Jajczay J. - Képzőmüv. 1934. 87. l.

M.D.K.

Baranski L. László, festő.

(Sgrafitto fejek.)

188. Az alma. Kézf.

189. A mindennapi kenyér "

190. A pádis. "

Képző műv. Társ. – 1931 őszi tárl. – Kat. – 34. l.

MDK

Baranski E.László

d.r: Két kiállitás. Függetlenség, 1937.márc.21. 8 l.

MDK

Barcsaki B. László sz. 1877. Opalánkon.

Olvasó leány

Kilátás a Rózsadombról

Delelő lovak

KMTárs kiáll. 1941. dec. Mucs. 17-18 l.

MDK

Baranski E. László sz. 1877. Opalánkon.

Facsoport

Irhás árok

Ércképtanulmány

KMTárs kiáll. 1941. dec. Mucs. 17-18 l.

MDK

Baranski B. László sz. 1877. Újpalánkon.

Balaton

Önarckép

Tihanyi hegyoldal

MKTárs kiáll. 1941. dec. Mucs. 17-18 l.

MDK

Baranski E. László sz. 1877. Ópalánkon.

1908. London, aranyérem, 1913. állami tájrazdij, 1919. Esterházy vizf.dij, 1920. Wolfner dij, 1921. áll. vizf.dij, 1927. fővpaszt.és rajzdij,

KMTárs kiáll. 1941. dec. Mücs. 17-18 l.

MDK

Baranski E. László sz. 1877. Ópalánkon.

Pirosbluzos nő.

Badacsony

Balatoni halászok

KMTárs kiáll. 1941. dec. Műcs. 17-18 l.

MDK

Berenski L. László sz. 1877. Gyalánrom.

Isonzo Salcanonál

Három bükk

Boldizsár malom

Faluszéle
Monori legelő

MTárs kiáll. 1941. dec. Mucs. 17-18 l.

Baranski E. László MDK

Mély ut, vizf.

Műcsarnok 1939 dec-1940 január

Baranski E. László

Kiállít

P. 1. 932. okt. 29.

T. Cim!

A Művészettörténeti Dokumentációs K
ráskiadvány-sorozatát. A sorozat első

"Magyar Tanácsköztársaság Ké
cimü levéltári publikáció jelent meg,
Művészeti Osztályának iratanyagát és
iratanyagának a képzőmüvészetre vona

Értesitjük, hogy ezenkivül intézetünk k

"Művészettörténeti Tanulmányo
cimü kötete, mely a Dokumentációs Kö

Továbbá kapható

"Művészettörténeti Tanulmányo
cimü kötete. Ára: 45.- Ft.

A felsorolt kiadványok megvásárolható

Baranski E. László MDK

Ősz a hegyekben, vizf.

Mücsarnok 1939 dec-1940 január

Baranski E. László MDK

Faluvége a Bakonyban

Mücsarnok 1938 Őszi tárlat

Baranski E. László MDK

Ut a Bakonyban

Tél

Erdőszél

A tükör

Mücsarnok 1939 Őszi tárlat

Baranski E. László MDK

Gdynia, 1939.

Sétálók

Malom a Rábán

Műcsarnok 1939 Őszi tárlat

Baranski E. László

MDK

Tihanyi dombok, vizf.

Műcsarnok 1939 Téli tárlat

Baranski El László MDK

Őszi délelőtt, vizf.

Műcsarnok 1939 Téli tárlat

Baranski E. László

Rábamenti magyar ház, vizf.

Műcsarnok 1939 dec-1940 január

Baranski E. László

Kiállít

M. H. 932. X. 30.

Központ-ban (Budapest, XIV. Dózsa Gy
Megrendelés esetén az összeg MNB 14
ciós Központ számlaszámára utalandó.
tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból
mely a terület építészeti állagának a t

Baranski E. László

MDK

A Hunyadi János uton, vizf.

A Széna-téri piac, vizf.

Buda a Látóhegyről, vizf.

A Halászbástya, vizf.

Műcsarnok 1922. őszi tárlat

Baranski E. László MDK

Budai részlet, vizf.

Parasztszekér Budán, vizf.

A Balaton reggel,vizf,

Facsoport a Svábhegyen, vizf.

Mücsarnok 1922. őszi tárlat

Baranski E. László

MDK

A budai Csipke-ut, vizf.

Műcsarnok 1932. őszi tárlat

MDK

Baranski E. László

Kampfőiskola. 6.l.

Baranski E. László MDK

A kenyér, vizf.

Műcsarnok 1931 tavaszi kiállitás

Baranski E. László MDK

Budai hegyvidék, vizf.

Műcsarnok 1934 téli kiállitás

Barnrad S. Idarlo.

Rudat Bergvrädet, vitf.

Baranski E. László MDK

Az Irhás-árok

A szegfő

Öreg magyar

Mücsarnok 1938 Téli tárlat

Baranski E. László MDK

Ősz

Mücsarnok 1938 téli tárlat

Barsanek E. Mészáló

ÉDK

Ösz

Mlcsarnok 1938 téli telelet

Baranski E. László

MDK

Fiatal hölgy

Mücsarnok 1938 téli tárlat

Baranski E. László

Bakonybél, vizf.

Műcsarnok 1938 Őszi tárlat

Barnabás K. Tábaló

Bakonyból, vlat.

Baranski E. László

MDK

Tavaszi este, vizf.

Mücsarnok 1938 Szent István kiállitás

Baranski E. László MDK

Azalea, vizf.

Tavasz Budán, vizf.

Műcsarnok 1938 Szent István kiállitás

Bernardi F. Idealó

Xarles, vid.

Tavasa Durán, vid.

Baranski E. László MDK

Pihenő

Mücsarnok 1937 Téli kiállitás

Bernacki B. Leszek

Piłsudski

Miesiąc 1937 Tom Miasto

Baranski E. László MDK

Arcképtanulmány

Zöldruhás hölgy

Öregur

Műcsarnok 1937 Téli kiállitás

Bernard E. Lebold

MDK

Accéléromètre

Validation Notes

Orbit

Mission 1977 Test Validation

Baranski E. László MDK

Olvasó hölgy

Mücsarnok 1937 Téli kiállitás

Bucanski S. Tádeáš MDC

Olvasó hölgy

Miscarmok 1937 Tél Kiállítás

Baranski E. László

MDK

Pihenő, repr.

Műcsarnok 1937 Téli kiállitás

Baranski László
festő"

Kéjsei szerepelnek a Nemzeti Szalonban, a magy. akvarell és pasztell festők Ötödik tárlatán, emlitve Rábagyarmati házat.

Új Magyarság 1942. XII. 25.

Baranski E. László

— **Akvarellfestők kiállítása a Műcsarnokban.** A *Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesülete* október 18-án nyitja meg XVII. kiállítását a Műcsarnokban. E kiállításnak, melyre minden magyar művész beküldhet vizfestményt, pasztellt, vagy rajzot (sokszorosítás útján készült műlapot nem!), külön érdekessége lesz az a retrospektiv gyüjtemény, mely a XIX. század vizfestőinek kiváló alkotásait fogja bemutatni. Az egyesület ezuton is kéri a műgyüjtőket, hogy a birtokukban levő XIX. századbeli magyar, vagy külföldi vizfestményeket szíveskedjenek *Baranski* E. László főiskolai tanárnak (VI., Andrássy-ut 71.) bejelenteni és a kiállításra átengedni.

N. U. 931. IX. 6.

Baranski E. László, főisk. tanár

kéri a műgyűjtőket, hs a kiáll. idő tartamára birtokukban lévő XIX. sz.-beli magy. v. külf. vízfestményeket állomásra rendelkezésünk.

Akvarellfestők kiállítása a Műcsarnokban.

N. U. 931. IX. 6.

Szaranski E. László, a MAFE titkára

Sz kiáll. - nak különös értéke lesz az a gyűjtemény mely bemutatja a XIX. sz. magán- és közgyűjt. ben levő magy. és külf. vízfestményeket. Kéri a mű gyűj: fokok, hr. a kiáll. tartamára beküldeni törekedjenek ily fajta műveket.

Sz. M. Akv. és Pant. festők Egyesülete

Ujvidék, 931. VI. 17.

Baranski E. László

KÉPZŐMÜVÉSZET

** **A Magyar Akvarell- és Pasztellfestők Egyesülete** ez év októberében tartja 17-ik kiállitását a Mücsarnok termeiben. Erre a kiállitásra minden magyar müvész beküldhet vizfestményt, pasztellt vagy eredeti rajzot. Sokszorositott mülapot vagy olyan müvet, amely Budapesten már ki volt állitva, beküldeni nem lehet. A kiállitásnak különös értéke lesz az a gyüjtemény, amely a két év előtti kiállitás folytatásaképp bemutatja a XIX. század külföldi vizfestőinek magán- és közgyüjteményekből összeválogatott festménysorozatát, amelyhez a közönség különben alig férkőzhetnék közel. Az egyesület ez uton is felkéri a tisztelt mübarátokat, hogy akiknek birtokában XIX. századbeli magyar vagy külföldi vizfestmény van, sziveskedjenek azt, amennyiben az őszi kiállitásra átengedik, bejelenteni a MAPE titkárának, Baranski E. Lászlónak, VI., Andrássy-ut 71, III. emelet 6, aki az érdeklődőknek egyébként is rendelkezésére áll.

Ujság 931. VI. 17.

Baranski P. László, főiskolai tanár érdekessége lesz az okt. 18.-án nyíló kiállításnak, h. a XIX. sz. vízfestőinek (magy. és külf.) alkotásait fogja bemutatni. A MAFE lesz a műgyűjtőket h. a kiáll. a bérletekben köv. évben alkalást alkalmasint részletesebben B. E. L.-nak.

(Akvarell kiállítás).

M. 931. IX. 6.

Baranski E. L.

M. 931. IX. 6.

* **Akvarell-kiállitás.** A Magyar Akvarell- és Pasztellfestők Egyesülete október 18-án nyitja meg kiállitását a Mücsarnokban. E kiállitásnak, melyre minden magyar művész beküldhet vizfestményt, pasztellt vagy rajzot (sokszorositás utján készült mülapot nem), külön érdekessége lesz az a gyüjtemény, mely a XIX. század vizfestőinek kiváló alkotásait fogja bemutatni. Az egyesület kéri a mügyüjtőket, hogy a birtokukban levő XIX. századbeli magyar vagy külföldi vizfestményeket sziveskedjenek *Baranski* E. László főiskolai tanárnak (VI., Andrássy-ut 71) bejelenteni és a kiállitásra átengedni. Élő művészek müveit szeptember 28. és 29-én veszi át a Mücsarnok mütárosi hivatala. A képkisérő lapokat ugyanott kell szeptember 27-ig kiváltani.

M. 931. IX. 6.

Baranski E. László

Szabad, magyaros gouache-tárgyak
a graffiti pavilonban. MAFE kiállításán.

Kézdi Kovács L.: A Nincs. Őrző párbaja.

P. H. 93/X. 18.

Baranski L. László

a MTPE titkára

a M. Akv.-és Part.-f. Egy. októberben tartja 17. kiállítását.

Kéri a t. Műbarátokat, le kinek XIX. sz. beli dísz. (magy. v. külf.) van birtokában, ideiglenesen az őszi kiáll. idő tartamára.

Akv. és part. festők kiállítása
N. U - 931. VII. 17.

Baranski E. László

— **Akvarell- és pasztellfestők kiállítása.** A Magyar Akvarell- és Pasztellfestők Egyesülete ez év októberében tartja 17. kiállítását a Műcsarnok termeiben. Erre a kiállításra minden magyar művész beküldhet vizfestményt, pasztellt vagy eredeti rajzot. Sokszorosított műlapot, vagy olyan művet, amely Budapesten már ki volt állítva, beküldeni nem lehet. A kiállításnak különös értéke lesz az a gyüjtemény, amely a két év előtti kiállítás folytatásaképp bemutatja a XIX. század külföldi vizfestőinek magán- és közgyüjteményekből összeválogatott festménysorozatát, amelyhez a közönség különben alig férkőzhetnék közel. Az egyesület ezuton is felkéri a tisztelt műbarátokat, hogy akiknek birtokában XIX. századbeli magyar vagy külföldi vizfestmény van, sziveskedjenek azt, amennyiben az őszi kiállításra átengedik, bejelenteni a MAPE titkárának, *Baranski* E. Lászlónak, VI., Andrássy-ut 71., III. emelet 6., aki az érdeklődőknek egyébként is rendelkezésére áll.

N. U. 931. VI. 17.

N. U. 931. VI. 17.

Baranski L.-László főisk. tanár

okt. 18-án nyitja XVII. kiáll. l. a MAFE.
Műgyűjtőket kéri L. a birtokukban lévő XIX. M.-beli mozg. v. külf. vízfestményeket a kiáll.-ra ajánlgedni.

A M. Akvarell- és Pasztellfestők Egyesülete
P. H. 931. IX. 6.

Baransky E. László

Alkotása, a szfőv. műgyűjteményének kiáll.-án
a Műcsarnokban.

M.U.932.VI.17.

Barnsley K. Lassik

Baranski E. Lánlő

a régebbi plilust képviseli jól.

M. Akv. és Part. f. Cop. – nek kiáll. -a.

Ybl Ervin: Ősi párlat.

B' H. 931. X. 18.

Baranski E. László

Akvarell és pasztellfestők kiállításán a Nemzeti Szalonban "A falverők" c. munkájával szerepelt.

Ujság 930. XII. 14.

Baranski E. László

Arcképtanulmány

Balaton

Önarckép

Tihanyi hegyoldal

Hiccarnok 1941 Téli kiállitás

Baranski E. László MDK

Pirosbluzos nő

Badacsony

Balatoni halászokFacsoport

Irhás árok

Műcsarnok 1941 Téli kiállitás

Baranski E. László MDK

Három bükk

Boldizsár-malom

Faluszéle

Monori legelő

Mücsarnok 1941 Téli kiállitás

Baranski E. László MDK

Olvasó leány

Kilátás a Rózsadombról

Delelő lovak

Isonzo Salcanonál

Mücsarnok 1941 Téli kiállitás

Baranski E. László MDK

A Békás-szoros, rajz

Mücsarnok 1940 Őszi tárlat

Baranski E. László

Az Apolló tábori őrs, rajz

A Paltinis Gyergyóban, rajz

Műcsarnok 1940 Őszi tárlat

Baranski E. László MDK

Bánat, vizf.

Mücsarnok 1940 tavaszi tárlat

Baranski E. László MDK

D.K. arcképe, vizf.

Műcsarnok 1940 Tavaszi tárlat

Baranski E. László MDK

Alföldi tanya, hidegtü

Mücsarnok 194o Öszi tárlat

Baranski László.

Tanítványainak munkái szerepelnek a képzőművészeti főiskola műcsarnokának kiállításán.

Ujság, 1924. Máj. 20.

Baránski E. László

Műve szerepelt a Budai Szépműv.Társ. tagjainak kiáll.-án.

N.U.936.XII.23.

Baranski E. László

Ferenczi a Akvarell és Pastell-festők Kiállításának Művészi Szalonban

Est 1938 XI. 20

Baranski

festőművész

Harmadik Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás - Műcsarnokban - képével szerepel.

Magyarság
1935.III.24.

Baranski E. László

Szerepelt a diákszínpad őszi hárlatán.

PH. 1932. X. 29.

Baranski E. László

szerepelt a nemzeti kiállításon.

PH. 1933. IV. 20.

Baranski E.László

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.

Tiszta vizfestményei.

Magyarság
1935.XI.16.

Barabás G. László.

a Kuseli Szalon kamarabeli balatoni kiállításán a tihanyi épületekről, kulikusokról szóló képei szerepelnek. (emlékez.)

Pesti Hírlap, 1928. ápr. 1.

Baranski E. László

— **A Magyar Akvarell- és Pasztellfestők Egyesülete** október 18-án nyitja meg XVII-ik kiállitását a Műcsarnokban. E kiállitásnak, melyre minden magyar művész beküldhet vizfestményt, pasztellt vagy rajzot (sokszorositás utján készült műlapot nem), külön érdekessége lesz az a retrospektiv gyüjtemény, mely a XIX. század vizfestőinek kiváló alkotásait fogja bemutatni. Az Egyesület ez uton is kéri a műgyüjtőket, hogy a birtokukban levő XIX. századbeli magyar vagy külföldi vizfestményeket sziveskedjenek Baranski E. László főiskolai tanárnak (Andrássy-ut 71.) bejelenteni és a kiállitásra átengedni. Élő művészek műveit szeptember 28. és 29-én veszi át a Műcsarnok műtárosi hivatala. A képkisérő lapokat ugyanott kell szeptember 27-ig kiváltani.

R.H. 931. IX. 6.

Baransk E. László

Szerepel az akvarell és pasztell festők
kiállításán a Nemzeti Szalonban

Magyarság 1927. V. 26.

Baranski E. László

„A nevezetes szántaui tanítják a magas fiukat" c. képe nemrégen az akvarell- és pastell festők kiállításán a Nemzeti Szalonban

Pesti Hirlap 1927 V. 26.

Baranski
Fs Lő művész

Magyar akvarell- és pasztelltestők a szalonban

Huszadik évi kiállitását rendezi a magyar akvarell- és pasztellfestők huszonhétéves egyesülete. Nehezen magyarázható valóban, hogy e negyedszázad anyagiakban való szegénysége mellett még türhetően tartotta magát anyagiakban a festészet s mig a hadi emlékmüveken kivül is terjedni tudott a kisplasztika, addig az aránylag jóval olcsóbb akvarell- és pasztell-képek sokkal kevésbé tudtak vásárlókhoz és méltányolókhoz jutni. A közönség idegenkedése e válfajoktól máshol is meg van; a közönség talán tartósabb anyagnak s nemesebbnek is véli — mert több ősét látja — az olajképet; érdekes az is, hogy az olajfestőknek a közönség a forradalmakat és tévelygéseket is könnyebben elnézi.

Érdekes viszont az is, hogy aránylag mennyire konzervativ — legalább is ugyanannyira dicséretére legyen mondva — az akvarell- és pasztellfestők mostani kiállitása. Mintha akár a mostani politikai világ jóindulatát keresné. Aránylag még a nők a nyugtalanabbak, persze. A közönség jórésze különben az akvarellt valahogy női müfajnak

Magyarság
1935 XII. 22.

Illés Aladár, M. *Major* Jenő, *Nádler* Róbert, *Mendlik* Lajos, *Wagner* Géza ismert stílusuk legjobb megnyilatkozásaival jönnek elénk. *Bakoss* Tibor és *Barna-Szőgyén* Bertalan rokonszenvesen szerény, *Benedek* Kata hindu-illusztrációi idegenszerűségükben is költőiek, *Bundschuh* Ottó és *Csabai Wagner* József bátor és friss, *Dietrich* Adolf virtuóz és merész, *Döbrentey* Gábor gyors és ügyes, Gy. *Takách* Béla és *Halasi Horváth* István végtelenül rokonszenves Igen jó és hü *Győrffy* István arcképe, lehelletszerüen finom *Hende* Vince, megnyerők *Hessky* Iván, *Horváth* G Andor és *Horváth* József vizfestményei. Nagyhatásuak *Jaschik* Álmos bravuros szerkezeti koncepciói és szinviziói. Lelkiismeretes jó munkákat látunk *Kássa* Gábortól, *Kövesdy* Gézától, *Nagyenyedi Jeney* Zoltántól, *Némethy* Nándortól és vitéz *Pataky* Ferenctől. *Páris* Erzsi tán kissé tulságosan is bátor. éles. Megnyerő báju R. *Barabás* Gizella balatoni képe, erőt éreztetnek *Raáb* Ervin vizfestményei, Sz. *Lám* Ilona egy jó pasztellmellképpel szerepel, *Undi* Mária bájos szinjátéku népéleti akvarellekkel; egyéni *Várdeák Wirker* Ferencnek pár kis krétarajza. Egészében igen rokonszenves, otthonos a kiállitás, ügyes a rendezése; az egésznek végigtekintése után olyas érzés alakul ki bennünk, hogy a szegény hamupipőke akvarell- és krétarajzolás: a magyar tájakhoz simuló üde szinességükkel és finom érzékenységükkel éppen hogy magyar müfajok.

B. A.

327

Baranski E.László

festőművész

Magyar Akvarell-és Pasztellfestők Egyesülete jubiláris kiállításának - Nemzeti Szalonban rendezett megnyitásán - megjelent mint a kiállitást rendező egyesület titkára.

Nemzeti Ujság
1935.XII.21.

Baranski E.László

festőművész

Őszbeliek kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Megkapóan érdekes és igaz világitásu effektust örökitett meg a Hármashatárhegyen.

Budapesti Hirlap
1934.I.14.

Baranski E László

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.
Budai hegyvidék.

Pesti Hirlap
1934.I.17.

Baranski

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.
Egyéni izlést és hangulatot szólaltat meg tájképe.

Magyarság
1934.I.14.

Baranski Emil
festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - figyelemreméltó festménnyel szerepel.

Budapesti Hirlap
1934.I.14.

Baranski E. László

Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesületének kiállításain a Műcsarnokban neve szerepelt.

BH.934.III.4.

Baranski E. László akvarell-festő

Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesületének kiállításain a Műcsarnokban szerepelt: "Előfogat".

PH. 934. III. h.

Baranski

Magyar Akvarel és Pasztellfestők Egyesületének kiállításain a Mű-csarnokban neve szerepelt.

M. 934. III. 4.

Baranski E.László

festőművész

A Balatoni Társaság képkiállitása - a Müterem helyiségében - képével szerepel.
Erőteljes vizfestmények.

Budapesti Hirlap
1935.XII.5.

MDK

Baranski László

A téli kiállitás.
Művészet 1916. 49.l.

MDK

Baranski László

Őszi szántás, vizf.
Berus, esős Balaton, vizf.

Magyar Képzőművészek szegedi reprezentativ kiáll.1930.Munkácsy-Céh. Kat.17.l.

MDK

Baranski E. László

A Csillebérc télen. Vizf.
Tavasz Budán. "

III. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll. 1935.
Márc. 24.-Máj. 15. Műcsarnok. Kat. 18.1.

MDK

Baranski E.László

Wolfner Gyula vizfestm. dijat nyert 1920

Magy.Akvarell és paszt.festők kk 14.kiáll. N.Szal.
1928. okt, 20.l.

Baranski E.László

Budapest székesfőváros díját nyerte, paszt.re
1927

Nagy.Akvarell és paszt.festők 14.kiáll. M.Szal.
1928. okt. 2o.l.

Baranski E.László

Budapest székesfőváros díját nyerte, rajzra
1927

Magy. Akvarell és pasztellfestők 14. kiáll. A Szalon. 1928. okt. 20.-i.

MDK

Baranski E. László

D. K. arcképe. Vf.

Tavaszi Tárlat. 1940. ápr.-máj. 24.l.
Mücs.

Mon

Bernard E. Hearst

U. K. crosses. VI.

Tavaszi Tarlat. 1940. ápr.-máj. 24.1.
Mice.

MDK

Baranski E. László

Bánat. Vf.

Tavaszi Tárlat. 1940. ápr.-máj. 24.l.
Mücs.

Bernat B. Lacrió

Bénet. VI.

MDK

Baramski E. László

Fonyódi part, of.

Balatonpart, of.

N. Szal. Téli Tárl. 192o. dec. 4.1.

Baranski E.László

MDK

Balatoni halászbárkák, of.

Fonyodi hangulat, "

N. Szal. Őszi tárl. 1920. szept.

6. 1.

MDK

Baranski E. László

Derüs ősz, vf.

Téli kiállitás. Mücs. 1935. nov.
27.1.

MDA

MDK

Baranski E. László

Fiatal hölgy, vf.

Téli Kiállitás. Mücs. 1935. nov.
28.l.

MDK

Baranski E.László

Utépitők Tihanynál, of.

Kubikosok, freskóterv, vf.

Balatoni Társ. 3. N.Szal. 393.kiáll. 1928.ápr. 11. 1.

MDK

Baranski E.László, festö

3. József kir.hg. tihanyi kastélya. Rajz.
4. A tihanyi hegyfok.
5. A veszprémi püspökhegy.
6. Tihany épül. Rajz.
7. A füredi régi fürdöház. "
8. A veszprémi városház.

Nemzeti Szalon. -A Balatoni Társ. IV.kiáll.
Bp.1930 szept. Kat.

Baranski E. László MDK

Muraközi csikók, vizf.

Mücsarnok 1911/12. Jubiláris kiállitás

Baranski E. László MDK

Februári délután, olf.

Műcsarnok 1911/12. Jubiláris kiállitás

Baranski E.László

A főrendiház ülésterme, rajz

Kubikosok, falfesm.tervezet, vf.

Nagy.Akvarell és pasz.festők 14.kiáll.N.Szal.1923.okt. 4. l.

Baranski E. László MDK

A szegénysor, vizf.

Mücsarnok 1918-19 téli kiállitás

Baranski E. László MDK

Az ojtozi szorosból, rajz

Műcsarnok 1919. Hadviselt művészek kiáll.

Baranski E. László MDK

Igy éltünk a Dnyster mellett, rézkarc

A harminc és feles Görznél, rézkarc

Mücsarnok 1919. Hadviselt müvészek kiáll.

Baranski E. László MDK

Cigányok, rézkarc

Műcsarnok 1919. Hadviselt művészek kiáll.

Baranski E. László

MDK

A Gyenes-porta, vizf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

Baranski E. László

Montengróból, vizf.

Műcsarnok 1918-19 téli kiállitás

Baranski E. László MK

borus idő, vizf.

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Baranski E. László MDK

Tavasz, vizf.

Mücsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Baranski E. László MDK

Nyomtató lovak, olf.

Mücsarnok 1911/12. Jubiláris kiállitás

MDK

Baranski E.László, festöm.

Utcarészlet Sarajevóból Vizf.

KMT.1905/6 téli kiáll. kat. 53.1.

MDK

Baranski E.László, festöm.

498. A Kazán-szoros Olf.

KMT. 1913. tav.kiáll. Kat. 71.l.

MDK

Baránski E. László

Boglyák, of.

KMT. 1911. tav. kiáll. kat. 44.l.

MDK

Baranski László

Vizfestménnyel vett részt a Műcsarnok kiáll.-án.

Művészet, 1918. 53-54.l.

Bartanek Imre (1)

Vizsgálatmódszerek vetik részét a Műszaktudományi Kiadó.—en.

Művészet, 1918. 53-54.l.

MDK

Baranski E. László r.tanár

Tagja volt annak a bizottságnak, amely a Képzőművészeti Főiskola tanulmányi kiállitását rendezte a Műcsarnokban.

Képzőm.Főisk.Évk. 1936/37. 42.l.

MDK

Baransky E. László

Kubikusok a Balatonnál. (A tihanyi Elettani Intézet tul.)

Klebelsberg emlékkiáll. tárgym. 1933. 11.lap

Baranski E. László MDK

Grado, 1918. vízf.

Mücsarnok 1919-2o téli tárlat

Baranski E. László

MDK

A kerekes kut, vizf.

Műcsarnok 1919-2o téli tárlat

Baranski E. László

A Gyemes-porta, vizf.

Műcsarnok 1919-2o téli tárlat

MDK

Baranski E.László, festöm.

352. Mezöségi Táj. Olf.

Képzöm.Társ. 1907/8. téli kiáll. Kat. 46.l.

Baranski E. László

MDK

Esthangulat /Grado/, vizf.

Miccarnok 1919. Hadviselt művészek kiáll.

Baranski E. László MDK

Rijeka, /Montenegró/, vizf.

Mücsarnok 1919. Hadviselt müvészek kiáll.

Baranski E. László MDK

A megafon, /Erdély/, vizf.

Műcsarnok 1919. Hadviselt művészek kiáll.

MDK

Baranski E.László, festöm.

386. Falu az Aldunán /Szvinica/ Olf.

KMT 1912/13 téli kiáll. Kat. 63.1.

Baranski E. László MDK

Cséplés, olf.

Mücsarnok 1919. Hadviselt müvészek kiáll.

MDK

Baransky E.yLászló

Cséplés,vf.

Rommá lőtt kolostor, rajz

A csatatér éjjel, szin.rajz

MAPh 5. kiáll. N.Szal. 1916. nov. 7. 1. 8. 1.

MDK

Baransky E. László

Tavaszi délután, szin.rajz

Zivatar, vf.

Felhős ég, vf.

MAFA 5. kiáll. N.Szal. 1916. nov. 7. l. 8. l.

MDK

Baransky B. László

Felhős ég, vf.

Vihar a Balatonon, gouache

Egy város látképe, rajz

MAPE 5. kiáll. N.Szal. 1916. nov. 7. l. 8. l.

MDK

Baransky E.László

Hősök fészkei az Isonzó fölött, szin.rajz

Sétalovaglás, vf.

Fordul az eke, vf.

MAPE 5. kiáll. N.Szal. 1916. nov.

Baransky E.László festőművész tanár

Képzőm.Főisk. ifjusági kiáll. Ernst Muz. 1924.

12. l.

MDK

Baranszky E.László,festőm.
/Cehbeli/

művével/ill.müveivel/ ő is részt vett ezen a kiállitáson.

Műcsarnok.1928. Tav.kiáll. Kat. 36.l.

MDK

Baranszky E.László, festőm.

319. Balatonpart. Olf.

322. Au istálóban. Olf.

Képzőm.Tára. 1913. tav.kiáll. Kat. 59.1.

Baransky Emil László (Ópalánka, 1877. máj. 11.-- 1941. jan. 20.): akvarellfestő, grafikus. Bp-en Székely B. és Hádler R. növendéke volt, majd Londonban folytatott tanulmányokat, ahol 1908-ban aranyérmet kapott. 1920-1941-ig a Képzőművészeti Főiskolán akvarellfestést és rajzpedagógiát tanitott. Rézkarccal is foglalkozott, miként akvarelljei, ezek is városképeket és falurészleteket örökitettek meg.

Sz.

Baransky Emil László akvarellfestő, grafikus

Magyar Életrajzi Lexikon

Baransky

Képzőművészeti Társulat őszi tárlatán a Műcsarnokban a Magyar Aquarell és Pasztellfestők Egyesületének kiállításán szerepelt.

PN. 929. X. 6.

Baranyay E. László

Szerepelt a Műcsarnok Őszi tárlatán.

VII. 1932. XI. 3.

MDK

Baransky E. László

A "Céhbèliek" jub.kiáll. Nemzeti Ujság 1934. jan. 14.

MDK

Baránsky E. László, festőm.-graf.

városképei Budapest szépségének propagálásában játszanak nagy szerepet. Ő Frank Brangwyn műveit közelről szemlélhette és korán módjában volt a grafikai technikát elsajátítani. -Architektúrás témáju lapjaiban a tökéletes perspektivikus meglátás elvitázhatatlan érdeme.

Szentner Lajos: Karc- és fametszet-művészetünk fejlődése. - Képzőművészet. 1934. 7/8. sz. 195-201.l.

Baránsky E.László, festöm.-graf.

Kevesebb alak alkalmazása, erőteljesebb vonalak használata és magyar érzésvilága különbözteti meg mesterétől. /Frank Brangwyn/.

Szautner Lajos: Karc- és fametszet-művészetünk fejlödése.- Képzömüvészet.1934. 77.sz. 195-201.l.

Baransky E. László MDK

Balatonpart, olf.

Műcsarnok 1913. tavaszi kiállitás

Baransky E. László MDK

Szerb hegyek, olf.

Műcsarnok 1915-16 téli tárlat

Baránsky E. László

MDK

Vihar a tanyák fölött, repr.

Mücsarnok 1929 őszi kiállitás

MDK

Baransky E. László

A Balatoni Társaság emlékplakettjét Barans
ki E. László "Szeptember végén" c.vizfestme
nye kapta.

Cikk: A Balatoni Társaság kiáll.-nak nyer-
tesei és matinéja.

Pesti Napló, 1935.dec.15. 21.l.

MDK

Baránszky E. László

A Műcsarnokért.
Képzőművészet 1930. 34. sz. 204.1.

Baransky E. László MDK

A monori legelő, vizf.

Kubikosok, vizf.

Borus Balaton, vizf.

Alföldi tanya, vizf.

Mücsarnok 1929 őszi kiállitás

Baransky E. László MDK

Szőke nő, vizf.

Zivatar előtt, vizf.

Őszi délután, vizf.

Este, vizf.

Mücsarnok 1929 őszi kiállitás

Baransky E. László MDK

A muraközi, vizf.

Balatonfüredi ház, vizf.

Cséplés, vizf.

Mücsarnok 1929 őszi kiállitás

Baransky E. László MDK

Fónyódi bárkák, vizf.

Műcsarnok 1929 őszi kiállitás

Baranszky E.László festőm. MDK

Az Őszi Tárlaton belül a magy. Vizfestők és Pasztell-festők Egyesülete értékes akv.- és pasztell-gyüjteményt állitott ki, melyben a régi mesterek mellett a mai viz- és paszt.festők is szerepelnek.

B.E.L. néhány szép akvarellel szerepel.

Rozványi Vilmos: Az Őszi Tárlat.
Képes Krónika. 1929. 42.sz. 19.l.

Grafika (1900–1919) — Mednet (?)

Baransky (E. Lenbó ?)

Revue de Hongrie

1910. III. ann. V. I. 504–505. l.

Tovaní Školství a Národní Osvěta.

Baranski (G. László ?)

XX. s.

grafikus

Revue de Hongrie

1910. III. ann. V. f. 242. l.

A Művészben felsorolva.

Baransky (E. László ?)

Grafikus

Revue de Hongrie

1910. III. ann. V. I. 504-505 l.

Francia Társ. a Nemzeti Szalonban.

Rajz - Tájrajz

Baranszky B.László:Aldunai falu

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
360.
"M.Grafikusok Egy.kiállitásának dijai"

Baránszky László grafikus

Népszava XXXVIII.1910 jan.6.
4 sz.6 lap
Grafikusok tárlata

Baránszky László grafikus

Népszava XXXVIII.1910 jan.6.
4 sz.6 lap
Grafikusok tárlata

Barnabás L. László ahmedfoglár

Pesti Hírlap. 1923. dec. 4.5

Diákkisasszonyok az ahmedi-kiállításon

Baranyay E. László festő

Pesti Hilap. 1919. dec. 31. 4

A téli tárlat dijai

Baranski E. László festő

Pesti Hírlap. 1923. május - 18. 7

K. k. L. a műkiállításokról kiállítása

Baranski E. Lajos akvarelljei

Pesti Hirlap 1923. ápr. 4. 5

Az Ernst-múzeum érdekes kiállítása.

Barcsayné L. Mária aláírása

Pesti Hírlap. 1923. okt. 21.

a képviselőnők gyűlése...

Barcsay L. László akvarell-festő

Pesti Hirlap. 1923. nov. 18. 6

képkiállítások

Baránszki G. dalpló festő

Pesti Hilap. 1919. febr. 14. 6

Díjkiosztás

Dijak.

A vallás-és közoktatásügyi miniszter 400 K-s dija tájrajzra, a Magyar Grafikusok Egyesületének IV. kiállitásán a Nemzeti Szalonban:

Baranszky B. László:
"Aldunai falu"

M Ú V É S Z E T
XII. évf. 1913.
360.

Baránszky László grafikus

Népszava XXXVIII.évf.1910
jan.6.

4 sz. 6 lap.

Grafikusok tárlata.

Baránszky László grafikus

Népszava XXXVIII.évf.1910
jan.11.

8 sz. 4-5 lap.

Tárlatok.

Baranszky László
Csendes zug, olaj

Szegedi Képzőműv. Egyesület kiáll. 1907. márc. 11.-1.

Baranszky E. László
Sajópart, vizf.

Őszi
Tavaszi Tárlat. Mics. kiállitása. 1922. nov.
24 l.

Baranszky László
Délutáni napsugarak, olaj

Szegedi Képzőmüv. Egyesület kiáll. 19o7. márc.
lo 1.

Baransky E.László
Bazilika, ceruza
Erzsébet-hid, ceruza
Rábagyarmati ház, vizf.
Kilátás a Guggerhegyről, vizf.
Fa a Badacsonnyal, vizf.

Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesülete.kiállitás.
Nemzeti Szalon, 1942. december, 5 l.

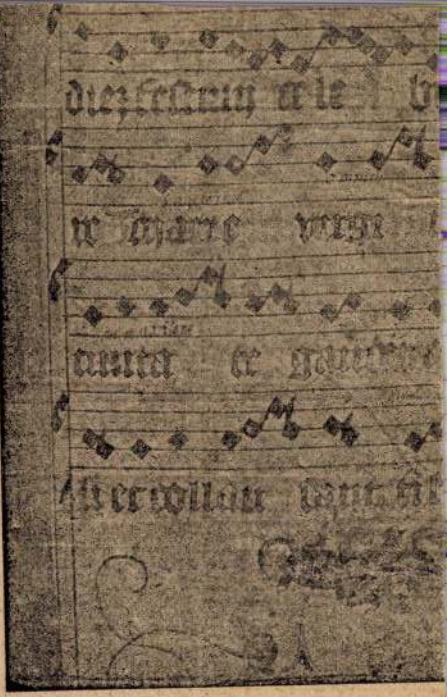

360. kép. *33. (Mss. I. 3.) Gradual*

Baransky E. László

Cséplés, vizf.
Rommá lőtt kolostor, rajz
A csatatér éjjel, sz. "
Tavaszi délután, " "
Zivatar, vizf.
Felhős ég, "
" " "

MAPE V. kiáll. N.Szal. 1916. nov. 5, 7-8 **l.**

Baransky E.László

Vihar a Balatonon, gouache
Egy város látképe, rajz
Hősök fészkei az Isonzó fölött, szin.rajz
Sétalovaglás, vizf.
Fordul az eke, "

MAPE V. kiáll. N.Szal. 1916. nov. 5, 7-8 l.

Baranyai E. László

művészetének méltó folytatójaként tekintik Szalóky Sándort.

Pogány Ö. Gábor: Szalóky Sándor pécsi kiállítása. „Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. febr. 2. p.

39 l.

Baransky E.László
A csikzsögödi templom, rajz
Brassó, rézk.
Brassói városháza, rajz
Csikszereda romjai, rajz

Erdélyi kiállitás. Nemz.Szal. 1922. márc.
3 l.

Baransky E.László

A Somhegy /Bakony/,olaj
Irtás a Bakonyban, olaj

Őszi tárlat. Nemzeti Szalon, 1940. október, 5 l.

edificium librarie, et plura gratuita domu
Ideo felix sit memoria ejus. Amen."

Az ősnyomtatványt 1558-ban ajándéko
könyvtárnak Csergő Miklós esztergomi ka
az előzéklapon olvasható bejegyzés szerint
Venerabilem quondam Nicolaum de
Archidiaconum Barsiensem et canonicum e
Strigoniensis, Ecclesie sancti Nicolaj Ty
fundate Anno domini Millesimo Quingent
Quinquagesimo octavo In testamento leg
Az incunabulum szerepel Pribélynek a kő
ősnyomtatványairól 1840-ben kiadott jegyzék

A Corvina-ősnyomtatvány első ismer
Knauz Nándor szerint a könyv díszítéseit M
király készíttette vagy a lövöldi karthauziak
tették. Knauz az Absolutio jelenetét ábr
miniatura gyónó alakját Beatrix királynéval a
sítja, miként később Berzeviczy Albert is.
szemben Csontosi János a térdeplő ala
Mátyás királyt látja. Szerinte a lövöldi kartha
így akarták megörökíteni a fejedelmi láto
történeti eseményét a Mátyás királytól ka
könyvben.

Egészen valószínűtlen, hogy a sablonos á
zolású miniatura, egyszerű, jelentéktelen térd
figurájában akár Mátyást, akár pedig Be
királynét akarta volna ábrázolni az egyforma
típusokkal dolgozó miniátor. Úgy az iniciá
illesztett miniatura, mint a címer vörösbé
nagy, zárt koronája, s a nagyszárnyú angyalo
távol állnak a budai renaissance miniatú
festészet modorától. Feltehető, hogy egy lövö
karthauzi szerzetes, vagy más vidéki mini
munkája. De valószínűbb, hogy miként az é
kes kötést, úgy a díszítéseket is még Nürnbe
ben készítették. A probléma végleges

Baransky E.László

Vizhordás a Balatonon, vizf.
Halászhajók, vizf.

Balatoni Társaság II. kiáll. Nemz. Szal. 1924.
nov. 23 l.

MDK

Baransky E.László, festö

A kistápéi tó.	Vizf.
Lótanulmány.	"
Kistápéi ménes.	"
Monfalcone tájékáról.	"
A hejöcsabai malom.	"
A gazda öröme.	"
Dunapart	rajz
Az Operaház.	"
Lajtoskocsi,	vizftm.

A Magy.Akv. és Pszt.fest.Egy. X.kiáll. 1923.nov.
Nemz. Szal. Kat.

MDK

Baransky E.László

Tárlatbeszámoló. Magy.Kulturszemle, 1942. jan. 15. 19-2o l.

MDK

Baransky E.László

Őszi szántás, vf.

Magy.Müvészetért kiáll. r.Mücs. 1940. febr.

9. 1.

MDK

Baransky E.László

Bakonyi falu, vf.

Magy.Művészetért kiáll. r.Műcs. 1940. febr.

9. l.

MDK

Baránszky E.László

Mosónők, rézk.

Árv.Közl. 1940. dec. 7.rk.sz. 96. aukc.

18 l.

MDK

Baranszky E.László, festö

Óbudai részlet.	Vizf.
A malom.	"
Sajórészlet.	"

Tavaszi Tárlat. 1923 ápr.-máj. OMKT-Műcs; Kat. 39.l.
4o.l.

MDK

Baransky E.László

Téli táj, vf.

Magy. Művészetért kiáll. r.Mics. 1940. febr.

9. l.

MDK

Baransky E.László

Rijeka, vizf.

Hadviselt művészek kiáll. Műcs. 1919. márc. 1.

23

MDK

Baransky E.László

Cséplés, of.

Hadviselt művészek kiáll. Mücs. 1919. márc.

16 l.

MDK

Baransky E.László

Balatoni bárkák, vízf.

Balaton. Vihar, "

M. Akv. és Paszt.festők. Egyes. 8. kiáll. N.Szal. 1921. apr. 5 l.

MDK

Baransky E.László

Az öreg szürke, vizf.

Lovak a szöllök alatt, "

M. Akv. és Paszt.festők. Egyes. 8. kiáll. N.Szal.
1921.ápr. 5 l.

MDK

Baransky E.László

A két pejkó, vizf.

Tavaszi délelőtt, "

M. Akv. és Paszt.festők. Egyes. 8. kiáll. N.Szal. 1921. ápr. 5 l.

MDK

Baransky E.László

Nyári munka, vf,

Monori tanya, "

Arab sárga, "

M. Akv. és Paszt.festők Egyes. 11. kiáll.
~~19~~ N.Szal. 1925. febr.

MDK

Baransky E. László

Őszi délelőtt, vf.

Faluszéle az Alföldön, vf.

M. Akv. és Paszt.festők Egyes. 11. kiáll.
M.Szal. 1925. febr. xdxdxcx 4-5 l.

MDK

Baransky E. László

Borus délután, vf.

Cséplőgép, vf.

M. Akv. és Paszt.festők Egyes. 11. kiáll.
N.Szal. 1925. febr. 4 l. xcxcxcx 4-5 l.

MDK

Baransky E. László

Sajópart, vf.

Paprika éréskor, vf.

M. Akv. és Paszt.festők Egyes. 11. Kiáll.
N.Szal. 1925. febr. 4 l.
xexexex 4-5 l.

MDK

Baransky B. László

Tanyavilág, vf.

Alföldi facsoport, vf.

M. Akv. és Paszt.festők Egyes. 11. kiáll.
N.Szal. 1925. febr. 4 l.
xcxcxcx 4-5 l.

MOK

Baranshy E. László, festő.

Este Tihanyban, v. f.

Tihanyi hegyről, v. f.

Műterem – VII. Balatoni kiáll. katalog. 1935/nov.-dec.

MDK

Baranszky E. Lanka, festő.

Tihányi ház, s. f.

Műterem. - VII. Balatoni kiáll. Katalóg. 1935
pros. - dca.

MDK

Baransky E.László

Cigányok, rézk.

Hadviselt művészek kiáll. Műcs. 1919. márc.

31 l.

MDK

Baransky E.László

Esthangulat, vizf.

Hadviselt müvészek kiáll. Mücs. 1919. márc.
23 1.

MDK

Baransky E.László

Tanulmányfej, rajz

Igy éltünk a Dnyester mellett... rézk.

Hadvielt művészek kiáll. Műcs. 1919. márc.

31 l.

MDK

Baransky E.László

Szeptemberi délután, **viz f.**

Csuszkálók, **"**

Est hangulat **"**

MAFE 12.kiáll. kat. N.Szal. 1926. máj. 7-8 l.

MDK

Baransky E.László

A patak mentén, víz f.

Október, "

Balaton part, "

MAFE 12.kiáll. kat. N.Szal. 1926. máj. 7-8 l.

MDK

Baransky E.László

Dülő ut, viz f.

A régi kikötő, "

Est a Balatonon, "

MAPE 12.kiáll. kat. N.Szal. 1926. máj. 7-8 l.

MDK

Baransky E.László

Öregasszony, **viz f.**

Szemesi táj, **"**

Balatoni felhők, **"**

MAPE 12.kiáll. kat. N.Szal. 1926. máj. 7-8 l.

MDK

Baransky E.László

Faluszéle, viz f.

Őszi délelőtt, "

Szél a Balatonon, "

MAPE 12.kiáll. kat. N.Szal. 1926. máj. 7-8 l.

MDK

Baransky E.László

állami rajzdijat nyert 1913

MAPE 12.kiáll.kat. N.Szal. 1926. máj.

5 l.

Baransky E. László MDK

Kubikusok Tihanynál,

Műcsarnok 1928 tavaszi kiállitás

MDK

Baranszky B.László, festőm.

Fónyódi part. Olf.
Balatoni bárkák. Vizf. 11.1.

Budai Vigadó. - Képzőm.kiáll. 1921. okt. Kat. 10.1.
és 11.1.

Baransky E. László

Zivatar, vizf. MDK
Felhős ég, I-II. vizf.
Vihar a Balatonon, gouache
Egy város látképe, rajz

A Magyar Aquarellisták és Pasztellfestők
Egyesületének V. Kiáll.
Nemzeti Szalon 1916. nov.

Baransky E. László MDK

Cséplés, vizf.
Rommá lőtt kolostor, rajz
A csatatér éjjel, szin.rajz.
Tavaszi délután, rajz

A Magyar aquarellisták és Pastellfestők
Egyesületének V. kiáll.
Nemzeti Szalon 1916 nov.

Barausky E. László

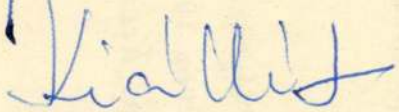

N. U. 932. X. 3.

Központ meginditotta rotaprintes for-
ő köteteként a
képzőművészeti Élete"
amely a Közoktatásügyi Népbiztosság
a Budapesti Kir. Ügyészség 1919-es
atkozó részét tartalmazza. Ára: 15. - Ft.

kiadványai közül kapható
ok 1954-55."
özpont évkönyve. Ára: 75. - Ft.

ok 1956-58."

ók a Művészettörténeti Dokumentációs

Barnsley

Giallut

M. 932. X. 30.

özpont meginditotta rotaprintes for-
5 köteteként a
épzőművészeti Élete"
amely a Közoktatásügyi Népbiztosság
a Budapesti Kir. Ügyészség 1919-es
átkozó részét tartalmazza. Ára: 15.- Ft.

kiadványai közül kapható
ok 1954-55."
özpont évkönyve. Ára: 75.- Ft.

ok 1956-58."

ók a Művészettörténeti Dokumentációs

Baransky E. László

MDK

Balatonpart

Miccsarnok 1932.Budapest közönségének képzőművészeti anyagából rendezett kiállitás

Baránsky E. László

A Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesülete Nemzeti Szalonbeli Kiállítása alkalmával megemlítve, mint az egyesület volt titkára. (Elhunyt).

Esti Kurir 1943. I. 5.

Genf

Musée d'Art et d'Histoire

A Prado múzeum
több műveinek
kiállítása.

1939 VI. – VIII.

Baranszky L. László.

Milyen szerepel a Balatoni Társaság harmadik kiállításán, a Nemzeti Szalonban.

Pesti Napló, 1924. ápr. 1.

Baransky E.László

festőművész

A Balatoni Társaság képkiállitásának nyertese : emlékplakettet: Szeptember végén c. vizfestménye.

Nemzeti Ujság
1935.XII.15.

MDK

Baransky Gyula dr.

A Társulat köréből. Magyar Iparmüvészet, 1910. 8.sz. IX. l.

MDK

Baránszky László

A velencei magyar kiállitás. Ország-Világ 1909. 237.l.

MDA

Baranszky E.László

Vihar előtt, vf.

Tél, of.

Angol-magyar kiáll. Műcs. 1926. máj.

20. l.

MDK

Baránszky E. László

Képzőm. Társ. 1909. tav. kiáll. kat. 44.l.

MDK

Baránszky E. László

Műcsarnok 1909. tav. kiáll. kat. 44.l.

Baránszky E. László

30·5 cm. mozsárágyu az I sonzó fronton, rézkarc

Mücsarnok 1918. Sajtóhadiszállás katalógusa

Baranszki E. László

MDK

A lajt, /Balaton/, olf.

Műcsarnok 1920-21 téli kiállitás

Baranszki E. László

Balatonboglár, vizf.

Műcsarnok 1920-21 téli kiállítás

MDK

Baránszky E.László, festőm.

Aratók. Falfestménytöredék. Repr. 227.

Dekoratív, magyaros stilusban tartva, rendkivül hatásos vizfestménye.

Tárlatok.-Az Aquarellisták és Pasztellfestők kill.-a
Képzőmüvészet.1928. 14.sz./228.l./ 227.l.

MDK

Baránszky E. László

Képzőm.Társ. 1909/10. téli kiáll.kat. 62.l.

MDK

Baranszky E. László

Ybl E.: A Műcsarnok téli kiállitása. B. H. 1935. nov. 17. 10.l.

Baranszky E. László

MDK

Vihar előtt

Műcsarnok 1924 tavaszi kiállitás

Baranszky E. László MDK

Vásár egy erdélyi falban, vizf.

Csendes Balaton, vizf

Műcsarnok 1924 tavaszi kiállitás

Baranszky E. László MDK

Szérüs kertek, vizf.

Épülő ház, vizf.

Műcsarnok 1926 Angol-magyar kiállitás

Baranszky E. László MDK

Vihar előtt, vizf.

Tél, olf.

Műcsarnok 1926 Angol-magyar kiállitás

Baranszky L. László

Óbudai részlet, vizf.

A malom, vizf.

Műcsarnok 1923 tavaszi tárlat

Baranszki E. László

MDK

Sajórészlet, vizf.

Mücsarnok 1923 tavaszi tárlat

MDK

Baranszky E. László MDK

Kubikosok munka nélkül, rézkarc

Műcsarnok 1922 jubileumi kiállitás

Baranszky E. László MDK

A mosónők, rézkarc

Az Apponyi tér, rézkarc

A kotrógép, vizf.

Ferenciek temploma, rézkarc

Műcsarnok 1922 jubileumi kiállitás

Bratranky M. Ideale MDK

A mosónők, rézkaro

Az Apponyi ügy, rézkaro

A kotrógép, vizf.

Ferencjek temploma, rézkaro

Millenarnok 1922 jubileumi kiállitás

MDK

Baránszky E. László

Mücsarnok 1909/1910. téli kiáll. kat. 62.l.

Baranszky L. László MDK

Sajópart, vizf.

Mücsarnok 1922 őszi tárlat

Borbándy László

Szerepelt a Hunyadi-cég negyedi szállásán.

PH. 1930. I. 21.

Baranyay E. Lóránt

szerepelt a Mácsamol Öni társaság.

EK 1932. 5. 30.

Baráthosy E. László

A Kegyesrendiek Főiskolai tanára

Magyarság 1937 III. 21.

Barándy E. Lánié

Szerepelt az V. baloteni kiállításon.

Ma 1933 V. 9

Baranyay László

a Képzőművészeti Társulat vásárolt műveiből

a Műcsarnok téli tárlatán.

M. 1930. I. 5.

Baranszky E. László

Műcsarnok őszi tárlatán a vízi és pasztell-festők körött szerepelt.

NU. 929.X.5.

Baránszky E. László

A Magyar Akvarell- és Pasztelfestők Egyesülete vizfestmény-díját, melyet rendes taggyülésen titkos szavazással itél oda kétévenként az egyesület, ez évben két művész nyerte el. A szavazatok száma a két művészre teljesen egyforma volt s igy a díjat *Baránszky* E. László „Vihar a tanyák felett" és *Horváth* József „Kényes kérdés" cimü festménye között osztották meg.

M.929.X.18.

Baranszky

Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesületének kiállításain a Műcsarnok-ban tájképével szerepelt.

8ó.u.929.X.6.

Baranski E. László

A Kép. mív. Főiskola tanára.

Neuzeit. Győr 1937 III. 20.

Baranszky

Műcsarnok őszi tárlatán a Magyar Aquarell és Pasztellfestők Egyesületének kiállításán kollekciója szerepelt.

MH. 929. X. 6.

Baranszky

Művével szerepelt a Balatoni Társaság kiáll.-á
a Nemzeti Szalónban.

M.H.930.IX.21.

MDK

Baranszky E.László

Akvarellel szerepelt a Műcsarnok 1934.évi téli tárlatán.

(m.v.): A Műcsarnok téli tárlata.

Nemzeti Ujság, 1934.Jan.13. 11.lap

MDK

Baránszky E. László tanár

Cikk: A Magyar Képzőművészek Egyesülete a Képzőművészeti Főiskola megreformálását követeli.

Magyarság, 1923.okt.21. 4.lap

MDK

Baránszky E. László

Képzőművészet 1931. 41. sz. 144.l.

MDK

Baránszky E. László

Képzőművészet 1934. 38.l.

MDK

Baranszky László

Képzőművészet 1927. I. évf. 1. sz. 12.1.

MDK

Baránszky E. László

A Műcsarnokért. Képzőművészet 1930.34.sz. 204.l.

Baránszky E. László MDK

Cigányleány, rézkarc

Őszi felhők, vizf.

Mücsarnok 1910. vándorkiállitás

Baránszky E.László.

a "magyar grafikusok egyesületének tagja. 1908-tól

Benda János.

a Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Baránszky E.László.

a "Magyar aquarell és pasztellfestők egyesületének első titkára.

Benda János.
A képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Baranszky E. László

MDK

A processzió eleje, rézkarc

Műcsarnok 1909. akvarellek, pasztellek és grafikai művek nemzetközi kiállitása

Baranszky E. László MDK

Gémes kut, rézkarc

Műcsarnok 1909. akvarellek, pasztellek és grafikai művek nemzetközi kiállitása

Baránszky E.László.

Magyar Grafikusok egyesületének tagja megalakulásakor 1908-ban.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Baránszky E.László.

A "Céhbeliek" társaságának tagja.

Bende J: A Képzőművészeti egyesületek története,
kézirat.

MDK

Baránszky László

Százezer pengőt kaptak müvészeink. Ujság 1928. máj. 27.

MDK

Baránszky E.László, festöm. -graf.

Cigányleány.

Rézkarc.

Öszi felhök.

Vizf.

OMKT-Vándorkiállitások.1910.szept.8.-Dec.27. Eger, Miskolc, Kassa, Eperjes, S.a.ujhely, Debrecen, Gyöngyös.
Kat. 75.l.

MDK

Baránszky E.László festő

Résztvett az 1908.évi tav.kiallitason.

Képzőm.Társ.1908.tav.kiall.kat.44.l.

Baránszky.

Tanítványainak munkái szerepelnek a képzőművészeti Főiskola kiállításán, a Műcsarnokban.

Nemzeti Ujság, 1928. máj. 20.

Baránszki E. László

MDK

Az Isonzo és a Mte Snato, vizf.

Műcsarnok 1916-17 téli tárlat

Baranszky E. László MDK

Őszi délután, vizf.

Műcsarnok 1924 tavaszi kiállitás

MDK

Baránszky E. László

"Csillebérc" c. műve. Repr. (A Budai Szépművészeti Társulat tárlatáról)

Művészet, 1937. 5.sz. 11.l.

Baranszky E. László

MDK

A Balaton Fonyódnál, Hidegtükarc

Műcsarnok 1927 tavaszi kiállitás

Baranszky E. László MDK

Füredi öböl, vizf.

Eső előtt, vizf.

Falu széle, vizf.

Csednes eső, vizf.

Műcsarnok 1927 tavaszi kiállitás

Baranszky E. László MDK

Borus idő Balatonszemecen, vizf.

Műcsarnok 1926 téli kiállitás

Baranszky E. László

MDK

Esőre hajlik, vizf.

Műcsarnok 1926 téli kiállitás

MDK

Beránszky E.László,festöm.

417. Balaton. J.l.j. olf.

Árverési Közlöny.1929. ápr. 3.rb.sz. 25.l.

Baranszky E. László MDK

Tihanyi hegyek

Tihany

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Baranszky E. László MDK

Alföldi est

Műcsarnok 1927. Táj- és életképkiállitás

Baranszky E. László MDK

Borulás a Balatonon

Cséplés

Műcsarnok 1927 Táj- és életképkiállítás

Baranszky E. László

Hóolvadás, olf.

Miesarnok 1927 táj- és életképkiállitás

Barátsággal küldi

Szabó Lajos

1921 ápr. 30. G. l.

MDK

Baranszky E. László festő

Résztvett az 1916.évi tav.tarlaton.

KMT 1916.tav.kiáll.

MDK

Baranszky E. László

a Céh müvésztagja, festő

Munkácsy Céh 8. repr. kiáll. N.Szal. 1935. márc.

MDK

Baránszky B.László

"Vihar a tanyák fölött"c.kép repr.

KMTárs.1929.őszi kiáll.

Baranszki E. László MDK

A hid, rézkarc

Mücsarnok 192o-21. Téli kiállitás

Baranszki E. László MDK

Balatonboglár, vizf.

Műcsarnok 1920-21. Téli kiállitás

Baranszky E. László MDK

Vásár egy erdélyi faluban,vizf.
Csendes Balaton , vizf.
Vihar előtt, vizf.

Műcsarnok 1924. tavaszi kiállitás

MDK

Baranszki E. László

Magyar Nemzeti Művészet 1938.4.sz.
63.l.

Baranszky E. László MDK

Őszi délután, vizf.

Műcsarnok 1924. tavaszi kiállitás

MTA K

Baránszky E.László, festöm.

"akvarelljei szerencsés órának szülöttei"...

/essi/
Müve. téli tárlata. ?
A MAFE kiáll.- Müvész Kurir.1938.1- 2.sz. 9.l.

MDK

Baránszky E.László, festőm.

Skutari.Rézmüvek.	Rajz.
Kenyérosztas Riekában.	"
A riekai öreg hid.	"
Az Uz völgyéből.	"

M.Sz. - A MAFE VI.Riáll. KAt. 1919 febr. 7.1.

MD K

Baránszky E. László, festöm.

Csikcsetalva.	Rajz.
Elnemult hajógyar. /Monfalcone/.	Vizr.
Lagunák.	"
Trieszt. Barcola.	"
Halics romjai 1917-ben.	Rajz.
A Skutari -tó a Belvedereröl.	"
Herausstrau.	"

Nemz. Szal.- A MAPE VI. kiáll. kat. 1919 febr. XXXX.
8.l.

MDK

Baránszky E.László,festöm.

Parasztfogat. Repr. Festm.

Képzömüvészet.1932. 52.sz.

MDK

Baránszky E.László, festöm.

A Barcaság Rozsnyó várából.	Rajz.
Sósmezö.	"
Törcsvár.	"
Pihenö lovak.	Vizi.
A két sárga.	"
Brassó.	Rajz.
Gyergyóbekás.	"

N.Sz. - A MAPE VI.kiáll. KAt. 1919 febr. 7.l.

Baránszky E.László, festőm. MDK

Szekelyudvarhelyi reszlet.	Rajz.
Hadar utja. Ojtoz.	"
Castelnuovo.	"
Halics. Föter.	"
Raguza.	Vizi.
Lagunák. :Grádó.	"
A kotrógep.	"

N.Sz. - A MAFE VI.kiáll. Kat. 1919 febr. 7.l.

MDK

Baránszky E.László, festö

Az Avas alja.	42x34	Vizf.
Alföldi szérüskert.	35x24	"
Matyó asszonyok.	36x30	Eredeti rézkarc.
Mezökövesdiek.	35x29	" "

Áll. Árv.Csarnok.-Magy.Képzöm.Egy.kiáll. 1922.dec.15-17.
Kat. XIX 3.i.

MDK

Baránszky E. László

Magyar Nyomdászat 1910. 19.o.

MDK

Baránszky E.László

Balaton, of.

Árv.Közl. 1929.jun. 4.rk.sz. 15 l.

MDK

Baránszky E.László tanár

b-r: Képzőmüv.főisk. nyolcévi tárlata,
Magyarság, 1937. márc. 21. 23. l.

2 db

M.D.K.

Baránszky László /1877-193..

708. Ütközet Mahallánál. Rajz.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. I. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 81. l.

MDK

Baranyay Kálmán
grafikus

Ferenczi a Riadóiroda.

Vegyakőrt: Magy. művészek grafikai társulata Berlinben.
Grafikai Szemle 1908. 3 f. 64 o.

m 12

Baranszky E. László
festő, grafikus

részt vett a berlini grafikai tárlaton

– Magyar művészek grafikai tárlata Berlinben
Grafikai Szemle 1908 évf. 3 sz. 63-64.

Baranszky E. László MDK

Buda a Látóhegyről, olf.

Műcsarnok 1934 téli kiállitás

Baranyay László

festő

M.D.K.

Tar Zoltán, Baranyay László volt tanársegéd az akadémián.

Tóth Ervin: Debrecen kiállítási termeiből.
Művészet, 1966. január - 42 lap

MDK

Baranszky E.László

Épülő ház, vf.

ANGOL-MAGYAR kiáll. Műcs. 1926. máj.

20. 1.

MDK

Baransky E.László

Szérüs kertek, vf.

ANGOL-MAGYAR kiáll. Műcs. 1926. máj.

2o. 1.

Baranszky

Kiállít

Miénk 932 X. 30.

M.D.K

Baranszky L. László
festő

Csorba Tibor Mesterei
adott.

Csorba Tibor: Adalék a „Szentendrei Művészet"...
Művészet, 1966. június – 12 lap

Baranszky E. László MDK

Csikók a napon, vizf.

Mücsarnok 1932.Budapest közönségének képzőmüvészeti anyagából rendezett kiállitás

Baranszky E. László MDK

Kubikosok a Balatonnál

Micsarnok 1933 Klebelsberg Kuno emlékkiáll.

Barátaink.

Tanítványaink munkái szerepelnek a képzőművészeti Főiskola műveltségének kiállításán, a Műcsarnokban.

Pesti Hírlap, 1924. máj. 23.

MDK

Baranszky É.László festő

[illegible]-táj- és életképkiáll. 19-2o. Műcs.

1927. jan.

MDK

Baranszky E. László

Hóolvadás, of.

M. táj- és életképkiáll. 19-2o. sz.

Műcs. 1927. jan.

Baranszky E.László

Grafikai müvekkel szerepel a Mücsarnok harmadik nemzeti képzőmüvészeti kiállitásán.

Nemzeti Ujság 1935.III.24.

Baránszky László

a Műcsarnokban a Képzőművészeti Főiskola kiállításán növendékei művészeti munkái szerepelnek.

Magyarság, 1928. május 23.

Baranszky E László

festőművész

Klebelsberg emlékkiállitás - Műcsarnokban - képével szerepel.

Freskó vázlatai a tihanyi élettani intézet képeihez.

Pesti Hirlap
1933.II.12.

Baránsky E. Lajló

Művével szerepel a Műcsarnok
Téli Tárlatán.

P.K. 929. XII. 22.

Baranyay E. Lánlé

Szerepelt az I. nemzeti társaton.

NM. 1933. IV. 20.

Baranszky E László

festőművész

Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás - Műcsarnokban - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1936.XI.7.

Szarvassy E. László

Részvét a Balatoni Társaság földvári kiállításán.

PH. 1933. VIII 8.

Baránszky E. László

Szerepelt a Balatoni Társaság földvári kiállításán.

V. u. 1933. VIII. 11.

Baranyay É. László

Szerepelt a Balatoni Társaság földvári kiállításán.

M. 1933. VIII. 8.

Barauszky E. kósrló

Portrékkal nevezel az akvarell
és pastell festők kiállítására a
Nemzeti Szalonban

Nemzeti Lajos 1938 XI. 20

Borsúsky E. Károly

Szerepel a Művészek Kölcsönös Segélyező Egyesület

Est. Kurir 1938 II. 9

Baranszky E. László

Szerepelt a Művésznők Tavaszi tárlatán.

V. M. 1931. IV. 26.

Baranszki,
tanár.

Tanítványainak munkái szerepelnek a Képzőművészeti Főiskola műveinek kiállításán, a Műcsarnokban.

Pesti Napló, 1928. máj. 20.

Barcsay László.
tanár.

Növendékeinek munkái szerepelnek a Képzőművészeti Főiskola növendékeinek kiállításán, a Műcsarnokban.

Budapesti Hirlap, 1928. máj. 20

Baránszky E. László

† Nagyvárad 1927-ben
tavasi tárlatán szerepelt.

M. 1927. IV. 1.

Boruszky E. László festő"

Kiállít a Téli Tárlaton

N. U. 1939. I. 28.

Baransky E. László

A Nemzeti Szalonban rendezett akvarell és pasztellfestők kiállításán Esterházy Pál herceg megvásárolta egy művét.

Új Magyarság 1943. I. 1.

603

M.D.K.

Baranszky László

A müvésztől két képet vásároltak az állam számára a Képzőmüvészeti Társulat 19o7/19o8-ban rendezett kiállitásán,-adja hirül a "Képzőmüvészet" c. rovat.

Szinház és élet, Bp. 19o8. május 3. VI. évf. 19. sz. 6. lap

Baransky E. László

N. S. 1943. I. 1.

— **Herceg Esterházy Pál vásárlásai az aquarell- és pasztelfestők kiállitásán.** Herceg Esterházy Pál a Nemzeti Szalonban meglátogatta az aquarell és pasztel kiállitást. A herceg megvásárolta néhai Baransky E. László, Biczó András, Raáb Ervin, Rainer-Istvánffy Gabriella és Undi Mária egy-egy művét.

Nemzeti Ujság 1943. I. 1.

Baranszky E. Lánhó
is szerepel a MAPE kiállításán.

(l. m.) Őszi tárlat. – Pállya Celestin 50 éves
E. Ú. 931. X. 18. jub.-a.

Baránszky Emil.
Cucurlatka id. Dörre Tivadart az Orsz.
M. Képzőm. Főiskola rajzéről.

Halálozás.
P. H. 932. IV. 28.

Barauszky L. László
a legjobbak közé tartozik a MAPE kiállításán.

m. v. a M. műv. őszi tárlatán.
N. U. 931. X. 18.

Baránszky L. László

jó kalással kapott helyet a MAFE kiállításán.

Gyg. F.: Őszi kárlat.

8 Ó. u. 931. X. 18.

Baranszky E László

festőművész

Magyar Akvarell-és Pasztellfestők Egyesületének kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Esti Kurir
1935.XII.28.

Baranszki É.László

festőművész

Magyar Akvarell- és Pasztellfestők Egyesületének kiállításon - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.
Erőteljes technikáju, figurális festményekkel.

Budapesti Hirlap
1935.VII.21.

Baranski E.László

festőművész

Magyar Akvarell-és Pasztellfestők Egyesületének jubiláris kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

U j s á g
1935.XII.21.

Baranszky E. László

Magyar Akvarell és Pasztellfestők kiállításain a Műcsarnokban szerepelt.

NM.934.III.4.

Baránszky É.László

festőművész

Cáhbeliek kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel. Ki kell emelni olajfestményeit.

Magyarság
1934.I.14.

Baransky E László

festőművész

Céhbeliek jubiláris kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1934.I.14.

Baránszky László

festőművész

Céhbeliek jubiláris kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Esti Kurir
1934.I.17.

Baranszki E László

festőművész

Céhbeliek jubiláris kiállitása - Nemzeti Szalonban + képével szerepel.

Magyar Hirlap
1934.I.14.

Baranszky B László

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1934.I.13.

Baranyai E. László

Szerepel a Magyar Vasuti és Hajózási Klub karácsonyi Kiállításán

Magyarország 1926 XII. 21.

Baránszky E.László

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1934.I.13.

Baránszky E. László

30.5 cm mozsárágyu az Isonzófronton, rézk.

Cs.Kir. sajtóhadiszállás kiáll. 1918. máj. O.M.K.T.

25 l.

MDK

Baránszky

B.I: Magy.kisplasztika és éremkiáll. Milanóban.
Pesti Hirlap, 1940, máj. 28. 7 l.

MDK

Baránszky László

az 1919 jul. 10- szept. 10-ig tartandó nyári rajztanár és festőművész átképző tan folyamra kinevezést nyert, mint a rajztanitás metodikájának oktatója.

M.T. Képz. Él. Bp. 1960. 183.o.

MDM

Baránszky Emil László

Fekvő női akt, vf.

Árv. Csarnok 104. aukc. 1942. máj. 5. 1.

Baranszki László festő M.D.K.

aquarelljei emlitve:

Tél a művészetben. Bp. 1942, 4

MDK

Baránszky G. László, költő.

Cigánylakány. Rézk.
Őszi felhők. Vízk.

OMKT - Vánd. kiáll. 1910 szept. 8. - / dec. 27 - ig

Fm. Tormássky V. kny. 75. l.

Baránszky E.László, festő. MDK

Sipotei asszony rézk.

Árv. Közl. 1930.54.- 16. 1.
1930 jun.3. rk.sz.

MDK

Baranszky Emil, I. tájkép-dij

A mintarajzzsk. kitüntetettjei.

Mücsarnok, 1899. 7.sz. 87 l.

MDK

Baránszky E.László

Tereplovaglás, vizf.

A lipótvárosi Szent István templom, rézk.

Árv. Közl. 1935. 2.rk. sz. 74. sz. 17 l.

, 1939. Mag. kb. 35 cm. Dr. Kemény

Baránszky E.László

Budai erdőrészlet

Ars Hungaria kiáll. 1940.

MDK

Baranszky E. László, festő.

Szeptember végén. v. f.

Műterem: — VII. Balatoni kiáll. katalóg. 1935 okt.-dec.

Baranszky Emil, festö. NDK

334. Tanulmányok. Önrajz.

Nemzeti Szalon, 1900. Nemzetközi graf. kiállitás.
Kat. 44. l.

Baranszky László

Január 12.-én nyilt meg a Váci-utcai MÜVÉSZ-HÁZ-ban a Magyar Grafikusok Egyesületének kiállitása, melyet Erdey Aladár ismertet, felsorolja az ott szereplő müvészek nevét, értékeli munkájukat: Rauscher Lajos, Olgyay Viktor, Székely Árpád, Aranyossy Ákos, Conrád Gyula, Paczka Kornélia, Lévy Róbert, Nagy Sándor, Erdőssy Béla, Székely Andor, Baranszky László, Körösfői Aladár, Glatz Oszkár.

Baranszky László:A kritika szerint a müvész karcai igen komoly rajztudásról tanuskodnak. Müveit külön nem emliti meg.

ÉLET, Bp. 1910. jan. 30. II. évf. 5. sz. 158-159. lap.

MDK

Baránszky E. László, festő

„magyar motívumos kompozíciók
fadreszek, ételképek, kendőtelek."
(1931-es levelet.)

(egy.) Magyar Akvarell- és Pasztellfestők Egyesülete.
Képzőművészet. 1931. 43-44 n. 186. l.

MDK

Baranszky Lánló, festő.

47. Délutáni napsugarak. Of.

103. Csendes part. "

A Szegedi Képző műv. Egy. műkiáll. - Szeged 1907 IV.

Kat. 10, 11. l.

Thousandfold Scroll Stele

No. 3 Illusion superposed

103 Crowded Way

1. Imperial Palace Outer Ring Avenue - Imperial Palace

Plot No. 11 L

MDK

Baránszky E., festö

képe biztositja a tárlat nivóját.

Dr. Máffy Oszkár:
Tárlat: A Balatoni Társaság Tárlata.
"Képzömüvészet" 1928. 10. sz. 132.l.

M.D.K.

Baranski

Vizfestményeiről elismeréssel ir Déry Béla:
"A Nemzeti Szalon tárlata" c. beszámolójában.

Képes Családi Lapok, Bp. 19o4. okt. 16.
26.évf. 42. sz. 762. lap

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Baranszky E. László

Árverési Csarnok Rt. aukciós

31. sz. 1926. febr.
32. " " ápr.
33. sz. 1926. jún.
34. sz. 1926. okt.
36. sz. 1927 febr.
37. sz. 1927 márc.
38. sz. 1927 máj.
39. sz. 1927. okt.
40. sz. 1927 dec.
41. szám szerint

Kisfaludy Károly:

Patkató

Mellig kisse balr
vált bajusza kosszú.
ros köpenye prémes.

K. KISF

sétől oldalt: „1790 "e

Acélme

Baranszky Emil

László

l. Arv. Csanok 104.
anke Sat.

" " 107. anke. Sat

943-4.

Szarvasley 1400 Lm-ről

Baranski cikke

Lengel grafikusok

Magyar Museum

1926. 41-46. l.

Genesis, versek

magyar. az

allam

ì áadakások

s Bizottsága

1: 15.138-III 1939.
173. 1939.
zése: 119. 1939.

m:
372, 482, 219/1938.
/1938.

Baranszki - E. László

BARANSZKI E. LÁSZLÓ :

7. Badacsony. - Vizf., p. 43.5 x 31.2 cm. Jelz. l.j.: "Baranszki E.L.925".

Koppmagyograf 150 éve ?

A Fővárosi Képtár
Csikók a napon
vsz.

Kiállitott mütárgyak jegyzéke.

BADITZ OTTÓ / 1849 - 1936 / :

1. Önarckép. - Tollrajz, p. 21.5 x 27.5 cm. Jelz. l.b.: "Baditz O. München 881".

2. Paraszt interieur. - Gouache, p. 37.5 x 26.5 cm. Jelz. l. j.: "Baditz".

Baranszky E. László

illustrációi

A Magyar Heraldikai és Genealogiai Társaság (1883–1933) pub. kiáll. Katalogusa. Bp. 1933. (Képek nél.)

Kapitanovics Viktória Kőrs.

Sanitóno" VI. 315.

Baránszky László

1.

A Pesti Városháza
1937. 10 n. 8. l.
(c. a.: Részkar - alkuun Budapestről.)-

hát ha sikerülni fog mert ott is kel
protekcio, csak jó Isten adná hogy
akár miben kereset kapnék is, arra jó
lenne. Sajnálom hogy tiket nem tudtok

Az Ujság. 1912. márc. 17. (c. a.: Budai művkiállítás.) — 1912. ápr. 3. (Képkiállítás Miskolcon.) — 1917. okt. 18. (Hladi graf. kiállítás Lipcsében.) —

Az alább következő névsorban összeállítani kívántam azoknak a magyar festőknek a névsorát, akik főként kiállításokon, kimutathatólag a Balatont festették. E névsor természetszerűleg nem pályázik teljességre. Csupán — lehetőség szerint — megközelítőleg hű képet kíván adni a Balaton partján tevékenykedő magyar művészekről. Az adatok összeállításában dr. Heincz Katalin munkálkodott.

1. Abonyiné Keresztury Margit	1939
2. Ábrahám Kató	1935
3. Ádámffy László	1939
4. Aggházy Gyula	1889—90, 1890—91, 1891—92, 1892—93, 1894—95, 1898, 1901, 1906, 1911—12, 1913. 1922, 1935
5. Ágotha Imre	1904, 1920, 1924, 1912, 1928
6. Ajkelin Lajos	1939
7. Alpár Sándor	1930
8. Andrássy Géza gróf	1929, 1930
9. Antal József	1937
10. Antal Sándor	1928
11. Antal Zsigmond	1930
12. Aradi Edvi Illés	1922, 1924
13. Árkay Aladár	1902, 1902—03, 1904
14. Avedik Félix	1940
15. Bacher Rózsi	1922
16. Bacsák György	1928
17. Baditz Ottó	1904
18. O. Bakonyi Kató	1930
19. Bálint Rezső	1928
20. Balló Ede	1924
21. N. Bánd Viktória	1927, 1930, 1940
22. Bánk Ernő	1913, 1928
23. Bánovszky Miklós	1939
24. R. Barabás Gizella	1933, 1935, 1938
25. Baransky E. László	1913, 1913—14, 1916, 1920, 1920—21, 1924 1926, 1928, 1929, 1930, 1932, 1941

Csánky Dénes:
A balatoni tájképfestészet.
A festői Balaton.
Bp. 1942. 87. l.

26. Barczikay Paoló	1924
27. Bardócz Árpád	1930
28. Barna Ilona	1920, 1930
29. Barsy Adolf Ágost	1901, 1901—1902
30. Barta Mária	1930
31. Barzó Endre	1940
32. Basch Andor	1922, 1924, 1941
33. Basch Árpád	1927
34. Basch Mihály	1927
35. Basilides Sándor	1933, 1935, 1937, 1941—42
36. Bászel Günther Ákos	1939, 1940
37. Batthyány Gyula gróf	1921
38. Bay Alajos	1924
39. Bayer Ágoston	1924
40. Bechtold Jakab	1922
41. Bednár János	1922
42. Béli Vörös Ernőné	1927
43. Benczúr Béla	1913, 1914, 1931
44. Benczúr Gyula	1903
45. Bendéné K. Friderika	1919, 1922, 1924, 1930
46. Berkes Antal	1903, 1928
47. Bernáth Aurél	1930, 1940
48. Berry Emil	1928, 1930
49. Biai Föglein István	1930
50. v. Bihary István	1930
51. Bihari Sándor	1901, 1902—1903
52. Biró József	1920, 1922, 1923, 1924
53. Blahó Lajos	1930
54. Bohuniczky Endre	1928
55. Bokor Vilmos	1930
56. Boldogfai Hajgató Ferenc	1939
57. Bóné Rudolf	1930
58. Bor Pál	1932, 1933, 1935, 1937 és 1940
59. Boray Lajos	1933
60, Borcsiczky Zoltánné	1919
61. Boromisza Tibor	1939
62. s. Bors Károly	1937, 1938
63. Borsos István József	1928, 1932
64. Borsos Rudolf	1898
65. Borszéky Frigyes	1930
66. Bosznay István	1902—03, 1914, 1921, 1922, 1923, 1927
67. Bögös Lola	1929

68. Böhm Pál 1875
69. Brenner László 1928
70. Bresztyenszky Béla 1844
71. Brettschneider Kocsárd 1928, 1930
72. Brodszky Sándor 1851, 1861, 1878, 1882, 1884, 1885, 1888, 1889, 1889—90, 1892—93, 1894, 1895—96, 1896, 1897, 1897—98, 1901, 1922, 1923, 1927, 1939
73. Bruck Lajos 1879, 1898—99, 1901, 1911
74. Buday István 1922
75. Burghardt Rezső 1923, 1925, 1931, 1938
76. Burján Irén 1924, 1928
77. Büky Béla 1931
78. Csabai Ékes Lajos 1941
79. Csabai Rott Margit 1930
80. Csabai Wagner József 1930
81. Csányi Lajos 1939, 1940
82. Csánky Dénes 1920—21, 1922, 1928
83. Csapó Jenő 1930
84. Sz. Csapó Márton 1928, 1932
85. Császár Bertalan 1928
86. Csebi Pogány István 1933, 1940
87. Dr. Csépayné Hindi Szabó Katalin 1923
88. Cserepes István 1940
89. Csernovics Erzsébet 1930
90. Csók István 1914, 1915, 1917, 1921, 1925, 1928, 1930, 1931, 1933, 1934, 1935, 1938, 1939
91. Csont Ferenc 1939
92. Csuk Jenő 1922, 1924, 1925, 1928
93. o. Csürös Béla 1930, 1938
94. Czeczei Szüts Sándor 1925
95. Czencz János 1911—1912, 1912, 1912—13, 1919, 1919—20, 1922, 1923, 1926, 1928, 1930, 1931, 1932, 1934
96. Czirjék József 1924
97. Czynk Ervin 1930
98. Dabsy Klementin 1915
99. Deák Ébner Lajos 1911—12, 1912, 1918
100. v. Deli Aliz 1922
101. Deli Antal 1923

102. Déry Béla	1915, 1922, 1923, 1924, 1927, 1928, 1929, 1930
103. Dettár György	1923, 1924
104. Dietrich Adolf	1924, 1930
105. Dimics Sándor	1928, 1930
106. Diósy Antal	1929, 1930, 1931, 1935 1939
107. Dittrich Zoltán	1928
108. D. Dohanek Nándor	1930
109. Ducsay Béla	1929, 1930, 1931
110. Dudás Jenő	1936
111. Dudás Mária	1936
112. Dúl Lajos	1930
113. Éber Sándor	1926, 1932
114. Éder Gyula	1924
115. Edvi Illés Aladár	1891—92, 1892,93, 1894—95, 1922, 1923, 1924, 1927, 1928, 1930, 1930—31, 1931, 1932, 1935, 1939, 1940
116. Edvi Illés Aladárné	1928
117. Edvi Illés Panni	1932
118. Edvi Illés Ödön	1923, 1924, 1925
119. Egry József	1916, 1922, 1924, 1925, 1926, 1928, 1929, 1930, 1932, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941
120. Ehrenhaftné Hevesi Margit	1930
121. Elekes Engel Marianne	1930
122. Emánuel Béla	1930
123. Ember János	1924, 1928
124. Emőd Aurél	1928
125. Endréné Debreceni Bárány Margit	1924
126. Endresz Aliz	1931, 1932
127. Erdős Géza	1938, 1939, 1940
128. Éless István	1940
129. Fackh Jenny	1910
130. Faddi Förstner Dénes	1933, 1934, 1941
131. Fanta István	1925
132. Faragó Endre	1930
133. Faragó Géza	1912, 1928
134. Farkas István	1924, 1936, 1937
135. Farkasházy Miklós	1930
136. Fáy Albert	1939

137. Fáy Dezső	1933
138. Fáy Loránt	1937, 1939
139. Feiks Alfréd	1924
140. Ferenczyné Sárossy Eta	1927, 1928
141. Feszty Árpádné	1924
142. Feszty Masa	1924
143. Fodor Ferenc	1928
144. Freytag L. Zoltán	1938, 1939
145. Frimmel Géza	1940
146. Futásfalvi Márton Piroska	1931
147. Furherr Olga	1924
148. Füstös Zoltán	1930
149. Cs. Gál János	1939, 1940
150. Gaál Ferenc	1920, 1922, 1923, 1924, 1930, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941
151. Gaál Gusztáv	1840, 1844
152. Ifj. Gaál Vilmos	1930
153. Galbavy Gyula	1930
154. Gallé Tibor	1932
155. Gammer József	1930, 1931
156. Gara Arnold	1922
157. Gáspár Dezső	1928
158. Gerley Dezső	1933
159. Gyimes Lajos	1918, 1919—20, 1920, 1927, 1928, 1930
160. Glatz Oszkár	1872, 1905—1906, 1906, 1910, 1922, 1924
161. Glatter Ármin	1900
162. Góth Móric	1928
163. Göllner Miklós	1936, 1940
164. Greguss Imre	1907, 1910, 1922, 1924
165. Kremsperger Ernő	1916
166. Grimzer Eta	1913
167. Gulyás Sándor	1934, 1940
168. Gyertyáni Németh Gyula	1935
169. Györe György	1930, 1933
170. Gyulai Dezső	1929, 1930, 1937, 1938, 1939, 1941
171. Haála Gyula	1924, 1929, 1930, 1931, 1932
172. Hadzsy Olga	1927, 1928, 1930
173. Halasi Horváth István	1928, 1930, 1932, 1939, 1940, 1941
174. Halápy Ede	1926, 1928, 1929, 1931, 1932, 1935

175. Halápy János	1921, 1929, 1933, 1939, 1940
176. Hallósyné Nágel Ida	1930, 1939
177. Halvax Gyula	1931, 1938, 1939, 1940
178. Hámor Ilona	1931
179. Hangai Szabó Miklós	1933
180. Haranghy Jenő	1924, 1928
181. Havalda Endre	1924, 1928
182. Hende Vince	1928, 1931, 1934, 1935
183. Hénel Gusztáv	1929, 1930
184. Herman Lipót	1924, 1927, 1928, 1929, 1931, 1933, 1936
185. Hessky Iván	1930, 1935
186. Cz. Hikády Erzsébet	1934, 1940
187. Hincz Gyula	1938, 1939
188. Hofhauser Ficzere J.	1928
189. Holló Alajos	1920, 1922, 1924, 1928
190. Hollósné Mattioni Eszter	1932, 1933, 1938, 1940
191. Hornyánszky Miklós	1920
192. Horváth Béla	1930, 1938
193. Horváth G. Andor	1928, 1930
194. Huber István	1922, 1924, 1927, 1928, 1930
195. Husz Nándor	1928
196. Huszthy Ibolya	1930
197. Istokovits Kálmán	1938, 1939
198. Iván Szilárd	1940
199. Iványi-Grünwald Béla	1922, 1924, 1925, 1929, 1933, 1934, 1937, 1938
200. Izeni Izsák S.	1928
201. Jakab Dénes	1924
202. Jámbor Rózsi	1917
203. Jankovicsné Árkay Lidia	1922
203. Jaschik Álmos	1922
204. Jeges Ernő	1939, 1940
205. N. Jeney Zoltán	1928, 1929, 1930, 1931, 1932, 1933, 1938
206. Jobbágyi Geiger Miklós	1937, 1938, 1939
207. Juhász Árpád	1922
208. Juhász Jenő dr.	1930
209. Juszkó Béla	1928, 1940
210. Kacziány Ödön	1908—9, 1929—30
211. Kákay Szabó György	1936
212. K. Kalmár Ágnes	1930
213. Kampis Antalné	1931

214. Kandó László 1922, 1927
215. K. Kann Gyula 1895—96, 1896
216. Karácsonyi Irén 1936
217. Karczag Zoltán 1930
218. Károlyi Iréne 1930
219. Kárpáthy Jenő 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1938, 1940
220. Kássa Gábor 1939, 1941
221. Kató Kálmán 1924, 1928, 1930
222. Katona Nándor 1900, 1921, 1922
223. Kaveczky Zoltán 1935
224. Keleti Gábor 1928
225. Kemény Nándor 1931
226. Kende István 1892, 1893, 1894, 1895, 1900
227. Kernstock Károly 1897
228. Kézdi Kovács László 1911, 1912, 1921, 1922, 1924
229. Kilényi Zoltán 1901
230. Király Jenő 1926, 1930, 1931, 1935, 1939
231. Kis Pál 1930
232. Kiss Farkas Imre 1930, 1939
233. Kiss Kálmán 1939
234. Klie Zoltán 1939, 1940
235. Klimó István 1927, 1928, 1930
236. Kóbor Henrik 1922, 1923, 1929, 1940
237. Kokesch Kató 1932
238. Komáromi Katz Endre 1924, 1931
239. Konkoly Thege Sándor 1932
240. Kónya József dr. 1928
241. Koronthály Jenő 1921
242. Koszkol Jenő 1922
243. Kosztolányi Gusztáv Zoltán 1924, 1928
244. Kotász Károly 1924, 1933
245. Kovács Jenő József 1929
246. Kováts József 1928, 1930
247. Kövér Gyula 1927
248. Köves Boldizsár 1928
249. Kövesdy Géza 1921, 1922 1923, 1924, 1925, 1927, 1928, 1930, 1930—31, 1934, 1940
250. Kremm Mátyás 1930
251. K. Kriesch Aladár 1924
252. Krupka Ferenc 1930
253. Kukán Géza 1922, 1930.

254. Kun István	1939
255. Kunffy Lajos	1922, 1923
256. Kunwald Cézár	1923, 1924, 1928, 1930
257. Ladik Mária	1926
258. Lakatos Artur	1929, 1933
259. Lakits György	1930
260. Lám Ilona	1924, 1927, 1928, 1930
261. Lámné H. Irén	1915—16, 1922, 1924
262. Laszgallner Oszkár	1924
263. Lázár Szilárd	1930
264. Leárd János	1897
265. v. Leidenfrost Pál	1925, 1927, 1928
266. Lénárd Imre	1913
267. Lengyel Rheinfuss Ede	1930
268. Ligeti Antal	1884, 1890, 1936
269. Litkey György	1937
270. Littkey Antal	1928
271. Losonczi Jenő	1928
272. Lotz Károly	1916
273. Löschinger Hugó	1907, 1918
274. Lukács Gyula	1930
275. Magdolna kir. hercegnő	1930, 1931, 1932
276. Mághori Vargha Béla	1940
277. Magyar Mannheimer Gusztáv	1900, 1903, 1904, 1906, 1913, 1928, 1929
278. m. Major Jenő	1900, 1931, 1932, 1935, 1937, 1938, 1939
279. Makoldy József	1922, 1924, 1940
280. Márffy Ödön	1936
281. Margó Ede	1935, 1938
282. Markó Ferenc	1878
283. Marosi Gyula	1935
284. Marik Brigitta	1928
285. Marschall Ferenc	1930
286. Martosné R. Camilla	1930
287. Martos M. Marcellné	1928
288. Mátrai Vilmos	1924
289. Mendlik Lajos	1926, 1928, 1930, 1930—31, 1935
290. Merész Gyula	1922
291. Mérő István	1912, 1922, 1924, 1928, 1938
292. Mesterházy Kálmán	1885, 1886, 1889—90, 1891—92, 1892—93, 1896
293. Mészáros Jenő	1930, 1931, 1932

294. Mészárosné Kisfaludy Mariska — 1922, 1927, 1928, 1930
295. Mészöly Géza — 1878, 1881, 1883, 1884, 1885, 1886, 1889, 1900, 1902, 1903, 1903—4, 1904, 1905, 1905—6, 1906, 1906—7, 1907—8, 1908—9, 1915, 1915—16, 1920, 1922, 1923, 1924, 1927, 1932, 1934
296. Mészöly Munkás Béla — 1930, 1932
297. Mihalik Dániel — 1894—95, 1903—4, 1904
298. Mihalovits Miklós — 1919, 1920, 1921, 1922, 1929
299. Mihály Rudolf — 1929, 1936
300. Molnár Béla — 1930
301. Molnár C. Pál — 1931
302. Molnár Géza — 1885
303. Sz. Molnár Géza — 1938, 1940
304. Molnár József — 1884, 1885, 1888, 1889—90, 1890, 1894—95
305. Molnár Tibor — 1928, 1930
306. Mosdóssy Imre — 1928
307. Ifj. Mosdossy Imre — 1928
308. Murányi Nelly — 1919
309. Muszély Ágoston — 1928, 1930
310. Muzsinszky Nagy Endre — 1927, 1931
311. Nádler Róbert — 1887, 1892—93, 1893—94 1894—95, 1895—96, 1896, 1897, 1900, 1902, 1903—4, 1904, 1905—6, 1906, 1906—7, 1907—8, 1908—9, 1909, 1915—16, 1922, 1924, 1928, 1930, 1936, 1939
312. Nagy Dániel — 1924
313. Nagy István — 1923, 1924, 1927
314. Ifj. Nagy Lajos — 1936
315. Nagy László — 1927
316. Nagy Lázár — 1904, 1914
317. Nagy Nándor — 1939
318. Nagy Sándor — 1922, 1931
319. Nagy Vilmos — 1924
320. gy. Nagy Zsiga — 1929—30
321. Némethy Béla — 1930, 1932
322. Neogrády László — 1924, 1926
323. Nógrády Magda — 1924, 1927, 1928, 1929, 1931
324. Nótiné Kálnai B. — 1930

325. Novák Erzsi	1928, 1930, 1931
326. Novinszky Jenő	1928
327. Novotny Emil Róbert	1936, 1939
328. Nyárády István	1928, 1930
329. Nyári Albert br.	1924, 1925
330. Ócsvár Rezső	1930
331. Olgyai Ferenc	1896
332. Oppel Imre	1920, 1935
333. Orbán Dezső	1930
334. Orsós Ferenc	1927
335. Paál Ákos	1935
336. Pádly Aladár	1924
337. Pálesch Pál	1930
338. Pálya Celesztin	1919
339. Pap Emil	1928
340. Páris Erzsi	1924
341. Páris Ila	1931, 1932
342. Pataky Andor	1922
343. v. Pataky Ferenc	1930
344. Patkó Károly	1932, 1941
345. Pázsitzky Sándor	1929
346. Pécsi János	1922
347. Pentelei Molnár János	1911—12, 1917, 1920, 1922, 1925
348. Petrányi Gézáné	1928
349. Pilch Dezső	1915—16
350. Pirhalla Nándor	1924
351. Pogány Ferenc	1931
352. Polgári Géza	1900
353. Poll Hugó	1900, 1902, 1902—3, 1905—6, 1907, 1928—29
354. Pólya Iván	1930
355. Pongrácz Sarolta br.	1924
356. Porter Paula	1922, 1923, 1928, 1930, 1938
357. Pölöskey Sándor	1930
358. Pörge Gergely	1912—13, 1922, 1924, 1926, 1927, 1929—30
359. Raáb Ervin	1933, 1935, 1939
360. Radnay József	1930, 1931
361. Radnay Miklós	1934
362. Ifj. Radnay Rezső	1924
363. G. Raidl Ida	1927
364. Rákosyné Gönczy Ilona	1913, 1921, 1922, 1924, 1928
365. R. Reismann Gizella	1930, 1931, 1933

366. Relkoviz Demetria	1924, 1930, 1932
367. Remsey Sándor	1928
368. Révay József gr.	1930
369. Révész István	1938
370. Rippl Rónai József	1920, 1922, 1923, 1924, 1925 1927, 1928, 1937
371. Ripszám Henrik	1924
372. Rombay István	1921, 1930, 1935, 1938
373. Romek Árpád	1931
374. Róna Emy	1928
375. Rökk Károly	1928, 1930, 1931, 1938
376. Rubovics Márk	1900, 1915, 1915—16, 1922, 1924, 1928, 1930, 1931
377. Rudnay Gyula	1921, 1925
378. v. Sashegyi Kálmán	1928, 1930
379. Sass Brunner Ferenc	1924
380. Sassné Farkas Böske	1924, 1927, 1928, 1929
381. Sárdy Brutus	1924, 1930, 1931
382. n. Sárközy Elemér	1930, 1940
383. Say Géza dr.	1930, 1931, 1932, 1933, 1936
384. Scholler Rezső	1922, 1924, 1928, 1930
385. H. Schuschny Erna	1924, 1927, 1928
386. Senyei József	1922, 1924, 1928
387. Siuda Nándor	1924, 1926, 1928, 1930
388. Solymos Bea	1924
389. Soós István	1930
390. Soósné Korányi Anna br.	1901, 1914, 1931, 1933
391. K. Spányi Béla	1912, 1924
392. Spányik Kornél	1926, 1929
393. Stadler Xaver Ferenc	1924
394. Suba Scheiber Miklós	1922
395. Sümegi Schrotta Frigyes	1936
396. Szabadi Sándor	1928
397. Szabados Jenő	1940
398. Szacsvayné Pethő Margit	1928, 1930, 1931, 1932
399. Szalatnyay József	1935
400. Szathmári Horváth K.	1928
401. Szautner Alajos	1928—1930
402. Szegedi Kovács Ágoston	1930
403. Szegedi Maszák Leona	1915, 1930
404. Szekeres Béla	1930
405. Székely Géza	1922, 1930
406. Szelőczey János	1924

407. Szent-Gály Zoltán	1928
408. Szentes Béla	1913
409. Szentgyörgyváry Gyenes Lajos	1932
410. Szentiványi Lajos	1940
412. Szentmihály Szabó István	1930
413. Szigeti Jenő	1924
414. Szilágyi Erzsi	1919
415. Szilágyi Jolán	1915
416. Szini Zoltán	1930
417. Szinyei Merse Pál	1917-től 1938-ig 10 képpel
418. Szinyei Merse Rózsi	1922, 1918
419. Szita J. Ferenc	1928
420. Szlányi Lajos	1908, 1911, 1922, 1924, 1930
421. Szolyori Nagy Égon	1915
422. Sztelek Dénes	1923, 1925
423. Gy. Takács Béla	1922, 1924, 1931
424. Tamássy Miklós	1919
425. Telepy Károly	1878, 1890, 1897, 1898, 1899, 1902, 1893—94, 1902, 1902—03, 1903, 1905—6, 1906, 1922, 1927, 1934
426. Tóbisch Ilona	1924, 1928, 1930, 1932
427. Tölgyessy Artur	1890, 1891—92, 1902—3, 1906, 1906—7, 1910, 1922
428. Török Éva	1931
429. Tscheik Ernő	1938
430. Tury Gyula	1922, 1923, 1924, 1927, 1929—30, 1931
431. Udvary Dezső	1930
432. Udvary Pál	1923, 1924, 1927, 1933, 1934, 1938, 1939, 1940, 1941
433. Ujházy Ferenc	1930
434. Urhegyi Alajos	1928
435. Vadász Endre	1938
436. Vadász Ilona	1924, 1925
437. Vadon Benjámin	1921, 1924, 1926, 1928, 1930
438. Vágó Pál	1929
439. Valentiny János	1883, 1884, 1885, 1886, 1888, 1889—90, 1890, 1891—92, 1892—93, 1894—95, 1897, 1898, 1922, 1924, 1927
440. Vámossyné Eleőd Karola	1918

441. Várady Gyula 1922, 1924, 1927, 1929
442. Várady Lajos 1919, 1920, 1923
443. Varga Béla 1924
444. Vargha Lajos 1930
445. Vass Elemér 1922, 1923, 1925, 1928
446. Vaszary János 1902, 1903—4, 1924, 1925, 1926, 1927, 1930, 1933, 1935
447. b. Vaszkó Ödön 1923, 1924
448. Várkonyi Ferenczy László 1938
449. Vesztróczy Manó 1921, 1922, 1923, 1924, 1937, 1938, 1941
450. Vidor János 1924
451. Wagner Géza 1919—20, 1920, 1920—21, 1921, 1922, 1923, 1924, 1927, 1928, 1929, 1930, 1930—31, 1931, 1932, 1933, 1935, 1937, 1938, 1939
452. Wagner József 1928
453. Cs. Walleshausen József 1932
454. Cs. Walleshausen Zsigmond 1927, 1928, 1931
455. Vickenburg István gr. 1922
456. Wlassics Gyula br. ifj. 1922
457. Zartler György 1940
458. Zemplényi Tivadar 1902—3, 1915, 1918, 1922, 1923
459. Zichy Mihály 1902
460. Zierlich Rezső 1928
461. Zipernovszky Jolán 1924
462. Zombory László 1913
463. Zsótér Ákos 1928

CSÁNKY DÉNES

Baranski E László
festő

Csanky Dénes

tovább tanul

Baránszky E. László

életrajz

forr. Csókássy 62. l.

Nat. Oppalaube 1877.

Csókássy István:
A műcs alkotója.
Bp. 1933. 62. l.

Hora és Kloska arczképe.

A mellig és egymássa
zül Horja balról, Glocska p
Felirata a kép alatt két so

Die nach der Natur gezei
welche in dem Gross-F
Siebenbürgen unerhörte
beyder gefangennehmun

Rézmetszet, mérete

Szn. 12
36-911-

Át. lelt.

Kiáll. karagyuntatók.

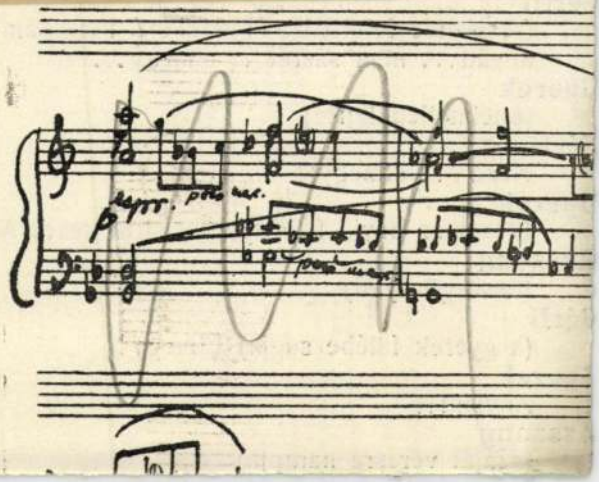

Asszony
(a férfi fejét lassan fölemeli) Miért kinozzuk egymást??

Férfi
(az asszony száját keresi) Ugye nem??? nem igaz???

Asszony
(halkan) Elmegyek!

Férfi
(egy ideig nézi; aztán az asszony fölé emelkedik)

Asszony
Elmegyek! (a ruháját igazitja)

Férfi
(megfordul, a kiságyra veti magát) Józsikám!!! fiam!!!

Asszony
(idegesen megrándul)

Férfi
(reszketve fölülteti a gyereket) Fiacskám!!.. az anyád... nem szeret... elmegy...

Gyerek
(értelmetlenül néz)

Férfi
Nézd... elmegy!!

Gyerek
(kezét az anyja felé nyujtva sirni kezd) Anyjám!

Asszony
(összegörnyed)

Férfi
(a gyerek fülébe sugja) Elmegy!

Gyerek
Anyjám!!

Asszony
(száját véresre harapja)

Baranszky Lanka

Parasztfogat c. képe
repr.

Képzőművészet
1932. 52. sz. (Képmel.) –

1907.

rimájú, de egyébként

jét kissé jobbra forditotta, ke-
reszt diszíti és baljában kosaras
rövid, bajusza hosszú. Öltözete:
aszománt galléru vállrojtos kabát.
t betűkkel:

IK SZÜL. 1791.

~~sima~~

itett véséssel, méretei 4.1:4.1 cm.--
mil ajándéka 1907. április 30-án (787-

236

1688

Baranski E. László

Jezsó

életrajz

László

Karcsagmagyarország

340, 341. lk

Karcsag Vilmos:

A magyar állam
élete. Bpp. 1932. 340,
341, 384. l. (Arcképpel.)

Kampis Antal: Jelen
és emlt. Az O. M. Kép-
zőművészi Főiskola kiáll.
Fényképtárlója. Bp. 1937.

A vall.és közokt.m.kir.mini

kelt és a IX.ker.állampénzt

A pozsonyi Szent

zó Szent János kápolna hel

ezerkétszázhatvanhat/:14.2

utasitom az állampénztárt,

Müemlékek Országos Bizotts

elszámolás kötelezettsége

.s azokat a fent megjelölt

tét képező alnaplójában ki

Baranski E. László

1877 – 1941.

Lásd oku

Ferképzőmfoiskövk

1939–41. 19–30.

Horn Antal: B. E. L.

Az O. M. Képzőművészeti Főiskola évkönyve. Bp. 1939–1941. 19–30. l. (Arcképpel.) –

277/1944

Tisztelettel kérem a
Országos Bizottságának alkalmaz
badságidőket kegyeskedjék enged

1./ Dr. Szentiványi Gyula főti

2./ Dr. Lux Kálmán műsz. főtan

3./ Dr. Genthon István előadó

Hollós Károly: A művészeti rajz és iparművészeti oktatás 8. nemzetközi kongresszusa Páris, 1937. Rajzoktatás. 1937 9-10. sz. —

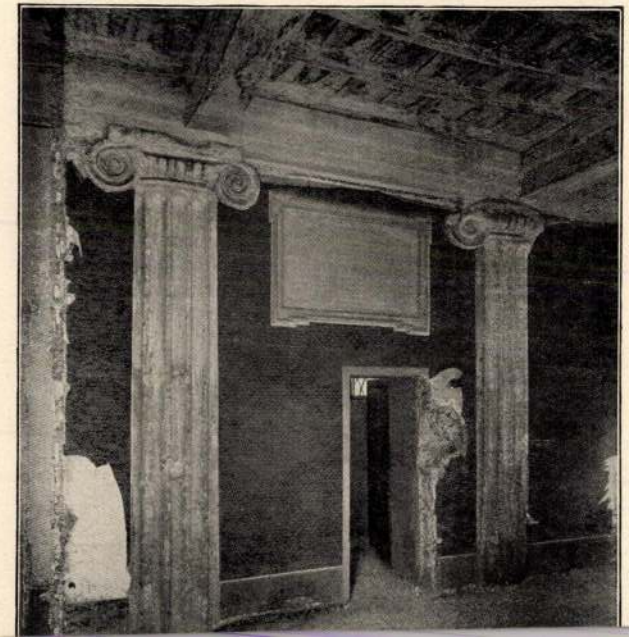

Baranski Emil László

Példányok

Gulyás: Magyar írók élete és munkái – II, 327, 328 l. – K. Bp. 1940

Újabb adatok és irodalom figyelembe vendő

lyezhetők el rajta. A Főfelügyelőség feliratok, hirdetések, plakátok kiragasztását megtilthatja, vagy azok megfelelő elhelyezésére utasitást adhat, ha azok az épitmény külső megjelenését zavarják.

6.§.

Jelen törvény védelme alatt áll a művészeti és történeti emléknek tekintendő épitmény környezete is. Az illető emléknek a Főfelügyelőség által esetről-esetre meghatározandó esztétikai és biztonsági zónáján belül minden ujabb épités, vagy külső átalakitás, különösen a stilus és az épületmagasságok tekintetében csak a Főfelügyelőség jóváhagyásával és az általa megjelölt módon eszközölhető.

Esti Kis Ujság. 1941.
dec. 20. (K.N.A.: Műcsar-
nok.: Téli tárlat.) —

Esti Ujság. 1938. dec. 18.
(B. műtermi kiállítása.)
—

god őszinte tiszteletem nyilvánitását.

október hó 29.

Vass

y u l a urnak,

ság a elnökének,

Baranski E. Lajos

Lód

Elek Artur:
Az újabb magyar grafikai művészet
Magyar Művészet.
1937. 203. l.

31 Lieser, Michael (osztrák festő, 1828-
): Madonna. Vászon, olaj; 100×62 cm.

elenve lenn jobbra: M és R egybefonva. — Mau-
lagky II. 214 sz.

Zerevich: PA, 249 l.
Reeser

Rényi 24 l.

—

Maurlagky: Ur carterzemi érzeki képtár
Uj Magyar Lion, III - 1876, 36 l.

—

Rónay, Maria: Die Schätze des Ungari-
schen Museums in Esztergo-

BARANSKI *E. László*, akvarellfestő és grafikus. * Palánka 1877 máj. 11. Budapesten Ballónál, Székely Bertalannál és Nadler Róbertnél tanult; Newlynben St. Forbesnél, Londonban J. Swannél és végül Brangwynnél képezte ki magát a grafikában. Rézkarcaival 1908-ban Londonban aranyérmet nyert. Néhány grafikai alkotása a Szépműv. Múzeumban. 1913. az állami tájrajzdíjat, 1919. az Esterházy- és 1920. a Wolfner-díjakat, 1921. az állami vízfestménydíjat, 1927. a székesfővárosi pasztell- és rajzdíjakat nyerte. Élénk részt vett a rajztanítás ügyének fellendítésében. Számos vízfestményén és rézkarcán falurészleteket, budapesti városképeket szeretett motívumul használni. A Képzőművészeti Főiskolán a rajzpedagógiát és akvarellt tanítja.

E. G. I. 71 l.

Éber–Gombosi: Művészeti lexikon. I. k. Bp. 1935. 71. l.

fordítva
jobbra ~~nézve~~)
mögött állva, a koronázási díszben van ábrá-
. jobb kezében, melylyel a pásztaányon fejű pár-
+ kétfejű sassal a talpában, melynek kis újjára
kereszttel tart. Haja hosszú, bajusza kicsiny,
tő szőrrel körül nyakkendőjének vége a kore-
nalája kerneliues. Oldalán kard lóg. A kás-
egyek körül le figyelmünket balról négyszögletes vár
kal díszített keretben:

DUS I.
- Semper Augustus Germ. Hung.
Austriae Dux Burg. Com. Haps. etc.

kei a valkeretnek 16.4 : 12.8 cm.

271.

140/95 N° 176.

Gyulay Bertalan: Négy festőművész kiállítása Budán. Alkotmány. 1912. márc. 27. —

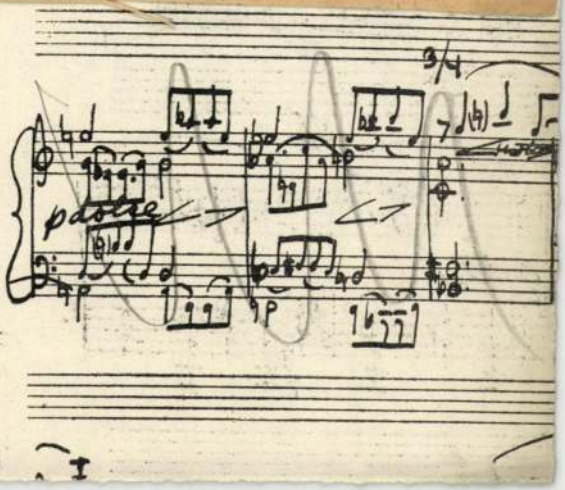

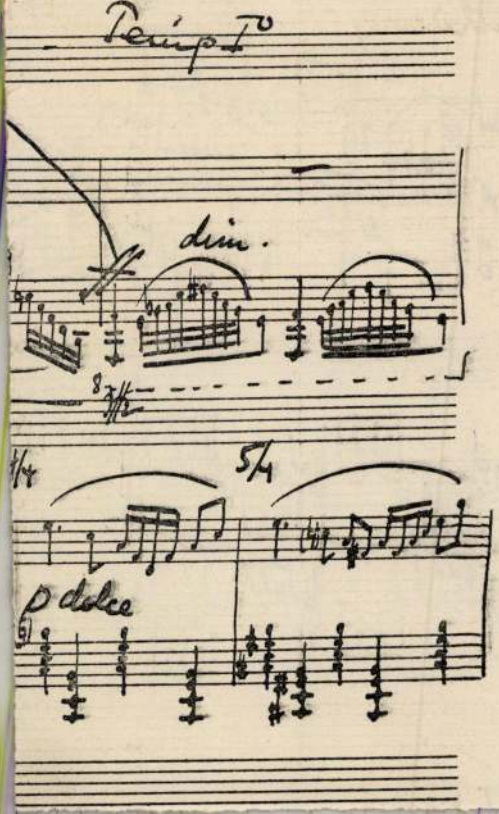
Tempo I°
dim.
8va
4/4
5/4
p dolce

Baranski E. László

Laid

Ki- Kicsoda? 48. l.

NYOMTATVÁNY

Ki- Kicsoda?

Bp. [1937]. 48. l.

Budapest

ürmak

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI
ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT
és
A MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

tisztelettel meghívja

L. VAN PUYVELDE

a belga művészeti múzeumok igazgatójának,
liègei egyetemi tanárnak

folyó hó 28-án (csütörtökön) délután ½6 órakor
a Magyar Tudományos Akadémia előadótermében

Rubens et l'influence italienne

címmel tartandó előadására.

(Vetített képekkel)

GEREVICH TIBOR
az Orsz. Magy. Régészeti és
Művészettört. Társulat elnöke

FABINYI TIHAMÉR
a Magyar-Olasz Társaság
elnöke

Lyka Károly: Nemzetek
sorsa,
története. Magyarok
1929, 431. l. —

Utasitom az Áll
Bizottságánál alkalmazott
évi augusztus hó 1-től ke
Háromezerhatszáz /: 3600:/
letekben, nevezettnek bél
ga elnöke által láttamozo
tárcám fent megjelölt alna

A

feria sorgevano a casaccio nuovi quar-
un futuro sviluppo organico dell'abi-
nsule Pippo, nel 1925-26, si elaborò a
un altro Piano Regolatore, conside-
nerale di quello del 1909: ma gli stessi
progetto, dopo ben due anni di lavoro,
bontà finirono per farlo naufragare
mero stragrande di reclami, oltre due-
li esso dai cittadini interessati. Intanto
e crisi degli alloggi faceva sorgere ogni
i in modo irregolare, senza un piano or-
rgando le vecchie strade, creando la ne-
icazioni tra i quartieri improvvisati e

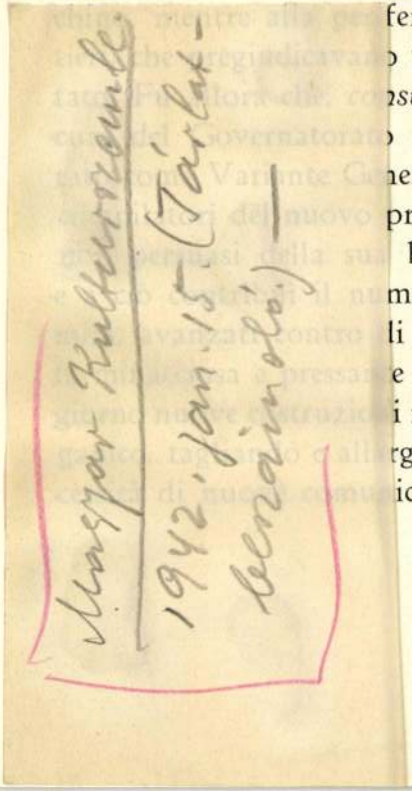

Particolare del Piano Regolatore del 1931.

buendola razionalmente, s
zonizzazione.

« Abbandonato il cc
di dividere sistematicamen
appezzamenti destinati ac
studiato un più organico
trecciarsi dei vari sistemi
terreni, a seconda della lor
a villini, a ville e villette c
a costruzioni intensive.

« Sono stati segnalat
dove la presenza di bellezz
gerito limitazioni e norme

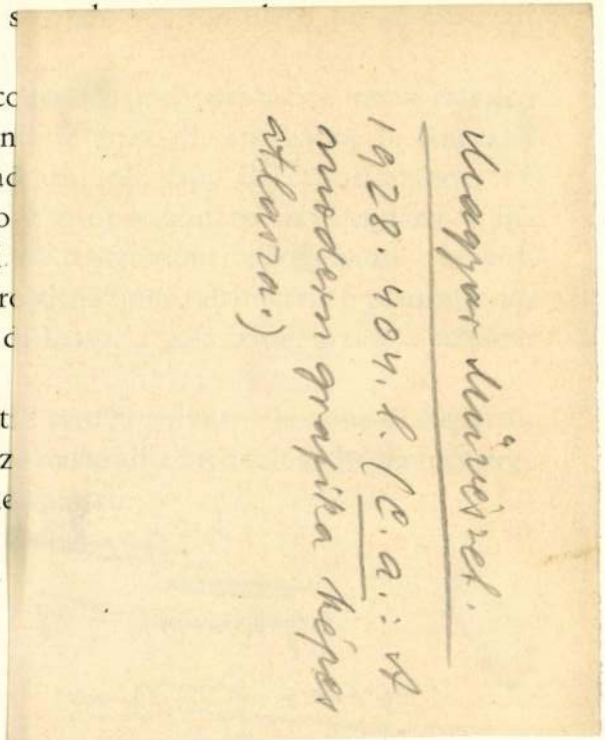

sato non deve essere intesa nel senso della pura e semplice intangibilità materiale dei monumenti, quasi fossero cose morte, ma anche nel senso del rispetto a quanto loro è necessario perché seguitino a vivere in una atmosfera adeguata alla loro arte e alla loro storia, si vuole qui fermamente affermare che le trasformazioni proposte per la parte vecchia della Città, in tanto possono essere accettate, in quanto esse siano sottoposte ai più severi e rigidi vincoli architettonici, che interessino non solo le linee, le altezze e le grandezze degli edifici da costruirsi, ma finanche la loro destinazione, il loro carattere architettonico, il loro colore.

« A questa sola condizione, è possibile ammettere i tagli che noi proponiamo nell'interno della vecchia Roma.

« Leggi restrittive, dunque, e nuovi regolamenti edilizi;

Baranski E. László

Önarckép, repr.

Magyar Lap
1937. 4. 14. (Önarckképpel.) –

m. kir. Dohánynagyárus
MEZŐTÚR

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Regolatore del 1931.

ato da Alessandro Viviani, ingegnere
vettero il Corso Vittorio Emanuele,
rie della Roma moderna, e il Traforo
del 1909 insisteva però nell'errore di
in quella antica ed era inoltre, come i
to nella previsione del futuro svilup-
a eccessivi scrupoli estetici decretava
rovinosi sventramenti, che per fortuna
a guerra, non furono attuati. Ma pas-

Marconi, Antonio:
Atlante dell'inizione
moderna. Firenze, 1928.
(Omicetto dell'Arca ch.
Ire.)

Il Piano Regolatore del 1909.

traffico intenso, che ha portato poi alla necessità, giorno per giorno, di aprire nuovi passaggi, di tagliare nuove strade: continuando in tal guisa in pochi decenni la città antica sarebbe interamente scomparsa.

Nel 1909 l'amministrazione comunale aveva fatto preparare dall'ing. Sanjust un Piano Regolatore che veniva a sostituire, con maggiore rispondenza ai nuovi tempi, quello che

Baranszky Emil

László

festő

1900-ban Szigetben

nyaralt.

Margittay Rikárd:

Balaton. Tájak –

emberek. Bp. 1943.

169. l. —

llargamento (1932).

menti miranti a distribuire
li effettiva applicazione dei

da la bellezza — non di-
sità — dovranno nel primo
nezia con le Vie dei Colli e
tiva delle zone archeologiche
tà dalla Cassia e dalla Fla-

mente conservati, come quelli del Rinascimento e di Piazza di Spagna, come Trastevere e Campitelli, per i quali si potrà forse anche pensare alla imposizione preventiva di precise forme costruttive.

« Queste leggi dovranno andare d'accordo con le norme per le espropriazioni; sia per l'interno della città che per la periferia.

« Oltre ad aver fissato i nuovi criteri per l'accertamento e per il contributo del plus-valore, e quelli per l'attribuzione dei compensi per le zone esterne non ancora sistemate, la Commissione ha creduto doveroso di esaminare ex-novo il delicatissimo congegno del vincolo sui fabbricati che cadono sotto espropriazione. E per impedire la paralisi degli edifici che a questo vincolo sono sottoposti — e che si contano in gran nu-

Baranoky L. Lajos

l.

Müvész-Elet.

1932. nov. 15.

12, 13. l. –

LEXIKON A PESTIEKRŐL

SZERKESZTI:
PÁLL JÓZSEF
HIRLAPIRÓ
BUDAPEST, VII. KER., ROYAL-SZÁLLÓ 436

Adatgyű

Név: .....

Cím, rang: .....

Foglalkozás: .....

Születési hely és év: .....

Vállalatának, vagy hivatalának neve: .....

Kitüntetései: .....

Családi állapota: .....

Feleségének, vagy férjének családi neve: .....

Gyermekei: .....

Lakása: .....

Baranski E. László: A szegfű.
(Műcsarnok, Téli tárlat.)

És a fénykép mégsem művészet, hanem gépi munka, legfeljebb a beállításban, az árnyék- és fényelrendezésben nyilatkozik meg valamelyes művészi izlés.

Ebből tehát az következik, hogy nem az az igazi műalkotás, mely a természetet szó szerint lemásolja, mert itt a művész önmagából meg nagyon keveset adott egyéniségéből alig domborított ki valamit. Tehát a művésztől eredeti meglátást és felfogást várunk, a fölösleges részletek elhagyásával, de a tárgyat jellemző vonások kidomborításával.

Ezt kell a közönségnek megérteni és elfogadni a festő eredeti egyéni meglátását és megoldását.

Ennek megvilágítására jó példa az 1800-as évek művészete, illetve felfogása, amikor Markó, Ligeti és a többi a tájképen leghátsó fák levelecskéit is szépen megfestették és a közönség ezt szintén így látta és elfogadta. Később 1860 körül jöttek a francia imperszszionisták Mane, Mone stb., s bár a formákat a levegővel felbontották, a távolabb eső részeket összefoglalták. Először a közönség megbotránkozott és kinevette a művészeket, mert lelki szemeivel (de csak így) még mindíg látta a levelecskéket. De idők multával annyira nevelődött a közönség látása, hogy ma már maga is esküszik arra a tényre, hogy a távolabb eső dolgok nem mutattnak olyan éles képet, mint az előlállók.

Itt tisztán kimondható a művészet nevelő hatása a közönség meglátására.

Szász István.

(Folytatjuk.)

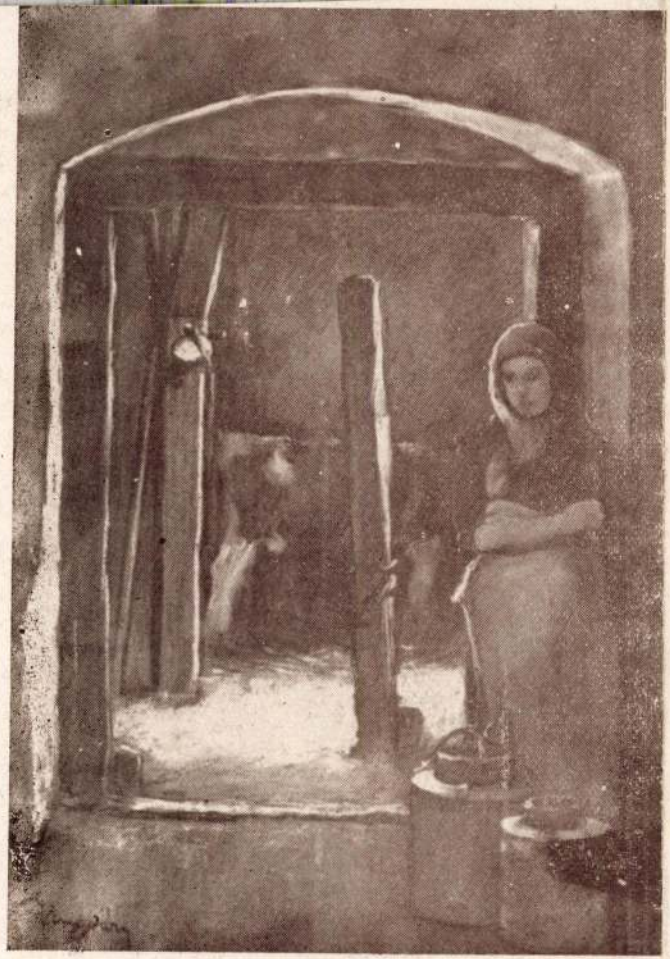

Unghváry Sándor: Istállóban.
(Műcsarnok, Téli tárlat.)

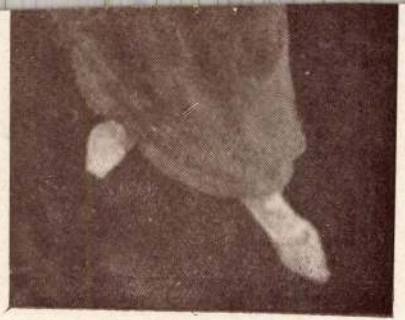

Varga Nándor Lajos: Elvira.
(Műcsarnok, Téli tárlat.)

legkiemelkedőbb képeit. Nagyméretű, mintegy ötméteres oltárképe a rimaszombati katolikus templom oltárát diszíti. Művészetével különben sem egyedülálló a Laszgallner-családban, — tudvalevőleg Benczur Gyula édesanyja is a Laszgallner családból származott. Egészen fiatal korában, kivételes kézügyességtől hajtva sokoldalú kézműiparossági gyakorlottságra tett szert, s azt a művészetig fokozva, Magyarország egyik legkiválóbb, speciális modellépítője lett. A szakirodalomban „Gyakorlati perspektiva" című könyvével szerzett nevének és tudásának elismerést. Mint festő, kiállításokon szép sikerekre tekinthet vissza, a napilapok gyakran emelték ki kivételes képességeit és sok műve került, reprodukciók utján el a legtávolibb vidékre is.

*

Meglátogattuk műtermében a nagyobb külföldi útra készülő Kemény Nándort. A művész kedvelt és ismert zsánerképei között fogadott bennünket és miközben régebbi és legújabb alko-

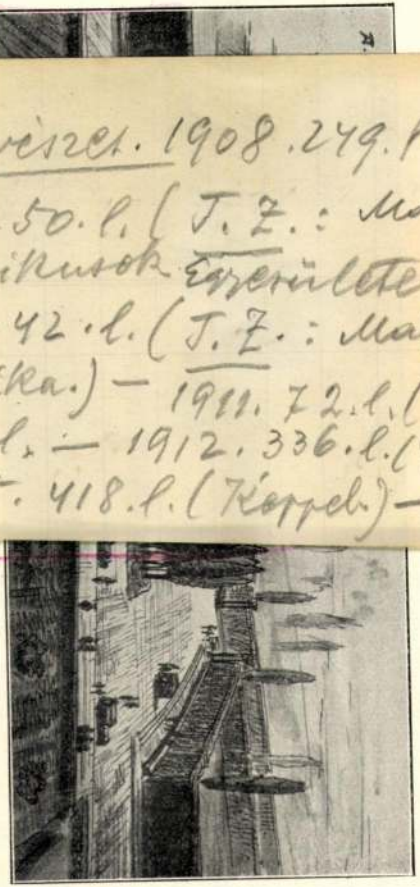

rco Massimo.

Művészet. 1908. 249. l. (Képpel.) — 1909. 50. l. (T. Z.: Magyar grafikusok Szerülete.) — 1910. 42. l. (T. Z.: Magyar grafika.) — 1911. 72. l. (Képpel.) 143. l. — 1912. 336. l. (Képpel.) — 1915. 418. l. (Képpel.) —

fraco convenzionale per

da dodici anni si va compiendo sotto i nostri occhi, nella formazione del nuovo volto che l'Urbe Eterna va assumendo, la volontà di Benito Mussolini agisce in pieno; è quella che vigila, consiglia, comanda. Il Duce ha sempre tenuto altissima nell'animo suo l'immagine morale di Roma, ma oggi Egli l'ama e la conosce nel suo aspetto fisico, come un vero Romano, in ogni sua riposta bellezza. Pure assorto nelle grandi cure della politica, dopo aver tracciato a forti linee il piano dei lavori per la trasformazione e l'abbellimento della vecchia città, per la liberazione dei suoi monumenti gloriosi, il Duce segue giorno per giorno, ora per ora, l'attuazione del vasto programma fin nei suoi più minuti particolari. Nulla sfugge al suo occhio vigile; dal restauro di un insigne edificio, dalla sistemazione di un quartiere che presenta delicati problemi di tecnica urbanistica, fino alle più modeste questioni di estetica cittadina,

Baranszky E. László

Csillebérc c. képe repr.

Művészet. 1937.

5. sz. 11. l. (Képzőm. I.)

18. l. (A Budai Szépművészeti Társulat kiállításai.) —

Baranski E. László

Falfestményterveket
pasztell
repr.

Művészeti Szalon
(Kolozsvár). 1927. ~~Ea~~
9. sz. 8. l. (Képes.)—

Venetianiſcher

Nach dem Gemälde vo

Baránszky E. László

Nemzeti Újság.

1941. január 23.
(B. temetése.)

— **(Eltemették Baránszky E. László festőművészt.)** A napokban elhunyt Baránszky E. László képzőművészeti főiskolai tanár, festőművészt szerdán délután temették el a Farkasréti-temetőben. A végtisztességen megjelent a Képzőművészeti Főiskola tanári kara is, *Sidló* Ferenc rektor vezetésével. *Horn* Antal főiskolai tanár és *Moldován* Béla ipariskolai főigazgató búcsúzott el az elhunyttól, míg a Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesülete nevében *Horváth* István főtitkár mondott búcsúbeszédet.

Il Libro Italian

RASSEGNA BIBL

SEDE: PIAZZA F

ROMA

DIRSZI

Hőgyes

Unghe

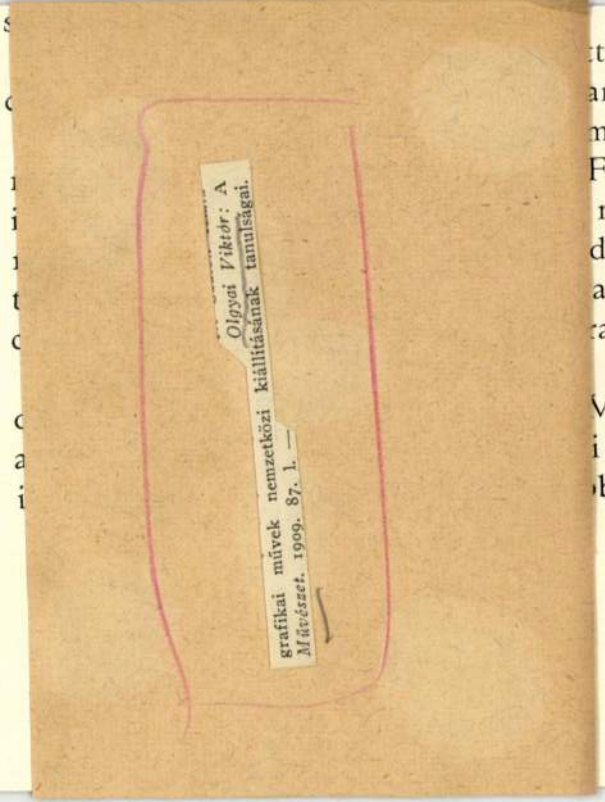

ti, tante mirabili cose
armiate.
mente sorta in un pe-
Francia, in Germania,
mondo, l'architettura
ddossarsi a quella an-
arsi in essa; e questa
ando.
quella del Calderini
Ministeri, non furono
i della città gli uffici,
blici, provocando un

l'avvenire; o meglio l'ebbe soltanto un uomo, e il Duce lo ricordò nel discorso che fece ai giornalisti accennando ai lavori del decennale del Regime, l'ebbe Quintino Sella il quale fece venire il Barone Haussmann, quegli che sotto il secondo Impero aveva ricostruito il centro di Parigi. L'Haussmann suggerì l'idea di costruire la Roma nuova sull'altipiano di Monte Mario, lasciando intatta la città antica.

Dai romani si considerava poi come oggetto di scherno l'idea di un privato cittadino, il Bertagnolio, il quale voleva costruire una nuova città a Ciampino, prevenendo quasi il

O. M. Szépm. Mú-
zeum. A graf. ört.
49. kiáll. A XIX-
XX. sz. magyar gra-
fikája. Bp. 1924.

Pesti Hirlap. 1913. okt. 19. — 1941. jan. 21. (B. halála.); jan. 23. (B. temetése.) — Pesti Napló. 1935. dec. 15. —

Baranski E. László

hagyatéki kiáll. a Műcsarnokban.

A Magyar Akvarel- es Pasztellfestők Egyesülete testületi kiállításának keretében áldoz *Baranski* E. László emlékének, aki egyesületük lelkes, önzetlen ügyvivője volt. Baranskit általában vízfestményeiről ismerte a tárlatok közönsége, bár az illusztráció és a nagyvonalú faldekoráció terén is tevékenykedett. Mégis inkább akvarelljeivel lett népszerű, amelyeknek színekben gazdag, szélesen előadott, de rajzilag megalapozott stílusa jellegzetessége volt a magyar kiállításoknak. Halála érzékeny vesztesége a művészetnek és a művészeti oktatásnak egyaránt.

*

Pipics Zoltán

Téli tárlat.

Ug Magyarorsz.

1941. dec. 21-

Rajzoktatás. 1937. ~~51, 52. l.~~
~~(Lat Conti főle pályamunkák.)~~
116, 120, 121, 124. l. — 1938. 60–
64. l. (Újabb rajzi feladat-
sorok.) — 1938. 71–76. l. (Sze-
mélyes ügyek.) — 1939. 60. l. —
1941. 2, 12, 9, 10. l. (Nekrolog.) —

Baranski E. László

1) Geniekurt
2) Fiaker
3. Halászbástya
c. képei repr.

Rätstr. 132. l.

Rákky – Straži – mir: A magyar képzőművészet kor lexikona. Bp. 1932, 132. l. (Képekkel.), 375. l. (Arcképpel.) –

— *Szelényi Oszkár dr.*: A Pozsonyi Képzőművészeti Egyesület huszonöt éves multja. Pozsony, 1911. 16. l. —

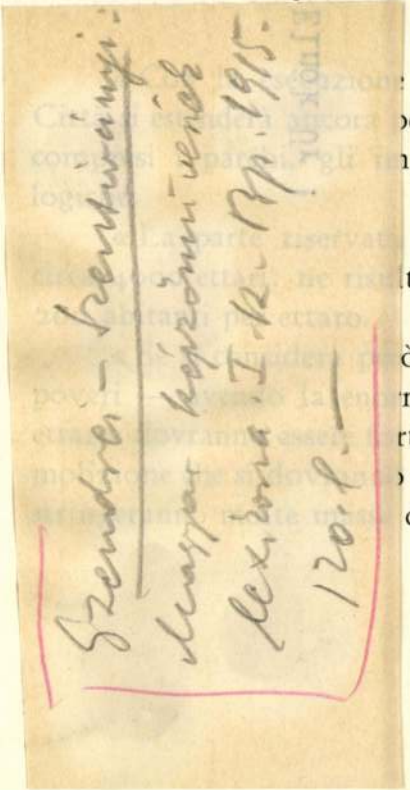

completa del Piano Regolatore la
per una superficie di circa 9000 ettari,
npianti ferroviari e le zone archeo-

alle costruzioni di abitazioni è di
terebbe una proporzione di meno di

ò che alcuni rioni di Roma — i più
me densità di circa 600 abitanti per
rtemente diradati, e che i lavori di de-
compiere nell'interno della città, co-
di cittadini a spostarsi verso i nuovi

Via di San Marco dopo l'allargamento (1932).

« In un secondo periodo si dovrà provvedere alla nuova arteria in prosecuzione di Via Arenula; essa libererà il traffico di Via Ripetta e della Scrofa, e metterà in degne cornici il Pantheon e il Mausoleo d'Augusto. Si provvederà alla trasversale Est-Ovest in prosecuzione di Via Marco Minghetti. E così via tutto quanto abbiamo proposto di fare sarà distribuito nel tempo, considerando come questo programma non potrà non subire modificazioni anche radicali, a seconda delle imprevedibili contingenze d'ordine finanziario e pratico.

Baranski E. László

l.

Képzőművészet.

1942. 42. l.

(Sz.: A Műcsarnok téli kiállítása.) —

Taylor. Zürich, 1935.-

Műemlékek Orsz

Tárgy:

Soubrum 38.117.—
és számlája

A beadv

Mellékle

Egyúttal

Előirat s

Utóirat s

Másolta

Összeol

Baranski E. László

Rábamenti magyar
hár c. vitf.
(Műcsarnok Kéli tárl.)

Repr.

Tél a művészetben.
[Budapest, 1940] Képzőművészeti

NYOMDA
ÚT 6.

la urnak

. BUDAPEST

Baranski E. Canto

Utratok, repr

Zyjdek. 1928.
II. 458 l.
(Keppel).—

Újság. 1941. dec. 21.
(c.a.: A Müvamok
Első harcolta.)

Baranski E. László

vrsd
2

Varga Nándor Lajos

A rézkarc. Budapest, 1935.
127. l.

Vas.Ujs. 1915. 770.l.; 1916. 35,563.l.;
1917. 239,370,468-69,487,595,657,755.l.;
1918.35,309.l./B.harctéri rajzainak és
rézkarcának repr./

Baranski E. László

vrd
c

Vayer Tóthill

11 l.

Vayer Lajos dr.: A történeti művek illusztrálása. Bp. 1938. 11. l.–

tisztelettel kérjük, h
elismerést szerezni k
váltásával támogatni
egy ily kőrajz sorozat
haladja a jelen, álta

Őnéletr. adatok: O. M.

Szépm. Múzeum. M. Mű-
vészeti Adattár.

Műemlékek Orsz

Tárgy:

Műipter jóváhagyja Erdődi dr. elnök megoldását 2.000 P.-ról.

A beadv

Melléklet

Egyúttal

Előirat s

Utóirat s

Másolta:

Összeolv

BARANSZKY E. LÁSZLÓ
Tél Budán. Vízfestmény.

Művészeti Hetek Pécs

1941

IV.

KELET

Baranski E. László

Békéscsab. pastell díja 1927
áll. tájk. díj 1913.
Wolfner díj 1920
áll. virk. d. 1921
MAPE virk díja 1929.

Nemzeti Szalon

MAPE. 16. kiáll. 1930
dec.

csonyi megajándékozására nézve még idej

A pénzbeli adományokon ki

ló élelmiszerek, könyvek, játékszerek,

A természetbeni adományok

ben, Budapest, XI. Horthy Miklós-ut 15/

18-ig eljuttatni, a pénzbeli adományok

tolt /: 43.211 :/ csekk befizetési-lapo

Vagyunk a bajtársi szolgá

Budapest, 1943. nov. hó vége

A vezetőtiszt helyett
Szécsi István sk. I. titkár

Szabados-Molnár János sk.
II. titkár-előadó

Hivatalos órák: hétfő és c

Telefonhiv

Postatakarékpénztári

Baranski Emil László

Kat 1877

laïsd 2

Szépm. Muz. graf. o.
45. kiáll. (1922)
154.27 -

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

ELNÖK

Gróf ZICHY JÁNOS

TÁRSELNÖK

PRESZLY ELEMÉR

Baranski E. László

illustrációi az

alábbi műben:

Bártfai Szabó László

Ghymesi Forgách

Ferenc. 1535–1577.

M. Tört. Életr.

Bp. 1904.

Baranski E. L.:

illustrációi a

kör. minden

Márki Sándor

Dósa György

Magy. Tört. Életrajzok.

Bp. 1913.

112. Lásd alább

.EGYETEMI NYOMDA

ÖNYVESBOLTJA

UNG. UNIVERSITÄTSDRUCKEREI

NIVERSITÉ ROYALE HONGROISE

MPA DELL' UNIVERSITÀ

emlékek Orsz.,Bizottsága

Bp

Högyes Endre u.

10.—

Baranski Emil László

Pécs látképe fentiről, tollrajz
rézm.

Tóth-Szabó Pál:
Szatmári György
primás (1457–1524)
Magy. Tört. Életrajzok.
Bp. 1906. 69. l.

Ebben a kötetben
fentiről több más
illustráció is van

Magyar

Valla

Hivata

műemléki

Baranski E. László

illustrációi a Kür-
műben

Áldásy Antal

Alsóvári Bálint bí-
bornok. M. Tört. Élet-
Bp. 1903.

MŰEMLÉKEK
ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

Baranski E. L.

a dúr címlapot rajzolta az alábbi munkában. Használt egyéb illustrációk is:

Morvay Győző

Galánthai gróf Forete János 1741–1803. M. Tört. Életr. Bp. 1903.

om hazánk legrégibb temploma, melyet

ujjá barok stilben a templom kegy-

.

ének megitélésénél

(Baranoki E. László)

cikke

(:) A Conté-féle

rajzáról.

Rajzoktatás

1937. 4-6. sz. 51-

53. l.

, mely a hazai idegenfor alom
teszi, hogy annak mindazon
nak és helyeseknek találtattak,
vegyük.- E vonatkozásban külö-
nyelvü Esemény Naplónkra, melyet
és melyet a folyó évre is kiadni
l u yanazon év végéig naptárilag
a fővárosban lezajló kongresszu-
állitások, tudományos előadások,
i ünnepélyek, sportversenyek,
elyek az idegent érdekelhetik s
y az idegent hazánkba vonzzák.-
yó évben négy nyelven kiadott
lődéssel találkozott nemcsak az
en, hanem a külföldi szaksajtó-
on szerveknél, melyek - mint az
on célzattal alakultak, hogy az
int a modern kultura leglénye-
.-

./.

Baranski E. László

cikke

A rajzi szakfelügyelet. Képzőm. Főisk. Évk. 1930-31. 7-16. l.

-272-30
1930 július 3.

Baranovszky E. László

rendezte a Magy. Vízfestők és Pasztellfestők Egyesületének Műcsarnok 1929. évi őszi tárlatán s a Katalogusban a „A magyar vízfestőkről" cikket írta.

Baranski E. László

illustrációi

Dezső Tivadar

3289/1944.
----------szám.
XV.Om.biz.

A honvédelmi miniszter ur
iratával felkért az alábbi rendelke

Valamennyi Om.Szerv. veze
személyi lapját akiket folyó ~~hó~~ év
értesitő lapon a népmozgalmi nyilvá
haladéktalanul vonja be és annak 9.
ti évre érvényes beosztásá jegyezz
gyével és körbélyegzővel hitelesits

Nyomatékosan felhivom val

Baranski E. L.

illustrációi az
alábbi műben

Fraknói Szép

a szerint!

GYULA (1850 – 1919)

üdvözli: Mentzáczy 1882-ben.

0 × 100 cm.

rnold gyűjteményéből.

iharvármegye, 380. szám — Szerecsi:

— Műcsarnok 1930, Ipolyi 110. szám

ch. IPGY, 94.l (képe 97.l)

DOR (1855 – 1906)

2cm

.: PA, 253.l.

Baranski E. L.

illusztrációi

az alábbi műben

Varjú Elemér

Magyar várak.

Bp. i. n.

(1932?)

58 l.

~~1332/1916 szám.~~

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
699 /19 szám.
Érk.: 1916 év dec. hó 31 n.

ékek Orsz. Bizottsága tagjainak na-
21 §-ában foglalt intézkedésére
lmazottainak napidija pedig, a nagy
határozataival állapittatott meg-
nek nem áll módjában egyedül az
foglaltak alapján az igényelt
ztett utiszámlákba érvényesiteni.
ttságának tagjai és tisztelet
a nagyméltóságu miniszteriumnak
e alapján részesithető a napidij-
méltóztassék ez irányu kérelemmel
iszteriumhoz fordulni.
zember hó 27-én.

Baranski László

1935. szept. 25-ének
dátummal Tihanyba
aquarell tájképtanul-
mányos felszólítására

Ferk pzomfoisk vk

1935/36. 50.1.

7/1923. sz.

Műemlékek Országos

462/1922. sz. értesítése
jünk templomunk helyreállítá
dezésére legfeljebb 1 200000/egym
jaes járulni.-

Egyúttal kérem, hogy-
tervrajz és költségvetés elkészíté
hiába való munkát végezni m
találatok elvégzéséről — a ter
vákat megadni és velem sür

Baranski E. László

nemcsak a budapesti,
hanem az országos képző-
közéletben iskolai mun-
rajzai mint felügyelője volt.

A marsfelügyelet helyett
ő vezette a képzőmű-
főiskola 5 tanárából
még 1915-ben alakult

Br2 930. Divald graf. műint.

Baranski E. László

MAPFE Lillafüred 1913.
állami tájrajzdíj.

611.

frey. Johann Jacob.

Salamon király és Saba királyasszony.
Domenichino festménye után.

Rm.

K. 8. —

332 x 297 mm.

Baranszky L. László

1919. Esterházy díj

Baranski E. László

MAPFE kiállítás 1920

Wolfner Gyula
vőj. dij

590

Erhard Johann Christoph

Lovas a lázón . Rk.

K. 1.20

73 m. 112 z.

Barcsay E. László

MAFFE díjlatan 1921.
állami II. virf. díj

Berényi Béla virf
díj.
1923

628

Klarlicz, Anton

Allegorikus női alak. Szintező modor.

K. 0. 60

88 x 65 mm.

Baranski E. László

MAFFE tárlaton 1927

Békéscsaba - pasztell díj -

— u. ok. 1927.

Békéscsaba rajzdíj

579

Erhard Johann Christoph

Nürnbergi részlet. (In Nürnberg.) Rt.

K. 2.

117 m. 166 sz.

Baranski E. László

MAPE díja 1929. VII. fl. vk.

Budapest székesfőv. pa-
tellidíja 1927

é *arczképe.*

) Eleonóra kissé balrafordult, választott és oldalt fürtözött , szeme kék. Hosszú fülbe- öves. Fodrokkal és csipkékkel

, ingvállának csipkefodrába zése balról félmagasságban

m. — Lelt. sz. 3191. — Értéke ajándéka 1905 május 18-án ogadta az 1906 május 22-iki 6). — Bejelentetett 1906 feb-

III

414 (3191).
630 (311).

414

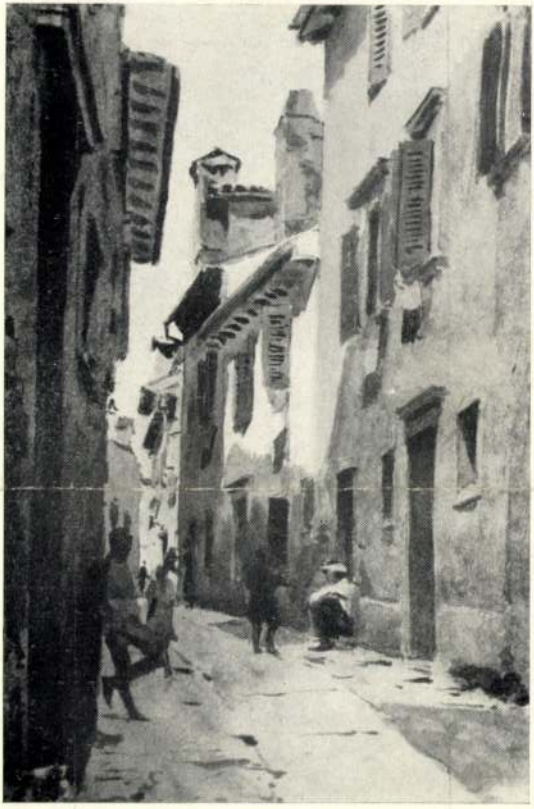

240. Nádler Róbert: Olasz uccarészlet. Vizfestmény.

10. Baranski E. László: Falfestményterv részlete. Pasztell.

Nemzeti Szalon

1977.
Mape 13. kiáll. - Máj. jún.

Baranski E. László

jelentkezőknek 200, illetve ezidén 220 pengő utazási segélyt is folyósított (11.347/1938. és 15.692/1939. v. k. m. sz. r.) és kieszközölte azt, hogy e tanulmányúthoz szükséges valutát a rendezőség megkaphassa. (11.379/1938. számú rendelet.)

Baranski E. László r. tanár 1937. és 1938. őszén, a rendes oktatást közvetlenül megelőzőleg Tihanyba vízfestő tanulmányi kirándulást rendezett 25—25 résztvevővel, akik ezen művészi kifejezésmód itteni tehetségesebb művelői közül kerültek ki. E tanulmányút költségei, miként az előbb említett bécsi útaké, jórészt a Főiskola Kirándulási alapjából fedeztetett, de ahozz több hallgató is járult. E vízfestő kirándulások nagy hatással voltak a résztvevő hallgatókra, mert azokon megismerkedve a magyar tenger szépségeivel, a kitünő és hangulatos tájkép studiumok egész sorozatát készítették el.

Pilch Dezső r. tanár, a Tapasztalati látszattan c. tárgya keretében, több alkalommal kirándult tanítványaival a főváros környékére, Hajógyár, szentendrei sziget, Szentendre, stb. Baranski E. László r. tanár pedig a tavaszi vízfestési órákat jórészt a szabadban (liget, Állatkert) tartotta meg,

Ferképzőmfőiskolák 1937/39. 112.0.

ság további jóreszét tudjuk majd ily nyári telepeken elhelyezni. A jövőben tehát a nyári telepekről való fokozottabb gondoskodás révén az oktatás további örvendetes kimélyülését remélhetjük.

A tanulmányi eredmények fokozására a Főiskola vezetősége, a lehetőséghez képest, mindenkép törekedett, így: múzeumok és aktuális kiállítások megtekintése, a Főiskola könyvtárának könnyen hozzáférhető igénybevétele, tanulmányi kirándulások, egyes tárgyaknál szemináriumi gyakorlatok és megbeszélések, valamint gyakorlati műhelyoktatások révén is igyekezett minél többet adni hallgatóságának, a jelen fejezet bevezető részében már említett rendes tantárgyi pótlásokon kívül. Szemináriumi gyakorlat volt a művészettörténeti előadásokkal párhuzamosan az Inkonográfia tárgyköréből Dr. Molnár Ernő r. tanár vezetése alatt az V. éves hallgatók részére. Az 1938/39. tanévben az utolsó évfolyamú rajztanárjelöltek részére Luttor Ignác c. gimn. igazgató vezetésével a Markó utcai realgimnázium nagytermében reformírási tanfolyamok tartattak, tekintettel arra, hogy a középiskolák új tanterve az u. n. szépírás tanítását a rajztanárra bízza s így azoknak megfelelő előkészítése kívánatos.

Baranski E. László

1920 óta volt a főiskola tanára. Nyugalomba vonult 1939. júl. 31-én.

Ferképzőművészeti Főiskola 1937/39.
99, 100. l.

Baranski E. László nyugalombavonulása az idei nyári szünetben következett be s így arról Kar előtt hivatalos kijelentés csak a jövő tanév első ülésében történhetik. Addig is a Főiskola vezetősége tudomásul véve és közölve a történt felsőbb rendelkezést, a maga részéről bensőségesen köszönte meg nagyérdemű volt r. tanárának több évtizedes lelkes és odaadó munkásságát, amelyet a hazai rajzszakos tanárok különleges képzésében olyannyira eredményesen folytatott.

ségi termész
fogadott költ
és számadás
quaesturáján

A főisk
a rektor a r

(1937) A nyáron Párisban tartott nemzetközi művészet-oktatásügyi kongresszuson olyan problémákkal foglalkoztak, amelyek nálunk félszázadnái hosszabb ideje már megvannak. Egy egész kis vegyes rajzgyűjteménnyel, 11 m² területen vehettünk csak részt a kongresszussal kapcsolatos rajzkiállításon. És ezzel a kis, különböző iskola tipusokból összeszedett, a magyar díszítő-kedvet és képességet ízlelteto anyaggal a magyar rajzoktatás feltünő sikert ért el: a külföldi szakemberekből álló zsüri „Grand Prix"-vel tüntette ki és kérte el a párisi pedagógiai múzeum részére. E kongresszuson Baranski E. László tanártársunk fejtett ki nagy munkát és tolmácsolta német, francia, és angol nyelven a mi véleményünket, felfogásunkat a különböző kérdésekben és érzéseinket, oly kitünő eredménnyel, hogy a záróülés egyhangú lelkesedéssel zárult azzal a felkiáltással: „Viszontlátásra 4 év mulva Budapesten". Ennek a régi jól megépített alapnak és benne folyó lelkes magyar munkának az eredménye volt ez.

Mindent elkövetünk és minden követ megmozgatunk, hogy 4 év mulva ez a kongresszus Budapesten összeüljön. Meg akarjuk mutatni a kultúrnemzeteknek, hogy mi is nyugatiak vagyunk, és megmutatjuk, hogy emellett önállóak vagyunk, a nyugatnak tetsző, egész külön nemzetiségünkben. A 66 év fejlődése megmutatja az itthoni tényezőknek is, milyen helyet foglalunk el az egyetemes művészi kultúr-közösségben, és hogy az Orsz. Magy. Képzőművészeti Főiskola a reája bízott nemzeti kincsből a legszebb értékeket hozza napfényre. Csak ne volnánk anyagiakban olyan szegények!

Ferképzőművészeti Főiskola 1937/38

Baranski E. László

apostoli sors!

Az ünnepség elején elhangzott magyar Hiszekegy 3-ik sora így szól: Hiszek egy isteni örök igazságban!

Kedves magyar gyermekeim! Van isteni igazság!

Mindenki egyformán születik, akár bíborban, palotában, akár szalmán, kunyhóban, nincs kivétel. Isteni igazság!

Megajándékozza, megáldja tehetséggel a földre küldötteket. Az Örökkévaló a maga abszolut igazságérzete szerint osztja ki azt a picinyke lángot: a tehetséget. Nem érzi, ki honnan indul el, selyem-kárpitos lakosztályból avagy kicsi falusi földes szobából.

És amikor az idő letelt, az óra ütött, a homokóra homokja leszállt, egyformán menni kell, akár palotából, aranyak-gyémántok közül, a jólét aranykoronájával a fején, akár a külvárosi kicsi szoba nincstelenségéből, az élet töviskoronájával ékesítve, egyformán menni kell. Isteni igazság!

A magyarság vétkezett önmaga ellen, most vezeklünk! Keserű isteni igazság!

Könnyelmű volt a magyar. Ebben a kánaánban angyali módon éltek eleink, volt bőven minden, volt kenyér, volt bor, de volt dinom-dánom is bőven; a jövőbe néző előre-látás, gondoskodás azonban csak egy pár emberben remegett. A liberálizmus csábdala elvette a tiszta látást, magyar kézből a gyeplőt kiejtették, a magyar öntudatot elvesztették, vétkeztek!

Most ráz fel a Gondviselés! A keserű pohár is elmulik.

Fel a fejjel Fiaim! Magyar öntudat, magyar munka kell! Az Úr ide

centro e [illegible]
capitale Estergom
(Ungheria) dove
specialmente il re Bél
negli ultimi decenni del sec. XI.
terzo fece fare il
sontuoso portone
della cattedrale
fondata dal Santo
nel ~~XXX~~ 1010, fece

Budapest.

...usztus 19. én kelt, 3000 kgr.

Baranský E. László

Gentlemen Stráň Kořlče.

BARANSKY E. LASZLO

Baranski E. László

BARANSKI E. LÁSZLÓ,
festőművész, okl. középiskolai rajzi szakos tanár. Rendes tanárrá kineveztetett 1922. évi december 21. A Főiskolán tanít 1920. november óta.

Képzm. Főisk. Evk

1936/37, 64. l.

BUDAPEST
1920

Baranski Emil László

Baranski *E. László*, festő, *1877. Akvarelljeivel és rézkarcaival (városképek) díjakat nyert. Közreműködött a rajzoktatás ügyének föllendítésén. A Képzőművészeti Főiskola tanára.*

Ujdonlex,
III. k. 718 l.

Bútorok 113
Vegyesek 127
Illusztrációk.

Baranyai E. Kiadó
Rajzain: Fábián Erik
1933-34. 21. l.
22. l.
26. l.

Rucz Gyula

régiség- és műkereskedőnél

BUDAPEST, IV., VÁCI-U. 27-29

(Piarista-palota)

Tel.: 18-62-28

Baranski E. László

Baranski E. László grafikus és festőművész, a képzőművészeti főiskola ny. tanára, hosszú és súlyos betegeskedés után, 63 éves korában, január 21-én meghalt.

49 l.

Szépmüvészet
1941.

KÉRJEN MUTATVÁNYSZÁMOT A KIADÓ

ÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDÁTÓL

APEST VIII, MÚZEUM-KRT. 6 (GÓLYAVÁR)

Abbonamento annuo Lit. 120

ILDENDE KUNST

Monatschrift für alte
und neue ungarische

FORUM

MAGYAR-OLASZ SZEMLE

MEGJELENIK MINDEN HÓ ELSEJÉN

Baránszky Adolf

Nemzeti Szalon

Baránszky E. László

Baransky, E. Ladislaus, Maler und Graphiker, geb. 1877 in Ópalánka, absolvierte seine Fachstudien in Budapest und London, wo er mit seinen Kupferstichen die goldene Medaille errang. Er ist derzeit Zeichenprofessor in Budapest. Bekannt ist sein grosses Freskogemälde im Pozsonyer Obergymnasium: *Kämpfende Jugend.*

Krúdy I. 69. l

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36. IV. 1.

Baranyai E. L.

Illusztrációra
fenti rajzok
vonatkoznak.

Mailáth István dr.

II. Rákóczi Ferenc
1709–1735. III. k.
Bp. 1910. 209. l.

Baranski E László

1895/96 - 1899/900

Forbáspénzügyőrbérek

628

64. l.

Baranski Emil

rim. Ópalánkan 1877. Rk.

1898/99 I-II. 3.é. rajt/cl -

1899/900 I-II. 4.é. " -

Tullius Hostilius V. 248.

Baranski Emil

Stud. b. Palanka 1877 maj 11.

1896/97 II. é rayhjel

1897/98. I. III é "

1897/98 II " " "

Marche T. 203

Baranski E. László

Pikeno c. kepe repr.

Kultura, 1937. tél. kiáll

ADATGYÜJTŐ IV A VALLÁSOI

/egyházi, egyháztársadal

stb./ munkájáról az 194

leg 1941. junius 1.-től

Név :.....

Gyülekezeti istentiszteleten sz

.....

.....

.....

hányszor és hol .....

.....

Vasárnapi iskolát vezetett, csop

.....

Temetett.....Esket

Csendesnapi előadást tartott :

.....

Baranski E. Lajos

2. Lajkapitánya
(Csuka és Kréta rajzik)
a Szép-Mus-
graf-grüst.

Sándorcsphára h. n. TV. 138.

Baranski E László

képz. főiskola rendes tanára

1923 —

vízfestés, rajztanítás módszere

Evkképzsfőisk 1931-32. 74. l.

Fülek.

A középtért a vár és váro
látszanak, az előtért pedig,
látunk ágyúkkal és golyókkal,
Felirata a lebegő mondatszala

FILL

alól jobbra a ládán: 105.
a czimerrel és virágokkal éki

All Illustrissimo, &
S. PIETRO GARZONI
Savio Grande, Storiogra

Rm., mér. a rl. 25.1:

140-9

Baranski E. László

gimn. tanár

a képz. főiskola ideiglenes tanára

1920 – 1923.

rajzpedagógia és vízfestés

Evkképzőfőisk. 1931-32. 76. l.

atalin.

ı, nyolczszögletes, de egyol-
ábrázolva. Kissé jobbrafor-
: : széles gallér csipkeszegés-
iszítéssel. Körirata a kettős
G. N. M. S. S. R. I. ET. TRAN.

2·5 : 2·5 cm. — Lelt. sz. 1160.
sch) Emil ajándéka 1907 április
az 1909 november 24-iki 5395
ki 656 (351–910) és a 3211–910
10 január 10-iki (2095–909) és
0) sz. jegyzékek alapján. — Be-
11–908).

Baranski E. Zanti

Festő

Művészeti Lexikon

57. l.

Hüvössy Lajos II. 177.

Baranski E. László

Erdő

Krück. I. 64. l.

Lemovegni-Kajtsbus, Padova

II. 22, 23

1904. június 28. 302

Győr város levéltári hivatalának: a könyvtárvizsgai tanfolyamra hallgatói segélyezésére folyódó javadalom kimerülvén, Sefcsik Károly közönségtári segéd csak illetőségi nélkül vehet részt a tanfolyamon (386/1904.)

Baranski E. László

az alábbi tanévben

II. prorektorul

választottak

az 1935-37. évekre

Ferkápzomfoiskávk

1935-36. 45. l.

l. u. o. 47. l. többször

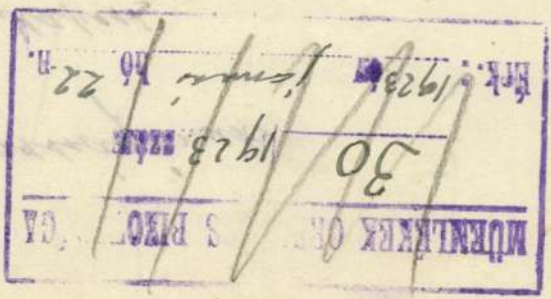

Bizottságának

Budapest

Állatkert u. 1.

re közlöm, hogy egyházközsé-
i munkálati költségeinek fe-
illiókettőnázezer) koronával ki-

- művelő műépítési úr, akit a
iére felhívtunk, azzal, hogy ő
em akar, lemondott erre mun-
roválási eljárásra a direkti-
gőtéu közölni, - esetleg az egés

Kikiáltási ár pengőben

785. OSZTRÁK 20 ÉS 10 KRAJCÁROSOK 1771—1858. Ezüst. 5 darab . . . . . 3.—

786. I. FERENC, I. SÁNDOR, III. FRIGYES VILMOS egyoldalú emlékérme 1813-ból. Aranyozott bronz . . . . . 5.—

	Kikiáltási ár pengőben
769. FRANKFURT VÁROS EZÜST ISKOLAI JUTALOMÉRME	2.—
770. A KALOCSAI JÉZUSTÁRSASÁGI FŐGYMNASIUM EZÜST JUTALOMÉRME	4.—
771. FRIGYES NÉMET CSÁSZÁR jelmondatos ezüst emlékérme 1888-ból	2.—
772. FRANKFURT SZABAD VÁROS ezüst tallérja 1860-ból	2.50
773. LAUDON GEDEON TÁBORNOK, Belgrád felszabadítója ezüst emlékérme 1789-ből	14.—
774. ZSIGMOND, V. LÁSZLÓ ÉS HUNYADI MÁTYÁS (K. P. verdej. és Szekfü) magyar királyok ezüst dénárjai. C. N. H. II. 128., 141. 6 darab	1.—
775. II. MÁTYÁS magyar király ezüst széles garasa 1614-ből, nagybányai veret	2.—
776. MÁRIA TERÉZIA magyar király ezüst dénárja 1756-ból. Nagybányai veret	1.—
777. II. LIPÓT magyar király ezüst háromkrajcárosai 1791—1792-ből. 2 darab	1.50
778. HUNYADI MÁTYÁS magyar király ezüst dénárja, K. P. szekfűs verdejeggyel. II. ULÁSZLÓ	

Baranski E. Lajos

Ferképzomfoiskèvk

1939-41. 86 l.

lnök Úr !

kassai légoltalmi munkálatok kiadá-
60,azaz Tizenháromezerhatszázhatvan
karékpénztári csekklapon hozzám kül-
ezettsége mellett.
teljes egészében felhasználást nyert,
döm a kifizetésekről szóló elszámo-
tt.
rem,hogy elszámolásomat felülvizsgál-
venni méltóztassék.

Baranyai E. László

1.

Ferképzőmfoiskővk

1939-41. 9. l.

oct. 28. 1913

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
920/1913 szám
Érk.: 913 év X. hó 29. n.

ken kivül újból rengeteg grafikai mű, különféle régi *metszet* látható kiállításunkon, melyekért éppenúgy élénk vetélkedés szokott kifejlődni. A kis mennyiségben beküldött *szoborművek* közül kiemelkedik egy fehérmázú majolikából készült női mellszobor a XVI. század végéről (1224. sz.) és egy kisméretű kőszoborcsoport (Kymon és Pera), melyet egy kiváló német mester készített a XVI. század második felében (1661. sz.).

A magyar festők ily imponáló tömegével szemben a *külföld mesterei* jelen aukciónkra meglehetős gyéren jelentkeztek. A régebbiek sorából kitűnik közülük a XVII. században Nürnbergben élt *Johann Creutzfelder* 1619-ből keltezett és a művész monogramjával jelzett életnagyságú férfiképmása (67. sz.) és a XVIII. századi bécsi *Johann Christian Brand*nak egy kisebb méretű gyönyörű tájképe figurákkal („Lovasok a tengerparton", 45. sz.). Igen sikerült, rokonszenves, finom ecsetkezeléssel festett kép az ugyancsak Bécsben működött *Eugen Adam* induló dragonyos járőrt ábrázoló műve, 1872-ből keltezve (1. sz.). Valamivel korábbi az ezzel szemben függő és a nyári vihar előtti hirtelen elsötétülést megörökítő „Alpesi táj" a hasonlókép osztrák *Ignaz Raffalt* kitünő ecsetje alól (499. sz.). A pótkatalógusba felvett, utólag érkezett kis *N. Diaz*-tájkép a francia barbizoni iskola hiteles képviselője. Igen csinos, kvalitásos mű, bizonyára sokan jelentkeznek majd érte, hiszen a jó modern franciáknak nálunk mindenkor akad áldozatkész vásárlója.

A festészeti műveknek ily részletes ismertetése után már alig van helyünk az aukció többi anyagcsoportjának megbeszélésére, pedig ezek szintén a megszokott mennyiségben és minő-

Baranszky E. László

(id. Baranszky Jób László unokája)

Schulek: Hálaimádság
fenti metszete.

Vrd.
Mitrovics Gyula
A műalkotás fogalma és lélete. Bpest 1940.
20. l.

minisztéri tanácsos.

a kimutatás 6. hasábjában megjelölt
ályokat fizesse ki további intézke-
nellett s a kifizetett összegeket
lójában kiadásképen számolja el.

solat hiteléül:

é Erzsébet.

tiszt.

Borovszki E. Lajos

a Losonczi Középis-
kolai rajztanításnak
bemutatása kon-
crétan át, az alakító
tanár után is
fenti keretekbe

Középiskolai rajztanítás
Szeptember hónapra

Középisk. Főisk. Evk.

1927-28 II. l.

24 cm. magas ivek befűzése által füzetté bővíthető. Hasonlóan kell eljárni akk

FIGYELMEZTETÉS! A tüzelőszer felhasználása során be kell tartani az 1926. évi szeptember hó az ezek nyomán a kereskedelemügyi miniszter részéről kiadott „A hazai szénne

elhasznált **tüzelőszer mennyisége** q-ban (a belső oldalon az így fűtött helyiségek űrtartalmát ki kell mutatni a helyiségek előző évi folyószámának és egyéb ottlevő adatainak megadásával):

téssel vagy átalánnyal

V/b Megtérítés nélkül (kincstár terhére)

VI. A **tüzelőszer** származásának helye **termelőhely (bányavidék)** szerint:

VII. A jelentés évében beszerzett tüzelőszer **egységára:**

Amennyiben az árban nem foglaltatik a házhoz való **fuvarozás** költsége:

a **felapritás és felhordás** költsége:

VIII. A hivatalos helyiségek **űrtartalma,** a bennök elhelyezett **tüzelőberendezések** szerinti csoportosításban:

a) 1. szám 160·20 m³ helyiségben ..... drb eseré
b) 2. „ 230·49 m³ „ ..... drb vas
c) 3. „ 88·64 m³ „ ..... drb bád kályha
d) 4. szám 115·26 m³ „ ..... drb bogly ce, tégla
e) összesen 594·59 m³ „ ..... tüzhely, n zőüst, fer tőkazán, kályha
f) ..... m³ „ ..... drb közp.

Megjegyzés. Amennyiben az 1926/27., 1927/28. és 1 tól bárminemü eltérés mutatkoznék (új helyiségbe való költözés, lehetőleg 1:100 vagy 1:200 méretarányu egyszerü vonalas alaj vannak tüntetve, s azonfelül az ajtók, ablakok és kályhák s különböző épületek vannak feltüntetve, ugy mindegyik fekvését a tuloldali kimutatásban használattal egyező folyószámozással

A vázrajzon fel kell tüntetni, hogy a hivatalos he házban, vagy zárt soros épitkezés esetén e helyiségekkel szoms ségek feletti, illetve alatti helyiségek fütöttek-e.

A III. és VIII. pontok 2-ik rovatait akkor kell kitö

Baranski E. László

l.

Képzőm. Főisk. Esk

1930-31. 47. l.

ÁLLAMTUDOMÁNYI MINISZTÉRIUM

osztálytanácsos.

A hivata

m

Baranski E. László

Jeskő

Műcs. kiáll, 1899 től

Pipics 109. l.

VÁNY

.BIZOTTSÁGA

úr
úrnő

Budapest
Rákos u.10.

38. — "Pátria"-nyomda R.-T., Budapest — 395042

Baranszki E. László

12. BARANSKI E. LÁSZLÓ: Aratók. Falfestménytöredék (Szarvas,)

Magy. Akv. és Pasfest. Egy.
XTV. Kiáll. 1928.

Baranszki Emil

rajzoló

VI. ker. főgimn.

Pest

1905

524 1934.

1934. okt. 24.

M.

MAGYAR

CZ

Telefon: 45-5-10 BUDAPEST, VII

Műterem és laboratórium. Műtermi, műszaki és egyéb fényképfelvételek. Reprodukciók. Másolások. Nagyítások. Diapozitívek. Filmdiapozitívek. Amatőrmunkák kidolgozása

Rendelés száma.....

S

T.

.....Műemlékek Orsz

Van szerencsénk.....nb.megrendel

az alanti felállítás szerinti számlával szolgálni.

.....*melléklet*

Baranszky E. László

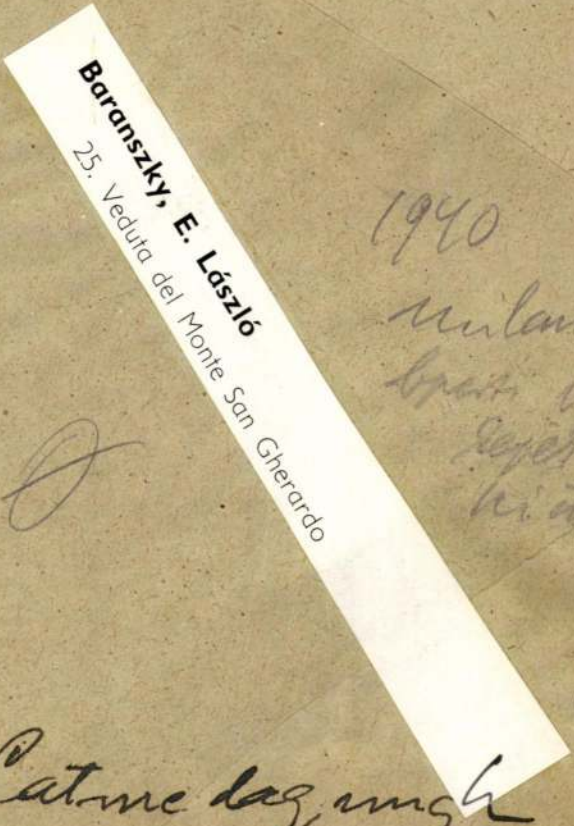

1940
Milano
Brera vas-
tegek
kiáll.

Catone dagyngh

Baranski E. László

11 művel vett részt a
lembergi magy. graf.
kiállításon

Lod
2 Jan 1935

Baranski E. László

11 műve az őszi
magy. graf. kiállításon

Urod

Ungarsk 1934

Baranski E. László

részt vett az alábbi
kiáll. magyar csoportjában

Cat Firenze 1927. 93. p.

ugyanis a soproni polgárok a város falain
a király elrendelte, hogy a városban lévő
belül tulajdonosuk be nem építi, olyanoknak
rályi rendelet hatásáról az 1379. évi soproni
s számú házról tesz említést. Talán nem
s előbb idézett rendeletének indokai között
nem a városépítés szempontjai is közre-

radi apát oklevelét, melyelmmondja, hogy
k udvartelkét, pénzre lévén szüksége, mert
mutat, hogy Nagy Lajos korában márcsak
meg egyszerű kunyhóiban, mert a király
isebb helyeken, mint Pécsváradon is, kő-

Baranski László

Részt vett a Magyar
Rézkarcolóművészek
Egyesületének Zürichi
kiállításán 1924.

Ungarische Graphik
Zürich 1924

3, 4. l.

Erzsébet anyakirálynő római, marseillesi ajándék
műről emlékszik. Menye Erzsébet, Lajos felesé
egy 22.000 forintra becsült tiarával, melyet mé
lappang a Vatikán hatalmas gyüjteményeiben ma
tud elmondani a királyi kincstár gazdagságáról

Említettük már, hogy az aacheni magyar z
pított, magyarul tudó papot rendelt. 1367-be
egyházi felszerelést is küldött Aachenbe. Az ap
a nyitrai evangelistárium tanusága szerint, pont
a magyar kápolna felszerelése, majd 1381-ben
oklevél alapján a következőket ajándékozta N
5 miseinget, 3 selyem cingulust, 3 oltár teljes dí
kápolna teljes ötvösművű felszerelését, vagyis ké
ezüst ampolnát, két ezüst gyertyatartót, három er
Szent Imre ereklyéivel, két ezüsttel bevont táblá
tárában e fejedelmi ajándéknak csak töredékeit ő
tartó, 3 ereklyetartó, azonkívül egyik oklevélbe
illetve lengyel címer, 2 rendkívül gazdagon díszí
vitára adott alkalmat, hogy a címerek, bár két
miért nem szerepelnek az első két — Nagy La
kerültek Aachenbe. A megoldásra Hampel Józse

Baranski E. László

(Baranyi-Forte)

részt vett a buffalói

magyar graf. kiállításon

1914-ben.

Brinbaum 28.l.

:jek, a hatágú rotulus négyszögalakú
rokona a márpodi kehely, melynek
ománcos lemeze díszít. Legszebb
atkarélyos talpát hat vésett és niel-
nikával JESUS feliratdíszét.
elyet valószínűleg a Szent Simon
tkarélyos talpán, vésett ornamentika
mere. Rendkívül gazdag nyolcágú
díszlik. Kupája sajnos, már XVII.

, az egyházi felszerelés e nélkülöz-
ika úgyszólván valamennyi válfaját
vagy poncolt dísz, de hasonlóan
is. Ötvöseink szívesen használták
(rotulusok, címerek) díszítésére.
az újítást hozza, hogy a zománc
ik ki, ezt fedik áttetsző zománc-
ttetsző zománcréteg a rajz fínom-
n elhelyezkedő zománc sötétebb,
kiemeli a dombormű szépségeit.
egyhangúan a Sienából hazánkba

Károllyal jöhetett be hazánkba.
lubnói városnánsággal második

Baranski E. László

Törvai c.
vapiz. repr.
Vas. Ujs. 1918. 35. l.

857. *Kinizsi Pál.*

Derékig látható s balra
ben kivont görbe kardot t
diszítik. Haja és szeme ba
fekete, szakálla leberetvált.
vállára párduczbőrt vetett,
térben balról, hol a hegy
a kenyérmezei ütközetnek
midőn Báthori István m
kardokkal, szájában pedig
táborban. Felirata alól a pá
»*Paulus Kinisius Temesien*
in campo Kenyér-mező Ann
fusor, et fugator, fortitudini
Magister, Hungarici Sang
fulmen Turcarum«.

Vászon, méretei 91 : 65 c
1895 május 12-én Péchy Gyulát
tetett 1898 június 1-jén. — El
(198–899). — Az elszámolást j
5524 szvsz. határozat (597–89

Kifüggesztésére vonatkoz
len festő: Kinizsi Pál temesi

mellette az a leány, a kit magának párjául kibazsalt.

Borcsi összecsapta kacsóit. S most már nevetett is hozzá, gilicze hangon, melegen.

— Jé, a drága ember! Azt hittem, hogy agyonüt vagy becsukat, ha nem engedelmeskedem neki. A milyen hatalmas, meg is tehetné talán.

— Ne beszélj össze-vissza — korholta az apa leányát — a kegyelmes úr ilyen föltevésekre sohasem adott okot, különösen veled szemben nem.

— Igaz, apa — látta be Borcsi — beösmerem, hogy egy hálátlan liba vagyok. A világon senki sem volt olyan jó hozzám, mint a kegyelmes úr s én azzal fizetek neki, hogy meggyanusítom. Milyen drága ember, mily nagylelkű s mi szép öreg úr! — csicseregte bánatosan, — beh kár, hogy olyan rettentő nagy úr s hogy nem fiatalabb valamivel!

— Hrm, miért sajnálod? — kérdezte Zitás úr torkát ráspolyozva. — Hrm, hrm, a milyen vagy, akkor se mennél hozzá, — jegyezte meg ravaszul.

A kislány fülig pirult, de nem tudott alakoskodni: isteni őszinteséggel kijelentette:

— Hozzá mennék bíz én.

Szót sem szólt a tiszteletes, mert nem volt vele tisztában, hogy a taktikát nem veti-e el, ha tágít a résen, a mit a leány szívében elárult. Még mosolyogni sem mert, pedig kaczagni szeretett volna leginkább. (Hohó, hiszen nyilvánvaló, hogy a vén kegyelmes alapjában véve tetszik a leányának: az imént elsírt könyeket tetszik a leányának: az imént elsírt könyeket nem az ellenszenv, nem is a félelem, hanem a váratlan sorsfordulaton való döbbenet váltotta ki szívéből; nemcsak a rémek ijesztenek, ijeszt, ha váratlanul jön, a nem remélt boldogság, a nagy szerencse is.)

A régi nyomon folytatta a taktikát, mert valahová mégis ki kellett lyukadnia.

— Hát mit mondjak a kegyelmes úrnak? — kérdezte. — Megállj, — intette le felelni akaró leányát — először megmondom, mit gondolok én. Azt fogom mondani a kegyelmes úrnak, hogy elájultál a váratlan szerencsén, teljes mértékben felfogod annak nagyságát, de éppen azért időre van szükséged, hogy hozzászokjál, ergo ne várjon tőled máról holnapra feleletet. Jó lesz?

— Jó, édesapám, csak az elájulást hagyja ki, mert nem igaz és még azt tegye hozzá, hogy a kegyelmes úr ne említse előttem a dolgot, különben nem tudnék a szeme közé nézni s egy szó se jutna eszembe, pedig oly szépen lehetett vele diskurálni, senkivel sem tudtam olvan kedvesen heczczelni, mint vele.

— Heczczelni! Miféle kifejezéseket használsz, te leány! Hol tanultad?

— Az intézetben, apa, nincs abban semmi rossz.

Nincs. Nem is haragudott érte komolyan a pap. Sőt örült néki, hogy az intézeti nevelés leánya eredendő lelkének isteni zománczát nem pattogtatta le. Igaz, hogy jelen esetben eme zománcz híjján könnyebben ment volna a kegyelmes grófnévá való promóczió — vélte — egy alaposan kitanított városi kisasszony gondolkodás nélkül bekapja a rangot és gazdagságot, — de talán mégis szebb az, jobb az így: menjen csak a gyermek a szíve után szabadon; legalább kétszeres lesz az öröme, ha utóvégre is azt az utat választja, a mit atyai szíve s ambicziója számára kiczövekelt.

Ebben való reménye, mennél sűrűbben hánytavetette a *czirkumstancziákat*, annál jobban vaskosodott. Bízott a gróf asszonyismeretében, tapintatában s életművészetében. (Addig fog az a leányával heczczelődni, míg a szerelembe, a házasságba bele nem heczczeli.)

Megmámorosodott fantáziája pillanatra sem hagyott békét a tiszteletesnek. Megfelejtkezett tőle még a pipájáról is. Csak este felé jutott az eszébe, hogy nini, a kegyelmes gróf alighanem kíváncsi lehet rá, hogy leánya mint határozott a sorsáról...(Hü csürdüngölő kutyatáncz, mi lesz most, ha az ő hibájából elszakadt a nagy úr türelme fonala!)

Borcsi!

— Tessék, édesapa! — szólalt meg a leány hímzőmunkája közben a másik szobában.

— Borcsi, rittyantsd ki magad.

— Készen vagyok régen; hová megyünk apa?

— A kegyelmes úrhoz... Most jutott eszembe hogy vár ránk... tulajdonképpen érted küldött, nagyon eldiskuráltuk az időt.

Borcsi abbahagyta a kézimunkát s átjött az apájhoz.

— Apa, én szívesen megyek, de előbb négyszemközt beszélj vele.

— Mitől félsz?

— Kérd meg őt a nevemben, hogy legyen úgy, mint volt eddig, semmise változzék.

— A heczczelődést érted?

Borcsi elnevette magát.

— Jaj apa, de szigorúan veszed a szót, én csak azt szeretném, hogy ne feszélyezzen semmiféle tekintet, mert tudom, hogy a kegyelmes szereti, ha víg vagyok.

— Jó, megmondom neki s visszajövök érted...

Alig lépett ki tiszteletes úr a szobájából, koczogtattak a Borcsi ajtaján.

Teréz volt, a vendégkomorna.

— Balik doktor úr kérdezteti, hogy bejöhet-e.

— Tessék, miért ne jöhetne be.

A kis doktor belépett. Komolyan, de frissen, arcza mintha megkeményedett volna, apró villogó szeme elszántságot tükrözött.

— Bizonyára tudod már, Borcsika, — kezdte meg a társalgást, a nélkül, hogy köszöntötte volna a leányt.

Ez elpirult.

— Tudom, — mondta szemét lesütve — apának természetesen első dolga volt, hogy közölje velem.

Csend. Egy mélységes sóhaj, aztán folytatta a legény.

— Borcsi, nyugodtan utazhatom?

A leány ráemelte csudálkozó szemét.

— El akarsz utazni? Hová?

(Folytatása következik.)

HADAK ÚTJA.

A hadak útját nézd csak az égen!
Ott ősmagyarok harczoltak régen;
Már ma fiatal hősök csatáznak,
Jogait védve földi hazánknak.

Szellemek vívnak ott szellemekkel,
Ott a haláltól tartani nem kell;
Honszerelmökkel éltök is örök,
A mennydörgésben ágyújok dörög.

És mikor a fény ott ki-ki lobban
Kardjok villámlik a villámokban.
S míg a magyarnak lesz ellensége,
Az égi harcznak soh'se lesz vége.

Lévay József.

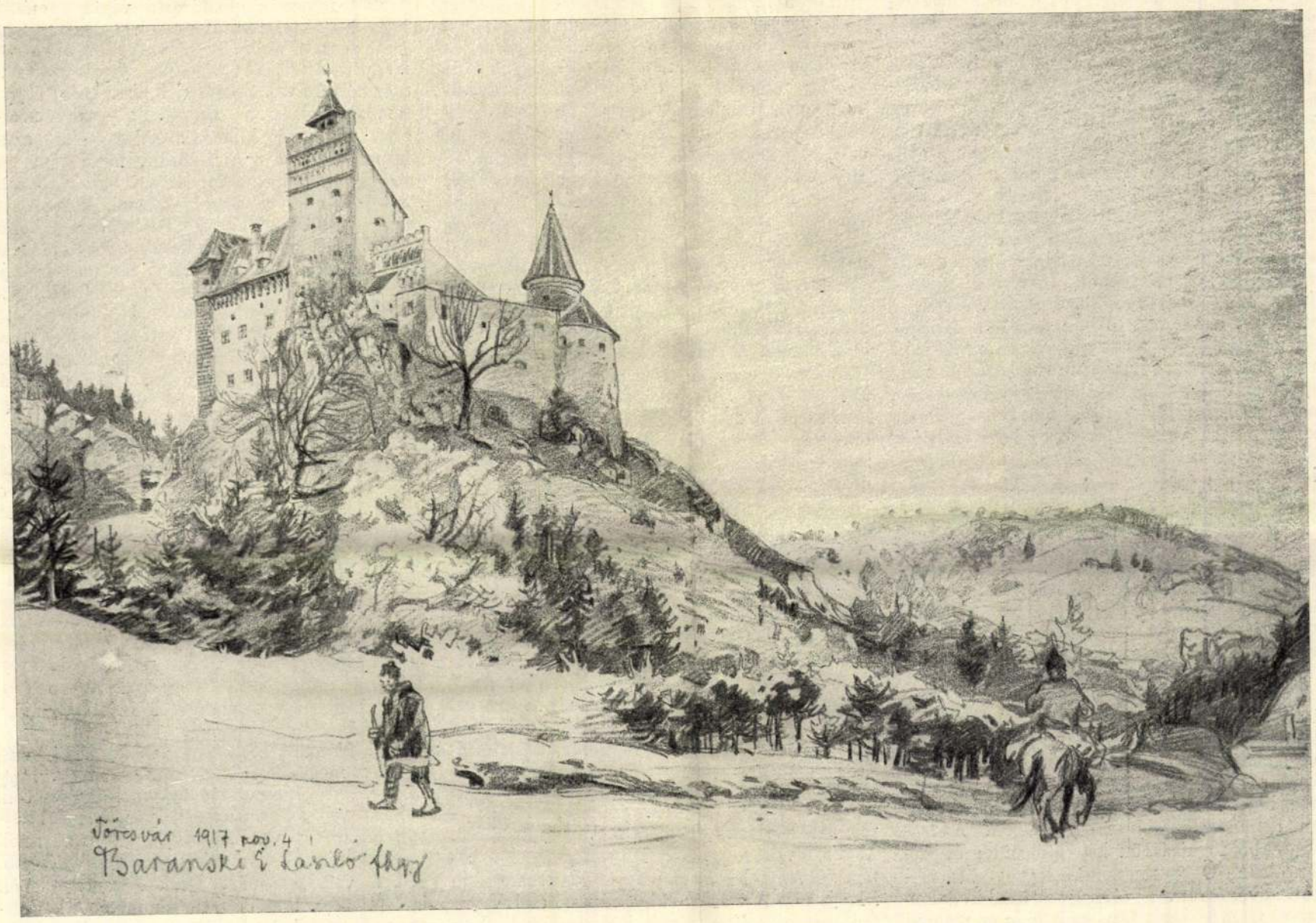

TÖRCSVÁR, MELYET BRASSÓ VÁROSA A KIRÁLYI PÁRNAK AJÁNDÉKOZOTT. — Baranszki E. László rajza.

35. l.

A MAGYAR KONZERVATIVEK.

Szögyény-Marich László, volt magyar másodkanczellár emlékiratainak most jelent meg harmadik, befejező kötete.

Nem naponként papirra vetett feljegyzéseket tartalmaznak ezek az emlékiratok. A szerző, a ki nagy hivatalokat töltött be és sokszor állott a cselekmények középpontjában, csak olyankor nyúl a tollhoz, a mikor valami fontos esemény történik. De akkor még aznap papirra veti gondolatait, elmondja a tényeket, az egyes emberek szerepét s a maga egyéni benyomásait. Úgy, hogy teljes üdeségükben, úgyszólván a pillanatok behatása alatt kapjuk az akkori kor magyar vonatkozású történetének egyes cselekményeit. És ez munkájának kiváló fontosságot biztosít Első rendű forrásmű ez mindazok részére, a kiket e kor magyar vonatkozású története közelebbről érdekel.

Nyilvánvaló a műből, hogy Szögyény azzal a mellékczélzattal is írta a maga följegyzéseit, hogy tanuságot tegyen a saját jóhiszeműségéről. És arról, hogy ő jó magyar hazafi, daczára annak, hogy császári hivatalokat visel. Különös gondja van reá egész életén át, hogy ezt a hazafiságát kétségbe ne vonják idehaza. Hangoztatja, hogy a hivatalokat is csak azért fogadja el, mert így legtöbbet használ a hazájának s még Deák Ferenczet is megkérdezi, hogy elvállalhatja-e az állami tanácsba való kinevezést. Okmányokat és bizonyítványokat állíttat ki magának magyar hazafi volta felől s még élte alkonyán is sokszor rávitte erre a térre magánkörében is a beszélgetést.

És e tekintetben a többi magyar konzervativek is egy csapáson haladtak vele. Hirdették, hogy ők konzervativ létükre is jó magyar hazafiak — s hitték is. De ah! minő volt ez az ő hazafiságuk! Boldognak kivánták bizonyára a magyart, de minő volt ez a boldogság s minő az a sors, melyet ennek a nemzetnek szántak!

Ezek a konzervativek elvesztvén 1848-ban a csatát és kiábrándítva az események által, melyek Világos után következtek, az ötvenes években újra megkezdték a küzdelmet, hogy a császár bizalmába s ez által a hatalom birtokába jussanak. Szögyény könyve ezeket a küzdelmeket is megvilágítja. Ő maga bevallottan is hozzájok tartozott, sőt a legbensőbb hívek egyik legnevezetesebbje volt, a kinek megkérdezése nélkül nem kezdtek semmibe s a kinek befolyását igyekeztek mindenkor fruktifikálni. Báró Jósika Samu, gróf Dessewffy Emil, gróf Széchen Antal, gróf Apponyi György, gróf Barkóczy János, gróf Andrássy György, báró Sennyey Pál, a két Majláth György és Szögyény-Marich László voltak e körnek legexponáltabb tagjai.

A legeszesebb s egyszersmind a nemzetre nézve a legveszedelmesebb Jósika volt. Szögyény tanúsága szerint is ő adta 1848-ban azt a végzetesen gonosz tanácsot a dynastiának, hogy úszítsák fel a magyarság ellen a nemzetiségeket. Mikor az 1848-iki törvények szentesítését elhatározta Ferdinánd király, Jósika a horvátok, a ráczok, oláhok és tótok felkelésének szervezését tanácsolta a kamarillának, hogy aztán a fegyveres beavatkozásra meg legyen az ürügy s konfiskálni lehessen az ország jogait. Ő hozta javaslatba báró Jellachichnak horvát bánná való kinevezését s hogy ez Lajos főherczegtől és Ferencz József szüleitől oly titkos instrukcziókat kapjon, melyeknek teljesítése a függetlenségi harczra vezetett s polgárvérrel áztatta a haza földjét s a nemzet gyászos letiprásában végződött. És mégis, mikor Jósika az ötvenes években ismét a küzdők soraiba állott, társai önként elfogadták vezérükül, meghajoltak tekintélye előtt s baráti szeretetük melegével ápolgatták. Mikor váratlanul meghalt, Dessewffyn annyira erőt vesz a bánat, hogy belebetegszik.

A konzervativek legnagyobb része azonban távol áll az ilyen czélzatoktól. Legnagyobb részük doktrinär, az elvek embere s tiszta meggyőződése szerint vallja, hogy a tömegek részvétele a kormányzásban csak káros hatású lehet s hogy ennek folytán útját kell állani minden demokratikusabb mozgalomnak. A legvilágosabb fő közöttük kétségtelenül gróf Széchen Antal. Ő egyszersmind a legkevésbbé magyar. Mikor arról van szó, hogy az összbirodalom részére mennyi jogot tartsanak fönn és mennyi legyen az a minimum, a melyet Magyarországnak legalább névleg visszaadjanak, akkor Széchen az, a ki a legkevesebb koncesszióval beéri. Daczára, hogy ő is a történelmi fejlődés alapján áll, mint a többiek, az ő részére a magyar történelmi jog alig létezik másban, mint a pragmatica sanctióból folyó áldozatok meghozatalában s kész az Ausztriával közös reichsrathra bízni Magyarország törvényhozási legfontosabb jogainak gyakorlását. Legnemzetibb az egész társaságban gróf Apponyi György s egyszersmind ő áll meg legszilárdabban meggyőződése mellett. Megtörténik ismételve is, hogy a császár egyenes felszólítására sem enged elveiből s midőn a megerősített birodalmi gyűlésbe való kinevezését többszörös visszautasítás után mégis elfogadja: kijelenti a császárnak, hogy ezt meggyőződése ellen s csakis a császári óhajnak engedve teszi. De kijelenti azt is, hogy székét a tanácsban csak úgy foglalja el, ha mindjárt az első ülésen megengedik, hogy elvi álláspontját a saját kinevezése ellenében nyiltan kifejezhesse. Báró Vay, a kit 1861-ben kanczellárrá neveznek ki, a leghatározatlanabb jellem valamennyiök között. Elvállalja a megbizatást, de szeretne kibújni minden kényes feladat alól. Erélyes is szeretne lenni, de csak úgy, ha nem koczkáztatja túlságosan a népszerűségét. A császár parancsait hűségesen teljesíti, de nagyon vigyáz, hogy meg ne rójják itthon a hazafiak. Sennyey, a ki Budán a helytartótanács alelnöke, egyenesen «kétszínűséggel» vádolja őt, Szögyényhez intézett levelében, mert egészen másként nyilatkozik, ha Pestre lejön, a hol még a főispánok bizalmi nyilatkozatát is megköszöni és másként intézkedik mint kanczellár Bécsben. «Ha minden nap — írja — a kanczelláriától jönnek pattogó dekrétumok, melyeket ő aláír és melyek itteni fellépésével egyenest ellenkeznek, akkor a mi álláspontunk tarthatatlan. Vagy azt várja ugyanis, hogy mi fogjuk helyette a gesztenyéket a tűzből kikaparni és minden esetben többnyire siker nélkül reprezentálni és miután akkor is cserben hágy, olyant hárit reánk, a mi majdnem elviselhetetlen, vagy pedig az ország irányában tolja ránk az ódiumot, mert a kiadványok a helytartótanács útján menvén, az ő aláírását csak mi látván, ő oly kétszínű szerepet játszik, melynek árnyéka reánk esik.» De ennek daczára is tartozunk Vaynak azzal az elégtétellel, hogy elismerjük némely esetekben mutatott hazafias szilárdságát. Mikor a császár kiadta az 1861-iki februári pátenst, a miniszterek azt követelik, hogy azt Vay is írja alá. Vay azt válaszolja, hogy Magyarországon a pátens törvénytelen s azt magyar kanczellár nem írhatja alá. A császár ekkor ráparancsol Vayra s a pátenst aláírás végett lakására küldi. Vay visszaküldi az okmányt, s beadja lemondását.

ID. SZÖGYÉNY-MARICH LÁSZLÓ.

S nem kevésbbé önérzetes Szögyény-Marich László sem. Megmondja mindig férfiasan a véleményét nemcsak a konferencziákon, hanem azokban az uralkodóhoz intézett írásos előterjesztésekben is, melyeknek szövege most nyilvánosságra kerül. Eleinte, mint az államtanács tagjának nagyon szerény a szerepe, mert ennek az intézménynek csak véleménynyilvánítási joga van, — akkor is csak úgy, ha ép megkérdezik. S úgy van vele, mint mindenki, a kihez tanácsért fordulni szokás: megfogadják a szavát, ha azt tanácsolja, a mit a tanácskérő amúgy is óhajt. Mikor azonban megalkotják a megerősített birodalmi tanácsot, Szögyény fontosabb szerephez jut. Rajner főherczeg mellett ő lesz az első alelnök, a ki az ügyeket voltaképen viszi s mint ilyennek sokszor kell a császárral érintkeznie. Még fontosabb feladatok megoldása vár reá, mikor a másodkanczellárságot bízzák reá.

Ebben az időben a császár felfogásában már végbemegy az átalakulás első fele. A szükség parancsolószava viszi azt végbe. Az olasz háború elveszett, az emigráczió proklamáczióakkal árasztja el az országot, Garibaldi bejövetelét reményli mindenki az országban, ettől remegnek Bécsben is, — Napoleon pedig fenyeget. A mellett a financziák siralmasak. Magyarországon megtagadják az adófizetést s a pénzügyminiszter kijelenti a császárnak, hogy néhány nap alatt is beállhat az állami csőd.

Ekkor határozza el magát Ferencz József, hogy ki kell békíteni Magyarországot, — «ha ugyan Napoleon hagy hozzá elég időt», mint a hogy megjegyzi ő maga. Eddig engedményekről beszélni sem lehetett. A császár egyszerűen meg sem értette az ilyen kivánságot. Ő azon az alapon állott, hogy Magyarország az 1848-iki események által elvesztette minden jogát s hogy ő kegyet gyakorolt az ő nagylelkűségében, mikor császári teljhatalmának korlátlan voltánál fogva annyi önállóságot engedett Magyarországnak, a mennyit Krajnának vagy Isztriának adott. Csodálkozott a magyarok hálátlanságán, a kik nem akarják megérteni, hogy ő mennyire az ország valódi üdvén munkálkodik s bizalmatlanul fogadják intézkedéseit. Bizalmat és szeretetet követelt az aradi szörnyűségek és az ország függetlenségének letiprása után!

1861 tavaszán elhatározta végül a császár, hogy kisérletet tesz Magyarország kibékítésére. Beleegyezett abba, hogy visszaállítsák a vármegyei életet, de az előbbi jogok nevezetes megszorításával. Szögyényit bizta meg, hogy a tervezetet elkészítse. Ez vállalta — parancsra — a feladatot, de kijelentette, hogy előbb az alkotmányt kell visszaállítani, mert a magyar megyei életnek ez a fundamentuma. Erről semmit sem akart a császár hallani. Mikor egyik osztrák miniszter egyszer felemlítette a konferenczián, hogy a miniszterek felelősségét kellene megállapítani, a császár türelmetlenül jegyezte meg: «az ily felelősség csak papiron létezik; ha baj van, az uralkodót elkergetik, a miniszternek pedig nem történik baja». Mikor pedig azt proponálták, hogy legalább egy magyar minisztert nevezzen ki, a kinek Budán legyen a székhelye, mosolyogva jegyezte meg: «az lenne azután a czifra kormányzás».

De a viszonyok sürgetőkké váltak, az országgyűlést összehívták abból a czélból, hogy törvénybe iktassa a császári pátenseket. A koronázást is megigérték, de a mellett a hadtestparancsnok parancsot kapott, hogy a hatóságok felszólítása nélkül is a népre lövessen, ha szükség találna lenni reá. Az országgyűlés felterjesztette Deák Ferencz által szerkesztett feliratát. Egyideig haboztak, hogy kedvező választ küldenek reá. Szögyény el is készítette ennek fogalmazványát. De aztán másként határoztak. Az országgyűlést feloszlatták, a konzervativek ideiglenes kormányát felmentették. Feltűnt Schmerling hajnala.

Az alkotmány helyreállítása után, aztán még egyszer megkisérelték a konzervativek, hogy részt vegyenek az ország ügyeinek intézésében.

Most már alkotmányos alapon. Megalakították az országos konzervativ pártot s ennek programmja alapján vállaltak képviselőséget. Ezt a vállalkozásukat Deák Ferencz ellenök intézett nagy beszéde tette semmivé. A konzervativek politikai pártja végleg kimúlt.

Baranski E. Lánk

Az orosz harctérről
rajz
Vas. Ujs. 1917. 755. l.

Gyarapodás.

de)

Jobbkezében jogart tart, balját csipőjére
; hosszú haja, szemöldöke, bajusza és szeme
érja kissé látszik, vértje sima, fehér bé-
tik, derekát piros öv szoritja. Alól a ha-
ennyi ágyúból és bárdból, dobból, buzogány-
kányon a felirat ez: LVDOVICVS PRIMVS...

m.
Péchy Gyulától 25 koronán (175/98. No I).
21-én (198/99).
vette 1899: IV. 28-án az 5524 sz. leirat.

785

Baranski E. László

A Casinu-völgyben
és Hadak útja az
Ojtozi-szorosban a
Magyaros-tetőn át
c. 2 rajzos repr.

Vas. Ujs. 1917. 65. l.

alakjában.

isvé jobbra néz. Jobb kezében alma
val a karjaira vetett sárga selyem-
nöldöke és szeme barna; fejdíszét már
elet képezik; fülbevalói kosszenkás gyöngy-
ér gyöngyfüzér, rövid újjú ingét pedig
~~erezzen~~ kordja. A háttér sík terület fák-

31·5 × 64 c/m.
Fiatal hölgy képe almával Van der Helst-től.
Vétetett 1878. XII. 20. Gyulai Sámuel-től. (539/900.
455/98.) – Vételárát 1899: I.
30-ai 497 eln. sz. utalv. (44/99)

Baranski E. László

2 rajza a román
karakterről repr.
594.
Vas. Lyc. 1917. 595. l.

Hajját előre fésüli, bajusza lenyirott
la rövid. Fobb lezét a párnákon fami-
s gyűrűs balját térdére támasztja. Ji-
ivagót, atillája zsinóros s órájának lán-
4 négy sorban:

ros
nácsos s Lipót rend lovagja.
ság l. tagja, s.a.t.
. 9-én "
másakép: „Balassa"
"
vérek Pesten"
statik."
nagypága 25. fm.

2 N=4.

Baranski E. László

Állásaink a Dnyeszter mellett c. vérkarca
repor-
Vas. Ujs. 1917. 487. l.

2 rajza az orosz-román harcterről
u. o. 500. l.

Lantos

tudományos antiquariuma

Antiquarian bookseller

BUDAPEST, IV. MUZEUM-KÖRUT 3, FÉLEMELET

Nagyságos

Dr.Genthon István egy.m.tanár urnak,

Budapest.

IX.Högyész Endre ucca 10.

Müemlékek.

RÉGI RITKA KÖNYVEK * EGÉSZ KÖNYVTÁRAK * KÉZIRATOK
METSZETEK * RAJZOK VÉTELE ÉS ELADÁSA
ÁLLANDÓ KIÁLLITÁS KÜLÖN TEREMBEN
CONSTANT EXPOSITION OF SECOND-HAND AND RARE

HÁBORÚ ÉS DEMOKRÁCZIA.

Az entente — igaz, hogy sokan is ülnek az asztalánál — sok jelszót fogyaszt. Ezeknek a jelszavaknak, mint vezérállam, Anglia a felelős szerkesztője. Ki miért indult a háborúba, nagyon jól tudjuk. De se Anglia a német konkurrens tönkretevését, se Oroszország Konstantinápolyt kibontott zászlajára nem írta. A lobogó első közös feliratára jól emlékszünk: a kis államok szabadságának és a semlegesek jogainak védelme volt. De Belgium után Görögország is aktuálissá lett és ez a jelszó nem is kegyelemben — elbocsáttatott. Utódja, nagyrészben Olaszország házi használatára: az idegen járom alatt nyögő testvérek felszabadítása lett. Ez tetszett Franciaországnak és Romániának is, Oroszország azonban Konstantinápoly irányában nem igen használhatta. Angliára nézve pedig a sir Roger Casement bitófája tövében a lehető legkényelmetlenebb lett. *Wilson*, mint új vendég készen hozta a friss devise-t: az országok harczi szövetsége ellen a békének a nemzetek általános testvérisülésében való biztosításáról. De ez a gyönyörű elv a legszózatosabb ajkakról is több, mint különösen zengett abban a pillanatban, mikor a hirdetője verekedő társnak lépett be a világ legnagyobb harczi szövetségébe.

Ha az elhasznált mottók közül egyet-kettőt kifelejtettünk, bocsánatot kérünk: nem a szándékos mellőzés sértő tendencziájával történt. Az egyik jelszó éppen olyan őszinte volt, mint a másik és a milyen őszintének érezzük a legújabbat, a melyet az orosz forradalom festett piros betűkkel a közös pajzsra: a *demokráczia* jelszavát.

A német militárizmus elleni harcz immár fülig aczélba öltöztette Angliát és Amerika most szorgoskodik azon, hogy ő is hasonló gúnyát ölthessen magára. A polgári Anglia e pillanatban semmire se büszkébb — legeslegkevésbbé a tengereken való mindenhatóságára — mint arra, hogy seregei a porosz ármádiával szemben méltó ellenfélnek bizonyultak. Ide lyukadt ki a militárizmus elleni véres akczió sorsa. Vajjon hová visz majd a zászló, a mely alatt az események az egész világ demokratizálására indulnak, a mely egyetlen biztos feltétele a nemzetek között való örök béke utópiája megközelítésének?...

Bizonyos, hogy a népeknek nem vágyuk a háború. A jogainak, szabadságának és boldogulása föltételeinek birtokában levő polgár a béke szilárd rendjét és zavartalanságát akarja. De viszont lehet-e azt mondani, hogy minden háborúnak mindig imperialista érdek a forrása és kohója? Melyik düllőbe sorozzuk a kapitalista érdekeket, melyikbe az irredentista irányzatokat, a melyek mind sűrűn szerepeltek mint háborúk kirobbantó szerei? Az államformák közül a köztársasági bizonyára demokratikusabb, mint a monarchista, de épen az élő jelen tanulságai alapján lehet-e azt mondani, hogy a monarchista állam hajlamosabb a háborúra, mint a respublika? A spanyol királynak minden energiája megfeszítésébe, a görög királynak pedig a trónjába került mindkettőnek az a becsületes, elszánt törekvése, hogy nemzetét és országát a háború rémségeitől megoltalmazza. Ellenben a portugál köztársaság az első füttyre belibbent a véres bálba és az amerikai köztársaság elnöke nem nyugodott addig, míg megszerezte a jó ürügyet a konfliktusba való belevegyülésre. Mindezek a példák, a melyekkel szemben egyenlő erejű példákra is lehetne hivatkozni és rámutatni, már csak ezért is nem arra valók, hogy a kevésbbé demokratikus szervezetü államok nagyobb békeértékét demonstrálják. Nem. Legfölebb csak egy mereven ellenkező állítás meggyöngítésére lehetnének alkalmasak, de feltétlen érvényü argumentuma annak, hogy a háborúnak sok kútja van és ez a véres gyümölcsü fa mindenféle földben megterem.

A mi most már a legújabb jelszót illeti, kétségtelen valóság, hogy intézményesen a német birodalom nem a demokratikus berendezésü államok sorába tartozik. Ez a valóság bizonyára nem is erénye. Viszont Szerbia intézményesen egyike volt a legdemokratikusabb országoknak. És Szerbia a kulturában mégis jó öt-hatszáz esztendővel kullogott Németország mögött, a béke veszélyeztetésében ellenben ugyancsak előtte száguldott. A nagy, művelt és gazdag német birodalom nem izgatta irredentista kilengésekkel például a német nemzetiségü balti tartományokat: ellenben a kicsi, műveletlen és szegény Szerbia folyton gyujtogatta a határain túli atyafiak szívét.

A demokráczia élő és ható lényegét nem az intézményekben és a berendezkedésben való kiérvényesülés képviseli. *A demokráczia az emberi értékek jogegyenlősége a boldogulásban.* Demokratikus ország az, a melyben minden tehetség, minden jóravalóság és minden tisztes munka egyenletesen megkapja a maga erkölcsi és anyagi méltánylását. A demokráczia tehát *morál*, a melynek milyen mértékben való jelenlétét nem mindig az intézmények vonalai mutatják meg. A kulturában és a jóllétben egyaránt nagy fejlettségi fokot elért németség millió, az intézményes berendezésnek kétségtelenül sok tekintetben elavult formáit bizonyára nem tűrték volna meg idáig sem, ha e formák daczára is a demokráczia lényege az életökben nem érvényesül és az igazi morálját nem adja. De nyilvánvaló, ez elavult rend ott épen csak úgy külsőség volt, mint a hogyan csak külsőség, steril forma nem egy más államban az intézményes demokrataság.

Ha Németország a formákban is demokratikus berendezésü állammá lesz, ez kevésbbé jelent valami újat, mint az alaknak a tartalommal való összhangba hozását. Minden ilyen harmónia önmagáért is becses és ha egy adott helyzet a hatásában még emeli, — annál értékesebb.

Szőllősi Zsigmond.

1. Kalusz főtere. — 2. Utczai forgalom Kaluszban. — 3. Utczarészlet Kaluszból. — 4. Megfigyelő Kalusz előtt.

HARCZAINK KALUSZ BIRTOKÁÉRT. (Közvetlen az orosz offenziva előtt készült fölvételek)

Schmidt Nándor fényképei.

A LEGUTÓBBI NAGY HARCZOK SZINHELYÉRŐL: A MAGYAROS-TETŐ. — Baránski E. László rajza.

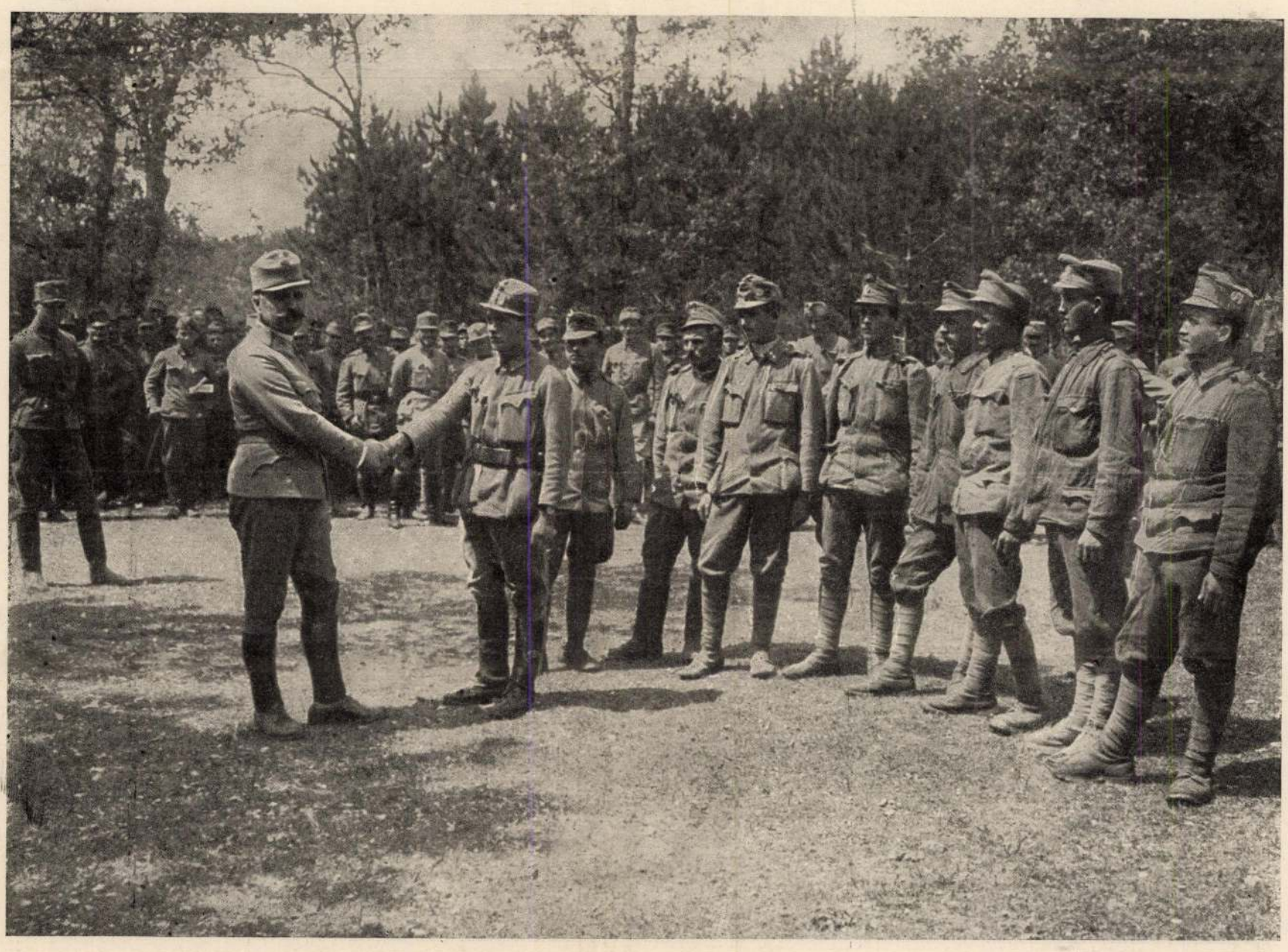

Seiffert Sándor alezredes ezredparancsnok üdvözli Kovács Béla 12-ik honvédgyalogezredbeli hadnagyot és tiz emberét, a kik Kostanjeviczánál egy ellentámadással elveszett állásokat szereztek vissza és 120 foglyot és 2 gépfegyvert zsákmányoltak.

KOSTANJEVICZEI HŐSÖK. — Jelfy Gyula fölvétele.

A LEGUTÓBBI NAGY HARCZOK SZINHELYÉRŐL: A HALICSI VÁRROM. — Baránski E. László rajza.

TÜZÉRSÉGI ÁLLÁSOK AZ ALBÁNIAI PARTOKON. — Jelfy Gyula fölvétele.

A MARQUISNŐ SZERELMES LEVELEI.

Irta **BRAUN LILY.**

(Folytatás.)

Montjoie marquis Delphinehez.

Strassburg, 1785 január 22.

Kedvesem. Meg kell vallanom, hogy ezúttal igazán meglepett: ön akarja a gyermeket és még ha az egész világ előtt vallomást kellene is tennie eredetéről. Sőt azt is állítja, hogy máris forrón szereti «mert soha nem szerettem más férfit és nem is fogok mást szeretni, mint az apját.» Így hát csak egy út marad.

Nekem az életben minden kisiklott a kezemből: szerelem, hatalom, gazdagság. Csak egyet voltam elég erős megragadni: becsületem mocsoktalan pajzsát. Közel voltam hozzá, hogy Ön elragadja tőlem ezt is. Az az érzés, a melyet Ön iránt éreztem és a melyet bizvást nevezhetek szerelemnek, gyöngévé tett, úgy hogy elmulasztottam Önt erőszakkal magamhoz láncolni és bűntudatomban nem zavartam örömeit, melyeket futólagosaknak tartottam s melyeket én nem szerezhettem meg Önnek.

Most azonban, azt hiszem, kölcsönös tartozásunk kiegyenlítődik.

Tartsa meg a gyermeket — de a világ előtt az én gyermekem lesz. Haladéktalanul vissza fog térni a házamba és nem szükséges, hogy biztosítsam róla, hogy a helyzete csak olyan lesz, mint mindig.

Elhatározásom ebben a pontban változhatatlan. Komolyabb rendszabályoktól sem riadnék vissza, ha ellenkezni találna.

Montbéliard Frigyes-Jenő herceg Delphinehez.

Strassburg, 1785 január 30.

Szeretett Delphinem! Most érkezem meg a marquisval való órahosszat tartott megbeszéléséből. Elhallgattam előtted a szándékomat, hogy őt fölkeresem, mert nem akartalak megijeszteni. Most, egyetlenem, magam is remegő aggodalomban írok neked, mert tőled függ, viszontlátjuk-e egymást.

Felajánlottam a marquisnak, hogy hívjon a legsulyosabb feltételek alatt párbajra. Megvető mosolylyal elutasított.

«Ha a marquisnőnek csak egy liaisonjáról volna szó, talán lehetne róla beszélni, — mondotta — akár én maradnék a porondon, akár Ön, ez csak néhány könnyel többe vagy kevesebbe kerülne; mindegyikünk hamarosan pótolható volna. Sajnos azonban arról a kényelmetlen szenvedélyről van szó, a mely a regényben szebb, mint az életben. Azt hiszi, a becsületem meg volna őrizve, ha Ön elesnék? Azt hiszi, a marquisnő visszatérne valaha a házamba? És lehetségesnek tartja-e ön, hogy ő az én koporsóm fölött valaha boldog lehetne önnel, a kinek keze által én elestem? Nem, az emberek és népek sorsát manapság már nem lehet kardcsapással megoldani.

Némán, lehajtott fejjel hallgattam. Igazat kellett neki adnom. Mikor aztán megpróbáltam őt a tőled való elválásra rábeszélni, kérlelhetetlen maradt.

«A marquisnő ismeri a feleletemet, megvan a választása. Csak abban az esetben, ha viszonya következményeit nem engedi láthatóvá válni, — csak abban az esetben vagyok hajlandó — miután a férj jogairól egyszersmindenkorra lemondtam — megengedni, hogy időnkint Lavalban lakjék. Ha a gyermek a világra jön, akkor az én gyermekem és az én házamba tartozik».

Választanod kell köztem és a meg sem született között, szerelmesed és egy remény között, a mely még nem is élet.

Oly kegyetlen lennél, hogy szerelmünk ellen dönts? Nem akarhatsz engem megölni, Delphine; nem kovácsolhatsz lánczokat magadra! Minden közös emlékünkre, minden hitünkre, minden érzésünkre, a melyben osztozunk, könyörgök neked: maradj magadhoz hű! Ha bátran feláldozod szerelmünk első gyümölcsét, megmarad nekünk az édes jelen és a remény a szabadító jövőre, a melyben boldog gyermeket szülhetsz. Ha nem teszed meg, akkor nem lesz egyebünk, mint az örökre elveszett miatti fájdalom.

Ne válaszolj nekem, elsietheted a dolgot, ha

Dr. SÁNDOR LÁSZLÓ,
a budapesti m. kir. államrendőrség új főkapitánya.

a szemed nem olvassa ki az enyémből, hogy a halálos ítéletemet mondod ki.

Montbéliard Frigyes-Jenő herceg Delphinehez.

Montbéliard 1785 február 5.

«Nem ölhetem meg a gyermeket, mert a te gyermeked. Az ő élete nekem a biztosítékom, hogy semmi sem választhat el minket». — A szivemen hordom a czédulát, a melyet az öreg kertész adott át nekem, mikor az elhagyott udvar, a te zárt kapud előtt álltam — kitaszítottan.

Megpróbálok haragudni rád és csak annál jobban szeretlek, próbálom a gyermeket gyűlölni és mély gyöngédség érzése ragad meg.

Az az idő, a míg szived alatt nyugszik, legyen nekem szent. A fájdalmam ne zavarjon.

Isten Veled!

Montjoie marquis Delphinehez.

Strassburg, 1785 július 12.

Kedvesem. Mivel kivánatosnak tartom, hogy a gyermekágy előtti hetekben minden izgalomtól meg legyen óva, egyelőre nem akarom Frobergbe követni, hanem előbb sürgős ügyekben Párisba utazom. Ha eddig hasztalanul törekedtem vagyonunkat szaporítani, most arról van szó, hogy megtartsam — már az örökös miatt is, a kit kiválasztottam magamnak.

Egyidejüleg beszélek dr. Dousel úrral is és ráveszem, hogy idején Frobergben legyen.

Montjoie marquis Delphienehez.

Páris, 1785 július 25.

Kedvesem. Attól félek, a riasztó hirek a lapokban megijeszthetik, ezért sietek ezeket megelőzni. Párisban hangosan és halkan beszélnek egy mesés ékszerről, a melyet a biboros a királyné megbizásából megszerzett számára s a melyet a királyné nyilván elfelejtett kifizetni. Tegnap soupern voltam a Trianonban. Mikor a kastélyba léptem, hangos nevetést és fecsegést hallottam, mint valami paraszt-búcsún. Elálmélkodva állottam meg; ekkor megnyiltak a szinház-terem ajtói, egy csapat ember özönlött ki rajta, közöttük a királyné, nagyon felhevülve, nagyon pajkosan, közvetlen mögötte a triumfátor arczkifejezésével — Beaumarchais úr. Egy hüvelykkel kevésbbé mélyen hajoltam meg, mint máskor.

«A Sevillai borbélyt próbálják» — hallottam, hangosan, mint a parancsszót a gyakorlótéren Beaumarchais úr hangját. A legnagyobb mértékig meglepetve ezen a hallatlan bárdolatlanságon valami csattanót vártam. A királyné azonban csak annál hangosabban nevetett. Nekem azonban úgy tetszett, volt valami hamis hang is a nevetésében.

A soupernál megfigyeltem őt: pirosság és sápadtság váltakozott arczvonásain. Minden etikett figyelmen kivül hagyásával elhagyta a vacsora végeztével az asztalt és eltünt — egyedül Chevreuse úrral — e park lugasaiban. Mindnyájan elnémultunk. Csak Beaumarchais úr igyekezett merész tréfákkal felderíteni a hangulatot.

Beaumarchais úr, mint a királyné vendége — most már hajlandó vagyok a leggonoszabb hireszteléseknek hinni.

Tegnap este rászántam magamat, hogy megtekintem a Palais-Royal híres árkádjait, a melyeket Chartres herczeg úgy látszik egyenesen azért építtetett, hogy mindenféle hitvány csőcseléknek hajlékot nyújtson. A férfiak szemtelen beszédével csak a női járókelők szemérmetlensége vetekszik. Ebbe a társaságba látható élvezettel keveredtek az udvar hölgyei és urai az operából jövet és szégyenükre kell mondanom, hogy tónusukban és magaviseletükben alig volt különbség észrevehető köztük és az előbbiek közt.

Montjoie marquis Delphinehez.

Versailles, 1785 augusztus 16.

Egy rettentő esemény, kedvesem, elhalasztja elutazásomat: a biborost, Rohan Louis herczeget tegnap a versaillesi várkápolna előtt, teljes ornátusban. az udvar összegyült méltóságai között fogságba vetették.

Alig hogy megtörtént a szörnyű dolog, az egész Rohan-család, Soubise, Guéménée és Montpensier herczegek a püspökökkel és biborosokkal együtt elhagyták a kastélyt. A király és a királyné csaknem üres teremmel álltak szemben megjelenésükkor. Mária Antoinette, úgy látszott, közel van az ájuláshoz.

Senki sem tudja pontosan, mi történt. Azt mondják, Rohan feláldoztatta magát a királynéért. Cagliostro pedig ezt jósolta neki: «Az ön nevéhez fog füzödni Francziaország felszabadulása.»

Montbéliard Frigyes-Jenő herczeg Delphinehez.

Egész éjjel az ablakod előtt állottam, szerelmem, mint egy tolvaj. Minden kiáltás, a melyet hallottam, a szivemet tépte. Aztán csönd lett — halálos csönd. Az aggodalom fojtogatta a torkomat. Ekkor hirtelen halk sirás hatolt hozzám, mint madár-csicsergés a sötétségen át: a mi gyermekünk, én édes asszonyom! Tedd a szivecskéjére ennek a rózsának a piros leveleit; szegény apja üdvözli ezerszer.

AZ UTOLSÓ FELVONÁS.

Montbéliard Frigyes-Jenő herczeg Delphinehez.

Páris, 1786 május 3.

Végre egy életjel, a mely lefoszlatja rólunk a varázslatot, a mely nemcsak kilátást nyit a viszontlátásra — rá gondolva kín és boldogság között ingadozom, mert túlságos sok önmegalázással kell megvásárolnom, — a mely mindenek előtt megoldja a nyelvemet, hogy jövőnk nagy kérdését megbeszélhessem veled. Hónapokon át hallgattam; talán nem tudtam volna teljesíteni ebbeli kivánságodat, ha nem láttam volna egy bájos csodát.

A múlt év októberében volt. Az epekedés rágódott rajtam, elfeledtem mindent: a te kivánságodat, az én igéreteimet és napkelte előtt lóra ültem, elszánva arra, hogy látlak téged és ha falakat kellene is áttörnöm. Mennél közelebb jutottam a czélhoz, annál jobban sarkantyúztam a páripámat, úgy, hogy nem lévén szokva ilyen bánásmódhoz, úgy rohant előre, mintha hajszolták volna. Lent a falusi korcsmánál megállítottam és gyalog mentem a hegyre; a park zárt kapuja engedett a rángatásnak; fehéren csillogott ki a kastély a lombok közül. «Mont de joie» suttogtam — boldog várakozással teljesen magam elé — ekkor megakadt a lábam.

Halk éneklést hallottam; oly gyöngéden hangzott, pedig nem volt szerelmi dal, annyi újjongás volt benne, pedig nem volt diadalmi himnusz. A hangot ismertem; feléje akartam rohanni, de volt benne valami új, idegen, a mi fékezte szenvedélyemet. Átlopóztam a sűrűségen.

És ekkor láttalak téged: a fehér padon a gesztenyefák sötéspiros födele alatt, a fiúcskával karjaidban, parányi szájacskája szomjasan csüngött leplezetlen, rózsás melleden. Te nem láttál

Baranoki E. László

Stanislaw Uchrinow
felol es
Halics c. rajza
repr.

Vas. Ujs. 1917. 370 l.

s Lengele.

ugyanott 1661-ben.

brafordult, de szembe néz.
ult, szeme kék, szemöldöke
leberetvált. Ingének lehaj-
yakkendőjének vége látszik
i.

— Lelt. sz. 249. — Vétetett

datok:
38 : VIII. 249. *M. Lengele:*
I. 249. *M. Lengele:* Beresteyn
gele: Portrait des Beresteyn.
ortrait de Beresteyn. — 1901,
resteyn képe.
mban. 1906: Cab. B. 484.
1906, 1910: Cab. B. 484.

III.
8 (249)
625 (292)
3000 Ra

Baranski E. László

vapiai az olasz
harctéről
repr.

. Vas. Ujs. 1917. 239. l

Tükör, etruszk X. 57.

Baranski E. Lajos

A mahalai csata —
bol c. rézkarca repr.

Vas. Ujs. 1916. 563. l.

La S. V. è invitata a partecipare

all'ASSEMBLEA GENERALE

della

SOCIETÀ ITALO-UNGHERESE

MATTIA CORVINO

che avrà luogo il 24 giugno p. v. alle ore 18
nella sala d'onore del Museo di Arte Decorativa
(IX., Üllői-út 33—35)

Il presidente
Tiberio Gerevich

Baranski E. László

Gázlókeresés c. rajza
repr.
Vas Ujs. 1916, 35. l.

(B. Marci rajzainak
és vezércikkeinek repr.)

La S. V. è invitata a partecipare

all'ASSEMBLEA GENERALE

della

SOCIETÀ ITALO-UNGHERESE

MATTIA CORVINO

che avrà luogo il 24 giugno p. v. alle ore 18
nella sala d'onore del Museo di Arte Decorativa
(IX., Üllői-út 33—35)

Il presidente
Tiberio Gerevich

A FŐISKOLA 1936/37. TANÉVÉNEK ESEMÉNYEI.

I. A FŐISKOLA VEZETÉSÉT ÉRINTŐ ÜGYEK.

A m. kir vallás- és közoktatásügyi minisztérium új ügybeosztása folytán a művészeti ügyek magasabb felülvizsgálatát intéző *ifj. báró Wlassics Gyula dr.* h. államtitkár úr az elmult év végén a kulturális felsőbb közigazgatás más fontos területére szólíttatott, amely alkalomból meleghangú sorokban búcsúzott el a Főiskola vezetőségétől.

Tisztét folytatólag *Jalsoviczky Károly dr.* miniszteri osztályfőnök úr vette át, aki a tanév folyamán már többízben tett látogatást intézetünknél.

További működéséhez a Főiskola vezetősége ezúton is mély tisztelettel fejezi ki őszinte szerencsekívánatait.

*

* *

A Főiskola ezidei vezetésében, amely a 11862/935. III. v. k. m. sz. r.-tel megerősített rektorátus kormányzásának második éve, változás nem volt. A nyári szünidő alatt a rektor a miskolci nyári tanfolyam vezető-tanári tisztét látta el, s így őt itt helyt *Horn Antal* r. tanár helyettesítette. Ezt a történt bejelentés nyomán a V. K. M. 12.644/937. III. sz. alatt kelt leiratával vette tudomásul.

A Főiskola folyó ügyeinek intézésére az év folyamán a Rektori Tanács 7 rendes és 2 rendkívüli, a Kar pedig 9 rendes és 1 rendkívüli ülést tartott.

gadták felszólalásaimat. Erős propagandatevékenységet fejtettem ki, hogy a közhangulatot oly irányba tereljem, hogy a legközelebbi, 1940-ben tartandó nemzetközi kongresszust Budapesten tartsuk meg. A hangulat ki is alakult. Nagyszámú tagtársam, de az egész vezetőség különösen, azzal búcsúzott tőlem, hogy: *au revoir à Budapest!*

Jó harcot harcoltunk mi magyarok Párizsban, a 8-ik kongresszus alkalmával. Köszönöm magyar kartársaimnak kitartó munkájukat és erőtadó, lelkes együttérzését, mellyel Párizsban nagy elfoglaltságomban támogattak. Amit bemutattunk, nagyon tetszett. Amit mondtunk, tetszett és hatott. Határozottan: kivételes figyelemben, elismerésben volt részünk. Telivér, jeles franciákat is sikerült a javunkra megnyernünk. Örömmel jönnének Budapestre.

Immár csupán azon múlik, hogy itthon, Budapest szépségének bűvkörében, aránylag kis befektetéssel, annyi magyar kongresszusi siker után, London, Dresden, Bruxelles, Páris után, nemzetközi rajzoktatási kongresszus keretében mutathassuk be, mit produkált egy maroknyi nép géniusza a rajz és a művészi nevelés területén! Hogy mennyi művészi érzés, tudás és ízlés — mekkora fejlődési képesség és művelődési őserő van ebben az esztelenül büntetett, életerős és nemes szándékú nemzetben!

Kérjük bölcs Miniszterünket, adjon felhatalmazást arra, hogy párizsi sikerünket megkoronázhassuk, hogy a 9-ik, 1940-ben Budapesten tartandó kongresszusra a meghívást örömmel váró külföldi kartársainkat meghívhassuk, hogy a kongresszus előkészítő munkálatait megkezdhessük.

*

A kongresszus egyik kiemelkedő egyéniségétől, M. F. *Aubert*-től e beszámoló befejezése után kaptam az alábbi közlést:

„. . . . *je ne veux pas tarder à vous dire la très haute estime manifestèe par mes collègues, estime qu s'est traduite par l'octroi d'un grand prix attribué à l'unanimité à l'enseignement d'art de votre pays.*"

„. . . sietek, hogy hírül adjam önnek azt a nagyon elismerő méltánylást, melyet kartársaim nyilvánítottak s amely abban nyert kifejezést, hogy az ön hazája rajzoktatásának egyhangú határozattal *nagydíjat* ítéltek meg."

Ime, a magyar rajzoktatás megújuló sikere. Azé a rajzoktatásé, mely hódított már Európaszerte, de amely nem tudja meghódítani a kizárólag a klasszikus műveltségért lelkesedő magyar *vezető egyéniségeket.*

Baranski E. László.

egy-egy munkásüdülő tervét kellett elkészíteniök építésznek, festőnek, szobrásznak egyesülten s a tervek közt több harmonikus és kitűnően megoldott volt — egy sor kiállított *tanulmánya* nem mindig volt egyenrangú művészi érzés, rajz, előadásmód dolgában a Főiskola ezévi kiállításának anyagával. Viszont, ha a francia művészifjúság jelen, szűkre szabott kiállítása nem is nyujtotta azt, amit a testvérfőiskolától vártunk, elsőrendű művészeket és olyan művész-pedagógusokat nevel, akiknek fejlődésképessége és későbbi eredményei világviszonylatban kiemelkedők.

Érdekes volt az *École des Beaux Arts volt tanítványai* műalkotásainak gazdag fényképsorozat alakjában történt szemléltetése. Megállapítottuk, hogy kár, hogy oly kevesen hasonlíthatják össze a francia és a magyar főiskola eredményeit. Hálával gondolunk szeretetreméltó kalauzunkra, *Mlle Roselli*-re.

Meg kell még emlékeznem a nagy párizsi kiállítás l'Enseignement" c. palotájáról, melyben ismét rajzok és rajzok hatalmas sorozata igazolta azt a tényt, hogy rajzi kultúra nélkül nincs műveltség, de különösen nincs kiállítás. Tömérdek szépséges francia rajz volt itt — színgazdag, fínom ízlésű díszítmény, természettanulmány, műhelyi rajz. Ipari szakiskolák tanulórajzai. De szerepelt itt „a francia nyelv tanítása rajzzal kapcsolva". Néhány külföldi népnek is volt itt rajzkiállítása. És érthetetlen: a német rajzsorozat végtelenül csekély és érthetetlenül hézagos volt! Ennek nem is tudom magyarázatát adni. Milyen visszhangja lett volna itt a Főiskolánk kiállításának, mely, nyugodt lélekkel állítom én „multa per aequora vectus", hogy előkelő és művészi volt. *Minden kiállítóval szemben sikerrel vettük volna fel a versenyt.*

Ugyanebben a palotában mégis volt magyar anyag. A Conté pályázat külön termében 9 drb. magyar rajz. Ezek is tetszettek minden szakértőnek.

Immár rövidre kell fognom beszámolómat, mert máris túlléptem a számomra kiszabott lapszámon.

Elnököltem a németül beszélők csoportjának egyik ülésén. Svájciak, magyarok, hollandusok, skandinávok, osztrákok, németek, lengyelek, dánok és danzigiak vitatkoztak a gyermekrajz „hibáiról" — néha nehezen érthető németséggel. Nem egyszer nemzeti érzékenységet kellett engesztelnem. Felszólaltam még a záróülésen franciául, a teljes ülésen és a záróülésen három nyelven, a banketten, — felkérésre — és a csoportülésen kétízben németül. Minden alkalommal azon voltam, hogy a magyar csiszolt ízlésre vagy a magyar rajzszakos tanárképzésre, ezzel kapcsolatban kitűnő Főiskolánkra ráirányítsam a figyelmet. Kongresszista társaim a tanúi, hogy nem egyszer zajos tetszésnyilvánításokkal fo-

kadt, fantasztikusan imbolygó vonalpamatok mutatták azokat a hatásokat, melyeket egy-egy, az osztályban felhangzó zenedarab a tanulókból kiváltott. Kísérletnek érdekes. De díszítménynek már kissé nyugtalanító volna az ilyesmi. Még *Japán* kollekciójára emlékszem, mely azonban erősen európai volt és ízlés dolgában egyáltalán nem vonzó. Alig volt benne valami a japán rajzok és fametszetek rajzi és színbeli fínomságából.

A *francia anyag*, ha rendezésében kissé túlházias is, nekem tetszik. Középiskolák, tanítóképzők és iparművészeti iskolák anyaga váltogatja egymást. Ötlet, ízlés, kitűnő rajz jellemzik az anyagukat. Merev, körülhatárolt gyakorlatnemeket itt nem látunk. Ellenben mindenféle, természetből vett anyagot kitűnő érzékkel alakítanak át díszítménnyé. — Színérzékük általában kitűnő és valami egészen különleges francia gyakorlati érzék, a szépnek a használati tárgyakra való könnyed átvitele jellemzi a rajzsorozatokat.

A *Musée Pédagogique*-ban egy másik, parallel kiállítás áll. Ez inkább történelmi és módszeres. Egy nagyobb rajzsorozat mutatja be a rajz fejlődését a lapminta után való rajzolástól a természet után való rajzolásig. Üvegszekrényekben Jean Cousin XVII. századbeli kiadású füzetétől a mai módszertani könyvekig és szakfolyóiratokig a rajztanítás irodalma szerepel, melyből a „*Rajzoktatás*" sem hiányzik. Hiányzott azonban a Dupuis fivérek módszerét ismertető és bíráló, méltató néhány füzet. M. *Colback*, aki ezt a nagyon szép történelmi részt rendezte, elcsodálkozott, mikor erre a hiányra felhívtam a figyelmét s elmondtam neki, hogy a budapesti Főiskolán a rajztanítás módszerének története keretében minden esztendőben megemlékezünk a rajzoktatás francia úttörőiről, Cousin-ről, Mme Cavé-ről, a két Dupuis-ről és a belga Jan van Pethegem-ről, aki franciául írt s akit a gall országokban alig ismernek. — Nagyon sok szép gyermekrajz, kitűnő csendéletek, pompás díszítőrajzok, sok jó alakrajz és emlékezeti rajz van a nagy teremben végig. Frisseség, önállóság, szabadság mindvégig! Végül rajztanárjelöltek vizsgarajzai. Általában nem jobbak, nem rosszabbak, mint a mi tanárjelöltjeink rajzai. De olyan festői átérzésű alakrajzokat, olyan komoly iparművészeti feladatokat, olyan művészi és könnyed vízfestményeket, mint amilyeneket a mi tanárjelöltjeink egyike-másika fest, kiállítva nem láttunk. Érdekes: a francia középfokú iskolák tanulói szabadabbak, ötletesebbek a rajz terén, mint nálunk, — a rajztanárjelöltek valamivel szárazabbak, a művészettől kevésbbé áthatottak, mint a mieink.

Ugyanez volt a benyomásunk, mikor az *École des Beaux Arts* külön kiállítását néztük meg. Itt művésznövendékekről volt szó, akiknek néhány igazán nagyvonalú vállalkozásán kívül —

Mme Backhuyzen-Ozenga és *Merema* úr külön csoportot rendeztek itt.

A következő fülke a mienk. Középpontjában erőteljes hatású kis hirverőlap: síkalakká egyszerűsített mezőkövesdi fiú, jobbról-balról egy-egy függőleges sáv keretezi: erőteljes írásos szegély. Felírás: *Hongrie.* Megfelelő helyen 2 magyar címerpajzs. Minden darabja magyar tanulórajz. Minden szem megakadt rajta, olyan eredeti és színes volt! A kiállítási felület közepét elfoglaló tanmenet szemelvényeknek állandóan sok csodálója volt. A nézők szorgalmasan jegyeztek. Felvilágosításokat előadó nyujtott minden érdeklődőnek. Különösen tetszettek azok a részletek, melyek rajzolt és színezett vázlatokkal mutatták rá arra, hogy a műalkotások szemléltetésére a rajzolni tudó rajztanár a hivatott. — A *főiskolai anyagtól* balra magyar gyermekrajzok (3. vitatétel), *a Szfőv. Iparrajziskola rajzsorozata* (2. és 4. vitatétel), végül polgári iskolai és tanítónőképzőintézeti díszítőtervezések voltak csoportonként elhelyezve. A középtől jobbra ugyanez az elrendezés érvényesült, kivéve, hogy az Iparrajziskola csoportjával szemben *az Orsz. m. kir. Iparművészeti Iskola* 8 keretbe foglalt fényképsorozata került. Fülkénkkel szemközt megfelelő falfelületen Luttor reformírása (6. vitatétel), egy teljes középiskolai rajzi feladatsor (Kiss János) és az Iparrajziskola többi rajza talált helyet. A magyar anyag együtt volt. A másik épületbe *(Musée Pédagogique)* semmit sem vittünk át, mert erre nem volt idő. A főiskolai hallgatók érdekes rajzteremterveit (5. vitakérdés) is sokan megcsodálták.

Előadó az egyik *plenáris ülésen*, a rajztanárképzésre vonatkozó *német* javaslat alkalmából felhívta a nagyszámú jelenlevő figyelmét arra, hogy a magyar Képzőművészeti Főiskolán a javaslat összes követelései megvalósíttattak, továbbá, hogy nézzék meg a magyar anyagot, mint amely az 5. és 7. vitakérdéshez is meggyőző rajzokat foglal magában. *Hourticqu elnök* az elnöki székből nagyon hizelgően emlékezett meg a kongresszusi kiállításunkról, mondván: *„A magyar anyagra szinte fölösleges felhívni a figyelmet, annyira szép és eredeti az és olyan nemes a színízlése, hogy ő maga és nagyon sok kollégája elragadtatással szemlélték, ismerik és őszintén gratulálnak."* A kongresszus plénuma előtt elhangzott magasztalás méltó jutalma annak a sok fáradságnak, melynek gyümölcse, pár órai izgalmas rendezés után, valósággal díszelgett a szakemberek előtt, akik sorra kifejezték előadónak elismerésüket.

A magyar anyag után az osztrák következett. *Oscar Rainer* rendezett egy sorozatot, mellyel a „Musikalische Graphik" gondolatát akarta illusztrálni. A kissé dús rajzsorozat érdekes és színes volt — azonban egyoldalú. A természettől teljesen elsza-

santes, que le groupe des Délégués et des 30 Membres Hongrois a fait le voyage de Paris, coeur du monde. Nous mettrons tous nos efforts à cette collaboration pleine des promesses et nous ferons tout ce que dépendra de nous pour assurer le succès des traveaux inscripts au programme du 8e Congrès.

Au nom mon Gouvernement et de la Cité de Budapest, en ma qualité de Délégué du Comité d'Organisation Hongrois et de l'École Royale Hongroise des Beaux Arts, je salue à l'occasion de l'ouverture solennelle les Organisateurs et les Membres de 8e Congrès, auquel nous souhaitons une heureusee activité couronné de grand succès."

Az üdvözlőbeszédek általában tömörek, tárgyilagosak voltak. Csupán a skót felszólaló polemizált — derülten — Nagybritannia képviselőjével.

A megnyitó ülés egyes szakaszai között a Köztársasági Gárda zenekara játszott valóban művésziesen előadott ünnepi zenedarabokat.

*

Aznap délután a kongreszus tagjai a *Lycée Camille Sée*-ben rendezett Kongresszusi Kiállítást tekintették meg. Ez a leánygimnázium pazarul berendezett modern épületben van. Jellemzésül csak annyit, hogy az épület három oldalán, mind három emeleten 10 m széles és 40 m hosszú fedett és kitűnő világítású előtér van. Az előterekből nyílnak az osztálytermek és munkahelyiségek. Az épület hátsó homlokzatán egymás fölött elhelyezett 3 emeletnyi előteret *mozgólépcső* köti össze. A pazarul berendezett tanári és könyvtárszobában egy-egy falat hatalmas *falfestmény* díszít! A rajzterem két oldalról felsővilágítású és tetőterrasszal van kiegészítve! A kongresszus egyes ülései egy földszinti előtérben tartattak, ahol kb. 300 ülőhely mellett még elfért egy hatalmas elnöki emelvény és egy sor fülke, melyben szaküzletek (Conté, Canson, Blankertz, stb.) mutatták be árujuk érdekesebb darabjait, sőt régebbi, Conté-díjat nyert festménysorozatokat.

Két földszinti előtér teljes hosszában jól megvilágított fülkékre volt beosztva. Az ülésteremhez közelebbeső tsrület a vendégnemzeteké volt — a távolabbiban francia iskolák állítottak ki. A nemzetközi sorozatot a csehszlovák ipari szakoktatás *(Vydra* szakfelügyelő, Pozsony) gyüjteménye nyitotta meg: csupa elvont, kemény, gépies rajz. Szakrajzok, melyek rendezőségük szerint a mai „mechanizált" korszakba illenek. Nagybritannia következik: ipari szakirányú iskolák munkatermeit, munkáit mutatja be fényképsorozat alakjában. Ezután Németalföld következik, általánosan művelő iskolák változatos, főleg szabadkézi rajzaival.

és énnekem semmi kétségem sincs a felől, hogy mily megbecsülhetetlen hatásuk lesz az önök közeli vitáinak.

Végül, a nemzetek közt való békés közeledésben (mert ha a rajz nyelv is, az nemzetközi nyelv, ugyanoly címen, mint a zene) *nagyon bízva, sőt azt remélve, van szerencsém a 8-ik nemzetközi rajzoktatási és iparművészeti kongreszust megnyitottnak nyilvánítani.*"

A miniszter szózata nemcsak teljes mértékben kielégítette, hanem valóban lelkesítette a kongresszus tagjait, akik örömmel, szinte meghatódva hallgatták egy nagy nemzet felelős miniszterének ugyanazon megállapításait, melyeket maguk régóta vallanak, de amelyek iránt a tanítók-nevelők fölé helyezett kormányzó rétegek oly kevés megértést mutatnak.

A miniszter után *M. Hourticqu*, a kongresszus elnöke, az Institut tagja, a művészettörténet egyetemi professzora, a rajzoktatás országos szakfelügyelője, a jeles szakíró tartotta meg szakelőadását, melynek címe: „*A művészet a nemzet életében*" volt. Ennek a lendületes, ragyogó ötletekkel fűszerezett, kiváló ékesszólással előadott beszédnek a fordítását nem adhatjuk. A beszéd sokkal gazdagabb, lebilincselőbb volt, mint az a vázlat, melyet a kongresszusi bizottság előzetesen kiadott. Hourticqunak átfogó tudása, tanári egyénisége, mely belekapcsolódott hallgatósága őszinte áhítatába, úgy tartalom, mint előadás dolgában művészien ívelt fel magasságokra, melyek a hallgatókat valóban magasrendű élvezethez juttatták. Felejthetetlen élménye volt még azoknak is, akik nem tudtak tökéletesen franciául. A hazája művészetéért rajongó, az egész világ művészetét ismerő és megértő, az ízig-vérig tanító-művész, az ékesen szóló francia előadó meghódított ott mindenkit. „He was the right man at the right place" mondták az angolok. A kitűnő előadónak hatalmas sikere volt.

M. Hourticqu előadása után az egyes nemzetek delegációinak fejei — betűrend szerint — üdvözölték a kongresszust. Nagybritannia után reánk került a sor. Nagy megtiszteltetésnek tartom, hogy mint az elnöki emelvényen elhelyezett öttagú magyar delegáció (*Benkhard, Szablya-Frischauf, Felkay dr., Zombory-Moldován, Baranski, — Kubinyi* csak este érkezett meg) vezetője (tulajdonképen csak kovásza) az alábbi szerény üdvözlő beszédet olvashattam fel a Sorbonne szép termében, a nagyszámú, ünnepi hangulatú közönség előtt:

„Monsieur le Ministre,
Monsieur le Président,
Mesdames, Messieurs!
C'est avec un vif plaisir et avec l'espoir de realisations intérés-

természetes vérkeringéshez hasonlatosak, az analizist és a szintézist. *A rajzoló analizálja a mintáját és azt újra ábrázolja szintézis útján. Ime, ez a szellemi erők fejlődésére éppen olyan értékes tanulmány, mint a latinnak és a mennyiségtannak a tanulása és nagyon is úgy kellene, hogy ezek mellett a tanulmányok mellett egyenrangúként álljon.*

A rajz ugyancsak nyelv is. Az embernek épp oly természetes nyelve, mint a hang útján életrekelő szó és valószinűleg ugyanoly régi nyelv is. Az ősi népek ösztönösen használták és a mi gyermekeink, attól kezdve, hogy észreveszik, hogy mi az irón, hatalmukba ejtik ezt a kitűnő szerszámot és nem használják azt másképen, mint a mi legtávolabbi őseink használták az ő durva szerszámaikat.

Az, amit ők (a gyermekek) akarnak, az kevésbbé az ábrázolás, mint a kifejezés. Ők a dolgokat s az élőlényeket, melyeket ismernek, úgy ábrázolják, mint ha egy szót hívnának életre a nélkül, hogy azt leírnák. *Megállapítottam, hogy Önök a kongresszus tárgysorában bizonyos fontosságot tulajdonítanak azon hibák megvizsgálásának, mely hibákat természetesen és annyi bájjal követnek el a gyermekek.* Ezek a hibák, lényegükben, valamennyien abból erednek, hogy a gyermek a rajzot olybá veszi, mint egy jelképes írást (un alphabet idéographique), mely hasonló a képzeletdús hiéroglifákhoz és a gyermekek egyáltalában nem gondolnak a valóság lemásolására. *Tehát valóságos lélektani nevelés rejlik az Önök azon iparkodásában, hogy ezeket a hibákat javítani akarják, a nélkül, hogy letörölnék azt a hamvat, amely azokat jellemzi. A rajz cselekvő erő, amelyet Önök felhasználnak arra, hogy növendékeik fejlődését elősegítsék.* Végül, mindezek szerint, az önök tanítása nem más, mint a tanulókban rejlő egyik legparancsolóbb ösztönnek hasznosítása és kiművelése.

Én, Hölgyeim és Uraim, főképen a rajzolásnak erre a nagy pedagógiai erényére gondolok, amikor önök nézeteik szakszerű kicserélésére készülnek. *De a Nemzeti Neveléshez hozzátartoznak a Szépművészetek is és az ember nevelése soha sem befejezett.* A művészet a nevelésnek egy folytonos eszköze és ezért van az, hogy annak a műszaki feladatok körében, vagy az otthonban való alkalmazásán kívül szerepet kell játszania a nemzetnek belső életében. Jól esik a szépségadta oly keretben élni, amely minden cselekedetünket, sőt összes gondolatainkat megnemesíti. *Illik beleilleszteni a művészetet minden percünkbe és létünk és a népek létének minden megnyilvánulásába.* És ez az *iparművészet* feladata, amelyben a művészet és mesterség egyesül. Jól tudom, Hölgyeim és Uraim, hogy ezek az önök mindennapi töprengései

Franciaország és a Köztársaság kormánya nevében a 21 nemzet kitűnő képviselőit, akik eljöttek, hogy közkinccsé tegyék tapasztalataikat, célkitűzéseiket, módszerüket a világ rajzoktatásának legnagyobb dicsőségére és legnagyobb mérvű haladása érdekében. A legmelegebb szerencsekívánataimat tolmácsolom a kongresszusnak immár biztosított sikeréért *dr. Specker* úrnak, a Fédération Internationale elnökének, *Louis Hourticqu* úrnak, a Szervező Bizottság elnökének és *Machard* úrnak, aki oly tevékenyen s oly kiváló kezdeményezőként munkálkodott..

Nem Önöknek, Hölgyeim és Uraim, a szakembereknek kell tudomására hoznom azt, hogy *a rajz előkelő helyet kell, hogy elfoglaljon és fog elfoglalni a jövőben, mindenfajta tanításban.* És ugyanakkor, nem jelentőségnélküli az, hogy a Nemzeti Nevelés és a Szépművészetek Minisztériuma nyiltan hirdeti, hogy elmúltak azok az idők, amikor kissé rosszindulatú csökönyösséggel és valamely egészen laikus leereszkedéssel a műkedvelői foglalkozások közé sorolták a rajzot. *Nem! A rajzoktatás nem másodrendű oktatás. De nem is fölösleges fényűzés.* A rajz parancsoló szükségletnek felel meg és én nemcsak a gyakorlati használata kizárólagos területeit értem itt, hanem értem ez alatt az emberi szellem egyik szükségletét. *Nincs is teljes műveltség a rajznak tanulmányozása és tudása nélkül!*

A szemet gyakorolnunk, megszoknunk a szabatos megfigyelést, hogy a tárgyaknak lényeges jegyeit meghatározhassuk, vajjon ez már nem valamelyes gondolkozás-e? Ez vajjon nem az-e, mindenképen: a gondolkozásnak megadni az ő nélkülözhetetlen táplálékát? „Engedd, ember, hogy érzékeid gondolkozzanak és te a magad alkotójává válsz" (*„Laisse penser tes sens, homme, et tu es ton dieu"*), így ír egy mai költő! A látási megfigyelés épen az érzékeket eszmélteti. A ki nem művelt szem megelégszik egy sietö észrevevéssel és futó benyomással. A megfigyelés az, mely révén a tárgyat mélyebben megismerhetjük. A mi egész modern művészetünk, melynek a legtüzesebb erőfeszítéseit a nagy kiállítás mutatja be, tanúskodik e mellett az elmélyített tudás mellett, mely többé nem elégszik meg a színnek felületes játékával, a nyüzsgő foltokkal és egy kitapinthatatlan levegő titokzatosságával. A modern festő szeretettel ragaszkodik a dolgok alakjához, a tárgyak szerkezetéhez és azokat belehelyezi egy háromkiterjedésű térbe, ahol ő azoknak tömegeit kiegyensúlyozza. *Ingres*-nek híres mondása: *„a rajz a művészet becsületessége"* („Le dessin est la probité de l'art"), ha az ember nem veszi azt túlzottan akadémikus értelemben, az egészséges módszerhez, az emberi szellem szerkesztő szükségletéhez való visszatérésre mutat rá. A rajzolás különben a szellem két lényeges működését idézi fel, amelyek a

A rajzok rendezésénél, keretezésénél buzgón segédkeztek: Előry, Geszti, Elek, Mr. Ihász, vitéz Moór, Zakariás, Kőhalmy, Lendvay-Szabó, Szepesi, Sztankovits, csebi Pogány, Ferkay, Dörre, Perjés rajztanárjelöltek és Heil Ferenc tanár. A felírásokat Balogh Jenő III. éves rajztanárjelölt készítette. A Párizsban kiállított rajzok a Főiskolának a *rajztanítás módszere* című tárggyal kapcsolatos rajzgyüjteményéből valók, melyet a Conté-pályázat rendkívül értékes anyaggal gazdagított — részben az előadó gyermekrajz gyüjeményéből. A kiállítás összes résztvevőinek e helyütt köszöni a Főiskola azt, hogy az anyagot átengedték (néha, a tanmenetrészek esetében nem kis áldozattal). A Főiskola 25 drb. 47×62 cm-es aranyléc keretet engedett át a párizsi anyag bekeretezésére. Az *anyag szállítása* elég gondott és izgalmat okozott. Mivel a szükséges pénzösszeg kiutalása késett, a kiállítás anyagát gyorsvonati gyorsáruként kellett szállítanunk és bár a budapesti francia kozulátus — kereskedelmi attaséja és Mlle A. M. Durand úrhölgy szívességéből — megkönnyítette a vámeljárást és Párizsban is a legelőzékenyebb támogatásban volt részünk, azt szinte csak egy nappal a megnyitás előtt kaptuk meg. A rendezés azonban teljes mértékben sikerült volt.

*

A 8-ik nemzetközi kongresszus július 30-án kezdődött a „*Hotel de Ville*" pazar termeiben lefolyt ünnepélyes fogadtatással, mely alkalommal Párizs polgármestere üdvözölte a kongresszus tagjait, akiknek nevében a Fédération elnöke, *dr. Specker*, majd a kongresszus elnöke *M. Hourticqu* köszönte meg a szívélyes és fényes fogadtatást. A magyar hivatalos delegátusokat felkérték, hogy nevüket Párizs városa aranykönyvébe beírják. Rövid uzsonna után M. Hourticqu bemutatta és lelkesen magyarázta a városháza műkincseit, különösen a város történelmi eseményeit megörökítő falfestményeket.

Július 31-én délelőtt *a Sorbonne nagy amfiteátrumában* volt a kongresszus megnyitó ülése. Ezen az ülésen először dr. Specker, a Fédération kitűnő elnöke üdvözölte a kongresszusi három nyelvén az előkelőségeket és a 21 nemzet képviseletében megjelent, kereken 700 kongresszusi tagot. *M. Jean Zay*, a francia nemzeti nevelésügyi és szépművészeti miniszter mondta a megnyitó beszédet. Ez a beszéd oly érdekes, annyira a szívünk szerint való, hogy azt teljes terjedelmében ideiktatom, és vallom, hogy fordításom messzemenőleg tükrözteti a magasállású szónoknak követésre méltó álláspontját:

Hölgyeim és Uraim!

Most, midőn az Önök 8-ik nemzetközi kongresszusa a Szajna partján megkezdi üléseit; mindenekelőtt üdvözölni kívánom

ki, összesen 12 keretben. Ha arról nem is lehetett szó, hogy nagyterjedelmű tanmenetek mutassák be azt, hogy mennyi ízlés, ötlet, eredetiség, tárgyszeretet, egyéni átgondolás teszi értékessé Főiskolánk tanárjelöltjeinek e munkálatait, az anyag kiválogatása, tárgyilagos, világos és ízléses felszerelése igazolta az előadót. Egyetlen résztvevő nemzetnek sem volt a *Lycée Camille Sée*-ben rendezett rajzkiállításon olyan egységes, áttekinthető, szemrevaló, egyéni, oly figyelemreméltó *nemzeti jellegű* rajzsorozata, mint a magyar csoportnak. Ezt megállapította rektorunk, ott a helyszínén, de nyiltan és kéretlenül hangoztatta a kongresszus tagjainak túlnyomó többsége és, ami különösen hizelgő reánk nézve, a francia vezetőség teljes egészében. Legyen szabad naplómból a következő jellemző részletet idejegyeznem: Mr. Hourticqu-kal júl. 31-én találkozom a Lycée Cam. Sée-beli kiállításon. Kérdezi *tőlem: „Est ce que vous avez vu l'exposition de la Hongrie?"* Felelem neki: *„óh igen. Tudnillik én gyüjtöttem össze nagy részét és én rendeztem itt az anyagot." Mire ő: „akkor gratulálok önnek teljes szívemből, mert az önök kiállítása nagyon fínom! A legszebb a külföldi kiállítások közül."*

Igaz, hogy a magyar anyag, amely egységes elgondolás után háromnyelvű felirat szalagokkal volt érthetővé téve — melynek a Főiskola gyüjteményeiből kiválogatott anyagát külön is díszítettük a feliratok közé színfoltoknak helyezett magyar kiscímerekkel — már megjelenésével is kiemelkedett a kongresszussal kapcsolt két rajzkiállításnak különben értékes, de feliratok és keretezés dolgában szerény és túlzottan közvetlen anyagából. A magyar anyagot választékosság és a kongresszus megbecsülése jellemezte — és maga ez a tény sok barátot szerzett nekünk. Anyagunkat az előadó rendezte. A rendezés munkájában *Szabó Ida* és *Tötössy Edit* rajztanárok, kongresszusi tagok odaadóan segítették.

E helyütt emlékezünk meg azokról a jeles tanárokról, tanulóikról és azon főiskolai hallgatókról, akiknek válogatott munkái oly vonzóvá, oly átütő erejűvé tették a kongresszus szép kis magyar kiállítását. Különösen Bánrévi Magda, Buday Lajos, Dörre Magda, Kákonyi Teréz, Kiss János, László Gyula, Nagy Edit, Macassy Magdolna, Molnár Mária, b. Simon Pál és Szabados Jenő (rajzi feladatsorok), Geszti Katalin, Irsay Nándor, t. Nagy Géza és csébi Pogány István (rajzterem tervek) rajztanárjelöltek, végül Borosnyay Szeréna budapesti, Kákonyi Teréz bajai, Moullion Antónia kiskunfélegyházi, Szegedi Szűcs csongrádi, György Antal szerencsi, Garzó Bertalan és Huber István, Reutter Ágost budapesti, Dienes János debreceni, Machala gyöngyösi, Gaál kunszentmiklósi és Rácz József nagykőrösi tanár nevét jegyezzük ide.

oldalú felkészültsége révén kell, hogy ezt a munkakört megkapja.

Itt csak a Főiskola tanárainak előzetes hozzászólásairól emlékezünk meg — nehogy beszámolónk hosszadalmassá váljék. Érdekes jelensége a mának az, ami épen a hozzászólások kiadásánál merült fel és méltán esett rosszul számos kongresszusi tagnak. A kongresszusi nagybizottság ugyanis, anyagi okokból, csak *összefoglalások alakjában* tájékoztatta a tagokat a beérkezett hozzászólásokról. Ha az összefoglalásokat kitűnő szakemberekre bízták is, mint a francia *Bourgoin, H. M. Magne, Léon Deshairs,* az angol *A. C. Horth,* a svájci *R. Berger,* és *M. Braaker,* természetszerűleg nem tudták pótolni az eredeti anyagot, mely egy-egy szakember egyéni állásfoglalását fejtette ki. Míg egyes főelőadók nemcsak a hozzászólók névsorát közölték, de helyet adtak jelentésükben a hozzászólóknak szerintük figyelemreméltó szövegrészleteinek (mint pld. R. Berger), mások nemcsak, hogy részleteket nem közölnek, de még a beküldőkről sem emlékeznek meg. Míg a magyar hozzászólók egy része, *Bathó, Baranski, Fáy, Lakatos, dr. Lechner, Mosdóssy* és *Szablya-Frischauf* felemlíttetnek a 126 oldalas „Rapports Préliminaires" kötetben, addig *Luttor, Szathmáry* és *Weichinger* nevei kimaradtak, mert a megbízott főelőadók egyik-másika nem sorolja fel a rábízott anyag munkatársait. Ezt előadó szóvá is tette a kongresszusi főtitkárságnál és orvoslást kért oly módon, hogy a záró beszámolóban (Compte Rendu) ez a hiba jóvá tétessék.

A kongresszusi előkészítő munkálatok érdekes része volt az, mely *a vitakérdések anyagát kiegészítő rajzanyag* kiválogatásából, kiállításra felkészítéséből állott. Bár a Főiskola örömmel állította volna ki annak az anyagnak egy részét, mely oly általános elismerést vívott ki a műcsarnoki kiállításunkon s melyet képes katalógusunk révén megismertettünk külföldi barátainkkal, erre ez alkalommal nem volt mód *„Votre projet de faire une exposition sur l'education des maitres de dessin Hongrois ne rentrerait donc pas dans notre cadre. Elle serait cepedant très interessante pour nous tous."* (Machard, 936. szept. 7.) Az összes vitakérdésekhez tartozó rajzanyag kiállítására két méter magas és tizenegy és félméter hosszú, összesen 23 m^2 területet kaptunk. Előadó javaslatára a Magyar Előkészítő Bizottság minden hozzászólónak kb. 2 m^2 területet helyezett kilátásba. Előadó mégis azon volt, hogy a maga három és Lechner egy hozzászólásához kiállítható rajzanyagon belül a Főiskola rajztanárképzésének magas szintje és magyaros jellege szóhoz jusson. Részint a 4., részint az 5. és 7. vitakérdésekhez rajztanárjelöltek rajzolt feladatsorait, a műalkotás szemléltetés tervezeteit, rajzterem terveit állítottuk

részvételre bőven van mód a kongresszuson, nem tartottuk helyesnek, hogy még nagyobb terjedelemben keressünk érvényesülést.

Ezeknek az előzetes hozzászólásoknak a kongresszus egy nyelvére való lefordítását, a kivonatoknak a másik két nyelvre való fordítását főleg az előadó végezte. Igen érdekes munka volt, de nagyon fáradságos is, mert azon voltunk, hogy a magyar szöveg fordításai a szaknyelv szempontjából is kifogástalanok legyenek. Munkánk nem volt sikertelen. Ezt igazolja M. Machard egyik levelének (937. jún. 13.) ez a részlete: „*Nous avous reçu avec plaisir votre lettre et tous les rapports si intéressants des Membres Hongrois . . . Ainsi la participation hongroise sera dès aujourd' hui signalée parmi les plus importantes. Vos textes sont parfaitement clairs et je vous remercie de tout le soin apporté à vos communications.*"

Az előzetes hozzászólások során rámutattunk arra, hogy mi, magyarok, szinte minden iskolafajtában és a rajz tanításán végig arra törekszünk, hogy a nemzeti formák, szerkezetek, színek körében mozogjunk, hogy a magyar, de egyidőben ezzel a modern szép felismerésére, megbecsülésére, a jövő számára való megtartására neveljünk széles rétegeket. A *gyermekrajz* kérdésénél, melyet az utóbbi kongresszusok az előtérbe állítottak s mely körül nagyon értékes eszmecserék folytak Párizsban — főleg arról emlékeztünk meg, hogy az 1937. évi magyar középiskolai tantervi munkálatok gondoskodnak nemcsak arról, hogy a gyermek rajztevékenysége figyelembe vétessék, hanem arról is, hogy lehetőleg konzerváltassék, el ne apadjon. *A rajzterem berendezését* tárgyaló vitapontnál meg kellett állapítanunk, hogy a rajz még mindíg mostohagyermek. Nagyon kevés a jól tervezett, helyesen kivitelezett rajzterem — pedig a tervező építésznek is a rajz a nyelve — és éppen a rajzterem az, mely elsősorban áldozatul esik akkor, amikor egy iskola túlnépes. A magyar oktatásügy jelesei sem tudnak még felszabadulni az előítéletek, évszázados beidegződések hatása alól: a rajzban még ma is hajlandók csupán kézügyességet látni — és nem látják be azt, hogy az igazi és teljes műveltséghez mennyire elengedhetetlen a látás kiművelése, a művészi szép felismerése és élvezése. A vezető rétegeknek kb. tizenhét évi iskolai felkészülése során sem a rajz, sem a szükséges munkahely nem kapják meg a létminimumot!

Végül az előzetes hozzászólások során mutatott rá Lechner arra az álláspontra, mely a Főiskola álláspontja és amelyet a rajzszakos tanárjelöltek feladatsorai nagyon érthetően illusztrálnak, hogy: *a műalkotások szemléltetésére a rajz tanára alkalmas*, aki tehetsége, kiművelt rajzi látása, megfelelő és sok-

a Kongresszus francia főtitkárával, M. Felix *Aubert*-rel, a Kongresszus alelnökével és a Conté pályázat kezdeményezőjével, végül dr. Alfred *Specker*-rel és Herr *Greutter*-rel, a *Fédération Internationale pour l'Enseignement du Dessin et des Arts Appliqués* elnökével, illetve pénztárosával. E levelezés révén, továbbá a kongresszusnak itthon való ismertetése, a szépszámú magyar kongresszusi tag toborzása és bejelentése révén sikerült elérnünk azt, hogy irántunk, magyarok iránt a legszívélyesebb hangulat, érdeklődés és előzékenység mutatkozott a kongresszus vezetősége körében, aminek kétségtelen jeleit láttuk az érkező írásokban (*„Nous savons combien votre pays a contribué à l'étude des méthodes d'enseignement du dessin et nous espèrons recevoir de très interresants rapports sur les questions, à l'étude"* Machard, 936. júl. 27-én). Továbbá: *„Notre comité se réjouit vraiement d'appendre qu' une important délégation nous apportera la collaboration amicale de la Hongrie et il vous félicite et vous remercie chaleureusement d' avoir décidé M. le Ministre de l'Education à s' intéresser à notre Congrès . . ."*, M. 937. március 5.-én.

Hogy a magyar kongresszusi tagok és azok munkája iránt való érdeklődés teljessé vált, azt a helyes módon folyt előkészítésen kívül annak is köszönhetjük, hogy a kitűzött 7 kongresszusi vitatételhez, melyek közül 2-höz (1. és 6.) nem kívánt hozzászólást, az utolsóhoz való előzetes hozzászólást sem irányozta elő világosan a kongresszusi nagybizottság, *12 magyar előzetes hozzászólás* érkezett be. A kitűzött vitatételek:

1. A művészet a nemzet életében.
2. A művészet és ipar között való szükséges kapcsolat.
3. A gyermek látási és kézügyességi megszokásai, hibái.
4. A díszítőtervezés (kompozició) modern értelmezése.
5. A rajzterem berendezése különböző foku iskolákban.
6. A reformírások és a díszítőírások.
7. A rajzszakos tanár pedagógiai kiképzése szükséges. — A művészi alkotások ismertetését a rajztanárra kell bízni.

E vitatételek közül Baranski E. László a 3., 4.és 5.-ik tételhez nyujtott be előzetes hozzászólást. Dr. Lechner Jenő a 7. tétel 2.-ik részéhez. A Főiskola tanárai tehát a magyar hozzászólások (12) 33.3%-át adták. Bár a vitakérdések közül több is érdekel bennünket, részben tapintatból — az előzetes hozzászólásokat és azok kivonatait le szokták volt nyomatni a kongresszus tagjai számára s ez nagy költségeket jelent — részben abból az okból, hogy a vitakérdésekhez füződő rajzkiállítás nagyon drága, végül, hogy az élőszóval való véleménynyilvánításra, a vitákban való

adassék mód a Magyar Rajztanárok Orsz. Egyesületének, a szakiskoláknak, közép- és középfokú iskoláknak, végül az elemi iskoláknak is arra, hogy magán a kongresszuson tájékozódhassanak a művészi nevelés, a rajzoktatás jelen állása felől.

Miniszterünk bölcsesége megértéssel fogadta úgy a Főiskola, mint a Magyar Előkészítő Bizottság előterjesztéseit, melyeket elsősorban a miniszterium művészeti ügyosztálya, de a többi ügyosztály is tőle telhetőleg lelkesen támogatott.

Igy jutottunk el, hatalmas előkészítő munka után odáig, hogy végül a 11.309/937. III. sz. vkm. rendelet alapján Benkhard Ágost e. i. rektor a Főiskola képviselőjeként, Baranski E. László főisk. r. tanár mint a Magyar Előkészítő Bizottság előadója és képviselője, végül Meyer Antal főisk. r. tanár — szaktárgya szempontjából — a párizsi Kongresszusra kiküldettek.

*

Beszámolónk teljessége kedvéért meg kell emlékeznünk, ha röviden is, *a kongresszus előkészületeiről*, melyekben Főiskolánk tevékeny részt vett. Nemcsak helyiségeink állottak az előkészítő bizottság rendelkezésére, de lelkes segítőtársakra leltünk főtitkárunkban, egy egész sor hallgatónkban és bőven jutott munka a Főiskola szakszemélyzetének is. Ha felemlítjük, hogy a 8-ik kongresszussal kapcsolatban tartott *Conté féle nemzetközi ifjúsági rajzpályázatra* kereken 2100 rajz érkezett be az ország minden tájáról, hogy ezeket lajstromozni és több szempontból rendezni — végül egy részüket a bírálat számára kiállítani, a visszaadás megkönnyítésére újra átrendezni kellett, ez fogalmat ad arról, hogy mindez oly hatalmas munkateljesítmény volt, melyet csak önzetlen munkával lehetett kellő időre elvégezni. Az önkéntes munkatársaknak tervbevett pénzbeli jutalmazására eddig, sajnos, nem tudtunk fedezetet találni. A Conté anyag hattagú bíráló bizottságában a Főiskola részéről Benkhard és Baranski, az e. i. rektor és prorektor vettek részt. A bizottság többszöri alapos megtekintés után ítélte oda az egyes korosztályok *1000 frankos Conté díját*. Örömmel jelentjük e helyütt, hogy 1000 frankot nyert harmadik korosztálybeli pályázók közül *Iván Szilárd* művésznövendék, Réti István tanár tanítványa, *Vasalónő* c. rajzával, második helyre jutott ugyane korosztályon belül *Nagy Ödön* művésznövendék „Budapesti ucca" c. krétarajzával, harmadik helyre *Kiss János* V. é. rajztanárjelölt *„Kubikosok"* c. színes irón rajzával. Utóbbi kettő Benkhard Ágost tanítványa. Mindhárom rajz ki van állítva Párizsban, a nagy kiállítás „l'Enseignement" c. palotájában a Conté pályázat termében.

Az előkészítő munkálatok lényeges részét képezte az a levelezés, melyet e beszámoló írója folytatott M. *Paul Machard*-ral,

4 a
Ferképzőmfoiskévk 1936/37.

FŐISKOLÁNK A PÁRIZSI 8-IK NEMZETKÖZI RAJZOKTATÁSI ÉS IPARMŰVÉSZETI KONGRESSZUSON.

A 8-ik rajzoktatási kongresszus iránt nagy volt világszerte az érdeklődés. Ez nem is csoda. Párizs a maga szellemi légkörével, művészeti kincseivel kedves minden művésznek, minden művészt nevelőnek. Nemcsak Munkácsy és Szinyei Merse, de sok magyar mester Párizsban szívta magába a szabadságnak, a tehetségnek éltető levegőjét. Tehát mi, magyarok vágyva-vágytunk arra, hogy ismét lássuk „a világosság városát", felfrissüljünk attól a szellemtől, mely hibái mellett is magasra ívelő és ragyogó tud lenni.

A Főiskola már jóelőre rámutatott arra, hogy a művészeket és rajzszakos tanárokat képző intézet tanárai közül minél többnek, minél gyakrabban tanulmányoznia kellene, és pedig a helyszínén, a nagy nyugati nemzetek művészeti és rajzoktatási mozgalmait. Ugyanilyen irányban tevékenykedett ez évben a 8-ik kongresszus Magyar Előkészítő Bizottsága — szélesebb területre mutatva rá. *Nádler Róbertnek*, a Főiskola volt kitűnő tanárának elnöklése és a jelen beszámoló írójának előadói munkássága mellett megtartott üléseken helytálló érveléssel fordult a kultuszkormányhoz azzal a kéréssel, hogy elsősorban Főiskolánk, de a József Nádor Műegyetem és az Iparművészeti Iskola is államsegéllyel küldhessék ki képviselőiket a kongresszusra, továbbá

CATTARO KELET FELŐL.

A CATTARÓI ÖBÖL EGY RÉSZE A HONNAN A LOVCEN LÁTHATÓ.

A DÉLKELETI HARCZTÉRRŐL. — **Jelfy Gyula, a harcztérre kiküldött munkatársunk fölvételei.**

770. l.

ERDEI HARCZ AZ UZSOKI SZOROSBAN. — Baranski E. László főhadnagy rajza.

A PÁRBAJ.

Regény az orosz katonai életből.

Irta **Kuprin Ivánovics Sándor.**

(Folytatás.)

— Hé . . . zászlós, legalább te hallgass meg, — mondotta Lech szomoruan. — Ülj ide és igyál egy pohárkával . . . Mind betörő az, testvér. — Lech bágyadtan mutatott kezével a vitázó tisztekre. — Kotyognak, kotyognak, de nincs tapasztalásuk. Azt akartam elmondani, hogyan történt meg nálunk egy eset . . .

De az alezredes ezuttal sem mondhatta végig a történetét, mert Peterson Alekszandrovna Raiza a szoba felé tipegett és lejtett. Megállt az étkező ajtajában, de nem lépett be (a mi nem felelt volna meg a szokásnak) s vidám, szeszélyes hangon, mint egy pajkos kis leány, a kit mindenki szeret, azt kiáltotta:

— De uraim, mire véljem?! A hölgyek már rég itt vannak, maguk pedig az asztalnál ülnek és jól élnek! Tánczolni akarunk!

Két, három fiatal tiszt felállt s a terembe indult; a többi a helyén maradt s tovább füstölt és beszélgetett, ügyet se vetve a kaczér hölgyre; ellenben az öreg Lech támolyogva és tipegve odament hozzá, keresztbe rakta a kezét, végigöntötte a mellét pálinkával és részeg elérzékenyüléssel kiáltotta:

— Angyal! Hogyan lehet semmibe venni ily szépséget! Ide a kacsót! . . . Puszi! . . .

— Alekszejics Jurij, — csicsergett tovább Petersonné. — Maga a tánczrendező ma? Mondhatom, gyönyörü rendező!

— Ezer bocsánat, nagyságos asszonyom. C'est ma faute! . . . Az én bűnöm, — kiáltotta Bobetinszki és odaröppent hozzá. Utközben surolta lábaival a padlót, biczczentett a fejével, hajlongott a derekával s úgy himbálta a lelógó kezeit, mintha egy vig balletben akarna fellépni. — A kezét. Votre main, madam. A terembe, uraim, a terembe!

Büszke fejtartással vezette el karján Petersonnét s már a szomszéd szobából hallatszott be rendezői hangja, melyet nagyszerünek hitt:

— Messieurs, kérjék fel keringőre a hölgyeket! Czigány keringőt!

— Bocsánat, alezredes úr, a kötelesség szólít, — mondotta Romasov.

— Oh, testvér, — biczczentett Lech a fogát csikorgatva. — Te is csak olyan ugrifüles vagy, mint a többi . . . Hé . . . Megállj csak, zászlós . . . Hallottad-e már azt a históriát Moltkeről? A nagy hallgatóról, a tábornagyról . . . Hé . . . A hadvezér Moltkéről?

— Alezredes úr, igazán kénytelen vagyok . . .

— Csak nem vagy gyerek . . . Egészen rövid história . . . A nagy hallgató eljárt a tisztikaszinóba s mikor evett, akkor . . . hüm . . . odatett maga elé az asztalra egy degesz bugyellárist. Elhatározta, hogy azt a bugyellárist annak a tisztnek adja, a kitől csak egyetlenegyszer hall okos szót a kaszinóban. De az öreg meghalt. Kilenczven évet élt, de a bugyellárisa, testvér, érintetlen maradt. Micsoda? Nem kemény a dió? No, most már eredj, barátom, eredj, eredj verebem . . . csak ugrálj . . .

IX.

A teremben, mely reszketni látszott a walczer kábító dallamaitól, két pár keringett a tánczban. Bobetinszki szárnyak módjára terjesztette szét könyökeit és apró léptekkel tipegett a magas Talmonné körül, ki egy kőszobor fenséges nyugalmával tánczolt. A nagy torzonborz Arcsakovszkij a kicsiny, rózsásképü, legkisebb Likacser leányt forgatta, könnyen reáhajolt és a feje tetejét nézte; nem tánczolt, csak lustán és hanyagul rakta a lábát hol ide, hol oda, mint a hogy az ember gyermekekkel szokott tánczolni. Tizenöt más hölgy a fal mentén ült teljes magányban és iparkodott úgy viselkedni, mintha a dolog nekik tökéletesen mindegy volna.

Petersonné épen az imént nyitotta meg a bált, a mivel a hölgyek különös módnagyra szoktak lenni. A csinos, deli termetü Olizárral tánczolt. A gróf úgy tartotta a kezét, mintha gombostűvel a bal csipőjéhez tűzte volna; ő pedig bágyadtan támasztotta állát a másik kezére, mely Olizár vállán pihent, s a fejét modoros és természetellenes tartással hátrafelé fordította a terembe. A forduló végeztével szándékosan Romasov közelében ült le, a ki a hölgyek szobájának ajtajában állt. Gyorsan mozgatta a legyezőjét s egy pillantást vetve az előtte meghajló Olizárra, bágyadtan így szólt:

— No, mondja meg, gróf, miért van nekem mindig oly melegem? Kérem, mondja meg! . . .

Minthogy Olizár e pillanatban a lapos, dekolletált mellére nézett, gyorsan és feltünő mélyen kezdte szedni a lélekzetet.

— Oh, nekem mindig oly magasfoku a vérmérsékletem — folytatta Alekszandrovna Raiza s mosolylyal jelezte, hogy szavai mögött különös, nem tisztességes értelem rejtőzik. — Oly forró vérmérsékletem van!

Olizár röviden és határozatlanul vihogott.

Romasov, ki oldalról egy pillantást vetett Petersonnéra, utálattal gondolta magában: «Oh, mily visszataszító!»

— Igen, igen, ne kaczagjon, gróf. Nem is tudja, hogy anyám görög nő!

«És mily utálatosan beszél», gondolta Romasov; különös, hogy eddig nem vettem észre. Úgy beszél, mintha idült náthája volna, vagy mintha polyp nőne az orrában: «Agyáb görög dő».

Petersonné e pillanatban hátrafordult Romasovhoz és szemét hunyorgatva, kihivóan nézett reá.

Romasov, szokása szerint, képzeletben így szólt:

«Arcza áthatolhatatlanná vált, mint egy álarcz».

— Jó napot, Alekszejics Jurij! Miért nem jön üdvözölni? — dalolta Alekszandrovna Raiza.

Romasov közelebb lépett. Petersonné erősen megszorította a kezét s közben a szembogara hirtelen rendkivül kicsinyre s élesre huzódott

CATTARO KELET FELŐL.

A CATTARÓI ÖBÖL EGY RÉSZE A HONNAN A LOVCEN LÁTHATÓ.

A DÉLKELETI HARCZTÉRRŐL. — Jelfy Gyula, a harcztérre kiküldött munkatársunk fölvételei.

ERDEI HARCZ AZ UZSOKI SZOROSBAN. — Baranski E. László főhadnagy rajza.

A PÁRBAJ.

Regény az orosz katonai életből.

Irta **Kuprin Ivánovics Sándor.**

(Folytatás.)

— Hé . . . zászlós, legalább te hallgass meg, — mondotta Lech szomoruan. — Ülj ide és igyál egy pohárkával . . . Mind betörő az, testvér. — Lech bágyadtan mutatott kezével a vitázó tisztekre. — Kotyognak, kotyognak, de nincs tapasztalásuk. Azt akartam elmondani, hogyan történt meg nálunk egy eset . . .

De az alezredes ezuttal sem mondhatta végig a történetét, mert Peterson Alekszandrovna Raiza a szoba felé tipegett és lejtett. Megállt az étkező ajtajában, de nem lépett be (a mi nem felelt volna meg a szokásnak) s vidám, szeszélyes hangon, mint egy pajkos kis leány, a kit mindenki szeret, azt kiáltotta:

— De uraim, mire véljem?! A hölgyek már rég itt vannak, maguk pedig az asztalnál ülnek és jól élnek! Tánczolni akarunk!

Két, három fiatal tiszt felállt s a terembe indult; a többi a helyén maradt s tovább füstölt és beszélgetett, ügyet se vetve a kaczér hölgyre; ellenben az öreg Lech támolyogva és tipegve odament hozzá, keresztbe rakta a kezét, végigöntötte a mellét pálinkával és részeg elérzékenyüléssel kiáltotta:

— Angyal! Hogyan lehet semmibe venni ily szépséget! Ide a kacsót! . . . Puszi! . . .

— Alekszejics Jurij, — csicsergett tovább Petersonné. — Maga a tánczrendező ma? Mondhatom, gyönyörü rendező!

— Ezer bocsánat, nagyságos asszonyom. C'est ma faute! . . . Az én bűnöm, — kiáltotta Bobetinszki és odaröppent hozzá. Utközben surolta lábaival a padlót, biczczentett a fejével, hajlongott a derekával s úgy himbálta a lelógó kezeit, mintha egy vig balletben akarna fellépni. — A kezét. Votre main, madam. A terembe, uraim, a terembe!

Büszke fejtartással vezette el karján Petersonnét s már a szomszéd szobából hallatszott be rendezői hangja, melyet nagyszerünek hitt:

— Messieurs, kérjék fel keringőre a hölgyeket! Czigány keringőt!

— Bocsánat, alezredes úr, a kötelesség szólít, — mondotta Romasov.

— Oh, testvér, — biczczentett Lech a fogát csikorgatva. — Te is csak olyan ugrifüles vagy, mint a többi . . . Hé . . . Megállj csak, zászlós . . . Hallottad-e már azt a históriát Moltkeról? A nagy hallgatóról, a tábornagyról . . . Hé . . . A hadvezér Moltkéról?

— Alezredes úr, igazán kénytelen vagyok . . .

— Csak nem vagy gyerek . . . Egészen rövid história . . . A nagy hallgató eljárt a tisztikaszinóba s mikor evett, akkor . . . hüm . . . odatett maga elé az asztalra egy degesz bugyellárist. Elhatározta, hogy azt a bugyellárist annak a tisztnek adja, a kitől csak egyetlenegyszer hall okos szót a kaszinóban. De az öreg meghalt. Kilenczven évet élt, de a bugyellárisa, testvér, érintetlen maradt. Micsoda? Nem kemény a dió? No, most már eredj, barátom, eredj, eredj verebem . . . csak ugrálj . . .

IX.

A teremben, mely reszketni látszott a walczer kábító dallamaitól, két pár keringett a tánczban. Bobetinszki szárnyak módjára terjesztette szét könyökeit és apró léptekkel tipegett a magas Talmonné körül, ki egy kőszobor fenséges nyugalmával tánczolt. A nagy torzonborz Arcsakovszkij a kicsiny, rózsásképü, legkisebb Likacser leányt forgatta, könnyen reáhajolt és a feje tetejét nézte; nem tánczolt, csak lustán és hanyagul rakta a lábát hol ide, hol oda, mint a hogy az ember gyermekekkel szokott tánczolni. Tizenöt más hölgy a fal mentén ült teljes magányban és iparkodott úgy viselkedni, mintha a dolog nekik tökéletesen mindegy volna.

Petersonné épen az imént nyitotta meg a bálat, a mivel a hölgyek különös módnagyra szoktak lenni. A csinos, deli termetü Olizárral tánczolt. A gróf úgy tartotta a kezét, mintha gombostűvel a bal csipőjéhez tűzte volna; ő pedig bágyadtan támasztotta állát a másik kezére, mely Olizár vállán pihent, s a fejét modoros és természetellenes tartással hátrafelé fordította a terembe. A forduló végeztével szándékosan Romasov közelében ült le, a ki a hölgyek szobájának ajtajában állt. Gyorsan mozgatta a legyezőjét s egy pillantást vetve az előtte meghajló Olizárra, bágyadtan így szólt:

— No, mondja meg, gróf, miért van nekem mindig oly melegem? Kérem, mondja meg! . . .

Minthogy Olizár e pillanatban a lapos, dekolletált mellére nézett, gyorsan és feltünő mélyen kezdte szedni a lélekzetet.

— Oh, nekem mindig oly magasfoku a vérmérsékletem — folytatta Alekszandrovna Raiza s mosolylyal jelezte, hogy szavai mögött különös, nem tisztességes értelem rejtőzik. — Oly forró vérmérsékletem van!

Olizár röviden és határozatlanul vihogott.

Romasov, ki oldalról egy pillantást vetett Petersonnéra, utálattal gondolta magában: «Oh, mily visszataszító!»

— Igen, igen, ne kaczagjon, gróf. Nem is tudja, hogy anyám görög nő!

«És mily utálatosan beszél», gondolta Romasov; különös, hogy eddig nem vettem észre. Úgy beszél, mintha idült náthája volna, vagy mintha polyp nőne az orrában: «Agyáb görög dő».

Petersonné e pillanatban hátrafordult Romasovhoz és szemét hunyorgatva, kihivóan nézett reá.

Romasov, szokása szerint, képzeletben így szólt:

«Arcza áthatolhatatlanná vált, mint egy álarcz».

— Jó napot, Alekszejics Jurij! Miért nem jön üdvözölni? — dalolta Alekszandrovna Raiza.

Romasov közelebb lépett. Petersonné erősen megszorította a kezét s közben a szembogara hirtelen rendkivül kicsinyre s élesre huzódott

Baranski E. László

Képek Montenegróból, 3 rajz, repr.

Vas. Ujs 1918. 309 l.

a grófnő. Gyarapodás.

mbe néz.

nek, melyről
Fekete főkötőjéről fehér fátyol omlik
rozetta [illegible]szt. Fürtözött haja és
ján hosszúkás fehér gyöngy [illegible], nyakéke
ingvállának puffasztott ujja rövid és
látszanak.

lóg

: XI. 20-án(391/98).

814

Alá

mars ágyba! — mondja a belügyminiszter. A szigorú hang a szilveszteri duhajoknak szól, akik hagyománytiszteletből ezen az éjszakán szokták megrendezni leggörbébb napjukat. A belügyminiszter most hajnali hat órában állapítja meg a szilveszteri zárórát. Ne kutassuk a belügyminiszteri rendelet okait, amely atyai túlbuzgalmában legszemélyesebb jogainkat érinti, ehelyett valljuk meg: hajnal hatig legádázabb honpolgáraink is eleget tehetnek annak a bonyolult lelkiszükségletnek, amely az évnek ezen az utolsó, nevezetes éjszakáján szokott járványszerűen jelentkezni.

A jelkép és a gyakorlat, amely a szilveszteri fönnmaradás alakjában mutatkozik, alkalmi kéményseprőivel, visító malacaival és éjféli meghatottságaival tagadhatatlanul az élet költői elemeit idézi, de hol van már az éjféli borízű csók hajdani őszintesége? Az idő már régen leszoktatott arról, hogy kezünkben szinültig telt pohárral, megengesztelődött lélekkel és ragyogó ábrázattal köszöntsük az életet, amely alattomos kis komiszkodásait fejedelmi jóvátétellel feledtette legtöbbször velünk. Zsémbes, nyügös, savanyú öregek vagyunk: fogunk elvásott, szánk íze megkeseredett, érverésünk megcsendesedett, — kelletlenül és fanyalogva fogadjuk még a jót is. A hervadt malacsült, a kénes kadar, a félperces éjféli sötétség nem igen borzolja föl már bennünk a régi virtust, amely szilaj férfiasságában és mámoros lelkesültségében az erőt, egészséget és ifjúságot döngette bele a januári éjszaka fergeteges zsivajába.

A mesterségesen szított életkedv már régen hebeg csupán szilveszteri szerepében: arcán fáradt, kényszerű mosoly, szivében bujkáló, gyáva szorongás, tombolásában komoly óvatosság. Önfeledtségünk kerekekre jár, akár az óra, veszett nekirugaszkodásunk előre fölmérte a szakadékot, amelyen átugrunk. Az év, amely elmarad mögöttünk, a másik, amely most következik ránk, ott gubbaszt a leterített billiárdasztal mögött és kaján, kárörvendő pofával vigyorog ránk. Kint a fagyott autókerék nyomai fölött podagráról suttog a lanyha januári szellő, bent az álmos pezsgős vödör bágyadt poclolyájában zordon utálattal hallgat a szénsavas löttyel töltött díszes üveg. Egyikünk, másikunk még önt és iszik, de sóvár vágya titkon parázna területeket pásztáz. Kék ég, virító mező, szelid folyópart, néhány fürdőző fiatal lány tündéri képe húz el a semmibe olvadva valahol a messzeség határán, de a dermesztően fenséges látomás eloszlik, mielőtt horkantásoddal igazán föléreznél az örökké elvesztett paradicsomot. Még állsz, rengve beleszimatolsz a kocsma hullámzó zsivalyába, képzeletben még ott állsz az ösztön és kultura kínai falának őrizetlenül hagyott bástyáján, valamit megláttál és megsejtettél a titokból, amely ráült a világra, de a kápráznat és csáb már vissza is húzódott a sötétbe, hogy pillanatnyi révületed után visszaereszkedj székedre és fölserkent indulatod szörnyű hunytán elnémítsd zsebedben a kinyilt százpengőst és torkodban a szárnyra kapott zengő ordítást.

Azért eggyel több vagy kevesebb, — mindegy. Berughatsz ezúttal is és jámbor ellágyulásodban, megtéréseden és megjavulásodon, fölfestheted a horizontra a szebb jövő ábrándját szeretteidnek. Hadd higyjenek a csodában, amelyről talán még nem tudják, te magad vagy, mindössze nem vették észre, hogy már lezajlottál.

BIBÓ LAJOS

FORRADALOM A RÁKGYOGYITÁSBAN

Rádiumot állítanak elő karácsony napján a liverpooli egyetem laboratóriumában szintétikus módon

A cyclotron nevű gép segítségével próbálják termelni a műrádiumot

London, december 17.
(Az Esti Ujság londoni szerkesztőségétől.)

Ismeretes, hogy a világ legdrágább anyagjai közé a rádium tartozik, amely oly fontos segítő eszköze a modern orvostudománynak. Jószívű emberbarátok hatalmas vagyonokat hagynak hátra azzal a célzattal, hogy egyik, vagy másik kórház e ritka, becses és nélkülözhetetlen gyógyforráshoz hozzájuthason.

Az angolok letörik a rádium árát

Angliában, — amint az odahaza már ismeretes, — törvényhozás útján nagy mozgalmat indítottak a rákos betegségek leküzdésére. Ehhez a nagy harchoz mint egy segítőtársként csatlakozott a tudomány is.

Az angolok közirányi kötelességérzete talán sehol sem nyilvánult meg olyan mértékben, mint éppen a rádium árának leverésében.

Alig tíz egynéhány évvel ezelőtt, a rádium csaknem egy társaság monopóliuma volt.

A belga Kongóban fedezték fel nagy mennyiségben azokat az urán érctelepeket, amelyekből úgyszólván a világ kereskedelmébe jutott rádiummennyiségnek 90 százalékát állították elő. *Bányásztak rádiumot ezenkívül még az Ural hegységben és Csehországban is.* De ezek a rádiumtelepek is a belga társaság kezébe kerülnek. A rádium piaci árában ott kezdődött a forradalom, amikor az angolok Kanadában szintén nagy uránérctelepeket fedeztek fel. Ez az angol társaság felismervén a rádiumnak az emberiség életében játszó fontos szerepét és elhatározta, hogy nagyon kevés haszonnal, majdnem

önköltségi áron dobja a piacra gyártmányait.

A belgák mindent elkövettek, milliló és millió fontot ajánlottak fel az angol rádium elpeseknek, hogy velük szövetkezzenek és a rádium árának világparitását felszínen tartsák.

Az angol részvénytársaság az ajánlatot, mint embertelen és erkölcstelen felhívást visszautasította.

Azóta a belga rádiumkonszern tönkre is ment.

Azonban az angoloknak ez a nagyvonalú emberbaráti gesztusa nem volt mentőöv az összes szenvedő emberek számára. Ugyanis

a társaság elsősorban az angol anyaországot és a társországokat látta el rádiummal.

Ha ezek szükségletét fedezték, csak akkor jöhetett szóba a többi országok rádiumszükséglete.

Ez volna a rádium beszerzésének története egészen napjainkig. Annyit még, hogy

a kanadaiak önzetlensége folytán a rádium világpiaci ára több mint a felére esett.

De így is — amint azt mindenki jól tudja, — még ma is szinte megfizethetetlen.

Mesterséges rádium

A rádium olcsóbbá tétele terén most

újabb korszakalkotó lépést köszönhetünk az angoloknak.

Tegnap közölte a liverpooli orvostudományi egyetem azt a világszenzációt, hogy az új esztendőben

módjában lesz az egyetem laboratóriumában szintétikus úton rádiumot előállítani.

Ugyanis az egyetem fizikai szakosztályán a tudósok egy ötven tonnás erővel dolgozó villamos gépezetet állítottak fel, amelyen két éven keresztül dolgoztak. E gépnek cyclotron a neve. *A gép eredeti hivatásának az atomrombolást szánták.* Azonban rájöttek arra, hogy

e gép segítségével elő tudják állítani azokat az alapanyagokat, amelyek a rádium kitermeléséhez szükségesek.

A gép immár készen áll és

jelképesen karácsony napján akarják megindítani.

Ezután elválik majd, hogy a szakértők reménysége beteljesült-e?

Az egyetem tudósai meggyőződéssel hirdetik, hogy *a jövő évben a rádiumhoz szükséges anyagot olcsóbban és gyorsabban fogják előállítani*, mint azt eddig a legvérmesebb elképzelés szerint lehetséges volt.

Ez a gyakorlati életben azt jelenti, hogy

a rádium előállítása most már nem nyersanyag kérdése lesz,

hanem egy gép felállításán mulik csupán. Gépet pedig, bármilyen bonyolult szerkezetű legyen az, könnyebb felállítani, mint urán érctelepeket találni.

(B)

Nem lesz hadbírósági tárgyalás a romániai vasgárdisták ügyében

Kolozsvár, december 17.
(Az Esti Ujság tudósítójának jelentése.)

A legutóbbi romániai események kapcsán a kormány hivatalos közleményt adott, amelynek értelmében *még december hónap elején főtárgyalást tűznek ki a merényleteket elkövető vasgárdisták ellen* is. A főtárgyalás kitűzése azonban mindezideig késett s most *jól informált körökben úgy tudják, hogy*

a romániai vasgárdisták ügyében nem is lesz hadbírósági eljárás,

hanem a már letartóztatott vasgárdistákat hosszabb ideig fogják vizsgálati fogságban tartani és csak a mozgalom teljes felgöngyölítése után kerül majd sor esetleges bűnügyi tárgyalásra.

Ennek a váratlan fordulatnak illetékes körökben több magyarázatát is adják. Az egyik az, ami a közel jövőben várható hivatalos jelentés indokolása is lesz, hogy a Stefanescu-Goanga kolozsvári rektor elleni merénylet tetteseit

részben menekülés közben lelőtték, részben öngyilkosok lettek,

a temesvári színház elleni merénylet tettesei után még mindig nyomoznak, így hadbírósági tárgyalásnak jelenleg még nincs helye.

Hivatalos jelentés szerint, a titokban működő vasgárda, annak ellenére, hogy hivatalos jelentés a titkos nyomda felfedezéséről ír,

újabb röpiratot bocsátott ki,

amelyben a legélesebben fordul a jelenlegi kormány ellen.

Az újabb röpcédula megerősíti az előző kiáltványoknak a tartalmát, hogy a hálállégió él és tovább is folytatja tevékenységét és

január 15-ig mindazokat a halálos ítéleteket, amelyeket hoztak, végre is fogják hajtani.

Ugy tudják, hogy a „halálra ítéltek" között van Lupescuné asszony is, aki jelenleg Párisban tartózkodik.

Egyébként Kolozsváron szűknek bizonyult a hadbíróság börtöne, ezért részben a polgári börtönt is igénybe vették, részben a Fellegvár földalatti kazamatáiban is vasgárdista foglyokat helyeztek el.

Politikai körökben igen érdekes hír van elterjedve. Eszerint

a vasgárda december 29-én, Duca miniszterelnök meggyilkosának ötödik évfordulóján újabb rohamra akar indulni

és a kitervelt halálos ítéleteket akkor akarja végrehajtani.

Eddig még minden évben a sinaiai pályaudvaron azon a helyen, ahol Ducát meggyilkolták, gyászünnepség volt, amelyen a kormány valamennyi tagja, valamint az összes előkelőségek megjelentek. Ugy látszik azonban, éppen a vasgárdisták merényleteire való tekintettel

ebben az évben a gyászünnepség elmarad,

csupán a kormány kiküldöttje koszorút fog elhelyezni az emlékművel megjelölt helyen.

K. E.

Fogorvos vagy színlaposztó

Egy híres hollywoodi filmsztár regényes életrajzát olvashatjuk most a legkülönbözőbb európai lapokban. Hazai lapjaink is közölték kivonatosan az érdekes karrier történetét. Eszerint a nagy népszerűségnek örvendő sztár hét évvel ezelőtt még színlaposztó volt egy vándortársulatnál. Volt világosító, súgó, majd cipőpucoló, mosogató és rikkancs. Szóval szabályszerű amerikai karriert csinált. Az életrajz természetesen a gyár reklámfőnökének jóvoltából járja be a világot és beharangozója a nagy csillag új „gigantikus" filmjének.

Eddig rendben is volna, — de csak „volna", mert ugyanennek a filmsztárnak tavaly karácsonykor, ugyancsak egyik nagy filmje előtt egészen más életrajzát olvastuk. Az akkori életarajz szerint Párisban volt fogorvos és egy jól sikerült foghúzásnak köszönheti karrierjét.

Fogorvos tehát, vagy színlaposztó?

A válaszon egy pillanatig se törjék a fejüket az illetékes reklámfőnökök. Kár. A közönség régen kinőtt a gyermekcipőkből és már azért sem haragszik, ha bántóan leszállítják ítélőképességét.

Sőt! Nálunk például addig traktálták primadonnák kutyáinak hisztériával, törzsasztalok vicceivel, amíg már csak a róluk írt naivságokon mulatott, de egy pillanatig sem gondol arra, hogy „művészetükben" gyönyörködjék.

A népszerűsítésnek ez a műfaja: a multé.

—o—

— **„Magyar a magyarért."** A volt cs. és kir. 32-es budapesti házi ezred bajtársi köre a húszéves találkozóval egyetemben egy nagyszabású hangversenyt rendez a *„Magyar a magyarért"*-akció javára. Ennek százszázalékos tiszta jövedelmét a fenti célra fordítja, mert a bajtársak egymás között osztják fel a rendezés nehéz munkáját, úgyhogy semmi néven nevezendő adminisztrációs költség ne merüljön fel. Ezért kéri a volt 32-es bajtársakat, hogy ezen megrendezés megbeszélése céljából minél nagyobb számban a bajtársi kör helyiségében, Budapest, VIII., Baross-u. 105. szám alatti „32-es csárda", péntek estenként 8-tól és vasárnap délelőttönként 10 órától megjelenni szíveskedjenek. „Az ezred húszéves találkozója" rendezősége.

— **A Pátria-Klub karácsonyi gyermekelőadása.** A „Botond" művészi bábjáték — Büky Béla festőművész a Pátria Klub Erzsébet-körút 13. I. emeleti helyiségében a klub vezetőségének felkérésére a december 5-én rendezett nagysikerű előadása folytatásaképpen december 18-án, vasárnap délután 5 órai kezdettel *karácsonyi gyermekelőadást* rendez. A rendkívül kedves és szép előadás keretében bemutatásra kerülnek régi magyar karácsonyi népi játékok, népmesék, fényjátékok. Közreműködik *Hajdu* Anna és *Ságody* Ottmár. A klub tagjait és hozzátartozóikat ezúton hívja meg a vezetőség.

— **Elérkezett a várva várt pillanat.** A technika haladása a mai gyerekek gondolatvilágát is teljesen megváltoztatta. Igy a gyerekek kívánsága a felnőttekével teljesen megegyezik, mert a közelgő karácsonyra egyet szeretnének: egy kitünőhangú, nagyteljesítményű Philips rádiót.

— **A kristóftéri Szénásy Gyula-cég** lapunk más helyén megjelent hirdetésében komoly ellenértéket ajánl fel a n. é. vásárlóközönségnek úgy árban, mint áruban. A meghirdetett cikkekért szavatol a kristóftéri Szénásy Gyula cég 100 éves tisztes multja, de jelene is.

— **Baranski E. László festőművész** festményeiből, harctéri rajzaiból műtermében (Andrássy-út 71. III. 6.) karácsonyi kiállítást rendez, amely iránt rendkívüli érdeklődés nyilvánul meg. A kiállítás dec. 15—21. van nyitva, naponként 10—14-ig és 17—19 órákig, a képek egy része baráti áron eladó.

— **Az idősült bronchitis, az asthma és az emphysema** kezelésében reggel éhgyomorra egy pohár természetes *„Ferenc József"* keserűvíz a tápcsatorna tartalmát csakhamar feloldja és kíméletesen levezeti s az emésztőszervek további működését hathatósan előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

Legszebb ajándék a
VÁRADY
NEHEZSELYEM NYAKKENDŐ
(6.— pengőtől) IV., Váci utca 5

Kik kapnak karácsonyi segélyt a fővárosnál?

Szendy Károly polgármester ma reggel adta ki a fővárosi közalkalmazottak karácsonyi segélyére vonatkozó rendeletét, amelynek értelmében a karácsonyi segélyeket *december 21-ig kell kifizetni.* A fontosabb alapelvek a következők: *a közigazgalásban* alkalmazott IV—VII. fizetési osztályú alkalmazottak a csökkentett törzsfizetés tíz százalékát és a családi pótlék felét kapják segély címén, a VIII—XI. fizetési osztályban tizenöt százalék és a családi pótlék fele. A rendszeresített közoktatási alkalmazottak és hitoktatók a II—V. fizetési osztályban tíz százalékot és a családi pótlék felét, az óradíjasok, helyettesek és takarítónők tizenöt százalékot és a családi pótlék felét.

A *községi háztartás keretében* alkalmazott munkások, akik nyolc órát dolgoznak naponkint, kétnapi bérösszegnek megfelelő bért, ezenfelül tizenhét éven aluli gyermekeik után öt-öt pengőt. Nem részesülnek segélyben a férjes asszonyok, kivéve, ha ellátatlan gyermekük van, vagy a férjnek nincs keresete, a különváltan élő asszonyok, ha nőtartási díjat kapnak. A *nyugdíjasoknak* sem ad segélyt a főváros és azokat is kivette a segélyezés alól, akik ebben az évben léptek szolgálatba, vagy fegyelmi alatt állanak.

Az üzemeknél az 594 pengő havifizetésnél kisebb fizetésüek tíz százalékot és a családi pótlék felét kapják, azok pedig, akiknek havi javadalmazásuk 317 pengőig terjed, tizenöt százalékot és a családi pótlék felét kapják karácsonyi segély címén. *Az üzemi munkásoknál* ugyanazok az elvek vannak érvényben mint a községi háztartás keretében alkalmazott munkásoknál.

— **A Badacsonyi Bazaltbánya Rt. nyilatkozata.** A vállalat vezetője az alábbi közlemény közlésére kérte fel lapunkat: Nem fedi a valóságot, hogy a Badacsonyi Bazaltbánya Rt. a Badacsony hegységet pusztítja anélkül, hogy az illetékes minisztériumoknak erről jelentést küldtek volna. Nem fedi a valóságot, hogy a Rt. a hatóságok azon rendeletét, mely a bányaterületet körülhatárolta, valaha is átlépte volna és elmulasztotta volna a csupasz hegyvágás terraszszerű kiképzését és erdősítését és az erre vonatkozó összes előírásokat be nem tartotta volna. Ezzel szemben a valóság az, hogy a bányászat a Tapolca járás főszolgabírájának 5424/1903. és 5237/1937. sz. jogerős véghatározatában foglalt telepengedélye alapján történik és az Rt. bányászata fennállása óta a hatóságok és minisztériumok állandó ellenőrzése alatt áll és ezek rendeleteit mindenkor pontosan betartotta. Nem fedi a valóságot, hogy az Rt. vezetősége és tisztviselői kara keresztény nemzeti szempontból kifogásolható volna, mert már az 1938. évi XV. tc. életbeléptetése előtt megfelelt az arányszerű követelményeknek.

—o—

— **Anyukám, én szeretnék katonákat kapni.**
— **Katonákat nem hozhat a Jézuska, mert ő nem szereti, ha háborusdit játszanak.**
— **Nem is háborút akarok játszani, hanem békét . . .**

—o—

— **Rozgonyinál** karácsonyi propagandaárak.

— **Csak dicsérő szót hallani** László és Fekete (IV., Petőfi Sándor-u. 14—16.) nagy karácsonyi vásárától, mert a cég rendkívül olcsó áraival a legnagyobb előzékenységgel áll a karácsonyi ajándékok beszerzésénél vásárlói rendelkezésére. Ajánlatosnak tartjuk, hogy a nagy torlódás elkerülése végett a kora délelőtti órákban keresse fel László és Feketét, ahol az ajándékcélokra is kiválóan alkalmas ruhakelmék tömegében válogathat.

— **A margitszigeti Palatinus Hotelben** töltse a karácsonyt és a szilvesztert. Szobarendelés 120-620.

— **Rövidhullámú állomásskálán** az adóállomások egymáshoz igen közel jelentkeznek. Ezért a jó rádióvétel igen gondos beállítást igényel. Egy új magyar szabadalom azonban segitett ezen és az egymáshoz közelálló állomásokat szinte széjjelhúzta a rövid hullámsávon. Ezen új találmány először az egész világon az idei Standard Super Super rádióban szerepel.

Háromszoros ünnep:
karácsony, valódi ékszer, óra.

December 18. 1674. Belben Bánffy Dénes, Kolozs megye főispánjának, a török elleni végvárak parancsnokának kivégeztetése. Részint gazdagsága, részint határtalan büszkesége miatt, az erdélyi főurak közül sokan meggyülöltek és mindent elkövettek megbuktatására. Teleki Mihály nyiltan megvádolta, hogy a bécsi udvar segítségével fejedelemségre törekszik és hogy a császár már bárói címmel is felruházta. Báldy Pál, Csáky László, Kapy György és a testvér Bánffy Zsigmond, hivatalos hatalommal való visszaélés, hütlenség, a fejedelmi trónra törekvés miatt elítéltették és Teleki rávette Apaffy Mihály fejedelmet az ítélet helybenhagyására. Csáky László, akire az ítélet végrehajtását bízták, azonnal robogott Bethlenbe, ahol Bánffy Dénest őrizték és másnap reggel a halálos ítéletet végreliajtotta. Éppen, mikor a fejedelemnél kegyelmet hozó futárja a bethleni kasély kapujába ért.

December 19. 1809. Bécs Az „ezüstpatens' kiadatása. Ferenc császár Ausztriának mélyen megrendült pénzügyeit mindenképpen Magyarország segítségével akarta helyreállítani, noha, Magyarország, maga is, nagyon rászorult volna a támogatásra. A rendek az ellen a mód ellen, amellyel a bécsi kormány az állami terhek vállalására szorították őket, elkeseredetten tiltakoztak. A bankócédulák szakadatlan gyártása a papirpénzt minden értékelői megfosztotta. A pénzügyek vezetője, O'Donnell gróf, 1809. december 19-én kiadta az úgynevezett ezüst patens-t: mindenki köteles minden ezüstneműjét — kivéve az ezüst kanalakat, ezüst órát, ezüst pecsétnyomót, érem-régiségeket, orvosi műszereket — haladéktalanul beszolgáltatni a pénzverdébe; ellenértékül az akkor kibocsátott sorsjegy-kölcsön részjegyeit kaphatta, vagy pedig bankócédulát kaphatott, 300 bankócédulát 100 ezüst forintért. A reménydús pénzügyi akció azonban hamarosan, teljes mértékben dugába dőlt.

—o—

— **A svájci órásművészet** válogatott ujdonságai gazdag, pompázó választékban rendkívül előnyös karácsonyi árakon: Herpy a jó órák művese Petőfi Sándor-utca 17.

— **Kedves gond a karácsonyi sütés-főzés.** Most a karácsonyi ünnepek előtt különböző karácsonyi sütemények készitésének módját és a villamos készülékek (tüzhely sütő stb.) kezelését mutatják be az Elektromos Müvek Honvéd-u. 22. sz. alatti bemutatójának gyakorlati főzőelőadásain. Délelőtti főzőbemutató: hétfőn, csütörtökön és pénteken fél 10 órakor, délutáni főzőelőadás szerdán 5 órakor. Program: diós-mákostekercs, foszlóskalács, rigójancsi, bécsikocka, habkarika (karáconyfadisz), pudding, hal- és különféle húsételek készítése. Ruhatár- és belépődij nincs.

— **Elmarad a gyógyszerészi nagygyülés.** Az Okleveles Gyógyszerészek Országos Egyesülete fölkért bennünket annak a közlésére, hogy a 17-ére (szombat) estére hirdetett nagygyülés elháríthatatlan akadály miatt elmarad.

Világhírű ÓLOMKRISTÁLY
legszebb karácsonyi és újévi ajándék. Disztárgyak rendkivüli választékban, nagyon olcsón kaphatók: Budapest, Damjanich-utca 54. I. 6. Címre ügyelni!

Jó tudni,

hogy akinek a lába nagyon érzékeny, sohase tegye télen forró kályha mellé melegedni a lábát, mert megdagad és mielőtt a hidegre kimegy, törölje le vazelines ruhával;

hogy karácsonyi dobozokat díszítő fenyőágakat úgy tarthatunk el hosszú ideig friss állapotban, ha egyenlő mennyiségben kevert glicerines vízbe mártjuk az ágakat, ami megakadályozza a tűlevelek gyors lehullását;

hogy a gáz- és vízóra nehezebben fagy be, ha víz helyett glicerint öntünk bele, de ekkor az ellenőrző közegeket, akik az utánöntést végzik, figyelmeztetni kell arra, hogy glicerin van a víz helyett az órában.

— **A Kecskeméti Sörözőben,** a felvidékiek kedvenc találkozóhelyén, a déli nagymenü ára P 1.60, kismenü P 1.30. Társaságoknak külön termek.

— **Megjelent a Magyar Főváros új száma.** A Nemzeti Egység fővárosi pártja új korszakának kezdetéről és vitéz Imrédy Béla miniszterelnöknek a pártban tett látogatásáról számol be hatalmas cikkben a Magyar Főváros, amelynek gazdag tartalmából a stuttgarti városi nagyüzemek ismertetése, a székesfővárosi út- és csatornaépitési ügyosztály 1939. évi programja, Kopp Jenőnek, a Székesfővárosi Képtár igazgatójának ragyogó tollal megirt irása és Trócsányi Zoltán visszaemlékezései külön elismerést érdemelnek. Bőséges hírrovat, gazdasági vonatkozású közlemények és versenytárgyalások döntése egészíti ki a lap legújabb számát, amely Pogány Béla szerkesztésében, izléses és csinos köntösben jelent meg.

— **Gyönyörű jardinette-kosarak.** Ez évben különösen feltünnek a Meinl-fióküzletek szebbnél-szebb karáczonyi ajándékkosarai. Egy ilyen gyönyörü Meinl-ajándékkosár a maga izléses kivitelében a sok jobbnál-jobb Meinl-áruval valóban a legszebb ajándék, mellyel nagy örömet szerezhetünk.

— **Házasság.** *Várnay* Edith és *Schuk* István m. kir. kormánytanácsos házasságot kötöttek. (Minden külön értesités helyett.)

— *A TIZENHÉTÉVES VÖLEGÉNY HAZAFIAS ULTIMÁTUMA ATYJÁHOZ. Londonból jelentik: Peng Pi-Cseng, tizenhétéves kantoni diák ultimátumot intézett atyjához, egy dúsgazdag kinai selyemkereskedőhöz, közölte, hogy menyasszonyával együtt holtig tartó hazafias éhségsztrájkot kezd, ha atyja nem fizet három napon belül 4.000.000 kantoni dollárt (3,990.000 pengőt) Csiangkaisek hadipénztárának. Miután a határidő eredménytelenül telt le, az ifjú menyasszonyával együtt szobájába zárkózott. A harmadik napon a zord atya komoly következményektől tartva, bátyját küldte parlamentérként az éhségsztrájktáborba. Hosszas alkudozások után a felek 1,500.000 katonai dollárban egyeztek ki és miután az atya táviratilag Chunkingba, az ideiglenes kinai fővárosba utalt az összeget, az ifjú pár megszüntette az éhségsztrájkot.*

— **Megvan már a karácsonyi ajándék?** Sokaknak okoz fejtörést ez a kérdés, pedig a modern technika sok hasznos dolgot produkál, mely ajándékozásra igen alkalmas. Ilyen elsősorban a rádió. Rádióvásárlás esetén okvetlenül kérje a 88-as és 99-es Orion rádiók bemutatását, mert ezeket mint jól bevált tipusokat különösen keresik a rádióvásárlók.

— **A Magas Tátrával helyreállt a normális forgalom.** A tátrai fürdőkben az elmúlt hónapok politikai eseményei semmi változást nem okoztak. Minden telep a régi szeretettel és kényelemmel várja közönségét. Közvetlen kocsik, hálókocsik, autójáratok és pengőfizetési rendszer teszik olcsóvá és kényelmessé az utazást. Részletes felvilágositást nyujtanak az összes utazási- és menetjegyirodák, fürdőképviseletek, különösen pedig: a Tátrai Fürdők Vezérképviselete (Budapest, V., Vigadó-utca 4. Telefon: 188-322).

— **Tizenöt esztendő munkájára** nézhet vissza boldog megelégedéssel a *Magyar Uriasszonyok Lapja.* Olyan tizenöt évre, amely idő alatt valóban a magyar asszonyok és családok szivén keresztül hódította meg az intelligens magyar olvasóközönséget. A szépirodalom legkiválóbb alkotásaitól a gyermekek tanitószórakoztatásáig, a kézimunkarajzoktól a színes divatmellékletig, ismeretterjesztő cikkektől a háztartásig, nincs a családi és asszonyi életnek olyan terrénuma, amelyben ne szolgálna hasznos tanáccsal és lélekmüvelő szórakoztatással. A lap szerves kiegészitő részét alkotó *Magyar Uriasszonyok Lapja Kézimunka-boltja* (Budapest, VI. ker., Teréz-körút 3.) a kézimunkázó hölgyolvasók érdekeit szolgálja és a lap minden kedves előfizetőjének külön árkedvezményt nyujt. Tessék ingyenes mutatványszámot kérni a lap kiadóhivatalától (Budapest, VI., Jókai-utca 37.).

Örökítse meg karácsonyát!
Kérjen ismertetőt:
Fotó Sommer
Speciális [illegible], X., Szabó u 2.

Baranski E. László

Dery 27

23. I.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

tett ki tevékenységet. Később Budapestre helyezték, ahol a központi intézetnél több éven át a letétosztály főnöke volt. Kiváló szolgálatai elismeréséül főfelügyelővé nevezték ki és mint ilyen 1926-ban nyugalomba vonult.

Baracs Marcell dr., v. országgyülési képviselő. Született Budapesten, 1865 május 5-én. Középiskoláit és jogi tanulmányait a fővárosban végezte. Tanulmányainak kiegészítése céljából több izben tett külföldi utat, amelyek során bejárta az egész kontinenst. A fővárosban nyitott ügyvédi irodát s tevékeny szerepet visz a társadalmi életben, valamint a főváros közigazgatási és politikai életében. Kiterjedt publicisztikai és irodalmi munkásságot fejtett ki. Elnökhelyettese a budapesti Ügyvédi Kamarának. A főváros északi kerületében kapott mandátumot az 1926. évi képviselőválasztáson az egyesült balpárt listáján s a képviselőházban nagy sikereket aratott értékes felszólalásaival.

Baranski E. László, festőművész, az Orsz. M. Kir. Képzőművészeti Főiskola tanára. Született Ópalánkán, 1877 május 11-én. Középiskoláit a II. ker. egyet. kir. kat. főgimnáziumban, festészeti tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán és a London School of Arts-on végezte. Ezek elvégzése után rajztanár egy évig a II. ker. kir. kat. főgimnáziumnál, majd öt évig Pozsonyban, ahonnan 1910-ben Ujpestre került az állami főgimnáziumhoz, innen pedig a tisztviselőtelepi Széchenyi főgimnáziumhoz, hol 1919-ig működött. 1919-től 1922-ig a budapesti tankerület rajzi szakfelügyelője, majd 1921—1922-ben a Képzőművészeti Főiskolán a vizfestés meghivott tanára volt. Közben a háborus években 1914—1918-ban, mint honvédszázados hosszabb ideig a harctéren szolgált s a Signum Laudis-szal, a Károly-csapatkereszttel tüntették ki. 1922 óta a Képzőművészeti Főiskola r. tanára. Tárgyai: a vizfestés és a rajztanitás módszere. Tagja a rektori tanácsnak, a rajztanár vizsgálóbizottságnak és ezenkivül több művészeti társaságnak választott tagja. Már 1897 óta kiállító művész. Számos hazai és külföldi kiállításon vett állandóan részt, itthon leginkább a Mücsarnokban és a Nemzeti Szalónban állitott ki, ugyszólván valamennyi tárlaton. Előzőleg több történelmi munkát illusztrált, igy Varga O., később Szalay-Baróthy Magyar nemzet története; a Történelmi életrajzok c. müvek egyes köteteit. Müvei közül különösen felemlithetjük: a Szépmüvészeti Muzeum tulajdonában levő alkotásait: Fasor, Teschen látképe, Brangwyn lemezt töröl c. rajzok, Félhomályban, Pihenő nő, A gémeskut, Church Professzor, Budapest a miniszterelnökségi palotából nézve (rézkarcok). Budapest székesfőv. tuladonában: Albán férfi, A két pejló (rajz, illetve vizfestmény). Továbbá Pozsonyban a kat. főgimnáziumban elhelyezett nagy freskója: Küzdő ifjuság (14 méternégyzet, készült 1907—1908-ban), Aratók c. képe, mely a földmüvelésügyi kormány megbizásából készült 1927-ben és a szarvasi mezőgazdasági középiskola homlokzatán van elhelyezve. Kubikosok Tihanyban cimü 1927-ben készült képének vázlatát a vallás- és közoktatásügyi minisztérium vette meg 1929-ben. Több munkája látható a wieni Heeresmuzeumban és különféle háborus tárgyu festményei más muzeumokban. B. a falfestést, az aquarellfestészetet és a rézkarcot müveli. Képei szinekben gazdagok. Vizfestményei egyéniek. E téren számos tanitványa és követője van. Igen sok dijat és kitüntetést kapott. Igy Londonban 1908-ban rézkarcaival aranyérmet nyert, Budapesten Eszterházy-dijat, vizfestményeivel és rajzaival is számos dijat és elismerést aratott. 1907 óta angol rajztanári oklevele van (Royal Drawing Society Artmasters Certificate). 1911 óta tagja, 1915 óta titkára a Magyar Aquarellfestők Egyesületének, A Magyar Rézkarcolók Egyesülete, a Képzőművészek Egyesülete, a Céhbeliek és a Munkácsy Céh választott tagja. Különböző napilapokban és müvészi folyóiratokban számos müvészi tárgyu cikke jelent meg.

Baránszky Gyula dr., ügyvéd, m. kir. kormányfőtanácsos. Született Zólyomban, 1867-ben. Középiskoláit és egyetemi tanulmányait Budapesten végezte és 1894-ben ügyvédi oklevelet nyert. Diplomájának megszerzése után Budapesten ügyvédi irodát nyitott, amelyet máig is vezet. Irodájában általános praxist folytat, főleg magánjogi és kereskedelmi jogi ügyekkel foglalkozik. 1906-tól 1927-ig székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tag volt. Jogi szaklapokban számos értekezése jelent meg, általában rendkivül széleskörü irodalmi munkásságot fejt ki. Az Alkotmánynak volt, az Uj Nemzedéknek és Nemzeti Ujságnak jelenleg is állandó munkatársa. Főmunkatársa a Hajózási Hirlappak, szerkesztője a Magyar Gyorsiró cimü szaklapnak. Igazgatósági tagja a Budapesti Uj Lóversenypálya Rt.-nak, a Duna-Balatoni Kishajóépitő Rt.-nak, a Müvészet és Kiállitási Rt.-nak, a Városi Villamos Rt.-nak, a Szent István Társulatnak, stb. A Budai Katholikus Kör ügyvezető alelnöke, hosszabb ideig elnöke volt a Magyar-Lengyel

Kamarának, mai nap is elnöke a Magyar-Lengyel Egyesületnek. Tb. elnöke az Országos Magyar Dalosszövetségnek és ezenkivül kilencvennyolc egyesületben tölt be vezető szerepet.

Bárány Gerő dr., h. államtitkár, közgazdasági egyetem meghivott előadója. Désen született, 1878-ban. Középiskoláit Besztercén, egyetemi tanulmányait Kolozsvárott, Budapesten és Lipcsében végezte. A kolozsvári tudományegyetem jog- és államtudományi doktori diplomát szerzett. 1900-ban állami szolgálatba lépett s azóta a vallás- és közoktatásügyi minisztérium fogalmazói karában teljesit szolgálatot s jelenleg helyettes államtitkári rangban az elnöki oszt. főnöke. 1926 óta a közg. egyetemen mint meghivott előadó, bölcsészetet ad elő. Igen értékes filozófiai irodalmi tevékenységet fejt ki. Ismertebb művei: Az ember és világa, Kant Immánuel, Carmen miserabile, Jogbölcselkedés, Bűn és bűnhődés, A determinizmusról, Az ethikai világrend utjelzői, A kultura értékéről, Philosophiai essayk, Ethikai előadások, Utközben, Filozófiai mozaik, stb. A Ferenc József-rend lovagkeresztjének és a II. osztályu polgári hadiérdemkeresztnek tulajdonosa. Választmányi tagja a Magyar Filozófiai Társaságnak, a Társadalomtudományi Társaságnak, rendes tagja a Magyar Pedagógiai Társaságnak.

Bárány Gyula *(debreceni)*, ny. államvasuti felügyelő. Született Miskolcon, 1874-ben. Atyja, néhai Dezső az Első Magyar Általános Biztositó tisztviselője volt. A családja 1656-ban kapta a nemességet és régi borsodmegyei eredettel bir. B. középiskoláit Miskolcon végezte. Ezután a magyar kir. Államvasutak szolgálatába lépett. 1895-ben a miskolci üzletvezetőségnél nyert beosztást. 1904-ben Sátoraljaujhelyre helyezték át és szertárfőnökké nevezték ki. Majd ismét visszahelyezték a miskolci üzletvezetőséghez, ahol 1914-től a forradalom kitöréséig az üzletvezetőség jóléti bizottságának volt vezetője. Munkakörébe tartozott a miskolci üzletvezetőség területén szolgálatot teljesitő vasutasok élelmezése. Nagy érdemeket szerzett a mezőlaborci éhinség idején szolgálatot teljesitő vasutasok élelmezése terén. Kiváló szolgálatainak elismeréséül 1917-ben az arany érdemkeresztet tüntették ki. A forradalom idején állásából eltávolitották. 1920-ban szolgálati érdekből az üzletvezetőség számosztályába helyezték át, ahol az anyagellenőrzési csoportnak lett a vezetője. Itt egyhuzamban teljesitett szolgálatot 1930-ban történt nyugalomba vonulásáig. Külföldi tanulmányutjai során bejárta Hollandiát, Dániát, Svájcot, Ausztriát, Svéd- és Németországot. A „Magyar Vasut és Közlekedés" cimü szaklapban több cikke és értekezése jelent meg. Tiz év óta ügyvezető-igazgatója a Miskolci Polgári Kaszinónak, amelynek fejlesztése körül nagy érdemei vannak. Tagja a Vasuti és Hajózási Klubnak és ezenkivül számos társadalmi egyesületben vezető szerepet visz.

Bárány István dr., székesfővárosi tisztviselő. Született Egerben, 1907-ben. Egyetemi tanulmányainak elvégzése után 1929-ben az államtudományok, 1930-ban a jogtudományok doktorává avatták. Európa 1926. évi 100 m., 1931. évi 100 m. és 400 m. gyorsuszóbajnoka. Magyarország tizenhétszeres bajnoka. 1925-ben Anglia bajnokságát, 1925, 1926, 1927—1929 és 1930-ban a párisi Grand-Prix-t nyerte meg. Az 1928. évi olimpiászon 100 méteren másodiknak érkezett be. 1931 májusában 58.4 mp.-cel uj európai rekordot állitott fel.

Baranyay Jusztin, egyetemi nyilvános rendes tanár. Született 1887-ben. Középiskoláit Székesfehérváron, egyetemi tanulmányait Innsbruckban végezte, melynek befejeztével 1909-ben Veszprémben pappá szentelték. Ezután a Cisztercita-rend tanitóképző intézetéhez nevezték ki tanárnak, később igazgatónak. 1925-ben egyetemi ny. r. tanárnak nevezték ki és azóta az egyházjog köréből tart előadásokat, élénk részt vesz az egyházi, közéleti, politikai és jótékonysági mozgalmakban. A hittudományok bekebelezett doktora. Cisztercita-rendi áldozópap, a Központi Sajtóvállalatnak, a Pallas Irodalmi Társaságnak igazgatósági és számos tudományos egyesületnek rendes tagja. Egyháztörténelmi, egyházjogi és egyházpolitikai cikkei és tanulmányai hazai és külföldi tudományos folyóiratokban jelennek meg.

Baranyay Lajos, a Központi Sajtóvállalat vezérigazgatója. Várpalotán született 1884-ben. Székesfehérváron végezte középiskoláit, utána a hittudományi főiskolát hallgatta. 1908-ban az ottani egyházmegye papjává szentelték. Két évvel később Prohászka Ottokár, az elhunyt nagynevü püspök megbizta a Fejérmegyei Napló felelős szerkesztésével. Ezt a tisztséget 1918-ig töltötte be. A háboru alatt a hadijótékonysági mozgalom egyik legelső irányitója volt. 1918-ban Budapestre költözött és országos akciót inditott a keresztény irányu Központi Sajtóvállalat megalakitására, melynek vezérigazgatója. Tizéves publicisztikai tevékenysége mellett szépirodalommal is foglalkozott. 1928-ban a Kormányzó érdemeinek elismeréséül magyar királyi kormányfőtanácsosnak nevezte ki.

Baranski E. László

az alábbi gimnázium tanuló volt.
Az iratról 1909/10. évi értesítőjében cikke a gimnázium ifj. (ugyanő) épületéről.

Szyllaba
13/14. l.

Budapest III. ker. nép- és iskolai könyvtár

X. 70.

Szendrei – Szentiványi

1915.

-Baranski

B. főleg a grafikával foglalkozik s e téren már értékes sikereket aratott. 1908-ban résztvett a londoni magyar kiállításon, ahol rézkarczaiért aranyérmet kapott. A magyar grafikusok berlini kiállításán (1908) rézkarczaival újabb elismerést szerzett, legutóbb pedig a Magyar Grafikusok Egyesülete és a Magyar Aquarell- és Pastellfestők Egyesületének 1913 őszén a Nemzeti Szalonban rendezett IV-ik kiállítása alkalmából Aldunai falu cz. rajzát a tájrajz-díjjal jutalmazták. Jelentékenyebb művei: Mezőségi táj, olajf. — Gémes kút (Maglód), eredeti rézkarcz, a budapesti Szépművészeti Múzeum tulajdona. — Félhomályban, rézkarcz, a Szépművészeti Múzeum tulajdona. — Déli pihenő, rézkarcz, Morgenstern alezredes tulajdona. — Öreg akáczsor, rajz, a Szépművészeti Múzeum tulajdona, stb. B. illusztrálással is foglalkozik s részben ő rajzolta egyebekközt Varga Ottó: Magyarország története (kiadta a Kisfaludy Társaság), Cicero negyedik beszéde Verres ellen (magyarázta és fordította Zsámboki Gyula, Budapest, 1902), Márki Sándor dr.: Dósa György (Budapest, 1913) cz. művek szövegképeit. Régebben nemesi czímerek rajzolásával is foglalkozott, s azon fáradozott, hogy a magyar stílust belevigye a czímertanba.

dapest, 1894. 112, 116, 130, 131, 132, 137, 163, 165. l. — *U. az:* A Magyar Nemzeti Múzeum képtárának leíró katalogusa. Budapest, 1900. 69, 88, 124, 400, 464, 466, 467, 470, 471, 475, 477, 478. l. — *Pesti Divatlap.* 1844. 20, 31, 52, 82, 83, 159, 254. h. — 1844. 16, 80, 107, 144. l. — 1845. I. 23, 293, 310. l. II. 509, 605, 765, 945, 1021, 1143. l. — 1846. 396, 415, 657, 1030. l. (arczképpel). — 1847. I. 346. l. — 1848. 380, 708. l. — *Pesti Hírlap.* 1880. 12. sz. 1887. 40. sz. — *Pesther Tageblatt.* 1840. 188. sz. — *Petőfi Társaság Lapja.* 1877. II. 24. sz. — *Petrovics Elek:* Művészet. 1907. 179. l. — *Prém József dr.:* Egy kép története. *Művészvilág.* 1900. évf. — *Prónay, Freiherr Gabriel von:* Skizzen aus dem Volksleben in Ungarn. Mit 25 gemalten bildlichen Darstellungen von Barabás, Sterio etc. Pest, 1854. (Magyarul is megjelent). — *Pulszky Ferencz:* Báró Eötvös József és Trefort Agost. Adalék ifjúkori arczképükhöz. *Vas. Ujs.* 1888. 45. sz. (képekkel). — *Ráth György:* Az iparművészet könyve. Budapest, 1902. I. 510. l. — *Récsey Viktor dr.:* A pannonhalmi képtár. *Budapesti Hírlap.* 1903 szept. 24. — *Regélő* Pesti Divatlap. 1842. I. 34, 441. l. — 1843. II. 629, 886, 1365, 1593. l. — 1844. I. 26, 364, 509, 659. l. — *Reizner János:* Szeged története. Szeged, 1900. III. 406. l. — *Reviczky Gyula:* Barabás Miklóshoz. (Költemény.) *Vas. Ujs.* 1898. 119. l. — *Révai Nagy Lexikona.* II. 582. l. — *Richter József:* A Barabás kiállításról. *Művészvilág.* 1899. II. évf. 77. l. — *Seiz:* Feldmann's Wegweiser durch Pest u. Ofen. Pest, 1855, 157. l. — *Somogyi Rudolf:* Vas. Ujs. 1890. 514. l. — *Szalai Emil:* Magyar festőművészet. *Magyar Géniusz.* 1894. II. [illegible]

családból származott. Kiskorában anyai nagybátyja Studer havannai gazdag kávé- és dohányültetvényes örökbe fogadta és Havannába vitte, hol megtanult spanyolul, a newyorki nevelőintézetben pedig angolul és így a Constanceban otthon elsajátított német és franczia nyelv mellett már gyermekkorában négy nyelven beszélt. Cuba szigetén csak öt évet töltött, mert időközben nagybátyja nejének gyermeke születvén, szülei hazavitték Constanceba, illetőleg Genevába, hova a család később áttelepült. Barabásnénak két nővére volt, kik mint társalgónők a 30-as években kerültek Magyarországba és itt mentek férjhez. Bois de Chesne Marit Kolozsvárt Szilágyi Ferencz tanár, Sándornak, a történetírónak édes atyja, Henriettet, a második leányt, Ritter Adolf pesti ügyvéd vette nőül, Susette, a legfiatalabb pedig Barabás Miklós nejévé lett.

B.-né nagymíveltségű nő volt és mint társalkodónő került 1835-ben Olaszországba Wesselényi Polixena bárónéval, előbb Bánffy László báró, később Paget János gazdag angol földbirtokos nejével. A báróné, ki utazásáról könyvet írt — festészettel is fog-

Baranski Emil László, festő, grafikus és rajztanár; szül. Ó-Palánkán (Bács-Bodrog m.) 1877 máj. 11-én. Középiskolai tanulmányait a budapesti II. ker. kir. kath. főgymnasiumban elvégezvén, 1895-ben az orsz. m. kir. mintarajziskola és rajztanárképző növendéke lett, hol 1900-ban rajztanári oklevelet nyert. Az alakrajzban Balló Ede, az iparművészeti rajzban Dörre Tivadar s a festészetben Székely Bertalan voltak tanárai. Később (1906) Londonban tovább képezte magát a Newcyn Art School (Mr & Mrs Forbes) London School of Art-ban, hol Mr és Mrs St. Forbes, Frank Brangwyn és John Swan voltak mesterei. 1906-ban és 1907-ben Németalföldön, Poroszországban és Angliában volt tanulmányúton. A tanári képesítés megszerzése után Budapesten kapott rajztanári állást, honnan nehány év mulva Pozsonyba helyezték át. Az utóbbi helyen élénk tevékenységet fejtett ki a képzőművészet fellendítésén s itt alkotta legnagyobbszabású művét, a Küzdő ifjúság cz. terjedelmes freskót, mely a pozsonyi főgymnasiumban van. Pozsonyból utóbb visszahelyezték Budapestre s jelenleg is itt működik.

Belügyminisztériumi kinevezések

A kormányzó kinevezte:

A MABI-nál Csohány János a VI. fizetési osztály jellegével felruházott kórházi osztályvezető főorvost a VI. fizetési osztályba.

A kormányzó adományozta:

Demény Sándor rendőrségi, Roskonyi Rezső belügyminisztériumi, Raák László belügyminisztériumi számvevőségi II. oszt. főtanácsosoknak a számvevőségi I. osztályu főtanácsosi címet és jelleget; dr. Krusniczky Elek intézeti, Földvárszky Miklós belügyminisztériumi, Horváth József, Keresztes Imre, Boródy Lajos és dr. Bélteky Gyula vármegyei számvevőségi tanácsosoknak a számvevőségi II. osztályu főtanácsosi címet és jelleget; Kerestély Nándor, Pusztai Mihály és Benedek Ödön vármegyei, Seregély József intézeti, Kosztolányi Béla, Szalay Béla, Hollósy József és Keszei István rendőrségi számvizsgálóknak a számvevőségi tanácsosi címet és jelleget; Koncz András vármegyei, Lukácsy József rendőrségi, Kassai Antal intézeti, Lukács Béla belügyminisztériumi és vitéz Diószeghy Béla vármegyei számellenőröknek a számvizsgálói címet és jelleget.

Novák Dénes fogalmazónak a segédtitkári címet és jelleget, Roósz Andor segédfogalmazónak a fogalmazói címet és jelleget, Czirer László kórházi osztályvezető főorvosnak a VI. fizetési osztály jellegét, Szundy Aladár kórházi adjunktusnak a kórházi osztályvezető főorvosi címet és jelleget, Dusnoki József és Wajda Aladár számvizsgálóknak a számvevőségi tanácsosi címet és jelleget, Szűcs Péter irodatisztnek az irodafőtiszti címet és jelleget.

A belügyminiszter kinevezte:

A minisztériumban:

Miniszteri titkárokká: Jármy András, Imre Zsigmond,-Benczúr-Ürmössy Gábor, Mihálffy Antal, Ajtay Gábor, Cserzy István, Novák Ferenc, Dániel Sándor és Ormós Zigmond és Nyáry András miniszteri segédtitkárokat miniszteri titkárokká.

A rendőrségen:

Rendőrtanácsossá: Keresztfalvy Gyula, vitéz Kmetty István, Gyöngyössy Zoltán, Bartos Lajos, Várnai Aladár, Miskolczi Ernő, Halász Károly, Gajdán Imre, Takács Lajos, Versényi Jenő, Szentmiklóssy Zoltán, Kiss Ernő, Rátkay Béla, Végvári Sándor, Ori István, Halassy Barna, vitéz Kolozsváry Andor, Késmárky Béla, Csobánczi Rezső és Vastagh Zoltán rendőrkapitányokat.

Rendőrkapitánnyá: Farkas Pál, Szőke Jenő, vitéz Sárosy Gyula, Szigethy Ferenc, vitéz Zurányi Rudolf, vitéz Fazakas Péter, Halmos Orbán, Szabó Zoltán, Huzjak Gyula Zoltán, Jeney Lajos, Szerednyey Béla, Kökössy Béla, Polonkay Géza, Biró Sándor, Jancsó Gyula, Harasztthy Vince, Farkas János, Harasztos István Endrődy József, Ujvárosy Miklós, Dalmy István, Vargha László, Zsigmond János, vitéz Bükky Jenő, Türei Osváth István, Kajdi Lajos, Csiky Béla, Hutai Jenő, Kocsis Béla, vitéz Mihályi András, vitéz Elekes Ernő, Medresi József, vitéz Ecsedy Árpád és Marinovich Marcell rendőrfogalmazókat.

Rendőrfogalmazóvá: Zajk Sándor és Ebbeth József rendőrfelügyelőket, Szeles Jenő, vitéz Szalay Ferenc, Varga Ernő, Bakó Ferenc Lajos, Zágonyi Géza, Szász István, Rácz Gyula, Györy Andor, Zékány József, Mihályi Jenő, Derényi Károly, Konrád Béla, Vigvári István és Batizfalvy Nándor rendőrsegédfogalmazókat.

Rendőrsegédfogalmazóvá: Erlei Ferenc, Horváth Vendel, Czövekh Károly, Edvi Illés Géza, Bartha Béla, Ruda Lajos, Kanyó Imre, Simor Gábor, Mesztényi László, Csáka József, Rónai József, Borsányi Kálmán, Bajóti Antal, Takács Sándor, Domaházi Károly, Vári Gyula, Márk Ferenc, Zacher László, Antonya Sándor, Szekeres Gyula, Diviaczky Pál, Varga Alajos, Horváth Béla Jenő, Koronghy Henrik, ifj. Szentpétery János, Szabados László, Griczmann László, Miklós László, vitéz Zsédenyi Kálmán, Árva József, Görög István, Merényi Károly, Orbók Sándor, vitéz Kálóy Tihamér, Fonth Sándor, Radák László, Bónis László, Kövári Béla, Bögi Károly, Tamás Aladár, Hermányi István, Akantisz Rezső, Németh László, Mikes Iván, Németh Imre, Pulay István, Vágner János, Beliczky László, Szalay Árpád, Nedeczky László, Berky Emil, Hunor Bertalan, Bukoveczky Mihály, Nagy Dezső, Biró András és Lator György rendőrfogalmazógyakornokokat, valamint Rolek Zoltán volt csehszlovák rendőrfogalmazó ungvári lakost.

Rendőrfelügyelővé a VII. fiz. osztályba: Jelenffy Szilárd, vitéz Ajtay-Heim Jenő, Fenesy János, Gyarmati János, vitéz Gubody Sándor rendőrfelügyelőket.

Rendőrfőfelügyelővé a VIII. fiz. osztályba: Jáky Károly, Bárcs Tibor, Harsághy Gyula, vitéz Komlóssy Ferenc, vitéz Benedek Géza, Nagy Mózes és Fehér Gyula, a VIII. fiz. osztály címével és jellegével felruházott rendőrfelügyelőket.

Rendőrfelügyelővé a IX. fiz. osztályba: Ágoston József, Orfalvy Aladár, Fülöp Nándor, Magyar Károly, Gál Dániel, Bánhidy Antal, Boross Andor, Szentléleky László, Jámborffy Béla, Urbancsik Ede, Hernády Pál, Márton Ferenc, Várhidy György, Ujhidy József, Galambos Ottó, Bánhidy Kálmán, Tompos Lajos, Bánfalvy István, Sebők Lajos, vitéz Magassy Antal, Kováts József, Bánszky László Gyula, Vékássy Lajos György, Bársony György, Miklóssy Kálmán, Kovács István, Lónárt Ferenc, Simonyi László, Tarpataki Zoltán és Nagy János, a IX. fiz. osztály jellegével felruházott rendőrfelügyelőket.

Rendőrfelügyelővé a X. fiz. osztályba: Csiky Sándor volt rendőrfelügyelőt, **Doma József**, Papp Sándor és **Iványi Andor** rendőrfelügyelőgyakornokokat, Bathó Béla bihari kegyeztesi lakost, Szentirmay Ferenc, Bónyay Ferenc, Tamás András, Nagyróczey Ottó, Thótt Jenő, Összényi Károly, Cserhyánszky Ferenc, Szász Béla, Kazinczky László, Fehér János, Fábián Gáspár, Gyuris Jenő, Densz Sándor, Urvarhelyi Zoltán, Gyárfás Sándor, Kovács Gábor, Kollár László, Tóth András, Sasbalmi László, Kisbán László, Vattay Levente, Cseh István, Stibor Imre, ifj. vitéz Gyulay Gyula, Hadnagy Lajos, Bodonyi Pál, Vág Ernő és Istenics Vilmos rendőrfelügyelőgyakornokokat.

Rendőrorvostanácsossá: Hertelendy Dénes kerületi rendőrorvost.

Kerületi rendőrorvossá: Simonyi Imre rendőrorvost kerületi rendőrorvossá.

A IX. fizetési osztályba: Simay Artur rendőrorvost.

A detektívtestületnél:

Detektívfőfelügyelővé: Molnár György, Lengyel János, Juhász József, Szathmáry Róbert és Szigeti Árpád detektívfelügyelőket.

Detektívfelügyelővé: Varga Ödön, Ezsöl András, Mátyás József, vitéz Barabás Viktor, Koppányi Károly, Ruth Pál, Fekete Zsigmond, Tóth János, Török Károly, N. Kiss János, Bazsik István, Balázsfalvi Károly és Kristóf Ferenc detektíveket.

IX. fizetési oszt. detektívvé: Veghelyi Károly, Sédy József, vitéz Tarján Lajos, Kistelegi János, Környefalvi Ferenc, Mátai Antal, Bakonyi József, Balikó György, Pálmai István, Csordás Mihály, Barcsi József, vitéz Bácskay László a IX. fizetési osztály jellegével felruházott detektíveket, Hellei János, Váraljai András, vitéz Szabó Gyula, Pál Péter, Budai Sándor, Somorjai Illés, Dobos Antal, Molnár Albert, N. Szabó István, Kovács János, Simai János és Balogh Ferenc X. fizetési osztályu detektíveket.

X. fizetési osztályu detektívvé: Béres János kecskeméti lakost, továbbá Kapitány István, Fülöp Zoltán, Szalay Antal, Torkos Ferenc, Pázmánd Sándor, Kosztolánczy Imre, Dakó Sándor, Buzás István, Sasvári Gyula, Sántha Gábor, Pozsonyi József, Virágh Jenő, Nagynyujtódi Jancsó Lajos, Cséffalvay Kálmán, Császár Emil, Nyomárkay Géza, Zolta József, Kovács Gusztáv, Rádfai Sándor, Zsarnóczai Károly, Szolnoki István, Nemere Károly, ifj. Tassy Betz Géza, Arany Béla, Rónai Béla, Lengyel István, Rudnay Lajos, Lontai György, Győri Lőrinc, vitéz Horváth Kálmán, Batisz Zsigmond, Berta Ferenc, Krecsányi Jenő, báró Bornemisza József, Bartos János, vitéz Perczel György, Nagy Barna, Siki Árpád, Orbán István, Pál Miklós, Várady S. János, Sárosi János, Gombolai István, Kovács Gyula, Boboczky Ervin, Orgoványi József, Inotai István, Szelényi István, Szerdahelyi Imre, Imre Kálmán, ifj. Lencsés István, Hámor László, Szabados Béla, Korompay Kornél, Pálinkás József, Barmos János és Sári István detektívgyakornokokat.

Ideiglenes minőségű XI. fizetési osztályu detektívvé: Gyalókay István, Gesztesi Alajos, Mikla Mihály, Bakó Károly, Koncz Lajos, Zsemberi Rudolf, Hidvégi Vilmos, Nemes Steffanits István, Mérényi Gyula, Gesztesi Rajmund, Baczony Béla, Vay László, Somkuti Gyula, Garamvölgyi Béla, Varga László, Császtói József, Balsa Varga József, Bokor Gyula, Novák János és Derecskei László detektívgyakornokokat, Tóth Imre kezelőt, Kozma Aladár díjnokot, Szűcs Antal, Éles Sándor, vitéz Nagy S. János, Széplaki József, Kis S. Ferenc, Kassai 2. János, Kiss 24. István rendőrőrtörzsőrmestereket, Nándori 3. István rendőrőrmestert, vitéz Fónai József, Cselényi Antal, Vásárhelyi György, Répássy Imre rendőrőrtörzsőrmestereket, Áron Tibor folyamőrtörzshajómestert, Iványi Sándor, Czirják János, Sziráki Károly, Csere Jenő, Mester János, Kenyeres József rendőrőrtörzsőrmestereket, Ujváry József, B. Kövér Mihály m. kir. rendőrtörzsőrmestereket és Bangó József folyamőrhajómestert.

Igazságügyminisztériumi kinevezések

A kormányzó kinevezte:

Lukáts Zoltán pestvidéki törvényszéki bírót a budapesti ítélőtáblához bíróvá, Kazay László ráckevei járásbírót a rétsági járásbíróság elnökévé, Gády Béla budapesti ügyészt a budapesti ítélőtáblához bíróvá, Falbőck István kunszentmártoni járásbírót a tiszafüredi járásbíróság elnökévé, Kiz Román beregszászi volt bírósági tanácsost a beregszászi törvényszékhez bíróvá, Szandtner János ipolysági volt járásbírót az ipolysági járásbírósághoz járásbíróvá, Dóka Lóránt nyitrai ügyészt a kaposvári ügyészséghez ügyésszé, Kocsis Mihály pécsi ügyészt a pécsi törvényszékhez bíróvá, vitéz Pokomándy József pestvidéki törvényszéki titkárt a pestvidéki törvényszékhez bíróvá.

Járásbírókká: Pálinkás Jenő, Katkics Andor törvényszéki titkárokat, Varga Ferenc törvényszéki jegyzőt, Jánossy Gábor veszprémi törvényszéki jegyzőt a komáromújvárosi, Czompó József járásbírósági jegyzőt, Pongrácz Győző szombathelyi járásbírósági jegyzőt a tapolcai, Tóth Erik budapesti törvényszéki jegyzőt a balassagyarmati, Welenk József pestvidéki törvényszéki jegyzőt a nagykátai, Funk István kispesti járásbírósági jegyzőt a bajai, Szemerey Miklós szolnoki törvényszéki jegyzőt a jászberényi, Szabó Pál komáromi törvényszéki jegyzőt a dunaszerdahelyi, Trauer Hubert miskolci törvényszéki jegyzőt a szikszói, Csemez József pécsi járásbírósági jegyzőt a bácsalmási, Szalkai Sándor balassagyarmati törvényszéki jegyzőt a szécsényi, Tóth László nyugalmazott járásbírósági jegyző, ügyvédet a szarvasi, Kováts Béla Artur ügyvédet a nyírbátori, Bőrücz Jenő ügyvédet a hevesi és Szász Gábor ügyvédet a zalaegerszegi járásbírósági sághoz, Gallov Dezső miskolci törvényszéki titkárt a sátoraljaújhelyi, Németh Sándor törvényszéki titkárt a budapesti és Értekes Ferenc budafoki járásbírósági titkárt az újpesti járásbíróságnoz, Szabády Ferenc törvényszéki titkárt az ócsai, Hánka Tibor járásbírósági titkárt a gödöllői, Gálffy Gábor törvényszéki titkárt a budapesti büntető és Stromp Tibor pestszenterzsébeti járásbírósági titkárt a kecskeméti járásbírósághoz.

Az igazságügyminiszter kinevezte:

Miniszteri titkárokká: Groschmid Sándor és Hersich Sándor törvényszéki bírákat, ifj. Szabóky Jenő járásbírósági, Urbánszky Andor és Gál László pestvidéki törvényszéki titkárokat.

Bírósági titkárokká: Pápay Jenő belétszerkesztő, vitéz Eröss Sándor törvényszéki, Glatz Aurél járásbírósági, Révész Zoltán és Ütő Endre törvényszéki, Szabó László járásbírósági, Szilágyi Endre törvényszéki, Hayde Béla, Szilágyi Ernő, Muzsnai Dénes járásbírósági, Albrecht Zoltán törvényszéki, Fazakas István, Sáray Ferenc, Kovács Pál, Gönczy Lajos járásbírósági, Papp László, Laszly Pál, Hegedüs Gyula, Batay János és ifj. Gébert József törvényszéki, Ságy Imre járásbírósági, ifj. Noszkó Imre, Vida Lajos, Töreky György és Bolla Pál törvényszéki, Iharos Imre járásbírósági, Csapó László, Tóth Sándor, Szabóleska Károly, Szörényi Béla, Farkas Béla, Sófalvy Károly törvényszéki, Budaméri Jenő és Dékány Mihály büntetőjárásbírósági, Szabó Mihály, Bibó István és vitéz Csiky János törvényszéki, Fejér Hadur járásbírósági, Mártonffy Zoltán, Korpásy Gyula, Murányi Iván, Szitás László törvényszéki, Tóth Béla járásbírósági, Stengi Antal, Rajz Károly, Csanádi Zoltán, Esze Béla, Somogyi Sándor, Góth Gábor törvényszéki, Rónay Gyula járásbírósági, Jakab Mihály, Balás László törvényszéki, Gáll Endre, Habermann György járásbírósági, Nádor Ferenc, Pócsi János törvényszéki, **Nagypataki Sándor** járásbírósági, Forrai György törvényszéki, **Bardócz Béla** járásbírósági, Szigligeti Viktor, Dóczy Ernő Kálnoki Bedő Sándor törvényszéki, Márföldy József, Dobay Gyula, Gáspárdy József járásbírósági, Gergelyi József törvényszéki jegyzőket jelenlegi alkalmazásuk helyén, Benson Róbert volt kassai törvényszéki jegyzőt a kassai kir. törvényszékhez.

Kultuszminisztériumi kinevezések

A kormányzó kinevezte:

Műszaki osztályfőnökké: Kósa Kálmán miniszteri tanácsost.

Miniszteri tanácsossá: Kultsár István, Damjanovich Lajos és Hertelendy Jenő miniszteri osztálytanácsosokat, valamint Jeszenszky Sándor központi zenei előadót.

Miniszteri osztálytanácsossá: Simon László tanügyi tanácsost, Jantsits Tibor, Kreitl Géza, Papp-Szilágyi Egon, Ottó László és Say Géza miniszteri titkárokat, Beyer Ede tanügyi tanácsost és Babocsay Lajos titkárt.

Miniszteri számvevőségi I. oszt. főtanácsossá: Simon János számvevőségi II. osztályu főtanácsost miniszteri számvevőségi I. osztályu főtanácsossá.

Tanügyi főtanácsossá: Berczse Nagy János tanügyi tanácsost.

Tanügyi tanácsossá: vitéz Szabó István, Odor Gyula és Martsa Dénes tanügyi titkárokat.

Tankerületi főigazgatóvá: Támedly Mihály miskolci tankerületi főigazgatót Kassára, Buday Géza gimnáziumi igazgató, szakelőadót Miskolcra, Csaplovits József gimnáziumi igazgató szakelőadót Komáromba.

A VI. fizetési osztályba: vitéz Pataky Tivadar miskolci állami fa- és fémipari szakiskolai igazgatót és Szemmáry László újpesti állami textilipari szakiskolai igazgatót.

Miniszteri számvevőségi igazgatóvá az V. fizetési osztályba: Lenkei Dezső számvevőségi I. osztályu főtanácsost.

A közalapítványoknál: Uher Károly közalapítványi igazgató, gazdasági főtanácsost az V. fizetési osztályba, Gévay-Wolff Aladár közalapítványi főfelügyelőt közalapítványi igazgatóhelyettessé a VI. fizetési osztályba.

A Nemzeti Múzeumnál: Panity Vukoszava könyvtárnokot főkönyvtárnokká, Oroszlán Zoltán I. oszt. múzeumi őrt múzeumi igazgatóőrré és Föglein Antal levéltárnokot főlevéltárnokká, a VI. fizetési osztályba.

A Képzőművészeti Főiskolán: Baranski Ede László képzőművészeti főiskolai tanárt az V. fizetési osztályba, Varga Nándor Lajos képzőművészeti főiskolai tanárt és Strobl Zsigmond kormányfőtanácsos, képzőművészeti főiskolai tanárt a VI. fizetési osztályba, Krocsák Emil okleveles középiskolai rajztanárt és vitéz Aba-Novák Vilmos festőművészt képzőművészeti főiskolai tanárokká a VII. fizetési osztályba.

A Zeneakadémián: Molnár Imre és Wehner Géza tanárokat a VI. fizetési osztályba, Gaál Endre és Ditrói Csiby József tanárokat a VII. fizetési osztályba, Böszörményi Nagy Béla tiszteletdíjas tanárt rendes tanárrá a VII. fizetési osztályba.

Az Iparművészeti Iskolában: Kaesz Gyula iparművészeti iskolai tanárt a VII. fizetési osztályba.

A Műegyetemen: Lechner Lóránd m. kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi egyetemi intézeti tanárt a VI. fizetési osztályba.

Gimnáziumi igazgatóvá a VI. fizetési osztályba, a tanügyi főtanácsos-gimnáziumi igazgatói cím egyidejű adományozásával: Kovács Kálmán állami gimnáziumi rendes tanárt, a budapesti dr. Domokosné-féle leánygimnázium (Uj Iskola) megbízott igazgatóját.

Tanügyi főtanácsos — gimnáziumi igazgatóvá az V. fizetési osztályba: Lauringer Ernő soproni állami Széchenyi István gimnáziumi, Szentgyörgyvári Artur budapesti VI. kerületi állami Kemény Zsigmond gimnáziumi és Róder Pál budapesti VII. gimnáziumi gyakorló jellegü Madách Imre gimnáziumi igazgatókat tanügyi főtanácsos, gimnáziumi igazgatókká.

Gimnáziumi igazgatókká a VI. fizetési osztályba: Szabó Richárd, Horváth Béla szentgotthárdi állami gimnáziumi, Csabai István soproni állami leánygimnáziumi, Madocsai Pál dombóvári Esterházy Miklós nádor gimnázium és Diósi Frigyes mátyásföldi egyesületi Corvin Mátyás gimnáziumi igazgatókat.

Gimnáziumi igazgatókká a VII. fizetési osztályba: Pápay Irma mezturi állami Teleki Blanka leánygimnáziumi, Eltető Odön pestszenterzsébeti állami Kossuth Lajos gimnáziumi, Kováts József jászapáti gróf Széchenyi István gimnáziumi, **Jausz Béla** debreceni állami gyakorló gimnáziumi és Tóth Tivadar pestszentlőrinc állami gimnáziumi megbízott igazgatókat.

A tanítóképzőknél: Dohanics János nyiregyházi állami tanítóképzőintézeti rendes tanár megbízott igazgatót és Girtler Mária győri állami tanítóképzőintézeti rendes tanár, megbízott igazgatót tanítóképzőintézeti igazgatóvá a VI. fizetési osztályba, Tóth Antal kőszegi állami tanítóképzőintézeti igazgatót a VI. fizetési osztályba, Barabás Tibor állami tanítóképzőintézeti tanár, szakelőadót és Gáspár Gyula állami gimnáziumi tanár, szakelőadót igazgatóvá a VI. fizetési osztályba.

Az állami polgári iskolákba: Vig József, Szabolcs Gyula polgári fiúiskolai rendes tanárokat, Molnár Kálmán polgári leányiskolai igazgatót, Avar Gyula polgári fiúiskolai rendes tanárt, Mihályfi Pál, Minay Lajos polgári iskolai igazgatókat, Muszély Agost, Tóth József ceglédi polgári iskolai rendes tanárokat, Soós Aladár, Kellér Aladár polgári iskolai igazgatókat, Bo'yos István, Tix Miklós polgári iskolai igazgatókat, Tóth J. Zoltán polgári iskolai igazgatót és Kelemen Gyuláné Závodsky Margit intézeti rendes tanítónőt a VI. fizetési osztályba.

Testnevelési igazgatóvá a VI. fiz. osztályba: Kócza Géza testnevelési szakfelügyelőt, tanügyi tanácsosi címének épségben hagyása mellett.

Az egyetemeken: Sulica Szilárd a szegedi Ferenc József tudományegyetemi könyvtárigazgatót az V. fizetési osztályba, **Pap István** budapesti Pázmány Péter tudományegyetemi quéstort a VI. fizetési osztályba.

A kormányzó adományozta:

A minisztériumban: vitéz Haász Aladár és vitéz Tárczay-Felicides Román miniszteri osztályfőnöki címmel felruházott miniszteri tanácsosnak a miniszteri osztályfőnöki jelleget, Fülei-Szántó Endre egyetemi magántanár, miniszteri tanácsosnak a miniszteri osztályfőnöki címet, Bernáth Géza miniszteri tanácsosnak a miniszteri osztályfőnöki címet és jelleget, Eyssen Tibor és Huszka János miniszteri tanácsosi címmel felruházott miniszteri osztálytanácsosnak a miniszteri tanácsosi jelleget, Balogh László és Palkert Géza miniszteri osztálytanácsosi címmel felruházott miniszteri titkárnak a miniszteri osztálytanácsosi jelleget, Lőrinczy Szabolcs, vitéz Nagy Iván és Zábrák Dénes miniszteri titkárnak a miniszteri osztálytanácsosi címet.

A minisztérium segédhivatalában: Dallos Ferenc irodafőtisztnek a miniszteri segédhivatali igazgatói címet és jelleget, Palócz Erzsébet, Jancsó Gizella és Szabó Gyula irodatisztteknek a miniszteri irodafőtiszti címet és jelleget.

A minisztériumi számvevőségen: Rimanóczy Géza számvevőségi II. osztályu főtanácsosnak a miniszteri számvevőségi I. osztályu főtanácsosi címet és jelleget, Benedek György és Hofbaner Géza számvevőségi tanácsosnak a miniszteri számvevőségi II. osztályu főtanácsosi címet és jelleget.

A közalapítványoknál: Kováts Gyula miniszteri osztályfőnöki címmel felruházott miniszteri tanácsosnak a miniszteri osztályfőnöki jelleget, Mayer László közalapítványi főerdőmérnöknek a királyi közalapítványi erdőtanácsosi címet és jelleget.

A tanügyi igazgatási szakon: Nagy Ferenc állami tanítóképzőintézeti tanár, szakelőadónak és Masszi Ferenc leányiskolai rendes tanárnak a polgári iskolai igazgatói címet, Bihary István tanügyi tanácsosnak a tanügyi főtanácsosi címet, Gallay Rezső és Tomcsányi Boldizsár tanügyi titkároknak a tanügyi tanácsosi címet és jelleget, Murányi József, Borz Lajos és Angyal János tanügyi segédtitkároknak a tanügyi titkári címet és jelleget, Koch Vilmos nyugalmazott állami felsőipariskolai tanár, felsőipariskolai megbízott igazgatónak a tanügyi főtanácsos-igazgatói, Karácsonyi Géza állami ipariskolai tanárnak az ipariskolai igazgatói címet, Beck Ernő budapesti állami felsőipariskolai oktató művezetőnek az ipariskolai oktató főművezetői címet és a IX. fizetési osztály jellegét, Szép József állami gyógypedagógiai intézeti rendes tanárnak az állami gyógypedagógiai intézeti igazgatói címet.

A Nemzeti Múzeumnál: Rédey Tivadar múzeumi igazgatói címmel felruházott főkönyvtárnoknak a múzeumi igazgatói jelleget, Csik Lajos és Wolsky Sándor adjunktusoknak a VII. fizetési osztály jellegét, Zombory László és Bárány Istvánné született Oberschall Magda I. osztályu segédfőnöknek a múzeumőri címet és jelleget, Steffanits Mária főtisztnek az I. osztályu könyvtári főtiszti címet és jelleget.

A Képzőművészeti Főiskolán: Andreetti Károly képzőművészeti főiskolai tanárnak az V. fizetési osztály, Burghardt Rezső és Szönyi István képzőművészeti főiskolai rendes tanároknak a VI. fizetési osztály jellegét.

A Zeneakadémián: Walbauer Imre és Kerpely Jenő VII. fizetési osztályba sorozott rendes tanároknak a VI. fizetési osztály jellegét.

Az Iparművészeti Iskolán: Pál Lajos iparművészeti iskolai rendes tanárnak a VII. fizetési osztály jellegét és Domanovszky Endre iparművészeti iskolai rendes tanárnak a VIII. fizetési osztály jellegét.

Az egyetemeken és a csillagvizsgálóknál: Kiss Zsigmond debreceni Tisza István tudományegyetemi tanács, egyetemi tanácsjegyzőnek a VI. fizetési osztály jellegét, Detre László budapesti Konkoly Thege alapítványi csillagvizsgáló intézeti adjunktusnak az obszervatori címet és a VII. fizetési osztály jellegét és Rüblein Margit József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi egyetemi könyvtári tisztnek a könyvtári főtiszti címet és a VIII. fizetési osztály jellegét, Nyireő István debreceni Tisza István tudományegyetemi könyvtárigazgatónak az V. fizetési osztály jellegét.

Az iskoláknál: Ö'lös Sarolta kecskeméti református tanító képzőintézeti igazgatónak a tanügyi főtanácsos, tanítóképzőintézeti igazgatói Pécs Gyula községi állami tanítóképzőintézeti rendes tanárnak és Braun Angéla budapesti VII. kerületi állami tanítónőképzőintézeti rendes tanárnak a tanítóképzőintézeti igazgatói címet, Strobl Ernő tanügyi tanácsos, állami felső kereskedelmi iskolai igazgatónak, Sztankovits Anna, Fux Antal igazgatónak a tanügyi főtanácsos felsőkereskedelmi iskolai igazgatói, Bohdaneczky Imre Nagy Sándor, Tatár István, To

karó Gyuláné Gáll Beatrix, Barborik Kálmán, Wolf Miklós, Tarnay Kálmán, Földi István kereskedelmi iskolai rendes tanároknak a felsőkereskedelmi iskolai igazgatói címet, vitéz Szőnyi Sándor ceglédi állami Kossuth-gimnáziumi igazgatónak, Szombathelyi György igazgatónak, Sallay Géza igazgatónak, vitéz Fraknói József igazgatónak, Sági István gimnáziumi tanárnak, Simon Károly leánygimnáziumi igazgatónak, vitéz Korompay Sándor leánygimnáziumi igazgatónak, Balogh Albin gimnáziumi igazgatónak a tanügyi főtanácsos, gimnáziumi igazgatói címet. — Pitroff Pál, Szondy György, Vizsolyi Gyula, Zipser Sándor, Szalay Gyula, Dormuth Árpád, Kónya Sándor, Marcell Árpád, Károlyi Gábor gimnáziumi tanároknak a gimnáziumi igazgatói címet.

A kultuszminiszter kinevezte:

A minisztériumban: Rudai Rezső egyetemi magántanár, Kubinszky Lajos, Moravek Endre, Bassola Zoltán és Gaibel Sándor, Palkovics Pál miniszteri segédtitkárokat miniszteri titkárrá, Salamon János, Szalai Béla, Ignácz László tanügyi segédtitkárokat, Beöthy János, Farkas László, Goltner Aurél, Hadik Béla, Wekerle Imre tanügyi fogalmazókat és Losonczy István egyetemi magántanár, tanügyi fogalmazót miniszteri segédtitkárrá.

A Nemzeti Múzeumnál: Kibédi Varga Sándor alkönyvtárnokot könyvtárnokká, Fekete Nagy Antal alleveltárnokot levéltárnokká, Kalmár János, Fleischer Gyula I. osztályú múzeumi segédőröket múzeumi őrré, Csernánszky Mária és Gallus Sándor múzeumi segédőröket I. osztályú segédőrökké, Hubay Ilona I. osztályú múzeumi segédtisztet könyvtári segédőrré, Sajó Géza, vitéz Nagy Zoltán és Domanovszky György gyakornokokat múzeumi segédőrökké.

Az Iparművészeti Iskolán: Kaczián Aladár rendes tanárt a VIII. fizetési osztályba. Tancsik Mihály okl. iparművészt és Antal Dezső okl. építészmérnököt rendes tanárokká, Sárkány Lóránd okl. középiskolai rajztanárt és Zrinszky József okl. építőiparművészt segédtanárokká.

Az egyetemeken: Imre Lajos egyetemi magántanár adjunktust a Pázmány Péter tudományegyetem bölcsészettudományi karának kísérleti és fizikai kémiai tanszéke mellé intézeti tanárrá a VIII. fizetési osztályba, Molnár László egyetemi tanársegédet a Pázmány Péter Tudományegyetemi fogászati klinikához fogtechnikai osztályvezetővé a VIII. fizetési osztályba, Dolinger Imre szegedi Ferenc József tudományegyetemi tiszteletdíjas mérnököt egyetemi főmérnökké a IX. fizetési osztályba, Berényi Dénes egyetemi magántanár, tanársegédet a Tisza István Tudományegyetem bölcsészettudományi karán földrajzi tanszéke mellé intézeti tanárrá a VIII. fizetési osztályba, Jendrassik Lóránd c. rk. tanár, egyetemi tanársegédet az Erzsébet tudományegyetem orvostudományi karának belgyógyászati tanszéke mellé laboratóriumvezetővé a VIII fizetési osztályba.

Külügyminisztériumi kinevezések

A kormányzó kinevezte:

Vörnle János és Nemeskéri-Kiss Sándor I. osztályú követségi tanácsosokat rendkívüli követekké és meghatalmazott miniszterekké, Zsarnóczai Bartheldy Tibor miniszteri osztálytanácsost I. osztályú követségi tanácsossá és Szentmiklósi Szentmiklóssy Andor II. osztályú konzult II. osztályú követségi tanácsossá, Gjczi, Assakürthi és Ablancskürthi Ghyczy Jenő II. osztályú követségi tanácsost I. osztályú követségi tanácsossá és egyidejűleg nevezettnek a rendkívüli követi és meghatalmazott miniszteri címet adományozta.

A sajtóosztálynál: Ullein-Reviczky Antal II. osztályú követségi tanácsosi címmel és I. osztályú konzuli jelleggel felruházott II. osztályú konzult II. osztályú követségi tanácsossá, egyidejűleg nevezettnek az I. osztályú követségi tanácsosi címet adományozta.

A kormányzó adományozta:

Csurgay Tibor rendkívüli követ és meghatalmazott miniszteri címmel felruházott miniszteri tanácsosnak a miniszteri osztályfőnöki jelleget, Mihalkovics János miniszteri tanácsosi címmel felruházott miniszteri osztálytanácsosnak és Borsosháti Kuhl Lajos I. osztályú követségi tanácsosi címmel felruházott miniszteri osztálytanácsosnak a miniszteri tanácsosi jelleget, Békási Békássy László, Pogrányi-Nagy Félix és báró Bothmer Károly miniszteri osztálytanácsosi címmel felruházott miniszteri titkároknak a miniszteri osztálytanácsosi jelleget és Zsilinszky Antal miniszteri segédtitkárnak a miniszteri titkári címet.

vitéz Marossolymosi Marosy Ferenc I. osztályú követségi tanácsosi címmel felruházott II. osztályú követségi tanácsosnak az I. osztályú követségi tanácsosi jelleget, Galánthai Nagy László II. osztályú követségi tanácsosnak az I. osztályú követségi tanácsosi címet, Tiszahegyesi Bogdán Iván II. osztályú követségi tanácsosi címmel felruházott I. osztályú követségi titkárnak a II. osztályú követségi titkári jelleget, gróf Teleki Gyula I. osztályú követségi titkári címmel felruházott II. osztályú követségi titkárnak az I. osztályú követségi titkári jelleget és Perényi báró Lukács György II. osztályú követségi titkárnak az I. osztályú követségi titkári címet.

Ipolynyéki Haydin Albert rendkívüli követi és meghatalmazott miniszteri címmel felruházott II. osztályú főkonzulnak az I. osztályú konzuli jelleget, Medgyesy László és Bolla Lajos Gyula II. osztályú főkonzuli címmel felruházott I. osztályú konzuloknak a II. osztályú főkonzuli jelleget, vitéz Van der Venne Arnold I. osztályú konzulnak a II. osztályú főkonzuli címet és jelleget, Bíró Jenő I. osztályú konzuli címmel felruházott II. osztályú konzulnak az I. osztályú konzuli jelleget, Králik Dénes II. osztályú konzulnak az I. osztályú konzuli címet.

Sárossy Róbert, Felsőszállás-pataki Mara László, Stouy Ferenc, Nemes Gyula és Tibold Károly irodaigazgatói címmel felruházott irodafőtiszteknek az irodaigazgatói jelleget, Göndör Zoltán és Gitschner Henrik irodafőtiszteknek az irodaigazgatói címet, Gálffy Miklós és Reisch Alfréd irodatiszteknek az irodafőtiszti címet.

A külügyminiszter kinevezte:

A sajtóosztályon: Nemes-Tóthi Nemesthóthy Dénes, Zilahi Zilahi-Sebess Jenő és Ujpéteri Elemér miniszteri fogalmazókat miniszteri segédtitkárokká.

Báró Thierry Heribert I. osztályú követségi titkári címmel és jelleggel felruházott II. osztályú követségi titkárt és gróf Széchen Miklós II. osztályú követségi titkárt I. osztályú követségi titkárokká.

Kászon-Jakabfalvi László Kálmán II. osztályú konzult címmel és jelleggel felruházott alkonzult II. osztályú konzullá.

Strandra ment és eltűnt egy színinövendék

(Saját tudósítónktól.) Rejtélyes eltűnési ügy foglalkoztatja vasárnap óta a főkapitányságot. *Magyar* Erzsébet 18 éves színinövendék szombaton reggel eltűnt lakásáról és azóta nem tért haza. Erélyes nyomozás folyik, hogy megállapítsák, *vajjon nem leánykereskedők áldozata lett e a lány.* Más feltevés szerint *regényes leányszöktetés* áll az ügy hátterében.

Vasárnap megjelent a főkapitányságon *Bánhegyi* Tihamér ügyvéd és bejelentette, hogy *Magyar* Erzsébet 18 éves színinövendék eltűnt lakásáról, az Amerikai út 21. számú ház egyik egyszobás főbérleti lakásából. A lány Gyuláról került fel Pestre, szülei is ott élnek.

Elmondta az ügyvéd, hogy a lány *szombaton reggel könnyű nyári ruhában, kezében strandtáskával ment el hazulról azzal, hogy a margitszigeti strandfürdőbe megy. Este nem jelentkezett és azóta nem látták.*

A bejelentéssel kapcsolatban ketten jelentkeztek a főkapitányságon, akik különös körülményre hívták fel a figyelmet. Szombaton délben a Margitszigeten látták, amint *egy fiatal lány rosszul lesz és lehanyatlik a padra. Ebben a percben megállt mellette az úton egy ragyogó luxusautó. Kiszállt belőle egy elegáns úr, besegítette a kocsiba és elrobogott.*

Egy másik bejelentés szerint a lányt még délután is a Palatinus-strandon látták.

A nyomozás folyik.

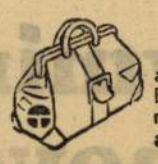

Utazásnál

a változó életmód zavarja az emésztést. Ez émelygést és fejfájást okoz. Tehát ne felejtse, hogy a kedvelt hashajtó, DARMOL

Ötödik lett a magyar csapat a hágai bridzs Európa-bajnokságon

Első Svédország, második Jugoszlávia

Hága, július 10.

(A Pesti Napló tudósítójától.)

Az idei európabajnoki bridzstornát *Svédország* nyerte. A svédeknek is, a jugoszlávoknak is egyformán 8 győzelmük és 2 vereségük volt, de a svédek több félidőgyőzelemmel és jobb meccspontaránnyal *megelőzték a jugoszlávokat* és kivívták az európabajnoki címet.

A tavalyi győztes *magyar* csapat tizenegy résztvevő közül *ötödik* helyen végzett.

Kivégezték a csekabörtönök tervezőjét

Barcelona, július 10.

Laurencsics jugoszláv építészt, a cseka titkos földalatti börtöneinek tervezőjét, halálra ítélték és július 8-án a hajnali órákban kivégezték.

A Giornale d'Italia cáfolja Mussolini és Hitler találkozásának hírét

Róma, július 10.

A Giornale d'Italia hétfői száma megcáfolja egyes francia lapoknak azt a hírét, mintha *Mussolini és Hitler június utolsó napjaiban Észak-Olaszországban találkozott volna.* A lap utal az Excelsior című párizsi lapnak arra a hírére, amely szerint a találkozó a Brenner határállomás közelében lévő *Montilazo* helységben történt volna június 28-án. A római lap ezzel kapcsolatban leszögezi, hogy ilyen nevű helység Olaszországban egyáltalán nincs, amit mindenki ellenőrizhet az olasz helységnévtárnak vagy Olaszország térképének segítségével. Ebből látszik, — írja a lap — hogy a francia sajtó milyen szemérmetlen eszközökkel dolgozik, ha arról van szó, hogy a tengelyállamokkal szemben követett politikáját, vagyis a *zavarkeltést gyakorolja. (MTI.)*

Pénz az asztalon

Irta: Sásdi Sándor

Új ruhába öltöztette mind az ötöt.

A legkisebb hároméves múlt, a legnagyobb nyolc. A másfél hold föld kevés kenyeret ad, verejtékhullató munkával teremtik elő a megélhetéshez valót. Gyurka télen erdőt ritkít, ha az elfogyott, malomba jár napszámba, Bözse mosást vállal tanítónál, jegyzőnél, amíg ki nem tavaszodik. Akkortól fogva le nem vál tenyerük a kapa, kasza nyeléről, virradástól harmathullásig hajuldoznak a más kukoricaföldjén, búzatábláján, mert a maguk kis földjére kevés erő pazarlódik.

Így élnek, mióta összekerültek. Kevés öröm vidítja, sok gond búsítja őket. Gyurka néha káromkodik, az ég felé fenyeget öklével, de a felesége ájtatos szóval inti.

— Ne haragítsd az Istent...

— Több bajt már úgyse adhat.

Ezt mondja Gyurka, de hirtelen leejti megcsomósodott öklét, lesüti szemét és esti harangszókor elmondja az Úrangyalát. Nemcsak bűnbánatból mondja, hanem kérést, nagy kérést is bujtat a szavak mögé. Nem kerekíti mondatokba a kérését, de a felettünk való Isten így is érti, így is tudja, hogy Gyurka a tehenet csengi, a Hattyú vagy Rózsa nevű nagytőgyű tehenet, amely naponta kétszer teleadná a fejőkét; habos tej, sárgaszínű vaj, jódarab túró jutna az öt gyereknek, kikerekedne a Jancsika sovány kis arca. Olyan tehén is van, teszem azt, a Balázs Vendelé, amelyik tíz litert ád naponta. Ha csak hármat fejhetne este, reggel a Bözse, az is elég volna, piacra is jutna belőle, megvennék Szegiben a vajat, a tejfölt, aprópénz csörrenne a buksza fenekén.

A Bözse napi imádságába is belekerül a tehén, a cifraszőrű, hajlottszarvú tehén és reggel szégyenlős, csöndes szavakkal mondja az urának:

— Azt álmodtam, hogy ott állt a jászol előtt, ette a friss kaszálatú fenyert, én meg csak alája tettem a háromlábú fejőszéket...

A télen nem járhatott iskolába a legidősebb gyerek, mert nem futotta lábbelire, néha vasárnapi ebédre is csak sűrű borsóleves jutott akkorka kolbásszal, hogy éppen csak a füstölt szagát érezték, a malomban előlegbe vette ki Gyurka a lisztjárandóságát. A szegénynél is szegényebbek voltak, a Mennybéli a tudója, milyen csodától várták a megálmodott, kiimádkozott, jászol elébe áhított tehenet.

Gyümölcsoltó Boldogasszony napján, tűrésében foszladozó égszínkék selyemkendőben, fakuló delénszoknyában elment Bözse a litániára, fennszóval énekelte a »Szent vagy Uram, szent vagy«-t, megmártotta kezét a szenteltvíztartó edényben és lépdelt lefelé a kápolnagrádicson, amikor melléje szegődött a jegyzőné. A házuk léckapujáig kísérte. Hangosan beszélt, pergett a nyelve, Bözse hallgatta és néha bólintott a fejével.

Gyurka ott ült a gang-szélben, ölében a legkisebb gyerek, a sovány orcájú Jancsika.

— Mosni hívott a jegyzőné? — tudakolta az ember, de Bözse nem felelt mingyárt. Felemelte a delénszoknyát, hogy az alatta pirosodó köznapira üljön. Levette fejéről a foszladozó selyemkendőt, akkor mondta csak.

— Nem hívott mosni. Mást beszélt ..

A négy nagyobb gyerek az udvaron játszott, a bomladozó orgonabokor árnyékában. Bözse feléjük nézett és a szó alig-értődőn hullott szájáról.

— Vasárnap elgyün a pesti bátyja, meg a felesége.

— Ezt beszélte?

— Meg azt, hogy a sógorasszonya vádolni akart kisgyereket a lelencből.

Hallgattak. Sütött az ápriliselei nap, az orgonafán verebek csirrentek, fecske hasította a levegőt, leröppent a tyúkok vályujáig és megmerítette csőrét a kéklő vízben.

Azt is mondta a jegyzőné, hogy a bátyja nem egyezik bele a lelencházi gyerekbe. Innen visznek egyet. A kápolna grádicsától a kapuig azt beszélte a jegyzőné, hogy nekünk ötöt adott az Isten, de nehezen nevelünk, ruházunk üket, könnyítsünk a sorsunkon. Gazdag a bátyja, két háza, takarékkönyve... Ha elviszi egyiket, úrnak neveli, jósorban tartja, mirajtunk meg segít...

Gyurka lesütötte szemét, úgy kérdezte.

— Pénzt adna?

Bözse bólogatott és abban a percben mindketten az üres istállóra gondoltak, meg a Balázs Vendelék tehenére, amelyik naponta tíz liter tejet ad.

*

És vasárnap reggel tiszta ruhába öltöztette mind az ötöt.

Kiosztotta nekik a kalácsot, de nem mehettek a Patkós-hídhoz, ahol ünnepnapon kicsinyek, nagyok gyülekeztek.

Századszor ismételte az anyjuk.

— Ha bemegyünk, mind a kettőnek megcsókoljátok a kezit.

Elfordult, könnyet törölt a szeméből, de az ura mérgesen rászólt:

— Eredj, nyílik a kapu...

*

— Eljössz a nénivel meg a bácsival? — kérdezte a jegyzőné bátyja és felesége, a kalapos, aranykarpereces kövér kis asszony, már ölébe is emelte Jancsikát.

Jancsika hároméves mult. Pár esztendő és elfelejti a szalmás házat, a földes szobát, elfelejti apját, anyját.

— Mindig fiút szerettem volna, de nekünk nem adott az Isten...

Ezt mondta a jegyzőné aranykarpereces sógorasszonya és simogatta a gyerek sovánka kis arcát. Jancsika csúszott lefelé a selyemruhás asszony öléből, de az apja rárivallt:

— Nyughass...

*

Bözse csendes szóval mondta a négy gyereknek:

— Eredhettek a hídhoz, de el ne piszkoljátok magatokat.

A három nagybankó ott feküdt az asztalon, a pirosszőttes abrosz szélén.

Gyurka széles, nagy keze elindult feléje, de félúton megállt. Zsebében kotorászott, cigarettát csavart, a füst eltakarta arcát, amikor megszólalt.

— Holnap megalkuszok a Balázs Vendellel.

*

Alig világosult az ablaküveg, amikor Bözse leugrott az ágyról. A hangosan ketyegő faliórát nézte.

— Készülnek már a vonathoz...

Gyurka ásított.

— A jegyző hintója viszi üket az állomásra... Nem ült még vonaton a Jancsika...

Bözse a szeméhez nyulkált a köténye sarkával, Gyurka sóhajtott, aztán lerúgta magáról a takarót. Odakapott az asztalhoz, lerántotta a pirosszőttes abroszról a három nagy bankót.

— Vidd vissza...

Az asszony nem szólt, magáradobta a rojtos barna kendőt és futott, ziháló mellel futott a jegyzőházig.

Van Zeeland: „A fegyverkezés útja a halál útja"

Brüsszel, április 8.

Van Zeeland miniszterelnök képviselőházi beszédében a nemzeti egység megóvására szólította fel a képviselőházat.

Rendkívül nagy tetszést aratott a miniszterelnöknek a külpolitikával kapcsolatos következő kijelentése:

— Legyen szabad kifejeznem a reményt, hogy eljő a nap, amelyen a leszerelés kérdésében létrejövő összhang alapján csökkenthetjük katonai kiadásainkat. Minden óvóintézkedést meg kell tennünk, hogy veszélyeztetésünk esetén függetlenségünket megvédjük, de már a holnap megindúló nemzetközi tárgyalásokon megteszek minden lehetőt, hogy mindenki megértse: *a fegyverkezés útja a halál útja.*

Ikreket szült a kispesti uccán zuhogó esőben egy asszony

(Saját tudósítónktól.) Kispesten, a Szilágyi Erzsébet uccában szerdán *zuhogó esőben Halász* Gyuláné pestszenterzsébeti asszony *összeesett. Horváth* XXXVII. János rendőr azonnal segítségére sietett. Mikor odaért hozzá, látta, a földön az asszony lába előtt *egy csecsemő fekszik.* A rendőr levetette a köpönyegét, beletakargatta az újszülöttet és elsietett a legközelebbi távbeszélő készülékhez, hogy értesítse a mentőket. Halász Gyulánét a mentők a szülőotthonba vitték, de útközben *még egy egészséges leánygyermeknek adott életet.* Az anya és a két kisleány jól van.

NOSPRASEN az univerzális permetezőszer gomba és rovarkártevők ellen.
NOSPRASEN réz és arzén tartalommal, 1½%-os oldatban olcsó és eredményes.
NOSPRASEN 1, 1½, 5, 25 és 300 kg-os csomagolásban.

Kaphatók Budapesten többek között: **AGRO RT.** V., Hajó ucca 2. Tel. 805-19. **MONORI MAG** VIII., Rákóczi út 7. **MAUTHNER** Rottenbiller u. 33., Kossuth Lajos u. 4

Súlyos feszültségek Genfben

Az angol delegáció nem hagyja el addig Genfet, amíg érdemleges lépés nem történik az afrikai háború ügyében — Ujabb békekisérletek az afrikai háború befejezésére — Mélyreható ellentétek a francia és angol álláspont között

Franciaország megtorlásokat kíván Németország ellen

Genf, április 8.

A 13-as bizottság, amely tudvalevőleg Olaszország kivételével a tanácsban helyet foglaló valamennyi ország kiküldötteiből áll, *Madariaga* elnöklésével szerdán délelőtt 11 órakor titkos ülésre ült össze. Az ülés egy óra hosszat tartott.

Eden, Anglia képviselője, mingyárt az ülés elején felvetette *a mérges gázok alkalmazásának kérdését.* Hangsúlyozta, hogy Olaszország aláírta az 1925. évi jegyzéket, mely tudvalevőleg eltiltja a mérges gázoknak hadműveletek során való alkalmazását. Ehhez a tilalomhoz később Abesszínia is csatlakozott. *Az erkölcsi világrend megköveteli, hogy ezt a megállapodást a hadviselő felek feltétlenül tiszteletben tartsák.* Ellenkező esetben veszedelmes irányadó eset teremtődnék. Minthogy az abesszin kormány panaszt emelt Olaszország ellen a mérges gázok használata miatt, ezért *Eden szerint tisztázni kell, vajjon tényleg helytálló-e ez a panasz.* Ezért indítványozza, hogy szerezzenek be tájékozódást e tárgyban a vöröskereszt egyesület elnökétől, aki ebben a kérdésben érintkezésben áll Rómával.

Eden indítványához hozzászólt *Flandin* francia külügyminiszter is. A külügyminiszter felszólalásában azt kívánta, hogy a Vöröskeresztnek a mérges gáz használata tárgyában adandó jelentése *mindkét hadviselő félre egyaránt terjedjen ki, tehát ne csak azt vizsgálják, hogy az olaszok használtak-e a háború folyamán mérges gázokat, hanem a vizsgálat állapitsa meg az abesszínek esetleg meg nem engedett harci eszközeit is.*

Több bizottsági tag felszólalása után a bizottság úgy határozott, hogy *megbízza Madariaga elnököt és Avenolt, a Népszövetség főtitkárát, lépjenek nyomban érintkezésbe a genfi vöröskereszt elnökével* és tisztázzák vele azt a kérdést, vajjon tényleg megtörtént-e a mérges gázok használata.

A bizottság ülését ezután délután négy órára halasztották.

Mérgesgáz-bizottság alakul

A délutáni ülésen a bizottság jogászi bizottság kiküldését határozta el *a mérgező gázok és fojtó gázok használatáról szóló 1925. évi szerződés megsértésének tanulmányozására.* A bizottság megvitatta azt a választ, amelyet az olasz kormánynak az abesszinek harcmodora ügyében előterjesztett kérdéseire ad.

A bizottság ezután az Olaszország és Abesszínia közötti békéltetés ügyével foglalkozott és *megerősítette azt a megbízást, amelyet Londonban adott Madariaganak, a bizottság elnökének és Avenol népszövetségi főtitkárnak, hogy tájékozódjék a hadban álló feleknél a békefeltételek iránt.* A bizottság felkérte Madariaga elnököt, hogy lépjen érintkezésbe báró Aloisival, aki holnap érkezik Genfbe.

Olaszország Suvich külügyi államtitkár aláírásával jegyzéket intézett a Népszövetséghez, amelyben *szembeszáll azokkal az abesszin híresztelésekkel, amelyek Addisz-Abeba bombázásáról szólnak.* Az olasz jegyzék hangsúlyozza, hogy az *abesszin főváros ellen soha nem intéztek támadást,* hanem csak a város határában repülőtéren lévő hadirepülőgépek ellen.

Az angol népszövetségi kiküldöttek a tizenhármas bizottság előtt elfoglalt álláspontjuk igazolására jegyzéket tettek közzé, amelyben Etiópia több, a Népszövetséghez intézett jegyzékét, valamint orvosok tanuskodását és az etiópiai angol táborikórház jelentéseit nyilvánosságra hozták.

Anglia érdemleges lépést követel

Anglia genfi küldöttsége különben súlyt helyez arra, hogy *most érdemleges lépés történjék az olasz-etióp kérdés rendezése terén. Eltökélt szándékuk, hogy Genfet nem hagyják el, amíg e téren valami kielégítő eredményt el nem érnek.*

Eden ma délután félhárom órától három óráig *Flandin* külügyminiszterrel folytatott tárgyalást, aki bizalmas jegyzéket nyujtott át neki a francia kormány felfogásáról abban a kérdésben, hogy *a londoni megbeszélések folytatásaképpen milyen határozatokra van szükség Németországnak a március 19-i megegyezésben foglalt rendelkezésekkel kapcsolatban tanusított magatartása ügyében.*

Mexikó a megtorló intézkedések szigorítását kívánja

Nagy fontosságot tulajdonítanak annak a körülménynek, hogy Mexikó népszövetségi megbízottja ma levelet intézett a tizennyolcas bizottság elnökéhez. A mexikói kiküldött a levélben kifejezésre juttatja kormányának az olasz-abesszíniai viszály jelenlegi tárgyalása tekintetében táplált aggályait és a következőket jelenti ki:

»A márciusban folyó általános békéltető kísérletek alapján mindenfelé azt remélték, hogy e békéltető kísérletek nem jelentik a bizottsági munkálatok megbénítását vagy elhalasztását, vagy a támadó ország ellen irányuló megtorló intézkedések alkalmazásának elhalasztását. Arra számítottak általában, hogy a békéltető kísérlet igen hamar eredményre fog vezetni. *A mexikói kormány vállalt kötelezettségeinek teljes tudatában a jelenlegi helyzetre való tekintettel kénytelen kijelenteni, hogy nem akarja megosztani a történelmi felelősséget olyan rendszabályokért, amelyek a gyakorlatban hatálytalanítják a már elhatározott megtorló intézkedéseket és meggyengítik az együttes biztonság épületét.*«

Népszövetségi körökben a mexikói kormány lépésében azt az indítványt látják, hogy *a bizottság állapitsa meg az eddigi békéltető tárgyalások sikertelenségét és szigoritsa meg a megtorló intézkedéseket.*

Franciaország megtorlásokat akar Németország ellen

Párizs, április 8.

Az *Intransigeant* utal a francia és angol felfogás közt mutatkozó ellentétekre. Franciaország nézete szerint *a rajnai ügyben megkisérelt békítés eredménytelen maradt s ennek következtében a Fehér Könyvben foglalt biztosítékokat máris életbe kell léptetni. Eden nem igy gondolkodik.* Az angol bizottság körében hangoztatták, hogy a francia terv csak ellenjavaslatnak tekinthető, amelynek előterjesztése éppen arra vall, hogy a tárgyalások folyamatban vannak, a március 19-i angol ígéretek valóraváltása tehát ma még nem esedékes.

Ekörül a főbenjáró kérdés körül *tragikus vita fog megindulni.* Mélyreható francia-angol összefogást reméltünk — írja a lap — és úgylátszik,

Dreher
húsvéti tojások
és figurák a következő DREHER cukorkaüzletekben:

I., Krisztina körút és Karácsonyi ucca sarok,
II., Zsigmond ucca 15, Margit körút sarok,
IV., Kecskeméti ucca 14.,
IV., Múzeum körút 27.,
V., Gróf Tisza István ucca 11.,
VII., Erzsébet körút 22.,
VIII., Rákóczi út 41.

és minden jobb szakmabeli üzletben.

EZÜST RÓKA P 295 345,395 kiváló szép példányok **RÓZSA SZŰCS** Petőfi Sándor ucca 1.

Még négy nap

és a PESTI NAPLO előfizetői megkapják
húsvéti ajándékul
a **PESTI NAPLÓ**
gyönyörű díszalbumát, a
Magyar Mesterműveket

Húsvétkor kezdjük meg a díszalbum szétküldését. A páratlan szépségű díszalbum könyvárusi forgalomba nem kerül, csak a PESTI NAPLÓ előfizetői kaphatják meg.

Még ma fizessen elő a legnivósabb reggeli lapra, a
PESTI NAPLÓRA!

hogy *francia-angol párharc fog lezajlani.* Annyi mindenesetre bizonyos, hogy egyes pontokban, nevezetesen a rajnavidéki német erődítmények tilalma kérdésében a francia kormány nem enged álláspontjából.

A Liberté értesülése szerint a francia bizottság a genfi tárgyalásokon erélyesen fog fellépni *és szükség esetén kérni fogja a Németország elleni gazdasági és pénzügyi megtorlások alkalmazását,* sőt arra is készen áll, hogy amennyiben nem sikerül ebben a tárgyban általános megegyezésre jutni, ezeket a *kényszerintézkedéseket egymagában is életbeléptesse.*

Az élesebb megtorlásokra Olaszország politikai ellenszankciókkal felelne

Róma, április 8.

A genfi tárgyalásokkal kapcsolatban Olaszországnak több észrevétele van. Az olasz sajtó még egyre panaszkodik, hogy *Genfben csak az abesszinek tiltakozását veszik tudomásul,* de figyelmen kívül hagyják azokat a bizonyítékokat, amelyeket Olaszország terjesztett be az abesszinek kegyetlenkedéseiről.

Olaszország hivatalosan is lépést tett a Népszövetség főtitkárságánál ebben az irányban. Az olasz jegyzéknek két pontja van: az egyik *tiltakozik az ellen, hogy a 13-as bizottságot illetékesnek fogadják el ilyen panaszok tárgyalására,* a másik pedig azt követeli, hogyha az abesszinek tiltakozását az állítólagos olasz gázhasználat ellen tárgyalás alá veszik, akkor *tárgyalják az olasz panasziratokat is.* Az utóbbi követelést a Népszövetség magáévá is tette.

A Giornale d'Italia hosszú vezércikke egyébként *erősen cáfolja, hogy az olaszok Abesszíniában mérgesgázakat használtak volna.*

A Tribuna egyik szerkesztői jegyzetében sajnálkozással veszi tudomásul, hogy *a szankciók kiterjesztéséről beszélnek Genfben.* Ha ez bekövetkeznék a mai helyzetben, — teszi hozzá a lap — ez több mint bizonyos, hogy *politikai ellenszankciókat* vonna maga után.

Az agy és gerincvelő megbetegedéseinél a régbevált természetes »Ferenc József« keserűvíz — korán reggel egy pohárral bevéve — az emésztőcsatornát alaposan kitisztítja, a bélműködést elősegíti, a gyomoremésztést megjavítja és fokozott anyagcserét eredményez. Az orvosok ajánlják.

„Súlyos események előtt áll Spanyolország"

A francia sajtó Zamora elmozdításának következményeiről

Madrid, április 8.

A kedd esi cortez-ülés után *Barrio* házelnök az alelnökkel *Zamora* köztársasági elnökhöz sietett, hogy közölje vele a szavazás eredményét, amely szerint elfogadták az elnököt elmozdító javaslatot. Zamora, aki előre sejtette a szavazás eredményét, eltávozott az elnöki palotából és magánlakására ment. Mikor Barrio elnök itt bejelentette magát, Zamora fiával kiüzent, hogy »*semmiféle törvény nem kötelezi ara, hogy éjfélkor tárgyaljon*«. Barrioék erre az elnöki palotában jegyzőkönyvet vettek fel a hivatalfosztásról.

Az alkotmány értelmében *nyolc napon belül* el kell rendelni a köztársasági elnök választását és ennek időpontja nem terjedhet *harminc napon* túl. Az elnököt a cortez és az elektorok együtt választják titkos ülésen, május közepén.

A hivatalos lap közli Zamorának, a köztársaság elnöki székéből való elmozdítását.

Azana miniszterelnök szerdán *benyujtotta lemondását* Martinez *Barrio* ideiglenes köztársasági elnöknek. Martinez Barrio azonban továbbra is *bizalmáról biztosította Azanát és így továbbra is ő marad a kormány élén.*

Azana lemondása *pusztán formaság* volt, mert senki sem kételkedhetett abban, hogy Barrio ideiglenes elnök újra őt bízza meg a kormányelnökséggel. Azana a népi arcvonalhoz tartozik, amely a választásokból győztesen került ki.

Párizs, április 8.

Zamora spanyol köztársasági elnök elmozdítását Párizsban *súlyos spanyol belpolitikai események előjelének tekintik.* Míg a szélsőbaloldali sajtó diadalmasan jelenti, hogy a cortezek elűzték az »áruló« köztársasági elnököt, a közvélemény többsége sötét színben látja Spanyolország jövőjét. Az Action Francaise már előre látja, hogy Azana, a spanyol Kerenszki nemsokára át fogja adni helyét Largo Caballeronak, aki *ki fogja kiáltani a spanyol-szovjet államszövetséget.*

A *Temps* megállapítja, hogy Spanyolországban a kormányzat valamennyi gyeplője a népfront kezei közé kerül. *Az ország tovább sodródik a társadalmi forradalom útján.* Azana és Martinez Barrio is a forradalmi pártok foglyának tekinthetők. Largo Caballero pedig a proletárdiktatúra programját akarja megvalósítani. *Zamora letétele döntő fordulópontot jelent abban a tragikus kísérletezésben, amely a népfront választási győzelmével kezdődött* — írja a *Temps.*

Kultusz-kinevezések

A Felsőoktatási Tanács

A kultuszminiszter az Országos Felsőoktatási Tanács elnöki tanácsának tagjaivá kinevezte a következőket: Hültl Dezső, Kornis Gyula, Heller Farkas, Moór Gyula, Rohringer Sándor, Tangl Károly, Entz Géza, Orsós Ferenc. A bölcsészet-, történelem-, nyelv- és irodalomtudományi szakosztály állandó előadójává Eckhardt Sándort, a jog- és közgazdaságtudományi szakosztály állandó előadójává Magyary Zoltánt, a természet- és műszaki tudományi szakosztály állandó előadójává Verebély Lászlót, a biológiai és orvostudományi szakosztály állandó előadójává Belák Sándort. Az Országos Felsőoktatási Tanács tagjaivá pedig a következőket nevezte ki:

A bölcsészet-, történelem-, nyelv- és irodalomtudományi szakosztályba: Alföldi András, Bartók György, báró Brandenstein Béla, Cholnoky Jenő, Csányi Károly, Császár Elemér, Darkó Jenő, Domanovszky Sándor, Eckhardt Sándor, Gerevich Tibor, Halasy-Nagy József, Hekler Antal, Holub József, Huszti József, Hültl Dezső, Imre Sándor, Kornis Gyula, Melich János, Mészöly Gedeon, Mitrovics Gyula, Némethy Gyula, Prinz Gyula, Szabó Dezső, Szekfü Gyula, Thienemann Tivadar, Wälder Gyula.

A jog- és közgazdaságtudományi szakosztályba: Angyal Pál, Bacsó Jenő, Balás Károly, Bud János, Czettler Jenő, Egyed István, Ereky István, Fellner Frigyes, Heller Farkas, Illés József, Kiss Albert, Szentpéteri Kun Béla, Kuncz Ödön, Laky Dezső, Magyary Zoltán, Márffy Ede, Molnár Kálmán, Moór Gyula, Navratil Ákos, Nizsalovszky Endre, Surányi-Unger Tivadar, Szandtner Pál, Szladits Károly, Tomcsányi Móric, Tóth Lajos.

A természet- és műszaki tudományi szakosztályba: Cotel Ernő, Fejér Lipót, Fekete Zoltán, Finkey József, Groffits Gábor, Gróh Gyula, Grosschmid Lajos, Kossalka János, Mauritz Béla, Misángyi Vilmos, Oltay Károly, Ortvay Rudolf, Pogány Béla, Riesz Frigyes, Rohringer Sándor, Róth Gyula, Schimanek Emil, Szabó Gusztáv, Szarvasy Imre, Széki Tibor, Tangl Károly, Vargha József, Verebély László, Zechmeister László.

A biológiai és orvostudományi szakosztályba: Ángyán János, Bakay Lajos, Balogh Ernő, Baló József, Benedek László, Darányi Gyula, Entz Béla, Entz Géza, Gelei József, Grósz Emil, Györffy István, Herzog Ferenc, Huzella Tivadar, báró Korányi Sándor, Mansfeld Géza, Marek József, Neuber Ede, Orsós Ferenc, Pekár Mihály, Szabó Zoltán, Szent-Györgyi Albert, Vámossy Zoltán, Wellmann Oszkár, Zimmermann Ágoston.

A Közoktatási Tanács

A kultuszminiszter az Országos Közoktatási Tanács tagjaivá az 1942. évi január 1-éig terjedő idő tartamára az alábbiakat nevezte ki: Alszeghy Zsolt, Baranski Emil László, Bárczi Gusztáv, Bernolák Kálmán, Bittera Miklós, Bognár Cecil, Csapody Vera, Darányi Gyula, Dékány István, Dengl János, Doby Géza, Drózdy Gyula, Éber Antal, Fekete József, Fodor Ferenc, Gesztelyi-Nagy László, Gimesi Nándor, Halasy-Nagy József, Haros Antal, Heinrich Dezső, Heller Farkas, Horn József, Imre Sándor, Jánosi Imre, Jesch László, Jirka Alajos, Korniss Gyula, Koszó János, Kratofil Dezső, Krisch Tivadar, Langer Sándor, Loschdorfer János, Madai Gyula, Mauritz Béla, Medgyesi Zsófia, Mészöly Gedeon, Misángyi Vilmos, Nagykovácsy Milenkó, Padányi-Frank Antal, Petrich Béla, Petro Kálmán, Probászka Lajos, illyefalvi Rákosy J. Zoltán, Riesz József, Róna Gábor, Schill János, Somogyi József, Spolarich László, Stolmár László, Stolpa Károly, Szabó Dezső, Szabó Zoltán, Szereda Béla, Szukováthy Imre, Sztankovics Anna, Tobiás László, Tomcsik József, Toth Géza, Vigh Bertalan, Vincze Frigyes, Witz Béla és Zibolen Endre.

A földmüvelésügyi miniszter az Országos Közoktatási Tanács tagjaivá kinevezte a következőket: Gulácsy Sándor, Biró Gyula, Suhajda Tibor és Veniss Gyula.

Az iparügyi miniszter az Országos Közoktatási Tanács tagjaivá kinevezte a következőket: Benes József, Bessenyey Ferenc, Buday-Goldberger Leó, Láng Gusztáv és Nagy Antal.

A Természettudományi Tanács

A kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére az 1930. évi VI. törvénycikk által felállított Országos Természettudományi Tanács elnökévé dr. Tangl Károly, alelnökévé dr. Vámossy Zoltán budapesti egyetemi nyilvános rendes tanárokat az 1940. évi december 31-ig terjedő időre kinevezte.

A kultuszminiszter kinevezte az 1940. évi december 31-ig terjedő időszak tartamára az Országos Természettudományi Tanács Intézőbizottságának tagjaivá a következőket: Bakay Lajos, Gorka Sándor, Gulyás Antal, Johan Béla, Mauritz Béla, Mihailich Győző, Orsós Ferenc, Schimanek Emil, Szarvasy Imre, Szent-Györgyi Albert, Szily Kálmán, gróf Teleki Pál; az Országos Természettudományi Tanács tagjaivá pedig a következőket hívta meg: Ángyán János, Bakay Lajos, Baló József, Balogh Ernő, Belák Sándor, Blaskovics László, Bláthy Ottó Titusz, Burger Károly, Cotel Ernő, Darányi Gyula, Doby Géza, Domanovszky Sándor, Dudich Endre, Entz Géza, Ernyey József, Fejér Lipót, Fekete Jenő, Fekete Zoltán, Fenyvessy Béla, Frigyessy József, Gelei József, Gombocz Endre, Gorka Sándor, Gulyás Antal, Hajniss Elemér, Hermann Miksa, Huzella Tivadar, Issekutz Béla, Jávorka Sándor, Johan Béla, Kogutowitz Károly, Lenhossék Mihály, Lóczy Lajos, Magyary Zoltán, Manniger Rezső, Mauritz Béla, Mihailich Győző, Milleker Rezső, Misángyi Vilmos, Nékám Lajos, Neuber Ede, Oltay Károly, Orsós Ferenc, Osztrovszky Antal, Pogány Béla, Pongrácz Sándor, Pöschl Imre, Réthly Antal, Róhre László, Rohringer Sándor, Rybár István, Schandl József, Schimanek Emil, Sigmond Elek, Somogyi Gyula, Soó Rezső, Szabó Gusztáv, Szabó Zoltán, Szarvasy Imre, Széki Tibor, Szent-Györgyi Albert, Szentpétery Zsigmond, Szily Kálmán, gróf Teleki Pál, Varga József, Vendl Aladár, Verebély László, Verebély Tibor, Vitális István, Voinovich Géza, Wodetzky József, Zechmeister László, Zemplén Géza, Zimmermann Ágoston, Zsivny Viktor.

Ösztöndíjtanács

A kultuszminiszter az Országos Ösztöndíjtanács tagjává az 1941 december 31-ig terjedő időtartamra a következőket hívta meg: Dicenty Dezső, Dudits Andor, Eckhardt Sándor, Glattfelder Gyula, Glatz Oszkár, Hajnal István, Helbing Ferenc, Huszti József, Hültl Dezső, Johan Béla, Kodály Zoltán, Kisfaludi-Stróbl Zsigmond, Lóczy Lajos, Magyary Zoltán, Melich János, Moravcsik Gyula, Navratil Ákos, Orsós Ferenc, Prinz Gyula, Ravasz László, Schmidt Henrik, Schütz Antal, Szabados Béla, Szabó Zoltán, Szentgyörgyi István, Szent-Györgyi Albert, Szentpétery Imre, Szily Kálmán, Tiefenthaler József, Walder Gyula, Zambra Alajos, Yolland Artúr.

Biológiai Kutató Intézet

A kultuszminiszter a Magyar Biológiai Kutatóintézet osztályigazgatóivá Entz Gézát és Verzár Frigyest az 1941. évi december 31-ig terjedő időszak tartamára, ugyanezen intézet ügyvezető igazgatójává pedig Méhes Gyulát; a Magyar Biológiai Kutatóintézeti Tanács tagjává az 1941 december 31-ig terjedő időszak tartamára pedig Beznák Aladárt, Ernyey Józsefet, Gelei Józsefet, Jávorka Sándort, Pongrácz Sándort és Szent-Györgyi Albertet kinevezte.

A nagyhatalmak nem csatlakoznak a kisantant bécsi tiltakozásához

Bécs, április 8.

A Neuigkeitsweltblatt értesülése szerint a kisantant állásfoglalása az általános szolgálati kötelezettségek bevezetésével szemben és különösen azok a sajtótámadások, amelyeket a kisantantállamokban ez alkalomból Ausztria ellen indítottak, *az osztrák lakosság körében nagy izgalmat váltottak ki.* Minthogy félő volt, hogy tüntetésekre kerül sor a kisantantállamok követségeinek épületei előtt, a *hatóság megtette a kellő intézkedéseket az uccai tüntetések elhárítására.*

A Telegraf genfi tudósítója állítólag úgy értesült a genfi angol küldöttség egyik tagjától, hogy Titulescu Londonban azt kívánta Edentől, hogy a *nyugati nagyhatalmak csatlakozzanak a kisantant tiltakozásához* az ausztriai kötelező szolgálat bevezetése ellen. Az értesülés szerint *Eden Titulescu kívánságát elutasította.*

Özv. Várnai (Weisz) Mórné, szül. **Löwinger Sarolta, György** és **Rózsika** gyermekei, valamint testvérei és rokonsága fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy a legjobb férj, a legönfeláldozóbb édesapa, szerető testvér és rokon

Várnai (Weisz) Mór

illatszerkereskedő, a Magyar Illatszerkereskedők Orsz. Egyesületének társelnöke

e hó 7-én, 47 éves korában elhúnyt. Temetése e hó 9-én d. u. 4½ órakor lesz az óbudai izraelita újtemetőben.

Drága emlékét soha nem szűnő szeretettel őrizzük szívünkben.

Növényklinika

szobanövényeit jutányosan, szakszerűen átülteti, ápolja. **Erkély- és ablakdíszítéseket** ízlésesen, olcsón vállalja. Óriásvirágú **dáhliadugványok** darabja 50 fillér. Németvölgyi út 10. Telefon: 54-4-47. Kertészeti telep: Pestszenterzsébet, Klinger-major. 47-6-97

Baránszky E. László

Pesti Hirlap

1941. jan. 23.

Baránszky E. László képzőművészeti főiskolai tanár, festőművész szerdán temették el nagy részvét mellett a farkasréti temetőben. A tanári kar nevében *Horn Antal* főiskolai tanár, a Rajztanárok Egyesülete nevében *Moldován Béla* ipariskolai főigazgató, az Akvarell- és Pasztellfestők Egyesülete nevében *Horváth István* főtitkár mondott búcsúbeszédet.

Baransky Emil László †

Pesti Hirlap 1941. január 21.

Nemes *Baransky Emil László*, a Képzőművészeti Főiskola tanára, a neves grafikus és aquarellfestő művész 63 éves korában meghalt. Feleségén, két fián és egy lányán kívül bátyja, *Baransky Gyula* ügyvéd és kiterjedt előkelő rokonság gyászolja. Temetése szerdán 3 órakor lesz a farkasréti temetőben.

3.

4.

Baranski László

Képzőművészeti főiskola évkönyve

Tisztán és áttekinthetően szerkesztett vaskos kötetben számol be a Képzőművészeti Főiskola utolsó tanévének eseményeiről. A felsorakoztatott adatok változatos és sokrétű munkát bizonyítanak, melynek célja kiváló művésznemzedék képzése. De a testület nem elégszik meg a művészeti szaktudományok közvetítésével, minden területen magas műveltségi fokra igyekszik emelni a hallgatókat.

A kötet elején a főiskola régi igazgatói, majd rektorai és prolektorai, tanárai és oktatói sorakoznak. Ezután *Horn* Antal, *Baranski* F. Lászlóról és *Krocsák* Emil, *Bottka* Miklósról, az intézet halottairól írt kegyeletes megemlékezést. Dr. *Baskai* Ernő „A régi festő műhelytitkai" cimmel közöl alapos készültségű, gyakorlati célu hosszabb tanulmányt. Részletesen számol be a kötet az 1939—40. és az 1940—41. tanév eseményeiről, közli a kinevezett tanárok székfoglaló beszédeit, köztük az azóta elhunyt *Aba-Novák* Vilmosét. Külön fejezetek számolnak be a személyi, a tanulmányi ügyekről, az ösztöndijak, az alapitványok sorsáról és a diákjóléti intézmények müködéséről. Szemléletesen mutatja be a kötet a főiskolai egyesületek müködését, felsorolja a hallgatók névsorát, tanulságos módon összeállitott statisztikai adatokat közöl és végül a rajztanárvizsgáló bizottság munkájáról számol be.

Uj Magyarország, 1941. dec. 28.

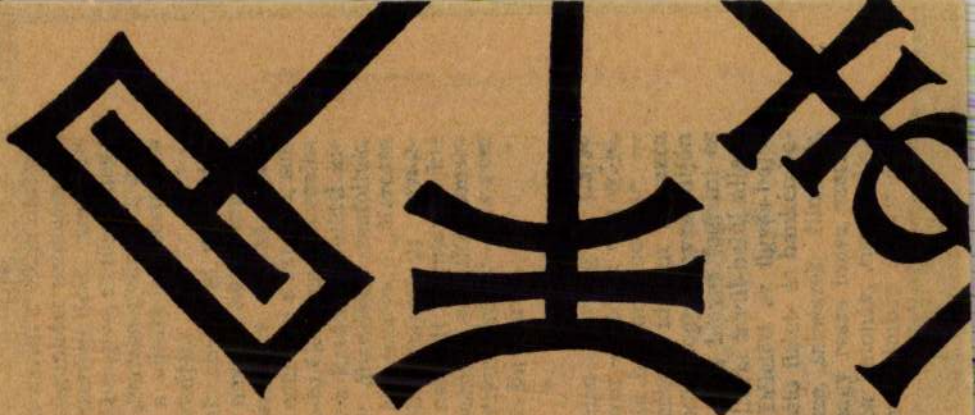

JELEK KÖNY

Baranský Ľudo

Oblastná r. Veškarca

vojv.

Kniževezet 1915: 4/8. l.

cleje

1912. 336. l.

Műv

Szerk

Lyka K

Tizennegyed

Baranski László

A belfasti kikötőtől
c. rajzos repor-
tázsért 1911. 7 z. l.

143

T. Mátyás

chellij, négy nyolcad
lomban. Fején sapka van
sia leberetrált. Palástja

Matthias H
Corvinus

Réz mestiet, méretei a vv

Lehr

FÉLHOMÁLYBAN
BARANSKI E. LÁSZLÓ RÉZKARCA
A MŰCSARNOK TAVASZI TÁRLATÁN MEGVETTE
A SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUM

Művészet 1908.

DÉLSZLÁV MŰVÉSZET

Nyár elején bepillanthattunk a délszláv művészek munkásságába, ami annyival is inkább érdekel minket, mert hiszen közeli szomszédokról van szó, akik művészet dolgában nagyobbrészt most élik az első próbálkozások korszakát. A bepillantásra egy kiállítás adott alkalmat, amely Zágrábban nyilt meg „Treća jugoslavenska umjetnička izložba saveza Lade“ címmel. Jelenti ez az összes délszláv művészek egyesületét.

1904-ben összeállottak a horvát, szlovén, szerb és bolgár festők, szobrászok és grafikusok. Az első belgrádi és szófiai együttes kiállítást követte a második 1906-ban, Szófiában. S az ezidei zágrábi a harmadik tárlata a jugoszláv művészegyesületnek. Részt vett benne 26 bolgár, 21 horvát, 13 szerb és 7 szlovén kiállító.

Nem tudjuk, vajjon e kiállítás hű képét adta-e a délszlávok művészete mai állásának. A horvátok semmi esetre sem jelentek meg teljes fegyverzetben, mégis ott volt két javamesterük, Franges és Krizman, akiket bármely nagy tárlaton is szivesen fogadnának. Sokkal áttekinthetőbb volt a horvát művészet a zágrábi jubiláris kiállításon s mi akkor e lapok hasábjain röviden jellemeztük is azt. Ezúttal a szerb, bolgár és szlovén festők, szobrászok és grafikusok érdekelnek minket abban a keretben, amelyet a tárlat anyaga nyújtott. S mindjárt meg kell állapitanunk azt is, hogy e három testvérnép a művészet egyetlen technikájában sem mutat fel oly munkát, amely sikerrel helyet foglalhatna a művészi küzdelmek modern porondján. Ennek pedig több oka van.

Gátolták a művészetek erőteljes fejlődését a százados háborúk, a török-uralom okozta nyomorúság s az, hogy ennek következtében tulajdonképeni szerb és bolgár társadalomról a XIX. századig szólni sem lehet. Ki csodálkoznék azon, hogy ily körülmények közt a művészetnek igazi mecénása nem támadt. Csak egy fórum volt ezideig, amely appellált az ecset és véső, a különböző technikák szerszámainak munkájára. S ez az orthodox egyház vala. Ám ennek szigorú, megcsontosodott rituáléja a legcsekélyebb mértékben sem kedvezett a legtöbb technika, kivált a festészet fejlődésének. Pontosan körülcirkalmazott sablónok betartása fontosabb volt minden művészi elvnél. Az orthodox egyháznak a művészetre való befolyása nem is említhető egy napon a római egyház hatalmas lendítő befolyásával.

Ha az egyetlen számbavehető megrendelő így áll a művészekkel szemben, csoda-e, hogy a művészeti pálya Bulgáriában és Szerbiában

Baranski E. László

árcképe

Karcragmagyállam

384. l.

Baranszky László

MAGYAR MŰVÉSZET

~~1925. 692.~~

Baranoki (Rudai) Emil László

~~1926. 41–46~~

~~1928. 407.~~

~~1929. 431.~~

1915-1918.

1909.

an ábrázolva. Haja, mely mind-
lógó bajusza kissé nyirott, ar-
ról: »Jul. Lagae 1903« és elől a

ett bronz-szobor, magassága a
2 cm.-- Lelt. sz. 3912.--

ár 12-iki 5410, illetőleg az
leirattal 1500 K-ért (114 és 528

3-164.

322

708

HONVÉDEK SZÁLLÁSA STARI BAR-BAN.

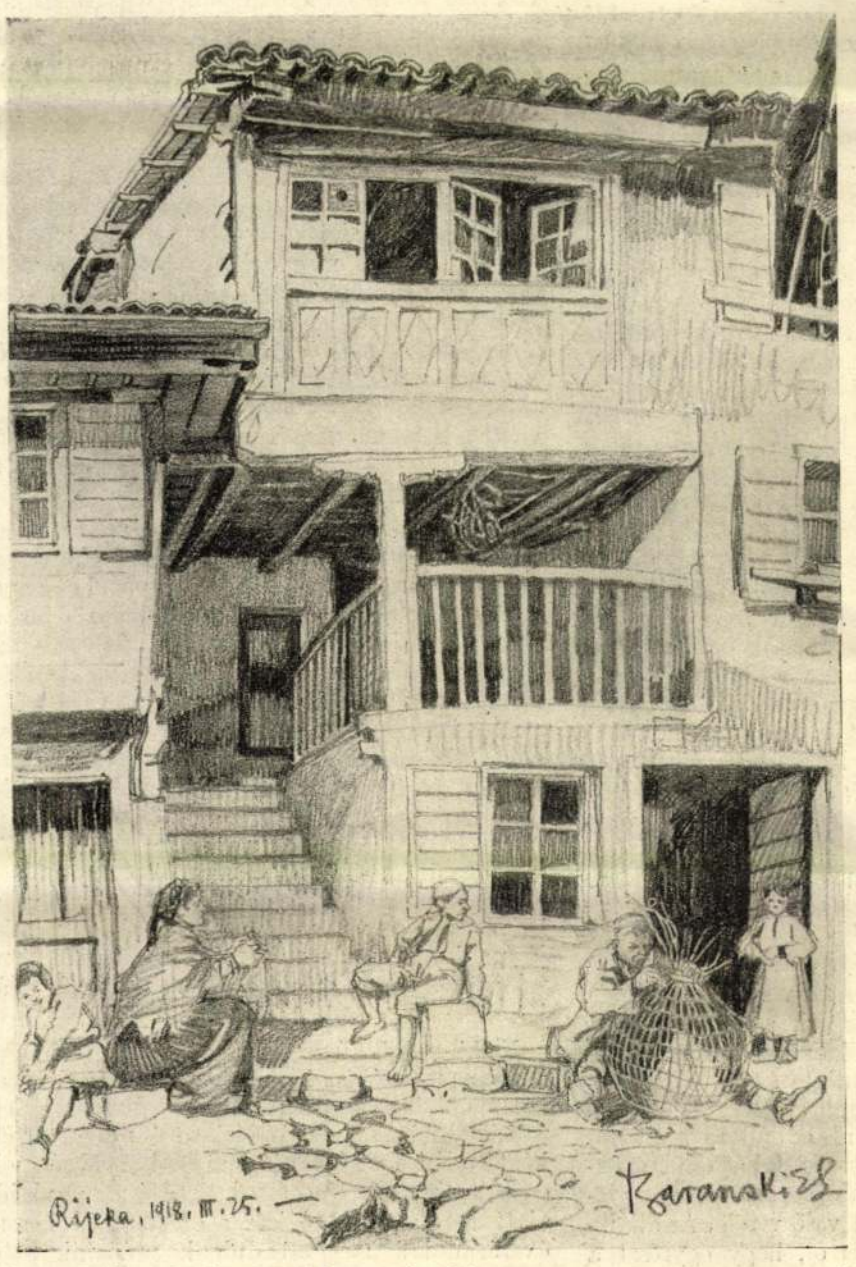

RIJEKAI UTCZARÉSZLET.

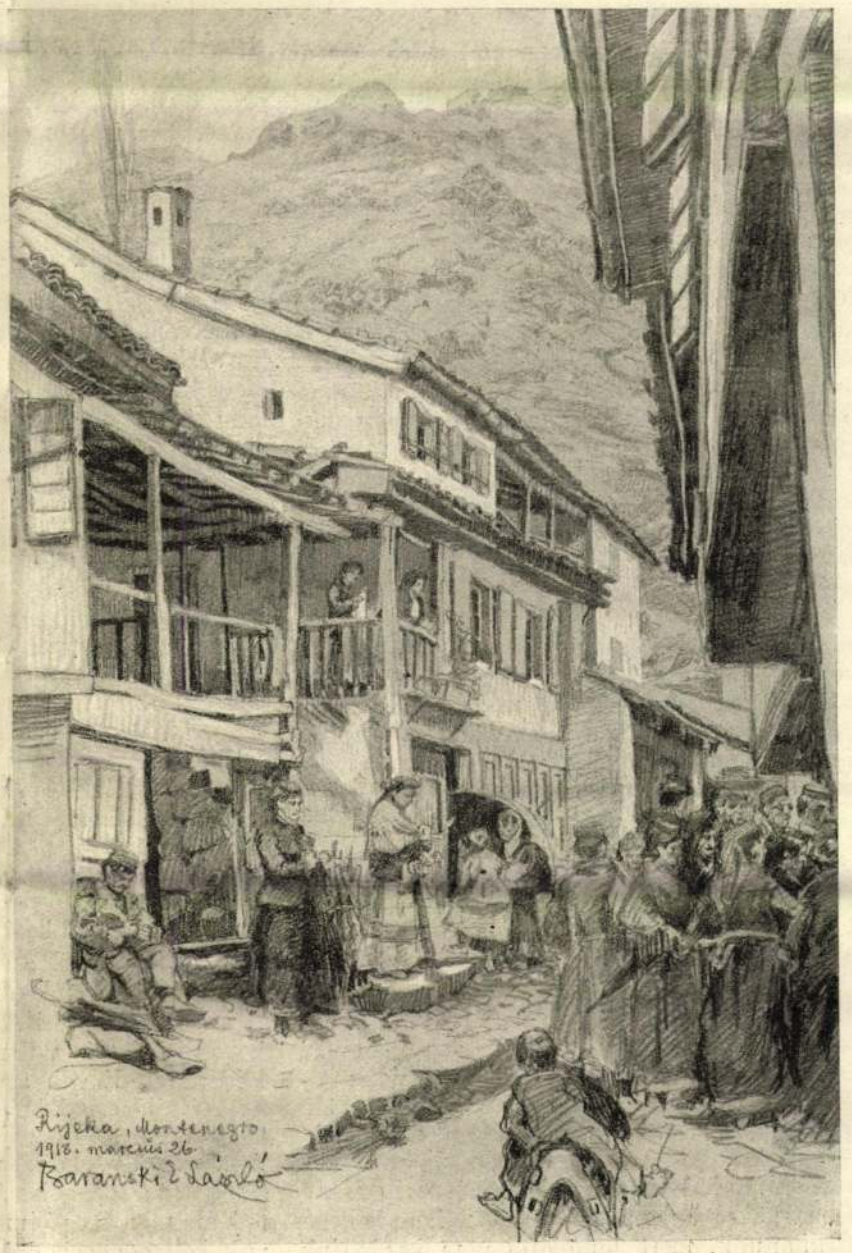

KENYÉROSZTÁS RIJEKÁBAN.

KÉPEK MONTENEGRÓBÓL. — Baranszki E. László rajzai.

1918, 309

KATONÁINK A NYUGATI FRONTON: Elfogott angol foglyok beszállítása.

A SZÉN PROBLÉMÁJA.

A háború közvetve vagy közvetlenül számtalan olyan problémát vetett fel, a melyekkel azelőtt nem is igen mertünk komolyan foglalkozni. A háború megtanított arra, hogy semmit se tartsunk lehetetlennek és bebizonyította azt, hogy a mikor muszáj, akkor a legnehezebb dolgok keresztülvitele is csak pénz-, energia- és adminisztrativ kérdés.

Ezek közé a problémák közé tartozik a széné is. Már régóta tudjuk, hogy a föld szénkészlete távolról sem kimeríthetetlen s aránylag nagyon rövid idő alatt ki fognak fogyni a szénbányák. Ép az utolsó évtizedekben alapos tanulmány tárgyává tették azt a kérdést nálunk ís, s más országokban is. hogy mennyi idő alatt fognak kimerülni az egyes szénmedenczék, ha azok anyagát oly mértékben fogyasztjuk mint eddig. S szinte megdöbbentő volt az eredmény. Igaz ugyan, hogy a czivilizáczió által meghódított országokban is sok oly terület van még bizonyosan, mely oly szenet tartalmaz a föld mélyében, a mely nincs még feltárva, és még annál is többet remélhetünk olyan vidékeken, a melyekre eddig a kultura el nem hatolt. De bizonyos, hogy ezek a már feltárt és az ezentúl feltárandó széntelepek is nem nagyon hosszú idő mulva ki fognak merülni s már nekünk, a kik minden meggondolás nélkül pazaroljuk a szenet, kötelességünk arról gondoskodni, hogy a szén elfogyásának bekövetkezte ne akaszsza meg a modern kulturális élet folyását.

Általában nem is hiszik az emberek, hogy tulajdonképen mi mindenre használjuk fel a szenet. Ha körülnézünk, azt látjuk, hogy az életünk minden legkisebb momentumában is nagy szerepet játszik a szén. Minden iparban a szén szolgáltatja az energiát, kivéve a benzines üzemeket, a melyek egyelőre egészen elenyészően kis számban vannak a többivel szemben. A gáz és az elektromos áram szintén a szénből keletkezik, habár sok embernek általában nem is jut eszébe erre gondolni. A háborús viszonyok okozta nehézségek átmenetileg éreztették mindnyájunkkal, hogy a szén hiánya milyen nagy kiterjedésben okoz zavart a mindennapi életünkben. Nemcsak hogy nem tudtunk fűteni szénnel és minden pillanatban fenyegetett az is, hogy sötétségben maradunk és megálla villamosközlekedés, hanem ezer más hatását is érezzük Egyes ipari üzemek már egészen megálltak más részről pedig lehetetlenség új gyárakat létesíteni, holott nagyon sok olyan ipari czikkre volna szükségünk, a mit most itthon kellene előállítanunk, mert külföldről nem kaphatjuk meg.

A szénhiánynak ez az izelítője rávezetete arra, hogy komolyan foglalkozzunk a szén pótásának problémájával. A háborús intézkedések megkezdték az embereknek a takarékoskodásra való szorítását és ez az első lépés arra, hogy végre gondoskodjunk általában a szén gazdaságosabb kihasználásáról. Tudvalevő dolog, hogy eddig könnyelműen pazaroltuk a szénben rejlő energiát, úgy hogy annak alig tizedrészét használtuk csak fel, míg a többi teljesen felhasználatlanul kallódott el a tökéletlen technikai berendezések miatt. Ha e helyett a pazarlás helyett a szén teljes energiakészletét az utolsó kalóriáig ki tudnánk aknázni, akkor a remélhető szénmennyiség épen tízszer annyi ideig lenne elegendő az emberiség számára.

Már ebből következik, hogy a szén problémájának megoldásában elsősorban azt kell következetesen keresztülvinni, hogy már a mostani technikai lehetőségen belül is igyekezzünk a szénpazarlást megszüntetni. Egyelőre nincs egyéb módszerünk arra, hogy a szénben rejlő energiát fel tudjuk használni, mint annak elégetése. Bármilyen fűtőberendezésben égetjük is el a szenet, a fejlődő hő nagy része használatlanul illan el és a mi még nagyobb veszteséget jelent, a szénnek jó része egyáltalán nem is ég el, hanem füst és korom alakjában a levegőbe jut. Különösen a közönséges kályhák és tűzhelyek tökéletlenek ebben a szempontban s hiába erőlködnek a feltatálók a füstöt is elégető kályha megszerkesztésével, képtelenek megoldást találni.

A takarékoskodás első lépése tehát az lenne, hogy a szén feldolgozását központosítsuk s a szén energiáját már gazdaságosabban kiaknázva bocsássuk a közfogyasztás czéljaira. Ebben legelőször arról kell gondoskodni, hogy a kőszén maga egyáltalán ne szerepeljen direkt fűtőanyagként, hanem csak a koksz, vagyis a szénből előbb fel kell dolgozni a világító gázat, a melynek energiakészletét már csaknem teljes mértékben fel tudjuk használni. A szénnel magával való fűtésnél a gáz rendszerint elégetlenül marad, a mi már maga jelentékeny veszteség. A jövőben csak kokszot szabadna fűtésre használni a gyárakban épúgy, mint az elektromos áramfejlesztő telepeken s ezzel már is nagyon nagy megtakarítást lehet elérni.

A közfogyasztásra szolgáló energiát így mindenütt a gáz és elektromos művek szolgáltatnák. A magánlakásokból eltűnnék a szénkályha s helyette gáz- és villamoskályhák kerülnének a lakásokba. Ennek az átalakításnak természetesen általánosnak kell lennie s ezért mérhetetlen nagy beruházásokat jelent az állam számára. A keresztülviteléhez ugyanis feltétlenül szükséges lesz a szénnek s általában minden energiának állami monopóliumba való vétele. Az államnak kell gondoskodnia arról, hogy egyrészt a szenet mindenütt a lehető leggazdaságosabban használják ki, másrészt a hol csak lehet, pótolják egyéb energiaforrással.

Ennek az energiamonopóliumnak a következményei szinte áttekinthetetlenek egyelőre. Habár ma még minden üzem a szén felhasználásán nyugszik, a természetben rengeteg mennyiségű energia marad kiaknázatlanul, a miket csak azért hagyunk veszendőbe, mert a kiaknázásukhoz külön berendezések lennének szükségesek s a magánvállalkozások üzleti szempontból inkább a szénhez folyamodnak. A víz maga is rengeteg munkát végezhetne el, de még a malmok is inkább gyári üzemre alakulnak át, habár a víz energiaszolgáltatása sokkal olcsóbb. Magyarországon a szénhez hasonló kincs az a sok földgáz, a minek újabban jöttünk nyomára. A földgáz is csak nehezen tudja elfoglalni azt a helyet, a mely megilletné, mert egyelőre még csak magánüzleti érdekekre van bizva a felhasználása.

Abban a pillanatban, mikor az állam saját kezelésébe veszi az energiát és elhatározza, hogy mindent a takarékosság és czélszerűség szempontjából intéz, rá fogja kényszeríteni az egész országot arra, hogy a leggazdaságosabban használja ki a rendelkezésünkre álló természeti energiákat. Hogy messzebb ne menjünk, a sármási földgáz egész Erdélyt képes lenne ellátni energiával minden czélra s annak idején az állam úgy fogja kikényszeríteni, hogy a sármási földgázt teljesen kihasználják, hogy Erdélynek nem ad szenet.

Az átmenet természetesen sok időt venne igénybe, mert a lényeg tulajdonképen minden gőzüzemnek elektromos üzemmé való átalakítása s az elektromosságnak a magánháztartásokba való teljes térfoglalása. A világító gáz sok tekintetben nehézkesebb az alkalmazásában, különösen vidéken, a hol messzire kell kiépíteni a vezetékeket s ezért csak nagyvárosokban jön számításba. A villamosság ezzel szemben a legnagyobb távolságokra is könnyen elvezethető magas feszültségre transzformálva s ezért a legfélrébb eső faluban is az emberek rendelkezésére lehet bocsátani aránylag egyszerűen, egy vékony drótvezeték megépítésével. Még a mezőgazdasági gépüzem is könnyen átalakítható elektromosságra s a földgázt is villamos áram alakjában lehet legalkalmasabb módon szétosztani a fogyasztók között.

A háború előtt aligha akadt volna állam, a mely bele mert volna vágni ilyen nagyszabású és hatalmas szervezetet igénylő terv keresztülvitelére. Most azonban az államok megtanulták a központi szervezés művészetét és rájöttek arra is, hogy a természet kincseivel takarékosan kell bánnunk. Most már nem ijednek meg egy tervtől, mert a megvalósítása gyökeres változást idéz elő az egész életünkben s megtalálták annak a módját is, hogy hogyan hárítsanak el olyan nehézségeket az útból, a mik előtt azelőtt tanácstalanul álltak meg. A háború megtanított arra, hogy nincsen keresztülvihetetlen dolog a világon s a minden hatalmi és gazdasági eszközzel rendelkező állam mindent meg tud csinálni, a mit akar.

A központi hatalmak a békére való átmenet előkészítésében már is komolyan foglalkoznak az energia monopolizálásának tervével s nagyon valószínű, hogy a hatalmas változást épen az átmeneti idő alatt akarják majd megvalósítani, a mikor előre láthatóan sokkal simábban fog menni, mint később, a mikor minden ismét a rendes kerékvágásban halad tovább. S ha megcsinálják, akkor pár év vagy évtized alatt annyira át fog alakulni a modern élet minden mozzanatában, hogy alig ismerünk majd rá. A városokból, falvakból eltűnik a füst, az egész világot sűrűn hálózzák be a villamos vezetékek, mint az egész emberiség éltető erei. A gőzvasút helyet ad a villamos vasutaknak s minden járásnak meg lesz a maga gáz- és villanyfejlesztő telepe, a honnan az utolsó falusi házat is ellátják az energia legkényelmesebb alakjával.

Előbb-utóbb úgyis idáig kell fejlődnie a modern technikának s az egész emberiségnek közös érdeke, hogy minél előbb eljusson a legtökéletesebb berendezkedéshez. A mihez egyébként talán évszázadok lennének szükségesek, egy merész elhatározással tizedrész annyi idő alatt keresztülvihető lesz s ezzel aztán hosszú évszázadokra megszabadulnak utódaink attól a gondtól, hogy mi lesz majd, ha elfogy a földünk legnagyobb kincse, a szén.

Sztrokay Kálmán.

Baranski Emil

László

László

Rajzoktatás

1941. II. évf. 2. n.

613/1921.

Műemlékek Orsz

Vonatkozással f.évi január hó 2
szerencsém Dornig "Balác
Műemlékek Országos Bizot
Ezen munka már csak a ve
néhány példányban, jelen
való ezért ennek átvétel

Baranski E. László

a Rajztanárok Orsz.
Egyesülete tiszteletbeli
alelnökévé választotta
1940-ben.

Rajzoktatás

1939. 60. k.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
45 /1928 szám
Érk.: 1928. év febr. hó 6. n.

Baranski E. László

akciója Hollós Károly
főzikai ellen

Rajzoltatás

1938. 7-10. sz.
7i és kv. cl.

Úgy látom, hogy
B. ellenzését, bár be nem
vallottan, de kifejtette ki, hogy
a párisi vajzkompresszus-
ról szóló jelentésével
illiojálisan járt, azt
"kisajátította."

KRISTÁLY EREKLYETARTÓ,

aranyozott ezüst foglalatban, talpas. Talpán zománcozott pásztor ül állatokkal, fa tövében; a fa egyúttal az ötvösmű szára. Felette fedeles, gömbalakú kristályedény, felülete háromszögesen köszörülve.

Mag. 13·5 cm.

Németalföldi munka 1480 körül.

Simor prímás megújíttatta.

Az 1659-i leltár szerint Egri Imre esztergomi kanonok (1614—1630) ajándékozta a kincstárnak.

Bock 115—117. l. (Képe 116. l.) — Zalka János: Volt-e különös kenetámpolna a magyar királyok felkenetésére. Magyar Sion, I., 1863., 930—932. l. (Képe 930. l. után.) — Ipolyi: Magyar ereklyék. AK, III., 1863., 122. l. A Mittheilungen . . . AÉ, I. 1869., 85. l. — Otte—Czobor: A középkori egyházi művészet kézikönyve. Bp. 1875., 147. l. (Képe 149. l.) — Henszlmann: A bécsi 1873. évi világtárlatnak magyarországi kedvelőinek régészeti osztálya. Bp. 1875—76., 188. l. (Képe 187. l.) — Árvízkárosultak. 1876., 45. l. 1504. szám. — I. A.: Magyar mű- és történeti emlékek kiállítása. Századok, X., 1876., 510—511. l. — A műtörténelmi kiállításról. Vasárnapi Újság, 1876., 327. l. (Képe 325. l.) — Dankó 87—88. lap. (Képe XXIV. tábla.) — Pulszky Károly: Az esztergomi főegyház kincstára. AÉ., XIV., 1880., 289. l. — Irodalom. Egyházművészeti Lap, I., 1880., 367—368. l. (Képe 365. l.) — Martinov: Le trésor de Gran. Revue de l'art chrétien, XIV., 1881., 166. l., XV., 1881., 200—202. l. (Képe 201. l.) —

(Baranski E. László)

előadása a Rajztanárok Egyesülete 1938. nov. 16. ülésén

(-) Ujabb rajzi feladatok.

Rajzoktatás. 1938.

7-10. sz. 60. l.

1938-ban az Egyesületből kilépett.

140—142. l. — Forster: Magyarország műemlékei. II. kötet. Bp. 1906., 287—288. l. — Michel: Histoire de l'art III. kötet, 2. rész. Páris, 1908., 883. l. — Lepold—Homor 71. l. — Gerevich: PA, 182. l. — Lepold: Esztergom .... A Műgyüjtő, II., 1928., 245. l. — Berti Toesca 938. l. — Divald: A magyar iparművészet története. Bp. 1929., 113. l. — Egyházműv. kiáll., 1930., 354. sz. (Képe 38. táblán.) — Horváth Henrik: Zsigmond király és kora. Bp. 1937., 190—191. l. — Genthon: AZEFK, 9—10. (6. kép.) — Lepold—Lippay 37. l. — Horváth-Enrico: Il rinascimento in Ungheria, Roma, 1931., 119. l. — Braun, Joseph: Die Reliquiare des christlichen Kultes und ihre Entwicklung .Freiburg, 1940., 241. l. — Lepold Katalógus 16. sz.

SUKY BENEDEK KELYHE, (244. kép)

aranyozott ezüst, gazdag építészeti és figurális dísszel, sodronyozománccal és medaillonokkal. Gótstílű. Talpán gót minuszkulás felirat: calice: istu . fecit . fieri . bnedictus . de . Swk. nobilis . transsilvanus . p . ipm̄ . q . huic . eclīe . co . donatus (Calicem istum fecit fieri Benedictus de Suk, nobilis Transilvanus per ipsumque huic ecclesiae condonatus). Mag. 27·2 cm. — Paténája új. Magyar (erdélyi?) munka 1440 körül.

Készítette Suky Benedek, az erdélyi nemesség egyik főembere, ki 1437—1439 közt szerepel, ő ajándékozta a gyulafehérvári székesegyháznak. — Először az 1609-es leltárban szerepel.

Bock 120—123. l. — Henszlmann: A bécsi

Baranski E. László

Gallo Károly
címére

Lásd

Rajzoktatási

1937. 9-10 sz. 126,
127. l. (Lőtéri)
128. l. (Lőtéri)
129. l. 133. l. (Kozmo-
nolcsait szebben irnában
küldte be.) 134. l.
142, 143. l. 144. l. 145.
146. l.

Szerkesztőségi az 1937 évi
rajzoktatási
Levelezőjeként.

Pécs, 1932. évi március 11.

O M !

gy a MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGÁ -
még nem válaszoltam, de sajnos azok -
M J*Á N , tanár ur Ő Méltósága köz -
lasszai
ák, Ő pedig e héten egyetemi lekigya -
ivő héten ülünk majd össze és készit -
t.
őstinte nyagrabecsülése kifejezésé

Baranski E. László

Kód
2

Rajzoktatás
1937. 7-8 n.
124. f.

MÚZEUMOK ORSZÁGOS FELÜGYELŐSÉGE
1925 évi
Ltsz.: 196
1925 évben 6. n.
julius hó

Budapest Székesfőváros Iskol

Budapest, IV., Váci-utca 62., fsz.

476/925. iktsz.

Hivatalos tiszte
a vezetésük alatt álló egyesület
zett előadásokra vonatkozó stati
felhasználásával f.é.junius hó 1
Egyben kérem a megtartott előadá
közölni.

Budapest,1925.május 30.

Orsz. Műemlékek Bizottsága
Elnökségének

Baranski E. László

Neve a Rajz és Iparművészeti oktatási Nemzetközi Szövetségnek 1937. évi párisi kongresszusán. Az előkészítő bizottságnak előadója és delegátusa volt.

Rajzoktatás

1937. 7-8.

120, 121. l.

MÜEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
220. /1925. szám
Érk.: 1925. év július hó 24. n.

A Orsz. Bizottsága gyűjteményének
ija cimén az 1925.évi julius hóra
00/ papirkoronát a 62.452 számu ki-
aljon ki.- Budapest, 1925.évi julius
etéből: Dr. Rónay Zoltán s.k. minisz-

A hivatalos másolat hiteléül:

Sólyomossy

miniszteri s.hiv.igazgató.-

Baranski E. László

Laid

Rajzoltalás

1937. 7-8. n.

116. l.

Tan. II. ügyosztály

Kandásnak h.

Baranski E. László

Rajzoktatás.

1937. 51. l. 52. l.

4–6. t.

1187/27
1927. dec. 29.

bizottságának

B u d a p e s t

7 számu átiratára értesitem a t.Bi-
miszerint
-én 60/1927 szám alatt megküldött
a tállyai rom.kath.templom helyre-
égvetést készitett és azt A 797/1927
további eljárás céljából a tállyai
tte.- Arról, hogy ennek alapján mily
m.-
szeti hivatal.
1 december hó 22-én.

A hivatal főnöke

kir.müszaki tanácsos.

Baranski E. László

BARÁNSKY E. LÁSZLÓ: VIHAR A TANYÁK FÖLÖTT

Kiállító. 1929. évi Ecset.

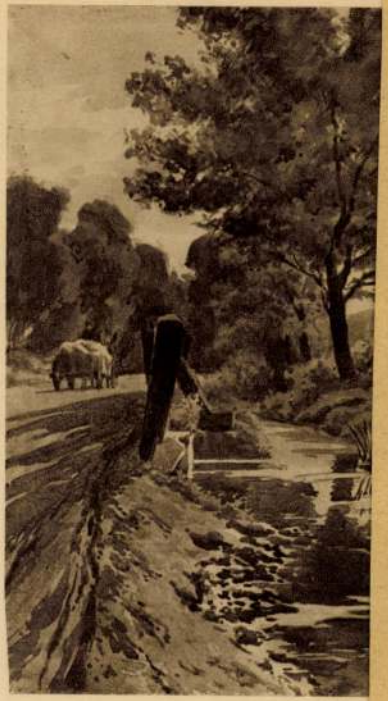

NÁDLER I

Baranski E. László

l.

Lex Magyar

38. B. l.

Ördöngösfüzesi lelet VII. 22.-

Baranski E. László

emlékkiáll. a
Műsarokban, rövid
élet. a kat.-ban.

Kiutazás. 1941 dec –
1942. jan. tél. kiáll.

.....

.....

ieg : hol és miről .....

.....

körnek a tagja .....

.....

á sa,elnöke,titkára : minek ....

.....

nló munkája,beosztása,rangja....

.....

méltó adatok : .....

.....

ódjára és rövidségére nézve megné-
végén kiadott ÉVKÖNYVünk.

ájus 20-ig beadandó IRÉNKÉHEZ!!!!

Baranski E. László

Jeder's naturalizmus

~~M. tcs. kiáll. tól~~

Pipics 78. l.

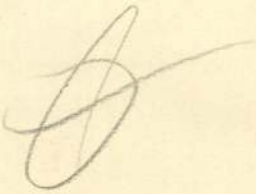

BUDAPEST

V.

Zsinátvárosi Városház

S.J.: A pesti Zsináttemplom új harangja.
VV 1863, 478.

Baranoki E. Lajos

magyarországi ~~főcsőr~~ kiáll. kereskedő.

1941-ben

Urod

Ujsáq. 1941. dec. 21.

(e.a.: A kereskedő

feleségi kérelmére.)

1938. születésű cigány

és rajzaikat főiskolai

hallgató művészi-

ben kará-

csonyi kiállí-

tást rendez.

Sz. Genfben 1823-ban. † C

4330. *Tájék folyóval*

Borus időben ábrázolt térben balról egy jobbraforc dugta és baljában hosszú ve a széles folyóvizen át, mely nek tulsó partján a mosónő végzi munkáját, míg másika vannak, a melyeknek elseje k sipka, ing felgyürt ujjakkal é nyoknak: fejkendő, ingváll v Az égbolt felhőzött. Jelzése a

GUSTAVE

Vászon, méretei 79·7 : 1 értéke 2500 K. — Néhai gróf november 14-én (1429–908). – bíróság 1912 szeptember 20- zése (32–912) és az 1912 nov szerint Budapesten 1912 ok Magy. Nemz. Múzeum örökleté a pozsonyi kir. járásbíróság 186–476. sz. végzésével (33– m. kir. minister pedig 1913 n rozatával (652–913). — Beje (453–913).

Kifüggesztésére vonatko ban. 1913 : 127. *Gustave Ca*

Jegyzet. Az e festményre

a) a törzsleltárban (77(Svájczi tájkép (Előszoba);

b) a leltári kivonatban *Castan:* Svájczi tájkép. Aran

c) a közjegyzői leltárb a hagyemányi jegyzékben (1 *tan:* Svájczi tájék;

d) az átvételi okmányb *Castan:* Svájczi tájkép. Vász

Hagy. 1911
Pálffy

Baranski E. László

Céhbeliek V. kiáll.
Nemzeti Szalon 1924

Édesapám, olaj.
Őszi délelőtt, vrf.
Romok az Adria
partján, vrf.
Esthangulat, vrf.
Monori udvar, vrf.
Monori ház, vrf.
Tájrészlet, vrf.
Tájkép, vrf.

ELIEK

ruár 24-től március 9-ig

nban kiállított

jegyzéke.

va vannak a katalógusban.

Baranski E László

Balló Ede

Céhbeliek jub. kiáll. Est.
Nemzeti Salon 1934. jan.

A

„CÉHBELIEK“ MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZEK TÁRSASÁGÁNAK TAGJAI:

Baranski E. László

1 Erdélyi menekülők — Olajfestmény

2 Erdőben — Vizf.

„Merengve nézek a
Patak habjára
Melynek nyilsebesen
Rohan le árja:"

3 Az alföld — Vizf.

„De te alföldem, hol hegy után hegy nem kél
Olyan vagy mint a nyilt, a felbontott levél...'

4 Pusztai találkozás — Tollrajz

„De a jó ut s jó lovak dacára.
Most a hintó hirtelen megálla . . ."

5 A napfürdő — Vizf.

Čekelick IV. kiáll

Nemzeti Szalon

1913

Vészi Gerzson

Baranski E. László

4 Erdő széle.	Vizfestmény
5 Falurészlet.	Vizfestmény
6 Alföldi nyires.	Vizfestmény

Csikvölcsek III. kiáll

Nemzeti Szalon

1921

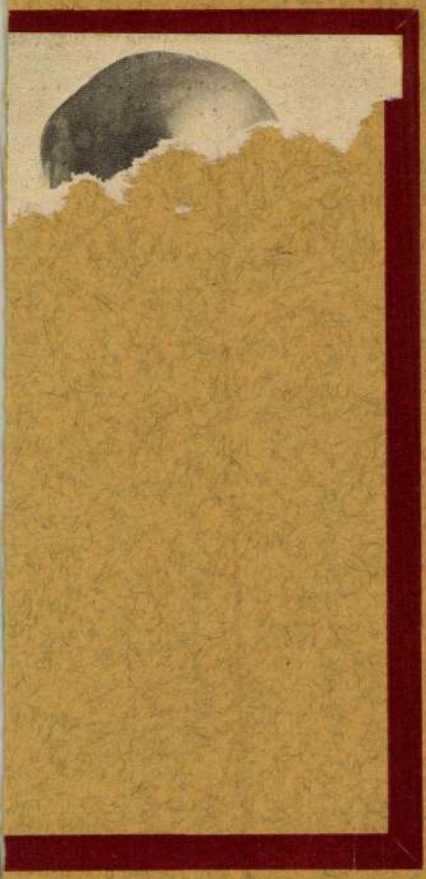

x Elek; B. G. ur mellszobra

BARÁNSZKY EMIL LÁSZLÓ

említve lő. Miskolczy Arnsőbet

Sáfrány György: A műhelyés alkotója

UJ TÜKÖR 1983.XX.évf.29.sz.16-17.o.

Baranoki E. Lajos

6-12. szám -

Nemzeti Salon.

MAPE 20-ik jub. kiáll.

Kat. 1935. dec. 20 -

1936. jan. 6.

rovatos beosztás
mintarajzok
!
legolcsóbb és leg-
praktikusabb tömeges
előállitási módja.

A sokszorositott iratok
nyomtatványként küldhetők.

- . - . - . -

GÉPIRÁS

oldalanként 12 fillér
másolat old. 2 "
Házhozküldés irógéppel
1.- pengő óradijért.

- . - . - . -

CIMIRÁS

kézirással v. gépirással
ezrenként 5.- pengőtől.
Kitünő cimanyagok.

- . - . - . -

FORDITÁSOK

- . - . - . -

nyebb d

Tájékoz

gyobb t

Bátorko

rositás

bemutat

ben kés

jesen h

hogy nb

Szives

Baranski E. kaviló

d.

Nemzeti Szalon

MAPE 16. kiáll. 1930
dec.

Baranski E. László

Nemzeti Szalon

MAPE 14. kiáll. 1928 okt.

Baranski E. László

Aratók, falfestmény-
vázlat (Szarvas)

Repr.

Nemzeti Szalon

MAFE 14. kiáll. 1928 okt.

Baransky E. László

29 Faluszéle, vizf. 2000
30 Őszi délelőtt, vizf. dr. D. Ö. ur tulaj.
31 Szél a Balatonon, vizf.
32 Öregasszony, vizf. 2500
33 Szemesi táj, vizf. 2000

34 Balatoni felhők, vizf. 2000
35 Dülő ut, vizf. 2000
36 A régi főkötő, vizf. 3000
37 Est a Balatonon, vizf. 2000
38 A patak mentén, vizf. 2000
39 Október vizf. 3000
40 Balaton part. (Szemes) vizf. 3000
41 Szeptemberi délután, vizf. 3000
42 Est hangulat, vizf. 3000
43 Csuszkálók, vizf. 2000

Edvi Il
Garzó
Jaschil
Katona
M. Me
Márto
Mendl

Nemzeti Szalon
1926-maj
MAPE 12. Kiáll.

Edvi Illés Aladár
Katona Nándor
Kézdi Kovács László

Rubovics Márk
Vajda Zsigm.

Bauman Márton
Gellért Jenő
alelnöki teendőkkel megbizva
Dr. Ilosvay Lajos

MŰTÁROS:
Kató Kálmán

TITKÁR:
Bende János

ÜGYÉSZ:
Dr, Képessy József

PÉNZTÁRNOK:
Eckstein M. Miklós

SOCIETAIRE TAGOK:

Baditz Ottó
Déry Béla
Edvi Illés Aladár
Endrey Sándor
Gellért Jenő
Horvai János
dr. Ilosvay Lajos
Kacziány Ödön
Katona Nándor
Kézdi Kovács László
dr. Képessy József
† Kőrösfői Kriesch Aladár
László Fülöp Elek
† Br. Mednyánszky László
Mendlik Oszkár
Nádler Róbert
Rubovics Márk
† Székely Bertalan
† Szikszay Ferencz
Vajda Zsigmond

Baranski E. László

l.

Nemzeti Szalon

MAPE. II. kiáll. 1925 febr

K. U. T.

KÉPZŐMŰVÉSZEK ÚJ TÁRSASÁGA ELNÖKSÉGE:

ELNÖK:
MÁRFFY ÖDÖN

IGAZGATÓ:

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

ELNÖK:

Gróf ZICHY JÁNOS v. b. t. t.

ALELNÖKÖK:

CSÓK ISTVÁN HORVAI JÁNOS

FARKAS ZOLTÁN

Baranski E. László

l.

Nemzeti Szalon

MAFE 10. kiáll. 1923 nov.

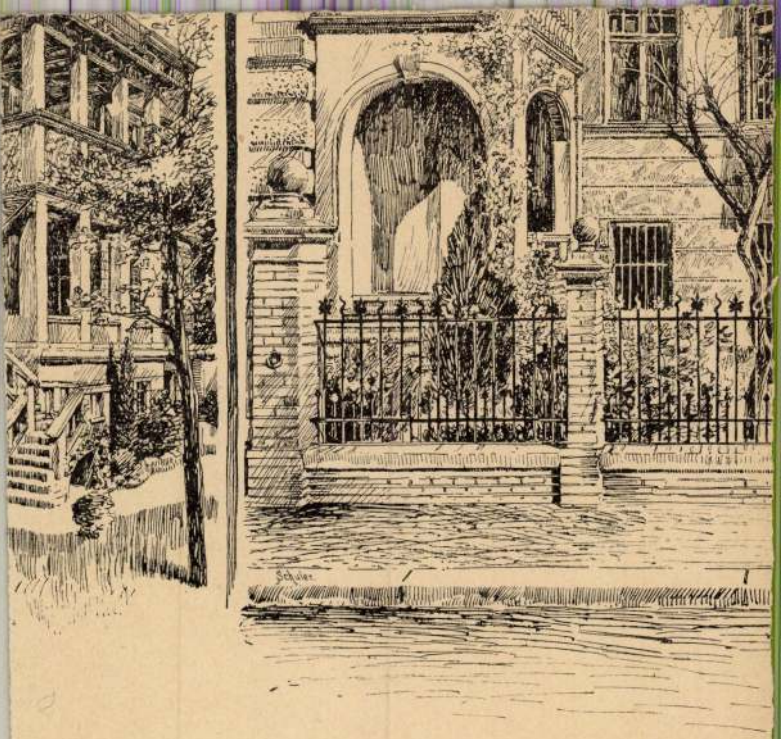

ınnhaus des Professors Paul Meyerheim in Berlin, Hildebrandtst

Baranski E. László

Lód

Nemzeti Szalon 1920 május

MAPE - 7. kiáll.

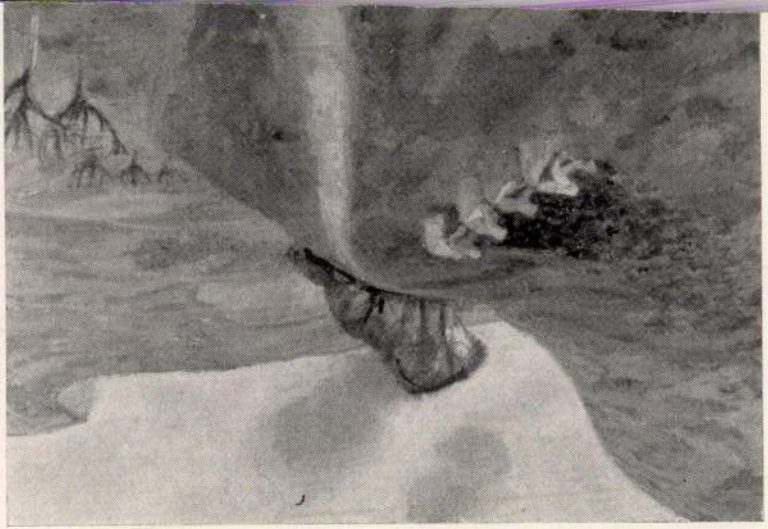

Baranszky E. László

1.

Művészház

1910 jan. 1-től

IX. 26, 30,
36, 37.
X. 2, 17, 19,
27, 37.

Az iratok, három
Pirna-ból
Nagyrébe
Pogány vándorlás
után
Kéri ang. kir.
kapás
Női akt
Faluréklet
Rabnő

97. HÁZINYUL, fehér porcellánszobrocs
98. KÉT TRIPOS ALAKU DISZEDÉNY
99. BONBONNIÈRE, kék alapu porcellá
100. TALPAS KOSÁR ALJJAL, porcellá
101. FERENC JÓZSEF ÉS ERZSÉBET,
102. OVÁLIS KOSÁR, porcellán, rácsosa
103. KÉT JARDINIÈRE, porcellán, kerek
104. KÉT AMORETT SZOBROCSKA, szin
105. NÉGY AMORETT SZOBROCSKA,
106. NÉGY AMORETT SZOBROCSKA, s
107. NAGY VÁZA, porcellán, szines jele
108. GAVALLÉR ÉS KERTÉSZLEÁNY,
109. KÉT AMORETT, szines porcellánszo
110. KIS DISZEDÉNY, szines porcellán, to
111. HÁROM PORCELLÁNSZOBROCSK
Meissen. XIX. sz.

ÁN, FAJÁNSZ ÉS ÜVEG.

75—169.

zas porcellán, bronzveretekkel. Sèvres, XIX. sz.

án, Louis XVI. stilusu amfora alak, bronzfoglalatban, szines

ET, porcellán ovális tálca, két kanna, talpas cukortartó diszitéssel. Bécs, 1826.

rcellánccsoport. Német, XIX. sz.

porcellánszobrocska. Német, XIX. sz.

ines porcellánszobrocska. Német, XIX. sz.

Szines porcellán. (Hibás.) Meissen, XIX. sz.

rcellánccsoport. Olasz, XIX. sz.

BARANSKI E. LÁSZLÓ

7. A Somhegy (Bakony), olajf.
8. Irtás a Bakonyban, olajf.

Nemzeti Szalon

Őszi tárl. 1940. okt.

Baranski E. László

1	Skutari-i bazár	vizf.	600.—
2	Utca Skutariban	„	600.—
3	Falu vége Riekán (Montenegro	„	600.—

Nemzeti Szalon

1918. május.

Tav. kiáll.

zainak kiállitását.

20. LOTZ KÁROLY emlékkiállitását.

21. NÉMET ÉS OSZTRÁK MESTEREK és magyar követőik (Than, Gerhardt).

22. JÁVOR PÁL gyüjteményes kiállitását.

23. A FERENCZY-CSALÁD (Károly, Valér, Béni és Noémi) kiállitását.

24. MAGYAR MESTEREK harmadik csoportkiállitása. (Szinnyei, Csók, Iványi-Grünwald, Faragó, Feiks A. és J., Plány, Kisfaludi-Strobl.)

25. RIPPL-RÓNAI JÓZSEF ujabb rajzai és festményei.

Baránszky E. László

5	Igás lovak	olajf.	400.—
6	Őszi szántás	„	600.—
7	A Dnyester mellett rézkarc		80.—
8	Egy város látképe	„	85.—

Nemzeti Szalon
1917. máj.
tav. tárl.

Buda

IX., Hőgyes E

Baránszky E. László

Hullámtarajok a
Balatonon, olaj.

420 K

Nemzeti Szalon
1913. jún. téli kiáll.

Baranszki E. László

Nemzeti. Szalon

Kubikusok,vizf.

1930. Aquar és paszt.fest. kiáll.
vitz.Horthy István arck.tanulmány,
A falka vadász,vizf.
Pihenő modell,vizf.
A falverők,vizf.

1930 IV. Balatoni kiáll.

József hrcg.tihanyi kastélya rajz.
A tihanyi hegyfok,rajz.
A veszprémi püspökhegy,
Tihany épül,rajz.
A füredi régi fürdőház,rajz.
A veszprémi városház,rajz.

1933. Balatoni Társ V,kiáll.

Reggel Tihanyban,vizf.
Felhök mögött a nap,vizf.
Készül a balatoni müut,olajf.

1934. Céhbeliek kiáll.

A Szépvölgy télen,olajf.
Bpest a 3-as határhegyről,vizf.

1935. Rézkarcoló Müv.kiáll.
Balaton Tihanynál,vizf.
Tihanyházak,vizf.
Tél eredeti hideg tü,
Akt vizf.

1935. aquar és paszt,festők kiáll.itása.

Önarckép,vizf.
Mütermben,vizf.
Leányprófil,vizf.
Tihanyi ház,vizf.
A zöldruhás hölgy,vizf.
Férfi arckép,vizf.
A csipkeggalér,vizf.

1938 A Mgyar, Aquar és paszt. Egy. kiáll.
Fiatal lány,vizf.
Barna bluzos hölgy,vizf.
Balatoni halászok,vizf.
Tanulmány fej,vizf.

1934 Akv.
Radio falun
Leérkezés
Elakadt kocsi
Naplemente
Eső után
Előfoszt
akt
Szépvölgyi részlet

A pálvölgyi bükkben

1926. Céhbeliek kiáll.

Mosolygó táj,vizf.
Dülő ut,vizf.
Őszi reggel,vizf.
Balaton part,vizf.
Balatóni felhők,vizf.
Tavaszi hangulat,vizf.

1926 Aquar és paszt.festők kiáll.

Faluszéle,vizf.
Őszi délelött,vizf.
Szél a Balatonon,vizf.
Öregasszony,vizf.
Szemesi táj,vizf.
Balatoni felhők,vizf.
Dülő ut,vizf.
A régi fökötő,vizf.
Est a Balatonon,vizf.
A patak mentén,vizf.
Október, vizf.
Balatom part,vizf.
Szeptemberi délután,vizf.

Est hangulat,vizf.
Csuszkálók,vizf.

1926 Kecskeméti és nkörösi Kpm.kiálli.

Mosolygó táj,vizf.
Őszi reggel,vizf.
Balaton part,vizf.

1927.Aquar és paszt,fest,káll.

Falfestmény terv. vizf.
" ",szinesgraf.
" " paszt.
" " aratás,vizf.

1927 Egri kiáll.

Falfestmény terv.
Aratás,falfestmény terv.

1928 Balatoni Társ.kiáll.

Utépitó Tihanynál,olajf.
Kubikusok,falfest,terv,vizf.

1928. Aquar és paszt.fest.kiáll.

Aratók,vizf.
Bölényvadász,vizf.
Dunántuli régi ház,vizf.
Őszi szántás,vizf.
Maglódi részlet,vizf.
A főrendi-ház ülésterme

Brassó rézk.
Brassói városháza,rajz
Csikszereda romjai, rajz

1922. Aquar. és paszt.festők kiáll.

Magyar pálmák,vizf.
Szántás közben, vizf.
Halászbárkák,vizf.
Régi halászbérc,rajz
Tavaszi etetés,vi f.
óbudai részlet,vizf.
A Karánszorosból, rajz

1922. Rajztanárok kiáll.

A Karánszoros bejárata,olaj
Eperjes tanya,vizf.
Favágók,rajz
Sátoros cigányok rézk.

1923. Céhbeliek kiáll.

Erdélyi menekülök, olaj
Erdőben,vizf.
Az Alföld,vizf.
Pusztai találkozás,tollr.
A napfürdő,vizf.

1923. Aquar.paszt.fest.kiáll.

A kistápéi tó,vizf.
Lotanulmány,vizf.
Kistápéi ménes,vizf.
A hejőcsabai malom,vizf.
A gazda öröme,vizf.
Dunapart,rajz
Az operaház,rajz
Lajtos kocsi,vizf.

1924. Céhbeliek kiáll.

Edesapám, vizf.
Őszi délelőtt,vizf.
Romok az Adria partján,vizf.
Est hangulat vizf.
Monori udvar,vizf.
Monori tanya,vizf.
Tájrészlet,vizf.
Tájkép,vizf.

1924. Balatoni társ.II.kiáll

Vizhordás a Baltonról,vizf.
Halászhajók,vizf.

1925./Aquar és paszt.festők kiál

- Boros délutá,vizf.
- Cséplőgép,vizf.
- Sajópart,vizf.
- Paprikaérés kor,vizf.
- Tanyavilág,vizf.
- Alföldi facsoport,vizf.
- Nyári munka,vizf
- Monori tanya,vizf.
- Arab sárga,vizf.
- Őszi délelött.vizf.
- Falu széle az Alföldön,

Csikcsek falva,rajz.
Elnémult hajógyár,vizf.
Lagunák,vizf.
Triest,Barcola,vizf.
Halics romjai,1917-ben,rajz.
Skutari tó a Belvederőről,rajz.

1920. Aquar és pszt.fest.kiáll.

A Deres,vizf.
Lackó gazda nevelése,vizf.
Fonó menyecske,vizf.
Pihenő lovak,vizf.
Hajógyárak Triest,vizf.
A Dom ,vizf.
Törökné, vizf.
A Hegyes és Paltinis Erdély,rajz.
Erdélyi hegyek,rajz.
A hires Castinului hegy,rajz.
Hegyek Montenegró,rajz.
Magyar fiu.rajz.

1920. Őszi tárlat.

Balatoni halászbárkák,olajf,
Fonyodi hangulat,1920 olajf.

1920. Reprezentativ kiáll.

Kotrógép,vizf.

1920 Téli kiáll.
Fonyodi part,olajf.

I.

Balaton part,olajf.

1921. Aquar és paszt.fest kiá

A két pejkó,vizf.
Tavaszi délelőtt,vizf.
Az öreg szürke vizf.
Lovak a szőlők alatt,vizf.
Balatono bárkák,vizf.
Balatoni vihar,vizf.

1921.Őszi tárlat.

Házak a parton,vizf.
Délutáni napsutés,vizf.
Árnyas ház táj,vizf.

1921. Céhbeliek kiáll.

Erdőszéle,vizf.
Falurészlet,vizf.

1922. Balatoni kiáll.
Alkonyat,vizf.
Borus délután,vizf.
Fónyódi part,rajz.
Szepezdi részlet,rajz.
Estihangulat,olajf.
A fónyódi partok,vizf.
A háborgó Balaton,vizf.
Balaton part,vizf.

1922. Erdélyi kiáll.
A csikszögödi templom, rajz

1915. Téli kiáll.

Hulámtarajok a Balatonon,olajf.

1915. Téli kiáll.

Szeneskocsi.olajf.

1916. Magy,aquar.és paszt festők V.kiállitása.

Cséplés,vizf.
Rómmá lőtt kolostor,rajz.
A Csatatér éjjel,szines r.
Tavaszi délután,szines r.
Zivatar,vizf.
Felhőség,vizf.
Felhőség,vizf,
Vihar a Balatonon, gouach
Egy város látképe, rajz.
Hősők fészkei az Isinzó fölött szines r.
Sétalovaglás,vizf.
Fordul az eke,vizf.

1917. Sajtóhadiszállás II.kiáll.

Utközet Machallánál,rézk.

1917. Tavaszi kiáll.

~~Igás lovak,olajf~~
Igás lovak,olajf.
Őszi szántás,olajf.
A Dnyeszter mellett rézk.
Egy város látképe,rézk.

1918. Tavaszi kiáll.

Bazár,vizf.
Utca vizf.
Faluvége,vizf.

1918 Téli kiáll.

A Türbé,olajf.
~~Delelő lovak,vizf.~~
A kut,vizf.

1919. Aquar és paszt.festők VI. kiállitása.

A Barcaság Rosnyóvárából r.
Sósmező,rajz.
Törcsvár,rajz.
Pihenő lovak,vizf.
A Két sárga,vizf.
Brassó,rajz.
Gyergyóbéláss,rajz.
Székelyudvarhelyi részlet,r
Hadak utja,rajz.
Castelnouro,rajz.
Halics,rajz.
Raguza,vizf.
Lagunák,vizf.
A kotrógép,vizf.
Skutari,rajz.
Kenyérosztás,rajz.
A riékai öreg hid,rajz.
Az Uz völgyéből,rajz.

1909. Jubiláris Téli kiáll.

Áll a malom,olajf.
Szélmalom,vizf.
~~Church professzor,rézk.~~
~~Church professzor, rézk.~~

~~A processió eleje,rézk.~~
~~Gémes kut,rézk.~~
~~Jelmázbál előtt,~~

1910. Magyar Graf.Egy.kiáll.

Régi angol ház,rézk.
Legény ,fametsz.
Kaszás,rézk.
Női akt.rézk.
Falurészlet,rézk.
Rabnő,

1911.Magy.Graf.és Paszt.Egy.kiáll.

Tanulmány,szénr.
Csavargó,ceriza r.
Pozsonyi utca,rajz.
A bokor,vizf.
A gémeskut,vozf.
Öregasszony,vizf.
Fatak,vizf.
Londoni lányok,vizf.
Tájkép,toll r.
Déli pihenő,rézk.
Pihenő,rézk.

Erdei ház rézk.
Cigányok,rézk.
Csavargó,rézk.

1911.Őszi kiáll.

~~Kazlak,olajf.~~
A falu éjjel,olajf.
Öreg halász,olajf.
Udvar,olajf.

1914. Téli kiáll.

~~A telep 25-ik évéből tollr.~~
A gálicos kocsi,vizf.

1913. Magy.Graf.aquar,paszt
festők IV.kiáll.

Föstől a Balaton,vizf.
Tajtékos Balaton,vizf.
Szeles délelőtt,vizf.
Az öreg Badacsony,vizf.
Nagymama üdvara,vizf.
Balaton a fonyodi erdőből,
Szeles idő,vizf.
Aldunai falu,rajz.
Balaton,rajz.
Esős napsutés,vizf.
Délutáni napsutés,vizf.
Öreg füzfa,rajz.
A Balaton Fonyodnál,rajz.

B a r a n s z k i E L á s z l ó.

1900. Grafika müvészek és vázlatok nemzetközi kiállitása.

Tanulmányok ónrajz.

1902. Téli kiállitás.

Fasor, olajf.
Fasor, olajf.
Aquadéct a Kövicsen, olajf.

1904. II. Vizf. Rajz. Metszet kiáll.

Maglódi fensik, vizf.
Előtér-tanulmány, vizf.
Előtér-tanulmány, vizf.

1904. Őszik kiáll.

Budai részlet, vizf.
Szeptemberi est, olajf.

1909. I ső ungvári kiáll.

Fónyodi jegenyék, olajf.

1911 I ső komáromi és II. győri kiáll

Kazlak, olajf.
Bokor, vizf.
A patak, vizf.

1909 II. Kecskeméti kiáll.

Este Scheveningenben, vizf.
Tó, olajf.

1907. Tavaszi kiáll.

Este Scheveningenben, vizf.
Régiház, rézk.

1908. Tavaszi és V. Graf. kiáll.

A gémeskut,
A csavargó,
Öregasszony,
Erdeiház,
Öreg akácsor, cerüza r.
Téli est, kréta r.
Déli pihenő, rézk.
A belfoki hajégyárbél, ceruza.r.

Baransky E. László.

Balatonpart. olaj.

Fm. Bp. 1932.

1233 Rákóczi Ferenc:

Schellig, kéziratával
daillonban. Parokájának
jussa Kisciny és oralcála
negy grmsolója lakató. Fe

„Franciscus
Ragoczy

Reimerkes, méretei a vm.

Lat 3778.

Baransky E. László

Erikök a napon.

Olaszt

Tan. Bp. 1932.

Károlyi István gr:

Kellig, kissé balra
bajusza s szakála ősz. Ing
lénye ki van vágva s kab

Könyomat, me

Lapa 8

BARANSKI E. LÁSZLÓ

— 13. R. K. E. úrhölgy, vízf.
14. Sárga ló, vízf.
15. Tél Budán, vízf.

Nemzeti Szalon
1940-nov-dec.
MAFE 25. kiáll

16. Évi, vízf.
17. Rózsacsokor, vízf.
18. Erdő széle, vízf.
19. Hogy is volt?, vízf.
20. Salcano, vízf.
20/a Esős Balaton, vízf.
20/b Hajnali Balaton, vízf.

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

ELNÖK

Gróf ZICHY JÁNOS

TÁRSELNÖK

PRESZLY ELEMÉR

Baranski E. László

festő

Kiad

Nemzeti Szalon

IV. Balaton kiállítás

1930. szept.

Baranoki E. Károly

Ülépítők Tihanyról,
olaj.
Kubikosok, fal-
festménytervek.
Vízi.

Nemzeti Szalon

III. Balatoni kiáll.
1928. ápr.

csengése, az anyagnak spirituális megélénkítése, elmélyült tanulmányokon alapuló rajzkultúra, s általában a technika és a művészi kifejezési eszközök, a jó festés és a gondos mintázás megbecsülése és tisztelete. Elődeikhez hasonlóan különös figyelemmel fordulnak a modern egyházművészet problémái felé, amint általában a magyar egyházművészet korszerű megújhódása jórészt a római magyar iskola érdeme. E törekvések összekötik az ifjabb római nemzedéket a régebbivel, s élesen választják el az egész csoportot az új magyar művészetnek egy másik, ép ellentétes úton járó csoportjától, amely az ú. n. École de Paris kissé már túlélt és időszerűtlen elveit igyekszik a magyar művészi vénába átömleszteni. Ebben a kapcsolatban nem szabad természetesen elfelejteni, hogy az internacionális École de Paris nem azonos a francia iskolával.

Ugy érezzük, hogy a kiállító művészek egész esztétikai be-

Baranski E. László

László

Nemzeti Szalon

I. Balaton-kiáll.

1922 jan-febr

Baranski E. László

László

Nemzeti Szalon

II. Balatoni kiáll 1924 nov. dec

335, 336. 4.

18685 — Szepes nyomda. Telefon: 13-1-64

Dex Ferenc
Dudás Jenő
Emőd Aurél
Grandtner Jenő
Boldogfai Farkas István Sándor
Heintz Henrik
Ispánki József
Jeges Ernő
Kákai-Szabó György
Madarassy Walter

Baranski E. László

Csékalicska jub. kiáll. Sat.

Nemzeti halom

1934. jún.

5. BARANSKI E LÁSZLÓ: *Budapest a Hármashatárhegyről*

BARANSKI E. LÁSZLÓ

4	A Szépvölgy télen	olajf.	300.—
5	Budapest a Hármashatárhegyről	vf.	250.—

Csikelick pub. kiáll.
kat.
Nemzeti Salon
1934. jan.

Bibliothek und Archiv.

Mat.

Verwaltungsbericht

1934/35.

Baranski E. László

Céhbelick VI. kiáll

Nemzeti Szalon 1926.

6. Baranski E. László : Őszi reggel

Baranski E. László

4	Mosolygó táj, vizfestmény	3000
5	Dülő-ut, vizfestmény	2000
*6	Őszi reggel, vizfestmény	3000
7	Balatonpart. (Szemes) vizfestm.	2000
8	Balatoni felhők, vizfestmény	3000
9	Tavaszi hangulat, vizfestmény	2000

Céhbeliek VI. kiáll

Nemzeti Szalon

1926.

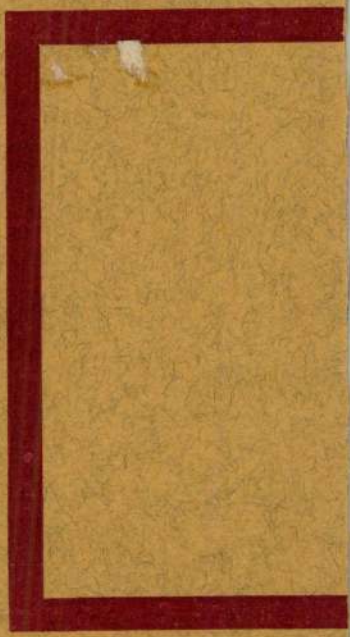

91. Kotász

A Képzőművészeti Társulat tárlatain 1899 óta a következő művekkel szerepelt:

1899—1900. téli kiáll.: Dömösi részlet, vízf. — A zebegényi szűkvölgyből, tollrajz.

1905—6. téli kiáll.: Utczarészlet, Szarajevóból, vízf.

1906—7. téli nemzetk. kiáll.: Csendes zug (Trevoofe, Cornwall), olajf. — Délutáni napsugarak (Cornwall), olajf.

1907—8. téli kiáll.: Mezőségi táj, olajf. — Erdő széle, ered. rézkarcz. — Énekes leány (London), eredeti rézkarcz. — Gémes kút (Maglód), ered. rézkarcz. — Church professzor (London), ered. rézkarcz. — Zsellér háztáj, ered. rézkarcz. — Szélmalom, vízf.

1908. tavaszi kiáll.: Két cserép virág, vízf. — Jelmezbál előtt, ered. rézkarcz. — Félhomályban, ered. rézkarcz. — Prae-Sande, olajf.

1909. tavaszi kiáll.: Téli gúnyában, olajf. — A várakozó, pastell.

1909. nemzetk. grafikai kiáll.: Őszi felhők, vízf. — Szeles délután, vízf. — Est (Scheveningen), vízf. — A processió eleje, rézkarcz. — Gémes kút, rézkarcz.

1909—10. téli kiáll.: Szeptember végén, olajf. — Falurészlet (Mezőség), olajf.

1910. tavaszi kiáll.: Plakátterv I., vízf. — Plakátterv II., vízf. — Az öltözködő, rajz. — Kis cseléd, vízf. — Mári néni, vízf.

1911. tavaszi kiáll.: Boglyák, olajf.

1911—12. jubiláris téli kiáll.: Februári délután, olajf. — Muraközi csikók, vízf. — Nyomtató lovak, olajf.

1912. márcz. kiáll.: A gyalogút, rajz. — Kis kikötő, ered. rézkarcz. — Nagymosás,

Művei hasai kiállításokon: O.M. Képzőm. Társulat.

II. 32. sz. (arczképpel). — *Szalay Imre:* A XIX. század festészetéről hazánkban. Budapest, 1901. 12. l. — *Szana Tamás:* Barabás Miklós. *Magyar Szalon.* 1886. V. k. 338—343. l. (arczképpel). — *U. az:* Képzőművészetünk a negyvenes években. *Pesti Napló.* 1890. 263. sz. — *U. az:* Barabás kiállítása. *Fővárosi Lapok.* 1896. 228. sz. — *U. az:* Markó Károly. Budapest, 1898. 78. l. — *U. az:* Jankó János. Budapest, 1899. 29. l. — *U. az:* Barabás Miklós 1810—1898. *Vas. Ujs.* 1899. 43. szám (arczképpel). — *U. az:* Száz év a magyar művészet történetéből. Budapest, 1901. — *Szegedy-Maszák Hugó:* Gróf Széchenyi István arczképe 1836-ból. *Vas. Ujs.* 1908. 14. sz. (képpel). — *U. az:* Barabás Miklós 1810—1898. *Vas. Ujs.* 1910. 16. sz. (önarczképpel). — *U. az:* Hamis Barabás képek. *Budapesti Hírlap.* 1911 márcz. 23. — *Szelesy:* Pesti műkiállítás 1845. *Honderü.* 1845. II. 137. l. — *Szendrei János dr.:* Magyar női viselet és a millennium. *Vas. Ujs.* 1894. 137. l. — *Szentkláray Jenő:* Brocky Károly. Temesvár, 1907. — *Szépművészeti Múzeum.* A modern képtár lajstroma. Budapest, 1913. 5. l. — *Sziklay János dr.* és *Borovszky Samu dr.:* Magyarország vármegyéi és városai. Fiume és a magyar-horvát tengerpart. Budapest, é. n. 152. l. — *Szinnyei József:* Magyar írók. I. 541. h. — *Szmrecsányi Miklós:* Barabás Miklós 1810—1910. *Művészet.* 1910. 146—158. l. (Sz. M.-nak az Orsz. Magy. Képzőművészeti Társulat 1910 ápr. 10-én tartott közgyűlésén elmondott beszéde, B. 1865-ből való arczképének reprodukcziójával.) — *U. az:* Visszapillantás a Képzőművészeti Társulat multjára. *Művészet.* 1911. 103, 120, 121. l. — *Tárgymutatói* a Képzőművészeti Társulat kiállításainak. — *Társalkodó.* 1840. 256. l. — *Térey, Gabriel:* Die Barabás Ausstellung. *Pester Lloyd.* 1899. 251. sz. — *Történelmi Képcsarnok* műtárgyainak leíró lajstroma. Budapest, 1907. 104, 105, 126, 128, 134, 135, 137, 147, 175, 178, 179, 180. l. — *Történelmi Képcsarnok* grafikai kiállításának leíró lajstroma. Budapest, 1907. — *Történeti Lapok.* 1874. 77. l. — *Újabbkori Ismeretek Tára.* Pest, 1850. I. 323—326. l. — *V. B.:* A

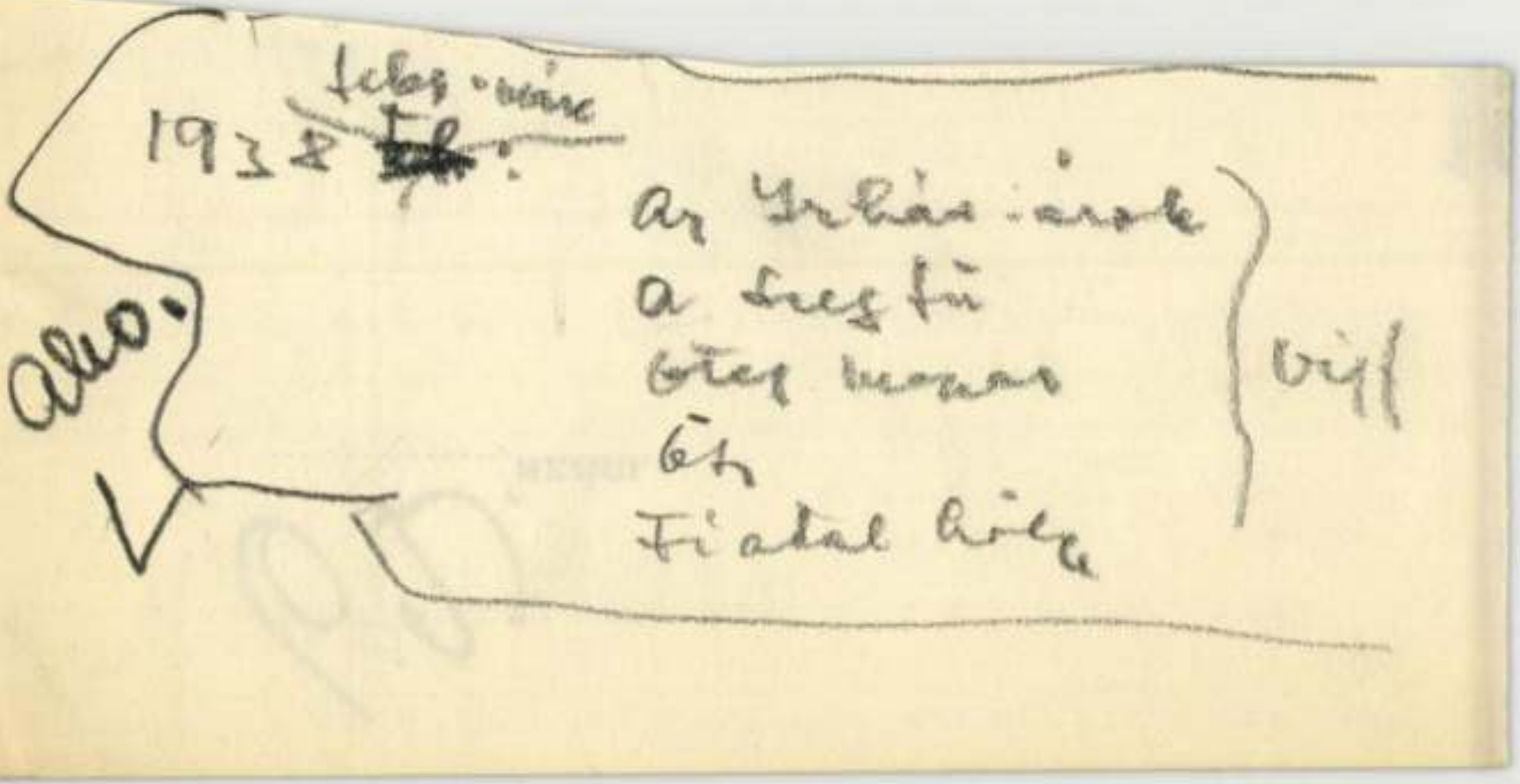
1938
Alio:

62.

.....szám.

19

Baranski Emil László festő, grafikus és rajztanár L.

Lendvay-Szentiványi

120. l.

ered. rézkarcz. — A diófa, rajz, a »Művészet« tulajdona. — A talján, ered. rézkarcz. — Az érdekes könyv, ered. rézkarcz. — Alföldi táj, vízf. — Tanulmány, czeruzarajz. — Dömsödi részlet, tollrajz. — Az öltözködő, szénrajz. — Öreg polgárember, pastell. — A pajta vége, vízf.

1912—13. téli kiáll.: Falu az Aldunán (Szvinicza), olajf. — Fonyódi jegenyék, olajf. — A Kazánszoros, olajf. — Az Alduna (Óasszonyrét), olajf. — Fonyódi részlet, olajf.

1913. tavaszi kiáll.: Grében az Aldunán, olajf. — Zátonyok a Kazánban, olajf. — Balatonpart, olajf. — Az istállóban, olajf. — A Kazánszoros, olajf.

1913—14. téli kiáll.: Szeles idő a Balatonon, vízf.

A Nemzeti Szalon kiállításain 1902-től többször részt vett.

MAGYAR SZALÁMIGYÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, X., FÜZÉR UCCA 37/39

Sürgönycim: MASALAM BUDAPEST

TÁVBESZÉLŐ JÓZSEF 59-16

. kir. postatakarékpénztári csekkszámla 7624

Számla. ..... sz.

és veszélyére, helyt Budapest.....

Jel	Szám	Darab	Göngyölet	Tartalom

postatakarékpénztár utján vagy hozzánk közvetlenül teljesitett fizetéseket ismerünk el. Felszólamlások csakis a számla keltétől számitott két héten belül vehetők figyelembe.

en szállitmányunkat hivatalos mérlegeléssel adjuk fel. Mivel a szállitás alatt felmerült iányokért nem felelhetünk, kérjük az árut ugyancsak hivatalos mérlegeléssel átvenni.

Baranszky L. László

Műcsarnok

v 1914. tav. kiáll. 534, 539, 612, 616

v 1915-16. téli kiáll. 362, 365

v 1916. tav. kiáll. 251

v 1916-17. téli kiáll. 117, 168.

v 1917 tav. kiáll. 122, 127

v 1918-19. téli kiáll. 363, 374

v (1919. hadtörténeti múz. kiáll. 177, 368, 377, 380, 603, 606, 607, 643. hiányzott volt.

v 1919-20. téli kiáll. 424, 431, 442.

v 1920 tavasz: 454, 457.

v 1920-21. téli kiáll. 208, 431, 451

v (1921. őszi kiáll. 371, 375, 376, 386

v (1922. jub. kiáll. 467, 468, 469, 470, 472

v 1922. őszi kiáll. 331, 352, 361

v (1923. tav. kiáll. 534, 556, 566

v (1924. tav. kiáll. 367, 373, 374, 376

v 1924. őszi kiáll. 258, 310, 312

v 1926. angol-magy. kiáll. 277, 279, 282, 283

v 1926. téli kiáll. 479, 485

építési ügye

Szentesi Kultúrház III. 177.

Baranszky L. László

Műcsarnok,
1918 sajtóhadiszállási kiállítás
30.5 cm magasságban az Isonzo
fronton, rézkarc.

Simonffy Imre debreczeni polgármester emlékiratai V. 170.

1914 Jan.: Dernő Balaton (vízf.) a torpedó part, Balpart
Rét Lilla, rk.

1915-16 Téli: Szerb lager (Aldunc) of
Városi Balaton "

1916 Jan.: Csikós, of.

1916-17 Téli: Szántó tovak (alkovat) of
az Szouzo és a Mte Santo, vízf.

1917 Jan.: akvafürök a Mte Sabotinón, rk
kaverna a " "

Sajtóhsz

1918-19 téli: kunbetegrából (Vízpazar) of
a tengerpart

1919. Hadvis. mino. kiáll: Csiptés of
a mocsaron (tőkés) ~~vízf~~. Rijeka (Maggio)
Esthangulat (Grado) vízf.
Cisinor, Ily éltünk a Dyenter mellett,
a 30 in Pelet Györnél, rk, az
öjfoki tornáról, vízf

1919-20 Téli: A kurucz kiát vízf
Grado 1918
a tengerpart

1920 Jan: Tavasz
Rovás téli vízf

Mell Hivatal

939.

ágos Bizottsága

ny	száma:		19
	kelte:	17	19 39.
	beérkezése:	17/2 V.	19 39.

k száma:

lintézett szám:

áma:

áma:

sta:

Baranszky E. László

Művészet.

V 1927. tav. kiáll. 213, 243, 244
245, 246.

V 1927. magyar táj.
166, 167, 172, 650.

V 1928 tav. kiáll. 89, 92, 95.

V 1929. tav. kiáll. 123, 133, 141.

Kammerer Ernő VIII. 68.

Baranski E. László

Kutas, 1929. őszi hó.

BARANSKY E. LÁSZLÓ MŰVEI:

238. Szőke nő.
239. Zivatar előtt.
240. Őszi délután.
241. Este.
242. A monori legelő.
243. Kubikosok.
244. Borús Balaton.
245. Alföldi tanya.
246. Fónyódi bárkák.

BARANSKY E. LÁSZLÓ MŰVEI:

249. A muraközi.
250. Balatonfüredi ház.
251. Esős idő.
252. Cséplés. H. Ficere Irma tulajdona.

4085
XI

Baranovky E. László

Műcsarnok

1929. őszi kiáll. 224–226, 238–246
249–252.

1934. téli kiáll. 265, 405, 469

1934. nemz. kepjr. kiáll. 258, 416

Ausmelések Országos Bizottsága

Budapest VI / Ungarn

Aréna-út. 47

Szépmüv. Múze...

S. Lötscher von Büren
Vertreter der
Antiquariats-Buchhandlung
Richard Hellmann
Basel
Hauptpost-Schließfach 959

Baranski E. László

Művészet

✓ 1931. tav. tárl. 377.

✓ 1931. őszi tárl. XI. 188, 189, 190, 191.

✓ 1932. febr–márc. kiáll.

✓ 1932. őszi tárl. V. 122–130 265

✓ 1933. nemz. képzm. kiáll. 21, 22

A jó bornak
ne

De ha iga
akar feny
nagyszerű
kezelt haz
mellett el
fogja magát

KERÉKGYÁRTÓ EM

Szépvölgyi-út 76. szám alatt * Tág

4. példa

m szoruj

1920-21 téli : A lajt (balaton) of
B boglár visf - A kiad, rk

1921 őszi ; Szegedkörjéki részlet } visf
alsótanai tájkarakter "
őszi fellők "
Tanyai élet magyar "

1922 máj-jun. jub : A mesterek rk
Az apponi-téli "
Erdőszéli tanyának rk
A tornyosép visf
Kukoricás — rét illúzió r.k

1922 őszi ; Sajópart (visf
a piros tető) "
A tanyák, rajz

1923 tav : Gubai részlet } visf
A malom "
Sajórészlet }

1924 tav : Őszi el.ut (visf
Vásár en erdéri faluban
Csendes Balaton
Veres előtt

1924 őszi : Fellő járás
Akácfás tanya } festmények
Moszori utca

1926 Téli ;

Borús idő Bécsnél } visf
Tájkép hajlik

1926 aug-szept. k : Szérűs kertek (visf
Épülő ház, Veres előtt) Tél, of

o. Váci - ut 201

) 39.

ágos Bizottsága

ny	száma:		19
	kelte:	1721.	19 39.
	beérkezése:	1723.	19 39.

: száma:

intézett szám:

ma: 1938: 267
1936: 567, 693, 749, 820.

ma:

ta:

1927 Iav. a B. Forródnál (bT)
Fürdői épület
Első eleje
Falu vége
Szendes első
Csehbeli
vers

1927 ku. táj és életkép:
Boncsár a B-on
vers
alföldi est
Hóolvadás of

1928 Iav:
Csehbeliek
kubikusok Tiszánál
Tiszai hegyek
Tisza

1929 tav:
Csehbeliek
Tiszai részlet
Miss 1928
kubikusok a B-nél
festői vers

1929 őszi:
Csepe
Tisza
Szép asszony
Őszi tájkép
tiszai részlet
A nemzeti leszek
Kubikusok
Boros B.
Alföldi ének
Forródi bálok
a műrokon
Bűnbánó lány
Tiszai élet

757. szám.

19

Műemlékek Orsz

Tárgy:

Dr. Lux Kálmán XI. kerületi építőmester le-
mondása.

A beadvá

Melléklete

Egyúttal e

Előirat sz

Utóirat sz

Másolta:

Összeolva

Baranski E. László

1. Csikók a napon
2. Balatonpart

#

1932. évi új szerzem. kiáll. Műcsarnok

EGYETEMI NYOMDA

30 nap **NOVEMBER** 46. hét

9 asárnap		Tivadar *Tivadar*
10 Hétfő		Av. András *Luther*
11 Kedd		Márton *Márton*
12 zerda		Márton *Jónás*
13 sütörtök		K. Szaniszló *Szaniszló*
14 Péntek		Jozafát *Klementina*
15 zombat		N. Albert *Lipót*

Baranski E. László

1933 feb márc

Kubikusok a Balaton-nál. A tihanyi Élettani Intézet tulajd.

Klebelsberg emlékkiállítás Műcsarnok

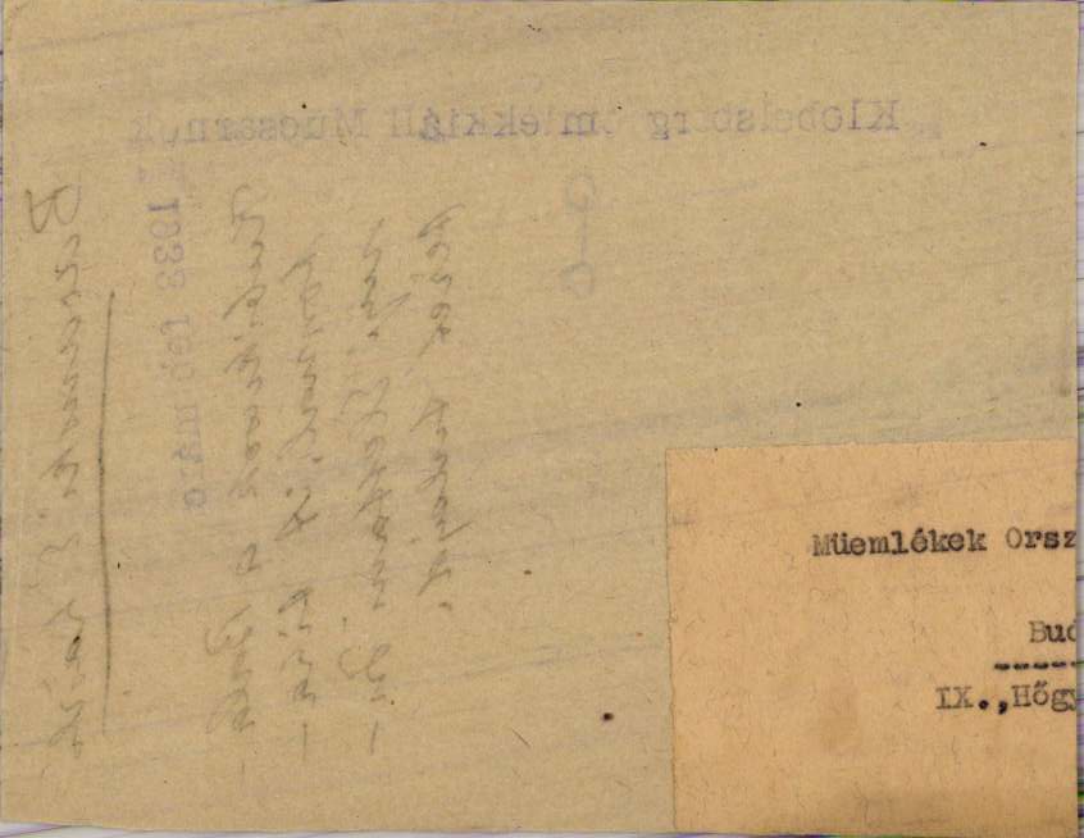

Műemlékek Orsz

Bud

IX., Hőgy

1931 Jan: a kerék, visf

1931 őszi: Az alma, A [illegible] kerék, A rádió, A boróz visf (s grafitto-tervek)

1932 febr-márc:
Piros kéj visf

1932 őszi:
Budai részlet
Parantheséi Budán
a B. raggal
Facsoport a Lovászban
a Hegyalji Sör útra
A kéndőri piac
Buda a Látó Részről
a Halászbástya
A budai Cirkusz-ut
Mapc visf

V 1932 — Tőr. új harg. kiáll #17
1933 nemz. képzőm.:
B part
alföldi út 7 visf.

~~1933 febr-márc~~

1934. Tóli: Nyárfás of
V Budai kertvárosi visf.
1934 nemz. képz. kiállás a Gellért hegyről of
Ivan Budan I visf.

49. szám.

19

Műemlékek Orsz

Tárgy:

Bezbárd 43:10 T.-Balsérfői dijak külal be pótoltatal-ván.

A beadvár

Mellékletek

Egyúttal el

Előirat szá

Utóirat szá

Másolta:

Összeolvas

V 1935 Nemz kp.: A Gellérthez Jelen } virf
Tan. Bud. II.

1935 Jeli:

V Derüs ön
Fiatal Gólle } virf

máj-jún
1936 (Ifjs.: Az irat
V Bp a Határőrről } virf
Elmúlás

1937 nemz kápl.:

V Első a Dunán } virf
Este a Dunán

1937 Jeli =

Maple Párnás
arcképtanulmány
Fiatal nővér kézzel } virf
Grafika

Műemlékek Orsz

Tárgy:

Dr. Csabai István
műemlékes munkáss
díja 46. folyó
évben

'A beadvá

-Melléklete

-Egyúttal e

Előirat sza

Utóirat sza

Másolta:

Összeolva

1938 őszi: Tihany
Balaton
Faluvége a Balaton

1939 Téli –
Tihanyi dombok
őszi d. e.

1940 br. március:
őszi tájak
Baranyai falu
Téli táj

1940 tavasz.
D. K. arck.
Bánat
a Balaton-tanyán
1940 ősz: Az Apollo halálra avatása
a Pantheon lépcsőjén

Utaz

1941 dec 1942 jan:
Piros bluse-os nő
Bodacsony
Balatoni halászok
Tacbofort
arcképtanulmány
Balaton
Önarckép
Tihanyi hegyoldal
Balaton-tó
Milétus a Balatonról, Beteló
Tavak, Tihanyi Sétacsónak, 3 bőrke, Boldizsár-

54 .....szám.

19

Műemlékek Orsz

Tárgy:

Houba G. 135.00
P.- ös állvány —
számlája és ujabb
árajánlata.

A beadv

Melléklet

Egyúttal

Előirat s

Utóirat s

Másolta:

Összeolv

Baransky E. László

"Grafika" cimmel a Müvészet c. rovat közleménye arról számol be, hogy a Magyar Grafikusok Egyesülete a Nemzeti Szalonban nyitotta meg a "meglepően gazdag" grafikai kiállitást. Baransky E. László, Lénárd Róbert és Olgyay Viktor müvészek munkáját külön elismerésben részesiti: nagyobb kollekcióik a régi jó kvalitásaikkal teljesek.

A HÉT, Bp. 1911. márc. 26. XXII. évf. 13.sz. 206-207. lap.

8 (Baranszky Jób László)

könyve

( ) A modern írás -
Bp. 1946.

A könyv címlapjának
hátoldalán: "( ) egye-
temi magántanár, esté-
tikus és kritikus, az Eszté-
tikai Társaság ügyvezető
elnöke. Első könyve a
„Bevezetés az esztétikába"
tíz évvel ezelőtt jelent meg
és fogalmai óta teljesen
átmentek a köztudatba.
Az európai stíluskövetelé-
seket képviseli céltudatos-
san és rendszeresen."

…kommission!

…ützte Zuschrift der Großlöblichen
… März 1911 sowie den unsere Sie-
…n wir uns der Großlöblichen Lan-
…verleihen, die gefertigte in Vollmacht
…ündigen Herrn Carl Möller noch
… durchführen zu wollen, der die
… etc. Pferdekäufe sowie die
…igen Raumnutzarbeiten u.s.w.
… können.
…zuhaltende Versicherung

Baranyay-Jób
László

A modern irlés c.
könyvének ismer-
tetése
Ady-ról Endréről.

Sorsunk (Pécs)
1947. 125. l.

Ilaria

Tombi

Elisabetta: Perugia 3363/15

Gino: S. Stefano Rotondo

(Servizio Civile)

< Baranszky-Jób László >

cikke.

< > Az „absztrakt" világa esztétikai szempontból.

Embernevelés

1947. 270-272. l

(Batsányi Zöld László)

Könyve

(?) Természeti képek és művészi ékek. Különlenyomat a Batsányi János Társaság Antológiájából. Pécs 1948

DOR
ZSEF

VARI

TORGYÁR

Baranszky Jób László

Kemény Gábor által
szerkesztett az Emberneveléstörténeti forráskötet 1946-ban
kiadott a Magyar Pedagógusok Szabad Szakszervezete.
Javaslatára
Közneveléstörténeti 1946. IV. 7
H. L.

Megjegyzés. A névsor összeállításának időpontja és e kiadvány megjelenése közötti időben a következő változások történtek: *Dr. Schmidt Henrik* tanácstag tanácstagságáról lemondott. Helyét a szegedi bölcsészettudományi kar *dr. Sík Sándor* egyetemi ny. r. tanárral töltötte be. Május hó 1-én pedig elhúnyt *dr. Gombocz Zoltán*, az Országos Ösztöndíjtanács alelnöke, akinek tisztsége egyelőre betöltetlen maradt.

(Baranszky-Jób László)
könyve

1.) A magyar líra
Ady-ig. Összeállította és magyarázó
jegyzetekkel kísérte –
Bp. 1948 256 l.

min

A Műemlékek Országos Bizottság

és fasiszta diplomáciának a közelmultból mindannyiunk által oly jól ismert csalfogásait, az ellenfél megfélemlítését, a védelmi indokokkal leplezett támadást, a nemzetiségi viszályok kihasználását, stb. S oldalról-oldalra szeretnénk az olvasók egyszersmindenkorra szóló tanulságául széljegyzetekkel ellátni a könyvet, a magyar külpolitika és diplomácia „beugrásaira" és vereségeire való utalásokkal.

Az Egyetemi Nyomda tanulmánysorozatának eddigi füzetei az emberi kultúra legkülönbözőbb területeit ölelik fel s a legjobb nevű írókat és tudósokat szólaltatják meg magyarul egy-egy kiválasztott írásuk közrebocsátásával. A sokféle népet és műfajt képviselő füzeteket egyedül az a szerkesztői szándék fogja egy sorozatba, mely az idealista és materialista világnézetek harcában az előbbi győzelme érdekében kívánja felsorakoztatni kultúránk értékeit, bármilyen szellemet képviseljenek azok közelebbről. Így kerülhetett a sorozatba például *Martin Heidegger: Mi a metafizika?* c. híres értekezése, a német egzisztenciális filozófia végső nihilizmusának ez a magyar fordításban alig is érthető megnyilvánulása. *James H. Jeans: Az új fizika világképe* érdekesen mutatja, hogy az európai gondolkodás tulajdonkép még ma is a kanti világképben él. *Theodor Haecker: Teremtő, teremtmény* a teodicea kérdésével foglalkozik. *Tolsztoj Leó: Az újkor vége* a nagy író egyik utolsó írása, melyben az orosz-japán háború idején a kirobbanni készülő forradalomtól azt várja, hogy az minden emberi hatalmat és hatalomra épülő kormányzatot meg fog szüntetni. *Paul Valéry: Európa nagysága és hanyatlása* aforizmák és rövid elmélkedések Európa sorsáról, a történelemről, a haladásról és a politikáról. *André Gide: Irodalmi hatások* c. tanulmánya az irodalmi hatás kérdésének vizsgálatából a nagy emberek felelősségének problémájához jut. *John C. Powys: A könyv kritikája* az angol író irodalmi tanulmánykötetének bevezetése: a könyv dícsérete. *Hamvas Béla: A száz könyv* érdekes kísérlet a világirodalom száz legértékesebb oeuvrejének összeválogatására. Ez az összeállítás nagyon is vitatható, erősen érzik rajta az író egyéni érdeklődése a misztika iránt. A másik magyar író tollából származó füzete a sorozatnak *Baránszky-Jób László: A modern ízlés* az ízlés világnézeti alapjait keresi. A társadalomtudományi kérdésekkel foglalkozó füzetek közül *Karl Mannheim: A jelenkori szociológia feladatai* (a szerkesztő nem tudja, hogy Mannheim Károly magyar?) a szociológia problémaköreinek, módszerének és tantervének felvázolásával vezet be a szociológia tudományába. *Robert Michels: A társadalmi osztály* az osztályok megkülönböztetésére használt gazdasági és más elveket vizsgálja sorra. *John Strachey: A társadalmi hitel* egy az angolszász világban népszerű közgazdasági elmélet szocialista bírálata, mely egyedül az u. n. társadalmi hitel nyujtásával megoldhatónak tartja gazdasági rendszerünk nehézségeit. *Harold J. Laski: A gentleman alkonya* az angol uralkodóosztály éles kritikája, amely azonban egy vezető szocialista politikustól és teoretikustól eléggé meglepő módon legszívesebben visszahozná ennek az osztálynak fénykorát. Végül két természettudományi kérdésekkel foglalkozó füzet: *Werner Heisenberg: Változások a természettudomány alapjában* két előadást tartalmaz. Egyik az egzakt természettudományi ismeretelméleti alapjait vizsgálja, a másik pedig azt, hogy a mai kutatás mennyiben tekinthető a természet megértésére irányuló sok évezredes fáradozások folytatásának. *N. Herbert-Nilson: A fejlődés gondolata és az új biológia* c. tanulmánya pedig az evolucionizmussal szemben újabb kutatások eredményei alapján a *Darwin* előtti biológia elveit újítja fel. — Végeredményben, meg kell vallanunk, a nagy nevek után nem egy füzet nem várt csalódást hozott s különös örömet bizony egyik sem. Tagadhatatlan, a sorozat összeállítói a közönség snobizmusára is számíthattak, mint a fordított külföldi íróknak a bevezető sorokban való ilyetén jellemzése is gyanúsítja: „stílusa úgynevezett nagy stílus", stb. Nem válik a sorozat előnyére az sem, hogy a füzetek nagyobb részének fordítása nagyon pongyola és nem egyszer az érthetetlenségig magyartalan.

Hirado 1946. okt. 10

azoknak a Jelky Andrásoknak a sorsa, akik nem voltak próféták saját hazájukban. Sorsukat egy közös érdeklődés teszi egzisztenciálissá számunkra: magyarok voltak.

Andics Erzsébet: Ellenforradalom és bethleni konszolidáció (Szikra). Az ellenforradalmat követő különböző konszolidációs kísérletek rövid vázlata után a *Bethlen* István miniszterelnöksége alatt végrehajtott konszolidációt elemzi a szerző. Külön-külön vizsgálja az éra belpolitikáját, gazdasági, pénzügyi, szociál- és kultúrpolitikáját s külpolitikáját. Megállapítja, hogy — különböző külső okok következtében — *Bethlen* konszolidációs politikájának 10 esztendeje volt a két háború közötti idő aránylag legliberálisabb szakasza, mégis csak látszólag volt középutas politika fasizmus és baloldali politika között, valójában sikeresen konszolidálta az ellenforradalom erőit az utóbb következő szélsőjobboldali törekvések számára.

Wesselényi Miklós: A Harmadik Birodalom bukása (Magyar Téka). Élvezetes, könnyű stílusban, adatok szempontjából megbízhatóan tárgyalja Wesselényi Miklós a Harmadik Birodalom kialakulásának, egzisztálásának és bukásának történetét. Újból megelevenednek előttünk a könyv lapjain mindazok az események, amelyek annakidején szüntelen rettegésben tartottak bennünket, hiszen a hitleri Németország még inkább tört vesztünkre, mint a németség akármelyik imperialista egysége valaha eddig. Bárki is Magyarországon helyesen akar orientálódni a németséget illetően, nem nélkülözheti ezt a könyvet.

Lukács Géza: Uj Európát látok... (Atheneum). Egy erős meggyőződésű és megyőződéséért helytálló és sokat szenvedett ember írása ez a könyv. Mégis, valami különös hiányérzetünk marad olvastán: szakszerűség és naivitás ilyen keveréke azt az érzést ébreszti bennünk, mint ha valaki megáll a félúton s nem jut tovább. „Ugyanazok az eszmék, melyek 80—90 évvel mozgatták a lelkeket és örök békére irányultak, — ugyanezek az eszmék lépnek elénk most is", írja a szerző és mi ezt ábrándnak érezzük, mert hisz az elmult 80—90 év épen megmutatta ezeknek az eszméknek elégtelenségét. S az új elv, melytől a szebb jövőt várja, „a nemzetközi igazság elve", nem most semmisül meg szemünk láttára a békeértekezleten?

A közelmúlt lelki tömegfertőzései. A beteg néplélek és annak gyógyítása (Pantheon). Öt pszichológiai tanulmány a tudomány más-más szempontjából, részben más módszerével közelíti meg ugyanazt a problémát. *Gleiman* Anna a fejlődéstan tanulságai alapján az elkorcsosodott gyermeki világképei keresi a közelmult tömeg-tüneteiben. *Harkai-Schiller* Pál a cselekedetek motivumait kutatja. *Herman* Imre a pszichoanalízis módszerével vizsgálja a lelki népbetegségeket. *Noszlopi* László korunk tömegeinek ösztönéletére irányítja a figyelmet. *Földváryné* H. Éva a lelki fertőzés módjait mutatja ki.

Johnson: Egyéniség és marxizmus (ford. *Szentgyörgyi* László, Szikra). Hewlett *Johnson*, Canterbury érseki helynöke még a háború előtt a Szovjetunióban tett látogatásának benyomásai alapján írta könyvét. Hogyan tükröződnek *Marx* eszméi és elvei a Szovjetunió gyakorlatában?, kérdezi könyve elején s *Marx* és *Lenin* egyéniségének rövid vázolása után a Szovjetunió életének különböző területein végigvezetve, reámutat arra, az ellenkezőjét állító propagandát meghazudtolva, hogyan szabadítja fel a szovjetrendszer az emberek nagy tömegeinek egyéniségét. Érdekes illusztrációkkal élénkített és meggyőződéstől áthatott, mégsem nagyhangú stílusa érdekes és mindenki számára élvezetes olvasmányá teszi ezt a kis könyvet.

Tarlé: A burzsoá diplomácia cselfogásai (ford. *Makkai* Imre, Szikra). Az orosz történésznek a diplomácia történetéről irott nagy munkájából az 1918-tól napjainkig tartó kor diplomáciáját tárgyaló fejezet jelent meg most magyarul. Természetesen elsősorban a fasiszta hatalmak diplomáciájával foglalkozik, de sűrűn reámutat az előzményekre is, nem is csak a közvetlen megelőző, hanem az első világháború előtti korban is. Sorra veszi a burzsoá

Baráczky Lajos festő

Pesti Hírlap. 1926. máj. 4.6

k. k. k. akvarell és pasztellfestők

kiállítása

MDK

Baranszló/?/ László, festőx.

külön meg kell említeni az akvarellx és pasztell-festők sorában.

Szomory Dezsö: Téli Kiállitás.
Müv- Az Est. 1937. jan. 24. 13. old.

Baranyai László

Kerepes a hűvösvölgyi tér.
Tárlatán

Az Est 1937 I. 24

BARÁNSZKY László művészettrörténész

MEIL I.Bp.,1990

Bár Méir, Cvi → Adler Hubert

Baracs Henrik (Pest, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm., 1860. – Cleveland, USA, 1924. jún. 7.): ügyvéd, szerkesztő. * *Tan.*: PPT, jogi dr. * *Lh.*: 1890-: USA. * *Karr.*: A Clevelandi Magyar Önképzőkör és az Amerikai Magyar Szövetség elnöke, 1894-97: a Magyar Híradó (New York) társszerk.-je, 1902-09: a Magyar Napilap (Cleveland) kiadója. * *Publ.*: Bulletin of the Hungarian Federation, Current History.

I: Gulyás. – Jubileumi. – Vasváry.

Baracs János (Bp., Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm., 1905. márc. 16. -): közgazdász. * *Tan.*: Univ. Wien; Párizs; Ruprecht-Karls-Univ. Heidelberg. * *Lh.*: 1957-: Anglia. * *Karr.*: A londoni közgazdasági főiskola kutató munkatársa.

I: Bölöny.

Baranchi Tamáska Endre (Nyíregyháza, Szabolcs vm., 1913. máj. 30. -): festő- és szobrászművész, heraldikus. * *Tan.*: Képzőművészeti Főiskola; 1935: Tisza István Tudományegyetem, Debrecen, jogi dr.; 1943: Ludovika Akadémia, csendőrtiszti tanfolyam; Famous Artist School. * *Lh.*: USA. * *Karr.*: A Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség világszervezeti, a Vitézi Rend amerikai székkapitánya, az MHBK floridai csoportjának megszervezője, a Floridai Bajtársi Híradó szerk.-je. * *Tag*: 1966-: ÁA. * *Díj*: Árpád-díszoklevél (1964), Árpád bronzérem (1965), Árpád-ezüstérem (1971). * *Publ.*: Magyarság (Pittsburgh), Bajtársi Levél, Hadak Útján, The Agustan, MTK 13., MTK 15., MTK 16.

I: Árpád. – MTK 4-5.

Bárándy Oszkár (1876. – South Bend, USA, 1923. febr. 8.): orvos, újságíró. * *Lh.*: USA. * *Karr.*: 1901: magyar lapot szerkesztett South Bendben, melynek címét nem ismerjük.

I: Gulyás. – Vasváry.

Barankovics István (Eger, Heves vm., 1906. dec. 13. – New York, 1974. márc. 13.): politikus, közíró. * *Lh.*: 1949-: Ausztria, 1951-: USA. * *Karr.*: A salzburgi menekültügyi iroda vezetője, 1955: a Keresztény Demokrata Néppárt megalapítója, a Kis Magyar Könyvtár c. sorozat megindítója. * *Tag*: MB, 1951-: MNB végrehajtó bizottsága, Magyar Keresztény Népmozgalom bizottmánya. * *Publ.*: Látóhatár, Hírünk a Világban, Katolikus Szemle, Délamerikai Magyar Hírlap, Új Európa, The Hungarian Quarterly.

M: 1. *Die grosse Warnung.* (Zürich, 1949). – 2. *Előterjesztése az emigráció kulturpolitikai programja tárgyában a Magyar Nemzeti Bizottmány Végrehajtó Bizottságának...ülésén.* (New York, 1952). – 3. *Felszólalása a Magyar Nemzeti Bizottmány Végrehajtó Bizottságában.* (H.n. 1956?). – 4. *Az ú.n. nemzeti képviselet kérdéséről.* (New York, 1957). – 5. *Sorsdöntő elhatározások sorsdöntő évek előtt.* (uo. 1959). – 6. *Egyetemes zsinat és vasfüggöny.* (uo. 1962). – 7. *A katolikus hit és az Egyház helyzete Magyarországon.* (uo. 1963.).

I: MÉL. – Borbándi. – AHR 1963/1. – KatSz 1988/4. (Babóthy F.).

Baranski Tibor (Bp., Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm., 1922. jún. 11. -): középisk. tanár, író. * *Tan.*: Veszprém; Kassa; 1948: Bp.; 1970: State Univ. at Buffalo. * *Lh.*: 1956-: Olaszo., 1958: Kanada, majd USA. * *Tag*: ÁA. * *Díj*: Árpád-díszoklevél (1971). * *Áln.*: Máriássy Zoltán. * *Publ.*: Krónika, MTK 10., MTK 13.

I: Árpád. – MTK 13. – Hung.A.3.

Baránszky László (Bp., Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm., 1930. szept. 8. -): költő. * *Tan.*: ELTE, művészettörténész diploma; Univ. of Fine Art (New York). * *Lh.*: 1956-: USA. * *Karr.*: A Queens College (Oxford), az Univ. of California (Santa Barbara és Berkeley), majd a New School for Social Research (New York) tanára. * *Publ.*: Új Látóhatár, Magyar Mühely, Szivárvány, The Hungarian Student, Zeitschrift für Aesthetik und allgemeine Kunstwissenschaft.

M: 1. *Két világ között.* V. (Párizs, 1979). – 2. *Zarándoklat.* V. (Bp. 1987).

I: KMIK. – MKK 90. – Nyugati. – ÚLát 1981/2. (Ferdinandy Gy.). – ÉI 1982/12. (Pomogáts B.). – ÚI 1983/1. (uő.). – ÉI 1988/8. (Keresztury T.).

Bárány György (Bp., Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm., 1922. ápr. 12. -): történész, egyetemi tanár. * *Tan.*: 1958: Univ. of Colorado, M.A.; 1960: uo., Ph.D. * *Lh.*: 1956-: USA. * *Karr.*: 1960-: az Univ. of Denver tanára. * *Tag*: American Historical Association, American Association for the Advancement of Slavic Studies, Phi Alpha Thea, Delta Phi Alpha. *

BARANYAI ANDRÁS

MAGYAR HÍRLAP
2004. április 17-18.

Kovács Gábor Művészeti Alapítvány

Baranyay András

Vázlatok a „Téli utazás”-hoz
litográfiasorozat,
21,5 x 58 cm, 2001